DE ACELAŞI AUTOR

Lucrări apărute:

Atentate care urmau să schimbe lumea (1978)
Cifruri strict secrete (1984)

În pregătire pentru tipar
la editura **OPUS-ARENA:**

Secolul şacalilor
Spionii de la Tel-Aviv
Mari cazuri ale F.B.I.
Cursa pentru naş

ISBN 973-9115-02-0

LEI 2000

mafia

V.P.BOROVIČKA

EDITURA OPUS-ARENA

mafia

V.P.BOROVIČKA

Traducere din limba cehă:
HELLIANA IANCULESCU

EDITURA opus arena BUCUREȘTI,
1994

Consilier editorial : G. OANCEA

Coperta : MARIANA RĂDULESCU

© V. P. Borovička, 1985

MAFIE

Toate drepturile asupra acestei versiuni sînt rezervate
Editurii OPUS-ARENA

ISBN 973-9115-02-0

PREFAȚĂ

Nimeni nu știe precis cum a apărut cuvîntul *mafia*. Deși există mai multe interpretări semantice ale acestui cuvînt, nici una nu este corectă. Lingviștii nu au căzut de acord nici asupra originii acestui cuvînt care de-a lungul timpului a dobîndit semnificații diferite ; *mafie* însemna *sărăcie*, în Piemont *mafium* semnifica un *om lacom*, iar în regiunea Palermo — *curaj*, *frumusețe* și *aroganță*. Care este însă etimologia acestui cuvînt ? Unii oameni de știință afirmă că el provine din cuvîntul arab *mafias* care înseamnă *curaj*, *îndrăzneală* sau că derivă din numele străvechiului neam *Ma afir* care a guvernat orașul Palermo între anii 831 și 1072. Conform unei alte teorii, la baza acestei expresii a stat cuvîntul de origine arabă *maha* care se pronunță *mafa* și înseamnă *carieră de piatră*. În timpuri străvechi siracuzanii se ascundeau de asupritori în cariere de piatră. În timpul luptei contra dinastiei Bourbonilor, în anul 1860 carierele de piatră din apropierea orașului Marsilia au servit ca punct de atac al partizanilor lui Garibaldi, iar aici în *mafia*, *mafioții* își așteptau conducătorul.

În anul 1862 cuvîntul *mafia* este pronunțat pe scena teatrelor. Giuseppe Rizatto și Gasparo Mosco au scris o piesă de teatru intitulată *I mafiusi di la Vicaria di Palermo*, iar spectatorii au avut astfel ocazia să audă pentru prima oară expresia *mafioți* care însemna un grup de deținuți închiși în temnița din Palermo, cunoscută pe atunci sub numele de *Vicaria*. La scurt timp după aceea, la 10 august 1865, această expresie a apărut în înștiințarea

comisarului de poliție al satului Carini de lîngă Palermo adresată prefectului acestui oraș, Filipp Antonio Gualtieri. Acesta la rîndul său a repetat cuvîntul cel nou în comunicarea trimisă ministrului de interne. Cuvîntul semnifică o bandă de tîlhari care jefuiesc trecătorii.

Mai există încă o teorie destul de complicată, potrivit căreia mafia ar fi fost botezată la o vecernie. În secolul al 13-lea Sicilia era unul dintre cele mai dezvoltate state ale Europei. În anul 1266 insula a fost ocupată de Carol de Anjou. În duminica de Paști din 30 martie 1282 la Palermo a avut loc o mare vărsare de sînge. Se spune că atunci cînd au început să bată clopotele, chemînd credincioșii la slujba de seară, un emisar al lui Carol de Anjou, Pierre Dronet a încercat să răpească o tînără și frumoasă siciliană ; bărbații i-au sărit în ajutor și l-au ucis pe Dronet, dînd în felul acesta semnalul de începere a răscoalei. Sicilienii au ieșit învingători și i-au alungat pe francezi. La puțin timp au fost ocupați de spanioli, dar din primele litere ale strigătului lor de luptă *Morte Alla Francia, Italia Anela (Moarte Franței, Italie odihnește-te !)* a apărut cuvîntul *mafia*. Desigur aceasta este o explicație mult prea complicată pentru vremea aceea. În plus pe atunci *mafia* se scria cu doi de *f*.

Mafia a apărut ca o organizație care trebuia să-i salveze pe sicilieni de ocupanții feudali și în cele din urmă de fasciști. Dar cu mult timp înainte ca ducele Mussolini să înceapă lupta contra ei, ea a reprezentat o simplă organizație de tîlhari, un fel de asociație protectoare, o corporație cu puteri nelimitate. La început mafia americană din Statele Unite s-a numit *Unione Siciliano — Uniunea Siciliano*. Mafia americană, *Mab, Sindicatul* sau indiferent cum a fost botezată de ziariștii americani este însă legată printr-un cordon ombilical de mafia siciliană. Din Palermo, Sciacca, Agorigento, Corleone, Villalba și din alte cătune de munte care nu poartă nici un nume, sicilienii au emigrat în Statele Unite. La un moment dat s-au trezit pe digul Manhattan într-un mediu străin pe care nu îl înțelegeau și nu erau înțeleși ; imediat au devenit un fel de paria, consumatori proscriși de usturoi. De

aceea au simțit nevoia de a se strînge în jurul celor mai puternici indivizi.

În Sicilia donii concentrau în mîna lor întreaga putere. *Don* înseamnă *naș* sau *capo mafioso*. În Sicilia acest nume era purtat de bărbații care se bucurau de respect. Mai există încă un nume curios care s-a născut în acele vremuri de sărăcie și exploatare : Pezzi di Novanta — Omul cu 99 de kg, un șef atotputernic, atît de șmecher și de răsfățat încît nu trăia în sărăcie și mînca pe săturate.

Ca fiecare organizație socială mafia are propria ei ierarhie. Pătura cea mai de jos este formată din perceptori care strîng impozite. Este vorba de un impozit forțat pe care atît negustorii, cît și dentiștii sau administratorii cimitirelor îl includ în socotelile lor. Acest adaos este suportat de clienți. Cine își comandă o coroană dentară, trebuie să plătească mafiei un impozit. Cine vrea să aibă un mormînt onorabil, plătește mafiei locul unde urmează a fi construit monumentul funerar. Dacă cineva refuză sau cheamă poliția, în aceeași noapte se trezește cu o bombă în prăvălie sau în cabinet și pierde întreaga avere. Șefii acestei ramificații a mafiei se numesc *Padre tranquille — Părinții liniștiți*. Ei controlează comerțul cu legume, pește, dar și vînzătorii de băuturi răcoritoare.

Scassapaghiari sînt indivizii cei mai de jos și mai puțin periculoși ; în măsura în care partenerul îi respectă. Altfel își scot și ei dinții. Nașii sînt mai răi — ei fiind cei ce controlează distribuirea apei și a cărnii. Dacă cineva închide apa, ceea ce se întîmpla la Palermo des, poate șantaja pe oricine fiindcă apa este necesară oricui. Ei sînt oamenii din umbră despre care scriu primele pagini ale ziarelor, dictatori puternici care la Palermo de pildă, hotărăsc asupra repartizării muncilor obștești, asupra lucrărilor de construcție. Sînt intangibili și dețin monopolul în Sicilia și în America. Fiecare îi unește și nu le poate veni de hac. Le lipsesc probele și uneori curajul de a li se opune. Sînt despoți șingeroși : e suficient un singur cuvînt pentru ca ucigașii închiriați să primească o nouă comandă.

Mafia americană e bogată, chiar foarte bogată, acesta fiind unul din motivele pentru care a devenit acel rău famat, dar totuşi celebru „guvern invizibil al SUA". De o sută de ani continuă să se comită omoruri, şantaje, încălcări de legi.

În prezent, trăim în veacul de aur al naşilor. Aceştia stăpînesc producţia şi reţeaua de distribuire a literaturii, revistelor şi filmelor pornografice — care le aduc o cifră de afaceri anuală de 2,2 miliarde de dolari ; deţin monopolul jocurilor de noroc şi al comerţului cu ţigări, cafea şi droguri procurate prin contrabandă. Sînt miniştrii în domeniul corupţiei, care îşi infiltrează oamenii în organizaţiile de sindicat.

S au făcut multe aprecieri şi speculaţii în legătură cu veniturile mafiei, de fiecare dată sumele au fost estimate cu aproximaţie.

Se pare că fostul ministru al justiţiei al SUA Ramvey Clark, după opinia căruia mafia este „cea mai puternică corporaţie din lume" se apropie cel mai mult de adevăr. El a declarat că veniturile netto ale mafiei sînt egale cu cele ale marilor companii industriale General Motors, Standard Oil, IBM, Texaco, General Electric, Chrisler şi Ford.

Mafia americană a împlinit 100 de ani de existenţă. Prima atestare scrisă despre această organizaţie criminală a apărut în protocolul curţii cu juri din New Orleans la 24 ianuarie 1889. În timpul anchetării cazului unui anumit Vincenzo Ottunwa a fost consemnată următoarea remarcă : „Mafia este o organizaţie secretă care are la activul ei cele mai urîte crime, dar de fiecare dată ea a reuşit să reducă la tăcere martorii". Această afirmaţie este valabilă pînă astăzi.

Istoria mafiei americane începe în jurul anului 1890. În New Orleans s-a numit la început *Mano nera — Mîna neagră*. În fruntea ei se aflau fraţii Antonio şi Carlo Matragovia din Palermo. Conform obiceiului din ţara lor de obîrşie, în Lumea Nouă, ei au început să se ocupe de comerţul cu legume şi fructe, ajungînd ca într-un răstimp scurt să domine piaţa locală. Nici o navă care acosta în

zgomotosul port New Orleans nu era descărcată pînă ce proprietarul sau căpitanul ei nu plăteau o „taxă de protecţie". Poliţiştii care în marea lor majoritate erau emigranţi din Italia, nu vedeau şi nu auzeau nimic. Încă de pe atunci datează colaborarea mafiei cu poliţia.

Cu toate acestea, nu toţi apărătorii legii au luat mită de la criminali. Comandantul poliţiei din New Orleans, David Hennesy a adunat dovezi împotriva unei bande şi a predat un membru al ei procurorului pentru a putea întocmi capul de acuzare. Cu o zi înainte de convocarea curţii cu juri el a fost împuşcat pe stradă de *dagi*, cum erau porecliţi emigranţii din Spania şi Italia.

Uciderea şefului poliţiei din New Orleans a constituit o mare senzaţie pentru opinia publică siciliană. În zilele următoare poliţia a arestat 19 emigranţi sicilieni dintre care numai 3 au fost acţionaţi în judecată. Locuitorii marelui port nu au fost însă mulţumiţi cu pedeapsa primită de răufăcători : în loc să fie condamnaţi pe termen lung, ei au rămas în temniţă numai provizoriu. Atunci localnicii, conform legilor Vestului Sălbatic s au apucat să-şi facă singuri dreptate. Circa o mie de oameni s-au îndreptat spre închisoarea oraşului, i-au smuls porţile, au tăiat gratiile, au ucis 2 deţinuţi, atîrnîndu-le trupurile de candelabre în semn de avertisment. Alţi nouă au fost aşezaţi la zid şi împuşcaţi.

În felul acesta s-a adîncit şi mai mult prăpastia dintre localnici şi emigranţi. Tragedia a avut drept consecinţă discriminarea. Ziariştii au început campania împotriva emigranţilor italieni. S-au produs schimburi vehemente de păreri, pe plan internaţional autorităţile italiene au acuzat guvernul Statelor Unite de rasism, pericolul periclitării relaţiilor amicale dintre Statele Unite şi Italia devenind iminent.

Dacă pe vremea aceea forurile guvernamentale şi administrative americane s-ar fi străduit să rezolve problema emigranţilor asupriţi, mafia nu şi-ar fi găsit terenul propice pentru a se dezvolta. Din păcate, în Statele Unite viaţa socială a populaţiei nevoiaşe nu interesa pe

nimeni, iar influența mafiei a crescut în asemenea măsură încît la începutul secolului al XX-lea organizația criminală autointitulată *Cosa nostra — Chestiunea noastră* a ajuns o organizație puternică, chiar dacă nu foarte numeroasă. Încă de pe atunci se vorbea despre *familiile* de mafioți. Nașul primei familii din New York a fost Giuseppe Marello, șeful celei de-a 2-a familii — Vito Cascio Ferro. La început aceste familii au prosperat, și-au protejat „capii", devenind un exemplu pentru celelalte familii. Curînd după aceea s-a născut clanul de gangsteri condus de Francesco Vale care ulterior și-a americanizat numele în Frank Yale. Colegii și urmașii i-au urmat exemplul, ascunzîndu-și originea siciliană în spatele unor nume mai puțin sonore, cu rezonanțe anglo-saxone.

Mafia este implicată în numeroase domenii ale vieții sociale, oferind servicii pe care americanii nu le pot obține în altă parte. De aceea în viața socială americană existența mafiei este aproape insesizabilă. La orice oră din zi și din noapte ea împrumută bani sau primește orice fel de pariuri. Dacă declanșarea unei greve blochează livrarea unui produs perisabil, mafia poate să-l deblocheze în schimbul unei recompense corespunzătoare, în restaurantele despre care se știe că sînt „protejate" de mafie, servesc legume mai proaspete, biftecul este mai mare, iar halba de bere mai cinstită.

Majoritatea întreprinzătorilor americani caută să se strecoare printre reglementările legiferate și taxele de impozit. Nimeni nu consideră o crimă dacă cineva reușește să le eludeze. Există multe forme legale și aparent serioase, precum și birouri particulare care oferă consultații în problema eludării reglementărilor în vigoare.

Mafia finanțează marile întreprinderi, dar și întreprinderile mici, recomandă sponsori taximetriștilor, băcanilor, muncitorilor portuari care trec prin dificultăți financiare. Cămătarii solicită credite serioase care anual reprezintă 30%, dar plătesc imediat în bani lichizi. Majoritatea poliților sînt achitate la termen. Mafia folosește și metodele ei speciale de constrîngere : amenințări, molestare și uneori chiar omorul.

Mafia americană face comerț pe scară mare cu produse procurate prin înstrăinare. Anual subtilizează mărfuri în valoare de miliarde de coroane care sînt transportate pe calea aerului, în camioane sau nave și jefuiește depozite. Casele de asigurări le despăgubesc pierderea și în decurs de cîteva luni produsele apar în celălalt colț al Statelor Unite la un preț mai redus. Clientul se autoimplică în actul înstrăinării : cumpără un televizor mai ieftin care provine dintr-un depozit jefuit, dar nu-i pasă fiindcă și el se bucură că a păcălit pe cineva.

Organele de poliție au ignorat multă vreme existența cartelului crimei organizate. Încă din anii '60, John Edgar Mooker, cunoscutul director al FBI-ului a afirmat că în Statele Unite nu există crimă organizată. Cu toate acestea, Ministerul Justiției a început să se ocupe de ramificațiile rețelei mafiei. Agenți special instruiți au plecat în 26 de orașe ca să adune informații de la șefii locali ai filialelor FBI și de la specialiștii în domeniul combaterii drogurilor. În anul 1975 poliția a inițiat o amplă operație Unirack îndreptată împotriva corupției și șantajului în organizațiile sindicale. Au fost acționați în judecată 128 de lideri sindicali, demascați de agenții federali care se infiltraseră printre șoferii de camioane, muncitorii portuari sau interceptau convorbirile telefonice ale nașilor mafioți.

Cartea „Mafia" reprezintă o incursiune în istoria cartelului crimei organizate avînd ca unic scop aflarea răspunsului la întrebarea : cine și ce împrejurare a favorizat ca în decursul a numai 100 de ani mafia să devină o organizație criminală atît de puternică și deocamdată invincibilă.

august 1991

AUTORUL

OPERAȚIUNEA „LUCIANO CEL NOROCOS"

S-a dus la întîlnire, deși bănuia care e motivul. Prietenii l-au avertizat, au vrut chiar să l oprească, dar el s-a încăpățînat și a plecat neînarmat. Poate mai credea încă în onoarea de castă. Era sicilian de origine, mic de statură, cu păr negru și creț. L-au condus pînă la mal, iar în noaptea de 16 octombrie 1929 un bac l-a trecut pe Staten Island.

Întîlnirea a avut loc într-un garaj părăsit. Nu era un loc potrivit pentru doi nași ai Mafiei americane, dar ei discutau și se comportau liniștit de parcă s ar fi aflat într-un salon al hotelului „Walldorf Astoria" luminat de candelabre venețiene și nu de un bec amărît.

Salvatore Maranzano, un individ îndesat și lat în umeri îi reproșa confratelui său mai tînăr că s-a aliat cu banda rivală care făcea contrabandă și vindea stupefiante narcomanilor din zona lor de influență. Vorbea liniștit ca un om bine educat. Ușa din fier scîrțîi și în garaj intrară cu pas legănat cîțiva vlăjgani cu pălării moi de fetru trase pe ochi.

— Ei, cum e, șefule ? întrebă unul din ei.

— Așteaptă puțin, strigă Maranzano și se întoarse din nou către partenerul său.

— Uite ce, Charlie, reluă el pe un ton binevoitor. Vreau să nu uiți prea repede seara asta. Băieții se vor ocupa puțin de tine și începînd de astăzi va trebui să mă asculți. Ești obligat să-mi execuți toate ordinele, altfel vei dispare de pe fața pămîntului. Te voi numi locțiitorul sau dacă vrei, adjunctul meu. Știi cum ? Trebuie să-l împuști pe Masseria.

— Pe cine ? Pe Masseria ?

— Ai auzit foarte bine.

— De ce tocmai eu ?

— Pentru că așa îți ordon eu.

Au început să-l bată. L-au legat de o grindă, atît de sus, încît de abia atingea podeaua din beton cu vîrful picioarelor. Îl loviră în față, în burtă și sub centură, îi arseră cu țigara pieptul dezgolit. Avea ochii injectați, sprîncenele smulse, din urechi îi curgea sînge, dar totuși reuși să-și ridice capul și să-l scuipe pe Maranzano.

— Porc nerușinat ! Să te ia dracu' cu părinții tăi sicilieni cu tot, spuse el răgușit.

Nu a procedat bine. Salvatore Maranzano se supără. Nu putea admite o ofensă atît de mare. În plus nu vroia să riște nimic. Luă un cuțit și se apropie de omul lipsit de apărare din fața lui.

— Porcule, îl scuipă din nou Charlie.

În clipa următoare lama cuțitului străfulgeră în fața ochilor acestuia și dintr-o singură lovitură îi crestă fața de la ochi pînă la bărbie. Charlie leșină. Șeful făcu semn „gorilelor" care aruncară o găleată cu apă rece peste el și îl mai loviră de cîteva ori în burtă.

— Ajunge, spuse șeful.

L-au așezat în mașină pe o pătură ca să nu murdărească bancheta din piele și aproape de ora trei dimineața l au aruncat pe Hugenot Beach unde l a găsit o patrulă de poliție din Hylan Boulevard.

L-au transportat la spital, iar medicii i au salvat viața. A avut noroc și a supraviețuit acestei bătăi drept care a fost poreclit „Lucky norocosul". Lucky Luciano, pe numele său adevărat Salvatore Lucania, a fost unul dintre principalele personaje ale operației militare secrete pentru a cărei realizare serviciul de contrainformații al forțelor navale din Statele Unite a colaborat cu sindicatul crimei — Mafia.

După atacul japonez asupra bazei maritime de la Pearl Harbor, SUA au intrat pe scena celui de al doilea război mondial fără să aibă un serviciu de contrainformații bine organizat. Spionii germani care fuseseră trans-

portați cu submarinele dincolo de ocean erau urmăriți de FBI ; de multe ori ei se predau singuri sau erau prinși din cauza propriei lor naivități. Nici serviciile de contrainformații ale forțelor navale, terestre și aeriene nu au fost la înălțime. O dovadă a constituit-o incapacitatea agenților de contrainformații, a generalilor și chiar a președintelui Statelor Unite de a exploata performanța genială a lucrătorilor serviciului de descifrare care reușiseră să descifreze „Codul de purpură" japonez.

Amiralii lui Hitler au declanșat războiul nemilos al submarinelor din care au ieșit învingători, iar flota americană a suferit pierderi mari. Atunci s-a pus întrebarea cum operează submarinele germane la mii de kilometri depărtare de bazele lor și cine le furnizează informații despre traseele convoaielor.

În ziua de 7 martie 1942 la ora 11 dimineața o limuzină neagră s-a oprit în fața clădirii cu numărul 155 de pe Leonard Street din New York și din ea au coborît doi ofițeri. Unul din ei era căpitanul Roscoe C. Mac Fall, ofițer de marină în vîrstă de aproape 60 de ani, fost comandant al navelor de luptă „California" și „West Virginia". Se pregătea să iasă la pensie, dar după capitularea Franței a rămas în activitate ca șef al unui serviciu de contrainformații din Departamentul 3 al marinei. Acest servici trebuia să se ocupe în primul rînd de bunul mers al activității portului New York de unde plecau convoaiele cu alimente și muniții spre Marea Britanie.

Zona portuară, controlată de serviciul de contrainformații al Departamentului 3 al marinei, era un gigant. Navele erau ancorate în cele peste două sute de dane. În 1942 veneau și plecau de aici 2 000 de trenuri din care se încărcau și descărcau zilnic mărfuri preluate de 25 000 de autocamioane.

Al doilea ofițer era foarte tînăr. Îl chema James O'Maley și avea gradul de locotenent. Înainte de a intra în serviciul militar lucrase la secția de criminalistică de la Procuratura generală a statului New York. Acum îșl însoțea noul șef la fostul șef.

Pe Leonard Street la numărul 155 se afla biroul procurorului districtual al statului New York, Frank S. Hogan care fusese numit în această funcție la 1 ianuarie și avea sarcina de a ajuta serviciul de contrainformații al forțelor navale în acțiunea de supraveghere a zonei portuare.

Procurorul îi supraveghea pe gangsterii care stăpîneau docurile și antrepozitele și prin urmare îi cunoștea bine, printre ei putîndu-se afla nu numai spioni inamici, ci și sabotori care lucrau pe bani sau din convingere.

Docherii, șoferii, macaragii și muncitorii din port erau membrii ai sindicatului de pe coasta de est „International Longhshoremens Association" controlat de Mafie care avea o putere nelimitată în această zonă. La un semn al șefului armele și munițiile erau încărcate spre Europa, iar la un alt semn, mecanismul abia pus în funcțiune putea fi oprit.

Poliția nu reușea să supravegheze un teritoriu atît de vast pe care lucrau sute de mii de muncitori. Ministrul marinei, Frank Knox dăduse dispoziție să fie elaborat un raport despre situația existentă. Raportul a fost înaintat președintelui Roosvelt care a dispus înființarea în cadrul Departamentului 3 al marinei a unui serviciu special de contrainformații pentru statele New York, Connecticut și partea de nord a orașului New Jersey. Serviciul era subordonat direct ministrului Knox și pînă nu de mult nu s-a știut nimic despre existența lui.

Nici o organizație de contraspionaj din lume nu iubește publicitatea. După război „Target Section of Naval Intelligence Service" a avut un motiv în plus ca să nu-și dorească această publicitate : colaborarea cu Mafia.

Multă vreme nu au existat informații veridice în legătură cu evenimentele care s-au petrecut în timpul războiului, iar în 1954 comisia condusă de judecătorul William E. Herlands a încercat să elucideze cazul.

Cercetările au fost strict secrete, au durat 9 luni, iar rezultatele lor au rămas învăluite în mister prin grija șefilor serviciului de contrainformații al forțelor navale. Recent, oficialitățile americane au dat publicității un raport de peste o sută de pagini, însoțit de alte trei mii

de pagini ce cuprind mărturiile depuse sub jurămînt de 57 de martori. Aceste documente ne-au permis să dăm de firul unei întîmplări neobișnuite petrecute în culisele celui de-al doilea război mondial.

Prima întîlnire dintre cei doi ofițeri de marină și procurorul Hogan a prilejuit un schimb de informații. Nu s-a păstrat nici un proces verbal și prin urmare nu se cunoaște adevăratul ei mobil.

„Pe la sfîrșitul lunii februarie sau începutul lui martie 1942, șeful secției de anchetă B-3, căpitanul de covertă Charles Radcliffe Haffenden și alți doi ofițeri de contrainformații au început să bănuiască că informațiile despre convoaie sînt furnizate de agenții de origine germană sau italiană care lucrau în zona portului și în același timp puteau să alimenteze submarinele inamice. Aceștia vindeau informații sau le ofereau gratuit din simpatie țării lor de baștină. Nu era deloc exclus ca cei care pînă nu de mult se ocupaseră de contrabandă și vînzarea ilicită de băuturi alcoolice, pierzînd după abrogarea legii prohibiției surse uriașe de profit, să se fi reprofilat pe vînzarea de motorină submarinelor inamice", a declarat mai tîrziu locotenentul O'Maley. Erau reale aceste temeri ? Unii marinari și pescari afirmau că văzuseră pe epavele submarinelor germane mărfuri de origine americană. Acesta e motivul pentru care cei doi ofițeri de contrainformații s-au întîlnit pe Leonard Street cu procurorul federal Frank S. Hogan.

Superbul iaht francez „Normandie" era o ambarcațiune celebră. Cîștigase „panglica albastră" pentru cea mai rapidă traversare a oceanului care desparte Europa de Lumea Nouă și se mîndrea cu faptul că în cabinele lui luxoase călătoriseră personalități de renume, printre care vedete cunoscute ale ecranului și miliardari celebri. La începutul războiului „Normandie" fusese transformată în navă militară, și sub noul ei nume „Lafayette" urma să transporte soldați. În ziua cînd Wermachtul hitlerist a ocupat Parisul, nava și-a aruncat ancora în portul Hudson, în apropiere de coasta vestică a Manhattan-ului. La 9 februarie a izbucnit un puternic incendiu care a distrus-o.

Să fi fost la mijloc un sabotaj ? La prima vedere părea că focul a fost pus de specialiști, fiindcă izbucnise simultan în cîteva locuri diferite. Nava a ars și s-a scufundat. Cine a incendiat-o ? Cine a reușit să se apropie de ea neobservat ? Sabotorii naziști ori simpatizanții lui Mussolini care lucrau în docuri, încărcînd și descărcînd pește ? Acest incident revoltător a creat bănuiala că în zona New York-ului acționează diversioniști inamici. Ziariștii făceau tot felul de supoziții, iar opinia publică cerea o intervenție. Serviciul naval de contrainformații era însă lipsit de mijloace tehnice și de experiența necesară. Colaboratorii lui Haffenden știau că flotila viceamiralului nazist Dönitz este dotată cu submarine gigant cu o rază de acțiune foarte mare : ele puteau să plece cu rezervoarele pline din porturile Franței ocupate, Saint-Nazaire sau Lorient, să ajungă în Marea Caraibilor și să se întoarcă înapoi fără să se aprovizioneze. În afară de aceasta, în șantierele navale germane fuseseră construite submarine uriașe care puteau să completeze proviziile de alimente și carburant al oricărui tip de navă și pe orice mare. Ele nu puteau să lupte, deoarece la bord aveau numai două mitraliere. Chiar și conservele americane găsite în submarinele germane capturate erau ceva cu totul obișnuit, fiindcă pînă la război ele se vindeau în toate colțurile lumii.

Incendiul care a izbucnit pe vasul „Normandie", botezat ulterior „Lafayette", a provocat o alarmă falsă. Probabil că el a izbucnit în urma unei întîmplări nefericite, deoarece, după război, în documentele germane nu s-a găsit nici o referire la vreun sabotaj, iar membrii comisiei de anchetă, instituită de un subcomitet al Senatului american, nu a dat de urma nici unui răufăcător.

Procurorul federal Hogan, cu care voiau să se sfătuiască ofițerii de contrainformații, era un expert cunoscut în acest domeniu. El a fost primul care împreună cu Devey, predecesorul său, devenit mai tîrziu guvernator s-a opus crimei organizate din SUA. Ulterior li s-a alăturat și Robert Kennedy care pe vremea aceea era interesat să polarizeze atenția opiniei publice.

Hogan s-a născut în orașul Waterbury, statul Connecticut, iar după absolvirea Universității Columbia a intrat în baroul din New York, devenind adjunctul și apoi succesorul procurorului general Thomas Edmund Dewey. Și-a cîștigat faima prin campania pe care a organizat-o împotriva bandelor de gangsteri și mai ales a lui Lucky Luciano pe care l-a trimis în spatele gratiilor.

În lumea interlopă din New York era poreclit „Papa Hoga". Ca om avea două calități de neprețuit : un calm deosebit și o bunătate care îi luminau chipul. După ce polițiștii au descins în casele de toleranță și au arestat zeci de prostituate, le-a vizitat la închisoarea din Greenwich Village ; aici le-a ascultat confesiunile cu răbdarea unui adevărat duhovnic, iar ele înduioșate i-au destăinuit multe din secretele lor.

Mai tîrziu succesele sau insuccesele anumitor acțiuni au fost atribuite lui Charles R. Haffenden, șeful secției de anchetă B-3 al Serviciului naval de contrainformații. La aceste acțiuni au mai participat adjunctul său, O'Maley și Anthony J. Marzullo care își americanizase numele sicilian, devenind Marsloe. Acesta din urmă era și el jurist, absolvent al Universității St. John's, vorbea în dialectul sicilian și se specializase în problemele Mafiei. Iată ce a declarat el mai tîrziu :

„Am fost sceptic cînd am aflat că Haffenden se pregătește să atragă membrii lumii interlope în realizarea planului său. De ce acțiunile noastre războinice trebuiau sprijinite în mod cinstit de o mînă de americani declasați ?"

Marsloe și-a împărtășit părerea și fostului său șef John F. O'Connell, vechi agent al F.B.I.

— Pur și simplu nu înțeleg de ce serviciul de contrainformații al Statelor Unite trebuie să se alieze cu criminalii ?

— Încă nu se aliază, a răspuns O'Connell.

— Nu va mai dura multă vreme.

— Au caziere ?

— Da.

— Numele șefilor ?

— După cum bine știi, acesta nu e un club de fete bătrîne, ci o organizație cu disciplină militară.

— Totuși, trebuie să aibă un șef.

— Mă îndoiesc că vom ajunge la el.

— Procuratura dispune, totuși, de o serie de mijloace.

— Ești atît de naiv, O'Connell ? Nu cunoști legile Mafiei ? Cine vorbește, moare. Nici un om care încarcă vapoarele sau muncește în docuri nu va sufla o vorbă pînă nu va primi ordin de la naș. Nu sînt de acord cu afacerea asta.

— Uneori scopul scuză mijloacele.

— Pe timp de război, întotdeauna — a răspuns locotenentul Marsloe.

— Îmi pare bine că ai priceput.

Martie 1942 a fost o lună tragică în istoria războiului naval. Submarinele germane își celebrau victoriile : scufundaseră 22 de nave americane, 8 britanice, 5 norvegiene, 2 panameze și 11 aparținînd altor state. După atacul de la Pearl Harbor, submarinele germane au distrus 121 de nave americane, cea mai mare parte — în apropierea coastei americane. A doua întîlnire, de data aceasta cu procurorul districtual Gurfein, a avut loc în după amiaza zilei de 25 martie 1942, sub impresia evenimentelor tragice petrecute cu puțin timp înainte. Căpitanul de covertă Haffenden și subalternii săi, O'Maley și Marsloe doreau să afle de la șeful secției de combatere a criminalității numele persoanei cu care se putea intra în legătură.

— Joseph „Socks" Lanza a spus Gurfein. Pot să-l chem pe Guerin avocatul lui. Lanza are la activ mai multe cazuri de șantaj. Dar se mai poate aștepta. Guerin o să vă mijlocească această întîlnire. Singuri nu puteți intra în contact cu el.

S-au întîlnit la ora 23,30 la intersecția Broadway-ului cu 103rd Street la cîțiva pași de muzeul Riverside. Era o noapte urîtă, bătea vîntul, iar străzile erau pustii. Ora le convenea de minune fiindcă nimeni nu voia

să fie văzut în compania celuilalt. Gurfein era adversarul lui Lanza, iar avocatul Guerin putea fi considerat neutru. Murray Gurfein a venit cu un taxi, a deschis portiera și i-a invitat înăuntru pe Lanza și pe avocatul acestuia. Au plecat spre Hudson.

Se apropia miezul nopții. Dinspre Hudson bătea un vînt tăios. Doi bărbați stăteau pe bancă cu gulerele ridicate și pălăriile trase adînc pe ochi. Cel înalt și zvelt, Murray Gurfein era agentul special al Serviciului de contrainformații condus de căpitanul de covertă Haffenden. Celălalt scund și rotofei era Lanza, zis „Socks", un gangster temut, capo-mafioso al celei mai mari piețe de pește din lume, Fulton Fish Market.

Lanza era un dictator crud. Băieții lui luau bani ca să asigure protecția. Fiecare pescar era obligat să plătească perceptorului Mafiei 100 de dolari pentru a primi dreptul de acostare. În caz contrar era vizitat noaptea de cîțiva băieți îndemînatici, ori un necunoscut îi turna petrol peste peștele din lăzi. Chiar și șoferii de pe camioane dădeau bani. Altfel, ei nu puteau porni la drum ; o mînă nevăzută le punea zahăr sau un ou spart în rezervor.

Lanza era milionar și un om influent. Cu ani în urmă fusese condamnat la cîțiva ani închisoare. În penitenciarul din Michigan s-a comportat bine : a mituit directorul și paznicii și aceștia l-au lăsat să-și vadă nestingherit de afaceri. După ce a fost eliberat, și-a reluat rolul de șef, redevenind un atotputernic „capo dei tutti capi". Altfel de ce ar fi venit să-i ceară sprijin reprezentanții puterii și apărătorii legii, prin urmare adversarii lui ?

— Este o datorie patriotică, domnule Lanza — încerca să-l convingă Murray Gurfein.

— Da, mormăi bosul Mafiei pescarilor.

— Avem nevoie de informații, de rapoartele căpitanilor și ale marinarilor. Trebuie să aflăm tot ce se petrece pe chei. Oamenii dumneavoastră îl cunosc ca propriul lor buzunar. În timpul prohibiției ați făcut contrabandă cu whisky pe care l-ați ascuns în golfuri mici. Ele

pot servi ca ascunzători sabotorilor și spionilor. Trebuie să ne ajutați să-i prindem.

Charles Radcliffe Haffenden era un ofițer de marină original și abil. El a inițiat o acțiune cu totul neobișnuită — aceea de a garanta securitatea transporturilor militare și civile cu ajutorul Mafiei. Prevederile legale, regulile și principiile etice îl interesau prea puțin. Era război și mult mai important era ca acțiunea lui să fie încununată de succes.

Dîndu-și seama că merge pe o cale nebătătorită, a ales ținuta civilă. A renunțat la uniformă și fiindcă știa că nici un gangster nu va intra în biroul lui, a închiriat un apartament la hotelul „Astoria" din New York. Era un hotel bun și scump, situat la intersecția Broadway-ului cu East 44rd Street. Gangsterii erau snobi și veneau la întîlnire în costume de gală și cu inele grele în degete.

— Este o problemă de onoare a fiecărui patriot american — îi spunea Haffenden lui Lanza, care îl privea uimit. Fiecare american este obligat să servească țara după puterile și capacitatea sa. Cine navighează acum pe mare, domnule Lanza ?

— Portughezii și pescarii italieni. Este sezonul scrumbiilor.

— Discutați cu ei. Trebuie să ne infiltrăm oamenii printre membrii echipajului, să aflăm de unde provin informațiile pe care le dețin germanii despre convoaiele noastre ce navighează spre Europa. Sînteți de acord să faceți acest lucru pentru țara dumneavoastră ?

— Trebuie să mă consult.

Perioada de colaborare dintre secția B-3 a lui Haffenden și Mafia din portul new-yorkez a fost rodnică. Șefii lui „Target Section of Naval Intelligence Service" puteau fi liniștiți. Lanza l-a informat despre sarcina primită pe adjunctul său Benjamin A. Espy și împreună l-au vizitat de circa 12 ori pe căpitanul de covertă Haffenden. Conform declarațiilor ulterioare ale lui Espy, la aceste întîlniri nu s-a pus niciodată problema recompensei fiindcă mafioții, ca buni patrioți ce erau, lucrau gratis. Agenții serviciului de contrainformații au primit de la

oamenii lui Lanza legitimații de sindicat care le-au deschis ușile multor birouri, unde au citit legal sau ilegal corespondența, au căutat în coșurile cu hîrtii și au deschis seifuri.

Oamenii lui Lanza au adus pe puntea șalupelor de pescuit niște indivizi de loc pricepuți, iar căpitanul a primit ordin să-i ia pe mare. Așa dorea marele bos ! În felul acesta un fost contrabandist cu băuturi alcoolice, devenit acum locotenentul Joseph Treglia împreună cu locotenentul Maurice Kelly și cu agenții lui Haffenden s-au infiltrat discret în întreprinderile din New York și au organizat cîteva spargeri nocturne pentru a intra în posesia unor documente secrete. Unul dintre ei a reușit să pătrundă chiar și în incinta unui consulat străin.

În urma intervenției Mafiei, locotenentul Herbert F. Kemp a început să lucreze la unele stații de benzină unde supraveghea umplerea rezervoarelor. Paul A. Alfieri era civil și un mare spărgător de case de bani, despre care se spunea că poate deschide orice seif. El a colaborat cu Kemp și a încercat să recruteze confidenți din lumea interlopă a New York-ului unde avea multe cunoștințe. Agentul Willis George a luat înfățișarea unui activist sindical și a fost infiltrat în Mafie la locul potrivit. Multe docuri din uriașul port erau supravegheate de agenții serviciului american de contrainformații dar cu tot sprijinul Mafiei, ei nu au reușit să depisteze nici o urmă concretă. Mai tîrziu, opinia publică, căpitanul de covertă Haffenden și ceilalți membrii ai serviciului au fost șocați de un eveniment care a intrat în istoria spionajului sub numele de „Operația Pastorius".

La 13 iunie 1942, la miezul nopții, pe o ceață deasă, submarinul U202 „Innsbruck" a acostat la țărmul american, lîngă Long Island, nu departe de Amaganset și a debarcat patru diversioniști germani cu echipamentul respectiv după care au dispărut.

Agenții lui Hitler, conduși de Georg Dasch au îngropat containerele cu substanțe explozibile și arme în

nisipul de pe plajă. În drum spre stația de cale ferată au fost surprinși de John Cullen din paza de coastă căruia i-au explicat că sînt pescari și au rătăcit drumul din cauza ceții. Cullen și-a anunțat șeful abia a doua zi dimineață, cînd a descoperit împreună cu colegii săi o sticlă de rachiu german și cîteva lăzi. Între timp, diversioniștii plecaseră cu un tren. Știrea despre această debarcare a stîrnit panică. FBI împreună cu toate serviciile de contrainformații au dat alarma. Căpitanul de covertă Haffenden considera că acest incident confirmă bănuiala că în zona păzită acționează spioni germani și sabotori.

Un al doilea grup de diversioniști, condus de Eduard Kerling, a debarcat în zorii zilei de 16 iunie pe o plajă din Florida, nu departe de Ponte Vedra. Diversioniștii trebuiau să arunce în aer uzina de aluminiu a concernului Aluminium Company of America din Alcoa, statul Tennessee, uzina de aluminiu din East St. Louis, statul Illinois, barajele de pe Ohio River, statul Kentucky, podul de cale ferată Hell-Gate de pe East River din New York și nodul de cale ferată Pensylvania Railroad Station din New York.

Și-au schimbat hainele și înarmați cu pașapoarte false, s-au răspîndit în mai multe hoteluri, pregătindu-se de acțiune. John Davis, pe numele său adevărat Georg Dasch, trăise cu ani în urmă în S.U.A. și se spune că ar fi intrat în acest grup numai pentru a fugi din Germania hitleristă. La cîteva zile după debarcare s-a prezentat la Centrala F.B I. din Washington.

La început nu a fost crezut, fiind considerat nebun. Davis nu s-a lăsat bătut și a pus în fața agenților F.B.I. Taina, Parra și Connely suma de 80 000 de dolari.

Acesta era un argument ! Agenții germani și cei care îi ajutaseră, oferindu-le adăpost au fost prinși, ceea ce a contribuit la descoperirea unei părți din rețeaua de spionaj germană. Agenții ei au fost judecați, condamnați la moarte și executați, iar Dasch condamnat la închisoare pe viață.

„Operația Pastorius" a indus în eroare grupul condus de căpitanul de covertă Haffenden. Nu aveau motive să

nu-l creadă pe Lanza și pe oamenii lui ; cu toate acestea capo-mafioso era bănuit că nu joacă cinstit. Realitatea era însă cu totul alta și mafiotul a demonstrat că nu trișează.

În „Shines Restaurant" de pe Seventh Avenue din New York, Lanza, adjunctul său Espy și un agent al lui Haffenden care nu a vrut să i se facă cunoscut numele, mîncau friptură de miel în sos alb.

— Domnule, am făcut tot ce am putut pentru șeful vostru — a spus Lanza — dar nici eu nu sînt atotștiutor și atotcunoscător.

— Nu sună foarte încurajator, domnule Lanza — i-a răspuns agentul.

— Nu țin neapărat să fac pe eroul. Nu sînt în stare de mai mult și nu mi-e rușine s-o recunosc.

— Prin urmare, capitulezi ? Sau vrei să ne faci o propunere ? — întrebă agentul.

— Da, vreau. Ar trebui ca șeful vostru să vorbească cu cineva care să intervină acolo unde eu nu ajung. Aranjați-mi o întrevedere cu el.

S-au întîlnit într-un apartament al hotelului „Astoria" ; după ce au schimbat cîteva vorbe despre vreme și forma proastă a celebrului campion de baschet Terry Miller, au intrat în subiect.

— Singurul care ne poate ajuta e Charlie — a spus Lanza.

— Care Charlie ? — a întrebat Haffenden.

— Charles Luciano, poreclit Lucky Luciano.

— Ce adresă are ?

— Lucrează la o spălătorie în Dannemor.

— Șeful Mafiei lucrează într-o spălătorie ? Ce-i drept, e un travesti foarte original — a rîs Haffenden.

— Probabil că n-ați reținut bine adresa. Lucky Luciano nu are nevoie de nici un alibi. Lucrează la spălătoria lui Clinton Prison din Dannemor. A fost condamnat la 30 de ani.

Pe baza declarațiilor martorilor comisiei de anchetă Herlands, ale membrilor Mafiei și mai ales ale lui Meyer Lansky, nașul nașilor, am reușit să elaborăm două va-

riante ale planului de colaborare a serviciului american de contrainformații cu un criminal mai rău decît celebrul Al Capone, mai crud decît dușmanul public numărul unu, ucigașul John Dillinger, dar mai abil și, deci, mai periculos decît acesta. Conform uneia dintre aceste variante, Espy i-ar fi propus agentului o întîlnire cu condamnatul Luciano. Potrivit celei de-a doua variante, mai verosimile, șeful Mafiei tîrgului de pește, Socks Lanza, nu a vrut să ia singur o hotărîre și împreună cu colegul său Meyer Lansky s-a sfătuit cu alte „eminențe" ale guvernului invizibil al crimei — Frank Costello și Joe Adonis. Polițiștii știau că sînt vechi prieteni și cunoștințe și că se întîlniseră în februarie 1941 la nunta lui Lanza. Un polițist deghizat în bucătar reușise să-i fotografieze și se spune că fotografia grupului de nuntași a fost trimisă directorului F.B.I., Edgar Hoover, care a pus-o sub cristalul de pe birou.

Celebrii gangsteri John Dillinger, Karpis, Al Capone, Torrio sau Dion O'Banion se îmbrăcau într-un mod șocant și lipsit de gust : își atîrnau lanțuri grele de aur în jurul gîtului, purtau inele mari la mînă și ace cu diamante la cravată. Lucky Luciano era reprezentantul unei alte generații. Se îmbrăca la cele mai bune saloane de modă de pe Wall Street, iar afacerile și le conducea din propria reședință sau din birou. Pe teren ieșea numai atunci cînd era nevoie, avînd grijă întotdeauna să aibă un alibi perfect. Contemporanii lui povestesc că era un geniu al crimei organizate, un capo di tutti capi, un șef înnăscut, un șef al șefilor, mai îndrăzneț decît Al Capone, dar mai prudent decît Joe Adonis și mai abil decît Frank Costello. Avea darul de a intui reacția adversarului și de aceea a devenit regele lumii interlope.

S-a născut la 11 noiembrie 1897 în Sicilia, în satul Lercara Friddi, nu departe de Palermo. Înainte de a împlini 10 ani a emigrat împreună cu părinții în S.U.A. Abia învățase să citească și să scrie, cînd a părăsit școala și a început să fure, devenind independent. Pe străzile din Brooklyn a absolvit „universitatea" gangsterilor, de-

venind șeful unei bande de hoți minori care spărgeau vitrinele magazinelor dacă proprietarii lor nu plăteau săptămînal o taxă de protecție.

La 15 ani era curier al unei bande de traficanți de stupefiante. Lucra pe bază de comision și îi plăcea să riște, fiindcă voia să cîștige cît mai mult. A fost prins și condamnat la un an închisoare pentru minori. Timp de 12 luni a stat să se gîndească unde și ce greșeală a făcut. După ce a revenit pe străzile Brooklyn-ului era deja un profesionist uns cu toate alifiile. A intrat în celebra bandă „Five Points" condusă de Giuseppe Masseria.

Luciano, pe vremea aceea încă Lucania, avea toate șansele să facă o frumoasă carieră de criminal. Deși sicilian, era calm, cîntărea bine orice situație și nu se lăsa derutat, compunîndu-și o față impenetrabilă pe care nu se putea citi nimic.

Părinții lui au emigrat în Statele Unite fără să cunoască o boabă engleză. Răsfoiau ziarele și revistele și se uitau lung la poze, fiindcă nu știau să scrie și să citească. Umblau murdari, nebărbieriți și miroseau a usturoi. În total au emigrat în Lumea Nouă circa 200 000 de sicilieni. Acolo se simțeau lipsiți de apărare, și chiar așa erau.

Locuiau în barăcile mizerabile din ghetoul de emigranți „Little Italy" din New York. Americanii îi tratau ca pe negri, poate chiar ca pe niște oameni inferiori acestora pentru că negrii se înțeleg cu ceilalți. Din Sicilia au venit cu ideea Mafiei, care fusese cîndva o organizație ce apăra drepturile săracilor în fața stăpînilor feudali. Unii dintre ei aveau chiar o experiență concretă pe care au folosit-o. În felul acesta a apărut „Onorata società" americană care a preluat o serie de legi ale Mafiei siciliene, dar comportarea cinstită a dispărut în Lumea Nouă. Conform obiceiului american și al principiului american „cîștigă cît poți", au început să se fure unul pe altul.

La început America s-a obișnuit cu diverse tipuri de solidaritate. Mulți indivizi au emigrat din vechea Europă deoarece aveau conștiința încărcată și nu voiau să-și petreacă restul zilelor după gratii. În perioada colonizării

„Vestului", zi și noapte, acostau nave încărcate cu chinezi flămînzi care aveau să lucreze la calea ferată sau să culeagă fructe pe plantațiile din California. Se simțeau dezorientați în această lume nouă, nu cunoșteau limba și nevoia i-a făcut să se grupeze într-o organizație secretă care s-a transformat treptat într-un sindicat al crimei ce-și șantaja proprii săi membrii. La sfîrșitul veacului „Hatchet Men" a devenit spaima cartierelor chinezești din New York și San Francisco. Chinezii trăiau din vînzarea de opiu și își ucideau adversarii cu toporul.

Emigranții din Sicilia credeau în reprezentanții lor și în șefii Mafiei. Erau singurii care cunoșteau limba. La fel ca în Sicilia și la New York ei încasau taxe de protecție. Șefii s-au îmbogățit și au învățat să mituiască puterea și judecătorii, iar prestigiul lor creștea. Pentru a menține disciplina erau severi și își păstrau autoritatea prin eliminarea rivalilor și a dușmanilor cu ajutorul ucigașilor de profesie.

Sicilienii nu erau singurii emigranți săraci din America. Minoritățile irlandeză, poloneză și evreiască aveau și ele organizații care le apărau drepturile. Interesele lor locale, regionale sau naționale erau divergente, iar pe străzi sau în chioșcurile cu băuturi spirtoase se produceau încăierări care lăsau în urmă cadavre. Bandele trăiau din furturi și șantaj. După ce guvernul Statelor Unite a decretat prohibiția, bandele organizate s-au reprofilat pe comerțul cu rom și whisky. Cumpărau din străinătate mărfuri pe care le treceau prin contrabandă în Statele Unite unde le vindeau, îmbogățindu-se vertiginos. Printre acești indivizi s-a aflat și Lucky Luciano.

De unde această putere și curaj de a se opune legii într-un număr atît de mare ? Cum s-a putut întîmpla ca hoții și comercianții să se coalizeze fără ca opinia publică să opună rezistență ? Cine a ajutat Mafia să devină o organizație atît de puternică ?

Crima își are rădăcinile în condițiile social-economice în care trăiește delincventul. În cazul nostru acestea erau ghetourile de imigranți, mai ales focarul de mizerie numit „Little Italy" care a devenit sursa crimei organizate americane, iar goana după cîștig — prima lege nescrisă a Lumii Noi — deviza celor care au apucat-o pe o cale greșită, nesocotind relațiile umane.

În anii douăzeci, orașul Chicago era dominat de șeful gangsterilor, Torrio și de Al Capone, napolitan de origine, a cărui bandă nu făcea parte din Mafie. Au rămas celebre schimburile de focuri între membrii bandelor rivale al căror motiv de fiecare dată îl constituiau banii și puterea, respectiv dorința de a pune stăpînire pe un nou district. De multe ori se întîmpla ca membrii unei bande să-și jefuiască prietenii sau concurenții de whisky-ul procurat prin contrabandă, iar aceștia din urmă să se apere. La Chicago au murit peste 200 de gangsteri în aceste încăierări de stradă, iar la New York — mai mulți. Războiul dintre bandele de gangsteri a durat pînă în 1931 ; de fapt el a reprezentat înfruntarea dintre doi mari boși, de pe urma căreia a profitat un al treilea, mai abil : Lucky Luciano.

Războiul castellammarez a împrumutat acest nume de la satul sicilian Castellammare del Golfo, unde s-a născut Salvatore Maranzano. Rivalul lui se numea Giuseppe Masseria. Cele două bande și-au disputat supremația, iar pe străzile New York-ului au rămas peste 100 de cadavre. De cele mai multe ori poliția și opinia publică nu se amestecau. Nimănui nu-i păsa că ucigașii se omoară între ei. Dimpotrivă, americanii constatau cu satisfacție că în urma schimbului de focuri din ziua precedentă numărul italienilor se mai împuținase cu cinci sau zece.

RĂZBOIUL GANGSTERILOR

Războiul dintre bandele de gangsteri nu a fost numai o luptă pentru bani și putere. El a constituit un eveniment în istoria Statelor Unite și un moment de răscruce în istoria crimei organizate, marcînd începutul perioadei în care Mafia americană s-a transformat dintr-un clan, ce-i apăra pe emigranții sicilieni de restul lumii, într-un cartel al crimei. O mare contribuție i-a revenit lui Lucky Luciano, care a rezolvat conflictul dintre generații prin înlăturarea vechilor nași.

Cu ani în urmă, Luciano se aliase cu Meyer Lansky ; făceau comerț ca toți ceilalți gangsteri, erau inițiați în traficul cu droguri și, la fel ca Al Capone, s-au lansat în negoțul prosper cu fete. Asociația Lucky Luciano-Meyer Lansky prospera și vechii mafioți Maranzano și Masseria, care le apreciau dibăcia, au încercat să-i atragă de partea lor. Fiecare a procedat în stilul său, metoda de convingere a lui Maranzano fiindu-ne deja cunoscută.

Lui Luciano nu i-a rămas altceva de făcut decît să nu se alăture nici uneia din părți, deoarece știa că ucigașii din tabăra adversă l-ar lichida imediat. Diplomat abil, el simula că discută cu cei doi boși mafioți, dar de fapt îi trăgea pe sfoară pe amîndoi. Apoi, băieții lui Maranzano i-au servit o lecție în garajul din Staten Island și el a înțeles cine are șanse mai mari de izbîndă.

Din cîteva procese verbale reiese că Luciano a fost membru al bandei condusă de Masseria și a devenit locțiitorul lui. Giuseppe Masseria era un criminal de tip vechi și un capo-mafioso lipsit de scrupule. Dacă voia să pună la cale un asasinat discret — apela la firma „Murder

Incorporated“ condusă de trei gangsteri — Joe Adonis, Abe Reles și Albert Anastasia, care își împărțeau cîștigurile. Era o asociație cu răspundere limitată, organizată ca oricare alta. Numai modul de recrutare al membrilor ei era original, de cele mai multe ori aceștia fiind recrutați împotriva voinței lor. Cei trei boși inventaseră o metodă eficace de angajare a ucigașilor, care-i ascultau fără să crîcnească.

Puneau ochii pe o lichea nevinovată din pleava societății pe care o șantajau, invocînd un motiv oarecare. Candidatul se îngloda în datorii și, fiindcă nu avea bani să le plătească îi puneau în mînă un pistol sau un ciomag și-l obligau să ucidă. După ce comitea primul omor, ajungea într-o totală dependență de ei. Dacă nu asculta sau vorbea mai mult decît trebuia — era lichidat și înlocuit cu altul.

Crimele organizate de firma „Murder Inc“ erau îngrozitoare. De cele mai multe ori autorul era interesat de aspectul „educativ“ — adică moartea unui bandit trebuia să-i înspăimînte pe ceilalți. Astfel, au început să fie descoperite cadavre în mormanele caroseriilor presate, pregătite pentru retopire sau în fabricile de conserve pentru cîini și pisici. Uneori, unui asemenea individ i se puneau picioarele într-o găleată cu ciment sau ipsos, după care victima era aruncată în golful Hudson sau lăsată să ardă într-o mașină avariată.

Nu o dată s-a întîmplat ca urmașii să plîngă un sicriu în care erau doi morți, fără ca ei să bănuiască ceva. În timpul nopții gangsterii atașau sicrielor un fund dublu și puneau sub răposat cadavrul celui asasinat. Încărcături explozive, bombe, gloanțe trase din arme de vînătoare cu țeavă retezată sau din mitraliere, apoi fuga de la locul crimei într-un automobil rapid — iată scenariul după care se desfășurau acțiunile firmei „Murder Inc“. Pentru operațiile mai simple erau aleși începătorii „Punks“, iar pentru cele mai complicate — experimentații „Troops“.

Șeful asociației era Joe Adonis, iar specialistul în atentate cu bombe — Anastasia, poreclit „Bum-Bum“. Din actele de acuzare împotriva lui și din arhiva F.B.I.

rezultă că a avut pe conștiință 40 de vieți. Nici Abe Reles nu era un începător. De șase ori a compărut în fața instanței sub învinuirea de omor și tot de atîtea ori a fost pus în libertate din lipsă de probe. Era un lucru obișnuit ca martorii să nu știe și să nu-și mai aducă aminte de nimic. De aceea gangsterii și asasinii și-au petrecut o mică parte din viață în spatele gratiilor pentru delicte mici care abia puteau fi dovedite. Numai Arthur Strauss, ucigașul firmei „Murder Inc", a fost condamnat în 1931 la scaunul electric.

Maranzano a comandat uciderea rivalului său Masseria tocmai acestei firme. Fără a fi ucigaș, Lucky Luciano a devenit unul dintre protagoniștii principali ai operației. S-a externat din spital cu 55 de copci, cu trupul acoperit de cicatrice, o pleoapă moartă, șchiop și fără să se poată îndoi de mijloc. După ce și-a revenit, a început să-și pună în aplicare planul, gîndit pînă în cele mai mici amănunte în spital.

Joe the Boss Masseria, avea un birou luxos pe Second Avenue. În ziua de 15 aprilie 1931, Lucky Luciano, îmbrăcat într-un costum gri impecabil, a intrat în biroul șefului gangsterilor, a luat loc și cu un aer amical și bine dispus, i-a zis :

— Am venit să-ți fac o propunere.

— Dă-i drumul — spuse „Joe the Boss".

— Știu cum putem scăpa de Maranzano.

— Zi-i — te ascult.

— Știi ce mi-a făcut.

— Da. Toți știm.

— Nu pot să-l iert. Uită-te la ochiul meu.

— Și pe față ai o cicatrice urîtă.

— Vreau să scăpăm de toată gașca lui.

— Cum ?

— Îți explic îndată, dar nu aici.

— Poți vorbi liniștit. În spatele ușii stau de pază oamenii mei.

— Nu vreau să discut aici ; pot să-ți spun doar că evenimentul trebuie sărbătorit. Săptămîna asta, punem mîna pe el.

— Unde vrei să stăm de vorbă ?

— Afară e frumos. Hai să ne plimbăm.

— Unde ?

— De exemplu în Coney Island unde putem lua și prînzul.

— Cunoști restaurantul „Tammaro" ?

— Da. Acolo se mănîncă cele mai bune spaghete din New York.

Restaurantul italian de pe West Fifteenth Street 2715 se numea „Nueva Villa Tammaro", iar patronul lui, Gerardo Scarpata era prietenul lui Luciano. Prin urmare, Lucky pregătea operația pe propriul său teren, străin lui Masseria. Lucky Luciano mai miza pe un lucru, și anume că Joe the Boss era ca toți italienii un mare gurmand.

Conform unor procese verbale păstrate în arhiva F.B.I., la masă stăteau cinci bărbați ; în afara celor două personaje principale ale dramei se mai aflau încă trei indivizi necunoscuți. Puteau fi oamenii lui Masseria. Totuși e puțin probabil ca acesta să fi venit însoțit de martori la o întîlnire atît de importantă. Acest lucru e valabil doar dacă perfectaseră toate detaliile operației la birou și la Coney Island veniseră numai să o serbeze. Aceiași martori au declarat că bucătarul Gerardo Scarpata s-a întrecut pe sine. Spaghetele i-au plăcut atît de mult lui Masseria, încît a mîncat o farfurie plină cu vîrf, presărată din belșug cu parmezan. L-au servit cu Chianti Ruffino și polpetti, pepene galben și cu o sticlă de vin roșu. După ce au adus rață sălbatică pe varză roșie, gurmandul condamnat la moarte a început să jubileze și a mai comandat o porci cipolline al forno, pasta colle sarde cassata și încă o sticlă cu vin roșu. Chelnerul șef a declarat mai tîrziu că Masseria a mîncat pe săturate trei ore în șir, după care și-a comandat un „fruit cake" american.

Deși a mîncat și a băut puțin, Lucky Luciano a fost bine dispus, a spus bancuri și a fumat mult. La un moment dat s-a uitat la ceas, l-a bătut pe umăr pe Masseria și s-a dus la toaletă. După ce a dispărut în spatele ușii, în local au intrat patru indivizi necunoscuți, care s-au

oprit pentru cîteva clipe în pragul ușii. Masseria s-a uitat o clipă la ei și a înțeles de ce au venit. S-a ridicat în picioare, căutînd un loc pe unde să fugă. În restaurant s-au auzit primele împușcături.

Joe the Boss a căzut, doborît de șase gloanțe. Alte șapte gloanțe au găurit parchetul și pereții. Indivizii au făcut stînga-mprejur și s-au făcut nevăzuți. Afară îi aștepta o limuzină neagră, care a dispărut fără urmă. Abia după aproape 50 de ani, numele lor a fost dezvăluit de Meyer Lansky, complicele lui Luciano. Șeful comandoului de ucigași al firmei Murder Inc. fusese Bugsy Siegel, iar ceilalți trei bandiți se numeau Joe Adonis, Alberto Anastasia și Vito Genovese. Toți au jucat un rol important în istoria Mafiei.

Alibiul lui Lucky Luciano a fost perfect. În timpul cînd s-a petrecut omorul se găsea la toaletă, iar după ce s-a întors în local, s-a speriat de cele întîmplate și a chemat poliția.

— M-a durut stomacul — le-a spus el polițiștilor.

— Cine au fost cei patru ? — l-au întrebat ei.

— De unde să știu. În momentul acela nu eram acolo, iar cînd m-am întors, faptul era consumat.

Cercetările s-au împotmolit. Nimeni nu știa nimic și nu s-a descoperit nici cea mai mică urmă. Numai cîțiva trecători au declarat că șoferul limuzinei negre nu a putut porni imediat mașina, așa încît unul dintre indivizii care ieșiseră din restaurantul italian s-a așezat la volan și mașina a demarat rapid.

Nașilor mafioți le plăcea fastul. Maranzano și-a organizat o încoronare somptuoasă la care i-a invitat numai pe conaționalii sicilieni. Bugsy Siegel și Meyer Lansky, care făceau parte din Mafia evreiască, nu au participat la banchet. Spre deosebire de mulți alții, noul naș nu era un analfabet. Studiase la Facultatea de teologie, iar modelele sale istorice erau Caius Iulius Caesar și Carol cel Mare.

— Se purta ca un împărat — a spus mai tîrziu Lucky Luciano. A declarat că din momentul acela el este stăpînul și numai el va da ordine. Trebuia să-l ascultăm

și să împărțim cîștigul cu el. A divizat teritoriul orașului New York în cinci mari districte, în care acționa independent cîte o familie mafiotă.

Lucky Luciano a devenit capul uneia dintre aceste familii, iar Joe Profaci, Vincent Mangano, Tom Gagliano și Joe Bonnano — șefii celorlalte familii. Marele naș avea adjuncți și pînă și membrii obișnuiți aveau căpeteniile lor. Fiecare avea în grijă zece inși. Ceremonialul a semănat într-adevăr cu o încoronare : așezat pe un scaun mai înalt decît restul, șeful a mîncat și a băut înconjurat de mulți lingușitori, dar și de dușmani aprigi necunoscuți. Maranzano era convins că a devenit una din celebritățile acestei lumi, un general care va conduce diviziile de criminali, un milionar și viitor miliardar, care se va bate pe burtă cu primarul New York-ului, dacă, bineînțeles, acesta îl va asculta și va merita o asemenea cinste. Deocamdată l-a mîngîiat ușor pe Lucky Luciano, declarîndu-i pe un ton patetic :

— Pe tine te iubesc cel mai mult. Vei fi locțiitorul meu.

În felul acesta un criminal înveterat era încoronat ca prinț fără ca el să aibă nici cel mai mic merit. Lucky era un Juda care în timp ce confrații săi jurau credință noului naș se gîndea la planurile și scopurile sale. Nu l-au interesat promisiunile lor solemne că se vor respecta și nu se vor bate pentru putere și bani. A devenit însă atent atunci cînd noul capo-mafioso le-a promis că-i iartă de toate păcatele, atrăgîndu-le atenția că există însă o lege veche, mereu respectată, respectiv aceea a inegalității femeii siciliene cu bărbatul. Nici un membru al Mafiei nu avea voie să vorbească cu soția, fiica sau bunica altui membru al cartelului crimei fără un martor — chaperone.

Cei mai tineri, printre care și Lucky Luciano rîdeau în sinea lor. Știau foarte bine că vechile tradiții siciliene nu vor supraviețui, după cum nu va supraviețui nici nașul Maranzano. Cu toate acestea toți s-au perindat prin fața lui Maranzano, făcîndu i plecăciunile de rigoare, sărutîndu-i mîna și dîndu-i cîte un plic cu o sumă conside-

rabilă. Era un obicei străvechi care se respecta nu numai în cercurile Mafiei, ci fusese preluat și de unii manageri care organizau campanii electorale prezidențiale. Candidatul îl invita la micul dejun pe alegătorul său care trebuia să lase sub farfurie un plic cu un onorariu mai mare de 100 de dolari. Se spune că acest obicei a dispărut din sindicatul crimei odată cu marele bos Maranzano, dar în cercurile politice el s-a menținut pînă la afacerea Watergate cînd a ieșit la iveală. Lucky Luciano știa că, în ciuda metodelor învechite pe care le folosește, Maranzano este un rival puternic. A început să strîngă probe compromițătoare despre el, să-i studieze obiceiurile și programul zilnic, avînd grijă să nu-i scape nimic. Eșecul acestei operații ar fi însemnat sfîrșitul lui Lucky Luciano și al acoliților lui.

Se spune că împreună cu Meyer Lansky, Lucky a făcut turnee prin multe state americane, sondînd opinia șefilor cartelului crimei și asigurîndu-și astfel spatele. Apăruse un reformator și mulți criminali au trecut de partea lui, fiind convinși că el este menit să devină șeful lor.

La început Maranzano a fost orbit de putere și grandomania l-a împiedicat să fie prudent. Nici comis-voiajorii care strîngeau voturi împotriva lui nu au fost suficient de vigilenți. Așa se face că, aflînd despre ce se pune la cale, Maranzano a preferat să lovească el primul decît să ajungă în situația de a se apăra.

Pe vremea aceea, Mafia siciliană nu era singura organizație criminală. Mai existau banda irlandezilor, regatul independent al lui Al Capone și puternica organizație a gangsterilor evrei, în frunte cu Bugsy Siegel și Meyer Lansky care încet dar sigur avea să devină cel mai mare bos al gangsterilor.

Lansky avea un prieten la Philadelphia — Nick Rosen, căpetenia lumii interlope locale, care aflînd despre intențiile lui Maranzano l-a avertizat pe Lucky. Cu știrea acestuia, Lansky i-a întins o cursă lui Angie Caruso, unul dintre oamenii lui Maranzano. Momeala era Jessie, o dansatoare de moravuri ușoare. Angie Caruso, sicilian de origine, se îndrăgostise de această fată corpolentă cu păr

lung și blond. Într-o noapte a băut mai mult decît trebuie, poate de bucurie, poate ca să și facă curaj, poate ca să-și serbeze anticipat „big-business"-ul său. Înainte de ivirea zorilor i-a mărturisit lui Jessie că dacă împușcă doi oameni îl așteaptă un mare viitor și 30 000 de dolari.

— Îndrugi prostii, Angie, îl provoca Jessie, care se gîndea deja cît să ceară pentru informațiile culese.

— Nu trîncănesc de loc — răspunse Angie, ridicînd din umeri.

— Și cine sînt victimele secolului? — îl întrebă dansatoarea perfidă.

— Vito Genovese — răspunse Angie care era deja beat.

— Nu-l cunosc.

— N-ai de unde să-l știi. Este o persoană importantă. Numai dacă ai fi vedetă la Hollywood, te-ar băga în seamă.

— Și cine e al doilea?

Angie tăcu chitic; poate își dăduse seama că a vorbit prea mult sau poate nu și mai aducea aminte al doilea nume.

— Ce te interesează? Nici măcar n-ar mai trebui să discutăm despre afaceri.

— De ce nu, comoara mea? Sau nu știi că tu ești sufletelul meu cel drag.

Dansatoarea Jessie a comunicat imediat cele aflate de la Angie, iar ucigașul flecar n-a mai apucat ziua de sîmbătă. Informația a fost confirmată și de o altă sursă. Se zice că un spion de-al lui Luciano, care se strecurase printre servitorii lui Maranzano, a tras cu urechea la o convorbire secretă și a aflat toate numele, pe care le-a comunicat patronului său. Zarurile fuseseră aruncate.

Maranzano știa că este urmărit pas cu pas și ca să nu rămînă mai prejos, își pusese oamenii să-l urmărească pe Lucky Luciano. Nu era un naiv și își dădea seama că nu poate comanda firmei Murder Inc. sau oamenilor săi asasinarea unui gangster de talia lui Lucky. Lucky Lu-

ciano îl cunoștea pe acești oameni, iar ei îl știau pe el, și pînă la urmă ar fi putut trece de partea lui.

L-a angajat pe Vincent Coll, poreclit Mad Dog, un pistolar profesionist din Chicago care lucra pe cont propriu și îi era indiferent pe cine împușcă, dar nu și pentru cît împușcă. Știa că Maranzano plătește bine.

Salvatore Maranzano nu era un primitiv, ci, dimpotrivă, avea talent de mare afacerist. Birourile lui, situate în Park Avenue, nu se deosebeau prin nimic de cele ale lui Rockefeller sau Morgan. Avea întreprinderi de export-import prospere, care se ocupau de afaceri legale, și o firmă de construcții foarte serioasă — Eagle Building Corporation, care încasa profituri și plătea impozite. Cu toate acestea, în ultimul timp, șeful evita să mai lucreze în cabinetul său luxos, schimba un hotel după altul, nu mînca nimic fără ca mai întîi să guste unul dintre servitori. Dacă mergea undeva, automobilul lui era însoțit de două limuzine cu pistolari. Toate aceste măsuri de protecție s-au dovedit inutile. Atacul a venit de acolo de unde prudentul bos mafiot nu se aștepta deloc ; și cu atît mai puțin garda lui personală. Oamenii lui îi urmăreau pe italieni și pe sicilieni, dar de ucigașii lui Lansky uitaseră complet.

Comandoul era format din patru indivizi, printre care Red Levine și Bugsy Siegel, pe care l-am mai întîlnit. Nici unul dintre ei nu arăta a sicilian. Scena atentatului a fost bine aleasă : biroul luxos din Park Avenue, unde Maranzano, înconjurat de gorilele sale, se simțea în siguranță. În ziua de 10 septembrie 1931, imediat după pauza de prînz, în anticameră au intrat patru bărbați bine îmbrăcați.

— Sîntem revizori financiari — a spus unul dintre ei, arătîndu-i secretarei o legitimație.

— Am vrea să controlăm registrele dumneavoastră contabile — a spus altul.

— Mă duc să-l chem pe contabil, a răspuns secretara. Între timp cei patru și-au scos pistoalele, cu iuțeala fulgerului i-au dezarmat pe paznicii lui Maranzano și s-au apropiat de ușa biroului lui. Auzind zgomot, acesta a

apărut în pragul ușii deschise și a rămas mut de uimire la vederea pistoalelor îndreptate spre el. Au urmat cîteva împușcături, apoi unul dintre ucigași a scos un pumnal și l-a înfipt de cîteva ori în pieptul și în gîtul marelui bos, după care asasinii s-au făcut nevăzuți la fel de misterios cum au apărut.

În procesele verbale ale poliției orașului New York s-a păstrat pînă astăzi următoarea consemnare :

„În ziua de 10 septembrie 1931, la ora 14,45 a fost împușcat și înjunghiat cu lovituri de cuțit Salvatore Maranzano, de sex bărbătesc, rasă albă, domiciliat pe J Avenue, 2706, în Brooklyn. Asasinatul s-a petrecut în birourile firmei de construcții Eagle 925 și 926 din Park Avenue 230. Făptașii au fost patru inși necunoscuți, care s-au dat drept polițiști. Cauza morții : patru gloanțe și șase lovituri de pumnal".

După aproape 30 de ani, un alt gangster și membru al Mafiei, americanul Joe Valachi, pe care îl vom mai întîlni, a făcut mărturisiri în legătură cu acest asasinat în fața camerelor de luat vederi. Nu a participat la acțiune, dar a aflat despre ea de la un prieten, Red Levine. Mărturisirea lui coincide cu declarația consemnată în documentele poliției. Cei patru indivizi s-au dat drept polițiști, iar atunci cînd au spus că vor să controleze registrele de contabilitate, unul din ei a întrebat :

— Cu cine se poate vorbi ?

— Cu mine — a răspuns Maranzano — ieșind în pragul ușii cabinetului său.

Inițial n-ar fi vrut să tragă, ci să se folosească numai de cuțit, ca să nu atragă atenția, dar n-au avut încotro. Cu toate acestea poliția nu i-a găsit.

S-a afirmat că după moartea lui Maranzano a urmat o adevărată noapte a Sfîntului Bartolomeu. Au început să circule zvonuri și au apărut chiar articole în ziare, în care se scria că imediat după moartea marelui naș, plutoanele de execuție ale Mafiei au ucis alți 40 de gangsteri. Poliția nu a confirmat niciodată această afirmație, nu a fost anchetat nici un caz de asasinat și nici un criminal

nu a fost prins şi găsit vinovat. Au rămas numai prezumţiile. În cele din urmă, Vincent Coll, una dintre „gorilele" lui Maranzano a jurat că va răzbuna moartea şefului. A comis însă imprudenţa de a-şi declara intenţiile atît de zgomotos, încît ele au ajuns şi la urechile celor direct vizaţi : Bugsy Siegel, Red Levine şi alţii. În lumea gangsterilor este valabilă legea nescrisă a celui mai tare. Are şanse cel care e mai îndrăzneţ şi atacă primul. Auzind că este ameninţat, Bugsy Siegel, care nu era un novice, a început să se ţină scai de Coll. N-a reuşit să-l prindă decît după o jumătate de an de la moartea lui Maranzano, cînd l-a împuşcat într-o cabină de telefon, scăpînd astfel de o grijă.

ASCENSIUNE ŞI DECLIN

Încă înainte de comiterea acestei crime, Lucky Luciano s-a înţeles cu şefii locali care nu s-au opus de loc înscăunării lui. În felul acesta la 34 de ani Luciano a devenit bosul Mafiei americane. Avea în spatele lui o carieră bogată de criminal. Prima dată a fost închis la 17 iunie 1916 la Blackwell's Island, fiind acuzat de trafic de stupefiante. La 15 decembrie 1921 poliţia l-a arestat din nou în Jersey City pentru port ilegal de arme, iar la 5 iunie 1923 din nou pentru trafic de heroină. A reuşit să scape, divulgînd poliţiştilor locul unde erau ascunse lăzile cu stupefiante. În cartotecile FBI sînt menţionate şi alte pedepse mai mici. La 27 iulie 1926 a fost citat în faţa tribunalului deoarece patrula poliţienească găsise în automobilul lui două pistoale şi o puşcă cu repetiţie, încărcată cu patruzeci de cartuşe. Nu l-au arestat fiindcă avea permis pentru arme de foc şi deci putea să circule, ca mulţi americani, înarmat pînă în dinţi.

Abia în 1928 a fost surprins în timp ce ataca curierul unei bănci pe care l-a jefuit de 8 274 dolari. Şi-a mărturisit vina în faţa tribunalului, dar cel prădat s-a comportat de parcă ar fi fost în transă. Nu îşi aducea aminte de nimic şi nu îl recunoştea pe tîlhar. Voia numai să supravieţuiască. Şi în acest caz un rol important l-a jucat legea de bază a Mafiei — Omerta. Cu timpul Lucky Luciano a devenit mai prudent. După bătaia din Staten Island de la 17 octombrie 1929 cînd o patrulă de poliţie l-a găsit desfigurat, nu a mai compărut în faţa nici unei instanţe. Steaua lui a început să urce vertiginos şi Lu-

ciano spera să devină „the boss of the bosses" deoarece reprezenta noua generație a Mafiei.

A devenit un naș atotputernic care dispunea de milioane de dolari, de relații importante, de poziție socială și politică ; avea însă un dușman. Se numea Thomas E. Dewey ; era asistentul procurorului districtului de sud al orașului New York și se pregătea să inițieze o campanie oficială împotriva criminalității. În mai 1928, la Atlantic City, o mică stațiune balneară de pe țărmul estic al oceanului, au apărut cîteva zeci de limuzine cu șoferi îmbrăcați în livrea. Opreau una după alta în fața hotelurilor de lux „President", „Ritz" și „Ambassador". Șoferii deschideau portierele cu o adîncă plecăciune ; din mașini coborau bărbați îmbrăcați strident, parfumați, cu inele cu diamante în degete, cu lanțuri grele din platină și medalioane încrustate cu pietre prețioase atît de mari, încît păreau din sticlă. Domnii fumau țigări de foi scumpe, se salutau și erau atît de gălăgioși încît trecătorii și-au dat repede seama că nu sînt niște adevărați gentlemeni. Același lucru l-a înțeles și directorul celui mai scump hotel din Atlantic City, „Breeker's". La un semn al recepționerului, liftierul a atîrnat pe ușă o tăbliță : „Intrarea interzisă negrilor și evreilor". Domnii îmbrăcați în haine scumpe au încercat să forțeze intrarea, dar recepționerul versat le-a explicat că n-au nici un apartament liber. Astfel au fost refuzați cei mai temuți gangsteri din Statele Unite, fiind salvat bunul renume al hotelului.

Celebra conferință, congresul sindicatului Mafiei americane a avut loc la hotelul „President" și a intrat în istoria crimei sub numele de „Conferința de la Atlantic City". Au participat toți magnații lumii interlope, de la Al Capone, la Lucky Luciano. Dintre persoanele cele mai importante pot fi menționați organizatorul John Torrio, Jack Guzick, poreclit Deget gros, adjunctul și prietenul lui Al Capone, Nick Rosen, Boo-Boo Hoff, Waxey Gordon din Philadelphia, King Solomon din Boston, Leo Berkowitz din Cleveland, Moe Dalitz și Lou Rothkopf. Abe Bernstein, șeful bandei „Purple" din Detroit a trimis cîțiva reprezentanți în locul lui, fiindcă era bolnav. Au

mai participat John Lazia, șeful bandei „Pendergast" din Kansas City, Moretti și Zwillman din New Jersey și, bineînțeles, toată echipa din New York, formată din Bugsy Siegel, Lepke Buchalter, Meyer Lansky, Frank Costello, Vito Genovese, Joe Adonis, Dutch Schultz și Frank Erikson, Joe Aiello, precum și o delegație numeroasă din Brooklyn, alcătuită din Albert Anastasia, Albert Scalise, Vincente Magnano și Frankie Yale. Cum era și firesc, la masa președintelui, alături de John Torrio, a luat loc Lucky Luciano, unul din inițiatorii congresului lumii interlope americane. Nu au participat cei mai bătrîni și mai importanți boși din vremea aceea, Masseria și Maranzano, cărora le era frică probabil că ideile lor perimate nu vor fi agreate.

Orașul era plin de gangsteri și de „gorilele" lor. În toate locurile libere erau parcate cele mai mari, mai scumpe și mai strălucitoare „corăbii" ale șoselelor. Chelnerii, comercianții, dar și vizitatorii stațiunii îi priveau cu teamă pe bărbații îmbrăcați în haine scumpe și de prost gust, care păreau niște circari. Se plimbau prin parc, stăteau de vorbă pe terase, intrau în mare cu pantalonii suflecați și fumau țigări de foi scumpe. Se spune că la acest congres inițiatorii noului sistem de organizare a crimei au pus la punct toate problemele, fiindcă toți au înțeles cît de ușor și de bine se poate cîștiga din asemenea operații. Pînă atunci gangsterii încasaseră sume fabuloase din traficul clandestin cu băuturi alcoolice și din prostituție. Curînd însă au început să se dezvolte și alte domenii : agențiile neoficiale de pariuri, jocurile de noroc, drogurile care reprezentau viitorul Mafiei americane. S-a discutat și despre faptul că nu va mai fi nevoie de ucigași cu sînge rece fiindcă buzunarele americanilor sînt doldora de bani. Vor fi împărțite zonele de acțiune, vor fi convenite tarifele și prețurile, iar împușcăturile nu vor mai fi necesare. O hotărîre îmbietoare, desigur, dar naivă.

La conferința de la Atlantic City a fost creată Mafia evreiască „Kosher Connection" cunoscută și sub numele

de „Group of seven" la care a aderat Al Capone, Moses Annenberg din Chicago și Frank Erikson din New York. Aceștia au înființat cea mai mare agenție clandestină de pariuri din lume, care era formată dintr-o agenție de presă ce falsifica rezultatele curselor de cai și cîini și dispunea de un serviciu propriu de telefon și telegraf mult mai operativ și mai prompt decît cel de stat. La congresul din Atlantic City s-a născut imperiul pariurilor care din primele luni de existență a încasat sume de zeci de milioane de dolari.

Capo-mafioso local, Nucky Johnson a început să organizeze banchete costisitoare la care gangsterii emiteau păreri și puneau la cale proiecte divergente în compania unor polițiști beți care îi supravegheau. De la Frank Costello au aflat care sînt avantajele automatelor cu [illegible] toane, cunoscute mai tîrziu sub numele de „banditii cu o singură mînă" din Las Vegas și din alte cazinouri din lume. Tot aici Frank Costello, regele de atunci al jocurilor de noroc, a hotărît să-și extindă rețeaua în statele Louisiana și Florida și să deschidă pe Bourbon Street din New York mai multe restaurante de lux și baruri de noapte care mai există și astăzi.

La congres gangsterii au votat înființarea unui centru de arbitraj intern. Acesta era de fapt un tribunal care trebuia să rezolve cu ușile închise conflictele dintre membrii bandelor și să stabilească pedepsele pentru nerespectarea ordinelor sau încălcarea legilor. Ulterior în unele tratate de criminalistă a apărut ideea că primul condamnat a fost Al Capone. Acesta nu avea nevoie de publicitate : fiecare american îi cunoștea numele, faptele și veniturile, iar el era mîndru de „celebritatea" lui. Se zice că șefii Mafiei și-au exprimat regretul, dar trebuia să ispășească o mică pedeapsă pentru a potoli opinia publică care era foarte pornită împotriva gangsterilor.

Această informație nu a fost confirmată sau infirmată. Cert este că la scurtă vreme după aceea, Al Capone l a rugat pe polițistul Malone să-l închidă pentru port ilegal de armă. Faimosul gangster a fost condamnat și a stat un an în celula confortabilă a unei închisori. Se zice că a

ales această variantă de teama pistolarilor bandei rivale care ar fi putut acționa și în timpul congresului.

După ce a devenit „capo di tutti i capi" Maranzano a organizat un banchet fastuos la care a invitat circa 500 de gangsteri de origine siciliană. Dimineața fiecare supus a trecut prin fața tronului, i-a sărutat mîna după un vechi obicei și i-a înmînat un plic cu bani. Se spune că suma primită de Maranzano a fost de peste un milion de dolari.

Ajungînd la putere, Lucky Luciano a organizat un banchet la fel de fastuos, dar a refuzat toate plicurile. În plus a avut inițiativa „progresistă" de a invita nu numai gangsteri sicilieni, ci și evrei, irlandezi și alți ucigași înstăriți și influenți. Se spune că el ar fi botezat Mafia „Unione Siciliana" ; de fapt această organizație criminală se mîndrea de multă vreme cu acest nume. Luciano era un „capo di tutti i capi" de tip nou. Se îmbrăca decent, frecventa cele mai bune restaurante newyorkeze în compania unor vedete celebre de la Hollywood, sportivi cunoscuți, politicieni sau personalități din cercurile financiare. Circula zvonul că are putere mare și este implicat în viața politică.

Nimic nu ne poate însă convinge de adevărul declarațiilor noului naș, potrivit cărora „Unione Siciliana" își va desfășura activitatea ilegală și interzisă fără a recurge la violență. Traficul clandestin de whisky, mai tîrziu de stupefiante, cămătăria, încasarea unor sume pentru „protecție", jocurile de noroc interzise erau principalele afaceri ale cartelului crimei. Lucky Luciano a declarat că desființează ierarhia încetățenită pînă atunci, în vîrful căreia se afla șeful șefilor, care hotăra asupra vieții supușilor săi și a stabilit ca fiecare district să aibă un șef.

„Cred că așa va fi mai bine" — a spus el, iar colegul lui, gangsterul Doc Stacher, a făcut următoarea declarație „istorică" : „De fapt este același lucru dacă organizația se numește «Cosa Nostra», «Unione Siciliana» sau «Kosher Connection». Numele nu are nici o importanță. Scopul nostru este de a ne extinde afacerile". Dintre acestea nu lipsea prostituția organizată, uneori chiar impusă, care la un moment dat a devenit cea mai rentabilă

„ramura industrială". Al Capone, care pe vremea aceea era un tînăr capabil de orice, s-a mutat de la New York la Chicago, capitala crimei. Se ocupa cu traficul clandestin de alcool și a devenit proprietarul cîtorva mii de spelunci unde se servea în cești de cafea whisky de proastă calitate, dar foarte scump. Mai tîrziu și-a clădit imperiul pe o rețea de bordeluri deosebit de prospere. Lucky Luciano care era prieten cu Al Capone cunoștea toate aceste lucruri.

A venit împreună cu Meyer Lansky și au avut parte de o primire regească. În onoarea lor, dar mai ales pentru a și dovedi forța și puterea, Al Capone i-a strîns pe toți șefii organizațiilor locale ale Mafiei, le-a închiriat apartamente luxoase în cele mai bune hoteluri din Chicago „Blackston" și „Congress" și le-a pus la dispoziție zeci de gardieni ca să le asigure securitatea. Se spune că aceasta a fost cea mai importantă adunare a reprezentanților lumii interlope americane, într-un anumit sens — o adunare istorică. S-au întîlnit aici șefi ai bandelor din toate grupurile etnice : catolici, protestanți, negri din Puerto Rico și gangsteri din America Latină. Au participat și marii maeștri ai crimei : Dutch Schult, Moe Dalitz și Bugsy Siegel.

Într-un cuvînt, toată elita. Cei mici trebuiau să muncească în continuare ca niște salahori. Pentru o bătaie primeau doi dolari, pentru desfigurarea unei fețe — patru, pentru spargerea nasului sau maxilarului — zece dolari, pentru o bătaie cruntă — 15, pentru o ureche tăiată — tot 15, pentru o mînă sau un picior fracturat — 19, pentru împungerea cu cuțitul sau împușcarea în picior — 25 de dolari, pentru lichidarea adversarului — 100. Cea mai mică taxă de intrare la un bordel de periferie era de un dolar, iar la bordelurile de lux frecventate de domnii din înalta societate — 50 și mai mult. Pentru mobilarea acestor localuri se făcuseră cheltuieli mari. Portalurile erau puternic iluminate, la ușă stătea un portar îmbrăcat într-o livrea roșie împodobită cu fireturi aurii, iar lîngă el sau în spatele lui un mardeiaș. Nu era o funcție lipsită de importanță. Și Al Capone își începuse cariera ca „mar-

deiaș". Încăperile erau placate cu lemn de mahon și luminate de candelabre din cristal ; saloanele erau mobilate cu canapele îmbrăcate în piele și cu măsuțe joase pe care stăteau lămpi ce răspîndeau o lumină difuză ; în apropiere, o orchestră de primă clasă cînta onestep, twostep sau foxtrot, iar mai tîrziu — charleston sau castlewalk. Localul luxos era dominat de un bar imens, la care stăteau femeile ușoare ce-și etalau picioarele lungi, fumau țigări în țigarete colorate și ispiteau clienții cu priviri ademenitoare.

La accesul spre camere se găsea casa, unde patroana bordelului încasa anticipat taxa de intrare. Dacă unul dintre clienți plătea o taxă simplă, era scos afară imediat după ce-și termina treaba. Prostituatele primeau numai o mică parte din suma încasată, o nimica toată. Acest fapt, precum și modul în care erau constrînse să practice prostituția au făcut să fie numite „sclave albe".

Prostituția organizată a reprezentat unul dintre principalele domenii de activitate clandestină a gangsterilor și a Mafiei. Luciano a devenit regele bordelurilor americane, iar prostituatele exploatate de el — cauza înfrîngerii lui. Să relatăm cîteva cazuri atestate în documentele epocii, publicate de John Kobler.

La Chicago, acolo unde Tenth Avenue se întîlnește cu Armour Avenue se aflau o serie de case ieftine „Red Bug Row" care adăposteau bordeluri cu negrese. Erau cele mai ieftine stabilimente de acest tip, iar taxa de intrare, care includea și serviciile respective, era de 25 de cenți. Vizavi se afla stabilimentul „Bucket of Blood", o combinație de cîrciumă și bordel, iar cîțiva pași mai încolo, pe Dearborn Street, era „California". Acesta din urmă a reprezentat încă din anii douăzeci o premieră care l-a făcut celebru în toată lumea : prostituatele, îmbrăcate în cămășuțe transparente, erau expuse în vitrină de unde ademeneau trecătorii prin mișcări lascive.

Mulți ani mai tîrziu, cînd am plecat în Statele Unite pe urmele Mafiei, căutînd martori ai acelor vremuri, am aflat că în celebrul Bourbon Street din New Orleans,

unde s-a născut dixiland-ul, domneau go-go girls. Din păcate, Bourbon Street și-a pierdut caracterul original de cartier al negrilor, devenind tot mai cosmopolit. În decurs de zece ani a scăzut numărul șoproanelor în care se organizau concerte de dixiland — creație a negrilor —, dar a crescut în schimb numărul stabilimentelor dubioase destinate turiștilor. Astăzi fetele nu mai populează vitrinele bordelurilor ; goale și transpirate din cauza climei tropicale, ele dansează în ritmul muzicii de la un magnetofon într-un show care se prezintă de mai multe ori pe noapte. La intrarea într-un bar am văzut o firmă luminată cu neon ce anunța că „toate dansatoarele care apar în program sînt bărbați".

Și în timpul lui Al Capone și al lui Lucky Luciano, proprietarii de localuri ofereau clienților așa-numitele reprezentații de circ. Existau bordeluri japoneze, chinezești, cu negrese sau femei de pretutindeni, ca de pildă „Casa tuturor popoarelor", care ofereau programe nocturne cu tot ce poți aștepta de la un asemenea spectacol și se făleau cu o distribuție internațională de fete de moravuri ușoare.

Două surori frumoase, foste prostituate, Ada și Mina Everleig au devenit din sclave albe proprietare de sclave. La început au înființat un bordel ambulant, iar mai tîrziu au deschis cel mai bun și mai luxos stabiliment din Chicago într-o clădire cu trei etaje. Salonul de primire era decorat cu plante exotice, iar printre palmieri se găseau statui de marmură albă. În capul scărilor din lemn de mahon oaspeții erau întîmpinați de patroana casei într-o toaletă foarte decentă. O fată cu bonetă albă și șorț din dantelă îi conducea la etajul de sus. Aici se găseau saloane cu parchet lustruit, acoperit cu covoare orientale și mobilă stil. Divanele largi și moi erau cea mai importantă recuzită. Pianiștii cîntau în surdină ; un singur pian cu coadă aurită costa 15 000 de dolari. Ada și Mina angajau numai bucătari și chelneri de înaltă clasă. Tacîmurile erau din aur și argint, farfuriile din porțelan chinezesc, paharele de cristal. „Camerele de lucru" ale fetelor erau mobilate în stiluri diferite : maur, turcesc, roman, egiptean și japonez ; în toate se găseau scuipători din aur și mici fîntîni arteziene parfumate. O cină, la care se servea vin, costa 50 de dolari, ceea ce pentru anii '20 reprezenta o sumă foarte mare ; fetele erau plătite cu 10 pînă la 50 de dolari, în funcție de calitatea serviciilor solicitate. Cele două surori ajunseseră să încaseze pînă la 2 500 de dolari pe noapte. În anii '20 încasările anuale ale proprietarilor de bordeluri din Chicago reprezentau peste 60 de milioane de dolari, iar profitul net depășea 15 milioane. Acestă era profitul celor peste o mie de case de toleranță mari și mici în care lucrau aproape 5 000 de femei. Mai existau însă 1 000 de prostituate amatoare și callgirls — fete comandate prin telefon, care numai la Chicago cîștigau în jur de zece milioane anual.

Lucky Luciano, proxeneții, supraveghetorii și casierii bordelurilor săvîrșeau crime inadmisibile împotriva umanității. Multe prostituate nu lucrau de bună voie. Și astăzi au rămas multe lucruri neschimbate în acest domeniu. Proprietarii bordelurilor nu aveau întotdeauna lucrătoare calificate și de aceea trebuiau să le caute. Cea mai cunoscută proprietară de sclave din vremea aceea era Mary Hastings Călătorea prin Statele Unite și stătea de vorbă cu fete frumoase de la țară între 13 și 17 ani. Le povestea despre lumea marilor orașe, le promitea o slujbă plătită și o carieră strălucită ; de fapt, le angaja pentru bordelul cu trei etaje din Custom House Place.

Erau dezbrăcate complet și închise într-o cameră de la etajul trei Aici veneau siluitorii, care le violau și le inițiau în tainele meseriei. Foamea, bătaia, teama și mai tîrziu drogurile erau mijloacele de convingere cele mai des folosite. Pe unele dintre aceste fete Mary Hastings le angaja în stabilimentul său, iar pe altele le vindea contra 50—300 de dolari, în funcție de calități și vîrstă. Una dintre ele a reușit să arunce pe fereastră un bilet, conținînd un apel disperat : „sînt sechestrată ca o sclavă albă". Un trecător a dus biletul la poliție și în procesul verbal încheiat cu Mary Hastings a apărut pentru prima dată expresia „sclavă albă". Aceste femei înrobite, despre

care oricine ar fi putut să creadă că şi-au pierdut voinţa, l-au trimis pe Lucky Luciano, stăpînul lor, în faţa tribunalului şi apoi la închisoare.

Deocamdată însă Luciano se afla în plină glorie. Nu era mulţumit de milioanele cîştigate fără muncă, ci tînjea după putere şi poziţie socială. La fel ca şi Charles Ross, locuia într-un apartament luxos al hotelului „Waldorf Astoria" ; ducea o viaţă de milionar şi se comporta ca un parvenit : mînca, bea şi făcea dragoste ; de şapte ori s-a îmbolnăvit de blenoragie şi o dată de sifilis. În cele din urmă, dezgustat de modul lui de viaţă, a încercat să vîndă bordelurile. E posibil şi foarte probabil ca toate acestea să nu fi fost decît o legendă inventată de unul din managerii lui care voia să-l prezinte opiniei publice ca pe un american onorabil.

S-a mutat într-un apartament luxos al celui mai bun hotel „Ritz Towers" din centrul Manhattan-ului. Se îmbrăca ca un bancher, întreţinea legături cu persoane importante şi se bucura cînd numele lui apărea în ziare. Ca şi pentru Al Capone, popularitatea lui Luciano a însemnat începutul sfîrşitului lui.

Între timp, imperiul lui prospera. Lucky Luciano, preşedintele sindicatului, era un bun organizator şi un comerciant iscusit. Adjunctul său, Vito Genovese, dirija traficul clandestin de droguri. Frank Costello, alt adjunct, administra agenţiile de pariuri din Florida, automatele cu jetoane, cursele de cai şi cîini.

Dandy Phil conducea lumea interlopă din Louisiana, iar Joe Adonis se ocupa de magaziile şi docurile din portul New York, precum şi de relaţiile sociale şi politice. Era totodată şeful firmei Murder Inc. Albert Anastasia controla litoralul Brooklyn, fiind şeful executiv al plutonului morţii — Murder Inc. Meyer Lansky şi Bugsy Siegel se ocupau de jocurile de noroc şi de cazinouri, mai ales de cele de pe coasta vestică şi din Havana. Louis Lepke Buchalter era şeful sectorului de mori şi fabrici

de pîine, pielărie, textile şi confecţii, cinematografe, firme de transport şi ajuta sindicatele, încasînd în acelaşi timp sumele pentru „protecţie".

Dutch Schultz era oaia neagră a cartelului crimei. Nu făcea parte din sindicat şi lucra pe cont propriu, fiind în acelaşi timp adjunctul şefului sectorului industriei cărnii, clubu ilor de noapte şi al restaurantelor din New York şi New Jersey.

CAMPANIA ÎMPOTRIVA CRIMEI

Alegerea lui Roosvelt în funcția de președinte al S.U.A. a însemnat o lovitură puternică dată gangsterilor. Noul președinte nu i-a luat sub aripa sa ocrotitoare, ci, dimpotrivă, a semnat decretul de abrogare a prohibiției, privîndu-i de o sursă importantă de venituri. În plus, și-a manifestat intenția de a combate criminalitatea prin toate mijloacele.

Thomas E Dewey era procuror în districtul sudic al orașului New York. Jurist tînăr și foarte ambițios, el îl arestase pe criminalul Waxey Gordon. Ziariștii considerau acest succes riscant, deoarece trebuia să se aștepte la răzbunarea Mafiei. Dewey nu s-a lăsat intimidat și a declarat public că intenționează să-i lichideze pe toți șefii Mafiei, unul după altul. Acum venise rîndul lui Dutch Schultz — asociatul lui Luciano.

Schultz era un criminal calificat. Zețar de meserie, intrase de tînăr într-o bandă, participase la multe atacuri, spargeri și avea pe conștiință cîteva asasinate. Schultz nu a respectat legile impuse de Luciano, alegînd o cale proprie. Pe vremea cînd sindicatul crimei era o firmă mai mult sau mai puțin comercială, care se ocupa de afaceri ilegale, el practica șantajul pe cont propriu. Intra, de pildă, într-un restaurant, lua deoparte proprietarul și îi spunea pe un ton calm, dar ferm că trebuie să plătească o anumită sumă de bani pentru ca localul să nu-i sară în aer, mărfurile să nu-i fie stropite cu produse chimice urît mirositoare sau chiar el, personal să nu fie obligat să urce în împărăția cerului. În cele din urmă toți proprietarii de restaurante din New York, New Jersey și din alte state învecinate au început să-i plătească o taxă obligatorie de „protecție".

Pe numele său adevărat Arthur Flegenheimer, Dutch Schultz era unul dintre cei mai abili gangsteri evrei. La 17 ani a fost închis prima oară, după care a început să fie mai prudent. Nu avea prieteni, lucra pe cont propriu și poate de aceea cîștiga anual milioane de dolari. Mîna dreaptă și asociatul lui — Joe Rao — era, de asemenea, un gangster profesionist. Avea relații în cercurile guvernamentale și făcea parte din faimosul club al Partidului Democrat, „Tammany Hall", înființat în 1789 ca o asociație a francmasonilor care s-a transformat într-un club celebru de corupție al administrației orașului New York.

Pariurile numite „policy" semănau cu celelalte jocuri cu numere. Dacă din urnă se extrag trei numere dintr-o sută, cel care a pariat pe aceste numere, cîștigă o miză de șase la sută. Acest joc a fost inventat de populația de culoare din insulele Mării Caraibilor, iar la începutul secolului s-a răspîndit în Statele Unite. În America jocurile de noroc sînt interzise ; deși „policy" făcea parte din acestea, el a supraviețuit și s-a menținut în anumite forme pînă în zilele noastre. Este un joc la care poate să participe oricine, iar cea mai mică sumă pe care se pariază este de cinci cenți. Este un joc foarte răspîndit în rîndurile populației sărace a cartierelor de negri din New York. Un șomer își poate cumpăra cu cinci cenți speranța că în seara aceea va deveni bogat. „Policy" reprezenta un business colosal. Dutch Schultz a devenit proprietarul acestei mine de aur, a cărei cifră de afaceri era estimată la circa 300 de milioane dolari anual.

A procedat necinstit, înlăturîndu-l pe fostul proprietar, negrul Casper Hollstein care înființase în SUA o adevărată rețea de încasatori, controlori, oameni de legătură și contabili. Schultz a pus la cale răpirea lui și i-a promis eliberarea în schimbul sumei de 50 000 de dolari. După ce a plătit taxa de răscumpărare, Hollstein a fost pus în libertate conform înțelegerii, dar a primit un ultim avertisment, din care a înțeles că nu e de joacă. A pre-

ferat să se retragă în Sud unde a trăit pînă în 1941, cînd a murit.

Schultz a învins și a preluat sistemul de joc bine organizat împreună cu toți salariații ; s-a autodesemnat președinte al societății, a numit un director coordonator, i-a verificat pe toți cei care exercitau funcții de conducere în S.U.A., a închiriat noi spații în care și-a amenajat birourile și în cele din urmă și-a deschis o bancă particulară cu o cifră de afaceri de cîteva milioane de dolari pe zi. A creat o rețea întinsă și ilegală ai cărei salariați, chiar dacă erau prinși și închiși, primeau în continuare același salariu, ca și cum ar fi lucrat ca agenți colectori sau șefi de district. Schultz avea grijă să-i mituiască pe judecători, pe șefii de poliție și să influențeze alcătuirea comisiilor de cauțiune ; plătea onorariile avocaților din fondurile întreprinderilor. A pus la punct un sistem complicat de falsificare a rezultatelor tragerilor la pronosport, dacă se întîmpla ca cineva să cîștige o sumă mai mare. Deși cunoșteau sistemul, mulți jucau în continuare. Pierderile erau minime, riscul nul și speranțele mari.

Poliția nu se lega de gangsteri, fiindcă marea majoritate a polițiștilor primeau mită în fiecare lună sau ocazional. Mai tîrziu agenții F.B.I. au hotărît să-l lichideze pe Al Capone, regele lumii interlope din Chicago. Gangsterul atotputernic a fost chemat în fața tribunalului pentru evaziune fiscală și închis la penitenciarul Alcatraz. O soartă asemănătoare l-a așteptat și pe Schultz la New York. A aflat însă din timp de pericol și a spălat putina, plecînd, ca mulți alți milionari, într-o călătorie în jurul lumii. A fost văzut pe plaje celebre, iar un timp a trăit la Acapulco. Apoi a plecat mai departe. Conducerea afacerilor a fost preluată de „Bo“ Weinberg. Ceilalți colaboratori așteptau un moment favorabil ca să pună mîna pe averea imensă a lui Schultz sau cel puțin să profite de ea. Situația lui Weinberg nu era deloc ușoară : îl avea ca rival pe Lucky Luciano și întregul sindicat al crimei. Pentru început acesta a preluat o parte din agențiile de pariuri, apoi sumele încasate de la proprietarii de restaurante. În cele din urmă Weinberg a

primit un ultimatum din partea sindicatului. Nu avea nici o șansă în fața superiorității acestuia și de aceea i-a predat rețeaua clandestină de agenții de pariuri „policy“. A fost un mare eșec, iar pentru Weinberg un fiasco total.

Poliția și-a intensificat căutările. Pe zidurile orașelor americane au apărut 50 000 de mandate de arestare. Schultz, ce-i drept fugise, dar nu voia să se predea, fiindcă avea multe cunoștințe influente pe care le avea la mînă prin șantaj sau mită. Astfel la comisariatul de poliție a apărut un bărbat necunoscut care după ce a refuzat să-și declare identitatea, a spus că este purtătorul următorului mesaj : „Dutch Schultz este dispus să plătească 100 000 de dolari dacă poliția sistează urmărirea lui“. Pe atunci aceasta reprezenta o sumă considerabilă, care depășea ca valoare suma de 1 000 000 de dolari, urmînd să fie remisă organelor financiare pentru achitarea impozitelor. Oferta a ajuns pe biroul ministrului de finanțe Morgentheu care nu s-a pronunțat în nici un fel. Dutch Schultz a înțeles că nu are șanse să scape și a ales o altă tactică.

La New York existau mulți înalți funcționari de poliție care puteau fi constrînși să-l ajute. Prin urmare s-a prezentat la comisariatul de poliție, prefăcîndu-se că nu știe de ce este urmărit. A fost închis, i s-a citit acuzația, iar avocatul a plătit cauțiunea ; un alt avocat a avut grijă ca procesul să nu aibă loc la New York ci la Syracusa, unde avea șanse să primească o pedeapsă mai mică. Sindicatul a intrat în funcțiune. Jurații au fost mituiți sau intimidați, iar martorii amenințați în timp ce materialul probant strîns de agenții FBI a dispărut. Între timp Schultz a încercat să influențeze opinia publică : a investit sume uriașe în scopuri filantropice și a corupt ziariștii ca să scrie articole laudative la adresa lui. Astfel a ajuns să fie descris ca un american sărac care și-a croit singur drum în viață, ajungînd să dea de lucru altora ; loteria ilegală era prezentată ca o instituție filantropică și nevinovată care nu jefuia pe nimeni și acorda cîștigătorului bani în aceeași zi.

Schultz a organizat adunări și banchete la care invitații, respectiv politicienii și ziariștii locali, beau în sănătatea și pe contul lui. A compărut în fața curții cu juri care l-a pus în libertate. Procurorul Dewey nu a renunțat însă la ideea de a-l trimite în spatele gratiilor și i-a intentat un nou proces care a avut loc la Malone, un orășel așezat la frontiera cu Canada. Și de această dată avocații lui Schultz împreună cu gangsterii mafioți au cîștigat simpatia juraților și a martorilor care l-au declarat pe gangsterul Schultz un mecena al societăților de binefacere Tribunalul l-a pus din nou în libertate, dar Lucky Luciano nu era de loc un filantrop ; intrigile de culise pentru salvarea acuzatului îl costaseră prea mult. I-a promis o rentă viageră ca să renunțe la toate afacerile în folosul cartelului crimei.

Schultz nu voia să capituleze. O primă greșeală ireparabilă a comis-o atunci cînd și-a renegat religia mozaică și s-a convertit la catolicism. Confrații săi evrei l-au considerat trădător și l-au condamnat. O altă greșeală a făcut atunci cînd l-a acuzat de înșelăciune pe Abraham „Bo“ Weinberg, adjunctul său, declarînd public că l-a șantajat și l-a deposedat de întreaga avere. Acesta din urmă a făcut jocul lui Lucky Luciano, Meyer Lansky și Bugsy Siegel care l-au privat de avere și poziție socială. În plus a declarat că va spune tot ce știe dacă procurorul Dewey îl va arunca în spatele gratiilor. În felul acesta a comis ultima greșeală. Cel care încalcă legea tăcerii e sortit morții. Dutch Schultz și-a semnat singur condamnarea la moarte.

Revenit în procuratură după o perioadă în care a fost avocat în barou, Dewey a intrat în legătură cu primarul New York-ului, Fiorello La Guardia care în campania sa electorală promisese alegătorilor că va pedepsi toate fărădelegile, trimițîndu-i pe toți gangsterii în spatele gratiilor. Voia să se țină de promisiune și de aceea a inițiat o campanie împotriva corupției, dînd ordin șefului poliției Lewis J. Valentin să treacă la ofensivă.

Dutch Schultz a angajat ucigași care l-au asasinat pe Abraham „Bo“ Weinberg, folosind vechiul obicei al Mafiei

de a turna picioarele cadavrului în beton și a-l arunca noaptea în Hudson. Apărătorii legii strînseseră între timp probe în legătură cu asasinarea unuia dintre paznicii personali ai lui Schultz. Dacă tribunalul l-ar fi considerat vinovat, l-ar fi condamnat la cîțiva ani de închisoare. Schultz a aflat despre pericolul care îl pîndește și, deși nu avea relații tocmai amicale cu liderii cartelului crimei, a cerut convocarea consiliului suprem.

„Domnilor, Dewey începe să devină periculos“, a declarat el. „Acum eu sînt la rînd, dar se pregătește să ne vină de hac la toți. Trebuie lichidat cu orice preț. Nu avem de ales“.

Unii au votat pro, alții contra, iar cei mai înțelepți au atras atenția asupra reacției poliției, fiind conștienți că n-ar reuși să supraviețuiască unei acțiuni represive. Din această cauză au ales tactica așteptării. Era clar că nu voiau să-și pericliteze situația de dragul lui Schultz, care nu le oferea nici o garanție.

Pentru o mai mare siguranță Anastasia, șeful lui Murder Inc, a pus la cale asasinarea procurorului federal. Oamenii lui au observat că Dewey este bine păzit de polițiștii în civil, că nu iese aproape deloc din casă și ia prînzul în fiecare zi la un anumit restaurant, iar după ce mănîncă și bea se duce la toaletă. Aceasta era o șansă pentru ucigașii care se puteau ascunde în cabinele de toaletă, fiindcă știau că în acest timp gardienii lui Dewey se află în restaurant.

Anastasia a pus la punct planul operațiunii și a ales un pistolar. Pînă la urmă Thomas E. Dewey nu a fost ucis, deoarece gangsterii au ales altă cale pe care Schultz nu a aflat-o, ceea ce a fost în detrimentul lui. În consiliu el a avut o comportare necuviincioasă și imprudentă : a nesocotit sfatul bătrînilor, a atras din nou atenția asupra periculosului Dewey și văzînd că intervenția lui nu are succes a luat o poză arogantă, acuzîndu-i pe cei prezenți : „Toți sînteți niște lași și nu vreți să vă expuneți. Bine, faceți cum credeți. O să mă descurc singur și o să am eu grijă de domnul Dewey“.

Nu bănuia că nu va mai avea ocazie să-l împuște și că reproșurile lui sînt lipsite de sens.

— A fost o hotărîre unanimă ?

— Da, în ceea ce-l privește pe Schultz — a declarat mai tîrziu Doc Stacher, care participase la ședința consiliului

— L-ați condamnat la moarte.

— N-aș spune așa. Nu sună bine. Toți ne-am dat seama că nu e bine ca Dewey să pună mîna pe Schultz. Ca să nu vorbească, trebuia să-i închidem pliscul.

— Prin urmare, l-ați condamnat la moarte.

— Am ajuns la concluzia că un elefant sălbatic devine periculos pentru toată turma.

— Cine trebuia să-l împuște ?

— Inițial, Albert Anastasia.

— Apoi v-ați schimbat hotărîrea ?

— Da. Ne-am gîndit că n-avem nimic comun cu treaba asta și că de el trebuie să se ocupe prietenii lui evrei. De fapt, Schultz trecuse la catolicism. Dar cred că nu mai era în toate mințile.

— Pînă la urmă cine l-a împușcat ?

— S-a oferit Bugsy Siegel, care era un bun țintaș. Ne am dat însă seama că și aici există o problemă.

— Care anume ?

— Paznicii lui Schultz erau tot evrei, iar unul dintre ei, Otto Abbadabba Berman, era prieten cu Siegel.

— Bugsy Siegel a refuzat să execute ordinul ?

— Nu, dar toți știau că nu are nici o tragere de inimă. Așa că șeful l-a ales pe Charlie Wirkman, poreclit „The Bug".

— De ce tocmai pe el ?

— Avea sînge rece și era la fel de bun ca Anastasia, iar în plus făcea parte din gașca noastră. I-am adus la cunoștință hotărîrea șefului.

— N-a avut nici o obiecție ?

— Și de ce, mă rog ? Pentru el a fost o onoare. Au trimis șoferul să-l ia ; peste vreo două ore a venit și a promis că va executa ordinul.

— Ai fost de față, Stacher ?

— Nu, dar știu cum a fost comisă crima. Fiindcă mai tîrziu a fost mult comentată.

— Mai ții încă minte ? Doar au trecut atîția ani de atunci.

— Ce părere aveți ? Bineînțeles că n-am uitat. Dacă ați ști de cîte ori am relatat această întîmplare ziariștilor. Ascultați sau mai bine notați-vă ! În seara zilei de 23 octombrie 1935 am plecat la New York cu o limuzină neagră, la fel ca cele ale poliției.

— Pe sub Hudson ? Ați trecut prin tunelul Holland ?

— Cunoașteți locurile ?

— Am fost pe acolo. Cine era în mașină ?

— Charlie Wirkman, Mandy Weiss și încă un individ pe care nu-l cunosc și de care n-a auzit nimeni.

— I se spune Piggy.

— De unde știți ?

— Mă ocup de acest caz.

— Atunci de ce mă mai întrebați ?

— Vreau să aflu cît mai multe. Dacă se poate chiar totul.

A ezitat puțin, a sorbit din bere de parcă ar fi fost ceai și m-a privit bănuitor ; „Tot nu mai sînt decît un boșorog bătrîn care trăiește din amintiri. Doar ele mi-au mai rămas", i-a trecut probabil prin cap.

Aflaseră că Dutch locuiește în Newark la „Palace Chop House" și coboară să mănînce în fiecare zi la restaurant. S-au dus la restaurant și au dat buzna înăuntru.

— La masă stăteau trei vlăjgani care jucau cărți și numărau bani.

— Nu vă mai povestesc nimic. Văd că sînteți bine documentat.

— E adevărat că am citit tot ce mi-a căzut în mînă. „Gorilele" lui Schultz au fost împușcate. Cine erau ?

— Adică cum îi chema pe băieții ăia ? Abbadabba Berman, Ab Landau și Bernard „Lulu" Rosenkranz. Toți au fost uciși pe loc.

— Cu Schultz ce s-a întîmplat ?

— Era tocmai la toaletă. Wirkman s-a dus după el și cu un singur glonț l-a terminat.

— L au lichidat la fel cum voiau să-l lichideze pe Dewey

— Da, numai că aceasta a fost o pură întîmplare.

— După cum am auzit, Schultz, nu a murit imediat.

— A fost transportat la spital, unde s-a aflat o zi și-o noapte în agonie cu copoii la căpătîiul lui. Au chemat și un preot catolic, care i-a dat ultima binecuvîntare înainte ca sufletul lui să intre în iad.

— La spital nu l-au păzit copoii, ci agenții F.B.I.

— Tot un drac. Au încercat să afle de la el cine l-a împușcat.

— Și au aflat ?

— Sigur că nu. Știa că e pe ducă și nu merita să-și pîngărească conștiința curată.

— Nu s-a aflat niciodată numele ucigașilor ?

— Ale ucigașilor ? se enervă el. De ce folosiți acest cuvînt ? Cel care supraveghează scaunul electric la Sing-Sing nu se numește ucigaș. Problema numelor nu a fost atît de gravă pe cît faptul că agenții secreți au găsit actele contabile ale lui Dutch. Avea notat totul pînă la ultimul cent : cui a dat și de la cine a primit bani.

— Erau scrise numele întregi ?

— Atît de tîmpit nu era. Dar prescurtările erau ca-n jocul ăla de-a spionii, pe care-l joacă copiii. Pe toate le-au descifrat.

— Și ce-i cu asta ? Schultz era deja mort.

— Actele erau o probă împotriva noastră și în primul rînd, împotriva lui Lucky Luciano și a celorlalți boși. Pînă atunci aveau ei o bănuială, dar se puteau șterge la fund cu ea.

— Dewey a pus mîna pe documente ?

— Da. Și asta a fost cea mai mare porcărie. Dewey a rămas cu buza umflată după ce Schultz a fost omorît. Toți se bucurau, dar au luat plasă. Procurorul a cîștigat un punct împotriva noastră ceea ce a avut urmări groaznice. Toți sau aproape toți au fost implicați în această treabă și asta a pus capac la toate.

Fiindcă îl scăpase pe Schultz, procurorul Thomas E. Dewey a trecut la cazurile următoare de pe lista lui. Pe primul loc se afla Lucky Luciano, urmat de Lepke Buchalter și Abe Reles, care au fost condamnați la închisoare. Dewey a devenit centrul atenției opiniei publice, care îl simpatiza, fiindcă era unul dintre primii, dacă nu chiar primul, care inițiase campania împotriva criminalității. De trei ori a fost ales guvernator al statului New York și o dată a candidat la funcția de președinte al Statelor Unite.

În toate orașele americane restaurantele chinezești sînt cele mai bune. În Chinatown din New York ele se înșiră unul după altul. Sicilienii și italienii, în general, sînt mari consumatori de spaghete și macaroane și dacă nu mănîncă într-o ospătărie italienească se duc la un restaurant chinezesc. Într-o seară, Lucky Luciano stătea cu bunii săi prieteni într-un asemenea restaurant. Mîncau, beau și comentau hotărîrea ciudată a bosului, care a fost confirmată ulterior de procesele verbale semnate de agenții F.B.I. La consfătuirea din Chinatown au participat adjuncții lui Luciano pentru sectorul prostituție : „Little Dewie" Bertillo, James Federico și Flo Brown, una din cele mai cunoscute proprietare de bordeluri.

— Nu-mi plac afacerile astea murdare — a spus Lucky Luciano. Vorbea cu o voce domoală, ca un gentleman bine educat. Aș vrea să termin odată, dar așa de repede nu se poate. Să mai lăsăm să treacă încă două-trei luni pînă se limpezesc apele. Am impresia că afacerea vă scapă din mînă. Nu mai avem cîștiguri mari. De aceea propun ca, începînd de astăzi, toate patroanele de bordeluri să primească o leafă fixă săptămînală. S-a terminat cu procentul de 50 la sută, în funcție de încasări. Și încă ceva. Bordelurile din zona New York-ului vor fi incluse în sindicat și administrate după aceleași principii ca rețeaua de magazine cu autoservire. Această schimbare radicală o viza în primul rînd pe Flo Brown. Ca o negustoreasă versată ce era, ea se făcu că nu aude nimic și cu un aer degajat îl chemă pe ospătarul chinez.

— Bien-șen. Dar o porție mare.

De ce Lucky Luciano s-a hotărît să facă acest pas care i-a afectat atît de mult popularitatea ? Proprietarii bordelurilor considerate a fi stîlpii comerțului cu sclave albe au pierdut venituri mari și de aceea nu au scăpat prima ocazie ca să se răzbune. Procurorul Dewey și directorul F.B.I., Hoover continuau să strîngă probe împotriva lui Lucky Luciano

Lucky stătea retras în reședința sa luxoasă de la Ritz Towers. Făcea plajă în grădină, înota în piscină și nu apărea deloc în public. Își cunoștea adversarii. Din ordinul primarului New York-ului, La Guardia, a fost arestat, dar șeful poliției, Valentino i-a dat drumul, fiindcă poliția nu dispunea de probe suficiente ca să-l aducă în fața tribunalului.

Joe Adonis, Tommy Luchese și Vito Genovese conduceau imperiul comercial în numele șefului, deoarece operațiile acestuia erau în primul rînd comerciale. Banii cîștigați în mod ilegal fuseseră investiți în întreprinderi industriale serioase, registrele de contabilitate erau în regulă și impozitele plătite la zi

F.B.I.-ul avea însă actele contabile și documentele compromițătoare rămase de la Schultz pe care le studia cu atenție. Cercetările au luat însă o turnură neașteptată deoarece în viața lui Luciano a apărut o femeie. O chema Eunice Carter și era adjunctul procurorului din cartierul Broadway.

Ca procuror, Eunice Carter era specialistă în problema prostituției. Ascultase depozițiile a zeci și sute de fete decăzute și se ocupase de problemele lor atît din punct de vedere al criminalisticii, cît și sub raportul cauzelor și al contextului social. Citind și comparînd protocoalele, ea a constatat că declarațiile prostituatelor semănau ca două picături de apă, toate fiind apărate de un singur birou de avocatură. Părea că un avocat, nu foarte ingenios și cam leneș, inventase motivele care le determinase să alunece pe o cale greșită, iar ele, docile, repetau în fața anchetatorului o lecție de mult învățată. Doamna

Carter a mai descoperit un amănunt interesant, și anume că biroul de avocatură respectiv era plătit de cartelul crimei.

Agenții F.B.I. au pornit pe o nouă urmă și i-au descoperit pe proxeneții Ralph Liguori și Benny Spiller care aveau rolurile lor bine determinate. Liguori supraveghea fetele și Spiller făcea încasările și repartiza veniturile. După ce i-au urmărit cîteva zile, agenții F.B.I. au constatat că cei doi sînt niște proxeneți ordinari, în schimb, șeful lor, Bertillo, dirija din cabinetul unei societăți comerciale fictive o rețea de 200 de bordeluri în cartierul Manhattan și comanda o armată de 2 000 de prostituate. Mai tîrziu, s-a dovedit că „Little Dewie" Bertillo avea un venit lunar net de peste un milion de dolari, adus de fetele lui harnice care în cele din urmă l-au turnat. Tot așa a fost turnat și atotputernicul Lucky Luciano care încasa de pe urma prostituției mult mai mult decît Bertillo.

Poliția cunoștea numele patronilor și adresele lor, iar agenții speciali au întocmit o listă completă a bordelurilor. O brigadă numeroasă se pregătea să facă o razie cum nu se mai pomenise la New York. Sute de prostituate din cele 200 de bordeluri din Manhattan au fost băgate la închisoare, iar altele au fost vizitate în apartamentele lor unde își așteptau clienții. Liguori, Spiller și Bertillo au ajuns în spatele gratiilor fără ca unul să știe de celălalt ; s-a procedat astfel pentru a se evita intervenția pistolarilor cartelului crimei

Și prostituatele au început să vorbească, relatînd despre condițiile inumane în care trebuiau să lucreze cîte 12—16 ore pe zi și să cedeze mai mult de trei sferturi din cîștig. Dacă una din ele opunea rezistență, ucigașii plătiți aveau grijă ca ea să nu mai apuce dimineața. Bătaia, torturile, umilințele inumane făceau parte din viața cotidiană.

Au început să vorbească și proprietarii bordelurilor ale căror venituri se micșoraseră simțitor în urma hotărîrii lui Lucky Luciano. Au mai vorbit proxeneții și managerii care se străduiau să achiziționeze forță de muncă

proaspătă. Clienții au început și ei să relateze despre condițiile din bordelurile newyorkeze. În felul acesta au ieșit la iveală o serie de realități crude, pe baza cărora a putut fi întocmit actul de acuzare.

Ulterior s-a afirmat că această razie de proporții neobișnuite și revolta prostituatelor nu a fost principalul motiv al căderii lui Luciano. Procurorul Dewey obținuse probe mai concludente de la proprietarii de restaurante și de magazine care, nemaiavînd cu ce-și plăti taxa de „protecție", se temeau pentru viața lor. Dacă polițistul nu era mituit de sindicat, declarațiile lor ajungeau pe biroul procurorului Dewey. Și unii funcționari ai cartelului crimei se plîngeau de condițiile în care lucrau.

În atmosfera creată de programul politic intern al lui Roosvelt denumit „New Deal", procurorul Dewey voia să mobilizeze opinia publică împotriva corupției, șantajului și criminalității. Avea însă nevoie nu numai de înțelegere, dar și de ajutor. De aceea a lansat un apel radiofonic către toți cetățenii americani: „Sînt convins că dacă mă veți sprijini, vom reuși să stîrpim criminalitatea din New York. Acest oraș trebuie să devină un oraș ocolit de gangsteri. Dacă dispuneți de probe mari sau mici, vă rugăm să ni le puneți la dispoziție. De rest ne ocupăm noi". Și președintele centralei sindicale American Federation of Labour, William Green, a făcut apel la liderii sindicali, cerîndu-le să se opună energic corupției și abuzului de putere din sindicate. „Voi sprijini orice încercare de stîrpire a influenței criminalilor asupra sindicatului al cărui președinte sînt. Voi lupta împotriva lor oriunde și oricînd".

Conform unor declarații, directorul F.B.I. l-a decretat pe Luciano „inamicul public numărul unu", potrivit altora această afirmație ar fi fost făcută de procurorul Thomas E. Dewey. Cert este că în ziua de 2 aprilie 1936 în lumea interlopă din New York s-a creat o panică generală Lucky Luciano intuia pericolul. S-a mutat în stațiunea Hot Springs din Arcansas unde avea multe cunoștințe în administrația municipală și din fondurile cartelului a mituit tot aparatul polițienesc, de la șef pînă la

ultimul polițist. Între timp, procurorul Dewey înaintase actul de acuzare împotriva lui Luciano, care urma să compară în fața instanței împreună cu ciracii săi Liguori, Spiller și Bertillo, acuzați de proxenetism.

Agenții F.B.I. nu l-au găsit pe Luciano, fiindcă aflînd din timp ce se pune la cale, acesta se lăsase închis de ochii lumii și fusese apoi eliberat pe o cauțiune de 5 000 de dolari. Judecătorul corupt a refuzat să predea delincventul agenților F.B.I. fiindcă împotriva lui fusese deja intentată o acțiune penală. Dar procurorul Dewey și directorul F.B.I., Hoover, nu s-au lăsaat pînă nu l-au determinat pe șeful poliției să-l aresteze pe gangster. Luciano a fost băgat într-o închisoare dotată cu tot confortul necesar. În cartelul crimei exista însă o echipă întreagă de juriști, care făceau tot felul de intervenții legale și ilegale. Funcția de juristconsult principal era deținută de Moses Polakoff, care pledase cu succes în favoarea multor criminali americani. El și colegii săi s-au străduit să și elibereze din nou șeful. Dar n-au reușit; aceasta însemna că mecanismul care pînă atunci funcționase ireproșabil, clacase. Singurul lucru obținut de Polakoff a fost să determine poliția locală să se opună cu arma în mînă agenților F.B.I. care cereau predarea criminalului. Guvernatorul statului Arkansas a primit de la Washington ordinul de mobilizare a gărzii naționale împotriva poliției locale. Era o intervenție incredibilă, dar posibilă în condițiile vieții americane.

Între timp Luciano fusese mutat din penitenciarul local de la Hot Springs la Little Rock de unde urma să fie preluat de agenții F.B.I. Cartelul crimei a făcut o nouă încercare: un individ necunoscut l-a vizitat pe procurorul statului Arkansas și fără să se prezinte i-a lăsat pe birou un pachet cu 50 000 de dolari. Condiția? Lucky Luciano să nu fie predat agenților F.B.I.

Disputele în jurul gangsterului și a liderilor cartelului crimei au durat pînă la 13 mai 1936, cînd acuzatul Luciano împreună cu cei 12 complici au fost scoși din închisoare și aduși în fața tribunalului. Marele bos nu lua

nimic în serios, fiindcă nu putea admite că ar putea fi condamnat de judecătorul Phillip J. McCook. Împărțea zîmbete reporterilor și saluta colegii care luau parte la dezbateri. Era convins că echipa celor mai buni avocați din New York, în frunte cu Moses Polakoff, îl va înfunda pe acuzator, convingîndu-i pe jurați de nevinovăția lui.

După prima luare de cuvînt a lui Dewey, a înțeles că situația nu este atît de ușoară pe cît își închipuia. Acuzatorul pregătise procesul cu foarte multă atenție. Știa că în S.U.A. un proces bine condus îl poate scoate din umbră pe judecător, avocat, dar mai ales pe acuzatorul, care reprezenta interesul public, deschizîndu-i drum spre o carieră politică. Acesta era și scopul pe care îl urmărea Dewey. Jurist remarcabil și foarte ambițios, el a condus dezbaterile cu talentul unui regizor care știe să scoată în evidență momentele cele mai dramatice ale unei piese, asigurîndu-și triumful atunci cînd adversarul se aștepta cel mai puțin.

După cîteva interogatorii, Lucky Luciano nu se mai simțea atît de stăpîn pe sine ca înainte de a intra în sala tribunalului. Apoi procurorul a citat 68 de martori care au fost supuși pe rînd unui aspru interogatoriu. Depozițiile lor l-au îngrozit pe Luciano. Cum își permiteau să vorbească în felul acesta ? De unde aveau atîta curaj ?

Inculpatul a fost cel mai mult afectat de depoziția criminalului Joe Bendix, care fusese condamnat la închisoare pe viață pentru omucidere. Procurorul îl scosese din închisoarea Sing-Sing pentru a depune mărturie. Condamnatul, căruia i se promisese reducerea pedepsei, a declarat că fusese angajat de Luciano personal în funcția de paznic și casier al unei case de toleranță. În fața instanței au compărut și cîteva prostituate. Cockey Floo Brown a povestit, de pildă, cît de brutal a reprimat Lucky Luciano revolta fetelor exploatate care au îndrăznit să protesteze împotriva condițiilor inumane în care lucrau. Nancy Presser a relatat despre viața sumbră a unei prostituate adusă într-o stare jalnică de consumul de băuturi și droguri. La început fusese amanta cîtorva mafioți,

după care a început să-l viziteze pe Lucky Luciano în apartamentul lui din „Ritz Towers", contra 250 de dolari pe noapte. După ce s-a săturat de ea, Luciano a angajat-o într-un bordel, numit „abator" în jargonul prostituatelor. Prețul ei a început să scadă vertiginos de la lună la lună, devenind în cele din urmă callgirl „fată comandată la telefon", care primea atît cît să-i ajungă pentru o doză zilnică de heroină. Juriții au audiat relatările zguduitoare în legătură cu metodele folosite de proprietarii moderni de sclave. Deși nu toate mărturiile au fost convingătoare, ca de pildă cea a lui Presser care nu a știut să localizeze blocul cu apartamente luxoase din „Ritz Towers", situația lui Lucky Luciano devenise clară întregii asistențe, el fiind singurul care mai spera să scape basma curată.

După o scurtă deliberare, pe baza celor 62 de puncte ale capului de acuzare, inculpatul a fost condamnat la 30 pînă la 50 de ani închisoare.

La început a fost închis la Sing-Sing unde în urma controlului medical pe care i l-a făcut, doctorul L. E. Kienholtz a notat în fișa lui : „Coeficient de inteligență la limita inferioară. Individ periculos, dependent de droguri, ar trebui să frecventeze școala închisorii și să învețe o meserie". Apoi a fost transferat la penitenciarul Clinton din Dannemor, în apropierea orășelului Malone din statul New York unde deținutul Lucky Luciano a primit numărul 92168, fiind plasat în categoria delincvenților normali.

UN DEȚINUT FOARTE RESPECTAT

— Mă numesc John Harding și sînt gardian de noapte la penitenciarul din Clinton.

— Ce știți despre vizitele speciale pe care le-a primit deținutul Charles Luciano în perioada 2 iulie 1936 — începutul anului 1942.

— Nu știu dacă ele au fost sau nu aprobate, dar vă pot spune că a fost vizitat de șase sau șapte ori de niște indivizi necunoscuți.

— De ce necunoscuți ?

— Nu s-au prezentat.

— Erau obligați să prezinte permisul și să fie trecuți în registru.

— Nu sînt foarte sigur dar nu cred că au fost înregistrați.

— Cine era gardian-șef la Clinton ?

— Thomas H. Murphy.

— Credeți că a fost mituit pentru a le înlesni celor șase sau șapte indivizi întîlnirea cu Charlie Luciano ?

— Nu știu, dar în orice caz vizitele nu au fost legale. Cel puțin modul în care s-au desfășurat. Și, în treacăt fie spus, cei șase sau șapte vizitatori nu au fost decît trei. De fiecare dată au venit de la New York la Pluttsburgh cu trenul de după-amiază, au închiriat un taxi și s-au dus acasă la gardianul șef Murphy.

— La ce distanță se afla casa lui ?

— La șaisprezece mile de aeroport. Murphy i-a condus în biroul închisorii unde fratele lui, Frank Murphy, era copist, lăsînd să se creadă că îi fac acestuia o vizită oficială. Nu au fost trecuți în registrul de vizite permise.

Copistul Murphy l-a chemat apoi pe sergentul Wilfred Bourey, care îl aducea pe Luciano din celulă și îl introducea în biroul gardianului, unde putea discuta cu prietenii săi în liniște, fără asistență. La ora opt seara, la Clinton intra schimbul de noapte din care făceam și eu parte. Sergentul Bourey mi-a comunicat scurt și concis că Frank Murphy îi supraveghează pe vizitatorii lui Luciano și că nimeni nu are voie să-i deranjeze.

De fapt Murphy nu stătea în birou.

— Nu. Luciano rămînea singur cu vizitatorii săi. Uneori Murphy mă suna la telefon între opt și un sfert și opt jumătate ca să-mi spună să-l duc pe Luciano înapoi în celulă.

— Înseamnă cu i-ați văzut pe vizitatori ?

— Da.

— Cine erau ?

— Nu-mi aduc aminte de chipurile lor.

— Păreau italieni sau americani ?

— Nu arătau a italieni. Erau bine îmbrăcați, ca niște oameni de afaceri înstăriți, dar nu aveau servietă.

— I-ați recunoaște din fotografii ?

— După atîția ani ? Mă îndoiesc.

Luciano a mai primit cîteva vizite legale care au fost înscrise în registrul închisorii. L-au vizitat de cîteva ori frații, sora, nepotul, doi funcționari de la poliție și de la secția pentru combaterea traficului cu droguri. Luciano a refuzat să stea de vorbă cu ei și s-a înapoiat în celulă. Prin aceste vizite, legale sau ilegale, președintele cartelului crimei intra în legătură cu adjuncții săi. Aceștia primeau ordine de la penitenciarul din Dannemor și prezentau facturile deținutului numărul 92 168. Prin intermediul altor gangsteri-deținuți Luciano continua să-și dirijeze afacerile ilegale.

În protocoale verbale ale comisiei de anchetă a lui Herlands este menționată o vizită a cărei motivație nu a fost găsită : vizita judecătorului Philipp J. McCook care s-a întîlnit cu Luciano în ziua de 24 august 1939. Ulterior, Luciano a povestit ziariștilor că judecătorul a venit să-i

ceară iertare fiindcă nu putea să doarmă liniștit din cauză că avea mustrări de conștiință.

Deși nu există probe care să confirme această afirmație, se poate trage concluzia că Luciano se temea să nu fie omorît de un deținut din ordinul adjuncților săi. Prin urmare judecătorul care se ocupa de cazul lui îl vizita ca să verifice temeinicia acestor suspiciuni. Avînd în vedere că în urma vizitelor acestuia, nu s-a schimbat nimic în regimul de viață al deținutului, plîngerea lui s-a dovedit nejustificată. Toate celelalte vizite, ilegale în felul lor, au fost autorizate de oficialități și pregătite din umbră cu multă grijă de Serviciul de contrainformații al forțelor navale americane.

După ce s-a constatat că șeful Mafiei din zona portuară nu poate executa toate ordinele lui Haffenden, Serviciul de contrainformații a început să caute o pistă pentru a ajunge la deținutul Luciano și a-i intra în grații. Ch. R. Haffenden și-a adus aminte de inspectorul districtual al poliției newyorkeze, Howard W. Nuget. L-a sunat la biroul din Hawthorn, Westchester County și l-a invitat să ia masa împreună la Railroad Club.

— După părerea mea, a spus inspectorul de poliție, fără a sta prea mult pe gînduri — singura cale ce duce la Clinton trece pe la John Lyons, comisarul pentru aplicarea pedepselor. Nimeni în afară de el nu-ți poate aranja o întîlnire.

— Înseamnă că trebuie să începem cu procurorul districtual Gurfein, a gîndit Haffenden cu voce tare.

— Se înțelege de la sine !

Se cuvine să menționăm aici că pe atunci Serviciul de contrainformații american semăna cu o asociație de amatori. Astăzi C.I.A. poate telefona unui director de închisoare și într-o oră deținutul stă în poziție de drepți în fața reprezentantului ei. Noi însă ne referim la perioada de la începutul războiului cînd mulți ofițeri erau rezerviști, iar alții — aventurieri. Pînă și gangsterii care erau urmăriți pas cu pas de poliție se angajau voluntar în armată, simulînd sentimente patriotice. De fapt, ei îmbrăcaseră uniforma ca să scape de poliție.

— Lanza e la capătul puterilor — a spus Haffenden la întîlnirea cu procurorul Gurfein de la hotelul „Astoria". Avem nevoie de Luciano.

— Cine spune asta ? Dumneavoastră sau Lanza ? — a întrebat procurorul.

— Lanza.

— Nu e la mijloc vreun vicleșug ?

— Mă îndoiesc. N-are nici un motiv. Oricît s-ar strădui Lanza, Luciano rămîne șeful cartelului crimei și trebuie să-i ceară ajutor.

— Ce bunăvoință înduioșătoare. Știi, Haffenden, îi cunosc puțin pe ticăloșii ăștia. Mi se pare suspect că acești macaronari, care s-au refugiat la noi din cauza sărăciei, rămînînd de fapt tot niște macaronari, fac acum pe marii patrioți americani. De cînd au venit pe lume, ei au urît tot ce e american. Bineînțeles totul, în afară de dolari.

— Mă ajutați ?

— Desigur, dar am nevoie de aprobarea șefului.

— A lui Frank Hogan ? — a întrebat Haffenden.

— Chiar mîine o să vorbesc cu el.

Mașinăria s-a pus din nou în mișcare. Gurfein l-a vizitat pe Hogan care și-a dat acordul preliminar pentru organizarea operației și l-a sfătuit să-l caute pe avocatul Moses Polakoff ca să aranjeze o întîlnire la închisoare. Lanza și Luciano vor discuta, iar Polakoff va participa numai ca mijlocitor.

Nu știm de ce se temeau. Luciano se găsea în spatele gratiilor și oricînd directorul închisorii putea fi rugat să organizeze o întrevedere cu Luciano în camera de vizite. Operația s-a amînat, fiindcă mai întîi trebuiau culese informații despre Polakoff.

S-a aflat că din 1920 era membru plin al baroului newyorkez. În perioada 1921 — martie 1925 a lucrat la tribunalul din New York, a fost substitut de procuror în districtul de sud al New York-ului și șeful secției de criminalistică a colonelului William Hayward. Între 1928—1932 a fost membru al Procuraturii Generale și s-a ocupat de anchetarea fraudelor electorale. Era un avocat

iscusit. Pentru apărarea lui Luciano a primit un onorariu de 100 000 de dolari și cu toate acestea nu a reușit să cîștige nici măcar recursul. În fișierul închisorii din Clinton sînt consemnate vizitele pe care le-a făcut clientului său la 28 august 1936, 19 august 1937 și la 17 august 1939. După aceea, legătura dintre ei s-a întrerupt. A preluat din nou cazul Luciano după convorbirea telefonică cu procurorul Gurfein.

— Domnule coleg, pentru mine acesta este un caz închis — a spus Moses Polakoff. Nu mai avem ce discuta pe această temă.

— E important, a insistat procurorul. Ar fi foarte bine dacă m-ați vizita.

— Dacă spuneți că așa e bine, sînt de acord.

În fața comisiei de anchetă Herlands Moses Polakoff a declarat că Gurfein i-a împărtășit bănuiala serviciului de contrainformații că germanii și italienii angajați în docuri și în cheiuri sabotează sau transmit informații inamicilor ; germanii puteau fi inițiatorii, iar italienii executanții acestui plan.

„Mi-a spus, de asemenea, că eu sînt cel mai nimerit să discut această propunere cu Luciano, fiindcă am fost avocatul lui ; dacă va dori să ne ajute, nu o să-l uităm nici noi. I-am răspuns că nu e nevoie să-i ofere lui Luciano avantaje speciale, pentru că eu însumi vreau să ajut forțele navale, dar nu-l cunosc pe Luciano suficient de bine ca să-mi pot permite discutarea cu el a unor treburi atît de delicate. I-am mai spus că știu pe cineva care ar putea mijloci acest contact".

Aceeași persoană era prietenul și complicele lui Luciano, Meyer Lansky, gangster și „ministru de finanțe" al cartelului crimei, unul dintre cei mai abili criminali din istoria americană. Întîlnirea a avut loc la restaurantul „Longchamps" de pe West 58 Avenue situat între Fifth Avenue și Sixth Avenue, unde Lansky s-a purtat ca un prinț al lumii interlope și a promis, ca un adevărat patriot, că va face tot ce îi va sta în putință. Avocatul Polakoff a evitat să-și viziteze clientul în închisoarea de

la Dannemor de teamă să nu fie recunoscut. Dar lucrurile au luat o întorsătură cu totul neașteptată. Părțile au căzut de acord să asigure un anonimat și o discreție totală, care nu puteau fi garantate într-o închisoare cu regim atît de sever ca Clinton Prison din Dannemor. Dacă „marele șef" Luciano ar fi fost vizitat, cei 1 500 de deținuți ar fi aflat imediat, iar pînă seara această vizită ar fi constituit subiect de discuție pentru întreaga lume interlopă newyorkeză.

Clinton Prison din Dannemor este un iad și totodată un purgatoriu. Un zid înalt de 12—45 metri desparte închisoarea de lumea exterioară. Adirondack Moutains este un masiv muntos romantic care se întinde de la fluviul Sf. Laurențiu pînă aproape de granița cu Canada, alcătuind astăzi Adirondack Forest Preserve, o rezervație naturală, sălbatică și atractivă. Clima acestui ținut este aspră : o jumătate de an viscolește și e ger, iar cealaltă jumătate bate vîntul care pătrunde în celule prin crăpăturile ferestrelor. Căldura verii umede nu se face simțită în spatele zidului înalt de piatră. Clinton Prison este o închisoare sumbră, așezată într-un loc înspăimîntător. Temnița a fost construită în 1845 și este și astăzi penitenciarul în care sînt închiși cei mai periculoși criminali.

După ce au servit micul dejun la restaurantul „Longchamps", Gurfein, Polakoff și Lansky au plecat la hotelul „Astor" unde în camera 196 îi aștepta căpitanul de covertă Haffenden. Prezentările erau inutile fiindcă ofițerul de contrainformații aflase de la agenții lui că în ierarhia lumii interlope Meyer Lansky ocupă un loc de frunte.

În timpul prohibiției se îmbogățise, făcînd trafic cu whisky, la fel ca celebrul Al Capone ; dar spre deosebire de acesta supraviețuise crizei. Acum avea o rețea întinsă de automate cu jetoane instalate în toate tavernele, speluncile și sălile de dans.

La rîndul său, Lansky știa cine e Haffenden și de ce s-au întîlnit aici și nu în biroul lui din Church Street. Se punea la cale o operație mare și secretă : din portul New York urma să plece un transport de arme și muniții foarte

important pentru evoluția situației de pe fronturile din Europa.

— Domnilor, uitați despre ce este vorba, a spus Haffenden. Cunoaștem legea Mafiei : Cine vorbește, moare. Nu cerem nimic altceva decît discreția muncitorilor din port : să nu vadă, să nu vorbească și să nu audă.

Meyer Lansky era de origine evreu și indiferent de crimele pe care le avea la activ, din motive lesne de înțeles, era dispus să ajute pe oricine în lupta împotriva naziștilor. Mai tîrziu el a evocat această bunăvoință ca pretext pentru a-și face reclamă și a trece drept mare patriot ; dar oricine în locul lui ar fi procedat la fel, mai ales în Statele Unite. Meyer Lansky și-a povestit viața ziariștilor Eisenberg, Dano și Landau *, care au apreciat însă declarațiile lui ca fiind exagerate.

De la hotelul „Astor" Meyer Lansky a plecat să se întîlnească cu marele bos al Mafiei, Frank Costello ; apoi l-a vizitat pe temutul ucigaș Albert Anastasia, șeful firmei Murder Inc. care măgulit de colaborare, a consimțit să-l ajute. În cele din urmă, s-a aliat și Joe Lanza cu pescarii și vînzătorii lui de pește. Deși toți erau de acord să colaboreze, această mare orchestră nu putea fi acordată ; Haffenden a înțeles că trebuie să discute cu Lucky Luciano

La început au vrut să-l transfere la închisoarea Sing-Sing, dar John A. Lyons, directorul penitenciarelor din zona New York-ului, a venit cu altă propunere :

— Cel mai bine ar fi să-l mutăm la Great Meadows.

— La Comstock ? — a întrebat Haffenden.

— Da, la Comstock sînt condiții mai bune atît pentru deținuți cît și pentru dumneavoastră. Este un penitenciar parcă special făcut pentru vizite discrete.

Meyer Lansky, Frank Costello și abilul avocat Moses Polakoff au plecat cu trenul la Albany. Aici au închiriat un automobil în care au străbătut ultima sută de kilometri. Toate întîlnirile dintre civili și deținuți sînt identice : o celulă cu zăbrele, curiozitate, apoi o surpriză sinceră.

* Der König der Mafia, München, 1979.

— Nu mă așteptam de loc să vă văd. De fapt de ce m-ați adus aici ? Cum m-ați găsit ? Cine v-a dat autorizație ? i-a întrebat Luciano.

A primit un pachet cu dulciuri și explicații detaliate din care a înțeles că această colaborare cu Serviciul de contrainformații al forțelor navale i-ar putea fi utilă deoarece peste tot în lume e valabil principiul : te ajut dacă mă ajuți.

— Crezi că îmi vor reduce pedeapsa ?

— După părerea mea, ai putea să ceri.

— Și după aceea ce se va întîmpla ?

— Cum ce se va întîmpla ?

— Mă vor extrăda.

— De ce-ar face-o ? — a întrebat Meyer Lansky. Avocatul Polakoff i-a explicat.

— Lucky nu are cetățenie americană. După ce a fost condamnat, decretul de expulzare a rămas în vigoare.

— La cîți ani a fost condamnat ?

— La 30 pînă la 50 de ani. În funcție de comportare.

— Ar trebui păstrat un secret absolut. Altfel, cînd o să mă întorc în Italia, voi fi lichidat. Și va trebui să mă întorc. După ce am fost condamnat, mi s-a adus în celulă sentința de expulzare, conform căreia nici o țară nu are voie să-mi ofere cetățenie. Dacă ies din închisoare, voi fi împușcat.

Nu există dovezi care să ateste că serviciul de contrainformații al marinei americane ar fi promis lui Luciano o recompensă pentru serviciile aduse. Era însă logic ca această colaborare să fie utilă ambelor părți, ceea ce fusese de altfel sugerat de avocatul Polakoff, de Wolf și de asociații lui Luciano, Lansky și Costello. A fost o înțelegere tacită, fără obligații și fără garanții.

În realitate, cartelul crimei din Statele Unite a ajutat armata americană să pregătească debarcarea în Sicilia și să asigure încărcarea și traseul unor convoaie importante a căror destinație era Marea Britanie. Știm că debarcarea a reușit, dar nu știm care a fost meritul nașului mafiot

Lucky Luciano și al asociaților săi Lansky și Costello. Generalul american de armată George Patton a declarat ulterior că debarcarea în Sicilia „a fost cel mai rapid atac fulger cunoscut din istorie". Vom încerca prin urmare, să aflăm în ce măsură gangsterii americani au contribuit la succesul acestei operații care a constituit o cotitură importantă pe frontul din Europa.

Să revenim la momentul transferării lui Luciano de la Clinton Prison din Dannemor la Great Meadows. Comisia de anchetă Herlands a constatat că acest transfer s-a efectuat în cel mai desăvîrșit secret. La 5 mai 1942 șeful închisorii Lyons, a fost vizitat de ofițerii de contrainformații, locotenent Lawrence Cowen și de adjunctul său, Harold V. Lamberson care i-au dat un plic sigilat pe care scria „citește și arde-l" ! Plicul conținea cererea oficială ca Luciano să fie transferat într-un alt penitenciar, mai accesibil și era semnată de căpitanul de covertă Haffenden. Transferul s-a efectuat la scurtă vreme după aceea într-un mod foarte complicat.

— Luciano, strînge-ți lucrurile ! — i-a zis într-o zi gardianul deținutului numărul 92 168 ; același lucru l-a spus și altor șapte deținuți, care nu bănuiau nimic. În aceeași dimineață, alți opt deținuți, care nici ei nu știau nimic, se pregăteau să părăsească închisoarea Great Meadows, aflată nu departe de Comstock. În aceeași zi s-a produs rocada. Deținuții de la Great Meadows au fost transferați la Dannemor, iar cei de la Dannemor la Great Meadows. De ce s-a procedat atît de complicat, dacă era vorba doar de transferul lui Lucky Luciano ?

Ulterior totul s-a clarificat. Lucky Luciano era o adevărată vedetă printre deținuți, prințul închisorii Dannemor, un milionar înconjurat de tîlhari. Dacă într-o zi el ar fi fost urcat într-un automobil și transportat în altă parte, cei 1 500 de deținuți ar fi intrat la bănuială ; de asemenea, noul venit ar fi generat suspiciuni la Great Meadows. Din această cauză comisarul Lyons a pus la cale un schimb complicat care părea a fi o măsură cu caracter administrativ

Transferul a avut loc la 12 mai 1942. După trei zile, gardianul șef al închisorii Great Meadows, comisarul Vernon A. Morhous, a primit o scrisoare „personală și confidențială" :

„Stimate comisare Morhous !

Îmi permit să vă aduc la cunoștință că Meyer Lansky a primit autorizația de a-l vizita la închisoare pe deținutul Charles Luciano și de a discuta cu el în prezența domnului Polakoff, avocatul acestuia. După cum vă este cunoscut, autorizația a fost eliberată în cadrul anchetei guvernamentale secrete, despre care am discutat recent la Albany. În acest sens, vă rog să nu insistați să fie luate amprentele domnilor Polakoff și Lansky, conform regulamentului și să le dați voie să discute cu deținutul Luciano fără asistență. Semnat, Lyons".

În procesele verbale ale comisiei de anchetă Herlands este consemnată și următoarea depoziție prestată sub jurămînt de Morhous :

„De atunci, comisarul (Lyons — V.P.B.) mă anunța la telefon de fiecare dată cînd Luciano urma să fie vizitat de Polakoff și de alte cîteva persoane. După terminarea vizitei, comisarul Lyons primea o notă scrisă privind ora și durata vizitei. Domnul Polakoff îmi transmitea de obicei un bilețel cu numele vizitatorilor. În total s-au trimis nouăsprezece asemenea note, începînd cu 4 iunie 1942 cînd a avut loc prima vizită. Indicațiile privind modul cum trebuie organizate vizitele la deținutul Luciano au fost emise în mai 1942 și au rămas valabile pînă la încheierea operației".

În seara zilei de 12 mai, cu puțin timp înainte de schimbarea gărzii, Luciano împreună cu alți șapte deținuți, au păsit pragul închisorii Great Meadows. A fost dus la ambulatoriu și examinat de medicul Leo A. Thume care a notat în fișă : „Deținutul are 44 de ani, este bine dezvoltat și bine hrănit. Are un sifilis complet vindecat, testul Wassermann este negativ din anul 1942". La indicația medicului, care a constatat un suflu slab al inimii, Luciano a început să se bucure de o oarecare libertate, împărțind mîncarea celorlalți deținuți și asigurînd cură-

ţenia pe palierele închisorii. Fişa mai face referiri la un document important, anexat la dosar — sentinţa de exilare a deţinutului imediat după ispăşirea pedepsei sau după eliberarea lui din motive de bună purtare.

Să revenim însă la declaraţia pe care a făcut-o Luciano după prima vizită a negociatorilor. „Fiţi atenţi", le-a zis el. „Dacă îmi vor da drumul, voi fi exilat. Nimeni nu ştie cum se va termina războiul. Indiferent de ce voi face, vreau ca totul să rămînă strict între noi. Nu vreau să mă întorc în Italia purtînd stigmatul de trădător".

Acesta a fost prin urmare patriotismul „americanului" Luciano, atît de mult comentat mai tîrziu. Criminal versat şi şef mafiot, el s-a gîndit la toate posibilităţile, inclusiv la cea a înfrîngerii Statelor Unite, nefiind nici pe departe un idealist, aşa cum a fost prezentat de unii ziarişti şi membri ai Serviciului de contrainformaţii al forţelor navale.

În ziua de 4 iunie Luciano a fost vizitat de Joe Lanza de la care a aflat prin ce dificultăţi trece Serviciul de contrainformaţii ca să ducă la bun sfîrşit misiunea primită. Discuţia s-a purtat în prezenţa avocatului Polakoff, care a stat retras într-un colţ, citind ziarul.

— Caută-l pe Dunn ! — i-a spus Luciano.

— Pe Cockey Dunn ?

— Da. Pe „Chiorul". Este prieten cu Ryan de la „International Longshoremens Association".

— Ideea nu-i rea deloc — a răspuns Joe Lanza.

Dunn „Chiorul" nu era un delincvent oarecare, ci unul dintre cei mai periculoşi boşi din portul New York. Se ştia că nu stă prea mult pe gînduri cînd trebuie să scape de un partener sau de un martor incomod. Era un individ primitiv, dar avea relaţii şi cuvîntul lui atîrna greu, fiindcă toţi îi ştiau de frică. Ceilalţi pe care Luciano i-a recomandat lui Lanza nu erau în stare de nimic ; fraţii Camard, liderii sindicali din Brooklyn, Albert Anastasia, Jack Parisi şi Anthony Romeo erau criminali cu un cazier bogat, dar şi multe crime nedovedite. Iată cine trebuia să ajute Serviciul de contrainformaţii al forţelor navale şi să asigure încărcarea rapidă şi sigură a convoaielor

americane ce urmau să plece în Europa şi Uniunea Sovietică.

Joe Adonis şi Frank Costello, de numele cărora Lanza auzise de la Luciano, erau figuri de primă importanţă ale lumii interlope. Lucky Luciano dădea ordine, iar Joe Lanza le transmitea mai departe. Mafia avea grijă ca în port să domnească liniştea, iar Serviciul de contrainformaţii al forţelor navale ale S.U.A. acceptase tacit ca imensa zonă portuară să fie controlată de gangsteri. A fost o manevră bună ? A meritat ?

Mafia a speculat această ocazie. Atît în vreme de război, cît şi în împrejurări excepţionale şefii ei s-au gîndit cum să obţină profituri care să consolideze poziţia cartelului crimei. Aceşti italieni, mai bine zis sicilieni, l-au urmat pe Mussolini care după venirea la putere a iniţiat din motive de pură concurenţă, o campanie împotriva Mafiei. Sicilia era însă departe şi ei nu aveau o imagine prea clară despre această insulă stîncoasă. Nu intenţionau să revină în vechea lor patrie unde domnea sărăcia. Copii lor învăţau în şcoli americane, vorbeau o italiană stîlcită şi nu cunoşteau de loc dialectul sicilian. Toţi cei care au încercat să explice mai tîrziu comportarea mafioţilor prin sentimentul datoriei pe care îl aveau faţă de noua lor patrie, prin solidaritatea luptătorilor antifascişti şi chiar printr-o angajare în lupta naţională s-au înşelat foarte mult sau au încercat să influenţeze opinia publică.

La a doua întîlnire cu deţinutul au fost perfectate toate detaliile operaţiei. Luciano a aflat cu plăcere că realizarea ei a devenit posibilă şi că toţi sînt dispuşi să colaboreze. Apoi gangsterii au început să vorbească italieneşte şi nimeni n-a înţeles despre ce discutau. Vizita a durat mai mult de trei ore. Probabil au discutat despre viitorul Mafiei, despre planurile de reorganizare a acesteia şi de activitatea în perioada postbelică. Serviciul de contrainformaţii a înlesnit liderilor guvernului invizibil al SUA, cum era denumită Mafia, să discute în linişte.

Cochetarea cu aceşti delincvenţi a depăşit toate limitele raţionale. Cockey Dunn, un criminal cu nouă con-

damnări la activ, discuta de la egal la egal cu căpitanul de corvetă Haffenden în biroul secret al acestuia de la hotelul „Astoria“ Nu se cunoaşte precis obiectul discuţiei, dar e posibil ca Haffenden să-i fi cerut informaţii şi un extras din cazier. Cu puţin timp înainte, Cockey Dunn ispăşise o pedeapsă de doi ani la Sing-Sing, fusese adus în faţa instanţei pentru şantaj şi violenţă, iar la 16 ianuarie 1942 suferise o condamnare la închisoare pentru o perioadă nelimitată. După înaintarea cererii de recurs şi achitarea cauţiunii, fusese pus în libertate şi lucra pentru Serviciul de contrainformaţii al forţelor navale ale Statelor Unite. Ulterior a fost condamnat la scaunul electric pentru omucidere. Acum însă primise un număr de înregistrare, devenind confidentul oficial al acestui serviciu.

Împreună cu McGreath, cumnatul său, a procurat agenţilor lui Haffenden carnete de membru al sindicatului muncitorilor portuari şi i-a ajutat să se strecoare printre cei ce lucrau pe cheiurile Hudson-ului. Misiunea lor era să preîntîmpine sabotajele sau grevele în zona respectivă.

Hotelul marinăresc „Great Nothern“ avea douăzeci de camere ce se închiriau cu ora, un bar şi un restaurant deschis toată noaptea. Aici se distrau şi se îmbătau cherii, iar marinarii îşi cheltuiau banii cu prostituatele. Serviciul de contrainformaţii al forţelor navale aflase că hotelul era locul de întîlnire al spionilor germani şi Dunn a primit sarcina să verifice această ipoteză Oamenii lui au început să frecventeze barul, iar unii s-au angajat chelneri. Trăgeau cu urechea la discuţiile docherilor, apoi se retrăgeau în bucătărie, făceau liste cu numele celor suspecţi şi le transmiteau şefului.

„Great Nothern“ nu era singurul local supravegheat. Oamenii lui Dunn şi-au făcut apariţia şi în alte localuri de noapte. La hotelul „West Side“ au constatat, de pildă, că doi indivizi necunoscuţi intră în vorbă cu marinarii şi încearcă să-i tragă de limbă.

Rapoartele au ajuns la Haffenden Serviciul de contrainformaţii i-a urmărit pe suspecţi, dar nu a reuşit să

strîngă probe suficiente ca să-i aresteze, iar cei doi trădători au dispărut fără urmă. Întrebat ce s-a întîmplat cu ei, Dunn a răspuns cu subînţeles :

— În privinţa acestor băieţi nu trebuie să vă faceţi griji.

Nu i s-a reproşat nimic, deşi se ştia că cei doi au fost omorîţi din ordinul lui ; i s-a atras totuşi atenţia într-un mod amical că înainte de a mai întreprinde ceva trebuie să anunţe Serviciul de contrainformaţii.

— Erau vremuri de război, iar Dunn era un dur, a declarat mai tîrziu Meyer Lansky. Altfel n-ar fi rezistat printre lupii din docuri. Se descurca. Avea grijă ca încărcarea vapoarelor să nu dureze prea mult şi totul să iasă bine. Credea că serveşte o cauză nobilă. Mai tîrziu a fost condamnat la scaunul electric pentru omucidere.

Un alt individ „calificat“, propus de Lucky Luciano să colaboreze cu Serviciul de contrainformaţii al forţelor navale a fost Jeremiah Sullivan, delincvent, care ispăşise o condamnare de zece ani la Sing-Sing. În port era cunoscut sub numele de John McCue şi datorită calităţilor sale devenise mîna dreaptă a lui Ryan, preşedintele sindicatului muncitorilor portuari.

Colaborarea lui John McCue cu Serviciul de contrainformaţii a avut un caracter special. El se ocupa de educarea nesupuşilor, folosind o metodă eficientă. La început, ca un avertisment le dădea o bătaie zdravănă, care ulterior se solda cu fracturi şi internări în spital. După aceea era respectat şi ordinele lui — executate fără crîcnire.

Colaborarea Serviciului de contrainformaţii american cu lumea interlopă a fost unică în felul ei. Zvonurile despre alianţa dintre ofiţerii de marină şi asasini sau delincvenţi a provocat la început stupoare, iar cei recrutaţi au rămas în cel mai rău caz surprinşi. O mărturie elocventă în acest sens o constituie depoziţia locotenentului Josepf Kaitz.

Din 1935 el a lucrat ca anchetator la procuratura districtuală condusă de procurorul Dewey şi mai tîrziu de Hogan. După izbucnirea războiului s-a înrolat în armată

și a intrat la școala de ofițeri din Dartmouth. După opt săptămîni de exerciții a fost mutat la școala Serviciului de contrainformații a forțelor navale din Washington iar după o lună — la secția căpitanului de covertă Haffenden din ChurchStreet numărul 50.

„Într-o zi, căpitanul de covertă Haffenden m-a chemat în biroul său — a declarat mai tîrziu locotenentul Kaitz — și mi-a comunicat că am fost repartizat într-o grupă specială care va colabora cu indivizi din lumea interlopă; unii dintre ei îmi erau deja cunoscuți de la procuratură. La început trebuia să iau legătura cu Joe Adonis și prin intermediul lui cu un anume William McCabe, zis Tough Willie sau «Ucigașul McCabe»".

Haffenden i-a explicat noului său colaborator în ce consta operația secretă pe care eminența cenușie Lucky Luciano o conducea din închisoare.

„Am fost uimit aflînd că și capo-mafioso auzise de mine. El dăduse ordin ucigașilor din New York să-mi dea tot concursul".

Fostul apărător al legii și reprezentant al procuraturii s-a întîlnit cu criminalul McCabe, cu care a discutat de la egal la egal. Au examinat împreună toate detaliile, iar Kaitz care de luni de zile îl căuta fără succes pe ucigaș, l-a sunat acasă și au stabilit să se întîlnească în cel mai apropiat restaurant. După război, cînd n-a mai trebuit să ascundă unele amănunte ale acestei misiuni secrete, Kaitz și-a manifestat uimirea în legătură cu evenimentele de atunci.

„În vremurile acelea de război totul era posibil. La un colț de stradă m-am întîlnit cu unul dintre cei mai periculoși gangsteri din America. Nu-mi venea să cred. Era Joe Adonis care m-a prezentat confraților săi și împreună am vizitat cîteva localuri suspecte".

Mafia a colaborat într-un mod neobișnuit cu Serviciul de contrainformații american și mai ales cu membrii Serviciului de contrainformații al forțelor navale. Mai bine zis aceștia din urmă au devenit salariații Mafiei, prestînd o activitate ilegală în interesul legii și al justiției. Serviciul avea sute sau chiar mii de agenți care lucrau în agenții de pariuri, încasau lozuri ilegale, erau proprietari de restaurante, magazine, chioșcuri de ziare, vînzători de băuturi spirtoase sau de țigări. În fiecare zi erau vizitați la o anumită oră de încasatorii centralei cărora le dădeau tichetele și banii pe care se pariase. Existau sute, ba chiar mii de asemenea încasatori, acesta fiind modul cel mai discret de deghizare a agenților Serviciului de contrainformații. Lucky Luciano a aprobat proiectul, Joe Lanza a primit ordin să se ocupe de partea organizatorică, iar ucigașul McCabe de realizarea lui. Acesta din urmă era încasator-șef în cartierul Harlem și avea în subordinea lui încasatori în rîndurile cărora lucrau cîteva zeci de ofițeri de contrainformații. Lucrau bine și Lansky era mulțumit de ei.

„Întotdeauna au predat banii, pînă la ultimul cent. Erau corecți și demni de încredere. După cîte știu acesta a fost unicul caz cînd militarii din marina americană de război au colaborat cu Mafia."

În timpul celui de al doilea război mondial Serviciul american de contrainformații se deosebea foarte mult de Serviciul secret britanic. Agenții britanici erau printre cei mai buni din lume, iar agenții americani — practic, inexistenți. Această situație fusese generată de politica ministrului de externe de atunci, Henry L. Stimson, care în 1929 a spus că „gentlemenii nu citesc scrisori străine" și a refuzat orice formă de practicare a spionajului. Chiar dacă acest lucru pare astăzi incredibil, Serviciul american de contrainformații a fost unul dintre cele mai slabe servicii de acest fel din timpul celui de al doilea război mondial.

În ziua de 14 iunie 1943, cartierul Anfa al orașului marocan Casablanca a devenit locul unde au fost adoptate hotărîri istorice. Președintele S.U.A., Franklin Delano Roosvelt și primul ministru al Marii Britanii, Winston Churchill, au decis să organizeze mai multe operațiuni militare împotriva Wehrmacht-ului nazist, printre care debarcarea armatelor aliate în Sicilia ceea ce trebuia să

marcheze începerea ofensivei pe fronturile din Europa. Mai tîrziu Winston Churchill a declarat : „Cu cît eram mai avansați și mai abili, cu atît metodele noastre de camuflaj erau mai perfecte".

Un mod de concretizare a acestei declarații a constituit-o celebra operație „Carne tocată", iar o probă de stîngăcie a americanilor a fost pregătirea debarcării armatelor aliate în Sicilia.

Operația secretă „Carne tocată" a avut ca scop să-l convingă pe Hitler și pe generalii germani că armatele aliate nu se pregătesc să debarce în Sicilia, ci vor să înceapă ofensiva în Balcani. Planul a reușit. Cu atît mai de neînțeles pare acțiunea pe care ofițerii Serviciului de contrainformații al forțelor navale conduse de Haffenden au organizat-o împreună cu lumea interlopă newyorkeză. Ei au încălcat principiul respectării secretului acțiunii, punînd în primejdie planul trupelor aliate de a lua prin surprindere inamicul. Planul debarcării în Sicilia era cunoscut de multă lume.

Meyer Lansky a relatat că Haffenden l-a invitat la restaurant și i-a dezvăluit planul statului major al trupelor aliate, cerîndu-i să-l ajute în obținerea de informații privind litoralul sicilian pe care urmau să debarce unitățile armatei americane. Serviciul american de contrainformații nu avea hărți detaliate ale Siciliei și nu cunoștea de loc situația de pe insulă, obiceiurile locuitorilor, starea armatei și a fortificațiilor, numărul garnizoanelor. Mafia americană trebuia să-l ajute să obțină informațiile necesare.

Lucky Luciano conducea acțiunea din închisoare, iar Meyer Lansky și ceilalți gangsteri se ocupau de realizarea ei practică. Au făcut apel la imigranții sicilieni să trimită la sediul Serviciului de pe Church Street toate vederile și fotografiile cu litoralul sicilian de care dispuneau și să răspundă la o serie întreagă de întrebări privind starea șoselelor, plajele și promontoriile stîncoase, fluxul și refluxul, sarcina maximă a podurilor, amplasarea cazărmilor și a fortificațiilor pe țărmurile Siciliei

În urma acestui apel, cîteva sute de imigranți italieni au predat hărțile, vederile și prospectele turistice pe care le dețineau și au povestit despre țara lor. Unii dintre ei nu cunoșteau engleza și vorbeau prin intermediul translatorilor în timp ce ofițerii de contrainformații luau notițe, iar cartografii înscriau datele pe hartă. Au fost consemnate adresele pescarilor sicilieni și date privind adîncimea apelor de coastă. Se spune că la New York nu a existat familie de sicilieni care să nu fi contribuit la crearea acestei bănci de date.

Serviciul de contrainformații urma să recruteze agenți, vorbitori de limbă italiană, cunoscători ai dialectului sicilian care să fie debarcați pe insulă pentru a ajuta la stabilirea de contacte cu populația locală.

Într-o zi, Lucky Luciano a făcut o propunere unică în analele serviciilor de spionaj : a cerut să fie eliberat provizoriu din închisoare și parașutat în Sicilia în vederea pregătirii debarcării. Avea toate condițiile să asigure reușita operației, fiindcă se bucura de o mare influență în Sicilia, iar cuvîntul lui de rege al lumii interlope era respectat.

A fost o propunere ieșită din comun, despre care pînă nu de mult nu s-a știut nimic. Ulterior, un șef al Serviciului de contrainformații, al cărui nume a rămas necunoscut, a depus mărturie în fața Comisiei Herlands, confirmînd această informație.

„Cîndva, pe la sfîrșitul lui 1942, a mărturisit el sub jurămînt, după debarcarea în Africa de Nord și înainte de debarcarea în Sicilia, căpitanul de covertă Haffenden mi-a spus că Luciano e dispus să plece pe insulă ca să ia legătura cu locuitorii ei și să-i convingă să sprijine debarcarea. Luciano ne putea furniza informații despre teren și fortificații cu condiția să fie eliberat din închisoare și să primească un pașaport. Astfel putea ajunge într-o țară neutră, de pildă, în Portugalia. În ce privește eliberarea din închisoare, Haffenden i-a spus că ar putea aranja cu guvernatorul statului New York, Dewey, să-l grațieze".

Pe unul din mediatorii care l-au vizitat la închisoare unde au vorbit despre această operație militară, Luciano l-a sfătuit ca debarcarea să aibă loc în golful Castellammare de lîngă Palermo, ceea ce dovedea că are informații la zi.

Luciano nu a fost eliberat din închisoare nu fiindcă șeful Serviciului de contrainformații s-ar fi opus, ci pentru că situația se schimbase. Încet, dar sigur, gangsterii care fuseseră curtați de Serviciul american de contrainformații au intrat într-un con de umbră și chiar la răcoare. Au existat mai multe motive : opinia publică americană n-ar fi aprobat niciodată ca un serviciu de contrainformații să colaboreze cu gangsterii ; guvernatorul Dewey nu ar fi fost de acord cu Charles P. Haffenden ca Luciano să fie eliberat din închisoare ; majoritatea americanilor considerau că a lupta este o datorie firească, cetățenească și nu așteptau nici o răsplată. Atunci de ce trebuia favorizat un criminal atît de periculos ca Luciano ?

Pe vremea cînd fusese procuror, guvernatorul Dewey descoperise o afacere murdară care a constituit o mare rușine pentru justiția americană.

Judecătorul Martin T. Manton fusese mituit cu sume considerabile de gangsterul Schultz, proprietarul rețelei de loterii ilegale. A izbucnit un mare scandal care i-a determinat pe judecătorii cinstiți să treacă la combaterea gangsterismului, iar pe Joe Lanza — să cadă în mîna poliției.

În felul acesta i s-a intentat o acțiune penală mai înainte ca Serviciul de contrainformații să-i solicite sprijinul. A fost însă eliberat pe cauțiune. Mai tîrziu a sperat că judecătorul va închide ochii, aflînd că a luptat pentru o cauză utilă, dar pe 12 ianuarie 1943 a fost citat în fața instanței unde și-a mărturisit vina și a fost condamnat la 7 pînă la 15 ani închisoare.

La trei zile după transportarea deținutului la penitenciarul Sing-Sing, avocatul George H. Wolf a înaintat tribunalului suprem din New York cererea de grațiere a lui Luciano. În cerere nu erau formulate clar motivele și într-un singur loc, avocații Wolf și Polakoff, semnatarii ei aminteau vag despre ajutorul acordat de Luciano în timpul războiului împotriva inamicului. Luciano nu credea în victoria deplină a aliaților și de aceea nu dorise ca amănuntele colaborării lui cu Serviciul de contrainformații să apară pe hîrtie.

Judecătorul McCook a refuzat cererea de grațiere, dar l-a lăsat pe deținut să înțeleagă că dacă va continua să colaboreze, cererea lui ar putea primi o rezolvare favorabilă.

Aliații occidentali au debarcat în Sicilia în noaptea de 9 spre 10 iulie 1943. Dar încă din 8 februarie judecătorul McCook avea să pună în discuție cererea de grațiere a lui Luciano. Dezbaterile nu s-au desfășurat conform așteptărilor apărătorilor ceea ce l-a determinat pe avocatul Woolf să arunce ultima carte. A comis însă marea greșeală de a povesti ziariștilor, avizi de noutăți senzaționale despre un proiect strict secret și despre colaborarea Serviciului de contrainformații al forțelor navale cu lumea interlopă. Pe de o parte existau manevrele de camuflaj ale Serviciului de contrainformații britanic care încerca să deruteze adversarul, iar pe altă parte — neglijența grosolană și naivitatea partenerilor americani. Printr-o adevărată minune Abwehr-ul nazist nu a aflat despre această acțiune pentru că majoritatea agenților lui Canaris erau de mult în spatele gratiilor. Discutarea cererii de grațiere a lui Luciano nu a oferit însă prilejul divulgării acestui important secret militar. Opinia publică îl aflase deja din presă.

În numărul din 10 februarie a ziarului „New York Times" și în alte cotidiene au apărut informații despre hotărîrea judecătorească și colaborarea gangsterului Luciano cu Serviciul de contrainformații. Ziarul a fost citit și de locotenent-colonelul Angelo J. Cincotto de la Centrala din Washington, șeful secției B-7-I (I înseamnă Italia) care a rămas surprins fiindcă nu știa nimic despre colaborarea Mafiei cu Serviciul de contrainformații pe care îl conducea. Să fi fost aceasta o dovadă de lipsă de prevedere, o neglijență sau o stratagemă ?

Angelo J. Cincotta era omul potrivit la locul potrivit, un ofiţer căruia i se prezicea o carieră strălucită. Provenea din Sicilia, absolvise dreptul şi în 1917 intrase în baroul din New York. În decembrie 1940 a fost transferat la Serviciul de contrainformaţii din Washington unde l-a cunoscut pe Haffenden care venea să primească aici instrucţiuni sau să dea raportul.

— Colonele, veţi primi de la mine o mulţime de informaţii, i-a spus acesta la una din întîlniri.

— În legătură cu ce ? l-a întrebat Cincotta.

— Cu secţia mea.

— Aţi descoperit ceva interesant ?

— Tocmai se lucrează la ceva, a răspuns Haffenden pe un ton misterios. Într-o zi veţi rămîne mut de uimire.

Locotenent-colonelul Cincotta a arătat ziarul şefului său. În procesele verbale ale Comisiei Herlands apare denumirea cifrată de „şeful" care după cum s-a dovedit ulterior, era contraamiralul Arthur Train, adevăratul şef al Serviciului de contrainformaţii al forţelor navale. „Şeful" a citit articolul, după care a început să gîndească cu voce tare :

— Se pare că forţele noastre navale au o legătură cu cererea de graţiere a lui Luciano. Am impresia că el a încercat să obţină o rezoluţie favorabilă pentru că ne-a furnizat unele informaţii.

— Cunoşti ceva în acest sens ? l-a întrebat pe Cincotta.

— Nu, domnule.

— În cazul acesta vei pleca la New York ca să afli despre ce este vorba.

— Înţeleg, domnule.

— Dar, atenţie, să nu pui nici o întrebare lui Haffenden si nici şefului său, McFalla.

— Nu aveţi încredere în ei, domnule ?

— Nu am spus asta. Ia legătura cu agenţii dumitale. Va fi mai puţin şocant. Încearcă să afli ce fel de informaţii a primit căpitanul de covertă Haffenden de la gangsteri şi ce a făcut cu ele.

În felul acesta secţia navală a Serviciului de contrainformaţii a început să-şi suspecteze proprii săi colegi şi a iniţiat chiar o anchetă împotriva lor. Locotenent-colonelul Cincotta a zburat la New York, unde l-a vizitat pe dr. Giuseppe Lupise, un prieten de-al său care lucra ca cenzor la emisiunile în limba italiană ale secţiei de radio WOV. Nici acesta nu ştia nimic. Cincotta a hotărît atunci să se întîlnească cu doi ofiţeri ai centralei de informaţii din New York. Întîlnirea a avut loc la restaurantul italian „Villa Fenza" de pe Grand Avenue, în apropiere de comandamentul poliţiei.

— Domnule colonel, ştim care este scopul venirii dumneavoastră aici. Vă închipuiţi că nu citim ziarele ?

— Înseamnă că şi dumneavoastră aţi rămas surprinşi ?

— Firește.

— Deci nu ştiţi nimic ?

— Mă tem că nu.

— Uitaţi ce e, domnilor. Se spune că tocmai Secţia dumneavoastră a primit de la acei indivizi şi de la Luciano un număr mare de informaţii. Ce faceţi cu ele ? Cui le transmiteţi ? După cîte ştiu, aici este mîna lui Haffenden.

— Nu am primit şi nu am văzut nimic, prin urmare n-am avut ce să transmitem...

— Domnilor, Cartierul General e îngrijorat în privinţa aceasta. Sîntem informaţi că acel individ ne vinde informaţii, iar noi la Washington nu ştim nimic.

— Niciodată nu am primit informaţii de la Luciano — a spus unul dintre ofiţeri (în timpul depoziţiei Cincotta nu şi-a adus aminte numele lor), iar celălalt a adăugat :

— Poate că Haffenden este cel care le primeşte şi le transmite la Washington.

— Nu le transmite. Niciodată n-am primit nimic. Tocmai de aceea am venit aici.

Să fi mintit aceşti ofiţeri sau să nu fi spus tot adevărul, răspunzînd doar la întrebările puse ? Se ştie că ofiţerii de contrainformaţii sînt foarte discreţi şi nu

vorbesc nici cu cel mai apropiat colaborator, dacă nu sînt întrebați. Acum era vorba de o problemă de competență. Fluxul de informații era dirijat de Secția B-3 și nicidecum de Secția italiană B-7-I. Prin urmare, Cincotta s-a întors la Washington fără să fi rezolvat ceva. Ulterior, a apărut ipoteza că în mod premeditat Haffenden nu a vrut să-l informeze fiindcă această acțiune delicată era condusă separat.

Conformîndu-se instrucțiunilor șefului său, Angelo J. Cincotta nu l-a vizitat pe Haffenden în biroul de pe Church Street și s-a întors la Washington. Suspiciunea a dispărut, iar centrala de la Washington a Serviciului de contrainformații al forțelor navale nu s-a mai adresat procuraturii sau tribunalului care a dezbătut cererea de grațiere a lui Luciano. Această atitudine suspectă și expectativă avea o singură explicație. Reprezentantul secției italiene a Serviciului de contrainformații al forțelor navale putea oricînd dovedi că nu a existat niciodată un caz Lucky Luciano, ceea ce s-a și întîmplat. După 1945 Cincotta a declarat în scris :

„În 1943 centrala Serviciului de contrainformații al forțelor navale a fost informată că Charles Luciano a înaintat judecătorului Phillip J. McCook o cerere de grațiere, anexînd o declarație scrisă din care rezulta că a furnizat ofițerilor de contrainformații locali date și informații prețioase despre Sicilia și Italia împreună cu lista persoanelor care puteau să dețină asemenea informații.

Pe baza acestui raport, am primit misiunea secretă de a mă deplasa la New York pentru a verifica rolul pe care l-au avut ofițerii de contrainformații locali și eventual pentru a afla ce s-a întîmplat cu cererea de grațiere a lui Luciano. Ancheta a dovedit că secția mea din cadrul Serviciului de contrainformații al Ministerului Forțelor Navale de la Washington D.C. nu a primit din partea lui Luciano sau a confidenților lui nici o informație despre Sicilia sau Italia".

A fost o declarație falsă și nimic din ceea ce a semnat Angelo Cincotta nu a corespuns realității. Serviciul de contrainformații acționa după alte reguli : minciuna nu era considerată întotdeauna minciună, iar dezinformarea sau viclenia — comportare necinstită. Se cuvine să adăugăm că această colaborare cu unii dintre cei mai periculoși criminali din Statele Unite este o pată atît de rușinoasă în istoria Serviciului american de contrainformații încît potrivit declarațiilor corespondenților de la Washington, ea justifică orice manevră de camuflaj.

UN SEMNAL PENTRU NAȘ

Sicilia este o insulă pitorească cu țărmurile acoperite de stînci cu forme bizare, bătute de mare și vînt ; apele ei sînt pline de caracatițe și șerpi, iar malurile — înțesate de cuiburi de păsări. În interiorul ei se află stînci cu aspect înfricoșător și neprimitor, abrupte și golașe, în unele locuri fără un fir de iarbă și fără apă, în altele — acoperite de ierburi sălbatice. Oamenii le sparg și construiesc din ele sate. De la depărtare abia se văd, deși se înalță pe povîrnișurile stîncoase. Villalba este un astfel de sat construit din piatră.

În perioada de pregătire a acestei cărți am plecat în Sicilia cu gîndul de a mă strecura printre mafioți ca să culeg informații direct de la sursă.

La Sciacca am cunoscut un bărbat îndesat și mic de statură. Îl chema Francesco d'Assaro și era șeful unei echipe de opt măsurători. L-am întîlnit pe mal, unde strîngea melcișori din iarba pîrlită de soare.

— Ce faci cu ei ?

— Nevastă-mea îi fierbe.

— Dar n-au de loc carne — am obiectat eu.

— Pentru poftă ajung.

M-a întrebat de unde sînt și chipul i s-a luminat de un zîmbet cînd a auzit de Praga. Apoi i-am mărturisit scopul călătoriei mele, iar Cicio — cum m-a lăsat mai tîrziu să-i spun — a început imediat să-mi povestească despre luptele de pe țărm la care participase împreună cu prietenii lui din Villalba. I-am mărturisit că intenționez să scriu o carte despre Mafia și am așteptat cu teamă să-i văd reacția. Mi-am închipuit că o să se uite

în toate părțile să vadă dacă nu ne aude cineva și se va teme ca prietenii să nu-l vadă în compania mea. Dar nu s-a întîmplat nimic din toate acestea. M-a întrebat cum va arăta cartea și, fiind, la rîndul lui, poet amator — eram, deci, puțin colegi — s-a arătat dispus să mă ajute.

Stăteam pe colina Monte Cronio, deasupra golfului și priveam țărmul care fusese scena luptelor.

— Calogero Vizzini a fost primarul orașului Villalba ? l-am întrebat.

— A fost capo-mafioso — a răspuns Cicio.

— Asta ce înseamnă ? E mult sau puțin ?

— Don Calogero a fost don Calogero. Onorabilul Caló Vizzini.

Mai tîrziu i-am văzut fotografia — un bărbat mic de statură cu burtă și început de chelie, îmbrăcat în niște pantaloni de o curățenie îndoielnică, cu bretele, avînd întipărită pe față expresia jovială a unui învățător care dă numai note bune. În realitate, era un analfabet și un individ feroce, lipsit de orice scrupule.

— Cînd a aflat vestea eliberării ? l-am întrebat.

— Înainte cu șase zile.

— Înseamnă că la 14 iulie 1943. Dar cine i-a spus ?

— Vestea a căzut din cer — a spus Cicio pe un ton misterios, vrînd parcă să dramatizeze spusele sale.

— Cum adică ?

— În zori a apărut un avion, despre care am aflat mai tîrziu că este un avion militar de recunoaștere Piper Cup cu două locuri. Pilotul venea din sud, prin urmare din zona ocupată și zbura la înălțime mică, croindu-și drum printre văile înguste ale munților.

— Pilotul era din partea locului ?

— Da de unde. În munți nu trăiesc piloți, ci păstori de oi și capre. Poate i-a fost descris drumul sau cineva de pe aici a zburat cu el. A traversat munții înalți din Mussomeli, Cammarata și albia adîncă a rîului Platani.

— Oricum, zborul a fost periculos.

— Și-a riscat viața, dar a reușit să ajungă deasupra satului.

Am fost curios să vizitez Villalba. Satul are străzi de piatră abrupte, atît de înguste încît abia poate trece o caretă cu două roți, căsuțe din piatră lipite de „colle", un vîrf de stîncă. În loc de ferestre casele au obloane, iar ușile sînt zăvorîte mereu cu lacăte. La întretăierea a două străzi se găsește o țeavă din care curge apă limpede de izvor. Întîlnesc băcănii fără firme, birturi cu cîteva scaune vechi, impregnate cu miros de vin. Pe străzi hoinăresc cîțiva cîini vagabonzi.

— Pilotul s-a rotit de cîteva ori deasupra satului de parcă ar fi căutat pe cineva — a continuat Cicio.

— De unde știi ? — l-am întrebat. Doar n-ai fost acolo.

S-a oprit în loc, m-a privit lung și a început să dea din cap, neștiind parcă ce să răspundă, după care a spus :

— De unde ? Toată lumea știe. Aici, la Licato, la Caltanisetta, Corleone, peste tot. Și la Agrigento s-a aflat. A fost un eveniment că americanii au venit după don Caló.

— El a știut ?

— De unde să știe ? Nici măcar în ziua respectivă nu a știut. Pilotul s-a rotit de cîteva ori în aer, a coborît în picaj și a dat drumul unei mici parașute ca o jucărie de copil. Parașuta trebuia să cadă la Villalba, iar vîntul a dus-o într-o vale.

— Iar acolo a găsit-o Romiero Nuzzolese — am spus eu. Cunoșteam acest nume din documente.

— Nu îl chema Romiero, ci Raniero. S-a născut la Bari, era un soldat obișnuit, plictisit de război, vroia să ajungă acasă și îi era complet indiferent ce a căzut din cer.

— Așa încît nici măcar nu s-a uitat la pachet.

— S-a uitat, dar n-a înțeles. Mesajul era adresat unui individ necunoscut și batista galbenă cu litera „L" nu-i spunea nimic.

— În America s-a afirmat mai tîrziu că batista lui Luciano, cu litera „L", era cunoscută de toată lumea, chiar și de prostituatele lui. Răzvrătitele pe care nu le omorîse fuseseră înfierate cu litera „L".

— Nu știu nimic despre asta — a spus Cicio.

— Și ce a făcut cu pachetul ?

— Nu știu. Nu a predat nici scrisoarea, nici batista. A doua zi avionul a apărut din nou deasupra satului.

În ziua aceea jos se duceau lupte ! Iar tancurile generalului Paton încercau să urce în munți pe niște drumuri înguste ! Să fi meritat don Caló o asemenea osteneală !

— Poate că a meritat. Oricum, ceea ce îți povestesc eu acum vă poate confirma oricine. Tot satul a văzut cum în ziua următoare parașuta împreună cu pachetul și batista galbenă au căzut nu departe de parohie. Unii au reușit să citească „Zu Calo", prin urmare adresa, alții s-au dus la don Caló care a trimis un om să ridice obiectul. Omul se numea Carmelo Bartolomeo. Îți spun toate astea ca să poți verifica. Văd că ții să cunoști toate amănuntele.

— Ce conținea scrisoarea ? De la cine era ? am întrebat eu nerăbdător.

— Nimeni n-a aflat niciodată nimic. Aici domnește legea tăcerii. Dar îți poți închipui ușor. În aceeași seară don Caló l-a trimis pe Mangiapano, băiatul care vinde pîine, să ducă scrisoarea la Mussomeli.

— Ai spus că don Caló nu știa să citească ?

— Nu știa, dar Giovanni, fratele lui, știa. Era preot la Villalba și îi trimisese o scrisoare lui capo-mafioso Giuseppe Genco Russo. Cicio trase adînc aer în piept, își ridică ochii spre cer și începu să turuie ca un elev o poezie de mult învățată : „Curatulu Turi partira cu li vitaddazzi, pi la fera di Cerda martidi iornu 20. In portiro lui stissi iornu cu li vacchi, li voi di carrozu e lu tavaru..."

— Stai, Cicio. Asta nu-i în italiană.

— Păi, cum să fie — a răspuns el. Aici nu se vorbește italiana, ci un dialect sicilian.

Apoi mi-a tradus mesajul. Don Caló îi comunica șefului mafiot vecin Genco Russo că pe 20 iulie la Mussomeli vor sosi căruțe și vaci care în limbajul Mafiei însemnau tancurile și soldații americani. Au apărut exact

în ziua anunțată. Mafia le-a pregătit terenul. Cu 1—2 zile înainte, lîngă Monte San Vito, zeci de soldați italieni s-au predat și armele lor au fost date reprezentanților Mafiei locale. Comandantul garnizoanei italiene, maiorul Salemi, ai cărui soldați s-au împrăștiat peste noapte, nici măcar nu a încercat să opună rezistență.

Astăzi știm că debarcarea în Sicilia a fost o operație reușită. La 22 iulie orașul Palermo a capitulat, iar la 17 august Sicilia a căzut în mîinile aliaților occidentali. Membrii Mafiei care au contribuit la această victorie s-au retras în „viața civilă", ocupîndu-se de propriile lor afaceri. Au monopolizat bursa neagră, au organizat jefuirea depozitelor militare și au început să vîndă țigări americane la prețuri exorbitante. Afacerile prosperau și avînd bani au devenit puternici. Conștiința că nu sînt numai preferați, ci chiar favorizați le-a dat curaj. Acesta a fost începutul marelui avînt al Mafiei. La scurt timp după aceea din Sicilia s-a mutat în Statele Unite unde și astăzi guvernul invizibil al Cosei nostra a rămas spaima opiniei publice.

Lumea interlopă americană a ajutat Serviciul de contrainformații al forțelor navale să mențină ordinea și disciplina în zona portului. Gangsterii, hăituiți de poliție și urmăriți de judecători, au intrat în rîndurile cetățenilor onorabili, adaptîndu-se mediului și noii situații. Firește că armata americană i-a primit pe italienii care voiau să se înroleze deoarece în cazul debarcării în Sicilia toți cunoscătorii limbii și ai țării erau utili. În felul acesta sute de tîlhari, bandiți, excroci și hoți au ajuns dincolo de ocean, unde au îmbrăcat uniforma militară americană. În Statele Unite trăiau circa două milioane și jumătate de sicilieni. 15 la sută din soldații americani care au debarcat la Gela și Licato au fost de origine siciliană. Prin urmare cunoșteau terenul, se înțelegeau bine cu locuitorii și peste tot erau în frunte.

Printre ofițerii americani care au intrat cu primul jeep în Villalba se afla și un civil. Vorbea în dialect local și se numea Damiano Lumina. Era unul dintre

cei mai abili ucigași ai lui Lucky Luciano și venise pe insulă ca să supravegheze desfășurarea operației.

Situația evolua într-un mod favorabil, în primul rînd pentru Mafie, care după debarcare a rămas singura organizație activă. Toți nașii rămaseseră la locurile lor, iar forța și puterea lor creștea de la o zi la alta. Aliații occidentali au început să administreze insula prin intermediul unei instituții cunoscută sub numele AMGOT (Allied Military Government of Occupied Territory). Au deschis un oficiu pentru rezolvarea problemelor civile cu sediul la Mussomeli, condus de domnul Beehr.

Imediat după apariția unităților americane în satul Villalba, don Caló a dispărut. Nimeni nu știa unde a plecat și cînd se va întoarce. Revenirea lui a fost un triumf și o dovadă a faptului că americanii, cel puțin maiorul Beehr, nu bănuiau ce înseamnă Mafia, ce putere are și care sînt metodele de „convingere" ale adversarilor. Ei nu-și închipuiau de ce atuuri dispune această organizație criminală. După o săptămînă Don Caló a revenit la Villalba cu o mică coloană de automobile militare americane alături de maiorul Beehr, cel mai înalt reprezentant al administrației civile de ocupație de pe insulă.

Au coborît în piață unde se adunaseră curioșii care au devenit martorii unui ceremonial impresionant. Reprezentantul administrației americane Civil Affairs, maiorul Beehr l-a numit pe capo mafioso, don Caló — primar al satului Villalba și al împrejurimilor lui, investindu-l cu o putere nelimitată. La ceremonial au participat persoane importante, ca de pildă capo-mafioso Genco Russo din Mussomeli și preotul Piccielo de la episcopia din Caltanissetto. Administrația civilă americană a dat o înaltă apreciere meritelor lui Don Caló și adepților săi și în schimbul serviciilor prestate le-a oferit două camioane, un tractor și cantitatea corespunzătoare de benzină. Unii membri ai Mafiei au primit cîte 50 de mii dolari bani lichizi. Don Caló nu s-a lăudat cu banii. În schimb a speculat cu abilitate avantajele celor două camioane și sumele mari încasate de pe urma lor, deve-

nînd în scurt timp regele pieţii negre, posesorul unei averi uriaşe.

Mafia siciliană se apropia repede de apogeul puterii sale. Americanii nu erau siguri că toţi fasciştii se vor preda. De aceea, la Villalba, Mussolemi şi în alte sate şi oraşe au sosit transporturi de arme americane care au fost predate Mafiei. Mafia trebuia să apere libertatea şi democraţia. Americanii au dat arme bandiţilor şi aceştia imediat a doua zi l-au împuşcat pe Pietro Purpi, subofiţerul care elibera autorizaţii de port armă.

Nimeni nu a reuşit să întocmească o listă a criminalilor americani debarcaţi în Sicilia. Ucigaşul Damiano Lumina a lucrat ca translator la Cartierul General al trupelor aliate unde s-a întîlnit cu colegul său Vincente Colluro, un pistolar celebru al bandei lui Joe Profaci ; Marcello di Carlo, Joe Pici, Tony Chifalo, Antoni Schullaci, Giovanni Caputo sau Joseph de Luca au revenit şi ei în patria străbună ; dar nu pentru a-şi vizita rudele, ci pentru a încheia afaceri la bursa neagră. Au furat din magaziile civile şi militare provizii în valoare de sute de mii de dolari şi le-au vîndut la negru unor ofiţeri americani, dornici să se îmbogăţească rapid împărţind cîştigul cu don Caló.

Acesta devenise stăpînul orăşelului aşezat pe coastele stîncoase ale muntelui. În acele zile căsuţa lui de pe Via Crispi devenise buricul pămîntului. Naşul a încercat să speculeze cu abilitate situaţia nou creată. A dat Administraţiei civile americane o listă cu propuneri de primari ai oraşelor şi satelor din împrejurimi, toţi candidaţii fiind desigur mafioţi. Astfel în scurt timp Mafia a pus stăpînire pe jumătate din insulă.

Ea nu reprezenta poporul, nu-i apăra interesele şi printre altele se ocupa cu negoţul de medicamente furate, mai ales cu penicilină. Primarul uneia dintre periferiile oraşului Palermo, Bolognetty Serafino di Peri şi-a recrutat chiar o bandă formată din 100 de membri care sub conducerea lui a terorizat mult timp oraşul.

Ofiţerii americani de contrainformaţii Joachim Titolo, Anthony Marsloe şi Paul Alfieri s-au infiltrat în Italia

cu ajutorul Mafiei. Marsloe, la Roma, înainte de ocuparea oraşului de către trupele aliate, a reuşit să facă o faptă bravă care ulterior i-a adus medalia de bronz pentru curaj şi ordinul „Legion of Merit". Mafioţii l-au pus în legătură cu un ofiţer italian care ştia că se pune la cale un complot împotriva generalului Harold Alexander, şeful trupelor aliate din Marea Mediterană. Ofiţerul se temea şi la început a evitat să dezvăluie amănunte în legătură cu atentatul pus la cale. Imediat însă după ce a fost convins de mafioţi, l-a condus pe Marsloe la o clădire cu cîteva etaje şi i-a arătat o fereastră. În cîteva minute un comando de intervenţie american s-a deplasat la locul indicat. Rezultatul a fost surprinzător : au fost prinşi patru fascişti italieni înarmaţi pînă în dinţi care se pregăteau să-l asasineze pe generalul Alexander în Cartierul său general, aflat la cîteva zeci de metri de clădire.

În spatele liniei întîi se găsea o unitate tehnică americană specială care trebuia să informeze cartierul general despre armamentul inamicului. Se auzise că fasciştii lucrează împreună cu colegii lor italieni la bomba atomică.

„Înainte ca armatele noastre să ocupe Florida — a declarat locotenentul Marsloe —, am descoperit aici un periscop binocular mult mai perfecţionat decît aparatele Zeiss care te ajută să vezi din submarin şi noaptea După cucerirea oraşului ne-a căzut în mîini un simulator «Galileo» pentru submarine care mai tîrziu a intrat în dotarea centralei pentru tehnică specială din Port Washington de pe Long Island. În uzina de mine «Pignore» am descoperit un adevărat muzeu de mine care avea şi tipuri noi, ca de pildă mina P-1600 pentru adîncimi foarte mari sau mine care se autoamorsau după ce erau scoase precum şi bombe explozive din plastic folosite la minarea plajelor. La uzina «Panerai» din Florenţa am găsit un adevărat arsenal de aparate de precizie destinate acţiunilor de sabotaj organizate de secţia de scafandri din marina italiană.

La Veneția și Milano am furat planurile și prototipurile submarinelor liliputane pentru un echipaj din patru membri care au fost date de italieni japonezilor pentru organizarea unei acțiuni în Pacific, un dispozitiv electromagnetic de deminare și un mic submarin cu propulsie prin reacție."

Un noroc mai mare a avut locotenentul Alfieri. După ce dictatorul Mussolini și amanta lui Clara Petacci au fost spînzurați de partizanii italieni, Hitler a dat ordin ca spionii să caute arhiva lui Mussolini și să distrugă cu orice preț toate documentele compromițătoare. Serviciul american de contrainformații și-a propus același scop, dar nici unii, nici alții nu au avut succes. Locotenentul Alfieri a cerut sprijinul Mafiei italiene. Șefii mari emiteau ordine, șefii mici le transmiteau mai departe, iar membrii obișnuiți ai Mafiei au început să caute ; în mai puțin de 24 de ore ei au aflat locul unde sînt ascunse documentele. Au trimis după locotenentul Alfieri o mașină rapidă, un jeep nou-nouț dotat cu aparatură modernă și au străbătut în el jumătate din Italia. S-au oprit în fața unei vile somptuoase așezată pe malul lacului Lago di Garda. Au intrat înăuntru unde doi mafioți înarmați păzeau arhiva secretă a lui Mussolini care după cum se afirmă a fost unul dintre cele mai valoroase trofee ale celui de al doilea război mondial.

Primele zile, săptămîni și luni care au urmat după eliberarea Siciliei și Italiei de sub fasciști au fost agitate. Italienii au încetat să se mai teamă, au primit mîncare, băutură, s-au îmbrăcat în haine de sărbătoare și au început să frecventeze cafenelele. Apoi s-au apucat să facă negoț cu legume proaspăt culese, cu pește prins noaptea, cu vin, cu medicamente și conserve americane furate, cu țigări care apăruseră ca prin minune odată cu trupele aliate. AMGOT nu a fost însă singura autoritate de pe insula eliberată. A doua — era guvernul invizibil al Mafiei ; cele două organizații nu rivalizau ci colaborau.

În piața orășelului de piatră Villalba invadată de eliberatorii atotputernici și generoși nu s-a desfășurat numai

un ceremonial impresionant. Membrii Mafiei nu colaborau cu ofițerii americani de contrainformații numai din amabilitate, ci părea că această colaborare este utilă ambelor părți.

Se spune că Charles Poletti, locotenent în armata americană a venit la Palermo cu o jumătate de an înaintea debarcării trupelor aliate în Sicilia. Martorii au afirmat că locuia sub un nume fals în casa unui avocat din Palermo și de pe atunci intrase în legătură cu Calogero Vizzini. Deși nu s-a descoperit pînă acum nici un document, în Sicilia circula zvonul că el era eminența cenușie care dirija din culise numeroase acțiuni comune ale Mafiei americane și siciliene.

Locotenentul Poletti provenea din Sicilia, cunoștea condițiile locale, avea prieteni în rîndul monarhiștilor și al separatiștilor și se bucura de încrederea totală a șefilor Mafiei. Se zice că el are pe conștiință imigrarea în masă a gangsterilor americani de origine italiană sau siciliană pe insulă, imediat în spatele primelor linii. Cert este că circula încoace și încolo într-un Cadillac bătător la ochi și peste tot era bine primit. Sosirea lui a fost bine venită și la Roma, unde s-a mutat imediat după eliberarea orașului. Aici s-a întîlnit cu Genovese, o veche cunoștință de-a sa.

NECINSTITUL GENOVESE

Vito Genovese era un criminal de profesie care a făcut o carieră ameţitoare în S.U.A., după care a urmat un declin şi mai ameţitor. Avea înfăţişarea serioasă a unui funcţionar, medic sau redactor. Se îmbrăca bine şi purta ochelari cu rame subţiri de aur. Nu iubea reclama şi avea manierele elegante ale unui diplomat care ştie să-şi cîştige simpatia şi respectul.

După eliberarea Italiei, dar chiar înainte de debarcare şi în timpul luptelor din Sud a lucrat ca translator şi consultant politic la Cartierul General al trupelor aliate şi toată lumea a fost mulţumită de el. Generalii nu bănuiau cu cine au onoarea şi nu ştiau nimic despre colaborarea lui cu potentaţii fascişti, inclusiv cu Mussolini.

Genovese şi-a început cariera de gangster în timpul prohibiţiei. Făcea contrabandă cu whisky, vindea bere tratată cu spirt şi specula avantajele legii „uscate". Din lipsă de abilitate, la început a ajuns în spatele gratiilor. A fost arestat de 11 ori şi tot de atîtea ori eliberat din lipsă de probe.

Dar în 1934 s-a certat cu Ferdinand Boccio în legătură cu partea de cîştig care îi revenea fiecăruia. Boccio era un gangster mărunt, un cîrpaci în comparaţie cu ceilalţi. Se împrietenise cu un fabricant din Brooklyn, un jucător pasionat de pocker şi jucau împreună o partidă după alta. Boccio pierdea intenţionat.

Într-o zi el i-a prezentat prietenului său pe tînărul Mike Miranda, un gangster şi trişor vestit care l-a scu-

turat pe fabricantul din Brooklyn de 150 000 de dolari fără a-i trezi nici o suspiciune.

Jucătorul înşelat nu bănuia că în spatele acestei afaceri se afla Vitorio Genovese care îi deschisese lui Miranda un cont în bancă. Genovese i-a promis lui Boccio o treime din cîştig, dar nu şi-a respectat cuvîntul. Cînd Boccio şi-a pretins partea, Genovese a dat ordin să fie lichidat de doi ucigaşi de profesie, Ernest The Hawk Rupolo şi William Gallo. Boccio a fost găsit într-un şanţ lîngă şosea cu cîteva gloanţe în trup. Poliţia nu i-a prins pe ucigaşi şi nici măcar nu s-a străduit să-i caute. Vito Genovese i-a plătit şi apoi a continuat să se ocupe de alte ticăloşii.

A avut însă ghinion. Rupolo a fost închis pentru că era bănuit de o altă crimă, iar poliţia avea dovezi împotriva lui. Ca să scape de scaunul electric, la interogatoriu a vorbit. În felul acesta judecătorul anchetator a aflat că Vito Genovese a comandat omorîrea lui Boccio după care a născocit un plan ca să închidă gura ucigaşilor. Rupolo şi Gallo au mai fost ajutaţi şi de un alt ucigaş plătit — Sal Palmyra.

După ce l-au împuşcat pe Boccio, cei trei s-au dus la cinematograf. Rupolo fusese plătit ca să mai ducă la îndeplinire încă o sarcină şi anume să-l lichideze pe Gallo devenit un martor incomod. Se uitau din lojă la filmul în care şeriful de pe ecran urmărea hoţii de cai. În momentul cînd de pe ecran s-a auzit o împuşcătură, Rupolo a dus pistolul la tîmpla lui Gallo şi a tras. Spre ghinionul lui, trăgaciul s-a blocat. Speriat, Gallo s-a ridicat în picioare, dar Rupolo l-a lovit pe umăr în timp ce rîdea cu gura pînă la urechi şi i-a explicat că totul n-a fost decît o glumă. După terminarea filmului, Rupolo s-a dus la toaletă ca să-şi repare pistolul şi după ce au ieşit pe o stradă lăturalnică a tras de cîteva ori în Gallo. Şi de data asta a avut ghinion fiindcă rănitul a reuşit să se ascundă în cea mai apropiată casă.

Deîndată ce a primit declaraţia semnată de Rupolo, Julius Hefland, substitutul de procuror din Brooklyn a emis un mandat de arestare împotriva lui Vito Genovese.

bănuit a-l fi omorît pe Ferdinando Boccio. Vito Genovese s-a speriat și a preferat să spele putina, îmbarcîndu-se sub un nume străin pe un vapor care pleca din New York spre Italia. Aici a intrat în legătură cu Mafia locală și a început să colaboreze cu fasciștii.

Dar acesta nu era singurul asasinat pe care Genovese îl avea pe conștiință. În 1932 a dat ordin să fie ucis Gerardo Vernotio de a cărui soție se îndrăgostise și voia să se însoare cu ea. Pe vremea aceea divorțul era interzis în Italia așa încît Genovese nu a pregetat să angajeze doi ucigași de profesie, Petro Mione și Michael Barrese care l-au sugrumat pe soțul incomod în timp ce acesta făcea plajă pe acoperiș. Pentru a evita orice posibilitate de șantaj Genovese a dat ordin ca cei doi ucigași să fie lichidați împreună cu Antonio Lanza, devenit martor ocular al întîmplării. Abia după aceea s-a celebrat nunta lui Genovese cu văduva lui Vernotio, iar tînărul căsătorit a trecut cu mireasa în brațe pragul vilei sale luxoase.

Vittorio Genovese era oaia neagră a gangsterilor și nu făcea nici un secret din convingerile sale antisemite. Nu îi iubea pe Bugsy Siegel, Meyer Lansky, dar cel mai mult îl deranja Abner Zwillman care se exprimase odată necuviincios la adresa lui. Zwillman era un om de lume, se îmbrăca elegant, avea maniere distinse și succes la femei. Mult timp a trăit cu celebra vedetă de la Hollywood, Jean Harlow. După ce s-a despărțit de ea, s-a însurat cu o altă actriță, stabilindu-se în cartierul West Orange din New York. A renunțat la profesia de gangster și a început să cîștige bani ca trișor. Genovese a dat ordin să fie omorît și la 27 februarie 1955 soția lui Zwillman și-a găsit soțul spînzurat în pivnița casei.

La prima vedere părea să fie o sinucidere. Zwillman avea suficiente motive să părăsească această lume : era urmărit de autorități fiindcă nu-și plătise la timp impozitele. La o examinare mai atentă a spînzuratului s-a constatat că mai întîi fusese sugrumat după care cadavrul a fost spînzurat de șireang.

Genovese folosea orice metodă ca să-și înlăture adversarii. A pus la cale uciderea lui Lucky Luciano, iar la

1 mai 1957 a plătit o sumă considerabilă unui anume Vincente Gigante, poreclit „The Chin" ca să-l ucidă pe incomodul Frank Costello. Fostul boxer Gigante și-a așteptat victima în fața clădirii „Majestic Apartments" la vest de Central Park și a lichidat-o dintr-o singură împușcătură. Costello nu a murit însă așa cum bănuia ucigașul. A fost transportat la spital unde medicii i-au salvat viața.

Carlo Tresca era un ziarist antifascist, adversarul lui Mussolini și în felul lui un revoluționar, fiind redactorul cotidianului minorității italiene „Il Martello" („Ciocanul") care apărea la New York. În timpul șederii sale în Italia, Vito Genovese s-a aliat cu fasciștii care i-au dat ordin să-l lichideze pe incomodul ziarist.

Era o seară geroasă a zilei de 11 ianuarie 1943. Un vînt pătrunzător sufla pe străzi și zbura hîrtiile de pe trotuar. La ora 21,30 pe Fifth Avenue pășea un bărbat negricios și mic de statură. Avea gulerul ridicat și mîinile vîrîte adînc în buzunare. La ora aceea strada era pustie. O limuzină neagră a cotit la dreapta.

Trecătorul cu gulerul ridicat se găsea acum la cîțiva pași de intersecția cu Fifth Avenue, luminată de firmele de neon. O mașină a trecut pe lîngă el și s-au auzit cîteva împușcături. Bărbatul a căzut, zvîrcolindu-se pe trotuar și a rămas întins fără să mai miște. Incomodul ziarist, Carlo Tresca, era mort.

Ucigașul nu a fost prins niciodată sau mai bine zis nimeni nu a încercat să-l prindă. Mai tîrziu s-a aflat un lucru confirmat ulterior de martori și anume că omorul a fost pus la cale de Serviciul secret de contrainformații italian și de Vito Genovese, care a primit de la guvernul fascist suma de 500 000 de dolari. De asemenea se spune că din Statele Unite el a venit în Italia cu aproape 1 000 000 de dolari din care a susținut cu generozitate mișcarea fascistă. Suma de 500 000 de dolari putea fi un avans pentru achitarea datoriilor. O dovadă a stimei de care s-a bucurat a fost conferirea ordinului și titlurilor de „commendatore della Corona d'Italia" și „commendatore del Re". După capitularea Italiei, el s-a declarat că e

cetățean american care a fost surprins de război în această țară și a intrat să lucreze la Cartierul General al trupelor aliate. La Neapole și Roma a început să se ocupe pe scară mare cu traficul de mărfuri ilicite. Colabora cu ofițerii de la depozitele militare și în schimbul unor sume mari de bani îi ajuta să vîndă conserve, țigări, zahăr și făină. Afacerile prosperau și Genovese a devenit proprietarul unei bănci la Roma. Avea succes, relații influente și recomandări de la persoane importante printre care de la maiorul american E. N. Holmgren, care i-a confirmat în scris o serie de merite inexistente și de la căpitanul Charles L. Dunn.

„Posesorul acestei scrisori, Vito Genovese scria Holmgren, este cetățean american. Ca ofițer la «Civil Affairs» am sosit la Nola ; el mi-a oferit ajutor și a lucrat mai mult de o lună ca translator în serviciul meu. A refuzat să primească orice recompensă, iar cheltuielile legate de exercitarea acestei funcții le-a suportat din propriul buzunar. A lucrat cu devotament zi și noapte, oferindu-și sprijinul prețios marelui stat major al trupelor aliate. Această declarație este expresia aprecierii serviciilor sale dezinteresate."

Căpitanul de poliție militară Charles L. Dunn a completat aceste elogii cu o ștampilă oficială : „Declar că de la 28 ianuarie 1944 Vito Genovese a lucrat ca translator. A fost pentru mine un ajutor de neprețuit. M-a ajutat să demasc numeroase cazuri de corupție și speculații la negru comise de funcționarii civili din armata americană. Este foarte ager. Îi cunoaște pe italieni ca nimeni altul și este devotat Statelor Unite și armatei americane."

Aceste documente i-au deschis peste tot ușile lui Vito Genovese. În același timp el i-a organizat pe confrații săi mafioți, punînd la cale o afacere prosperă. Oamenii lui furau în portul Neapole autocamioane în care erau transportate mărfuri furate din depozitul militar „Quartemaster's Supply Depot", după care mașinile erau arse ca să fie șterse toate urmele. Ofițerilor americani le-a pus la dispoziție un grup de prostituate italiene accesibile oriunde și oricînd.

Procurorul Hefland nu l-a uitat. După ce s-a refugiat în Italia, Genovese nu a putut fi citat în fața instanței. Apoi în închisoarea „Brooklyn Civil Prison" a fost găsit otrăvit „La Tempa", martorul principal în cazul „Carlo Tresca". După capitularea Italiei, Hefland a cerut sprijin Ministerului de Război din Statele Unite. La 3 ianuarie 1944, Orange C. Dickey, membru al secției de anchetă din armata americană „Criminal Investigation" a primit ordin de la Ministerul de Război american să îl aresteze pe Vito Genovese și să-l cheme în fața instanței. Patru zile mai tîrziu un individ necunoscut i-a propus lui Dickey suma de un sfert de milion de dolari dacă nu va îndeplini ordinul. Mulți au încercat să-i pună bețe în roate, unii fiind mafioți, alții proprii săi colegi. După multe căutări soldate fără nici un succes în mai 1945 Hefland a reușit să pună mîna pe el.

În decembrie 1946 agentul Dickey a venit în Italia cu o misiune specială — anchetarea cazului sustragerii de alimente și combustibil din depozitele militare ale armatei americane și descoperirea organizatorilor comerțului ilegal cu măsline, ulei de măsline, făină și zahăr, mai ales în zona orașelor Neapole și Foggia. Organizația lucra pe scară mare și deocamdată în mod ireproșabil. Sistematic dispăreauu cantități mari de alimente și sume imense de dolari care apăreau apoi la piața neagră deoarece după război în Italia pe dolari se putea cumpăra orice. Dickey a constatat că furturile din depozitele militare au fost favorizate de neglijența sau îngăduința unor ofițeri americani de elită din statul major al trupelor aliate.

Se spune că agentul secției de anchetă din cadrul armatei americane, Dickey a fost pus pe urmele lui Genovese de un alt mafiot american, Miri Castello, un gangster care eludase legea, fugind din orașul american Saint Louis și se stabilise în Italia unde continua să-și practice meseria. Castello locuia în aceeași casă cu Genovese. Dickey a pornit pe urmele lui și în schimb l-a descoperit pe Genovese. În același timp a aflat un lucru incredibil și anume că Genovese folosește canalele de

legătură ale trupelor aliate și emițătoarele Statului Major ca să vorbească cu confrații săi și chiar cu rudele din Statele Unite.

Agentul Orange C. Dickey l-a arestat pe Vito Genovese în momentul în care acesta cobora din Fiatul său nou-nouț în fața casei. El și șoferul erau înarmați și nu s-au lăsat arestați. Dickey a cerut ajutor soldaților britanici, iar Vito Genovese a fost obligat să cedeze în fața superiorității lor numerice. La scurt timp după aceea Orange C. Dickey a plecat cu deținutul său pe un drum lung din portul Bari la New York unde l-a predat procurorului Hefland.

Abia după un an Genovese a fost tradus în fața instanței. Oricît de mult s-a străduit procurorul, acuzarea nu avea probe, iar martorul principal murise. De aceea inculpatul a fost pus în libertate. De asemenea nu au fost condamnați Poletti, un locotenent american corupt care a înlesnit Mafiei o serie de afaceri la care a și participat și maiorul Charles Beehr, care din necunoștință de cauză sau din naivitate l-a ales pe don Calogero Vizzini primar al orășelului Villalba.

Vito Genovese a primit în felul acesta certificat de bună purtare de la tribunalul american și s-a putut relansa în afaceri grase. De data aceasta și-a ales ca domeniu de activitate drogurile și a organizat o rețea de comisionari, agenți, revînzători și contrabandiști. Prin stilul lui vestimentar, comportare și viață personală, Genovese încerca să simuleze că este un om de afaceri american cinstit. Nici un vecin nu bănuia că bătrînul domn politicos care ducea o viață de familie exemplară este ucigaș, gangster și milionar. În perioada cînd a fost tradus în fața instanței averea lui era estimată la 30 000 000 de dolari. Cine are bani, are putere. Vito Genovese a fost bănuit de multe ori, dar de fiecare dată a scăpat. Avea relații influente, bani, avocați și judecători uneori conciliant. După ce s-a aflat că a participat la congresul gangsterilor din Appalachin senatorul Mc Clellan l a citat în fața curții cu juri. Vito Genovese a răspuns la întrebări respectuos și grav :

— Sînteți cetățean al Statelor Unite ? — l-a întrebat senatorul Mc Clellan.

— Refuz să răspund fiindcă răspunsul ar putea fi folosit împotriva mea, a spus Vito Genovese categoric.

— Aș vrea să-l rog pe martor să ne explice de ce nu vrea să ne spună dacă este sau nu cetățean al Statelor Unite ? a întrebat senatorul Ives.

— Refuz să răspund.

— Vă este rușine de cetățenia dumneavoastră ?

Vito Genovese nu a răspuns la nici o întrebare. Comisia nu a aflat nimic și în felul acesta nu a fost confirmată nici o bănuială în legătură cu participarea lui la un omor. Regele comerțului cu droguri putea să lucreze nestingherit mai departe.

Agenții de la Narcotics Bureau au început să-l caute. Au urmărit oamenii lui de legătură, au filat agenții care distribuiau marfa și au arestat un curier care transporta o cantitate mare de heroină.

A fost prima dată că tribunalul a intrat în posesia unor probe concludente ale crimelor săvîrșite de Vito Genovese. În 1959 a fost condamnat la 30 de ani închisoare.

PRIMARUL DON CALÓ

După ce a devenit primar în orășelul Villalba, Don Calogero Vizzini a încercat să consolideze puterea Mafiei în Sicilia. Cine a fost de fapt acest om care a avut o influență atît de mare asupra americanilor ?

Stăteam pe țărmul înalt de lîngă golful Sciacca, așteptînd pescarii care trebuiau să aducă o încărcătură de țigări americane de contrabandă.

— Mai rentează încă ? l-am întrebat pe Francesco d'Assaro, cunoscut sub numele de Cicio.

— Se cîștigă de două ori mai mult față de pescuit. Este un bun businnes.

— A rămas aceeași organizație de contrabandă ca cea de după război ?

— S-au schimbat numai cîțiva oameni.

— Așadar Vito Genovese și-a fondat un comerț prosper ?

— Atît Vito, cît și Luciano. După ce s-a întors.

— Dar ce se mai aude despre sfîntul acela din munți, don Caló ? am întrebat eu.

— Cine, don Caló ? a repetat el. A murit. Era deja bătrîn.

— Mă gîndesc ce fel de om a putut fi, dacă a avut o asemenea putere !

— A fost un primitiv, un analfabet — mi-a răspuns Ciccio plin de dispreț fără să-i pese dacă îl aude cineva. Don Caló era mort, iar faima lui pălise de-a lungul vremii. „S a făcut celebru mai ales prin comerțul la negru", a mai adăugat el.

— Bine, dar înainte cu ce se ocupa ? nu m-am lăsat eu bătut. De unde a acumulat atîta putere ?

— Putere ? Puterea Mafiei siciliene se trage de cînd lumea din sărăcie. Majoritatea sau aproape toți locuitorii Siciliei au fost săraci. Solul nu era fertil pentru a putea fi cultivat, iar oamenii erau inculți, nu aveau nici o meserie, nici un drept și nici o protecție. În afară de sărăcie, tatăl lui nu avusese nimic ; în schimb s-a însurat bine.

— A luat o fată bogată ?

— Turida Scarlat nu era bogată, dar tatăl ei avea o bucată de pămînt, iar fratele ei era episcop la Muro Lucani. Am aflat că don Caló fusese încă din copilărie un bătăuș notoriu. La 17 ani avea o bandă în toată legea. Membrii ei amenințau, atacau și chiar l-au omorît pe rivalul lui Calogero în dragoste, procedînd însă atît de copilărește încît au fost prinși. Tînărul Caló a rămas la închisoare pînă a doua zi dimineața cînd episcopul în persoană, unchiul lui, a venit să-l elibereze de la Muro Lucano

— Astfel prestigiul lui a crescut.

— Nu numai prestigiul. La 20 de ani avea o bandă de bătăuși, o poliție particulară, am spune noi astăzi sau o firmă ce garanta securitatea clienților. În munți nu existau mori, iar oamenii erau nevoiți să-și transporte grînele pînă la cea mai apropiată moară care se afla la o distanță de 8—10 kilometri. Pe drum se întîmpla să fie atacați de bandiți dintre care unii făceau parte chiar din banda lui Caló. Tînărul bandit le-a propus țăranilor protecția în schimbul unei sume de bani care le garanta securitatea.

— Principiul acesta a rămas valabil și astăzi pentru Mafia americană.

— Va rămîne mereu valabil. Cel care nu ascultă, este pedepsit.

— De două sau trei ori a fost prins și citat în fața instanței pentru acuzație de omor, dar de fiecare dată a reușit să scape. În felul acesta a devenit o figură legendară. În timpul primului război mondial a culeș primii lauri.

— Devenise deja membru al Mafiei ?

— Da. El împreună cu băieţii lui furau în munţi cai pe care îi vindeau armatei italiene. Uneori tranzacţia se încheia numai pe hîrtie.

— Au fost descoperiţi ?

— Nu, fiindcă prea multe persoane erau implicate în această afacere, inclusiv ofiţeri. Ministrul de război a dat dispoziţie să fie anchetat cazul, iar vinovaţii — citaţi în faţa tribunalului militar. Don Caló a fost eliberat din lipsă de probe, dobîndind faima unei persoane inviolabile. În mod fraudulos a început să cumpere terenuri, a înfiinţat cu ajutorul statului o cooperativă agricolă pentru veteranii de război, dar pămîntul a ajuns în cele din urmă tot în posesia lui. Excrocheria fiind descoperită, procurorul i-a intentat acţiune penală, dar don Caló avea suficiente cunoştinţe şi mijloace ca să iasă din această situaţie periculoasă. După ce a devenit primar al oraşelului Villalba cu ajutorul ofiţerilor americani, a dat ordin de clasare a cazului. Din clipa aceea nu a mai avut concurent în tot ţinutul. Conducea cu mînă forte „Societatea filantropică" pe care o înfiinţase, iar aceasta cîştiga putere, faimă, dar mai ales bani care îi permiteau să cumpere orice. Cine nu asculta, murea.

După mulţi ani de afaceri prospere, chiar dacă necinstite, după ce a lichidat numeroşi rivali incomozi, organizînd atentate mişeleşti şi acţiuni teroriste sîngeroase, don Calogero Vizzini a părăsit această lume ca un cetăţean onorabil şi un patriot plin de merite. La 15 iulie 1954 a murit de un atac de inimă în propria lui maşină, reuşind doar să-i mai spună şoferului să oprească pentru că nu se simte bine

Mafia are obiceiurile ei străvechi. Defunctului i se organizează o înmormîntare fastuoasă chiar dacă a murit ciuruit de gloanţe. Ucigaşii merg în cortegiu alături de rudele îndoliate. Maşini particulare şi camioane transportă coroanele funerare, iar membrii „Societăţii filantropice" duc sicriul. La înmormîntarea lui Calogero Vizzini a izbucnit o ceartă în legătură cu ordinea persoanelor care trebuiau să transporte rămăşiţele pămînteşti

ale primului mafiot ales primar. Este o problemă de ierarhie şi fiecare are parte de ce i se cuvine. La fiecare colţ al sicriului este înnodat cîte un şiret. Cele patru capete ale şiretului sînt ţinute de patru bărbaţi şi este foarte important cine şi ce capăt al şiretului ţine. Primul şnur din stînga, aşa-numitul cordon ombilical, trebuia să fie ţinut de viitorul naş, succesorul la tron.

La înmormîntarea lui Calogero Vizzini acesta a fost Genco Russo, fost hoţ şi bandit, devenit mare latifundiar.

ÎNTOARCEREA

Lucky Luciano urmărea din închisoare comunicatele de pe front, iar imediat după terminarea războiului a încercat să-şi valorifice meritele şi relaţiile. La 8 sau 9 mai 1945 Moses Polakoff, avocatul lui, a înaintat guvernatorului Dewey cererea de graţiere a deţinutului în care expunea cu lux de amănunte motivele ce justificau această cerere. Unul dintre ele era faptul că Lucky Luciano se angajase prompt şi voluntar în luptă împotriva inamicului şi furnizase armatei informaţii preţioase.

Serviciul de contrainformaţii al forţelor navale din Statele Unite s-a achitat excelent de sarcină, iar şefii lui au iniţiat diverse manevre de camuflaj ca să ascundă pata ce le umbrea faima. Lucky Luciano aştepta pe bună dreptate o recompensă pentru ajutorul acordat, deşi oficial nu i-o promisese nimeni. S-a izbit însă de lipsa de interes a ofiţerilor zeloşi de altă dată, iar avocatul său căuta zadarnic martori care să confirme colaborarea lui Luciano cu acest servici. Pe de altă parte, la Centrala serviciului de contrainformaţii din Washington se adunau documente compromiţătoare, iar Moses Polakoff cu toate relaţiile lui influente nu a reuşit să obţină o confirmare oficială a meritelor pe care le avusese clientul său în timpul războiului.

Cheia zornăi în broască şi paznicul se postă în faţa deţinutului nr. 15 684 :

— Luciano trebuie să te duc la director.

În felul acesta, la 14 ianuarie 1946, Lucky Luciano a aflat că guvernatorul Dewey a dat curs cererii lui de graţiere fără să ştie că persoana de la care se aşteptase cel mai puţin intervenise în favoarea lui : „În timpul

războiului Lucky Luciano a adus marinei servicii importante. Zece ani privare de libertate ar trebui să reprezinte sancţiunea maximă pentru fapta penală de constrîngere la prostituţie". Aceste împrejurări, precum şi faptul că Luciano urma să fie expulzat din S.U.A. pînă la sfîrşitul vieţii au stat la baza hotărîrii comisiei de judecată de a da curs favorabil cererii.

Lucky Luciano a fost mutat de la închisoarea Great Meadows la Sing-Sing din Ossining de lîngă New York, unde la 9 ianuarie a fost vizitat de Louis A. Pagnucco, substitutul de procuror districtual şi de inspectorul şef, Glynn, care încercau să afle amănunte în legătură cu asasinarea redactorului Treska. Deşi pe vremea aceea Luciano se afla în închisoare, el continua să întreţină legături cu lumea interlopă ; prin urmare ştia şi putea să dezvăluie multe lucruri senzaţionale. Poliţiştii din întreaga lume ştiu că cel care iese din închisoare este dispus să colaboreze cu ei şi aşteaptă cu nerăbdare ziua cînd vor fi eliberaţi, fiind o persoană uşor influenţabilă. Lucky Luciano nu făcea însă parte din această categorie. La început el a negat orice legătură cu această crimă, dar a lăsat să se înţeleagă că ar mai exista încă o posibilitate :

— După cîte ştiţi, urmează să fiu deportat ceea ce înseamnă că nu voi mai călca liber pe pămîntul american. Dacă aţi reuşi să interveniţi pentru revocarea sentinţei, v-aş putea furniza multe informaţii.

Intenţiona cu adevărat să trădeze sau totul nu era decît un pretext ca să nu-i refuze în această afacere murdară ?

La 16 ianuarie 1946 procurorul Pagnucco l-a vizitat la Sing-Sing, comunicîndu-i mesajul şefului său :

— Am o veste bună pentru dumneata, Luciano, l-a anunţat el. Domnul Hogan este de aceeaşi părere cu mine. Dacă ne faceţi rost de aceste date, vom putea informa autorităţile că ne-aţi ajutat într-un caz important şi veţi fi răsplătit cum trebuie.

— Nu sînt de acord, domnule ! Înseamnă că trebuie să trimit de aici din închisoare fituici clandestine oamenilor mei ! Pot să am eu încredere în promisiunile dum-

neavoastră ? Nu știți cu cine aveți de-a face, stimabililor !

La scurt timp după aceea Luciano a fost mutat la Ellis Island sub supravegherea agenților Oficiului de imigrări. La 2 februarie l-au vizitat Moses Polakoff și gangsterul Lascari care i-au adus haine noi și l-au sfătuit ce să facă după ce va părăsi țara. Cu această ocazie pe insulă și-a făcut apariția un alt naș mafiot, Frank Costello. Lansky a declarat mai tîrziu că s-au întîlnit în restaurantul „Moore" de pe Broadway unde au pus la cale marea festivitate de adio care trebuia să se desfășoare în cel mai desăvîrșit secret.

În noaptea întunecoasă și rece dinspre 8 spre 9 februarie lîngă cheiul numărul 7 din Bush Terminal Brooklyn a ancorat un vaporaș care purta numele celebrei vedete Laura Keene ale cărei comedii fuseseră foarte îndrăgite de președintele Abraham Lincoln. Sub ochii ei președintele fusese împușcat mortal de ucigașul Booth. „Laura Keene" era o navă de transport militară de tipul navei „Liberty", care în timpul războiului a transportat în Europa muniții de război, iar acum aducea în Statele Unite soldați americani.

Macaralele scrîșnesc, muncitorii din port încarcă sacii cu făină destinați italienilor flămînzi. Vasul aruncă ancora la Genova. Trei mașini intră în rada portului, înconjoară depozitele și se opresc lîngă chei. Din mașini coboară cîțiva bărbați care se îndreaptă tăcuți către scara vaporului. Escorta de agenți ai Oficiului de imigrări îl conduce pe Luciano pe punte unde îl primește căpitanul R. H. Salter, iar paznicii Ratzke, Sessa și Scanlon îi însoțesc în cabina lui Lucky Luciano. Pe punte apar și alți oaspeți, fostele eminențe cenușii ale lumii interlope care vin să-și ia rămas bun de la Lucky Luciano : Frank Costello, Meyer Lansky, Bugsy Siegel, William Moretti, Moe Dalitz, Tommy Luchese, Joe Adonis, Steve Maggadino, Phill Kastell, Owney Madden, Joe Bonanno, Albert Anastasia.

Despre banchetul de adio a circulat o adevărată legendă, potrivit căreia reprezentanții celor mai renumite

magazine de delicatese din New York au adus coșuri cu preparate și băuturi fine care să îndulcească ultimele ore petrecute de deținutul eliberat pe pămîntul american. Paznicii lui Luciano și Salter, căpitanul navei, au declarat însă că lucrurile s-au desfășurat cu totul altfel.

În primul rînd nu e adevărat că în jurul digului din port s-a format un cordon de docheri înarmați cu cîngi ca să-l apere pe șeful Mafiei de curiozitatea reporterilor. În noaptea aceea a plouat și cei o sută douăzeci și cinci de muncitori s-au grăbit să încarce pînă a doua zi dimineața toți sacii cu făină.

În al doilea rînd banchetul nu a fost deloc festiv. După ce pe vapor a sunat clopoțelul, anunțînd că cina e servită, Luciano împreună cu paznicii și prietenii săi s-au retras într-o sală de mese modestă, ca pe navele de transport, în special pe care erau transportate materiale în timpul celui de-al doilea război mondial. Bucătarul a pregătit cotlete de vițel cu salată și cartofi înăbușiți. Paznicul Incarnato i-a atras atenția deținutului obișnuit să mănînce puțin în cei zece ani de închisoare că friptura e prea grasă. După ce a gustat-o, Lucky Luciano a refuzat să mai mănînce. Doi din cei prezenți s-au dus la piața de pește din Fulton unde au cumpărat cîțiva homari și cîteva sticle de vin. Stewardul Eugene Querbal a fiert spaghete. Nu s-a mîncat mult, șampania nu a curs din belșug, iar Joe Adonis nu a adus nici o fată veselă de la barul de noapte „Copacabana", așa cum au afirmat reporterii. Dimpotrivă, ultima masă luată în comun s-a desfășurat într-o atmosferă de tristă amintire a vremurilor trecute.

După aceea sirena a sunat răgușit de trei ori, ancora a scrîșnit și oaspeții au început să facă semn cu mîna spre nava care se desprindea de chei. Era duminică, 10 februarie 1946, ora 8 și 15 după ora locală. Agenții Oficiului de imigrări Sessa, Scanlon și șeful lor Ratzke l-au însoțit pe expulzat pe mare pînă la Sanda Hook și s-au întors pe continent cu o navă pilot.

Numele lui Lucky Luciano a apărut mai tîrziu într-un comunicat al comisiei de anchetă a senatorului Estes

Kefauer. Amănunte privind activitatea lui în timpul celui de al doilea război mondial și colaborarea gangsterilor cu Serviciul de contrainformații al Statelor Unite au fost dezvăluite în mod definitiv de Comisia Herlands care și-a încheiat cercetările la 17 septembrie 1954. Voluminosul raport nu a fost dat publicității deoarece Serviciul de contrainformații l-a considerat strict secret, închizîndu-l pentru mulți ani în seif.

Gangsterul expulzat se temea că această colaborare cu autoritățile oficiale din S.U.A. îi va crea dificultăți, iar colegii îl vor considera colaboraționist. Nu se știe în ce măsură a avut dreptate, dar cert este că Mafia a renunțat la serviciile lui. Altfel cariera lui Luciano nu s-ar fi terminat atît de repede.

După sosirea în Italia, s-a implicat în afacerea de la bursa neagră, cîștigînd sume frumoase de pe urma comerțului cu mărfuri sustrase din depozitele militare și a traficului de droguri ; fostul rege al lumii interlope newyorkeze era însă supravegheat pas cu pas de poliția italiană și de agenții fiscali.

Neapole este un oraș al sărăciei, al depravării, al hoților și șarlatanilor. Pe Via Tasso, la numărul 464, se află o casă modestă în care Lucky Luciano și-a închiriat un mic apartament pe numele său adevărat, Salvatore Lucania și s-a mutat împreună cu amanta sa, Igea Lissonion. Nu o ducea rău de loc fiindcă continua să aibă venituri mari. Justiția italiană l-a condamnat însă pentru introducerea clandestină a sumei de 57 000 de dolari și cumpărarea ilegală a unui automobil american înregistrat la New Jersey. Totodată era bănuit de trafic cu droguri, iar agenții Interpolului îl urmăreau fiindcă se știa că pierduse la cursele de cai suma de 5 400 000 lire (circa 8 500 dolari) ceea ce însemna că primea din Statele Unite anumite procente din încasări, marinarii de pe navele particulare „Independence“ și „Constitution“ fiind mijlocitorii. Poliția aflase de vizitele acestora în apartamentul din Via Tasso, dar nu avusese motiv legal să-i legitimeze.

La interogatoriul luat de Comisia Kefauer la 5 mai 1951 a ieșit la iveală că Luciano fusese implicat și în traficul cu droguri. Inculpatul a mărturisit că împreună cu americanul Josef Bion cumpărase la Messina o mare cantitate de acid acetic, una din materiile prime de bază folosite în fabricarea heroinei.

La seara de adio organizată pe bordul navei „Laura Keen“ Lucky Luciano a vorbit cu Meyer Lansky despre posibilitatea de a se stabili în Cuba.

— Charlie, unde scrie că trebuie să rămîi în Italia ? l-a întrebat Lansky. Havana este de fapt tot America și noi avem cunoștințe bune acolo. O să am grijă să fii primit cum trebuie.

— Și dacă va afla guvernul american ?

— Ai făcut destul pentru Serviciul lor de contrainformații.

— Am făcut tot ce au vrut.

— Ți-ai îndeplinit datoria de patriot. Noi vrem să lucrăm pe insula trestiei de zahăr. Nu vrem revoluție, nu sprijinim războiul civil, ne interesează doar cazinourile și profitul. Dacă ne vei ajuta, vom putea împărți cîștigul pe din două.

— Bine, atunci o să aștept o veste de la tine, a spus Lucky Luciano. Imediat de cum a pășit pe pămîntul Italiei și s-a dezmeticit puțin, a început să aștepte cu nerăbdare o telegramă de la Havana. Nu l-a satisfăcut primirea călduroasă a Mafiei locale din satul natal Lercara Friddi și nu s-a arătat de loc preocupat de seratele cu fete frumoase. În toamna lui 1946 a primit telegrama mult așteptată cu două cuvinte „Hotel Luciano“. Lucky Luciano a plecat imediat.

Hotelul „National“ se înalță deasupra golfului albastru asemenea unei cetăți. Se află în centrul Havanei într-un loc puțin retras, înconjurat de o grădină cu palmieri și tunuri care în urmă cu o sută de ani apărau insula de atacurile invadatorilor străini. În timpul revoluției din 1933 s-au purtat lupte pentru ocuparea hotelului. Hotelul seamănă cu o veche bijuterie arhitectonică în mijlocul unui cartier modern. Are un cabaret, barul „La Sirena“,

două cazinouri, două bazine și un club „Havana". Din Statele Unite se ajunge cu avionul într-o oră, iar în timpul week-end-ului există un pod aerian din Florida.

La Genova, Lucky Luciano s-a îmbarcat pe transoceanicul cu destinația Venezuela, iar de la Caracas a luat avionul spre Mexico City, probabil ca să șteargă urmele. Aici și-a închiriat un avion particular care a aterizat la Havana. De la aeroport unde nu i s-au controlat bagajele o mașină l-a dus direct la hotelul „National" unde Meyer Lansky și oamenii săi îi pregătiseră o primire fastuoasă.

Importantul oaspete a primit o autorizație de ședere nelimitată de la ministrul de interne de atunci, Alfred Pequeno. La hotelul „National" a locuit cîteva zile după care și-a închiriat o vilă luxoasă în cel mai bun cartier — Miramar. Fostul „președinte" al cartelului crimei trăia ca un rege în vecinătatea milionarilor și a diplomaților americani. Pe terasa umbrită de palmieri înalți și într-un salon cu aer condiționat Luciano a pus la cale împreună cu Lansky întoarcerea sa în S.U.A., dar nu a apucat să-și vadă dorința împlinită. Despre prezența lui în Cuba aflase Harry Anslinger, șeful Oficiului american de combatere a traficului cu droguri care bănuia că fostul capo-mafioso nu venise în Cuba să facă plajă.

Nu s-a înșelat de loc. Curînd pe insulă aveau să-și facă apariția succesorii lui Al Capone : Joe Profaci, Willi Moretti, Joe Adonis, Frank Costello, Joe Bonanno, Vito Genovese, Albert Anastasia, Mike Miranda, Rocco și Charlie Fischetti s-au cazat în cele mai bune apartamente ale hotelului National și au discutat o săptămînă întreagă cu ușile închise, avînd grijă ca mai întîi fiecare să înmîneze fostului lor șef plicuri ce conțineau sume mari de bani.

La această ședință la nivel înalt șefii lumii interlope americane au hotărît să construiască în Cuba cele mai mari cazinouri din lume, transformînd astfel mica insulă Isla de Pinos (astăzi Isla de la juventud — Insula tinerilor) într-un Monte Carlo și San Remo luate la un loc. Harry Anslinger a trimis în Cuba cîțiva agenți și un specialist în tehnica interceptării. Ray Oliver a reușit să monteze în vila lui Luciano „ploșnițe" pe care le-a cuplat la centrala telefonică, iar convorbirile înregistrate au fost mai mult decît compromițătoare.

Ministrul de Externe al S.U.A. l-a convocat de urgență pe ambasadorul Cubei la Washington și l-a informat că Luciano a devenit o persoană indezirabilă. Apoi ambasadorul uimit a aflat amănunte neplăcute în legătură cu sumele primite sub formă de mită de diverși funcționari cubanezi pentru a înlesni construirea de cazinouri în Cuba și înființarea unui oficiu de trafic cu stupefiante. Un protest atît de vehement îi putea fi dăunător lui Luciano. De aceea Meyer Lansky l-a vizitat pe dictatorul Batista, amintindu-i de milioanele pe care le primise de la Mafia și după ce i-a calculat profitul încasat de pe urma cazinourilor, i-a dat ordin să aplaneze cazul lui Luciano.

Oficialitățile de la Washington nu au cedat și au cerut categoric expulzarea lui Luciano în Italia. Comandantul poliției cubaneze Benito Hererra și ministrul de interne Pequeno care între timp fuseseră mituiți, au refuzat propunerea americană. Neînduplecatul Anslinger a cerut să fie primit în audiență de președintele Truman căruia i-a raportat despre cazul lui Luciano, atrăgîndu-i atenția asupra pericolului pe care îl prezintă stupefiantele pentru tinerii din Statele Unite. Președintele Truman a intervenit și a dispus sistarea exportului de medicamente din S.U.A. în Cuba atîta timp cît Lucky Luciano va rămîne pe insulă. Milioanele de dolari primite sub formă de mită de Batista și de alte persoane influente nu au ajutat cu nimic, iar protestele președintelui Grau San Martin au rămas fără ecou. Presiunea politică a Statelor Unite era mult prea mare, iar Cuba mult prea dependentă de favoarea sau dizgrația Washington-ului. Lucky Luciano s-a închis în propria lui vilă, devenind propriul său prizonier. Acest domiciliu forțat nu l-a ajutat cu nimic fiindcă poliția l-a internat pentru cîteva zile în tabăra Tiscoria, iar în februarie 1947 a fost îmbarcat pe nava turcească „Bahir" cu destinația Italia. La plecarea din

Havana a fost însoțit de mai mulți polițiști decît prieteni. De aceștia din urmă se despărțise la hotelul „National" în prezența șefilor Mafiei. Printre oaspeți se afla și cunoscutul cîntăreț de muzică ușoară Frank Sinatra care după cum vom vedea mai tîrziu, se număra printre membrii acestei „onorabile societăți". În marele salon al hotelului a avut loc marele banchet de adio care a fost ultima întîlnire a lui Lucky Luciano cu reprezentanții de vază ai Mafiei americane.

Potrivit unor zvonuri, Lucky Luciano și-a petrecut restul zilelor cu una sau două amante, ducînd o viață liniștită de pensionar înstărit. Autorul acestor zvonuri, Meyer Lansky, voia să-și acopere prietenul și asociatul pe care l-a și vizitat de mai multe ori pentru a pune la cale traficul cu droguri.

Lucky Luciano a trăit în exil în propria sa țară. Nu s-a împăcat cu ideea expulzării din Statele Unite pînă în clipa cînd a fost condamnat și trimis în spatele gratiilor. Era însă mult prea bogat pentru a accepta această detenție. Din nou a început să urzească planuri de ocupare a tronului imperiului său fantomatic. În condițiile vieții americane banii reprezintă cea mai eficientă armă și el s-a hotărît să-i cîștige pe o cale simplă, chiar dacă nu foarte cinstită — traficul cu droguri.

La prima vedere părea să fie un comerț legal. Luciano a intrat în legătură cu trei uzine chimice care fabricau heroină pe bază de comandă, mai bine zis în schimbul unei sume mari dată directorului. Nu părea o afacere suspectă. Uzina chimică „Saci" și societatea „Saipon" fabricau produse chimice și farmaceutice, iar uzina „Shiaparelli" — parfumuri cunoscute, prin urmare putea să fabrice și produse chimice. Lucky Luciano procura materia primă și le dădea comanda de prelucrare. În trei ani cele trei uzine i-au furnizat mai mult de 400 de kilograme de heroină pură, dar nu s-a aflat niciodată prețul de cumpărare-vînzare. Valoarea heroinei transportată din Italia în Statele Unite a fost de 200 milioane de dolari.

Afacerea în care erau implicați Luciano și cele trei firme a fost descoperită. Cinci directori și cîteva zeci de

chimiști implicați în procesul de fabricație au fost închiși. Se zice că Lucky Luciano a scăpat cu fața curată. Nimeni n-a reușit să aducă probe concludente, iar el nestingherit a continuat să cumpere droguri din Răsărit și să le vîndă în Apus, încasînd sume uriașe. Avea cîmp liber de desfășurare, iar acțiunile i-au crescut vertiginos după ce a scăpat de cel mai puternic rival al său — Genovese, pe care l-a denunțat lui Harry Anslinger, șeful de la Narcotics Bureau. Jean Marcilly afirmă că a avut scrisoarea compromițătoare în mînă și citează conținutul ei. Lucky Luciano se plîngea că Narcotics Bureau, Comisia de anchetă Kefauer și alții i-au creat faima de șef al traficului internațional de stupefiante. Luciano afirma că n-au dreptate, și dorea să se reabiliteze cu ajutorul șefului Oficiului de combatere a stupefiantelor. Voia să revină în Statele Unite și dacă Harry Anslinger i-ar fi înlesnit această călătorie, ar fi fost dispus să-i dea o listă cu toți marii furnizori și traficanți de droguri, listă care ar fi putut fi utilă nu numai guvernului american, ci și lui Narcotics Bureau.

Nu a primit nici un răspuns. Harry Anslinger a aruncat probabil scrisoarea la coș. În schimb au aflat de ea nașii mafioți americani, ceea ce a marcat începutul sfîrșitului lui Lucky Luciano. Am încercat să aflu motivele care l-au determinat pe marele gangster să se umilească într-o asemenea măsură. Există o singură explicație, și anume dorința tuturor emigranților de a se întoarce acasă. Pentru Lucky Luciano America era țara unde crescuse și făcuse o carieră monstruoasă, dar strălucitoare. A cedat acestei nostalgii care l-a făcut să-și piardă capul. Nu l-au înțeles nici măcar iubitele lui Igea Lissonion și tînăra Andrea.

În această clipă în viața lui Luciano a apărut Martin Gosch, scenarist, scriitor și producător de filme la Hollywood care lucrase cîndva și ca reporter. Gosch i-a făcut o ofertă senzațională și anume aceea de a turna un film de lung metraj intitulat „Despre viața și opera lui Lucky Luciano, superman al lumii interlope și rege al crimei"

în care rolul principal urma să fie interpretat de Dean Martin.

În lumea actorilor și a producătorilor de film nimic nu rămîne secret, cu atît mai mult cu cît ziariștii au grijă să răspîndească tot felul de zvonuri despre filme și actori. Dean Martin i-a povestit despre planul lui Gosch prietenului său, cîntărețul Frank Sinatra, care i-a informat imediat pe nașii mafioți americani.

Aceștia au condamnat proiectul, implicit pe Luciano, care voia să-și cîștige gloria și nemurirea pe ecran, crezînd că în felul acesta va putea reveni în Statele Unite. În plus producătorul Martin Gosch considera un lucru firesc întoarcerea lui Luciano în S.U.A. unde urma să fie angajat în funcția de consultant tehnic al filmului.

Meyer Lansky a convocat o adunare fulger a șefilor mafioți — fapt pe care nu l-a recunoscut niciodată. Carlo Gambino, Joe Bonnano, Joe Adonis și Tommy Luckese au hotărît interzicerea filmului. Tommy Eloli a devenit curier. S-a urcat în primul avion și l-a vizitat pe Luciano în apartamentul său din Neapole unde i-a transmis hotărîrea Marelui consiliu al Mafiei. Luciano nu s-a arătat dispus să o accepte.

Producătorul Gosch, care între timp aflase toate intrigile, voia să salveze cu orice preț filmul. S-a adresat unui funcționar important al Partidului Democrat, Kenny Sutherland care a promis că va înlesni întoarcerea lui Lucky Luciano în Statele Unite. La început urma să lucreze cîteva zile în funcția de consultant tehnic al filmului după care ședere lui trebuia să fie prelungită. După proiectarea filmului pe ecranele marilor cinematografe Luciano putea să primească autorizația de ședere în Statele Unite. În același timp Martin Gosch urma să scrie și o carte de amintiri a marelui Lucky Luciano intitulată „Testamentul", care avea să devină în mod sigur un best-seller.

În dimineața zilei de 26 ianuarie 1962 Lucky Luciano a fost transportat la aeroportul „Capodicino" din Milano. Era însoțit de polițistul italian îmbrăcat în civil Cesare Resta desemnat de comandamentul poliției drept paznicul

lui personal. Poliția italiană se temea de un eventual atentat și de complicațiile care ar fi putut să apară. Lucky Luciano nu era însă mulțumit cu protecția poliției. Avea proprii lui paznici pe care se putea baza sau cel puțin așa își închipuia. La aeroport urma să se întîlnească cu producătorul Gosch și să perfecteze tot ce era necesar, eventual să semneze contractul.

În dimineața aceea nu s-a simțit în largul lui. Apropiata întîlnire îi zdruncinase nervii. Lucky Luciano era de acum un gangster bătrîn, suferind de inimă. De aceea tot timpul purta în buzunarul de la vestă o tabacheră de aur pe care era gravat un amoraș cu inițialele „L.L.", dăruită de iubita lui, Igea Lissonion.

În dimineața aceea și-a luat doza obișnuită, iar înainte de a pleca la aeroport a mai înghițit două tablete. Dar inima nu voia să-l asculte. Medicamentele își făceau de obicei imediat efectul, dar de data aceasta starea lui se înrăutățise. Cînd în holul aeroportului s-a auzit megafonul care anunța aterizarea avionului de la New York, iar după o clipă a apărut zîmbitor Martin Gosch, Lucky Luciano a simțit că-și pierde echilibrul. Gosch l-a prins în brațe și l-a așezat cu grijă pe jos.

— Pilulele, pilulele, a șoptit Luciano.

Martin Gosch a scos din buzunarul lui Luciano tabachera de aur și două capsule de gelatină pe care a vrut să i le bage în gură. Luciano a dat din cap în semn de refuz. Privind capsulele la lumină, Gosch a înțeles că nu conțineau decît apă.

Era întins pe pardoseala de marmoră, acoperit cu o manta de ploaie. Imediat a venit salvarea. Toate încercările s-au dovedit zadarnice. Lucky Luciano a murit înainte de a i se da primul ajutor. La spital i-au fost luate toate lucrurile și a fost întocmită o listă cu obiectele care s-au găsit asupra lui. Tabachera de aur cu inițialele „L.L." s-a pierdut și polițistul Cesare Resta care a vegheat muribundul n-a știut ce s-a întîmplat cu ea. Mafia a respectat legea tăcerii și a șters toate urmele, închizînd pentru totdeauna gura fostului ei șef.

În Statele Unite Lucky Luciano a ajuns abia după moarte. Guvernul american a fost de acord cu transportul cadavrului, iar familia lui Salvatore Lucanio l-a îngropat în cavoul familiei din cimitirul catedralei St. John's în cartierul newyorkez Queens. Lucky Luciano dăduse bani să fie construit încă din 1935. La înmormîntare nu a venit nici unul dintre asociaţii săi. Mai bine zis n-a îndrăznit să vină deoarece mulţi erau aşteptaţi printre morminte de poliţişti cu mandate de arestare în buzunar.

GHINIONUL LUI MEYER LANSKY

L-au aşteptat la aeroport. Cum l-au văzut, au intrat după el în sala de aşteptare. Au urcat pe terasa panoramică şi l-au urmărit cum dispare în avion.

— Habar n-are de noi, a zis Moşe.

— Individul acela înalt e garda lui ? l-a întrebat Bubi Landau.

— Îl cheamă Shriner şi a lucrat în serviciul de contrainformaţii al Mossad-ului. Apoi a fost garda personală a lui Bén Gurion.

— Şi-a găsit cine să-l păzească.

— La milioanele lui îşi poate permite.

— Asta-i chestia ! Un gangster ori e milionar, ori e mort.

— Poate să zboare numai pînă la Zürich ! se miră Moşe. Atunci poţi să-mi explici de ce şi-a cumpărat bilet pînă la Lima şi de aici mai departe la Asunción ?

— Pentru că bătrînul afacerist Stroessner primeşte pe oricine plăteşte.

— Preşedintele Paraguayului ?

— Cine altul ? Odată i-a luat sub aripa lui ocrotitoare pe naziştii care i-au exterminat pe evrei, altădată pe evreii căutaţi de Interpol.

— Bine, dar de fapt care e destinaţia zborului ?

— Poate că nici el nu ştie.

Scările au fost luate. Avionul companiei „Swissair" ambala motoarele.

Bătrînul mărunt cu pălărie şi ochelari de soare şi tînărul său însoţitor erau instalaţi de mult în cabina de clasa întîi.

— Mă duc să anunț, zise Bubi Landau.

— Așteaptă pînă se ridică în aer. Cu ăștia trebuie să mergi la sigur.

Era duminică, 5 noiembrie 1972. Peste cinci zile expira viza turistică israeliană a bătrînului mic de statură, cu fața brăzdată de riduri. Renunțase la lupta pentru prelungirea vizei, mai bine zis fusese obligat să capituleze și se hotărîse să dispară fără urmă. Dimineața în apartamentul său din Tel-Aviv și-a luat rămas bun de la soție și de la cîine și însoțit de garda personală a plecat spre aeroportul „Lod". Avionul a decolat cu o întîrziere de cîteva minute. Moșe, agent de poliție îmbrăcat civil, intră în prima cabină telefonică și formă numărul secției speciale a centralei poliției din Ierusalim.

— A plecat cu avionul de Zürich.

Polițistul nu-și notă informația, ci sună imediat ambasada din Tel Aviv, cerînd legătura cu reprezentantul F.B.I.

— S-a urcat în avionul de Zürich, anunță el.

Aceeași informație a fost transmisă lucrătorilor F.B.I. din Zürich, Geneva și Berna. La prima aterizare pe pămîntul elvețian, pasagerii au intrat în clădirea circulară a aeroportului din Geneva. Printre ei se afla bărbatul mic de statură și paznicul lui, Shriner. I-au întîmpinat doi agenți F.B.I. și trei polițiști elvețieni îmbrăcați civil.

— Domnule Lansky, n-aveți voie să părăsiți aeroportul, zise unul dintre ei.

— Puteți să-mi spuneți de ce ?

— Nu aveți viză de intrare.

— Pot să o capăt direct aici pe aeroport.

— Nu puteți, domnule Lansky. Trebuie să părăsiți teritoriul Elveției.

S-au urcat în avionul companiei „Swissair" cu destinația Rio de Janeiro. Au zburat o parte din zi și toată noaptea. La fiecare cîteva ore mîncau, fumau mult și se uitau la westernul proiectat pe ecranul de la bordul avionului. La aeroportul din Rio de Janeiro erau așteptați de agenții de poliție și de reprezentantul local al companiei aeriene „Swissair".

— Domnule Lansky trebuie să vă continuați zborul, l-a anunțat un polițist brazilian pe bătrînul obosit, iar reprezentantul companiei „Swissair" a adăugat :

— Dar nu cu compania noastră. „Swissair" nu dorește să călătoriți la bordul avioanelor sale. V-am aranjat continuarea zborului pe un avion al companiei americane „Braniff" cu destinația Paraguay.

Patru ore au așteptat legătura. Lansky fuma țigară de la țigară și dădea mereu telefoane. Altfel părea calm, deși agenții nu-l slăbeau din ochi.

Zborul de la Buenos Aires la Asunción durează aproape o oră. Meyer Lansky era conștient de faptul că în timpul zborului său în jurul globului, șefii polițiilor de pe mai multe continente au elaborat un plan de acțiune comun în fața căruia el nu mai are nici o șansă. În Paraguay a întrezărit o mică rază de speranță. Pe aeroportul „Internacional" din Asunción s-a prezentat la biroul de control al pașapoartelor și nimeni nu l-a întrebat nimic. A băut o cafea la restaurantul aeroportului și a trimis o telegramă soției sale la Tel Aviv, comunicîndu-i că totul e în ordine. Probabil că așa era convins în acel moment.

Dar se înșela. I se permitea să se miște liber fiindcă era urmărit de agenți profesioniști. Primul care i-a observat a fost Shriner, suficient de versat în serviciul lui Menachem Begin. Deocamdată agenții stăteau în umbră. În schimb au intervenit vameșii locali. Cu toate că Meyer Lansky s-a împotrivit, spunînd că are toate actele în regulă și nu a încălcat prevederile vamale și valutare ale țării, l-au urcat înapoi în avion. Garda personală, Josepf Shriner și șeful său, Meyer Lansky, trebuiau să-și continue zborul.

— Uite ce e Josko, spuse Lansky. Nu mai are nici un rost. M-au înhățat. Poți să te duci acasă. Acum sînt păzit de agenții F.B.I. Este clar că vor să mă întoarcă cu orice preț în Statele Unite.

— Șefule, tocmai de aceea vreau să rămîn, spuse Shriner.

După aterizarea avionului pe aeroportul din La Paz polițiștii bolivieni nu l-au lăsat nici măcar să intre în sala de tranzit. Cei doi împreună cu doi agenți F.B.I. au rămas în avion. După patruzeci și cinci de minute a urmat o altă decolare și aterizare la Lima. Pe aeroportul internațional „Jorge Cháveze" erau așteptați de un grup de soldați care au înconjurat avionul, păzindu-l cu mitralierele cu piedica trasă.

— Domnule Lansky, nu aveți voie să păsiți pe teritoriul statului Peru, l-a anunțat un funcționar departamental asudat. Meyer Lansky știa că înainte de a ateriza pe pământul american la Miami, următoarea și ultima escală a liniei companiei „Braniff" era Panama City. Pe pașaport avea viza de intrare dată de consulatul panamez de la Tel Aviv. În aceste condiții oricare alt pasager ar fi putut intra fără nici o dificultate în țară. Lui nici măcar nu i s-a dat voie să coboare din avion. Pe scări l-a oprit un funcționar local care i-a spus că este un intrus nedorit pe pământul panamez. Bărbatul cu față ridată și-a dat seama că și de data asta a pierdut. Următoarea escală era Miami unde îl aștepta mandatul de arestare.

— Nu mi-era frică, a declarat el mai tîrziu, dar eram groaznic de obosit. Aveam impresia că sînt un animal hăituit care încearcă să iasă din cursă. Sentimentul de neputință e foarte neplăcut. Poți să te sucești și să te învîrtești în toate felurile, dar fără nici un folos. Cînd am aterizat, nu mai eram nici măcar furios. După ce mi-am schimbat hainele și m-am bărbierit eram pregătit pentru orice.

DC-8 a aterizat pe aeroportul „Miami-International". Comandantul avionului a făcut o manevră către una din clădirile aeroportului. Pasagerii se grăbeau către ieșire. Meyer Lansky, Joseph Shriner și cei doi agenți F.B.I. au rămas în avion. Au coborît ultimii. Pe culoar îi așteptau trei bărbați. Unul din ei se numea Kenneth Whittaker și era șeful filialei F.B.I. din Florida.

— Bine ați venit acasă, domnule Lansky, i-a zis el răutăcios. Cum a fost zborul ?

— A mers, a răspuns bătrînul cu fața ridată.

— Nu a fost prea lung ?

— Nu prea. Două zile.

— În numele legii sînteți arestat ! Tot ce veți spune din această clipă poate fi folosit contra dumneavoastră.

— O.K., zise Meyer Lansky. Încotro mergem ?

— La închisoare, domnule Lansky ! răspunse șeful filialei F.B.I. din Miami, Kenneth Whittaker care declară ziariștilor curioși strînși în jurul mașinii poliției : „Domnul Lansky speră să primească o cauțiune mare. Trebuie să fiți siguri că va fi deferit justiției".

650 de mii dolari este o cauțiune neobișnuită. David Rosen, avocatul lui Meyer Lansky a protestat energic împotriva acestei sume, dar zadarnic. Opinia publică a aflat că în timpul zborului său în jurul unei jumătăți de glob, Meyer Lansky a oferit un milion de dolari guvernului statului care îi va da viză de intrare.

Cauțiunea a fost plătită și bătrînul a putut să se întoarcă în apartamentul său de pe Collins Avenue de unde plecase în Israel cu doi ani și jumătate în urmă. Nici nu a apucat să se încălzească puțin în partamentul său spațios fiindcă în aceeași zi, 7 noiembrie, s-a internat „din motive de sănătate" într-o clinică din Miami. Abia după un an avea să înceapă procesul intentat de procurorul Robert Rust lui Meyer Lansky, milionarul și regele neîncoronat al gangsterilor, prietenul influent al personalităților influente.

DEPOZITIA COMPLICELUI AHEARN

Meyer Lansky era mai abil și poate mai prudent decît ceilalți gangsteri. Nu iubea publicitatea, ducea o viață retrasă, nu-și irosea timpul prin baruri și nu purta ace de diamant la cravată. Nu se știa de unde dădea telefon, avea două apartamente confortabile, dar obișnuia să locuiască și la hotel. Își dirija oamenii din umbră, iar atunci cînd participa la o acțiune era perfect acoperit. De aceea poliția, Oficiul de combatere a stupefiantelor (Narcotics Bureau), F.B.I. și chiar agenții celebri ai Interpolului nu au reușit să inventarieze toate acțiunile gangsterului Lansky, astfel încît după 40 de ani el a declarat numai ce i-a convenit. Nu a recunoscut că a avut o activitate ilegală fiindcă știa că nu există probe contra lui.

Poliția a reușit însă să-l prindă pe Daniel Francis Ahearn care fusese condamnat la 30 de ani închisoare. I s-a promis reducerea pedepsei și eliberarea condiționată, ceea ce l-a determinat să depună mărturie. Avea despre ce să vorbească fiindcă fusese prietenul și complicele lui Lansky în anii douăzeci. Procesul verbal în care au fost consemnate declarațiile lui poartă data de 15 martie 1957. Prin urmare nu trebuie să ne mire că după 40 de ani Ahearn nu și-a adus aminte de toate amănuntele, a uitat o serie de nume și a deformat altele. Cu toate acestea depoziția lui a rămas un exemplu elocvent al culiselor crimei organizate din Statele Unite.

— Cîți ani aveți, domnule Ahearn ? l-a întrebat procurorul Robert J. Campbell, șeful Comisiei de anchetă a criminalității numărul 18.

— Sînt cu un an mai mare decît Johny. M-am născut în 1901.

— La care Johny vă referiți ?

— La Meyer Lansky care pe vremea aceea se numea Johnny Eggs.

— De ce tocmai Eggs ?

— Nimeni nu știe. Niciodată n-am furat și nu am făcut comerț cu ouă.

— Unde și cînd v-ați cunoscut ?

— Pe stradă. După cîte îmi amintesc prin 1917 sau 1918.

— Vă aduceți aminte pe ce stradă, domnule Ahearn ?

— Desigur. Pe Jackson Street, undeva între South Street și Front Street.

— Au mai existat martori la întîlnire ? a întrebat procurorul Campbell.

— Da. Barrett căruia m-a prezentat Johnny. Pe atunci mă certasem cu el pentru o fată care se numea «Roșcata Gertre».

— V-ați asociat imediat cu Lansky ?

— A doua zi am jefuit împreună un depozit din Puritan Buildings de pe Broone Street.

— A fost singura spargere comună ?

— Da' de unde ! Pînă la sfîrșitul anului am mai comis șase sau șapte efracții de genul ăsta. Mai precis am jefuit depozite sau camioane parcate.

— Cum împărțeați cîștigul ?

— Cinstit. Pe cuvîntul meu. Țineam foarte mult la el. Numai că au reușit să mă înhațe și să mă bage la zdup.

— De ce ?

— Pentru o spargere.

— Cît ați primit ?

— Cincisprezece luni.

— Erați pe atunci încă foarte tînăr !

— De aceea am și fost închis la Elmira, care e cea mai oribilă pușcărie pentru minori și tineri din lume.

— După aceea ați revenit la Lansky ? l-a întrebat președintele Comisiei.

— Desigur. Unde era să mă duc? Imediat cum am ajuns la New York, m-am dus la el.

— Cum arăta banda lui?

— Se schimbase mult. Pe de o parte Johnny, respectiv Lansky, umbla cu o armă la el. Asta era o noutate pentru mine. Pe de altă parte era în bani și mi-a spus că dă tîrcoale norocului.

— Cum adică?

— Nu știu dacă juca poker sau zaruri obișnuite. În plus mi-a spus că lucrează pentru sindicate.

— V-a cooptat imediat în bandă?

— Da. Imediat. Mai întîi ne-am dus pe Essex Street, apoi pe Rivington Street unde s-a strîns toată gașca.

— Cine făcea parte din ea?

— Cei doi Albert, Judie, Meyer și Zeigie. Se pregăteau să se ducă la bar.

— Să vadă programul?

— Nu, să joace. Eu trebuia să stau de pază.

— Cît ați primit pentru supraveghere?

— După cîte îmi amintesc zece procente din cîștigul net.

— Domnule Ahearn, după cum știm banda lui Lansky săvîrșea asasinate la comandă. Victimele celor mai multe din ele erau activiști sindicaliști sau, dimpotrivă, sindicatele plăteau factura.

— Da. Pe Allen Street se afla «Cabinetul rus», unde ne distram uneori. Acolo ne-am întîlnit odată cu un sindicalist al cărui nume nu l-am aflat niciodată și el ne-a trimis în Peekskill.

— Ce să faceți acolo? l-a întrebat procurorul Campbell.

— Să dăm foc unei fabrici.

— I-ați dat foc?

— Nu, doar ne-am pregătit. Am stat acolo paisprezece zile, dar sindicaliștii s-au înțeles pînă la urmă cu patronul și au renunțat.

— Și cu asta s-a terminat totul?

— Da' de unde. Băiatul de la sindicate a trecut într-o seară pe la noi și ne-a povestit despre un anume șef de

care trebuia să ne ocupăm. Ne-a dat și adresa lui din Brooklyn.

— Cum îl chema?

— Nu-mi mai aduc aminte. E mult de atunci. Ne-am ținut de coada lui, l-am urmărit în metro, dar la Grand Central Station l-am pierdut.

— Aveați totuși adresa lui, îl incită procurorul pe Ahearn.

— Tocmai asta vroiam să spun. Ne-am dus cu taxiul la Williansburg unde locuia. Am ajuns înaintea lui și l-am așteptat după colț. Trecea foarte multă lume pe acolo și am renunțat. După ce s-a întunecat, am pornit la atac. Am sunat la ușă și ne-a răspuns o voce care ne-a întrebat cine sîntem și pe cine căutăm. Am mormăit: «O telegramă» și ușa s-a deschis imediat. Am împins femeia la o parte și am năvălit înăuntru. Individul stătea la masă și bea bere. Lansky l-a pocnit cu o rangă de fier în cap, trîntindu-l imediat la pămînt. Totul nu a durat mai mult de cîteva minute după care am ieșit din nou afară.

— Lansky l-a omorît?

— N-am aflat niciodată. A doua zi ne-am dus la sindicalistul respectiv. Ne-a lăudat că am făcut o treabă foarte bună și am primit 500 de dolari. Un moment, mi-am adus aminte. Omul acela n-a murit! Sindicalistul a spus că de-acum înainte nu va mai avea probleme cu el, fiindcă de frică nevasta lui s-a jurat că nu-i mai dă voie să meargă la fabrica din Peeckskill.

— Ați avut mai multe comenzi de genul ăsta?

— Da. Multe. De pildă, ne strecuram în fabrică noaptea și distrugeam mașinile. Sau îi băteam pe muncitorii care nu vroiau să intre în sindicat.

— Cît timp ați activat în acest sector?

— Destul de mult. Pînă în 1922.

— Și după aceea?

— După aceea am făcut contrabandă cu băuturi alcoolice și aveam cîteva mese de joc.

— Ce s-a întîmplat cu Gallaher, îl întrebă procurorul Campbell.

— Hughie Gallaher era ucigașul cartierului nostru și nu-l avea de loc la inimă pe Lansky. Îl făcea porc de evreu și îl provoca cînd era beat. De pildă, îi spunea: „Așează-te cu fața la perete, cîine de jidan ca să-mi încerc pocnitorile". Într-o luni, la ora 2,30 dimineața, mergeam cu un amic pe Madison Street, iar Gallaher, amețit bine, ne urmărea din umbră.

— Cine era amicul dumneavoastră?

— Tabbo, vărul lui Lansky. Bețivut ăla a încercat să se lege de noi. A scos cuțitul și l-a lovit pe Tabbo. Acesta, plin de sînge s-a ridicat de jos, a pus mîna pe o bucată de fier și a început să dea în Gallaher, snopindu-l în bătaie. Omul avea însă dovleacul ca de beton așa că s-a ridicat de jos și s-a năpustit asupra mea. I-am smuls cuțitul din mînă, l-am trîntit din nou jos și de data asta l-a luat la întrebări Tabbo. După ce a rămas nemișcat, l-am acoperit cu cîteva scînduri scoase dintr-o ladă și am fugit.

— Unde?

— În apartamentul lui Lansky din Columbia Street. Dar nu am rămas acolo din cauză că sora lui ne-a făcut un tărăboi groaznic că am trezit-o din somn. Astfel am ajuns într-un birt din Grand Street unde am luat micul dejun și am aflat că în Madison Street a fost găsit mort Hughie Gallaher, iar cadavrul lui este înconjurat de polițiști și reporteri.

Deși fusese comis un omor, Ahearn nu a stat la închisoare nici măcar o singură zi. Încă de pe atunci Meyer Lansky avea relații influente în rîndul polițiștilor și al judecătorilor. Au dezbătut împreună cazul Gallaher și numai după aceea s-a prezentat la poliția din Clinton Street unde a depus mărturie în fața criminalistului Billi Burns. Toți își interpretau rolul cu mare măiestrie. Ahearn a fos eliberat din lipsă de probe. Mai tîrziu cazul s-a reluat și Ahearn a fost interogat de judecătorul McIntyre, care fusese mituit de Meyer Lansky.

După cum se obișnuia, gangsterii își rezolvau între ei în mod operativ neînțelegerile. Jake Lansky fura la un blănar din Bronx. Confrații au speculat această situație și

l-au sustras un colet cu blănuri scumpe. Meyer și Jake Lansky au descoperit furtul. Mai întîi l-au bănuit pe Ahearn, dar mai tîrziu și-au dat seama că hoțul a fost John Barett. Lepke Buchalter l-a luat la sigur, iar Barett și-a recunoscut vina. A făcut-o, a mărturisit el, de ciudă fiindcă Meyer Lansky și Bugsy Siegel își opreau de fiecare dată partea leului, iar el se simțea nedreptățit. L-au pîndit ca să se răzbune și într-o zi cînd Barett mergea cu mașina au tras în el. Bănuind parcă ceva, Barett a sărit din mașină în plin mers și a luat-o la fugă pe cîmp.

— Cîte gloanțe ați tras în el? l-a întrebat procurorul Campbell pe Ahearn.

— Patru gloanțe în cap.

— Și a continuat să fugă?

— Nu știu. În orice caz a avut noroc. A ajuns la șosea, a oprit un taxi și a rugat să fie transportat la „Governor's Hospital" din New York. Era un loc unde îl puteam veni ușor de hac.

— Într-un salon de spital?

— Exact. Lansky mi-a zis: „Ahearn, acum mergem în Mott Street unde cunosc un individ care ne poate procura mîncare otrăvită. Eu nu mă pot duce la spital fiindcă mă cunoaște nevasta lui, dar tu poți să mergi". Am prins o pe soția lui în momentul cînd vroia să plece și i-am dat un pui.

— I l-a dus?

— Da, dar ca orice femeie i-a spus de unde îl are. Rănitul și-a dat imediat seama ce se ascunde la mijloc și a aruncat mîncarea pe fereastră.

Cazul lui Barett era clar. Cele patru gloanțe trase de Meyer Lansky puteau fi o probă suficientă împotriva lui. Cu toate acestea nimeni nu a putut dovedi cine a tras în Barett. Toți, inclusiv victima tăceau. Legea Mafiei a fost respectată cu sfințenie. Nici agentul Oficiului de emigrări, Benjamin B. Edelstein, care a reluat cercetările în 1950, nu a avut succes. L-a audiat pe fostul agent de poliție Joseph P. Heinrich, care consemnase cu ani în urmă într-un proces verbal discuția cu rănitul internat la „Governor's Hospital", dar deși era pensionar Heinrich a

preferat să nu-şi amintească nimic. Acţiunea penală intentată împotriva lui Meyer Lansky a fost sistată din lipsă de probe.

Majoritatea gangsterilor şi-au irosit banii furaţi în baruri şi în case de toleranţă. Meyer Lansky însă nu. El a investit aceşti „bani murdari" în afaceri serioase. Bărbatul mic de statură frecventa bibliotecile, studiind cu asiduitate economia şi sistemul bancar. A învăţat principiile speculaţiilor de la bursă şi ale tranzacţiilor financiare. A căpătat, ce-i drept, multe cunoştinţe, dar a rămas un gangster.

S-a hotărît să-şi depună banii într-o sucursală a băncii din Lower East Side şi l-a trimis în locul lui pe Bugsy Siegel. Acesta s-a întors decepţionat, zicîndu-i că nu a depus nici un dolar fiindcă banca era păzită de un singur bătrîn jumătate orb, jumătate surd care probabil doarme toată noaptea. Siegel s-a dovedit a fi inspirat. A depus banii în altă parte în timp ce banda lui Lansky a atacat filiala băncii din care a sustras 8 000 de dolari.

PROFESORUL ŞEFILOR ŞI ŞEFUL PROFESORILOR

— Stimate prietene, i s-a adresat un cartofor onorabil tînărului de 18 ani în timp ce-i urmărea cu atenţie expresia feţei. În prezent în S.U.A. cererea de whisky de calitate superioară a crescut vertiginos. Repet : de whisky de calitate superioară. Nu mă gîndesc la poşirca pe care o vînd amicii tăi italieni în tavernele din Lower East Side fiindcă ea îi poate mulţumi numai pe sărăntocii care nu au băut în viaţa lor ceva mai bun.

S-au întîlnit în restaurantul hotelului „Park Central" unde au servit cina compusă dintr-un aperitiv, un cocteil de homar cu măsline umplute, supă de broască ţestoasă şi „filet mignon aux champignons". Tip monden şi jucător profesionist de elită, Arnold Rothstein vorbea calm şi măsurat de parcă ar fi negociat cu directorul de la „Manhattan Chase Bank", în timp ce tînărul gangster Meyer Lansky îl asculta cu un aer blazat. De fapt Lansky intra prima oară într-un asemenea restaurant, mînca prima dată delicatese atît de rafinate şi auzea prima oară vorbindu-se într-o limbă străină. Nu se simţea de loc complexat de mulţimea de tacîmuri, farfurii şi farfurioare cu cuburi de gheaţă şi imita întocmai comportarea demnă a profesorului său. Deşi nu fumase niciodată, a cerut chelnerului să-i aprindă o ţigară de foi.

După terminarea primului război mondial, cînd toată lumea spera că experienţa îngrozitoare de pe fronturile de luptă din Europa nu se va mai repeta niciodată, Lansky împlinise 16 ani. Avea suficientă experienţă, ştia să se descurce, să ordone subalternilor, să ţină în şah concurenţii şi să le pună piedică la momentul potrivit ca să-şi

spargă capul. În 1919 cînd a fost decretată legea prohibiției Volstead, care avea să intre în vigoare la 16 ianuarie 1920, marcînd începutul unei perioade de anarhie economică și declin de 13 ani, Lansky nu împlinise încă 18 ani.

În America s-a băut de cînd lumea. Coloniștii ofereau indienilor rom, plantatorii dădeau negrilor rachiu, iar patronii muncitorilor — whisky. S-a băut și în timpul războiului dintre Nord și Sud, iar istoria Vestului Sălbatic cu celebrele lui saloane este binecunoscută.

Reformatorii sociali afirmau că alcoolismul s-a răspîndit repede datorită industrializării. Rachiul a devenit o armă eficientă de luptă împotriva proletariatului. După modelul legendarei Carry Nation, care timp de zece ani a cutreierat cîrciumile, ducînd sub mantila ei o toporișcă cu care făcea țăndări sticlele de whisky, au fost create Asociația antialcoolică „Anti-Saloon League" („Liga împotriva cîrciumilor") și „Women's Christian Temperance Union". Fetele și femeile simple urau cîrciumile fiindcă soții lor își lăsau acolo lefurile în loc să le aducă acasă.

Și sindicatele au sprijinit lupta contra alcoolismului astfel încît după multe preparative și discuții, Congresul Statelor Unite a hotărît să facă un pas istoric. Încă din prima zi de intrare în vigoare a legii, prevederile ei au fost încălcate : majoritatea americanilor se ocupau cu distileria ilegală și traficul ilicit de whisky deoarece considerau că este dreptul lor să hotărască dacă trebuie să bea sau nu. Deosebirea consta în aceea că unii beau melasă care era dăunătoare sănătății, iar alții cheltuiau sume exorbitante ca să-și procure băuturi fine. Arnold Rothstein și Meyer Lansky au hotărît să-i aprovizioneze pe aceștia din urmă cu băuturi de calitate superioară.

Formau un cuplu inegal. Meyer Lansky era încă un băiețandru, deși avea reputația de mare bătăuș și hoț abil. După cum a declarat mai tîrziu Arnold Rothstein, acest tînăr promitea mult datorită calităților sale ieșite din comun : lipsa totală de scrupule și capacitatea inepuizabilă de a fi obraznic și a risca totul pentru bani.

Arnold Rothstein era creierul acțiunii. I se spunea „The Brain", ceea ce de fapt era o poreclă măgulitoare. La începutul anilor douăzeci se apropia de 40 de ani ; avusese o viață agitată de cartofor, colindase lumea în lung și-n lat, fiind deja plictisit de camerele de hotel și cabinele luxoase ale vapoarelor transoceanice unde își practicase meseria. Cînd s-a promulgat legea prohibiției se afla în culmea gloriei. Cu puțin timp înainte reușise să comită în Wall Street o mare tîlhărie care l-a ridicat pe locul întîi în branșă.

Meyer Lansky a afirmat că nu a practicat niciodată gangsterismul, ci a făcut contrabandă cu whisky la prețuri ridicate. Nu a fost singurul om pe care prohibiția l-a ajutat să devină milionar. În zilele noastre indivizi de teapa lui sau fii lor sînt directori de societăți comerciale și industriale, investesc sume mari în acțiuni publice și nimeni nu își permite să-i considere gangsteri.

— Dacă spun whisky, mă gîndesc la cel mai bun whisky scoțian, a continuat Arnold Rothstein la cina pe care o lua împreună cu Lansky. Un import condus cu abilitate ne poate ajuta să facem avere, nu atît cît încape în mai multe lăzi sau vagoane, ci într-un vapor. Prohibiția se va termina odată, dar nu prea curînd. Sînt convins că un număr tot mai mare de americani va încălca această lege. Bogătașii vor fi dispuși să dea oricît pe o sticlă de whisky bun. A avea în casă un „Seagram's", „Johnny Walker" sau „Teacher's" va deveni o necesitate socială. Meyer, dacă vindem aceste băuturi vom avea peste tot ușile deschise. Îi cunosc bine pe acești domni fiindcă jucăm cărți împreună. Trebuie neapărat să le facem rost de whisky scoțian.

Această prelegere a fost pentru tînărul gangster o profeție valabilă pentru următorii 14 ani. Abilul Rothstein a intuit bine că sosise perioada cînd se puteau face mari business-uri. După abrogarea legii prohibiției, Henry Morgenthau, ministrul de finanțe al S.U.A. a declarat că producătorii canadieni de whisky, care ajungea în mîna gangsterilor și era transportat mai departe peste granițe, datorau Statelor Unite o sumă care depășea 60 000 000 de

dolari. Între cele două țări vecine s-a declanșat o adevărată criză, iar ministrul Morgenthau a instituit embargoul asupra mărfurilor canadiene pînă la achitarea acestei datorii. Canadienii au cedat, arătîndu-se dispuși să plătească 3 000 000 de dolari. Jumătate din această sumă a fost achitată de firma lui Samuel Bronfman, care în urma traficului ilicit cu whisky a devenit unul din cei mai înstăriți cetățeni canadieni.

Versatul Rothstein, abilul Meyer Lansky, Carlo Gambino, Lucky Luciano, Albert Anastasia, Bugsy Siegel, Dutch Schultz și o serie întreagă de alți indivizi mai mult sau mai puțin importanți aveau scopul comun să cîștige cît mai mult indiferent de metoda folosită pentru a deveni bogați și atotputernici. Au reușit să-și atingă țelul, deși la început au fost sceptici. Numai că drumul lor spre putere a rămas presărat cu bălți de sînge și morți pe care nimeni nu-i recunoștea, potrivit legii „Omertà" — „Cine vorbește — moare".

Farseurii se cunosc între ei. Ce era Rothstein la New York, era Irving Waxler la Philadelphia. Acesta din urmă cunoscut sub pseudonimul Waxey Gordon îi storcea de bani pe novici în cazinourile secrete din sectorul lui. Excrocii și farseurii trebuie să aibă maniere distinse, să se îmbrace și să se poarte elegant, iar creierul trebuie să le funcționeze ireproșabil, asemenea unui calculator. Rothstein și Waxey Gordon erau ași în branșă. Prin urmare nu e de mirare că amîndoi au avut ideea de a se reprofila pe distileria ilegală de whisky. Erau atît de versați și înțelepți ca să nu se concureze între ei fiindcă în Statele Unite exista loc de cîștig pentru toți traficanții de băuturi alcoolice. Au încheiat o convenție, potrivit căreia Arnold Rothstein avea dreptul prioritar de a aproviziona banda lui Lansky și numai după aceea Waxey Gordon își putea desface mărfurile. Cele două bande se ajutau reciproc, iar înțelegerea lor a marcat începutul erei criminalității americane care continuă pînă în zilele noastre.

Mai tîrziu Meyer Lansky a încercat să convingă ziariștii, justiția și opinia publică americană că el, Al Capone, Torrio și ceilalți gangsteri au practicat un anumit fel de

comerț rentabil. Numai că acest comerț a fost practicat cu orice preț, dar mai ales cu cel al asasinatelor. În Statele Unite aceste vorbe au un alt sens decît cel cu care sîntem obișnuiți noi. Morala Vestului Sălbatic, care a supraviețuit ca un mit pînă în zilele noastre, și-a însușit criterii diferite de cele ale gîndirii europene.

Prin urmare în S.U.A. contrabanda s-a practicat cu știința unui întreg popor. Nimeni nu i-a considerat delincvenți pe traficanții de whisky, ci dimpotrivă, majoritatea locuitorilor, cel puțin bărbații, țineau cu ei, considerînd că e firesc ca cineva să se ocupe în continuare de soarta băutorilor. Toți erau de acord că prohibiția este un nonsens promovat de asociațiile de femei și că regimul „uscat" nu va dăinui o veșnicie.

Arnold Rothstein a plecat pentru o săptămînă în Europa și a cumpărat din Scoția zece mii de lăzi cu whisky de calitate superioară. Apoi a organizat transportul lor peste ocean cu vase închiriate. Calculul lui era simplu, iar cîștigul garantat. O ladă cu 12 sticle de whisky costa circa 25 de dolari. În această sumă erau incluse cheltuielile de transport, mita dată funcționarilor și vameșilor, precum și alte cheltuieli secundare, inclusiv prețul de cumpărare deoarece imediat după interzicerea consumului de băuturi alcoolice producătorii scoțieni au scumpit costul unei sticle de whisky de contrabandă la aproape 30 de dolari. Era o sursă uriașă de profit, iar indivizi de talia lui Rothstein, Lansky, Luciano sau Al Capone din Chicaco puteau să cîștige anual milioane de dolari. În plus ei au mai descoperit un truc care i-a ajutat să se îmbogățească rapid.

S-a afirmat pe nedrept că în timpul prohibiției în Statele Unite nu s-a găsit nici o băutură alcoolică. Existau destul de multe distilerii oficiale care prelucrau alcoolul natural în scopuri medicale și farmaceutice. Alcoolul tehnic este o materie primă necesară multor ramuri ale industriei. Lansky a descoperit cum se poate obține dintr-o sticlă de whisky bun șase sticle de whisky contrafăcut. Prin urmare nu și-a pus de loc la inimă spusele profesorului său Arnold Rothstein care declarase că tre-

buie să vîndă numai mărfuri de calitate unor clienți de aceeași factură. A procurat alcool pur de la distilerille oficiale, apoi a cumpărat la negru alcool fabricat, l a amestecat, diluat și colorat cu zahăr ars. Într-o singură noapte a reușit să mărească încărcătura de whisky de patru-cinci ori. Conform statisticilor oficiale, în timpul legii prohibiției în Statele Unite s-au prelucrat circa șaizeci de milioane de litri de alcool pur din care s-a obținut whisky sau rom falsificat.

O mare parte din distileriile ilegale se aflau în împrejurimile orașului Chicago și la Philadelphia. Emigranții italieni de cînd lumea și-au distilat singuri rachiul fiindcă nu aveau bani să-l cumpere. După promulgarea Legii Volstead producția clandestină de băuturi alcoolice a crescut vertiginos. Existau-mii de alambicuri pe care le păzeau familii întregi în trei schimburi. La Philadelphia Meyer Lansky se afla în legătură cu Waxey Gordon care procura la negru alcool distilat și îl îmbutelia. Nu era un lucru ușor fiindcă trebuia să facă rost de cantități uriașe de sticle, și etichete identice, dopuri, lăzi, hîrtie de ambalaj. După ce producția clandestină de whisky s-a pus pe roate, Lansky a cumpărat o fabrică de sticle, o imprimerie cu cea mai bună dotare tehnică și zeci de camioane care transportau marfa. La mai puțin de 25 de ani Meyer Lansky era stăpînul unui imperiu comercial cu cîteva sute de membri care funcționa ireproșabil. America rămîne America.

În perioada goanei după aur, lumea dorea sincer ca toți căutătorii de aur să învingă obstacolele naturale incredibile și să găsească filonul care să-i ajute să se îmbogățească rapid. Numai leneșii se culcau în șanț cu o sticlă de rachiu alături și îi pîndeau pe proaspeții înavuțiți ca să-i împuște sau să le înfigă un cuțit în spate. Unii tîlhari au primit un glonte în frunte, alții au supraviețuit, s-au mutat la oraș, au devenit președinți de firme comerciale, proprietari de bănci, de Cadillac-uri, vile cu piscine după care au început să intre în politică.

În perioada cînd din Europa se expediau peste graniță încărcături de whisky care erau distribuite în saloane se-

crete și în spelunci „șoptitoare" au existat unii gangsteri care pentru cîteva sute de lăzi de whisky au atacat pe la spate. Printre aceștia se aflau Meyer Lansky și alți băieți iscusiți care deși erau foarte tineri și puțin versați, furau și jefuiau cu mult succes.

În Mafia de atunci problema generațiilor era deosebit de acută. Gansterii tineri de tipul lui Meyer Lansky și Lucky Luciano îi ironizau pe vechii nași care tronau de multă vreme, conducîndu-și cu mînă de fier supușii. Lansky vroia să modernizeze metodele de comitere a delictelor, să lichideze vechile obiceiuri și deprinderi aduse din Sicilia, devenite o componentă anacronică a banditismului practicat pe străzile metropolelor moderne americane. Îi numea în bătaie de joc „moustache Petes" deoarece, conform tradiției siciliene, mafiotul trebuie să poarte o mustață mare, semnul distinctiv al membrilor acestei organizații criminale.

Mai exista încă o rivalitate și anume una de natură etnică. Banda lui Lansky era o organizație de gangsteri evrei cu o singură excepție și anume alianța dintre Meyer Lensky, Lucky Luciano și acoliții lui. Ei formau cel mai puternic și mai rentabil cartel al crimei, care l-a întrecut pe cel al celebrului Al Capone și i-a supraviețuit cîteva zeci de ani. Nu este adevărat că aceștia foloseau metode comerciale, chiar dacă puțin mai originale. Lansky, Siegel, Stacher, Luciano, Buchalter erau criminali, ucigași și excroci de cea mai înaltă clasă.

Bătrînul naș Joe Masseria le stătea ca un spin în ochi. Nu îl iubeau din cauză că era arogant și reprezenta o generație mai veche. Știm cum s-a rezolvat conflictul dintre Masseria și Luciano. Ne vom opri acum însă asupra unui alt episod al luptei dintre gangsteri, care contravine afirmației lui Lansky că *întotdeauna* el a lucrat cu mîinile curate.

Bugsy Siegel, unul dintre cei mai apropiați colaboratori și prieteni ai lui Lansky, a aflat că Masseria cumpărase o încărcătură de whisky de contrabandă pe care urma să o transporte la Atlantic City.

— Cine ți-a zis ? l-a întrebat Lansky.

10 —c. 616

— Nu contează, a răspuns Siegel pe un ton enigmatic. Important este că-i adevărat.

— De unde știi ?

— Am plătit 2 000 de dolari ca să obțin această informație.

— Cîte camioane ?

— Patru.

— Știi exact pe unde vor trece și cînd ?

— Da.

— Ben, ai cheltuit cu folos cei 2 000 de dolari !

Ceea ce a urmat s-a petrecut ca în filmele cu gangsteri turnate la Hollywood. Lansky și Siegel au convocat o ședință secretă cu toți oamenii devotați lor ; le-au spus despre ce este vorba, au calculat cîștigul, apoi au studiat harta și au marcat cu cerneală neagră drumul convoaielor cu whisky, fixîndu-și un punct de întîlnire.

— Spune-mi Ben, l-a mai întrebat Meyer Lansky pe prietenul său, cui este destinată încărcătura de whisky ?

— Meyer, să nu te miri, dar e destinată dragului nostru Waxey Gordon.

— Ia te uită ce întreprinzător e băiatul !

— Da, e harnic. Falsifică whisky-ul și-l desface pe piață fără să sufle o vorbă.

— Atunci, e timpul să acționăm, a spus Ben, zis Bugsy.

Au găsit un loc în pădure și s-au ascuns în tufișuri. Nu fumau și nu vorbeau ca să nu-i audă cineva. Așteptau să audă zgomotul motoarelor și să vadă întunericul brăzdat de luminile reflectoarelor în conul cărora, șoferii vor descoperi copacul. Bugsy Siegel s-a hotărît să modernizeze metode folosită de bandiții care atacau diligențele „Welle Fargo" sau „Panny Express" și a luat cu el un topor și un fierăstrău. A tăiat un copac care s-a prăbușit de-a curmezișul șoselei, blocînd drumul. Cele patru camioane au fost obligate să oprească. Primul șofer a pus frînă și a sărit din cabină să vadă despre ce e vorba. Între timp s-au apropiat și celelalte camioane. Grupul celor zece paznici înarmați care însoțeau prețioasa încărcătură era adunat în jurul copacului.

— Nu e lucru curat, spuse unul dintre șoferi, scrutînd întunericul fără să vadă nimic care să-i dea de bănuit. Ucigașii lui Lansky urmăreau scena și așteptau semnalul lui Bugsy.

— Indiferent ce s-a întîmplat, noi trebuie să ne continuăm drumul. Nu e un copac atît de mare ca să nu-l dăm la o parte.

S-au aplecat și s-au opintit vrînd să ridice trunchiul. În conul de lumină al reflectoarelor, umbrele lor negre păreau fantomatice. În clipa aceea au trosnit primele împușcături. Oamenii adunați în jurul copacului nu aveau nici o șansă. Trei au rămas morți pe loc, alți cinci au fost răniți și au murit în următoarele douăzeci de minute iar restul s-au predat, încasînd în semn de avertisment o ciomăgeală zdravănă. Încărcătura a fost bineînțeles confiscată. La prima intersecție cele patru camioane și-au schimbat direcția, iar a doua zi dimineața încărcătura de whisky se afla în alt depozit. Lansky a comis însă o greșeală copilărească. Nu și-a acoperit fața, așa încît paznicii lui Masseria au aflat cine a fost autorul atacului nocturn.

Ca o vulpe bătrînă ce era, Masseria nu a acționat împotriva agresorului. Avea un alt gînd, respectiv vroia să-l cîștige de partea lui pe Luciano, despre care știa că este prieten cu Lansky. De aceea strîngea cu furie din dinți și se pregătea să rezolve problema în alt fel. După cum știm, lucrurile au luat o altă întorsătură și reprezentanții tinerei generații au ieșit învingători.

Waxey Gordon era furios pentru că pierduse mulți bani. Transportul de whisky fusese plătit cu bani lichizi și anticipat, dar trebuia păstrată tăcerea. Nu-l putea lăsa pe Arnold Rothstein să afle că încheie afaceri cu tabăra adversă. Astfel s-a iscat între ei o dușmănie care a durat pînă în 1931. După multe întorsături și schimbări „războiul evreiesc" s-a transformat într-un conflict existențial din care a ieșit învingător numai unul singur dintre rivali.

Nu este adevărat că Mafia a fost o societate onorabilă cu membrii onorabili care au respectat vechile legi și reguli. Waxey Gordon a fost lichidat într-un mod

foarte perfid. Executorul sentinței, Jack, fratele lui Meyer Lansky, a plecat la Philadelphia cu documente compromițătoare la adresa lui Gordon pe care le-a pus la dispoziția poliției, iar aceasta l-a deferit justiției. În 1933 a fost condamnat la închisoare și nici după eliberare nu a mai revenit în branșă. În timpul războiului s-a ocupat de afaceri la negru, dar a fost prins și trimis din nou în spatele gratiilor. Banda lui Lansky a preluat sectorul și clienții săi.

Samuel Bloom era un cartofor pasionat care a nimerit cu totul întîmplător în banda lui Lansky. A cîștigat la cărți 100 000 de dolari de la un scoțian bogat despre care a aflat că era proprietarul unei mari distilerii de whisky „King's Ransom". La început bogătașul a fost compătimit pentru ghinion, dar mai tîrziu s-a lăsat ispitit și a încheiat un contract, potrivit căruia i se încredința monopolul livrării de whisky scoțian de calitate superioară. Acesta urma să fie introdus în S.U.A. prin contrabandă pe cargoboturi și nave militare americane. Era o afacere care aducea profituri uriașe. Samuel Bloom și-a construit din cîștigurile încasate o vilă somptuoasă unde a dus o viață de paradis. Din păcate un cartofor renunță greu la pasiunea lui. Într-o singură noapte Bloom a pierdut 100 000 de dolari în apartamentul lui Rothstein din hotelul newyorkez „Park Central". Apoi a început să decadă din ce în ce mai mult.

Într-o zi a plecat din Boston un mare convoi de camioane încărcate cu lăzi de whisky. Pe drum încărcătura uriașă de 15 000 de lăzi a dispărut fără urmă. A început să fie căutată deoarece se pierduse aproape 1 000 000 de dolari și s-a aflat că Sam Bloom fusese implicat în acest atac : în schimbul unei sume mari de bani care trebuia să-l scoată din încurcătură el a vîndut bandei rivale itinerariul camioanelor. Deși deținea probe concludente ale trădării asociatului său, Lansky nu s-a putut hotărî să pronunțe verdictul final.

Membrii Mafiei siciliene știau foarte bine că evreii nu se omoară între ei și de aceea s-au ocupat singuri de lichidarea lui. De data aceasta executanții sentinței au fost

ucigașii lui Luciano. Într-o zi Lucky Luciano a anunțat că Sam Bloom a plecat pentru o vreme în Europa ca să studieze arta renașterii. Cadavrul lui a fost turnat în beton și aruncat noaptea de pe un vapor în apele Hudson-ului.

În anii cincizeci agenții F.B.I. au început să anchetеze împrejurările dispariției lui Samuel Bloom, descoperind și alte afaceri încheiate de pasionatul cartofor cu membrii bandei rivale. Întreținea legături strînse cu traficanții de whisky și se afla în legătură cu banda care deturnase încărcătura de 10 000 de lăzi cu whisky din Nassau în insulele Bahamas, Florida și în Carolina de Sud.

Lansky nu a divulgat niciodată numele firmelor pe care le-a dirijat din umbră și a ținut strict secrete veniturile încasate. În august 1938 un agent F.B.I. a declarat în fața tribunalului, că un anume Katzenberg, membru al bandei lui Lansky, i-a destăinuit că șeful lui avea la New York o mare firmă care se ocupa cu traficul de băuturi alcoolice „Thomas J. Malloy and Company", o pistă de curse „Revere Race Track" în Boston și alta în California și era în același timp coproprietarul tuturor cazinourilor ilegale din Statele Unite. Conform rezultatelor anchetei F.B.I. din 24 august 1971, Lansky împreună cu Siegel și Frank Costello au investit acțiuni în crearea firmelor „King's Ransom Distilling Company", „White House Distilling Company" și „Capital Distillers".

Și Arnold Rothstein, care putea intui evoluția viitoare a situației economice, a dat faliment ca toți cartoforii pasionați fiindcă la ruletă, pocker și alte jocuri de noroc bancherul este singurul cîștigător. Într-o zi a lui noiembrie 1928 s-a certat cu partenerii săi de joc în apartamentul din hotelul „Park Central" și unul din ei a tras, rănindu-l grav. A murit la spital fără să trădeze numele ucigașului. Nu a lăsat nici un dolar, dar Lansky, care știa de milioanele care i s-au scurs din buzunare, a încercat să afle cauzele morții lui. A constatat că Rothstein se purta de parcă și-ar fi pierdut mințile. Miza și pierdea

într-un singur joc 500 000 de dolari și numai o singură dată a cîștigat miza cea mare, respectiv pariul că la alegerile prezidențiale din 1928 va ieși învingător Herbert Hoover contra lui Alfred J. Smith.

La începutul lui 1929 Meyer Lansky, care se apropia de 30 de ani, i-a cerut mîna Annei, fiica lui Moses Citron.

Bătrînul Citron era bucuros că va avea un ginere bogat și cele două familii au fixat nunta pe 9 mai. A apărut însă o surpriză neașteptată. Meyer Lansky nu era cetățean american și a depus cerere care a fost acceptată fără prea mari dificultăți. Dar în formularele oficiale nu a completat corect toate rubricile, ceea ce în Statele Unite se consideră un mare păcat. Deși avea la activ mai multe condamnări penale a scris în coloana respectivă NCR („no criminal record" — „nu are cazier penal"). Această minciună avea să-i complice mult viața cînd a cerut azil în Israel.

MÎNA LUNGĂ

Se zice că Mafia s-a infiltrat în toate domeniile industriei, controlează sindicatele și influențează politica Statelor Unite. Deși acestea nu sînt decît afirmații generale, au existat situații concrete în care membrii cartelului crimei au încercat să influențeze politica americană nu din motive politice sau ideologice, ci de profit.

La Chicago Al Capone s-a bucurat de o mare influență politică și a reușit să-și instaleze oamenii în funcții importante, ceea ce i-a adus cîștiguri imense. Este adevărat că periodic izbucneau scandaluri politice, ieșeau la iveală legăturile dintre politicieni și lumea interlopă americană, dar atentatele și incidentele neprevăzute făceau parte din viața americană interlopă. Nici uraganul politic „Watergate", în urma căruia președintele Richard Nixon a fost obligat să demisioneze, nu a reușit să schimbe modul de gîndire american și tendințele vieții politice.

În anii treizeci Meyer Lansky era un gangster cunoscut, și unul din cei mai tineri milionari americani. S-a îmbogățit, speculînd avantajele prohibiției, dar a încercat să obțină profituri continue și din alte domenii în care era „specializat". A continuat să patroneze localurile cu jocuri de noroc, a lărgit rețeaua de cazinouri ilegale, încasa sume uriașe din „ruleta săracilor", o loterie ilegală în care cea mai mică miză avea „valoarea" de cinci cenți. A înființat pentru snobii americani o serie de „Horse Saloon" în care bogătașii făceau pariuri, cîștigau sau pierdeau, savurau gustul unei băuturi alcoolice rafi-

nate sau se bucurau de atenția tinerelor fete mereu bine dispuse care roiau în jurul lor.

Anii treizeci nu a fost o perioadă de bucurie și speranță pentru Statele Unite spre deosebire de alte țări ale lumii. Continentul american trecea printr-o grea criză economică, numărul șomerilor creștea și odată cu el se amplifica starea de nemulțumire a oamenilor obișnuiți și disperarea magnaților financiari care și-au frînt gîtul în „vinerea neagră" a Bursei newyorkeze din 1929. Abia mulți ani mai tîrziu au ieșit la iveală urmările dezastruoase ale acestor falimente. În această situație Meyer Lansky și acoliții săi au început să mediteze la viitorul omenirii, respectiv la viitorul lor propriu și al membrilor bandei pe care o conduceau.

În 1932 Meyer Lansky și Charlie Luciano au convocat la hotelul „Claridge", unul din cele mai scumpe hoteluri din New York, pe toți subalternii lor din orașele americane. Meyer Lansky intenționa să extindă rețeaua de localuri cu jocuri de noroc și visa să deschidă în Florida și Cuba o serie de cazinouri de lux în fața cărora Monte Carlo, Baden-Baden și San Remo să fie niște stațiuni amărîte. Fiecare cazinou trebuia să aibă concesiunea clădirii dată consiliului municipal de guvernatorul statului respectiv. În joc urmau să fie atrași numeroși oameni influenți care trebuiau mituiți, și nu amenințați cu pistolul. Meyer Lansky a ales această tactică și a stabilit cu ciracii săi sistemul de a oferi sume imense de bani, ceea ce l-a ajutat să se infiltreze în viața politică.

Al Smith, fost guvernator al orașului New York, reprezentantul Partidului Democrat, era unul dintre candidații la funcția de președinte al S.U.A. Nu era deloc străin de lumea interlopă, ci dimpotrivă, colaborase cu ea. Cu toate acestea, Meyer Lansky a recomandat gangsterilor întruniți la hotelul „Claridge" să îl susțină atît pe Smith, cît și pe oponentul lui Smith, Franklin Delano Roosvelt, guvernatorul de atunci al New York-ului.

În 1932 la Chicago, care era dominat de atotputernicul Al Capone, a avut loc congresul Partidului Democrat la care trebuia ales candidatul democrat la funcția de președinte. Gangsterii au sosit la Chicago unde au început să facă agitație : unii îl susțineau pe Smith, alții pe Roosvelt. Meyer Lansky stătea în umbră, dar iscoadele lui, printre care se afla și Longie Zwillman culegeau informații pe teren.

Albert Marinelli, consilierul politic al lui Lansky, un individ cu o mare experiență și cunoștințe influente a apreciat corect că Roosvelt are șanse mai mari de victorie, dar nu a bănuit sentimentele pe care le are față de membrii cartelului crimei. Lansky și Luciano i-au sprijinit candidatura, mizînd pe o recompensă substanțială. Dar odată ajuns la Casa Albă, F. D. Roosvelt a inițiat campania împotriva criminalității, a neutralizat influența puternicului club Tammany Hall și a dispus arestarea șefului lui, Jimmy Hines. În fața gangsterilor se contura un viitor sumbru deoarece Hoover, directorul F.B.I., a primit ordin să lichideze influența lumii interlope americane.

— Trebuia să-l ascult pe Arnold Rothstein, a declarat mulți ani mai tîrziu Meyer Lansky. De la bun început am spus că Al Smith este un om minunat care se ține de cuvînt. În plus a fost mereu înțelegător față de problemele evreilor și ale italienilor din Lower East Side și nu a făcut nici o deosebire între ei și irlandezii din care făcea și el parte. Compasiunea lui față de săraci nu putea fi pusă la îndoială. Discuta și se purta cu noi de parcă era de-al nostru. Trebuia să-mi dau seama că nu e corect să trec de partea lui Roosvelt.

Într-un fel nu am avut de ales. La Chicago ne-am dat seama că Roosvelt va ieși învingător în alegeri. Dar nici Smith nu trebuia lăsat să piardă. Din experiența mea personală am înțeles că omul trebuie să rămînă credincios prietenilor săi și plătește scump dacă nu respectă acest principiu. În felul acesta am plătit și noi fiindcă Roosvelt ne-a atacat pe la spate".

Lupta declarată, dușmănia pe viață și pe moarte au generat mai tîrziu bănuiala ca atentatul împotriva președintelui Roosvelt a fost organizat din umbră de bandele gangsterilor din New York conduse de Lansky, Lu-

ciano, Costello, Adonis și alții care l-au angajat în acest scop pe pistolarul Giuseppe Zangara, un individ dubios, de origine italiană.

Franklin Delano Roosvelt a fost ales președinte al Statelor Unite și aștepta să fie numit în funcție. La 15 februarie 1933 a sosit în Florida. Orașul Miami se pregătea să-i facă o primire onorabilă și fastuoasă conform obiceiului american. Peste tot erau arborate drapelele de stat, iar orașul era împodobit cu ghirlande de flori, lampioane și afișe de bun venit. În Bayfront Park era adunată o mare mulțime de oameni pregătită să-și întîmpine președintele cu toate onorurile cuvenite. Roosvelt a sosit pe yachtul prietenului său, milionarul Aster, cu care petrecuse zece zile la pescuit; în port s-a urcat într-o limuzină, a răspuns la aclamațiile mulțimii și în jurul orei 21,30 coloana de mașini s-a îndreptat spre Bayfront Auditoriu. Mulțimea înflăcărată i-a tăiat calea și președintele a vorbit din mașină în fața alegătorilor săi, mulțumindu-le pentru sprijinul acordat.

Prin mulțimea deasă și-au croit drum doi bărbați. Unul dintre ei, Anthony Y. Cermak, primarul orașului Chicago, se pregătea să-l întîmpine pe noul președinte. Al doilea, un italian mic de statură și oacheș, pe nume Giuseppe Zangara, se pregătea să-l ucidă. În timp ce Cermak sărea pe scara Buick-ului ca să salute președintele și mulțimea adunată, Zangara a scos revolverul și a tras cinci focuri. În președintele Roosvelt sau în primarul Cermak?

Gennerich, garda personală a președintelui, l-a tras înăuntrul automobilului și a observat că ucigașul l-a atins pe primarul Cermak, care s-a prăbușit la pămînt. Roosvelt a înțeles despre ce e vorba și a văzut că atentatorul a fost prins. De aceea s-a ridicat în picioare în mașină și a făcut semn mulțimii consternate că nu a pățit nimic. Din clipa aceea a devenit în ochii americanilor un erou fiindcă orice președinte american care supraviețuiește unui atentat de asasinare își consolidează poziția politică.

Poliția a constatat următoarele fapte: atentatorul a tras cinci focuri. Un glonte l-a atins pe Cermak, iar alte

două au rănit ușor doi oameni din mulțime. O femeie a murit la spital cu toracele perforat. Un al cincilea individ a scăpat doar cu o zgîrietură. Dar mai exista încă un al șaselea rănit.

Giuseppe Zangara a tras dintr-un revolver cu cinci gloanțe. Smith and Wesson calibru 32. Unul din gloanțele extrase din abdomenul bărbatului operat avea calibrul 45. De unde a apărut? Să mai fi tras cineva în același timp cu Zangara? Pistolarii profesioniști de obicei nu greșesc ținta.

Zangara, autorul atentatului era un om ciudat. Avea complexe de inferioritate din cauza staturii lui mici, iar porecla „Il nono" (Piticul) nu-i dădea prea multă încredere în sine. S-a născut în provincia italiană Calabria, era sărac și în plus bolnav. Suferea de stomac și știa din ce cauză, mai bine zis din a cui vină. A bogaților. Avea idei fixe, era probabil ipohondru și în mod sigur dezechilibrat mintal. Urla că-i va omorî pe toți regii, președinții și directorii, instaurînd liniște în lume.

Cînd s-a îmbarcat pe vaporul care pleca spre Statele Unite a luat cu el și durerile de stomac. A constatat că în Lumea Nouă nu domnesc regi și s-a hotărît să împuște un președinte. La început pe Coolidge, mai tîrziu pe Hoover și în cele din urmă pe Roosvelt.

Ura lui nu era alimentată de nici un motiv. Zangara era de profesie zidar. Zidarii italieni au construit toate orașele americane, au un bun renume și lefuri foarte mari. „Piticul" a devenit un american decent, cu un cont remarcabil în bancă. În cele din urmă s-a mutat în Florida fiindcă clima ei îi amintea de provincia natală. Apoi a aflat întîmplător că la Miami va sosi președintele proaspăt ales. S-a dus la muntele de pietate și din maldărul de obiecte vechi a cumpărat un pistol Smith and Wesson pe care a dat 8 dolari. Focul tras din acest pistol nu și-a atins ținta. Glontele l-a rănit pe primarul Cermak, care a murit la spital John Zangara a fost tradus în fața instanței după care a ajuns pe scaunul electric. Să fi fost el într-adevăr ucigașul lui Cermak?

În anii treizeci în revistele pragheze apăreau uneori fotografiile primarului orașului Chicago, însoțite de articole al căror conținut putea fi rezumat într-o singură frază : „Priviți unde a ajuns !“

Ziariștii cehi îl stimau fiindcă făcea reclamă modului de viață american care oferă o șansă oricărui individ indiferent de mediul din care provine. Anthony J. Cermak s-a adaptat repede stilului de viață liber american „catch-as-catch-can”.

În timpul lui Al Capone, Chicago era Sodoma și Gomora : fraudele și corupția, implicarea consilierilor municipali în profiturile caselor de toleranță patronate de Al Capone și banda lui se aflau la ordinea zilei. Chiar și mijloacele publice erau folosite într-un mod foarte original. Așa, de pildă, funcționarii de la bancă au descoperit o lipsă în valoare de 2 500 000 de dolari care fuseseră sustrași de patru politicieni onorabili. Au mai fost comise și alte delapidări, rămase secrete, la care a participat Thompson, candidatul Partidului Republican la funcția de primar. Poate tocmai de aceea reprezentantul Partidului Democrat Anthony J. Cermak a ieșit învingător în alegeri.

Cermak a ocupat ușor această funcție, deși la început nu prea a avut mari șanse. După ce alegerea lui Thompson ca primar al orașului a devenit aproape o certitudine, procurorul a dispus o revizie inopinată în biroul lui Daniel Seritelli, o rudă a lui Al Capone, șeful Serviciului municipal pentru controlul măsurilor și greutăților. Locțiitorul lui Seritelli era Harry Hockstein, prietenul și favoritul lui Franko Nitti, locțiitorul lui Al Capone.

Rezultatul reviziei a fost uluitor și a scos la iveală fraude în valoare de milioane de dolari. Deși Al Capone a intervenit ca nici unul dintre inculpați să nu compară în fața instanței, incidentul i-a luat pământul de sub picioare lui Thompson, favorizîndu-l pe rivalul său, Cermak.

Cermak, ca și predecesorul lui, a folosit cariera politică ca un mijloc de a obține noi succese în afaceri. Era însă mai abil și cîștigase experiență în Tammany Hall.

După ce a fost ales primar și-a pus oamenii de încredere în posturile cheie ale administrației municipale, după care toți au fost mituiți de reprezentanții lumii interlope.

Anthony J. Cermak colabora strîns cu gangsterii. În plus avea marele talent să aprecieze situația de moment și să intuiască șansele nașilor mafioți. Trebuie să fi fost foarte bine informat fiindcă a știut să se desprindă la momentul potrivit de banda lui Al Capone, a cărui faimă începuse să pălească. A înțeles, de asemenea, că în curînd va fi abrogată legea prohibiției și a început să se ocupe de jocurile de noroc, intrînd în sfera de interes a lui Meyer Lansky și a acoliților săi. După ce Al Capone a fost închis, Cermak și-a organizat o rețea proprie de cazinouri cu ajutorul lui Ted Newberry și a lui Big Bill Johnson din banda rivală condusă de Moran. Frank Nitti, succesorul lui Al Capone, nu avea personalitatea acestuia și înțelegînd că primarul Cermak este un adversar puternic, a capitulat, lăsîndu-i o mare parte din cazinouri.

Dacă nu ar fi murit în urma atentatului de la Miami, Cermak ar fi dat faliment și ar fi suferit o mare decepție. Între timp a izbucnit un alt scandal care a scos la iveală fraudele și uneltirile consilierilor din administrația municipală, legăturile lor cu lumea interlopă și metodele murdare folosite de ei asemănătoare cu cele ale gangsterilor. Cermak a dat ordin șefului poliției ca oamenii lui să facă percheziție în birourile reprezentanței lui Al Capone de pe strada La Salle. O brigadă de polițiști condusă de sergenții Lang și Miller au dat buzna înăuntru și l-au prins pe Frank Nitti. A urmat apoi un schimb de focuri în urma căruia au fost răniți Henry Lang și Frank Nitti. Acesta din urmă s-a vindecat și la scurt timp a compărut în fața instanței ; în timpul dezbaterii procesului a fost omorît Tedy Newberry, asociatul primarului în buzunarul căruia s-a găsit o scrisoare a sergentului de poliție în care acesta se arăta dispus să-l omoare pe Frank Nitti în schimbul sumei de 15 000 dolari. Ziariștii au aflat de scrisoare, ceea ce a provocat un nou scandal senzațional la Chicago. Polițistul Callahan, membru al brigăzii de șoc a declarat sub prestare de jurămînt că Nitti, care fu-

sese surprins în biroul său, nu a opus nici o rezistență. I-a întrebat numai ce caută acolo și le-a cerut mandatul de percheziție. Nu era înarmat. Lang a tras fără nici un motiv trei focuri în omul lipsit de apărare fiindcă fusese plătit. Apoi și-a tras singur un glonte în mînă pentru a simula că a acționat în legitimă apărare. În fața instanței Lang a făcut o declarație publică asemănătoare unui avertisment : dacă curtea cu juri îl condamnă la închisoare va da în vileag toate intrigile lui Anthony J. Cermak și a membrilor Partidului Democrat, ceea ce va însemna sfîrșitul lor. La început Lang a fost condamnat, apoi grațiat și a plecat din Chicago pentru a începe o nouă viață sub un alt nume. În felul acesta se naște în mod firesc din nou întrebarea : cine a tras la Miami și care a fost ținta : președintele sau Cermak ?

Ucigașul Roger, „The Terrible", a răspuns parțial la întrebare atunci cînd a declarat la ieșirea sa din închisoare în 1959 că glonțul ucigaș nu a fost destinat președintelui Roosvelt. Zangara, un tip labil psihic, a servit numai ca om de paie, iar lîngă el în mulțime s-a aflat un pistolar profesionist, anume plătit să-l omoare pe primarul Cermak.

— Cine l-a plătit ? l-a întrebat polițistul.

— Nu știu.

— Cum ați aflat ?

— Fiecare știa. Lui Cermak îi plăcea să bată toba, dar își păstra mîinile curate.

— Cum vă explicați faptul că Zangara a recunoscut că el este vinovatul ?

— Zangara ? Era un dezechilibrat mintal. Nu vă aduceți aminte ce bucuros a fost cînd a aflat că va ajunge pe scaunul electric ? Toate ziarele au scris despre el.

— Există probe concludente ?

— Firește ! Pistolul Smith and Wesson care a fost pus în mîna acestui nebun avea cinci focuri și au fost trase șase gloanțe. Credeți că un singur glonte poate să omoare doi oameni deodată ?

— În Bayfront Park din Miami există un bust al emigrantului ceh Anthony Cermak pe al cărui soclu din marmură sînt înscrise ultimele lui cuvinte rostite în clipa cînd s-a prăbușit pe scaunul automobilului președintelui. „Sînt bucuros că eu am fost lovit în locul dumneavoastră".

Autopsia a dovedit că Roger „The Terrible" a spus adevărul. Glonțul care a fost extras din plămînul lui Cermak avea calibrul 45.

Edward J. Kelly, devenit primar al orașului Chicago, a fost mai rău decît toți predecesorii săi. S-a menținut în această funcție 14 ani, timp în care corupția, șantajul și mita au devenit fenomene obișnuite. În plus Kelly a colaborat pe față cu banditii și a încasat beneficii din 7 500 de cazinouri, care în majoritatea lor nu aveau autorizație oficială.

Meyer Lansky a intuit corect evoluția situației atunci cînd a declarat că nu asasinatele, ci corupția politicienilor și implicarea lor în obținerea de noi surse de profit vor ajuta lumea interlopă americană să cunoască o înflorire fără precedent. Acest raționament realist a fost confirmat de datele statistice apărute ulterior, conform cărora din punct de vedere al veniturilor încasate, Mafia americană a ocupat locul doi după industria armamentului.

Meyer Lansky și Luciano au participat la marele congres al Partidului Democrat de la Chicago nu numai ca să discute despre politică și relațiile sociale, ci și despre afacerile lor. De pildă, au convenit cu Huey Long, guvernatorul statului Louisiana, partea de cîștig care îi revenea dacă le permitea să-și deschidă cîteva cazinouri la New Orleans.

— Domnilor, uitați despre ce este vorba, le-a zis Lansky în cabinetul său directorial. În sud avem cale liberă. Long se află într-o situație financiară atît de precară încît ține la fiecare dolar. Vreau să instalăm cîteva sute de automate cu jetoane și să construim mai multe cazinouri de lux. Chemați-l pe Phil Kastell ! Ar fi un șef bun pentru New Orleans.

Au început să lucreze în stil mare și hotelurile construite de ei au rămas pînă în zilele noastre. Am vizitat unul din ele și am luat micul dejun într-o încăpere

rotundă cu draperii plușate — fostul cazinou unde se rulaseră milioane de dolari. Personalul care servea nu era amabil așa cum se obișnuiește în localurile ieșite din uz. Nici unul dintre chelnerii negri nu era dispus să vorbească despre Mafia sau despre vremurile acelea glorioase dar apuse, cînd Phill Kastell, un dandy între două vîrste, era șeful atotputernic al lui Bourbon Street și al împrejurimilor ei luxoase.

Meyer Lansky l-a numit pe tînărul Seymour Weiss prim locțiitor. Și-a instalat cartierul general la etajul doi al hotelului „Roosvelt", de unde conducea imperiul jocurilor de noroc și al barurilor de noapte cu fete drăguțe. Aici încasa cîștiguri enorme, repartiza cotele parte și depunea regulat bani într-o bancă elvețiană în contul secret al guvernatorului Lang. Acest procedeu de corupere îi fusese sugerat de talentatul Doc Stacher. Domnul guvernator primea anual 2 pînă la 3 000 000 de dolari.

— Vă mai aduceți aminte de directorul Weiss ? l-am întrebat pe bătrînul portar îmbrăcat în uniformă cu fireturi care stătea în fața hotelului „Roosvelt".

— Seymour ? s-a bîlbîit dar imediat și-a revenit. Apoi a făcut un gest cu mîna, adăugînd pe un ton obosit : Domnule, nu vă puteți închipui cîte persoane s-au perindat în hotel de cînd sînt eu.

Știam că zece dolari l-ar fi făcut să-și amintească, dar în cel mai bun caz aș fi aflat dacă Seymour Weiss purta mustață și prefera blondele sau brunetele.

După ce gangsterii s-au înțeles cu guvernatorul Long, gangsterii au început să alerge după profituri de la marile cazinouri. Goana lor începea la New Orleans și se termina la Hot Springs, care devenise o adevărată stațiune de lux a bandiților. La adăpostul protecției poliției locale și a puterii judecătorești, care fusese mituită, aici și-au găsit refugiu tîlhari și ucigași notorii. Din Hot Springs morbul jocurilor de noroc s-a extins în Florida, în scurt timp gangsterii au monopolizat orașele Miami și Miami Beach, care erau despărțite printr-o aruncătură de băț de Havana și Las Vegas.

Meyer Lansky nu iubea publicitatea și trăia retras. În schimb apăreau în public avocații și rudele lui, uneori doar prietenii. Tactica lui era bine gîndită. Chiar și astăzi biografia marelui bos al gangsterilor are locuri goale și perioade despre care nu se știe nimic deoarece lucra cu oameni de paie.

Dintre aceștia au făcut parte Owney Madden zis „Killer" („Ucigașul") și Carlos Marcello, născut în Tunisia, unul dintre puținii „străini" în banda de evrei a lui Meyer Lansky. După ce și-a pus în gînd să cucerească Florida, Lansky a dispus să i se cumpere și alte hoteluri, iar rudele lui Madena, Frank Erickson și Herman Stark au achiziționat hipodromul Tropical Park.

Nu se știe foarte bine ce relații au existat între Lansky și Frank Costello, colaboratorul lui care a inițiat goana după profiturile aduse de cazinouri. Deși în multe situații Costello părea că acționează independent, acțiunile lui erau dirijate din umbră de înțeleptul strateg Lansky.

Francesco Castiglia s-a născut în 1889 în Italia. Cînd avea doi ani părinții lui au emigrat în Statele Unite și s-au stabilit în Harlem. A crescut pe străzi, era ambițios, iar după ce a ajuns la apogeul puterii a fost numit președintele guvernului invizibil al Mafiei americane. De la vîrsta de 10 ani a încercat să intre în viața politică ; a frecventat clubul de faimă proastă Tammany Hall al Partidului Democrat, iar mai tîrziu s-a lansat în traficul cu băuturi alcoolice și în alte afaceri rentabile, adoptînd numele italian Costello. Încă din 1915 a fost închis pentru port ilegal de arme și după eliberare s-a specializat în sectorul de automate cu jetoane. După ce noul primar al orașului New York, incoruptibilul „La Guardia" a declarat război bandiților, interzicînd automatele cu jetoane pe care le-a distrus ostentativ în fața camerelor de luat vederi ale fotoreporterilor, Costello s-a mutat la New Orleans. Ca agent comercial al lui Meyer Lansky a instalat în baruri, circiumi, cluburi de noapte și hoteluri 5 000 de „slot machines", „bandiți cu o singură mînă" fabricate la uzina lui proprie „True Mint Co".

11—c. 616

La New Orleans a construit și a condus cazinoul „Beverly Country Club", iar la Saratoga — „Piping Rock Casino", avîndu-i drept coparticipanți pe Joe Adonis și Jake Lansky. Apoi banda lui Lansky s-a mutat în Florida, iar Frank Costello a construit în scurt timp lîngă șosele o rețea deasă de mici restaurante unde se mîncau sadvișuri calde și se practicau jocuri de noroc în camere bine păzite și ferite de ochiul lumii. Se menționează de pildă că celebrul rege al petrolului, multimilionarul Harry Sinclair a pierdut într-o noapte într-o asemenea speluncă, suma de 800 000 de dolari.

La alegerile din 1932 Costello s-a înțeles cu fracțiunea Partidului Democrat și cu Jimmy Hines, șeful clubului Tammany Hall și a susținut candidatura președintelui Roosvelt. În 1943 l-a ajutat pe Thomas Aurelio să fie numit în funcția de judecător al Tribunalului suprem. Din cercul lui de prieteni intimi făceau parte O'Dwyer, primarul orașului New York, și Philip Kennedy, șeful poliției newyorkeze.

Kennedy a fost martorul ocular al tentativei de omor a lui Costello de la 2 mai 1952. Întorcîndu-se de la o recepție, cei doi au oprit mașina în fața hotelului „Majestic" de lîngă Central Park. În holul hotelului, Costello a auzit pași. A întors capul și a văzut un bărbat cu un pistol în mînă. A urmat o împușcătură. Costello a sărit într-o parte și glonțul l-a zgîriat pe frunte.

Șeful poliției, care a auzit împușcături, a intrat repede în hol, dar ucigașul dispăruse. L-a ajutat pe Costello să urce în mașină și l-a transportat la spital. Avea o rană superficială din care curgea sînge și a doua zi se putea duce acasă.

Toate vilele luxoase din jurul lui Central Park sînt păzite de portari îmbrăcați în livrea. Portarul hotelului „Majestic" l-a văzut pe cel care a tras și i-a făcut o descriere amănunțită. Poliția a găsit în cartotecă fișa unui gangster ale cărui semnalmente coincideau și care avea motive de răzbunare. Numele lui era Vincent Gigante, lucra pentru nașul Tony Bendero în sectorul de stupefiante și avusese în trecut un diferend cu Costello. Agenții

serviciului de criminalistică l-au ridicat pe Gigante și conform uzanței l-au prezentat portarului.

— El este, l-a recunoscut acesta.

În spital rănitul Costello a fost dezbrăcat. Agenții F.B.I. i-au percheziționat hainele și nu au găsit în buzunare nimic compromițător în afara unui bilet pe care scria : „Tropicana, May 5. 70 000 de dolari". Acesta era venitul zilnic încasat de la cazinoul Tropicana din Las Vegas. Frank Costello, poreclit de colegii mai tineri „Unchiul Frank", nu a recunoscut că îi aparține acest bilet.

„Tropicana" este unul dintre cele mai mari hoteluri din Las Vegas, care are un cazinou celebru. După ce am ajuns la Las Vegas, mergînd pe urmele Mafiei, mi s-a părut incredibil ca proprietarul lui să poată cîștiga într-o singură zi 70 000 de dolari. Nu am întrebat care e cifra de afaceri a cazinoului „Tropicana", fiindcă știam dinainte că nu o să primesc nici un răspuns, chiar dacă americanii sînt obișnuiți să vorbească în cifre (ghidul nu știe cine a construit un monument, dar știe precis cît a costat).

Mafia ignoră legile federale și acționează conform propriilor sale legi. Procesul lui Gigante s-a desfășurat potrivit așteptărilor. Victima, „Unchiul Fraank", îmbrăcat sobru și elegant, a jucat rolul unui gentleman onorabil, plin de complezență față de omul care vroia să-l omoare. Portarul a declarat în fața curții cu juri că acuzatul este Gigante, iar Costello urma să confirme această depoziție.

Gigante și Costello erau însă mafioți. „Unchiul Frank" a mărturisit că nu l-a văzut niciodată pe agresor și nu poate să-l identifice. Gigante a părăsit sala tribunalului ca un om liber

Această farsă judiciară avea culisele ei. Într-o casă de la țară din Atlantic Highlands Vito Genovese locuia înconjurat de paznicii lui personali. Era atît de puternic și de vanitos încît și-a permis să recunoască că el este autorul atentatului. A declarat că el l-a angajat pe Gigante și a greșit că nu și-a ales un pistolar mai bun.

La scurtă vreme după această declarație la Atlantic Highlands s-au strîns toți mafioții din New York și din celelalte orașe ca să aprobe măcar ulterior atentatul nereușit asupra lui Costello. Genovese i-a făcut o declarație de pace lui Costello și cei doi și-au dat mîna ca să dovedească celorlalți cum trebuie rezolvate divergențele din sînul Mafiei.

La reuniunea care a avut loc la reședința luxoasă din Atlantic Highlands nu a luat însă parte Albert Anastasia, șeful Murder Inc., ceea ce însemna că el nu este de acord cu împăcarea. Vito Genovese a aflat că Anastasia, poreclit „Bum-Bum", l-a condamnat la moarte din cauza trădării lui Costello și a lui Luciano. Vorbele rostite de șeful Murder Inc. nu erau o amenințare, ci un verdict. Cu spiritul clarvăzător ce-l caracteriza, Genovese a înțeles că nu mai are decît o singură șansă : să atace și să-l prindă pe Anastasia înainte ca acesta să-l prindă pe el.

În 1957 hotelul „Park Sheraton" făcea parte dintre cele mai bune hoteluri din New York și ca orice hotel de lux avea un salon de frizură. La 25 octombrie 1957, la ora 10,15 dimineața milionarul Anastasia a intrat să se tundă la frizerul lui, Bocchino. Imediat după ce s-a așezat pe scaun, în salon au intrat doi pistolari care i-au făcut frizerului un semn discret să se retragă într-un colț. Cîteva minute mai tîrziu Albert Anastasia se prăbușea mort în scaunul frizerului, iar ucigașii dispăreau nevăzuți. Poliția nu a descoperit nimic. Mai tîrziu agenții F.B.I. au aflat că unul dintre pistolari a fost Carlo Gambino, care la intervenția lui Vito Genovese urma să devină succesorul lui Anastasia.

Carlo Gambino a început ca pistolar și a făcut o carieră prodigioasă El a devenit modelul eroului principal al romanului „Nașul" de Mario Puzzo. Spre deosebire de mulți alți colegi de breaslă a trăit pînă la 74 de ani și a murit în patul lui de moarte bună. A fost nasul a 20 de „familii" mafiote din Statele Unite.

DEȚINUTUL NR. 16 877

Nu se știe de ce gangsterilor le-a plăcut să aibă multe nume conspirative. Pe vremea cînd F.B.I. avea cea mai mare cartotecă cu amprente din lume, această modă era perimată, iar poreclele gangsterilor — naive. Mînat de curiozitate am cerut la Direcția F.B.I. de pe Pennsylvania Avenue din Washington fotocopia circularei nr. 11 din 8 august 1939.

Mandatul de arestare al lui Louis Buchalter emis într-un tiraj de 1 000 000 de bucăți este o raritate în domeniul criminalisticii. El menționează că cel care va prinde criminalul viu sau mort va primi de la administrația orașului New York o recompensă în valoare de 25 000 dolari. Numele conspirative ale lui „Lepke" Buchalter erau Louis Buchalter, Louis Buckhouse, Louis Kawar, Louis Kauvar, Louis Cohen, Louis Saffer, Louis Brodsky. Fișa lui conține cinci amprente de la mîna stîngă, cinci de la mîna dreaptă, o fotografie și sub ea următoarele date : 42 de ani, rasă albă, evreu, înălțime cinci picioare și cinci degete, greutate 170 pfunzi, talie mijlocie, păr negru, ochi căprui, ten smead, căsătorit, tatăl unui băiat de 18 ani Harold. Urechi mari clăpăuge, nas bine conturat, bărbie proeminentă. Pentru orice informații suplimentare adresați-vă prin telefon, telex, personal sau în scris la „The Detective Division, Police Department, New York City".

Lepke este un nume curios. Nu e nici nume de botez, nici poreclă. Se spune că în copilărie mama îl alinta, chemîndu-l Lepkele care în idiș este un diminutiv de la Louise. Băiatul a mers la școală, a învățat să scrie, să

citească și mai ales să socotească. Apoi a început să facă diverse tîlhării, ajungînd în cele din urmă unul din cei mai periculoși criminali din Statele Unite, cum l-a caracterizat Hoover, șeful F.B.I. Buchalter a avut pe conștiință o serie întreagă de crime grave, inclusiv zeci de omucideri.

Tatăl lui a fost un slujbaș onest în serviciul statului. A avut cinci copii dintre care numai Louis, născut în 1897, a luat-o pe calea pierzaniei. Lepke avea o înfățișare absolut banală și nu părea nicidecum un criminal periculos sau ucigaș feroce. În fotografia de la F.B.I. cel mai mult m-au impresionat ochii lui care nu privesc arogant sau provocator, ci plini de groază.

Se spune că era un individ foarte calm, cumpătat care își petrecea serile în mijlocul familiei, își iubea copiii, nu bea, nu fuma și se ducea regulat la sinagogă. Acest tip a omorît sau a dat ordin să fie omorîți circa 70 de oameni. S-a specializat în munca sindicală, deși abia din 1922 a intrat în sindicat. O parte din tinerețe și-a petrecut-o ca hoț, altă parte în închisoare. În 1915 a fost trimis prima dată la o casă de corecție. După ce s-a întors, s-a mutat la niște rude în Bridgeport. Aici a fost condamnat la doi ani pentru furt. După ce a ajuns în libertate și-a schimbat locul de acțiune la New York. Din nou a fost prins A stat un an la Sing-Sing și apoi alternativ în libertate și la închisoare pînă în 1922. A compărut în fața instanței de unsprezece ori pentru bănuiala de omor și tot de atîtea ori a fost eliberat din lipsă de probe. Buchalter s-a aliat cu Jack „Gurrah" Shapiro și amîndoi au început să lucreze ca ucigași în „comandoul de pedeapsă" al sindicatului textiliștilor.

Stilul de viață american are o serie întreagă de particularități. Clasa muncitoare americană a luptat pentru dreptate și progres social, folosind metode proprii. În timpul primului război mondial au apărut în sindicate primii gangsteri care erau apărători plătiți sau bătăuși profesioniști. Cînd muncitorii au început să-și revendice drepturile, proprietarii de fabrici au atras de partea lor poliția coruptă care îi apăra pe spărgătorii de grevă și

lupta contra sindicatelor. Ca să se apere, liderii muncitorilor și-au angajat o armată de gangsteri profesioniști care lucrau pe bani fără să le pese pentru cine. În 1924 Buchalter și Shapiro au intrat în banda lui Angie Orgeno, care lupta de partea cealaltă a baricadei împotriva muncitorilor, fiind plătită de industriași.

În 1926 la fabrica de confecții „International Tailoring Company" a izbucnit o grevă care a degenerat într-un conflict armat dramatic. Muncitorii au aruncat de la etajul zece pe unul dintre proprietarii fabricii. Un muncitor care veghea contra spargerii grevei și-a pierdut viața. Această grevă a sindicatului lucrătorilor din industria textilă a costat 3 000 000 de dolari fără să ducă la obținerea unor concesii din partea conducerii. Patronii atelierelor de vopsitorie au chemat în ajutor banda lui Orgeno și i-a oferit suma de 50 000 de dolari pentru a sparge greva. În acest moment a intervenit Lepke Buchalter : a intrat în legătură cu sindicatul, l-a împușcat pe Orgeno, i-a luat locul și a început să recruteze mercenari din lumea interlopă americană ; în felul acesta în scurt timp banda lui a ajuns să numere peste 250 de pistolari înarmați. Apoi a inițiat ofensiva atît împotriva muncitorilor organizați în sindicate, cît și împotriva patronilor lor.

Conform principiului valabil pînă astăzi de sume de bani oferite în mod regulat, el a garantat ambelor părți protecție contra gangsterilor, prin urmare contra membrilor din propria lui bandă. Folosind teroarea, grevele, sabotajele și amenințările, a obligat patronii să-i plătească o sumă anuală de 5 pînă la 50 000 de dolari pentru ca fabrica să poată lucra în liniște. Buchalter a pus stăpînire mai întîi pe sindicatele muncitorilor din fabrica de confecții „Amalgamated Clothing Workes", apoi pe sindicatele din industria de pielărie, transporturi, ajungînd să cîștige fără nici un efort cîteva milioane de dolari neimpozabili pe an.

Dacă unul dintre patroni nu plătea, Buchalter organiza imediat o grevă, dădea foc depozitelor, distrugea utilajele sau își trimitea băieții să-l ciomăgească pe patron. Aceleași metode erau folosite și împotriva funcțio-

narilor sindicaliști. William Snyder, președintele sindicatului brutarilor, colabora cu Buchalter. Dar cînd acesta din urmă a propus reducerea salariilor șoferilor de camioane, iar camionagii au amenințat că intră în grevă, Snyder le-a recunoscut drepturile.

A greșit fiindcă s-a opus lui Buchalter, semnîndu-și singur actul de condamnare.

Ca un gangster lipsit de scrupule ce era, Buchalter a pus la cale o execuție ostentativă și publică a liderului sindicalist. A invitat într-un restaurant din New York 12 reprezentanți ai sindicatului șoferilor, pe motiv că vrea să discute cu ei. Imediat după ce oaspeții s-au așezat la masă, a apărut un individ necunoscut și înarmat care l-a împușcat pe William Snyder. Îngroziți, cei prezenți au acceptat necondiționat cererile lui Buchalter.

În 1932 Buchalter era considerat un „Napoleon" al sindicatelor. După un an a monopolizat industria cinematografică, fabricile de încălțăminte, industria de galanterie și tăbăcărie, a coparticipat la deschiderea de noi baruri și săli de dans ; victime ale carierei lui au devenit proprietarii de taxiuri, salariații de la abatoare, crescătorii de păsări, restaurante, spălătorii și curățătorii. Apoi a comis marea greșeală de a se lansa în traficul cu stupefiante.

În februarie 1935 pe Seymour Avenue din Brooklyn a explodat o clădire despre care nimeni nu bănuia că adăpostește o fabrică de opiu. Buchalter a cumpărat din Hong Kong 600 de încărcături de opiu brut pe care l-a rafinat în Seymour Avenue ; de asemenea a făcut trafic ilegal cu heroină pură și într-un singur an a cîștigat 10 000 000 de dolari. După explozia din Brooklyn agenții F.B.I. și poliția newyorkeză au început să-l caute. Devenise o persoană incomodă chiar pentru Lansky și banda lui Luciano deoarece colaborase cu ei și cunoștea multe lucruri murdare pe care le putea divulga poliției.

Directorul F.B.I. a întărit echipa care se ocupa cu demascarea infracțiunilor comise de membrii lumii interlope. Agenții lui îl urmăreau pe Buchalter zi și noapte, îi interceptau convorbirile telefonice, dar el continua

să-și conducă banda nestingherit și cu mînă de fier. Cine nu asculta, era lichidat. Numai în 1939 a ucis 12 inși deveniți incomozi. I-a semnat actul de condamnare și colaboratorului său apropiat Max Rubin care a lucrat mai întîi în Salt Lake City și apoi în New Orleans, unde i-a pregătit terenul pentru monopolizarea sindicatelor locale. Rubin nu se simțea bine printre străini și de aceea profita de orice zi liberă pentru a pleca să-și vadă familia. Părăsirea „locului de muncă" fără acordul șefului, trebuia să-l coste viața. Dar ucigașul trimis de Buchalter a greșit ținta. Max Rubin a fost numai rănit și mai tîrziu a devenit unul dintre principalii martori în procesul intentat criminalului Buchalter.

Șeful bandei se ascundea de poliție ca un animal hăituit. Își schimba mereu locul fiindcă știa că pe capul lui era pusă o mare recompensă și este căutat de tot aparatul polițienesc din Statele Unite. În ziare apăreau anunțuri că a fost văzut la Havana, în Mexic, în Europa și se pare că a locuit chiar la hotelul „Pupp" din Karlovy Vary. După doi ani de căutări prin întreaga lume a fost prins. Mai tîrziu a ieșit la iveală că a stat mult timp ascuns în clădirea cabaretului „Oriental Palace" din Coney Island care era patronat de Aibert Anastasia și de Abe Reles, zis Kid Twist.

Au existat mai multe variante care au descris dedesubturile și modul în care a fost arestat Buchalter.

— Ne-am strîns toți la Lower East Side ca să ne sfătuim ce să facem cu el, a mărturisit mai tîrziu Doc Stacher.

— Prin urmare ați convocat tribunalul Mafiei ?

— Puteți să-i spuneți cum vreți. Lepke devenise periculos. Nimeni nu mai era sigur în fața ucigașilor lui. Nu exista decît o singură cale — să fie lichidat.

— Nu l-ați împușcat ?

— Nu ne puteam permite. Schultz a fost ultimul. Bugsy Siegel a fost singurul de părere că trebuie să terminăm cu el.

— Pe vremea aceea Siegel se găsea în California ?

— A venit de acolo și ne-a spus să nu facem mofturi fără rost.

— Cine trebuia să ia o hotărîre ?

— Meyer Lansky era șeful. El a venit cu o altă propunere.

— Se temea de poliție ?

— Nu știu, dar avea dreptate. Nu trebuia să mai procedăm așa cum am procedat cu Dutch Schultz. Timpurile se schimbaseră. Și noi la fel ; aveam o poziție bună fiindcă eram proprietari de firme prospere și de hoteluri.

— Știu că nu l-ați împușcat, dar m-ar interesa să aflu ce s-a petrecut în culise.

— În culise ! Nimic. Lansky a vorbit sau mai bine zis l-a convins pe Dimples, cel mai bun prieten al lui Lepke...

— Pe Moe Dimples Wolenski ?

— Da, exact pe el. Wolenski trebuia să-i întindă o cursă și să-i spună că a căzut la învoială cu Edgar Hoover, șeful F.B.I.

— V-ați întîlnit cu el ?

— Eu, nu. Nu pot să confirm sau să infirm nimic. N-am fost de față, a zis Doc Stacker cu un aer indiferent.

— Peste tot scrie că v-ați întîlnit.

— Se pot scrie multe lucruri care de cele mai multe ori se dovedesc false.

— Bine. Prin urmare Wolenski i-a spus lui Buchalter că v-ați înțeles cu Hoover. Dar în legătură cu ce ?

— În legătură cu faptul că dacă se va preda singur va fi tradus în fața instanței și va primi doar o pedeapsă simbolică, iar F.B.I. îi va lăsa pe toți ceilalți în pace. Trebuia s-o facem, fiindcă Lepke se purta ca un țicnit și toți eram în pericol să fim omorîți. Înnebunise de-a binelea și voia să închidă gura oricui care ar fi putut depune mărturie contra lui.

— Ce rol trebuia să joace redactorul Winckell în această păcăleală ?

— A fost invitat la o discuție unde i s-a promis că va primi un subiect senzațional, dacă va face pe intermediarul între noi și F.B.I.

— Buchalter a crezut în aceste promisiuni ?

— Da. Lepke nu excela printr-o minte foarte ageră. Prefera să-și atingă ținta călcînd peste cadavre.

— Și astfel a fost arestat

— Da. În noaptea zilei de 24 spre 25 august 1939. Era o căldură infernală Lepke aștepta pe Three Avenue în Brooklyn. S-a apropiat o mașină și a urcat în ea.

La volan se afla „Bum-Bum" Anastasia care s-a îndreptat spre Manhattan. La întretăierea dintre Five Avenue și Twentyeight Avenue l-a preluat Hoover a cărui mașină era condusă parcă din întîmplare de redactorul Walter Winchell. Mașina a oprit direct la închisoare și în felul acesta s-a terminat totul !"

Buchalter și ceilalți gangsteri nu se temeau atît de F.B.I. și de șeful lui, Hoover, cît de procurorul general Thomas Dewey care începuse să combată pe o scară nebănuită criminalitatea. Repurtase deja primele succese : aflase numele celor care figurau pe lista criminalilor căutați și urmăriți. Îl arestase și îl condamnase pe Lucky Luciano, regele lumii interlope, băgînd frica în colegii lui de breaslă. Buchalter s-a lăsat convins să se predea singur F.B.I.-ului cu condiția ca directorul Edgar J. Hoover să nu-l dea pe mîna procurorului Dewey

Deși se spune că la început Hoover a fost de acord cu această condiție, mai tîrziu el nu a respectat-o. După condamnarea lui Buchalter la 14 ani închisoare pentru trafic ilegal cu stupefiante, cazul a fost preluat de Thomas Dewey, care i-a intentat un alt proces. Curtea cu juri l-a condamnat la încă 30 de ani privare de libertate. Aceste combinații, certurile dintre F.B.I. și criminalii care pun condiții par a nu fi verosimile. Dar dreptul penal și judiciar american permit găsirea de subterfugii și negocieri conform principiului „ceva pentru altceva". Avocatul inculpatului are dreptul să negocieze cu procurorul condițiile în care clientul lui va fi dispus să vorbească, iar părțile pot stabili de comun acord prețul în schimbul căruia inculpatul devine martor în propriul său proces, nemaiputînd fi astfel condamnat. Uneori se poate ajunge în limite legale la o serie de înțelegeri de substituire de

motivație : procurorul garantează inculpatului revocarea acuzării pentru care este tradus în fața instanței în schimbul recunoașterii unor fapte penale nedovedite pînă atunci. În felul acesta se explică de ce Buchalter s-a lăsat prins. A crezut în niște promisiuni care erau verosimile în condițiile de viață americană și a fost înșelat.

Este interesant că în ochii opiniei publice Hoover, directorul F.B.I., a apărut ca principal vinovat și excroc. Mai mult decît atît, ziariștii l-au acuzat de trădare fiindcă nu și-a respectat cuvîntul dat. Dar cu acest prilej au ieșit la iveală și alte amănunte de culise. De pildă, s-a aflat că ziaristul Walter Winchell a fixat în numele sindicatului întîlnirea lui Frank Costello cu Hoover la care acesta din urmă a fost de acord cu afacerea Buchalter, propusă de Costello. În felul acesta la 24 august 1939, directorul F.B.I. în persoană, neînarmat, așa cum cereau regulile Mafiei, l-a arestat pe Buchalter. Martor a fost numai ziaristul Winchell, care se afla la volanul mașinii lui Hoover.

Această înscenare polițienească a fost mult comentată și a rămas pînă astăzi un subiect controversat. Nu trebuie însă să uităm că ea s-a petrecut în 1939 în Statele Unite, iar condițiile și modul de gîndire american nu pot fi comparate cu normele de viață europene. În America succesul personal și reclama sînt la mare preț și nimeni nu condamnă acest lucru. Hoover a avut un prilej să se remarce și l-a folosit. Victoria lui asupra lui O'Dwyer a contribuit astfel la creșterea faimei F.B.I., ai cărui criminaliști au devenit centrul atenției publice.

Hoover a fost învinuit de lipsă de caracter deoarece nu și-a respectat promisiunea, dar el s-a apărat, declarînd că lupta împotriva gangsterilor nu cunoaște nici o lege, nu admite compromisuri sau înțelegeri cu criminalii și permite orice truc sau fentă. Ce codex de onoare poate fi atunci valabil în lupta pe care o duc apărătorii legii împotriva criminalității ?

Buchalter a plătit pentru credulitatea lui și a trebuit să se ascundă fiindcă altfel n-ar fi putut supraviețui. Lucky Luciano îl condamnase, deși el însuși era închis.

Mediatorul Wolenski s-a speriat și a dispărut. A apărut din nou în America în 1945, cînd a sperat că totul a fost dat uitării, dar Albert Anastasia a dat ordin să fie omorît.

Vineri, 22 martie 1940. La procuratura districtuală din Brooklyn așteaptă o femeie tînără și nervoasă care solicită audiență la procurorul William O'Dwyer. Este condusă în fața locțiitorului acestuia.

— Luați loc, doamnă, o invită procurorul Turkus. Vă rog să vă calmați și să-mi relatați despre ce e vorba.

— Sînt soția lui Abe Reles, răspunse femeia, privindu-l lung.

— Soția lui Kid Twist Reles ?

— Da

— Cu ce vă pot fi de folos, doamnă Reles ? Soțul dumneavoastră este închis.

— L-am vizitat și el m-a trimis aici ca să vă comunic că e dispus să facă totul pentru a fi eliberat. Poate depune orice mărturie doriți. Eu aștept un copil, iar pe el îl așteaptă scaunul electric. S-a hotărît să facă acest pas de dragul copilului nostru.

Vestea a avut efectul unei bombe. Mai tîrziu Valachi și Vincente Teresa au vorbit în fața camerelor de luat vederi. Dar Abe Reles a spart gheața.

După ce a primit aprobarea Tribunalului Suprem, procurorul Turkus s-a prezentat în aceeași seară, la ora 19,00, la închisoarea de unde l-a ridicat pe Reles și l-a dus la procuratură. La ora 22,00 procurorul O'Dwyer a a început un interogatoriu devenit celebru în istoria luptei împotriva cartelului crimei din S.U.A.

Reles era un individ gras și urît, cu fața ciupită de vărsat, cu buze groase și ochi bulbucați, urechi clăpăuge, picioare scurte și brațe lungi de maimuță. Complicii lui afirmau că era tipul de ucigaș cu sînge rece, fără scrupule, banii fiind singurul lucru care îl interesau.

Acum stătea în biroul procurorului și-și muta privirea de la O'Dwyer la Turkus și de la ei la polițiștii care păzeau ușa. Se umfla în pene, arogîndu-și rolul de mare

gangster, conștient de propria lui valoare. În realitate murea de frică și avea inima cît un purice.

— Depun mărturie numai în anumite condiții, a spus el în chip de introducere.

— Vă ascult, a răspuns procurorul O'Dwyer.

— Vreau să-mi garantați libertatea.

— Nu pot să promit.

— Trebuie. Aveți ocazia să aflați lucruri de pe urma cărora veți deveni celebru în întreaga Americă.

— Nu țin neapărat.

— Trebuie să țineți. N-aveți idee cîte lucruri știu. Vă pot clarifica 50 de crime poate și mai multe. Batem palma ?

Controversa a durat pînă după miezul nopții, iar a doua zi, la ora patru dimineața au căzut la următoarea învoială : nimic din ce va mărturisi Reles nu va fi folosit împotriva lui și el va participa la proces ca martor, lucru permis de lege. A fost chemat un stenograf și Reles, care după cum s-a dovedit avea o memorie fantastică, i-a dictat timp de 12 zile. Depoziția lui a avut douăzeci și cinci de puncte, conținînd nume și date precise, locul și modul de săvîrșire a asasinatelor. Se afirmă că datele cuprinse în procesul verbal au ajutat la elucidarea a circa 200 de omoruri neanchetate. Timp de 12 zile, de dimineață pînă seara, Abe Reles și-a depănat amintirile din cariera lui de gangster, a povestit despre crimele lui și ale altora. Seara urca discret într-un automobil particular, escortat de polițiști îmbrăcați în civil care îl duceau în Brooklyn unde avea o cameră închiriată la hotelul „Bossert". Procuratura considera necesar să țină acțiunea în cel mai desăvîrșit secret. După ce s-a dovedit că prezența lui Reles la hotel ar putea fi deconspirată, i-a fost închiriată o cameră la etajul șase la hotelul „Half Moon" pe insula Coney Island.

Numele adevărat al lui Abe Reles era Max Zweibach. Cineva îl poreclise Kid Twist Reles și a rămas cu această poreclă. Și-a început cariera de bandit în cartierele Brownsville și Ocean Hills din Brooklyn, unde opera banda fraților Shapiro. În timpul prohibiției aceștia au

făcut contrabandă cu băuturi alcoolice, au deschis cîteva localuri cu jocuri de noroc și case de toleranță. Tînărul Reles a învățat „meserie" de la ei și ucidea la comandă în schimbul unei lefi săptămînale de 50 de dolari. De mai multe ori trebuia să ajungă în spatele zăbrelelor, dar oamenii fraților Shapiro se aflau peste tot, inclusiv în rîndul polițiștilor. În schimbul unui șperț gras, ei l-au lăsat pe ucigaș în libertate. Cu această ocazie însă Reles a devenit conștient de propria lui valoare și a refuzat să mai lucreze așa ieftin. I-a cerut șefului bandei, Meyer Shapiro, dreptul de a primi o cotă parte din cîștig, dar a fost refuzat. Reles a jurat răzbunare.

S-a aliat cu un bandit de profesie pe nume Bugsy Goldstein, fost coleg de școală și de hoții. Înainte de a intra în banda lui Shapiro, ei au reușit să comită o mare excrocherie pe care poliția nu a descoperit-o. Reles l-a convins pe Goldstein că e timpul să devină independenți și să nu mai lucreze pe o sumă fixă de bani. Au închiriat o casă mică și ieftină, au adunat cîteva fete ușoare, l-au cooptat pe versatul gangster Frank Annandanda, poreclit Dasher, și au început să lucreze pe cont propriu în mijlocul zonei de acțiune a fraților Shapiro. De mic copil Reles se dovedise capabil de orice. Îi plăceau bătăile și violența, nu se temea de fostul său șef și nu pierdea ocazia să declare că vrea să se răzbune pe el.

Deși la început nu i-au luat prea mult în seamă pe cei patru tineri, frații Shapiro nu suportau să aibă concurenți pe propriul lor teren. Au trimis un mesager să-i convingă să dispară din Brownsville, dar „diplomatul" a fost dat afară din bordel. Atunci Reles s-a hotărît să atace conform principiului că cel care atacă primul are șanse mai mari.

În fața casei lui Meyer Shapiro era parcat un automobil nou-nouț. La miezul nopții, după ce străzile din Brownsville devin pustii, Reles împreună cu amicul său Goldstein au atacat mașina cu bare de fier și dale de piatră, transformînd-o într-un morman de fiare. Auzind zgomote, Meyer Shapiro a ieșit afară și a tras. Goldstein a rămas întins în mijlocul străzii, iar Reles a scăpat din

bătaie cu contuzii grave, reușind cu greu să se ascundă în cel mai apropiat gang.

Frații Shapiro au înțeles că gluma se îngroașă și s-au hotărît să-i dea o lecție lui Reles, atingîndu-l în punctul său cel mai sensibil. Shapiro știa că Reles are o iubită frumoasă de 18 ani care locuia în apropiere. A găsit-o după trei zile de căutări prin cîrciumi, cinematografe, săli de dans ; a urmărit-o cu mașina pe o străduță îngustă, a tras-o înăuntru ; a oprit pe un maidan părăsit unde mai întîi a violat-o și apoi a desfigurat-o în bătăi.

— Să-i spui derbedeului tău că ăsta e numai începutul. Cel mai bine ar fi să dispară.

Cînd a aflat de cele întîmplate Reles nu era complet restabilit de pe urma bătăii încasate. Imediat după ce și-a scos bandajele și s-a întremat, a început să facă mobilizarea.

A luat legătura cu Louise Capone care, deși nu era rudă cu Al Capone, avea o practică bogată de criminal și împreună au format o bandă compusă din Albert Anastasia, Pittsburg Phill Strauss și Maione. Ce-i drept, nu alcătuiau o echipă monolită din cauză că erau măcinați de invidie și dușmănii, dar toți se aflau în căutarea unui sector nou de activitate, iar Abe Reles le-a oferit o șansă.

Jocurile de noroc, specula, furtul de mașini constituiau principalele lor ocupații. Au devenit pionierii sectorului de delincvență care a rămas pînă azi unul dintre cele mai rentabile în Statele Unite. Furau o mașină nouă, demontau tăblița cu numărul de înmatriculare și motorul, făceau rost de acte noi și o vindeau mai ieftin. Într-o singură zi reușeau să facă bucățele cîteva mașini. Cele mai mari cîștiguri le-a obținut însă după intrarea în sindicat. Șantajau atît organizațiile de sindicat, cît și patronii fabricilor. Cine nu plătea taxa de „apărare" era pedepsit și plătea mai tîrziu scump.

Jocurile de noroc cu o miză de 5, 10 sau 25 de cenți erau organizate direct pe stradă sau în gangurile caselor din cele mai rău famate cartiere ale New York-ului.

Săracii își cumpărau pentru cîteva ore o speranță pe un dime sau quarter. Șeful acestui sector era Louise

Benson, care îi preda zilnic lui Reles cîștigul în valoare de circa 10 000 de dolari.

Abe Reles era crud față de dușmani. Într-o zi s-a întîlnit pe stradă cu un rival, Jack Painter. Reles era neînarmat. Painter i-a băgat țeava pistolului în coaste și l-a lipit de zid. Reles nu s-a pierdut cu firea și i-a explicat că e mai bine să nu-l împuște fiindcă nici el nu va supraviețui atacului pistolarilor pe care i-a angajat. Jack Painter nu a tras. Reles i-a promis că îl primește în banda lui și va cîștiga o mulțime de bani. Apoi au intrat în cea mai apropiată cîrciumă ca să cinstească împăcarea. Peste o oră au ieșit afară, clătinîndu-se. Se țineau de mijloc ca doi prieteni nedespărțiți și rîdeau cu gura pînă la urechi. După aceea Reles a băgat mîna în buzunarul lui Jack, a scos pistolul și l-a împușcat pe loc.

Aceasta a fost una din cele 11 crime comise de Reles la care s-au adăugat alte 14 comise din ordinul lui.

Polițiștii erau neputincioși și n-au găsit nici un martor dispus să vorbească în fața instanței.

O altă victimă a lui Reles a fost Alex Alpert, un tînăr gangster care nu se mai împăca cu șeful lui și a fost lichidat. Poliția a anchetat cazul un an de zile și nu a descoperit nici o urmă. În aceeași perioadă substitutul de procuror a primit o scrisoare de la gangsterul Harry Rudolph din penitenciarul de pe Rikers Island, care îi comunica că este dispus să divulge numele ucigașilor lui Alpert dacă i se garantează libertatea.

În aceeași după amiază substitutul de procuror a plecat la Rikers Island.

— Cine sînt ? l-a întrebat el pe Rudolph.

— Reles, Bugsy, Goldstein și Dukey Maffetore.

— De ce nu ați făcut această declarație mai devreme ?

— Am spus paznicilor, dar ei s-au mulțumit să dea numai din mînă. I-am zis și directorului, dar fără nici un rezultat.

— Poate nu v-a crezut.

— Mai degrabă cred că i-a fost frică să nu cadă bănuiala asupra lui.

— Ce probe aveți care să confirme aceste afirmații ?

12—c 616

— Am fost martor ocular.

— Sînteți dispus să depuneți mărturie în fața instanței ?

— Dacă îmi asigurați securitatea.

Harry Rudolph și-a confirmat depoziția în fața judecătorului și acesta a emis un mandat de arestare împotriva lui Reles, Maffetore și Goldstein. Acum toată problema era să fie găsiți. Detectivii căutau, întrebau, dar zadarnic : nimeni nu știa nimic. În cele din urmă l-au descoperit pe Tommy Frank, proprietarul restaurantului unde Reles lua cina în fiecare seară.

— Tommy, uite ce te rog, i-a spus inspectorul. Fii bun și transmite-le lui Reles, Bugsy și Dukey că îi aștept mîine dimineață la ora opt. Am pentru ei o mică surpriză. Dar să nu întîrzie fiindcă punctualitatea este o calitate a gentlemenilor.

De multe ori metodele polițienești simple se dovedesc cele mai eficiente. A doua zi cei trei s-au prezentat la ora stabilită la poliție. Cînd Tommy Frank i-a transmis lui Reles mesajul comisarului, acesta l-a întrebat :

— Ce fel de polițist era ?

— Un individ obișnuit îmbrăcat în civil. Nu se poate să-i cunoști pe toți sticleții care circulă pe străzile New York-ului.

În scurta sa viață Reles fusese la poliție de peste 17 ori, dar de fiecare dată i s-a dat drumul din lipsă de probe. De data aceasta el și Goldstein au fost reținuți în baza unui mandat de arestare emis împotriva lor. În aceeași seară a fost arestat și Dukey Maffetore, în vîrstă de 25 de ani. Cu toate că nu avea experiență destulă, în închisoare a aflat că cei doi gangsteri mai versați ar putea da vina pe el și s-a hotărît „să ciripească".

— Nu știu prea multe, a declarat el.

— Spuneți-ne atîta cît știți.

— Eu mă ocupam de cele mai urîte lucruri. Trebuia să mă bag acolo unde nu se băga nimeni și nu primeam nici un ban. Am fost cel mai prost plătit trepăduș. Asta e tot ce pot să vă spun. De la Pretty Levin ați putea afla mai multe.

— Cine e Pretty Levin ?

— Un băiat foarte tînăr care făcea pe ordonanța lui Reles. După ce s-a însurat ne-a părăsit fiindcă vroia să cîștige bani cinstit. Odată s-a întîmplat însă ca nevasta lui să fie internată și el să aibă nevoie de bani ca să plătească doctoriile. L-a rugat pe Reles să-l primească înapoi și șeful a acceptat.

— Reles ?

— Normal că Reles.

— De ce credeți că tocmai Levin ne poate furniza informații prețioase ?

— Deoarece mergea cu șeful la toate întrunirile. V-am mai spus că făcea pe ordonanța și Reles îl căra peste tot.

După ce au descoperit această pistă nouă, agenții F.B.I. au constatat că Dukey Maffetore ar fi murit de mult dacă n-ar fi ajuns la timp în spatele zăbrelelor. Reles se purta ca un nebun și împușca pe oricine putea depune mărturie împotriva lui. De aceea încă înainte de arestarea lui Dukey, el s-a hotărît să-i lichideze pe Dukey Maffetore și Pretty Levin. Anchetatorii au aflat că acțiunea urma să aibă loc la 9 februarie 1940 după o săptămînă de la prinderea lui Dukey, Pretty Levin urma să fie omorît pe 1 martie, dar spre norocul lui a ajuns și el mai devreme în spatele zăbrelelor.

De frică Levin a refuzat să vorbească fiindcă știa că Murder Inc. pătrunde și în celulele deținuților, pedepsindu-i cu moartea pe cei care au încălcat legea tăcerii. Administrația penitenciarului i-a garantat securitatea lui și familiei și l-a mutat singur într-o celulă. Astfel pus la adăpost, Levin a început să vorbească, furnizînd anchetatorului probe concludente împotriva lui Reles și a ucigașilor săi.

Citat în fața instanței, Abe Kis Twist Reles a jucat rolul unui cetățean american integru căruia i s-a făcut o mare nedreptate. A cerut să fie eliberat imediat fiindcă știa că are conștiința curată. După ce a citit depozițiile lui Rudolph, Dukey Maffetore și Levin, a capitulat și a trimis-o pe soția lui la procurorul O'Dwyer.

Depoziția lui cuprinde amănunte în legătură cu circa 50 de crime comise în orașele New York, New Jersey, Detroit, Kansas City, Los Angeles, Louisville. Dar cel mai important lucru l-a constituit divulgarea principiilor organizatorice ale Mafiei, a metodelor folosite de Murder Inc. și demascarea activității cartelului crimei care încasa în mod ilegal 30 000 000 000 de dolari anual. La început informațiile lui Reles au părut neverosimile, dar s-a dovedit că nu a mințit și nu a exagerat fiindcă în Statele Unite nu există ramură industrială sau comercială ai cărei membri sau organizații să nu cotizeze la Mafie.

Procurorul O'Dwyer a înregistrat o victorie de neînchipuit. A devenit celebru peste noapte și pregătea zeci de procese în care erau inculpați sute de gangsteri, iar Abe Reles compărea ca martor principal. În lumea interlopă americană s-a stîrnit panică și nici un american nu mai era sigur pe el.

La 12 noiembrie 1941 a avut loc însă un incident care a dat totul peste cap. Există mai multe versiuni în legătură cu acest eveniment, dar nici una nu a fost confirmată sau infirmată. Se știe doar că Reles era păzit în cel mai desăvîrșit secret la hotelul „Half Moon" din Coney Island. Procurorul William O'Dwyer a declarat ziariștilor că Reles „este păzit mai bine decît aurul din Fort Knox". Potrivit altor surse, poliția îl păzea la etajul șase al unui penitenciar newyorkez (ceea ce corespunde cu etajul șase al hotelului „Half Moon"), unde făceau cu schimbul gărzi formate din cei mai de încredere paznici. Tot etajul fusese evacuat și Reles era singurul deținut. Șeful pazei se numea Frank Bals.

În dimineața zilei de 12 noiembrie, la ora 6,45, gardianul a intrat în celulă și a văzut că Reles doarme. I s-a părut totul în ordine, a închis din nou lacătul celulei și s-a postat pe culoar unde a aținit cam douăzeci de minute. După ce s-a trezit, a deschis din nou celula. Era goală. S a apropiat de fereastră (nu avea gratii fiindcă se presupunea că sînt inutile la etajul șase) și a văzut că sub ea atîrnau cîteva cearșafuri legate între ele de parcă deținutul ar fi coborît pe ele. Gardianul a dat imediat

alarma și ceilalți gardieni au venit într-un suflet. Ei au văzut că pe acoperișul brutăriei închisorii se afla cadavrul lui Reles. După ce întreaga afacere a fost prescrisă, Doc Stacher, care ar fi trebuit să fie informat despre acest caz, a declarat că incidentul s-a petrecut la hotelul „Half Moon" din Coney Island.

Martorul mort nu poate vorbi. Chiar dacă în procesele verbale există depoziții semnate de autorii lor, dreptul penal american nu recunoaște decît depoziția făcută de martor în fața instanței. Procurorul O'Dwyer a pierdut cea mai mare carte din cariera sa. Există mai multe variante despre cauzele morții lui Abe Reles. Poliția a afirmat că a încercat să fugă și a căzut de la etajul șase, dovada cea mai bună fiind cearșafurile legate. Dar aceasta nu era o variantă verosimilă. Unde ar fi putut fugi? Reles divulgase numele a zeci de ucigași și putea fi găsit în orice țară a globului. Procurorul a declarat că Reles l-a rugat să fie lăsat în închisoare atît timp cît se afla în libertate cel puțin unul dintre cei pe care îi trădase. În afară de aceasta pare ireală o evadare de la etajul șase cu ajutorul unor cearșafuri legate.

O altă variantă a fost sinuciderea. Dar ea nu stă în picioare, fiindcă Reles și-a trădat asociații, inclusiv prietenii, tocmai ca să-și salveze viața.

Procurorul O'Dwyer este de părere că Reles a fost omorît. Un necunoscut s-a strecurat în celula sau în camera de hotel păzită, l-a sugrumat și apoi l-a aruncat pe fereastră. Cearșafurile legate trebuiau să inducă în eroare poliția. Pentru lumea interlopă americană moartea violentă a lui Reles a fost singura versiune posibilă.

O altă variantă a apărut după mai mulți ani. Se spune că Lucky Luciano, care pe vremea aceea trăia în Italia, ar fi declarat că în umbra evenimentelor legate de moartea lui Reles a stat Frank Costello, un organizator desăvîrșit și un vechi practician. După afirmația lui Luciano, acesta l-ar fi mituit pe Frank Bals, șeful gardienilor și pe subalternii lui ca să-l omoare pe Reles. Au circulat și alte zvonuri, potrivit cărora lichidarea lui Reles ar fi fost organizată din umbră de însuși procurorul O'Dwyer

care după ce a ajuns primar, i-a acordat lui Frank Bals o distincție specială pentru aportul său la combaterea criminalității. Nu se știe însă cînd și în ce fel a luptat Bals împotriva gangsterilor. Este la fel de probabil ca afirmația lui Luciano să fi fost numai o informație falsă menită a-l compromite pe O'Dwyer și a induce în eroare poliția.

— Toți am respirat ușurați după moartea lui Reles, a declarat Doc Stacher. Bugsy nu mai putea fi citat în fața instanței, iar Anastasia se găsea în afară de orice pericol. Reles i-a spus procurorului O'Dwyer că Anastasia are pe conștiință moartea sindicalistului Morris Diamond, pe care îl împușcase în anul 1939. Lansky împreună cu mine am fost șocați de inutilitatea acestui asasinat. Anastasia încasa sume mari de la sindicate, asigurîndu-le protecția și Diamond, un tip îndrăzneț de felul său, a refuzat să se conformeze. Lansky i-a sugerat lui Anastasia să-l lase în pace, dar Albert nu s-a lăsat convins. Din ordinul lui, în mai 1939 Allie Tannenbaum l-a împușcat pe Diamond pe o stradă din Brooklyn. Și Reles i-a povestit despre toate acestea lui O'Dwyer.

— Procurorul avea probe ?

— Nu, a răspuns Doc Stacher. Avea numai depoziția lui Reles.

— Depozițiile care nu-i folosesc la nimic în fața instanței.

— Știa și asta. De aceea Anastasia a răsuflat ușurat cînd Reles a fost găsit mort. Numai că Dewey și O'Dwyer aveau și alte atuuri, fiindcă aflaseră de la Reles și alte cazuri de asasinat.

ÎNȚELEGERE ÎNTRE GENTLEMENI

Poate e adevărat că Edgar J. Hoover, directorul F.B.I. s-a înțeles cu gangsterul Buchalter și a încheiat cu el un acord ca între gentlemeni. F.B.I. a remis tribunalului toate documentele incriminatorii privind activitatea lui Buchalter de contrabandă și trafic ilegal cu stupefiante, iar Curtea cu juri l-a declarat vinovat. Judecătorul a emis verdictul de privare de libertate pe o durată de 14 ani care a pus capăt calvarului lui Buchalter. Deținutul a fost transportat la penitenciarul Leavenworth, unde trebuia să ispășească o parte din pedeapsă după care urma să fie eliberat.

Între timp poliția newyorkeză a reușit să elucideze un alt caz de șantaj și tribunalul l-a condamnat pe Buchalter la încă 30 de ani. Dar mai întîi deținutul trebuia să ispășească prima pedeapsă pentru a intra în vigoare cea de-a doua. Buchalter nu se afla într-o situație prea roz, iar înțelegerea cu F.B.I. nu l-a ajutat prea mult.

Apoi a ieșit la iveală cazul asasinării lui Joe Rosen, iar la sfîrșitul lui 1940 agenții de poliție au dat de urma ucigașilor lui Joe Rosen, proprietarul unei mici prăvălii cu dulciuri, gumă de mestecat, țigări cu marijuana ; era unul dintre cămătarii care împrumuta cu cîțiva dolari și pe cel mai sărac om, conducîndu-se după sistemul „șase pe cinci". Conform acestui sistem foarte simplu, datornicul era obligat să plătească într-o săptămînă șase dolari în locul celor cinci pe care îi împrumutase. Dacă nu-și achita datoria, ea creștea vertiginos. Datornicul devenea din ce în ce mai dependent de creditor și era obligat să-i

execute ordinele, respectiv cele mai murdare lucruri, inclusiv asasinate.

În 1936 a izbucnit un conflict între Joe Rosen și Buchalter, iar acesta din urmă a dat ordin ca Rosen să fie împușcat. Cînd Abe Reles și acoliții săi au fost încolțiți, ei au depus mărturie în fața procurorului O'Dwyer și au dezvăluit noi amănunte legate de acest asasinat. Înțelegerea încheiată de Buchalter cu șeful F.B.I. nu l-a mai ajutat la nimic pe celebrul ucigaș care a fost condamnat la moarte.

A mai încercat odată imposibilul : a înaintat recurs, solicitînd grațierea, dar singurul lucru pe care l-a obținut a fost amînarea execuției de pe 6 februarie pe 4 martie 1944. Cu cîteva zile înainte de a ajunge pe scaunul electric, el i-a propus procurorului Dewey o afacere rentabilă în schimbul punerii în libertate : aflarea unor secrete ale Mafiei și ale cartelului crimei care îl puteau face erou național, asigurîndu-i victoria în alegerile prezidențiale unde intenționa să candideze. Dewey a refuzat ajutorul gangsterului în campania electorală și amîndoi au pierdut.

Pe scaunul electric au sfîrșit și alți membrii ai lumii interlope americane : Goldstein, Philadelphia Phill Strauss, Abandonado, Mendy Weiss și Louis Capone. Bum-Bum Anastasia a dispărut, scăpînd cel mai ușor, deși avea conștiința încărcată cu cele mai multe crime.

Dar să revenim la asasinarea lui Morris Diamond, despre care a relatat Doc Stacher și la cariera de sindicalist a lui Anastasia. Anastasia era de origine italiană și emigrase în Statele Unite în împrejurări foarte ciudate. În august 1920 Umberto și Antonio Anastasia au trecut ilegal frontiera americană, sărind în apă dintr-o navă de transport italiană și înotînd pînă la țărm. Erau așteptați de cei patru frați mai mari, care le-au găsit de lucru în portul newyorkez.

Un timp au muncit cinstit. Apoi Antonio, mai întreprinzător, a intrat în sindicatul docherilor, cooptîndu-l și pe fratele său Umberto, care și-a americanizat numele în Albert. La început au apărat drepturile docherilor și au

încercat să impună drepturile sociale ale acestora. Apoi au ajuns la concluzia că este mult mai rentabil să șantajeze sindicatele și patronii lor și s-au aliat cu gangsterii ce controlau zona portului newyorkez.

Și-au pus în aplicare planul la marea fabrică „Philips Dodge" din New Jersey, cerînd conducerii să le plătească regulat o taxă de „protecție", fiindcă altfel fabrica avea să sufere de pe urma unor dificultăți serioase. Conducerea a refuzat să trateze cu șantajiștii, iar Antonio și Albert Anastasia au organizat o grevă care a paralizat activitatea fabricii. Directorul a capitulat și s-a angajat să plătească fraților Anastasia 1 000 de dolari zilnic pentru a fi lăsat în pace.

După ce au căzut la învoială cu directorul, frații Anastasia au încercat să convingă muncitorii să reînceapă lucrul. Aceștia aveau o serie de revendicări sociale și nu erau dispuși să cedeze. Au izbucnit certuri, iar Albert și Antonio, care pînă atunci se erijau în mari reprezentanți ai muncitorilor, au adus spărgători de grevă ca să dezbine unitatea muncitorilor. S-au produs tulburări, încăierări, chiar și schimburi de focuri. Muncitorul care păzea poarta fabricii a fost împușcat.

Albert Anastasia a înțeles repede raporturile și legile nescrise ale lumii interlope americane care stăpînea zona portului. S-a aliat cu Joe Adonis și Frank Costello, încercînd să monopolizeze sindicatele din portul New York și New Jersey. Apoi s-a confruntat cu Joe Turino.

Turino era un lider sindicalist cu mare influență și bani mulți. Dar nici el nu se împăca cu Anastasia și într-o zi a fost împușcat de un necunoscut în fața casei. Poliția a anchetat cazul și a descoperit o urmă care conducea la Albert Anastasia și la asociatul său Jimmi Florino. Cei doi au fost citați în fața instanței și condamnați la moarte. În clipa aceea s-a dovedit ce intuiție clarvăzătoare a avut Albert Anastasia atunci cînd s-a aliat cu puternicul Costello și Adonis. Aceștia aveau servietele burdușite de dolari și erau lăsați în pace de politicieni, judecători și funcționari de poliție, pe care îi plăteau cu regularitate sau îi aveau la mînă. Curtea de apel a mai

dezbătut odată cazul și din lipsă de probe cei doi inculpați au fost puși în libertate.

Stimulat de victoria asupra apărătorilor legii, Anastasia a inițiat acțiuni noi de șantaj. De data aceasta victimele lui au devenit proprietarii spălătoriilor de rufe. Cea mai mare parte din aceștia erau chinezi care refuzau să plătească taxa de „protecție". Trei au fost omorîți în chip de avertisment, iar martorii au depus mărturie împotriva lui Albert Anastasia și a ucigașului Tony Romeo. Gangsterii aveau însă de partea lor agenții de poliție, care în schimbul unei recompense grase au avut grijă ca judecătorilor să nu le parvină prea multe probe. Anastasia, ucigaș lipsit de scrupule, putea acționa nestingherit în continuare fără a-și alege mijloacele.

În camera de bagaje de la gară muncitorii au simțit un miros ciudat care ieșea dintr-un geamantan voluminos lăsat acolo în urmă cu cîteva zile de un individ necunoscut. Au chemat poliția și în valiză s-a găsit cadavrul tăiat în patru al lui John Banzanno, care cu puțin timp înainte se prezentase la poliție ca să vorbească despre omorurile săvîrșite de Albert Anastasia și pistolarii lui.

John Banzanno era membru al bandei lui Anastasia și adversarul șefului ei pe care vroia să-l înlăture ca să-i ia locul. Nu s-a hotărît însă să-l omoare, ci să-l denunțe poliției.

Și-a comunicat intențiile la comisariatul de poliție și din motive de securitate a intrat de bunăvoie la închisoare. A doua zi dimineața, cînd trebuia să depună mărturie, a dispărut. După ce cadavrul lui a fost găsit în geamantan a devenit clar cine l-a omorît. Poliția nu a descoperit însă nici o urmă în legătură cu acest asasinat și cu autorul lui.

În 1939 Morris Diamond, liderul sindicatului local al camionagiilor a intrat în conflict cu Buchalter, care a încercat să monopolizeze acest sector. El a denunțat procurorului Thomas Dewey metodele criminale folosite de gangsteri pentru a monopoliza sindicatele, menționînd nume concrete. Buchalter trebuie să fi avut oamenii lui

în biroul procurorului deoarece chiar în aceeași seară a intrat în posesia copiei depoziției lui Diamond. Imediat după aceea a convocat consiliul Mafiei care a hotărît uciderea lui Diamond.

În fruntea echipei mobilizată împotriva lui Diamond se găseau pistolari versați printre care Bug Workman, Allie Tannenbaum, Jack Parisi, Mendy Weiss și Julio Catalana. Albert Anastasia s-a întîlnit cu ei la clubul Partidului Democrat și le-a dat instrucțiuni precise cum să-l urmărească pe liderul sindical ca să-i afle programul zilnic.

Anastasia a pregătit planul și a împărțit rolurile. La început au furat un automobil și l-au parcat nu departe de locuința lui Diamond. Julio Catalana aștepta la volan. În momentul în care Diamond a dat colțul, Jack Parisi a început să traverseze strada. Acesta era semnalul așteptat de Catalana care a demarat exact în momentul cînd Parisi a tras și a sărit în mașină. Julio Catalana a accelerat. Gangsterii au dispărut fără ca cineva să observe mașina. La intersecție a rămas cadavrul lui Diamond ucis în mijlocul orașului fără martori. Anastasia l-a scăpat pe Buchalter de un rival periculos în schimbul unei sume corespunzătoare. Poliția a fost nevoită să claseze cazul fiindcă nu a găsit nici un martor dispus să compară în fața instanței.

În 1940 muncitorul Peter Panto a dispărut de parcă l-ar fi înghițit pămîntul. Tînărul și ambițiosul docher devenise un lider sindicalist important, care își luase sarcina, deloc ușoară, de a scoate sindicatele de sub influența Mafiei și a funcționarilor corupți. La început a fost ponegrit și în ziare au apărut articole defăimătoare la adresa lui, care nu și-au atins însă ținta. Muncitorii știau că Panto este un om cinstit, sprijinit de sindicat, care vrea cu orice preț să îmbunătățească condițiile de viață ale docherilor. Mafia simțea că începe să piardă teren în zona „Water-frontului" și de aceea Albert Anastasia a hotărît lichidarea rivalului.

Peter Panto nu bănuia nimic cînd în seara zilei de 17 iulie 1940 s-a dus la prietena lui. După cîteva minute

și-a cerut scuze că trebuie să plece la o întîlnire de sindicat. După ce Abe Reles a dezvăluit noi amănunte legate de asasinatele comise de Mafie, cadavrul lui Panto a fost descoperit într-o carieră părăsită nu departe de Passaica. Abe Reles i-a ajutat pe agenții F.B.I. să adune probe și să reconstituie cele întîmplate.

Peter Panto participase într-adevăr la o ședință cu doi sindicaliști care fuseseră însă plătiți de Albert Anastasia : unul a primit 85 de dolari pentru a face pe Iuda, iar celălalt — 90. Cei doi au început să discute cu Panto, care nu bănuia nimic. Au vrut să-l cumpere, i-au oferit avantaje și sume mari de bani în schimbul colaborării cu Mafia. Tratativele nu au condus însă la nici un rezultat. S-au despărțit și au ieșit împreună, trecînd pe lîngă o mașină parcată. Panto a fost împins înăuntru cu forța, transportat într-un apartament și sugrumat. Noaptea cadavrul a fost transportat într-o carieră și aruncat la groapa comună.

Depoziția lui Reles și destăinuirile lui Buchalter au permis directorului F.B.I. să inițieze o campanie mai largă împotriva Mafiei. El a creat o brigadă specială formată din 32 de agenți care în marea lor majoritate erau trăgători de elită strecurați în timpul războiului printre docheri. Această echipă a reușit să prindă treptat 670 de gangsteri din cartelul crimei condus de Anastasia, ceea ce a dat o lovitură puternică Mafiei, care acționa în zona portului New York-ului.

Anastasia a dispărut. A apărut abia în 1942 în uniforma de sergent al armatei americane în tabăra de antrenament din Pennsylvania, în timp ce de fapt continua să rămînă șeful Mafiei. A ieșit cu fața curată din toate razițile, a fost închis de mai multe ori și tot de atîtea ori eliberat și a dus viața înstărită a unui patron de cîteva firme mari pînă în 1957 cînd a fost împușcat în frizeria hotelului „Park Sherton". Mai tîrziu s-a descoperit motivul.

După ce banda lui Meyer Lansky s-a mutat la Havana, unde a obținut de la venalul, dar influentul dictator Batista concesiunea de construire a cazinourilor care în-

cepuseră să se înmulțească ca ciupercile după ploaie și să aducă mari beneficii, Albert Anastasia a descins la hotelul „National" unde și-a manifestat dorința de a avea un hotel la fel de mare. A fost refuzat, dar nu s-a lăsat bătut și a obținut de la Batista o concesiune. Administratorul cazinourilor lui Lansky în Cuba era renumitul gangster Luigi Trafficante, despre care vom mai auzi.

Aflînd despre obrăznicia lui Anastasia, Trafficante s-a plîns șefului său de la New York. Lansky a convocat de urgență consiliul suprem al Mafiei care a dezbătut cazul neascultătorului Anastasia și l-a condamnat la moarte. În felul acesta interesele lui Vito Genovese s-au unit cu cele ale lui Meyer Lansky, pecetluind soarta lui Anastasia. Se zice că Luigi Trafficante ar fi fost cel de al doilea ucigaș care a dat buzna în ziua de 25 octombrie 1957 în frizeria hotelului „Park Sheraton". Niciodată însă nu i s-a putut dovedi participarea la acest asasinat.

CAPITALA MAFIEI

Dacă capitala Statelor Unite este Washington D.C. și nu New York, capitala Mafiei americane este Las Vegas, și nu Chicago. Las Vegas este un oraș așezat în mijlocul deșertului Nevada, nu departe de Marele Canion al rîului Colorado, una din marile minuni ale lumii. Este construit din elemente aurite de decor și reclame de neon care luminează zi și noapte. Portalurile cazinourilor de pe celebrul Streep amintesc de arhitectura barăcilor de tir de pe marginea șoselelor. Las Vegas este orașul jocurilor de noroc, al viciului și depravării. Aspectul lui actual a fost imprimat de Mafie.

Criminali periculoși, ucigași notorii, tîlhari și excroci au construit orașul pentru uzul lor propriu. În mijlocul nisipurilor incandescente ale pustiului, departe de ochii poliției, ei puteau să trăiască pe picior mare și își spălau banii murdari, investindu-i în business-ul numit joc de noroc.

Dorința de a juca și cîștiga a însoțit omenirea din timpuri imemoriale. Călătoria navei Mayflower, care a debarcat în anul 1620 pe pămîntul Lumii Noi 41 de puritani britanici, părinții pelerinilor și ai adevăraților descoperitori ai Americii, a fost finanțată dintr-un cîștig la loterie. Și armata revoluționară care a cucerit independența Americii își primise solda din banii cîștigați la loterie. Preacinstitul George Washington era un jucător pasionat și se spune că singura noapte cînd nu s-a așezat la masa de joc a fost cea în care a traversat victorios rîul Delaware

Setea de cîștig a fost hărăzită omenirii încă de la începuturi. Dar ea aparține domeniului visului și al dorințelor neîmplinite. Unicul cîștigător la ruletă, keen, blackjack sau baccara este proprietarul cazinoului. Dacă nu s-ar respecta această regulă, el nu ar putea să existe. Cazinourile din Las Vegas încasează dolarii jucătorilor cu farmecul unui distins gentleman sau al amfitrionului care se preocupă de bunăstarea jucătorilor ce pierd.

Spre capitala Mafiei am plecat cu un autobuz din Lon Angeles. Autostrada care leagă cele două orașe are o lungime de circa 400 de mile, străbate pustiul și din loc în loc este mărginită pe zeci de kilometri de plantații de migdali.

Cobor din autobuzul cu aer condiționat, traversez trotuarul încins de căldură și intru în holul răcoros al hotelului „The Mint". Îndreptîndu-mă spre recepție, trec pe lîngă un rînd „de bandiți cu o singură mînă" — automate cu jetoane. În holul hotelului sînt 600 de automate. După ce completez fișa de înscriere primesc de la recepționeră cîteva fișe de keen care este un joc asemănător pariului. Lîngă lift stau înșirate automate cu jetoane, ceva mai încolo se află masa de ruletă acoperită cu pluș verde și bine luminată, măsuțe de baccara și de blackjack. Prin această sală întesată cu mese de joc se intră în restaurant și în barul de zi, iar ca să iei micul dejun, trebuie să treci prin alte săli cu ruletă. Las Vegas trăiește douăzeci și patru de ore pe zi. Spre deosebire de alte cazinouri din lume aici jucătorii pot să-și piardă banii la orice oră din zi și din noapte.

Semnalele luminoase și sunetele vesele ale clopoțeilor anunță celor din jur că s-a cîștigat pe un automat cu jetoane de cinci, zece sau douăzeci și cinci de cenți. Fiecare pierdere este anunțată jalnic de o liniște ca de recviem. Zgomotul produs de „slot-machines" este un truc psihologic bine gîndit. Cel care trece printre rîndurile de automate așezate cu zecile sau sutele pe orice loc liber are impresia că jucătorii cîștigă mereu.

În spaniolă Las Vegas înseamnă „pășune", iar zona a fost inițial mexicană. Cu toate acestea prin împrejurimi

nu crește nici un fir de iarbă, iar în orașul înconjurat de nisipul incandescent al pustiului nu se găsește nimic care să amintească cît de puțin de artă și cultură. Las Vegas nu are teatre, săli de concerte, galerii de artă, terenuri de sport sau locuri unde să ieși la plimbare cu mașina, cu excepția parcului național Grand Canyon. Așa încît aici se poate doar juca și pierde. Dacă vizitatorul vrea să se distreze poate să vadă la Caesars Palace un spectacol de revistă prezentat ca la Follies Bergére, dar de fapt cu două clase mai jos. La orice oră din zi și din noapte poți să te însori sau să divorțezi într-unul din sutele de oficii care sînt ceva intermediar între o mică capelă din mucava și atelierul unui fotograf. Aici ți se împrumută orice, începînd cu hainele de nuntă și sfîrșind cu martorul care doarme pe un pat în spatele draperiei. Prin urmare singurul „merit" al orașului Las Vegas este că, spre deosebire de alte orașe din sud, aici sînt permise jocurile de noroc.

La New York, Chicago, Philadelphia și în alte orașe Mafia a cîștigat zeci de milioane de pe urma loteriei ilegale. Apoi, Meyer Lansky a încercat să invadeze New Orleans și a avut un succes impresionant. Gangsterii au vrut să cucerească Florida, dar nu au reușit fiindcă fusese ocupată de alți antreprenori. Nașii mafioți au reușit cu multă greutate să investească cîteva milioane în localurile acestui rai exotic. Apoi au descoperit mina de aur din Las Vegas. De fapt se spune că ea ar fi fost descoperită de Benjamin Siegel, zis Bugsy, adică „Nebunul".

Ben Siegel era ucigaș, gangster și excroc, dar în nici un caz nu era nebun. Setea lui de bani era atît de mare încît putea deveni capabil de orice, chiar de trădare, ceea ce avea să-l coste scump. După ani de zile am încercat să reconstitui adevărata lui înfățișare.

„Cine Bugsy Siegel ?" — m-a întrebat paznicul de la garajele hotelului „The Mint". „E mult de atunci. Pe vremea aceea eram crupier în Sands și cîștigam foarte bine, dar toți banii îi pierdeam la masa de joc. El era prieten cu George Raft. Vă mai aduceți aminte de el ? A fost o vedetă celebră a Hollywood-ului. Cîștiga milioane de dolari și era specializat în roluri de gangster așa cum Ronald Reagan juca în western-uri. George Raft l-a luat pe Siegel sub aripa lui ocrotitoare, introducîndu-l, cum se zice, în societate. Ați auzit că papițoiul ăla a păcălit o contesă italiană ? Au trăit împreună și ea l-a prezentat unor persoane influente".

Există o variantă conform căreia Benjamin Siegel, pe atunci un tînăr fotogenic și cu maniere alese de gentleman, a plecat la Hollywood nu ca să devină actor, ci ca să cîștige bani ușor. George Raft, care pe atunci era un actor celebru și prieten cu el, a încercat să-i procure un rol. Era prea frumos pentru un gangster, prea fin pentru un golan, prea ciolănos pentru un gentleman, dar cel mai important este că nu avea nici un pic de talent. A intrat în rîndul paraziților și a început să pescuiască în ape tulburi. Avea bani, iar relații și-a făcut calcîndu-se cu proprietarele luxoaselor vile din Beverly Hills. Se spune că una din amantele lui a fost cunoscuta vedetă de film Jean Harlow, care a devenit nașa uneia dintre fetele lui.

„Într-o zi în camera mea de la hotel au apărut Joe Adonis, Frank Costello și încă alți patru indivizi", povestea iubita lui Siegel, Virginie Hill, poreclită de ziariști amanta Mafiei. „Erau extraordinar de gravi. Le-am dat ceva de băut și am deschis aparatul de radio. Ascultau știrile. Se anunța că la închisoarea Leavenworth a fost executat pe scaunul electric Lepke Buchalter, unul dintre șefii Murder Inc. Au tras adînc aer în piept și au dat peste cap paharele. Lepke le fusese prieten bun. Joe Adonis îmi aducea la hotel mereu alți și alți bărbați pe care mi-i prezenta. Odată a venit cu un tip care nu arăta de loc rău. Era bine îmbrăcat și politicos. Se numea Benjamin Siegel. A doua zi Joe m-a întrebat dacă mi-a plăcut. «Este un bărbat ca oricare altul», i-am zis, iar el mi-a răspuns că semănăm ca două fărîme de praf de pușcă într-o cartușieră. Așa l-am cunoscut pe viitorul meu iubit, Ben Siegel, care avea să moară de un glonț în patul meu".

Benjamin Siegel era un gangster renumit și demn de încredere. Spre deosebire de mulți alții era născut în

Statele Unite și nici un judecător n-a reușit să-i dovedească vinovăția. În plus era un ucigaș rafinat. Într-una din zile s-a prezentat la camera de gardă a unui spital din New York și a cerut să fie internat. Nu se simțea bine, avea nervii zdruncinați și dureri de stomac. Și-a plătit o rezervă anticipat pentru două săptămîni, iar infirmiera i-a făcut patul. În prima zi s-a purtat ca un pacient obișnuit. A înghițit docil toate tabletele prescrise și s-a lăsat consultat de medic. A doua zi spre seară a chemat o infirmieră, zicîndu-i că se simte foarte rău. Aceasta i-a îndreptat perna sub cap, i-a dat un somnifer și i-a urat noapte bună, asigurîndu-l că a doua zi se va simți mai bine.

După ce infirmiera a plecat, Benjamin Siegel s-a sculat repede, a ascuns pernele și prosoapele sub cuvertură, a deschis repede șifonierul și s-a îmbrăcat. A scos capul afară pe ușă și după ce s-a convins că nu e nimeni pe hol, a coborît în fugă scările. După colț îl aștepta un automobil și doi indivizi. S-au salutat cu glas scăzut și șoferul a pornit spre Brooklyn. Mașina a oprit în fața unei case de raport din Fort Hamilton Parkway. Au urcat repede la etajul trei și au sunat la ușă. S-au prezentat ca polițiști în civil și au întrebat dacă Tony e acasă. Bătrînul domn care le-a deschis l-a chemat. Au urmat cîteva împușcături și Francis Anthony Fabrizzio, unul din cei trei frați bandiți celebri, a căzut mort pe covor.

Ucigașul Siegel s-a întors în spital fără să fi fost văzut, s-a îmbrăcat în liniște și s-a întins în pat. La miezul nopții, cînd infirmiera a trecut să vadă pacienții, dormea buștean. După două zile s-a însănătoșit și a părăsit spitalul, avînd un alibi perfect.

Fabrizzio a avut ghinion. Devenise oaia neagră a bandei. Împreună cu ceilalți frați, care mai tîrziu au plătit și ei cu viața, au vrut să formeze o bandă de sine stătătoare. De frică Francis Anthony a recurs la un gest disperat : și-a așternut memoriile pe hîrtie și s-a arătat dispus să vorbească. Cunoștea multe amănunte din culisele crimei organizate și putea să compromită „marii gangsteri" ca Lucky Luciano, Pisano, Ciro Terranova sau

Bugsy Siegel. Putea să bage în bucluc și oameni de vază deoarece complicele lui, Lilo Augio Pisano, fusese omul de legătură între lumea interlopă și politicienii venali. Amenința că la cel mai mic semn de pericol își va preda memoriile procurorului, iar avocații le vor arăta poliției. Aceste memorii nu au apărut niciodată și nici nu se știe dacă în general au existat sau au fost numai un mijloc de avertizare.

Siegel era un ucigaș abil și nemilos. Încă din 1925 participase la atacuri tîlhărești, devenind cel mai bun ucigaș al celebrei firme care comitea asasinate. În timpul prohibiției a făcut avere și nu și-a dorit altceva decît să devină un gentleman onorabil din lumea bună. După ce Mafia l-a trimis să sondeze terenul în California, el a plecat direct la Hollywood.

După unele surse și-a închiriat un mare bungalou cu treizeci și cinci de camere la periferia orașului Los Angeles, după altele — o vilă în care s-a mutat cu soția, doi copii și un geamantan cu douăzeci și cinci de cămăși de mătase.

Nu-i plăcea să stea de pomană și din prima zi a organizat o afacere cu stupefiante de pe urma căreia a cîștigat milioane de dolari. La prima vedere părea un rentier de tip sportiv, juca golf pe terenul său cu personalități cunoscute, iar în grădina sa organiza baluri care se terminau a doua zi cu un mic dejun copios. Se învîrtea în jurul vedetelor de film, iar ele roiau în jurul lui.

Ca orice membru onorabil al înaltei societăți hollywoodiene avea nevoie de o poveste de dragoste, a cărei eroină a devenit contesa Dorothy di Frasso. Înainte de a se mărita, de a divorța și a-l cunoaște pe gangster ea se numise Dorothy Taylor. Era frumoasă, capabilă de orice și se zice că s-a îndrăgostit la nebunie de Siegel. Cel mai mult însă iubea popularitatea, care în America te ajută să intri în lumea celor aleși.

Pe vremea aceea la Hollywood se turna una din versiunile filmului „Revoltă pe vasul Bounty". După terminarea filmărilor corabia „Martha Nelson" a rămas disponibilă. Benny Siegel, întreprinzătoarea contesă di Frasso

împreună cu alți zeci de aventurieri au închiriat corabia pentru o călătorie de cîteva luni. În ziare a apărut un interviu luat căpitanului navei Mario Bello, care a declarat foarte serios că solii hollywoodieni de pe vasul lui vor pescui în fiecare zi 150 de rechini, își vor prepara carnea singuri, iar grăsimea o vor expedia în Germania, unde au încheiat un contract cu o firmă de medicamente. Nu se știe cîți rechini au reușit să prindă și dacă în general au intenționat să facă așa ceva.

Ben Siegel nu a devenit celebru, dar în orice caz s-a făcut celebru prin faptul că împreună cu ciudatul echipaj de pe vasul „Martha Nelson" a participat la căutarea comorii piraților de pe Insulele de cocos. N-au găsit comoara, dar în schimb doi membri ai echipajului s-au întors în cătușe. După cum au relatat ziarele, Mario Bello i-a închis în cala vaporului deoarece au încercat să se revolte și să atenteze la onoarea frumoasei contese.

Gangsterul era în al nouălea cer. Cîștiga bani frumoși și se distra bine în societatea de la Hollywood. Contesa di Frasso l-a ajutat să devină cunoscut și prin alte mijloace. Au plecat împreună la Paris, Londra și Roma, unde au fost primiți de Benito Mussolini și de contele Ciano, ministrul de externe al guvernului fascist. Acesta a fost un paradox în istoria partidului fascist din Italia. Dictatorul Mussolini, care declarase război Mafiei siciliene și a folosit toate mijloacele pentru a lichida acest concurent incomod, s-a întîlnit cu reprezentantul Mafiei americane. Nu știm dacă aceasta a fost o întîlnire în societate sau între patru ochi. Ducele avea nevoie de bani și era dispus să facă rost de ei prin orice mijloace.

După anchetarea cazului asasinării lui Harry Greenberg, Ben Siegel a fost închis. „Big Greenie", cum era poreclit de colegii de breaslă, era un aliat fidel al bandei lui Luciano și Lansky. Era bănuit că ar fi divulgat agenților F.B.I. amănunte legate de traficul cu stupefiante. Lepke Buchalter se afla pe atunci încă în libertate și jurase că se va răzbuna pe el. Greenberg a preferat să spele putina și a dispărut în Canada, unde a dat curînd faliment. A apelat atunci la ajutorul colegilor, dar a fost

refuzat. Greenie i-a amenințat că dacă nu-i trimit cîteva zeci de mii de dolari, se întoarce în S.U.A. și îl dă pe mîna poliției. Șantajistul este întotdeauna un individ periculos și dacă mai e și gangster pe deasupra, devine de două ori mai periculos.

— Țineam la Greenie, a declarat mai tîrziu Doc Stacher. Devenise însă periculos și Allie Tannenbaum a primit ordin să-l lichideze. A plecat după el în Canada, dar Greenie a fost avertizat și a dispărut. În 1939 Bugsy Siegel a aflat de undeva că Greenie a revenit în America și s-a stabilit la Los Angeles, unde locuia pe Vista del Mar, 1094. Imediat a început să se pregătească să-l prindă. Longie Zwillman a făcut rost de arme pe care Allie Tannenbaum le-a transportat în California. L-a sfătuit pe Bugsy să nu se amestece în această acțiune fiindcă o persoană atît de cunoscută ca el nu poate să împuște în plină stradă. Bugsy se încăpățîna ca un catîr. Nici măcar Lansky nu a reușit să-l convingă. Repeta într-una că Greenberg este un individ extrem de periculos deoarece putea dezvălui poliției amănunte legate de majoritatea acțiunilor care avuseseră loc în ultimii 20 de ani.

Plutonul de execuție format din Benjamin Siegel, Allie Tannenbaum și pistolarul profesionist Frank Carb a plecat la Los Angeles. Greenberg a fost împușcat lîngă un chioșc de ziare la 22 noiembrie 1939. Ce-i drept, Greenberg a fost redus la tăcere, dar la scurtă vreme după omorîrea lui a vorbit Abe Reles și procurorul federal a aflat aproape tot ce-l interesa.

Benjamin Siegel împreună cu alți delincvenți a fost tradus în fața instanței și condamnat la un an închisoare pentru participare la asasinat.

Ca de obicei, procurorul nu a strîns probe suficient de elocvente în legătură cu motivul punerii lui sub acuzare. Șederea lui Siegel la închisoare nu a fost de loc grea. Mafia avea antene lungi și bani suficienți ca să corupă directorul penitenciarului și gardienii. Siegel a primit 18 bilete de voie și de mai multe ori și-a luat concediu ; continua să-și dirijeze afacerile din celulă și în ziare a apărut chiar o fotografie a lui în perioada de

detenție în care lua masa într-un restaurant de lux alături de o cunoscută vedetă de la Hollywood. După ce a fost eliberat, s-a întîlnit cu Virginie Hill și au hotărît împreună să construiască hotelul „Flamingo", cel mai nou, mai luxos și mai scump hotel din Las Vegas.

Acest plan avea să le pecetluiască în mod fatal viața. Este 22 martie 1966. Valea de sub coasta Neuberg-ului de lîngă Salzburg mai păstrează încă urme de gheață. Franz Inzinger este pensionar de cîțiva ani. Citește romane polițiste, vara crește mușcate, iarna și primăvara face lungi plimbări. Lîngă rîu este întinsă o femeie într-o poziție ciudată, chircită, dar cu brațele întinse, de parcă ar vrea să prindă ceva. Pensionarul Inzinger iuțește pasul și cînd se apropie de femeie înțelege că e moartă. Se întoarce și aleargă la cel mai apropiat telefon de la hanul „Zur schönen Aussicht". Brigada de polițiști care se deplasează la fața locului constată că femeia moartă este doamna Virginie Hauser, de origine americană, măritată cu Hans Hauser. Familia ei locuia nu departe de Salzburg. Era vorba în mod evident de o sinucidere, deoarece în poșeta moartei s-a găsit o scrisoare de adio adresată soțului ei. La autopsie s-a constatat că înainte de a muri consumase o cantitate exagerată de somnifere „Phanodorm".

Doamna Hauser a locuit un timp împreună cu fiul ei în casa familiei Hauser. În familie au început să apară neînțelegeri și la 1 martie s-a mutat cu fiul ei la pensionul „Eibl" din Salzburg.

— M-a sunat, a spus la interogatoriu Hans Hauser „să vin s-o iau de la hanul «Zur schönen Aussicht»"

— La ce oră ați ajuns acolo ?

— La 17,15.

— Despre ce ați discutat ?

— Mai ales despre viitorul copilului nostru.

— Cum îl cheamă ?

— Peter.

— Cu ce se ocupă ?

— Este curier la hotelul Österreichischer Hof.

— V-ați certat ?

— Nu.

— Mă gîndesc dacă erați certați atunci cînd a plecat din casa dumneavoastră.

— Nu. A fost o despărțire liniștită. Nu-i suporta pe ai mei și a preferat să plece.

— Cînd v-ați despărțit ?

— În jurul orei șapte seara, la hotelul „Zur schönen Aussicht".

— Ați plecat acasă împreună ?

— Nu. A vrut să se întoarcă singură la Salzburg.

— Care e motivul sinuciderii ?

— N-am idee.

Hans Hauser bănuia de ce soția lui și-a luat viața, dar nu voia să-și exprime gîndurile cu voce tare. Fusese o femeie obișnuită să petreacă în fiecare zi. Cheltuise sute de mii de dolari și acum ajunsese pe fundul prăpastiei. Toată viața fusese mîndră de frumusețea, temperamentul și de succesul ei la bărbați. Arăta că are mai mult decît cei 50 de ani pe care i-ar fi împlinit peste cîteva luni. Doamna Hauser era de fapt Virginie Hill, fosta amantă a nașilor mafioți și marea dragoste a lui Benjamin Siegel, care în 1966 era de mult mort.

Memoriile doamnei Hauser nu au fost găsite nici în sertarul toaletei, nici în casa soțului ei de la periferia orașului Salzburg, ci la Hollywood. Marele croitor Howard Greer știa să facă dintr-o femeie o artistă. Comandau la el Greta Garbo, regina Maria von Hohenzollern, prim balerina Isodora Duncan, dar și Virginie Hill. Nu se știe ce a fost între cei doi și de ce fosta frumusețe a Hollywood-ului i-a trimis tocmai lui manuscrisul. Memoriile „logodnicei Mafiei" nu au devenit best-seller, dar ne-au ajutat să conturăm mai bine tabloul acelei perioade tumultuoase de la Hollywood și Las Vegas unde Benjamin Siegel și Virginie Hill domneau ca o adevărată pereche regală.

Virginie Hill s-a născut în statul Alabama. Tatăl ei era de origine irlandez, iar după bunică indian. Se ocupa de negoțul cu cai și bea de stingea. Cînd se îmbăta, tră-

gea în jurul lui, găurind pereții și tavanul casei în care locuiau. Prin urmare nu e de mirare că tînăra și frumoasa Virginie nu s-a simțit bine acasă și a fugit cu primul bărbat care i-a ieșit în cale. George Randell a învățat-o să înoate și să facă dragoste. Apoi a părăsit-o sau poate ea l-a părăsit, după ce s-au mutat la Chicago într-o cameră ieftină, vecină cu odaia unde se ascundea inamicul public numărul unu, gangsterul John Dillinger. Apoi Virginie și-a luat zborul ca o cometă. S-a angajat în cel mai apropiat local ca taxi-girl, adică dansatoare de închiriat. Bărbații celibatari frecventau acest taxi-dance fiindcă aveau aici posibilitatea să aleagă o fată mai mult sau mai puțin atrăgătoare. Virginie avea mare succes și mai tîrziu a declarat că nu s-a culcat cu nici un partener pînă cînd nu l-a cunoscut pe Nathan Coiner.

— Cîștigam bine, a spus ea și îmi puteam permite să iau masa în fiecare seară la un restaurant unde se preparau cotlete minunate. Odată, în timp ce stăteam la masă, s-a apropiat de mine cîntărețul Frankie Lane care mi-a spus că Nathan Coiner vrea să mă cunoască. Cine e ? l-am întrebat eu. E domnul acela mai în vîrstă cu ochelari ?

— Da, numai că nu e așa de bătrîn. Este unul din cei mai mari bookmakeri din Chicago.

Nat Coiner nu era de loc un bărbat în vîrstă. Avea în jur de 30 de ani, în timp ce Virginie împlinise abia 19. A fost omul care i-a marcat destinul, nu se știe dacă în bine sau în rău. A început prin a-i oferi sume mari de bani, fără ca ea să-i fie mereu recunoscătoare.

— La început nu mergeam nicăieri numai noi doi, scrie ea. Era mereu înconjurat de prieteni și discutau despre cai, pariuri și femeile pe care le-au cunoscut. Nat Coiner mi-a dat prima dată bani într un local de noapte în momentul cînd am vrut să mă duc la toaletă : mi-a vîrît în mînă o bancnotă și mi-a atras atenția să nu uit să dau bacșiș. Nu m-am uitat să văd ce bancnotă e și la ieșire am lăsat-o pe farfurie.

Bancnotele americane de un dolar sînt la fel de mari ca cele de o sută si toate sînt imprimate în culoarea

verde. Virginie Hill povestește că în noaptea aceea Nat Coiner i-a dat cîte 100 de dolari de fiecare dată cînd s-a dus la toaletă și ea i-a lăsat pe farfurie. Cînd și-a mărturisit greșeala, bookmakerul a sărit de pe scaun și i-a explicat că a inventat această formă de a i da bani ca să nu o jignească.

— Mi-era teamă că mi dă papucii. Dar n-a făcut-o. Am rămas împreună și mi-a cumpărat o mulțime de rochii, blănuri și bijuterii. Era fericit alături de mine și n-am mai scăpat de el niciodată.

Virginie nu i-a fost de loc credincioasă și l-a înșelat cu bărbații care i-au plăcut : miliardarul Col Henry Tempsey, nașul mafiot Joe Adonis, vărul lui Al Capone — Joe Fischetti sau Frank Costello. „Îmi plăcea să fiu amanta gangsterilor fiindcă mă atrăgeau în mod irezistibil", a declarat ea mai tîrziu.

— Urcam cu liftul în camera mea de la hotelul „Stevens" din Chicago. La un etaj a intrat în lift un bărbat care semăna a spaniol și m-a măsurat din cap pînă în picioare. Mi-a plăcut, dar n-am avut timp să facem cunoștință. Seara ne-am reîntîlnit. Se numea Joe Fischetti, și era unul din cei trei frați Fischetti. Rocky, Charlie și Joe erau verii lui Al Capone, căruia i au preluat afacerile, devenind gangsteri recunoscuți. Banditii erau marea mea slăbiciune. Povestea cu Joe Fischetti s-a înfiripat imediat. A fost suficientă o singură privire ca să-și dea seama la ce mă gîndesc. Cînd am ajuns în fața lui am simțit că mi se face negru înaintea ochilor. La cinci minute după ce a intrat în camera mea de la hotel eram deja în pat. Cred că avea un sentiment de vinovăție. Joe Fischetti provenea din Chicago și era prieten cu Joe Adonis din New York și cu Ben Siegel din Los Angeles. Trebuia să fie foarte atent ca să nu-și piardă capul.

Ne-am despărțit după puțin timp fiindcă el trebuia să plece la Miami, iar eu la Los Angeles. Dar ne-am promis unul altuia să ne mai întîlnim. Pe atunci călătoream des pe ruta Chicago—New York—Los Angeles—Mexico City—Acapulco".

Virginie Hill nu a fost numai amanta nașilor mafioți, dar a și lucrat pentru Mafie, cum a declarat ea însăși în memorii. Făcea contrabandă, respectiv vindea și probabil cumpăra droguri. Benjamin Siegel, Meyer Lansky și reprezentanții lor „oficiali" au extins traficul cu stupefiante în toată California, mai ales în orașul Las Vegas, iar Virginie Hill era curierul lor. De aceea în fiecare sîmbătă zbura de la Ney York la Mexico City pe o distanță de circa 6 800 kilometri, iar luni se întorcea la New York.

La ancheta deschisă de Comisia senatorului Kefauer a ieșit la iveală că Hill primea bani de la șefii gangsterilor nu numai fiindcă întreținea relații amoroase cu ei. În Mexic avea legături cu negustorii de marihuana, pe care o vindea actorilor de film, milionarilor trîndavi, cîntăreților și muzicienilor de la Hollywood. Milioanele pe care le cîștiga și le cheltuia erau cîștiguri financiare. Se spune că avea marele talent de a cheltui într-o singură noapte la bar suma de 10 000 de dolari.

„La Hollywood aveam o mulțime de prieteni : Stan Laurel, frații Kazinkowski, care au devenit producători de film sub pseudonimul King Brothers, vedeta filmului de atunci Ramon Novarro, regizorul Pasternak. Nu mai țin minte unde l-am cunoscut pe Juan Romero".

America de atunci era populată de numeroși parveniți misterioși. Aveau un cont în bancă și în rest nu interesa pe nimeni cum au făcut avere. Imediat după ce Juan Romero a apărut la Beverly Hills poliția a început să se intereseze de soarta lui. Se bănuia că este un om de paie, reprezentantul sau intermediarul Mafiei deoarece întreținea relații costisitoare cu demnitarii locali. Avea o vilă extraordinar de luxoasă care aparținuse înainte lui Rudolf Valentino, unde organiza serate extravagante.

Această vilă devenită hotel de reprezentare al nașilor mafioți se numea „Falcons Lair", adică „Cuibul vulturilor".

„M-am mutat la Juan Romero. Am locuit la «Falcons Lair» șapte ani, bineînțeles cu întreruperi. Eram prieteni nimic mai mult. Ducea o viață de milionar. Această reședință fastuoasă era pentru noi și o fațadă. După cîte îmi amintesc a început să lucreze ca gigolo în Italia. Apoi a ajuns să doarmă în dormitorul lui Rudolf Valentino care era plin de lumînări, crucifixuri și madone. Juan credea că va face din mine o doamnă, dar s-a înșelat. Mi-a spus că pofta mea sălbatică de delicatese și bărbați mă fac cea mai ordinară femeie pe care a cunoscut-o vreodată".

Așa cum în istorie există locuri care nu vor fi niciodată cartografiate, tot așa în biografia Virginiei Hill există mari lacune. La un moment dat a dispărut fără ca nimeni să știe unde și cu cine e. După atacul tragic de la Pearl Harbor, cînd Statele Unite au intrat în cel de-al doilea război mondial, se găsea probabil la Acapulco, mai sigur în Mexic. A crezut probabil că se vor purta lupte pe continentul american și s-a întors în Statele Unite. În California s-a întîlnit cu vechile ei cunoștințe, Joe Adonis și Ben Siegel.

„Nu-și închipuiau ce viață duc, iar eu am vrut să mă dau mare în fața lor. Ne-am întîlnit la gara din Passadena. Am venit cu noul meu automobil alb decapotabil condus de un șofer negru. Ne-am îndreptat către «Falcons Lair», care se găsea într-un loc retras unde se ajungea pe un drum întortocheat. După ce am oprit, cei doi au clătinat din cap a uimire.

Seara am invitat în cinstea lor jumătate din spuma societății de la Hollywood. Printre oaspeți se afla regele rumbei Xavier Cugat cu orchestra sa, cîntăreața Carmen Mirand, pianistul Jimmy Durante, dansatorii Lana Turner și Tony de Marco, Franchet Tone, Van Helfin, Beni Rotschild și mulți alții.

Jos la poalele dealului se găsea vila prințului Romanoff, care organizase și el o serată. Seara tîrziu a venit cu toți oaspeții săi la mine. Unul dintre ei m-a tras deoparte, șoptindu-mi foarte tulburat «Știți că în casa dumneavoastră sînt gangsteri ?» Da, știu. Și ce-i cu asta ?!"

Elita societății din Hollywood era obișnuită cu orice. Vedetele de film duceau o viață plină de evenimente neașteptate din care își făceau o reclamă ieftină. Nu

exista nici un fel de prejudecată: cu cît seratele erau mai extravagante, cu atît popularitatea amfitrionilor creștea. Unui om obișnuit îi făcea plăcere să citească despre extravaganțele milionarilor. Nici Virginie Hill nu era deranjată de prezența gangsterilor, ci, dimpotrivă, era mîndră de ei.

„Ben Siegel a avut în seara aceea un succes colosal la femei. Arăta foarte bine. Nevasta unui potentat s-a îndrăgostit la nebunie de Adonis. Îl înghesuise într-un colț întunecos și începuse să-l îmbrățișeze. Pentru prima dată l-am văzut pe Joe pus în încurcătură. Soțul s-a simțit deranjat de comportarea soției și a venit la mine ca să intervin.

— Este totuși soția D-stră ! i-am zis eu. De ce să mă bag în treburile Dumneavoastră personale ?

— Cine e de fapt, individul acela ? a întrebat el.

— Joe Adonis, celebrul gangster din New York.

— Doamne, s-a îngrozit soțul. Lăsați-i atunci în pace să facă ce vor.

Pe vremea aceea Ben Siegel își avea reședința la Los Angeles. Era însurat, avea două fete, se logodise cu actrița Wendy Barrier și trăia în același timp cu contesa Dorothy di Frasso. Nu arăta a bandit și avea preocupări nobile. Citea regulat «Reader's Digest», mai ales popularа rubrică «Exersează-ți vocabularul». Cînd s-a întors la New York, Joe Adonis mi-a dat telefon :

— Trebuie să te văd ! striga el în receptor cu o voce de bețiv. Trebuie să-ți spun cît de mult te iubesc.

Apoi a venit la mine."

Ben Siegel era pe vremea aceea o personalitate. Din cercul lui de prieteni făceau parte Marlene Dietrich, Charles Boyer, Fred Astaire, Clark Gable, Jean Harlow. Mituia senatorii, îi cunoștea pe funcționarii din înaltele cercuri guvernamentale, se întîlnea cu milionarii care influențau viața politică. În plus făcea negoț cu toate. Se pricepea să scoată bani din piatră seacă, îi plasa bine în firme serioase sau angaja misiți care strîngeau pentru el acțiunile unor întreprinderi prospere.

Nu are rost să ne ocupăm de poveștile amoroase pe care Virginie Hill le descrie atît de colorat în amintirile ei. Odată îl înșela pe Joe cu Ben, altădată pe Ben cu Joe. Cel mai mare scandal l-a provocat la Miami, unde a apărut în compania lui Joe Fischetti, care a amenințat că îl împușcă pe Ben Siegel. Acesta nu s-a lăsat nici el mai prejos. Virginie Hill a aplanat conflictul în modul cel mai înțelept : s-a înapoiat la Los Angeles.

„Nu voiam să mă întorc la «Falcons Lair». Am închiriat o vilă luxoasă pe care am mobilat-o superb, iar Ben, care între timp divorțase, s-a mutat la mine. Era pe vremea cînd se preocupa foarte mult de noul și ultimul său proiect. Se hotărîse să construiască la Las Vegas un hotel cu cazinou care trebuia să devină cel mai superb cazinou din lume. După calculele lui Ben, prețul lui orientativ ajungea la un milion și jumătate de dolari. M-a întrebat dacă nu mi trece prin cap vreo idee cum să se numească hotelul. În Mexic unii prieteni îmi spuneau Flamingo și Ben s-a hotărît să boteze noul său hotel „Flamingo". Acest proiect l-a costat viața".

Nu ne putem baza pe relatările cuprinse în memoriile acestei curtezane care exagerează, denaturează și dramatizează realitatea. În afară de aceasta, manuscrisul a fost prelucrat de redactori, care au scos sau adăugat ceea ce au considerat ei necesar. Memoriile sînt interesante, dar nu întotdeauna autentice. De pildă botezarea hotelului „Flamingo" din Las Vegas s-a petrecut cu totul altfel. Pe unul din cele mai mari hipodromuri din lume, Hialeh din Miami, Florida care a fost construit de gangsteri, se găsește un mic lac cu stînci și păsări flamingo. Nașii mafioți erau foarte mîndri de acest decor inedit și au ales numele păsării flamingo cînd s-au hotărît să-și investească banii murdari în acest hotel.

„Nu știu de ce, dar Ben Siegel voia să se însoare cu mine. Imediat după divorț, a început să vorbească despre nuntă. I-am răspuns că nu sînt nebună. Nu aveam încredere unul în altul. Îmi controla sertarele și îmi deschidea scrisorile. Era gelos și pe cămașa mea de noapte. Nimeni nu avea voie să mă atingă în afară de el.

Nu aveam de gînd să mă mărit, dar într-o zi mi-a pus în deget o verighetă de aur, el și-a pus alta, zicîndu-mi că

din momentul acela pot să mă consider soția lui. Nu am răspuns nimic.

Era cu nervii la pămînt fiindcă proiectul acela nebunesc îl ruinase complet. La început cheltuielile au fost evaluate la 2 000 000, dar au crescut la 6 000 000. Se afla într-o situație critică, dar cu toate acestea arunca banii în dreapta și în stînga. Asociații lui îi reproșau tot mai des că nu se comportă bine și îl amenințau. Uneori îmi făcea impresia că în Las Vegas s-au adunat toți ticăloșii din America. Orașul nu era altceva decît un bordel uriaș. Ben se schimbase. Înainte nu umbla cu pistolul, dar acum era nedespărțit de el. Asociații lui erau Meyer Lansky, ca și el cofondator al celebrei Murder Inc., Morris Rosen și reprezentantul nașului mafiot, Frank Costello, precum și mulți alți gangsteri ale căror caziere ar umple multe pagini. Ben se certa tot timpul cu ei. Și noi doi ne luam la harță tot mai des. Într-o zi, după ce băusem cam mult am început să ne certăm și eu m-am repezit cu cuțitul la el. M-a trîntit jos. L-am scăpat din mîini și m-am închis în baie, unde am văzut un tub de somnifere. Le-am înghițit pe toate după care am luat pistolul și m-am întors în dormitor. Dar pilulele începuseră să-și facă efectul, și am leșinat. Doctorul din Las Vegas m-a ajutat să-mi revin, iar Ben, care stătea la căpătîiul meu, a jurat că nu mă va mai lovi niciodată.

În altă zi l-a apucat din nou furia și eu l-am lovit cu tocul de la pantof în gît. Am chemat doctorul. Ben nu putea să vorbească deloc, fiindcă îi paralizase laringele. Doctorul Blanck a declarat atunci că dacă mai rămînem mult împreună o să ne omorîm unul pe altul. Altă dată am început să ne batem în fața lui Meyer Lansky, care venise în vizită. Ben mă amenința că dacă nu tac odată mă aruncă în concasorul de gunoi ca să dispar fără urmă de pe fața pămîntului. Bine că știu, i-am răspuns eu, promițîndu-i că voi proceda la fel. Meyer Lansky s-a îngrozit și a început să ne înjure pe amîndoi.

Într-o zi m-a sunat Nat Coiner pe care îl cunoșteam de 18 ani. Nu mă pierduse niciodată din vedere fiindcă

se ocupa de afacerile mele. Mi-a povestit despre Ben cîteva lucruri îngrozitoare, sfătuindu-mă să scap de acest ticălos. Mă ruga să vin în Mexic, unde tocmai perfectase mai multe tranzacții. L-am ascultat, bucurîndu-mă că pentru un timp o să scap de Ben. Hotelul „Flamingo" era gata, dar se prevedea un crah financiar.

După ce m am întors la Las Vegas mi-am dat seama imediat ce-l așteaptă pe Ben dacă nu renunță la acest proiect. I-am făcut o scenă îngrozitoare în holul hotelului în mijlocul mulțimii care ne privea ca la cinema. Ben m-a tras într-o încăpere alăturată unde după cîteva clipe au năvălit toți gangsterii din cazinou. Am început să-i înjur, zicîndu-le că sînt niște bandiți nenorociți care uneltesc împotriva lui Ben. Le-am mai spus că plec fiindcă nu vreau să trăiesc sub același acoperiș cu niște hoți păduchioși, dar să aibă grijă să nu mi clintească nici un fir de păr din cap. Meyer Lansky și toți ceilalți au rămas muți de uimire. Eram sătulă pînă peste cap și i-am spus lui Ben că sper să nu ne mai vedem niciodată. După ce mi-am strîns lucrurile, Ben m-a condus tăcut afară din hotel. Ne-am despărțit în grabă. Tremuram amîndoi. A fost ultima noastră întîlnire. De atunci nu l-am mai văzut."

Virginie Hill avea o părere originală despre dragoste. S-a despărțit de Ben și a plecat la Paris cu Nick, un francez tînăr și arătos pe care îl cunoscuse la Hollywood. Trăia cu el în vila ei de pe Linden Drive, 810 din Beverly Hills.

Ben Siegel a surprins-o pe iubita lui cu Nick și i-a cerut să se despartă. Dar Virginie Hill avea fler și intuise corect că Ben Siegel se duce definitiv de rîpă.

În Las Vegas am încercat să cercetez toate împrejurările și conflictele legate de construirea hotelului „Flamingo" și am rămas mirat de amabilitatea martorilor care mi-au furnizat informații. America este o țară originală, iar americanul operează cu categorii aparte. Business-ul este uneori o afacere murdară, dar banii cîștigați sînt curați. Familia Morgan nu se jenează că străbunul lor a fost pirat, moștenitoarea lui Rotschild se

laudă cu speculațiile financiare ale strămoșilor ei, oamenii de pe stradă nu reproșează nimic președintelui Nixon nici după afacerea Watergate, unii se mîndresc că bunicul lor a fost un trișor renumit și a pus bazele imperiului lor financiar. Am auzit că există un multimilionar care în viața lui a avut o singură idee. A executat și a brevetat un tub subțire care se introduce într-o lămîie tăiată și prin el se poate suge zeama cu gust dulce-acrișor. Nu a făcut nimic pînă la această invenție și nici după aceea, cu singura deosebire că a cheltuit de cîteva ori mai mult decît a cîștigat.

Hotelul „Flamingo" m-a decepționat. Față de „Sandes", „Caesars Palace", „Desert Inn" sau de luxosul hotel al vedetelor de film „MGM", „Flamingo" mi s-a părut că seamănă cu o piscină. Este înconjurat de palmieri și de un gazon bine îngrijit, are trei etaje cu camere luxoase și un apartament „regal" cu terasă proprie. Nu lipsește binecunoscutul cazinou tapetat ca de obicei cu pluș.

Există informații contradictorii privind costul estimativ și costul real al hotelului. Dar acest lucru n-are importanță fiindcă noi vrem să aflăm împrejurările în care nașii mafioți s-au hotărît să-l omoare pe bogatul și abilul Benjamin Siegel. În acest caz nu se poate vorbi de un asasinat obișnuit comis de membrii firmei Murder Inc. fiindcă însuși Ben Siegel era unul dintre ei, dacă nu chiar cel mai capabil.

După ce s-au hotărît să construiască hotelul „Flamingo", fiecare șef mafiot a investit o cotă parte, mizînd pe faptul că în final își vor amortiza înzecit investiția. Benjamin Siegel și Virginie Hill erau șefii de proiect și supravegheau ca firma constructoare „Dell Webb" să respecte planul de construcție. Virginie Hill, care se ocupa de amenajarea interioară a hotelului, a cheltuit de cinci ori mai mult decît se estimase inițial.

Gangsterii nu cheltuiesc niciodată bani fără rost. Au convocat o ședință la care au cerut socoteală. Meyer Lansky a făcut o prezentare succintă a situației și le-a comunicat că hotelul „Flamingo" va costa șase milioane

în loc de un milion și jumătate, rămînînd în continuare o investiție rentabilă din care își vor scoate banii însutit.

— Ben Siegel a procurat un nou capital. Nu trebuie să vă fie teamă fiindcă mulți actori celebri de la Hollywood și-au investit banii în proiectul nostru, a spus Meyer Lansky.

Cele mai mari temeri le aveau frații Harry și Samuel Rothberg, care investiseră în proiect o jumătate de milion de dolari, fiind pe vremea aceea cei mai importanți coacționari. Detectivii lor particulari au aflat că Virginie Hill zboară foarte des la Zürich ca să procure mobilă pentru hotel, dar în realitate a depus treptat într-un cont secret o sumă care reprezenta o jumătate de milion de dolari.

„Știam ce însemna asta" a declarat mai tîrziu Doc Stacher reporterilor la Tel Aviv unde locuia. „Bugsy băgase în buzunar o parte din banii noștri. Virginie dispunea de ei după bunul plac și noi știam cît de ahtiată este după bani. Bugsy o iubea atît de mult încît era în stare de orice. În lumea interlopă guvernează legi dure. În acest caz nu exista decît o singură ieșire ; lichidarea lui Ben Siegel. Meyer Lansky era conștient de aceasta și a încercat să-și salveze cu orice preț vechiul prieten. Ne-a rugat să așteptăm pînă ce se inaugurează hotelul pentru ca mai întîi să ne convingem și după aceea să-l condamnăm".

Gangsterii trăiau pe picior mare : întrețineau relații cu persoane influente și chiar modul lor de viață se schimbase. Dacă cineva face parte din „high society", el nu poate fi împușcat ca un cîine de pe stradă.

„Meyer i-a rugat pe ceilalți să nu fie duri" povestește în continuare Doc Stacher. „Pentru prima dată i-am auzit vocea tremurînd de emoție. Meyer nu putea trece sub tăcere că Bugsy ne-a decepționat și indus în eroare, abuzînd de încrederea noastră, dar în același timp ne-a amintit de marile lui merite. L-am ascultat fără să scoatem un cuvînt. Știam că Bugsy este condamnat. Dar îl respectam prea mult pe Meyer Lansky și de aceea l-am lăsat să încerce să rezolve încurcăturile create de Siegel.

14—c. 616

Meyer a părăsit repede adunarea și a zburat în California. După ce s-a întors, mi-a zis că nu mai e nimic de făcut. Bugsy era atît de subjugat de femeia aceea încît nu mai era în stare să asculte nici un argument".

Cu mult timp înainte Benjamin Siegel s-a stabilit în California unde a început să muncească. La început nu a inventat nimic nou. A început să se ocupe de șantaj, cîștigînd repede și ușor sume mari de bani. Și-a ales un actor de film care tocmai încheiase un contract cu producătorul. L-a convins să nu apară în fața camerelor de luat vederi fiindcă onorariul lui era ridicol de mic și l-a sfătuit cum să procedeze : să refuze filmarea sub pretextul unei indispoziții în momentul cînd regizorul se pregătea să înceapă filmările. Apoi Siegel a trimis pe unul din oamenii săi la directorul societății de film care a promis că îl va convinge pe actor să nu renunțe la rol dacă i se va mări onorariul cu 50 000 de dolari.

Benjamin Siegel a primit 50 000 de dolari pentru oficiul de intermediar din care 10 000 a primit actorul și amîndoi au fost mulțumiți. A recurs la acest truc și în alte cazuri. În culisele platourilor din Hollywood banii curgeau gîrlă, iar filmele aduceau venituri mari, astfel încît 50 000 de dolari în plus sau minus nu însemnau mare lucru. Fetele naive, devenite peste noapte vedete celebre, nu ajung niciodată să socotească banii pe care îi cîștigă. În felul acesta Ben Siegel a început să trăiască pe spinarea actorilor. În cele din urmă a intrat în sindicatul cineaștilor, devenind o persoană influentă cu posibilități de venituri suplimentare. Avea banda lui personală de ucigași care îl proteja. După ce s-a edificat asupra situației, a raportat la New York ce posibilități de cîștig există și conducerea sindicatului crimei i-a trimis întăriturii. Unul din locțiitorii lui a devenit Mickey Cohen, un gangster laș, dar abil din Brooklyn. După ce a sosit la Hollywood el l-a prezentat pe Siegel lui Arthur H. Samisch, adevăratul guvernator al Californiei, eminența cenușie care acționa din culise.

Un alt locțiitor era Jack L. Dragna, specialist în jocuri de noroc. Își făcuse ucenicia în sînul Mafiei și cunoștea

toate trucurile. Imediat după ce a venit în California, unde practicarea jocurilor de noroc era strict interzisă, și-a cumpărat un vapor vechi pe care l-a ancorat la o distanță de 3 mile, unde nu mai erau valabile legile americane. În cala vaporului a amenajat o sală de joc, iar în cabine așteptau fete drăguțe de toate naționalitățile.

Una din sursele principale de venituri ale Mafiei au fost pariurile la cursele de cai care erau atît de îndrăgite, încît meritau a fi luate sub control. Dar nașii mafioți nu jucau cinstit, avînd la dispoziție o rețea întinsă de telefoane și telegraf pe care Benjamin Siegel a extins-o și în California.

Se înceățenise un sistem bazat pe principiul simplu, conform căruia primul care afla o informație despre rezultatul unei curse de cai avea posibilitatea să manevreze pariurile și să facă diferite excrocherii. Mafia s-a înțeles cu reprezentanții sau proprietarii societăților de telegraf și telefon care erau mituiți ori primeau în mod regulat un al doilea salariu să rețină după concurs linii directe, să oprească telegramele, să nu cupleze convorbirile interurbane mai înainte ca reprezentanții Mafiei să elibereze linia. Concurenții veneau la rînd întotdeauna mai tîrziu.

Ben Siegel a extins rețeaua serviciului de informații în vest, în Arizona și Nevada. În felul acesta a ajuns și la Las Vegas, unde a deschis un cazinou cu un venit lunar de 20 000 de dolari, ceea ce nu era puțin pentru un local mic. Ajutoarele lui Siegel, Mickey Cohen și Happy Helzer, au înființat la Las Vegas o centrală pentru traficul cu stupefiante despre care s-a afirmat mai tîrziu că exercita controlul în acest sector pe plan mondial. Cine poate ști ?

În anul 1951 poliția, F.B.I. și agenții de la Narcotics Bureau au arestat cîteva zeci de comercianți cu stupefiante care au fost aduși în fața instanței, iar 21 dintre ei au primit pedepse mari. La proces a ieșit la iveală că cea mai mare parte din opiu se cumpăra pe piața turcească, de unde era trimis în Mexic și apoi expediat în Statele Unite cu mașini particulare sau avioane. Uneori era transportat în geamantanele Virginiei Hill, alteori

în ambalaje bine izolate ascunse în cisternele cu benzină sau motorină. Materia primă era apoi prelucrată în laboratoarele Mafiei, obținîndu-se heroina, atît de solicitată și de bine plătită. Acestea erau „meritele" lui Siegel la care s-a referit prietenul lui, Meyer Lansky, în fața tribunalului mafiot. Șefii Mafiei cunoșteau aceste merite și de asemenea știau cît de ușor poate fi subminată propria lor autoritate dacă dau dovadă de slăbiciune în luarea de hotărîri. Iar Benjamin Siegel, a cărui autoîncredere devenise excesivă, își supraevaluase forțele.

Uciderea lui Benjamin Siegel a fost hotărîtă de către șefii Mafiei la marea adunare a sindicatului crimei care a avut loc la hotelul „National" din Havana în ajunul Crăciunului anului 1946. La ședință au participat printre alții Lucky Luciano și cunoscutul cîntăreț Frank Sinatra. La luarea acestei hotărîri au contribuit și alți factori. Șefii mafioți hotărîseră să construiască la Havana și în Cuba, în general, o rețea de cazinouri și de hoteluri pentru americani. Benjamin Siegel care avea același proiect devenise astfel concurentul propriei sale organizații. Megalomania lui întrecea orice măsură și era convins că își poate permite orice. Din păcate s-a înșelat.

O altă variantă a acestui caz a fost lansată de Mario Puzzo, cunoscutul autor al romanului „Nașul", un jucător pasionat și mare expert în domeniu. După părerea lui, Siegel nu a ajuns în această situație din cauza lui. După război, în Statele Unite exista o mare lipsă de materiale de construcție. Siegel a început să construiască hotelul și cazinoul exact în momentul cînd materialele trebuiau cumpărate la negru. A intrat în dificultate atunci cînd s-a aflat că senatorul Pat Mac Garran l-a ajutat să construiască cîteva clădiri pe lîngă studiourile „Universal Studios" din Hollywood.

În plus, după cum prevedea clauza contractului încheiat cu firma „Dell Webb", Siegel vroia ca hotelul „Flamingo" să fie solid de parcă trebuia să reziste sute de ani la marginea pustiului. În Las Vegas am aflat că „Flamingo" este într-adevăr o fortăreață rezistentă din fier și beton.

Siegel era un beneficiar nerăbdător care îi grăbea pe constructori și insista să se reducă scadența. În aceste condiții firma a cerut ca oamenii ei să fie plătiți zilnic cu bani lichizi. Siegel a fost de acord cu această solicitare ciudată, deși nu avea posibilitatea să le controleze zilnic munca. De asemenea, au existat dificultăți și în legătură cu transportul materialelor.

În cartea sa „Inside Las Vegas" Mario Puzzo afirmă că Siegel devenise un gangster cu faimă proastă de care nimeni nu se mai temea și pe care toți îl furau. Șoferii de pe camioane transportau dimineața materiale de construcție și noaptea furau de pe șantier cărămizi și ciment pe care le descărcau din nou a doua zi, cerînd să fie plătiți pentru acest transport.

Paznicii aveau un anumit procent în această afacere. Unul dintre șoferi a declarat mai tîrziu că nu furau pentru bani, ci pentru că le era frică să spună că nu pot face rost de materiale. De aceea transportau de colo colo mereu aceleași cărămizi. Le era teamă ca Siegel să nu-i împuște. Întîmplător cîștigau bine, dar nu de dragul cîștigului îl înșelau pe Siegel.

A rămas neclarificată controversa legată de persoana care a dat ordin să fie împușcat incomodul și neascultătorul Ben Siegel. După cum a declarat Stacher, la banchetul fastuos organizat la hotelul „National" din Havana, Lucky Luciano l-a tras de-o parte pe Lansky, zicîndu-i :

— Meyer, știu că ai cea mai bună părere despre Bugsy pe care îl consideri un frate și îl iubești ca pe un fiu. Dar aici e vorba de afaceri, iar Bugsy a încălcat regulile. Ne-a luat banii și i-a depus în Elveția. Ne înșeală. Știi asta la fel de bine ca și mine.

Esther, soția lui Siegel, a recunoscut că Benjamin se schimbase foarte mult după ce se îndrăgostise de Virginie Hill. Fusese de cînd lumea un fustangiu, avusese diferite aventuri cu vedetele de la Hollywood sau cu diverse dansatoare și artiste de mîna a doua. Îi iertase totul. Dar nu mai putea suporta relația lui cu Hill. Nu era o aventură de o noapte, trăiau împreună de multă vreme și toate sfaturile și îndemnurile soției au rămas fără răspuns.

Meyer Lansky a făcut tot ce i-a stat în putință ca să-l ajute. A zburat la Chicago unde s-a sfătuit cu un amic, Joe Epstein, care trăise un timp cu Hill și continua să se intereseze de soarta ei și după ce îl părăsise.

Nici acest bookmaker n-a reușit să-l ajute și Lansky s-a întors așa cum plecase.

A convins-o pe soția lui Siegel să ceară divorț ceea ce îl putea impresiona pe Bugsy care parcă înnebunise. Esther Siegel a divorțat repede și a revenit la New York. Bugsy era liber.

— Știi la fel de bine ca și mine că Bugsy trebuie lichidat, i-a spus Lucky Luciano lui Lansky la serata organizată la hotelul „National", iar dacă tu n-ai suficient curaj, trebuie să mă ocup eu singur de execuție.

„La cîteva minute după această întîlnire — a mărturisit Doc Stacher — l-am văzut pe Meyer. Nu mi-a venit să cred că are lacrimi în ochi. La început am vrut să-l întreb ce-i cu el, dar m-am răzgîndit și am tăcut. Lansky a urcat în camera lui și a rămas acolo două ore. Banchetul organizat în cinstea lui Sinatra a continuat fără el. Am înțeles că Meyer se frămîntă cumplit și mai încearcă să găsească o șansă pentru Bugsy".

În răstimpul celor două ore cînd toată lumea se distra și bea șampanie, Lansky îl sunase de la „National" pe directorul hotelului „Hollenden" din Cleveland ca să ia legătura imediat cu Mickey Cohen, garda personală a lui Siegel. Rothkopf l-a sunat pe Cohen la Las Vegas și i-a transmis mesajul lui Lansky :

— Mickey nu ai voie să-l pierzi din ochi nici ziua, nici noaptea Răspunzi cu capul dacă i se întîmplă ceva.

A doua zi la Las Vegas a avut loc inaugurarea festivă a hotelului „Flamingo". Deși nu era încă complet terminat, se vedea că va fi un hotel de lux. Încăperile placate cu lemn prețios aveau ușile și ferestrele cu încuietori din bronz, iar pardoseala era acoperită cu covoare superbe. Ben Siegel nu făcuse economie, fiindcă știa cît de mult contează prima impresie. Chemase tîmplari, zidari și tapițeri din San Francisco, Salt Lake City și Den-

ver cărora le plătise zilnic cincizeci de dolari în plus la salariu pentru ca totul să strălucească în ziua deschiderii.

La 26 decembrie 1946 cînd Benjamin Siegel și Virginie Hill au inaugurat hotelul, bosii Mafiei se aflau departe, la hotelul „National" din Havana. La inaugurare au fost invitate personalități de vază printre care Xavier Cugat cu orchestra, celebrul actor George Raft, Charles Coburn, George Sander, dar și Jimmy Durante, Baby Rose, Marie și Tune Toppers, vedetele de atunci ale Hollywood-ului.

Ca un tip practic și versat ce era, Siegel știa că nu se poate baza pe întîmplare, mai ales în ziua de Crăciun. De aceea a închiriat cele mai bune avioane cu reacție tip „Constellation" ca să transporte oaspeții de vază din Los Angeles, dar din cauza timpului nefavorabil avioanele nu au putut decola. De aceea la banchetul de inaugurare și mai tîrziu la mesele de joc au rămas multe scaune goale.

Inaugurarea festivă s-a soldat cu un mare eșec. Ben Siegel a greșit socoteala atunci cînd și-a închipuit că sărbătorile de Crăciun reprezintă cea mai bună perioadă pentru inaugurarea sezonului într-un cazinou. În următoarele paisprezece zile catastrofa a continuat. Puținii jucători care s-au așezat la mesele de joc îmbrăcate în pluș verde au cîștigat 100 000 de dolari, iar Ben Siegel a fost nevoit să închidă hotelul. Aflînd că prietenul lui a dat faliment, Meyer Lansky a încercat să-l mai salveze odată : a convocat în saloanele hotelului „National" din Havana consiliul suprem al Mafiei americane și a propus nașilor atotputernici un nou proiect. „Hotelul «Flamingo» trebuie salvat și cazinoul nu trebuie să piardă fiindcă Las Vegas e o mină de aur. Ben Siegel a avut ghinion și a făcut multe greșeli, dar putem să le reparăm". Societatea înregistrată ca proprietară a hotelului trebuia să scoată la licitație hotelul care urma să fie cumpărat mai ieftin de o altă societate formată cu același capital. Apoi se alegea un nou director și hotelul putea fi redeschis. De mic copil Meyer Lansky a dat dovadă de fler în afaceri, care nu trebuia pus la îndoială nici de data asta.

— Am auzit, a spus Doc Stacher că Bugsy Siegel a plecat la Havana ca să-i roage pe Lucky Luciano și pe

Lansky să-i mai acorde o ultimă șansă. Nu e adevărat. Nu a zburat la Havana, deși știa foarte bine că e compromis. A plecat cu Virginie în Mexic unde s-au căsătorit. Am impresia că ea a încercat să-l convingă să se stabilească în Europa unde puteau trăi din banii depuși în băncile din Elveția. Virginie își dădea seama că viața iubitului ei este în pericol. Trebuie să recunoaștem însă că Bugsy nu era laș. S-a hotărît să rămînă în Statele Unite, asumîndu-și întreaga răspundere pentru eșecul suferit.

Din Mexic a zburat direct la Las Vegas. Între timp Meyer Lansky a obținut acordarea ultimei șanse lui Ben Siegel, care își putea redeschide hotelul în luna martie. Dacă îmi aduc bine aminte, venitul net încasat în luna mai a fost de circa un sfert de milion de dolari.

Siegel era probabil conștient că Virginie îl sustrage de la muncă. A trimis-o la Paris, promițîndu-i că va veni după ea sau o va chema înapoi, imediat după clarificarea problemelor legate de hotelul „Flamingo". Peste puțină vreme hotelul a început să prospere spre marea ușurare a adepților lui Ben Siegel. El însuși era convins că a scăpat de toate belelele. A zburat la Los Angeles și a chemat-o pe Virginie de la Paris. Seara l-a invitat pe prietenul său Allen Milley în vila din Beverly Hills. Mickey Cohen, gardianul personal nu era de față.

În sufragerie se afla o măsuță în stil rococo, o oglindă venețiană încadrată în ramă aurie, o mare sofa acoperită cu husă înflorată la fel ca și draperiile de la ferestre, iar peretele era acoperit cu un covor persan. În colț se găsea un amoraș din bronz, iar pe măsuța cu ziare — o nimfă. După ce au băut împreună cafea, Ben Siegel s-a așezat și a început să citească „Los Angeles Times" din 20 iunie 1947. Era o noapte liniștită și plăcută, iar de la vecini nu se auzeau nici un zgomot.

La scurt timp după ora 22, s-a auzit o împușcătură. Fereastra s-a făcut țăndări. Bugsy Siegel și-a ridicat ochii din ziar, dar a căzut imediat răpus de glonțul necunoscutului trăgător.

Conform procesului verbal încheiat la poliție, ucigașul a tras șase gloanțe, dintre care două au fost mortale. Siegel a rămas întins pe canapea cu fața însîngerată.

Imediat s-a deplasat la fața locului o brigadă de poliție ; cazul a fost anchetat, dar nu s-a aflat nimic. Lichidarea lui Benjamin Siegel a fost unul dintre multele asasinate comise în mod ireproșabil de trăgătorii firmei Murder Inc.

Nu s-a găsit nici o urmă, iar cazul a fost amînat ad acta. În lumea interlopă americană nu s-a discutat despre cine a ucis, ci despre cine a comandat asasinatul. Pînă astăzi încă există mai mulți suspecți.

În aceeași seară în hotelul „Flamingo" au intrat doi domni bine îmbrăcați care i-au spus recepționerului că vor să vorbească cu directorul Sedway. Morris Rosen și Gus Greenbaum l-au anunțat pe Sedway că nu mai este proprietarul hotelului. I-au spus că nu trebuie să se neliniștească fiindcă totul se va desfășura normal ca și pînă atunci, iar pe oaspeți nu-i interesează cui aparține hotelul. Rosen și Greenbaum erau oamenii lui Lansky, care lucraseră pentru el la Miami, New York și la Havana. Cum au aflat de moartea lui Siegel, cînd acesta mai trăia cu două ore înainte ? Se impune o singură concluzie : moartea lui Siegel a fost comandată de prietenul său Meyer Lansky. Acesta știa ora cînd va muri Siegel și de aceea a programat din timp închirierea hotelului de către o altă societate de paie după cum propusese el însuși la Havana.

Meyer Lansky a supraviețuit tuturor celorlalți suspecți. De aceea s-a putut apăra, afirmînd că nu a avut nimic comun cu moartea lui Siegel. Asasinatul, după părerea lui, putea fi comandat numai de Lucky Luciano, singurul în stare să aranjeze cu Mickey Cohen, paza personală a lui Siegel să fie plecat tocmai în seara aceea. A apărut și o altă teorie destul de verosimilă, potrivit căreia Lucky Luciano a primit ordinul de asasinare de la Jack L. Dragna. Dacă este adevărat, aceasta a fost o alegere iscusită fiindcă cei doi nu se iubeau de loc. Dragna, care se considera mare expert în domeniul jocurilor de

noroc și al cazinourilor secrete, avea impresia că Siegel vrea să se amestece în treaba lui și de aceea căuta să scape de el. Luciano a ordonat crima pe cînd se afla în Italia sau încă de pe vremea cînd era la Havana.

Lansky s-a apărat și prietenii lui au încercat să-l disculpe. La interogatoriul pe care agenții F.B.I. l-au luat văduvei celui dispărut, Esther Siegel a declarat în favoarea lui Meyer Lansky :

— L-am cunoscut prin 1926 și l-am stimat dintotdeauna. În 1928 a fost martor la nunta noastră. El și soțul meu erau buni parteneri de afaceri și prieteni.

Spre mirarea tuturor, Virginie Hill s-a purtat ca o văduvă îndoliată și a încercat chiar să se sinucidă. La Paris a sunat-o Joe Epstein din Chicago, care a sfătuit-o să aștepte. În plus bătrînul excroc i-a trimis o sumă de bani pentru escapadele ei nocturne din Montmartre.

Iată ce povestește Virginie Hill în memoriile ei :

„Într-o zi vizitam împreună cu Nicky un castel de vînătoare de lîngă Paris. În jurul nostru era lume multă, printre care și americani. La un moment dat unul dintre ei a răsfoit ziarul și a spus : «Gangsterul Ben Siegel a murit». Nu-mi venea să cred. Imediat ne-am dus cu Nicky la redacția pariziană a ziarului «New York Herald Tribune» și l-am oprit pe primul redactor care ne-a ieșit în cale. M-a întrebat cine sînt. M-am prezentat și am adăugat că îl cunosc bine pe Ben. «Atunci nu vă invidiez deloc. Ben a fost omorît în vila dumneavoastră».

Am plecat imediat la hotelul «Westminster» unde locuiam. Nu știam ce să fac. L-am sunat pe Nat Coiner care m-a sfătuit să rămîn la Paris. Din clipa aceea au început să mă urmărească reporterii. Oriunde apăream, se strîngeau roată în jurul meu. Unul din ei a intrat pe fereastră în camera mea de la hotel. Trebuia să părăsesc Parisul".

În amintirile Virginiei Hill există multe lucruri inexacte și neadevărate. Chiar și rolurile lui Joe Epstein și Nat Coiner nu sînt clare.

Memoriile au fost scrise sau dictate, ele fiind doar o ilustrare colorată a evenimentelor de atunci, dar mai ales imaginea tragediei unei femei ușoare

„Nicky m-a dus de la Paris la Monte Carlo. Locuiam la hotelul «Strand» unde frecventam regulat cazinoul și cîștigam tot timpul. Cu toate acestea, am făcut o depresiune nervoasă și am înghițit un tub întreg de somnifere. La spital am primit o factură de 22 000 de franci. M-am întors cu Nicky la Paris și am început din nou să iau somnifere. Din păcate erau prea slabe pentru constituția mea de cal. De data asta m-am trezit într-un spital american din Neuilly. După ce m-am restabilit am plecat în America. Totul îmi devenise indiferent".

Se înțelege că Mafia, poliția și agenții F.B.I. au pus-o sub urmărire. Și-a angajat o gardă personală pe care o plătea cu șaizeci de dolari pe zi Apoi a înțeles că o femeie cu reputația ei de fostă iubită a gangsterilor nu mai are ce căuta pe pămîntul american. „Am plecat în Mexic unde întotdeauna m-am simțit bine și aveam multe cunoștințe. Dintre ei făcea parte Chato Juarez, fiul ministrului de finanțe, Rafael Ola, secretarul președintelui și Chato Amesco Aleman, pilotul președintelui.

Virginie Hill fugea de propriul ei trecut și se muta dintr-un oraș în altul ca un animal hăituit. La Acapulco a locuit în cel mai bun hotel unde a avut cîteva aventuri amoroase. Apărea cînd la Chicago, cînd la New York și peste tot era urmărită de poliție. După ce Comisia senatorului Kefauer și-a inaugurat activitatea, ea a început să povestească în fața camerelor de luat vederi despre activitatea Mafiei și emisiunile ei erau urmărite cu respirația tăiată în toată America. Nu mai era iubita atrăgătoare a faimosului gangster, ci o femeie obosită și îmbătrînită înainte de vreme la cei 35 de ani ai săi.

În cunoscuta stațiune a sporturilor de iarnă Sun Valley l-a cunoscut pe Hans Hauser, fost campion de schi, antrenorul marilor schiori. Mai tîrziu s-a măritat cu el și au avut împreună un băiat. S-au mutat în Austria unde familia lui avea un han. Aici s-a sinucis, înghițind o cantitate mare de somnifere.

Las Vegas are managerii și agenții săi de reclamă care nu fac un secret din faptul că Las Vegas este o mină de aur.

Acest oraș oferă fiecăruia șansa de a-și încerca norocul, spun ei și nu uită să adauge că timp de douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, de-a lungul unui an, pe aeroportul orașului aterizează avioane care transportă în raiul jucătorilor de noroc șase milioane de vizitatori. Alte patru milioane vin cu autocarele și automobilele. Veniturile nete anuale ale hotelurilor și cazinourilor reprezintă două miliarde de dolari. După ce Ben Siegel și nașii mafioți au început acțiunea riscantă de construire a luxosului hotel „Flamingo", în Las Vegas au apărut o duzină de hoteluri bune, luxoase, dar relativ ieftine, care aparțin Mafiei și unele au fost construite chiar de membrii ei.

Meyer Lansky și consilierii lui comerciali au elaborat cîndva o regulă privind modul cum trebuiau încheiate tranzacțiile comerciale. Șederea la hotel costa cîțiva dolari, masa la restaurant era mai ieftină decît în oricare altă parte, iar băuturile la fel ; din stradă se ajungea la recepție, trecînd prin sala de jocuri, toaletele se găseau în spatele meselor cu ruletă, în salonul de coafură se ajungea trecînd printr-un rînd de automate de joc. Pentru buzunarul vizitatorilor toate acestea constituiau o ispită mai serioasă decît șederea propriu-zisă la hotel. În majoritatea sălilor de joc fete tinere și frumoase serveau băuturi gratis. Printre jocurile automate umblau chelnerițe cu tăvi pe care erau așezate pahare cu cocteiluri al căror cost era inclus în cheltuielile de regie. Cina era servită în restaurante cu autoservire, unde mesele se încovoiau sub greutatea platourilor cu delicatese ; totul se plătea în paușal. Pe vremea cînd în Statele Unite un prînz modest costa 6 dolari, iar o chirie onorabilă 10 dolari, în hotelurile din Las Vegas ea costa 65 de cenți. Trucurile comerciale bine puse la punct și clienții înșiși fac reclamă localului în toată lumea.

În Las Vegas există și localuri pentru snobi. Unul dintre cele mai celebre este „Grand Hotel Metro-Gold-

wyn-Mayer", un hotel fastuos, deși lipsit de gust cu un mare hol la intrare, asemănător unui panteon al vedetelor de film. În vitrinele luminate cu rafinament sînt expuse toalete în care a jucat Marlene Dietrich în „Îngerul albastru", pistolul și cingătoarea cow-boy-ului Reagan, peruca unui comic, pantofii lui Ginger Rogers cu care a dansat împreună cu Fred Astaire. În vitrine sînt prezentate bijuterii, peruci, lenjerie, scrisorile actorilor celebri. Este un show lipsit de gust. Vizitatorii umblă în vîrful picioarelor, iar unii dintre ei rămîn muți de uimire în fața vitrinelor. Orașul Las Vegas are succes fiindcă hotelurile și cazinourile lui au ușile deschise oricui, indiferent că are sau nu cont în bancă, este sau nu cunoscut, inclusiv negrilor și portoricanilor.

„Streep" este o stradă lungă de șapte kilometri cu hoteluri și localuri de distracție unde se joacă pe bani mulți sau puțini. Cazinourile europene sînt numai pentru protipendadă, a declarat Gus Petrie de la centrala de informații. Noi am construit cazinouri accesibile fiecăruia. La noi se intră cu un dolar sau cu un milion, în smoching sau în șort. Nicăieri în lume, în afară de Las Vegas, nu se poate intra în cazinou cu copii. În timp ce părinții lor joacă, personalul nostru calificat are grijă de ei.

La hotelul „Circus-Circus" au loc tot anul spectacole de circ pentru copii. Artiști de varieté de primă clasă îi distrează cu glumele lor în timp ce părinții sînt absorbiți de joc. Agenții de reclamă afirmă că în Las Vegas jocurile de noroc s-au practicat de cînd lumea. Indienii băștinași din tribul Pajut cunoșteau ruleta primitivă cu zaruri și bucățele de lemn colorate. Pe teritoriul statului Nevada jocurile de noroc au fost permise cu excepția perioadei 1910—1930. De aceea orașul Las Vegas a atras atenția gangsterilor încă din timpul războiului, dar mai ales după victorie. Gus Greenbaum, Bugsy Siegel, Moe Sedway și Israel Alderman, poreclit Ice Pick s-au asociat și au cumpărat în Las Vegas primul club de noapte „El Cortez". Nu era cine știe ce deoarece nici orașul nu era pe vremea aceea renumit, dar a adus bani mulți

proprietarilor. După ce l-au vîndut avantajos, au înființat societatea „Nevada Project Corporation", care s-a ocupat de investirea milioanelor gangsterilor în alte acțiuni, de pildă în construirea hotelului „Flamingo".

Toți coproprietarii lui erau prietenii lui Lansky și reprezentanții intereselor acestuia. Unul din ei, Alderman, tîlhar și ucigaș cu un trecut bogat a fost arestat de poliție în nenumărate rînduri, de zece-cincisprezece ori a ajuns în fața instanței, dar de fiecare dată a fost eliberat din lipsă de probe. Sedway înființase cîndva un serviciu de telegraf și telefon care s-a transformat într-o întreprindere prosperă pe care o conducea cu mult succes. Alderman era un ucigaș care trimitea pe lumea cealaltă fără menajamente. Cînd Tony Tombino și Tony Broncato, doi tîlhari lipsiți de importanță, au jefuit casa de bani a hotelului „Flamingo" din Las Vegas, Gus Greenbaum s-a considerat ofensat. Greenbaum nu s-a dus la poliție, ci și-a angajat un ucigaș profesionist, Jimmy Fratiano, care omora pe bani. Auzise că cei doi au spart casa de bani, furînd 3 500 de dolari și a pornit pe urmele lor. I-a găsit la Los Angeles sau la Hollywood unde își serbau victoria. I-a așteptat afară și i-a împușcat în plină stradă, după care s-a dus liniștit acasă.

Se spune că Gus Greenbaum era un geniu financiar. În primul an veniturile hotelului „Flamingo" condus de el s-au ridicat la 4 000 000 dolari sau cel puțin aceasta a fost suma declarată pentru impunerea de impozit. Deci se poate presupune să suma era de cîteva ori mai mare. Gus Greenbaum era însă un bețiv notoriu. Bea încă de pe vremea cînd se afla la Chicago, de unde fugise în orașul Phoenix din statul Arizona. Cîștiga bani din speculații, șantaj, contrabandă și pariuri ; Gus Greenbaum era de asemenea un jucător pasionat și de multe ori pierdea sume mari. Conducerea Mafiei era mulțumită de serviciile lui, deoarece redresase hotelul ajuns în stare falimentară, dar nu-i plăcea stilul lui de viață. A primit un avertisment care l-a înfuriat și ca urmare a început să bea și mai mult.

Hotelul „Flamingo" avea o clientelă permanentă printre care se aflau cunoștințele lui Greenbaum din Chicago și Phoenix iar de prin 1948 sau 1950 a început să fie frecventat și de prietenul lui, colonelul de aviație Barry Goldwater, consilierul municipal al orașului Phoenix.

Mafia americană încerca să joace o carte mare. Cîștigase de partea ei politicieni influenți pe care îi sprijinea să facă carieră. Unul dintre aceștia era și Barry Goldwater, care a fost primit la Las Vegas cu toate onorurile cuvenite. I s-a oferit un apartament gratis la hotelul „Flamingo", iar el în schimb a adus jucători bogați cu avionul său particular. Se spune că la început Goldwater nu frecventa cazinourile, dar întreținea legături cu oamenii de afaceri americani și juca rolul de personalitate influentă.

Barry Morris Goldwater s-a născut în orașul Phoenix, statul Arizona, a studiat la Academia militară din Staunton, statul Virginia, iar în anii treizeci la Universitatea din Tucson. Apoi a devenit directorul magazinului „Goldwater's Inc". Era un om de afaceri de succes. În timpul războiului a luptat în aviație și s-a retras în viața civilă cu gradul de colonel în rezervă. A servit în garda națională din Arizona, unde a fost avansat la gradul de general. A intrat în Partidul Republican, iar în anii 1948—1950 a lucrat la Ministerul de Interne ca expert în problema indienilor americani. În 1953 a devenit membru în senatul american din partea statului Arizona, unde a apărat punctul de vedere al aripii extremiste de dreapta. Mai tîrziu s-a dovedit că Mafia l-a ajutat în carieră.

În 1951 în Las Vegas a apărut un bărbat cu o înfățișare gravă de vîrstă mijlocie. Se numea William Nelson și era o veche cunoștință de-a lui Greenbaum. Nelson a intuit perfect că politicianul ambițios din Arizona cu care a făcut repede cunoștință este o miză pe care se poate paria și a promis ajutor.

Astăzi nu se mai știe cînd a înțeles Goldwater că domnul William Nelson este un individ dubios. Pe numele lui adevărat Willie Bioff, acesta fusese garda personală și sfătuitorul lui Al Capone, căruia i-a propus să

între în legătură cu sindicatele. S-a aliat cu George Brown și au condus împreună cu mult succes IATS — Uniunea internațională a sindicatelor oamenilor din teatru ; îi storcea de bani nu numai pe producătorii de film și teatru, dar și pe operatori, cîștigînd de pe urma lor milioane de dolari. După cum s-a aflat mai tîrziu, numai de la 8 producători au primit peste 2 000 000 de dolari. Jumătate din cîștig era încasat de Mafia, care le garanta protecția.

Poliția știa ce sfori trage Bioff, dar nu reușea să adune probe. Abia în 1941, în timpul unei revizii inopinate, lucrătorii de la Oficiul federal de impozite au descoperit o serie de documente compromițătoare care au ajuns în mîna poliției. Bioff a trebuit să depună mărturie și a recunoscut adevărul. În același timp el a comis greșeala gravă de a „cînta", respectiv a divulga numele unor complici. Nici acum nu este clar dacă nașii mafioți au aflat de trădare abia după ce Bioff a ieșit din închisoare. În 1951 a fost pus în libertate și s-a mutat în Las Vegas, unde și-a continuat activitatea sub numele de William Nelson.

S-a împrietenit cu Goldwater, i-a promis sprijin și l-a inițiat într-o serie de trucuri care se puteau face sub paravanul organizațiilor sindicale. Se spune că la un chef Gus Greenbaum a mărturisit că obișnuia să dea lunar prietenului său influent și viitor senator cîte 500 de dolari ca bani de buzunar. Ziariștii concurenței, respectiv adepții Partidului Democrat, nu au ezitat să folosească această informație, mai ales după încheierea așa-numitei Convenții de la Pittsburg a Partidului Republican din 1963, unde sub presiunea politicienilor simpatizanți ai Mafiei, senatorul Goldwater a fost ales candidat la funcția de președinte contra lui L. B. Johnson, reprezentantul Partidului Democrat. Goldwater a condus campania electorală într-un mod lipsit de scrupule, așa cum se obișnuiește în Statele Unite, a criticat aspru politica internă și externă a fostului președinte J. F. Kennedy și a succesorului său, a susținut revenirea la războiul rece, a refuzat promovarea relațiilor de prietenie cu țările socialiste, s-a

opus politicii de toleranță față de populația de culoare din Statele Unite. A pierdut pe toate fronturile și Johnson a fost ales președinte cu o mare majoritate de voturi.

În cariera lui, Goldwater a fost ajutat de prieteni ca Gus Greenbaum și Willie Bioff, în societatea cărora apărea în cele mai cunoscute localuri din Las Vegas. În schimb el le promitea că dacă va ajunge la putere va avea grijă să abroge legea impozitelor progresive pe veniturile mari și nu va admite mărirea impozitelor pe veniturile intelectualilor. Apoi Broncato și Tombino au jefuit casa de bani a hotelului „Flamingo", iar poliția l-a pus sub urmărire pe Gus Greenbaum, care era bănuit că ar fi ordonat omorîrea tîlharilor. Senatorul Goldwater a depus mărturie în favoarea prietenului său, declarînd că acesta nu ar fi fost niciodată capabil să angajeze ucigași. Tribunalul l-a eliberat pe Greenbaum din lipsă de probe, iar o parte din merite i-au revenit senatorului Goldwater.

În 1958 cariera lui Goldwater se afla în plină ascensiune, în timp ce a lui Greenbaum în plin declin. Versatul om de afaceri căzuse pradă alcoolului și jocurilor de noroc și făcea greșeală după greșeală. Nici hotelul „Flamingo" nu se mai bucura de reputația lui de odinioară. Între timp în Las Vegas s-au construit alte hoteluri și cazinouri mai bune, mai scumpe, cu o arhitectură modernă, care își atrăgeau clienții prin show-uri regizate la „nivel mondial" în care apăreau vedete celebre în schimbul unor onorarii amețitoare. De pildă Marlene Dietrich, care mai trăia de pe urma fostei sale celebrități, cîștiga 10 000 de dolari pentru o apariție de zece minute.

Greenbaum a vrut să rezolve problema în stilul lui personal. L-a făcut pe Bioff secretarul său, închipuindu-și că va începe să folosească metoda amenințărilor și a șantajului, ca în cazul sindicatelor. A fost o mutare proastă. Nașii mafioți știau cine e de fapt William Nelson și ce nume divulgase poliției. Bioff și Greenbaum deveniseră niște indivizi incomozi. Doi membri ai lumii interlope se pregăteau să se răzbune pe trădător. Cu 10 ani în urmă, cînd Bioff îi turnase au trebuit să plătească o amendă de aproape 1 000 000 de dolari pentru tăinuire de impozite.

15 — c. 616

În dimineața zilei de 4 noiembrie 1958 William Nelson Bioff a ieșit din apartamentul său și s-a urcat la volanul mașinii care era parcată în fața casei. În momentul cînd a băgat cheia în contact și a răsucit-o, s-a declanșat o explozie. A murit pe loc. Mafia s-a răzbunat.

Gus Greenbaum a fost un mare specialist și un iscusit manager. Cel puțin un timp. Nu toți oamenii de afaceri care se adunau la Las Vegas se puteau lăuda cu o asemenea experiență. După ce a fost construită noua aripă a hotelului „Flamingo" cu apartamente pentru oaspeți și a fost extins cazinoul, hotelul aducea venituri imense, devenind un model demn de invidiat. De aceea frații Benjamin și Samuel Cohen din Miami l-au rugat pe Greenbaum să-i ajute să iasă de la ananghie. Cei doi oameni de afaceri investiseră 10 000 000 de dolari în construirea hotelului „Riviera" avînd datorii pe care nu le mai puteau achita. Gus Greenbaum a intervenit în calitate de salvator și director și în scurtă vreme hotelul a devenit la fel de rentabil ca și „Flamingo". Doc Stacher afirmă că tocmai la „Riviera" l-a angajat pe Willi Bioff ca locțiitor al lui, ceea ce i-a supărat pe nașii mafioți și i-a determinat să-l omoare.

Greenbaum n-a supraviețuit mult prietenului său. Juca și bea, iar atunci cînd nu avea ce să joace la ruletă, lua cîteva zeci de mii din casa de bani a hotelului. Curînd nașii mafioți au observat că hotelurile „Flamingo" și „Riviera" care erau gestionate de Mafia nu mai aduceau aceleași venituri ca înainte cu o jumătate de an; și au trimis iscoadele în cazinouri și aceștia au aflat că o mare parte din încasări ajung în buzunarul lui Greenbaum. Acesta a însemnat sfîrșitul lui.

În ziua de 3 decembrie 1958 Pearl Ray, administratoarea casei în care locuia Gus Greenbaum împreună cu soția sa, ducea, ca de obicei poșta la etajul de sus. Intrînd înăuntru, a fost martora unei scene îngrozitoare. Gus Greenbaum era întins mort pe cearșaful stropit cu sînge. Avea mîinile legate, iar medicul poliției a numărat treizecișișase de lovituri de cuțit în corpul lui. La cîțiva pași de el era întinsă soția sa cu un glonte în frunte. Pe

fața ei rămăsese întipărită groaza. Probabil înainte de a muri fusese silită să asiste la schingiuirea soțului ei. Ucigașii nu au fost descoperiți. La înmormîntarea lui Greenbaum, senatorul Barry Goldwater a rostit o cuvîntare impresionantă, afirmînd că defunctul a fost un bun patriot și un om de afaceri cinstit.

În zilele noastre prezența Mafiei în orașul Las Vegas este invizibilă. Pe „Streep" lungă de 7 kilometri s-au înălțat zeci de noi hoteluri și cazinouri. „New Frontier", „Sands", „Silver Slipper", „Desert Inn", „Stardust", „Thunderbird", „Tropicana" aparțin unor firme comerciale, al căror nume nu spune nimic. Adevărații lor proprietari stau în umbră. Este cert că în anii cincizeci și șaizeci o mare parte din ele au fost cumpărate de milionarul Howard Hughes care a stat mulți ani ascuns în apartamentul său de pe acoperișul hotelului „Desert Inn", după care a dispărut fără urmă. Coparticipanții la construirea acestor hoteluri au fost Meyer Lansky și clanurile de gangsteri din New York, Chicago, Miami, Detroit, Philadelphia. Dave Berman, care a ispășit la Sing-Sing o pedeapsă pentru răpire, încasa de asemenea o cotă parte din veniturile cazinourilor. Se spune că cele mai ieftine și mai bune bordeluri din lume aparțin lui Albert C Abrams, iar Morris Rosen, care s-a însurat cu Millicent, fata lui Ben Siegel, a moștenit o parte din ele. Moe Dalitz, Phil Kastell, Kleinman, Longie Zwillman și Doc Stacher, actorul de la Hollywood George Raft și cîntărețul Frank Sinatra sînt coproprietării multora dintre aceste bordeluri.

Și „Flamingo" și-a schimbat de cîteva ori proprietarii. În perioada în care mă găseam la Las Vegas se afla în a nu se știe cîta reparație capitală, iar vizitatorii au avut parte de o nouă senzație. Muncitorii au descoperit într-o pivniță zidită din beton o ascunzătoare secretă unde se afla seiful lui Ben Siegel în care acesta își depozita banii înainte de a-i da pretențioasei sale iubite Virginie Hill ca să-i cheltuiască.

FINUL NAȘILOR

Lîngă autostrada numărul 50 care leagă San Francisco de Carlson City se întinde lacul Tahoe, înconjurat de munți înalți. La mai puțin de treizeci de mile de autostradă s-a dezvoltat Reno, al doilea oraș american al hazardului și plăcerilor nelimitate. Ca și Las Vegas, el se găsește în statul Nevada, unde sînt permise jocurile de noroc. Tahoe este un lac mare traversat de granița care desparte statele California și Nevada.

De-a lungul autostrăzii se află înșirate cluburi, bungalouri cu piscine, baruri, moteluri și restaurante „drive-in", unde se poate mînca și bea fără să ieși din mașină. În Sacramento există cluburi, în Carlson City la fel, dar cele mai multe sînt pe malul lacului care se află în statul Nevada.

În seara zilei de 8 decembrie 1963 doi tineri luau masa în camera de la hotel. Afară viscolea de cîteva ore. Zăpada se așternuse pe șosea în jurul frontierei dintre statele California și Nevada, iar în munți troienele mari împiedicau circulația

Sună telefonul.

— Ridică, John!, zise tînărul Frank Sinatra, iar trompetistul care era considerat viitoarea stea a jazz-ului se ridică în picioare și se apropie de telefon.

— Foss.

Nu primi nici un răspuns.

— Aici e John Foss. Apartamentul lui Frank Sinatra. Cine sînteți ?

Așteptă din nou.

— Cine e ? întrebă tînărul Sinatra.

— Probabil e o greșeală.

Continuau să mănînce fără să bănuiască că telefonul nu fusese o greșeală. John Foss era vedeta orchestrei care îl acompania pe Frank Sinatra junior, fiul celebrului Franky boye Sinatra, cîntărețul cel mai popular din Statele Unite în acei ani. Era un tînăr de 19 ani cu voce bună și nume celebru, care se hotărîse să-și încerce norocul în show-business.

Individul care sunase la telefon nu se găsea departe. După zece-cincisprezece minute se auzi un ciocănit la ușă.

— Cine e ? întrebă Frank Sinatra junior fără să se scoale de la masă.

— Omul de serviciu.

— Acum ?

— Vreau să schimb prosoapele.

— Intrați, e deschis.

La început ușa se întredeschise, după care cineva o lovi cu piciorul și o trînti de perete. În pragul ei stăteau doi bărbați cu pistoalele în mînă.

— Liniște ! zise unul dintre ei, iar celălalt adăugă :

— Să nu aud nici o vorbă. Dacă ascultați, nu pățiți nimic.

— Îmbracă-te ! îi porunci lui Sinatra junior. Îmbracă-te bine. Afară e frig.

Unul îi făcu semn cu capul celălalt. Bărbatul mai înalt, cu gluga de la hanorac înfundată pînă pe frunte, îl urmărea cu țeava pistolului pe Sinatra care se îmbrăca încet și fără plăcere. Celălalt îl legă pe trompetist de scaun, îi lipi pe gură o fîșie de leucoplast lată și îl legă la ochi cu o batistă.

După ce mai aruncară o privire prin cameră, fiecare îl apucă pe Sinatra de un braț, iar bărbatul îmbrăcat în hanorac repetă din nou :

— Dacă ne asculți, nu pățești nimic. Să mergem. Dar în liniște, fără să scoți un cuvînt.

Au ieșit pe culoar, îndreptîndu-se spre scara din spate. Jos aștepta un Chevrolet alb ultimul tip, 1963. Cei doi indivizi care îl răpiseră pe Sinatra-junior erau la fel de

tineri ca și el. L-au înghesuit pe bancheta din spate a mașinii, l-au legat la ochi și au demarat fără zgomot. Mașina avea lanțuri pentru zăpadă și mergea cu viteză mare.

— Nu trebuie să-ți fie teamă. Nu o să pățești nimic, spuse șoferul. Tăticul o să plătească și tu o să te întorci în culcușul tău.

În timpul acesta John Foss, care fusese atlet la viața lui, se ridicase de pe scaun și trase atît de mult de sforile cu care era legat încît își eliberase mîna. Desfăcu nodul și puse mîna pe telefon.

Poliția a declarat stare de alarmă. La intersecțiile străzilor au fost postate mașini de intervenție, iar centrala F.B.I. și-a trimis agenții pe teren. Conform așa-numitei legi a lui Lindbergh, răpirea este o crimă federală și ține de competența F.B.I. Rețeaua de autostrăzi din jurul lacului Tahoe nu este deasă, mai ales în zona munților, așa încît peste cîteva minute toate intersecțiile din jurul hotelului au fost ocupate de mașini ale poliției.

Bărbații din mașină tăceau. Șoferul era atent să-și croiască drum prin ninsoarea deasă. În luminile prelungi ale farurilor se învîrtejeau fulgii albi.

— Ei, drace, zise la un moment dat și puse frînă.

La 200—300 de metri înaintea lor era postată o mașină a poliției. Șoferul opri și fără să-și piardă capul făcu o manevră înșelătoare.

— Barry, sări și ascunde-te în șanț. Dar mai întîi dezleagă-i ochii. Iar tu, Frankie, rămîi nemișcat fiindcă altfel o pățești. Fă-te că dormi. Să nu faci nici o mișcare și să nu scoți o vorbuliță. Altfel va fi ultima ta vorbă pe această lume.

Barry se ascunse în spatele unui troian de zăpadă, iar Frank Sinatra junior închise ochii și se întinse pe bancheta din spate. Se apropie patrula de poliție.

— Ce s-a întîmplat ? îl întrebă polițistul pe șoferul care stătea îngenuncheat lîngă roata din față si monta ceva.

— Lanțul ăsta nenorocit, răspunse șoferul. Se vinde pe bani grei și nu e bun de nimic. Aș face mai bine să-l arunc.

Polițistul zîmbi cu un aer admirativ. Era ceva să repari pe o astfel de vreme un lanț de zăpadă înghețat, iar băiatul nu avea nici măcar mănuși, iar mîinile i se învinețiseră de frig. Polițistul privi înăuntru și văzu că pe bancheta din spate e culcat un om.

— Doarme bușteau, spuse polițistul.

— Bușteau pe naiba ! Se îmbată criță și după aia nu mai e bun de nimic două zile.

— Cine sînt ? întrebă celălalt polițist.

— Doi tineri, dintre care unul e beat criță.

— Dar mașina e un Chevrolet tip 1963.

— Și în ea nu sînt decît doi oameni : șoferul și încă unul. Dă-i încolo și hai mai departe. E un ger de crapă pietrele.

Barry ieși din șanț după ce sirena mașinii de poliție se pierdu în întuneric și, pentru orice eventualitate, se ascunse în portbagaj. Îl legară din nou la ochi pe Frank Sinatra junior și îl lăsară să stea întins pe bancheta din spate. De la distanță părea că șoferul este singur în mașină. Polițistul făcuse greșeala ireparabilă să nu controleze „bețivul" ce dormea. De vină a fost poate viscolul din noaptea aceea de 8 decembrie, care făcea ca toți cei de pe șosea să se simtă ca pe un vapor în derivă.

Distanța de la lacul Tahoe la Sacramento este de circa 130 de mile pe autostrada numărul 50. Pînă la marginea orașului San Francisco mai erau încă 80 de mile. Mașina a oprit la 34 de mile înainte de intrarea în oraș, cu puțin timp înainte de crăpatul zorilor. Cei doi bărbați împreună cu Frank Sinatra junior au intrat într-un mic bungalou de lemn. Chevroletul alb tip 1963 a dispărut într-un garaj.

Agenții F.B.I. se comportă în mod identic cînd au de rezolvat un caz de răpire. Lasă răpitorii să negocieze prețul de răscumpărare, nu se amestecă în discuțiile dintre criminali și familia celui răpit, nu se arată atunci

cînd suma stabilită este remisă răpitorilor, fiindcă știu că ar putea periclita viața prizonierului. Urmărirea făptașilor începe în clipa cînd victima se întoarce acasă. Această metodă a fost aplicată în cazuri importante devenite celebre în istoria criminalisticii. De data aceasta adversarul răpitorilor era cunoscutul cîntăreț și multimilionar Frank Sinatra. Nu era un adversar oarecare fiindcă se știa că are relații influente în cercurile înalte și în lumea interlopă. Se spunea chiar că a lucrat pentru Mafia care l-a ajutat foarte mult în carieră.

Sinatra reprezenta un nume și poate de aceea conducerea acțiunii a fost preluată de Hoover, directorul F.B.I. Agenții lui au găsit repede urma și așteptau ca răpitorii să se anunțe. Imediat a doua zi dimineața Sinatra a fost sunat la reședința lui din California, care este de fapt un mic oraș luxos cu multe clădiri, piscine, terenuri de tenis și golf. Servitorul negru a ridicat receptorul și agenții F.B.I. s-au pregătit să înregistreze convorbirea, dar imediat și-au dat seama că e vorba de o greșeală. Răpitorii verificau luarea de contact, folosind aceeași metodă ca la hotelul așezat pe malul lacului Tahoe.

Apoi cazul s-a derulat în mod clasic. În ziua de 10 decembrie un individ anonim l-a sunat pe Frank Sinatra senior și i-a cerut suma de 240 000 de dolari în bancnote mici și folosite. Răpitorii presupuneau că Sinatra senior va dori să-se convingă dacă nu are de-a face cu o bandă de excroci și de aceea l-au pus pe Sinatra junior să spună cîteva cuvinte la telefon.

O altă veste a primit Sinatra la vila fostei sale soții, mama băiatului răpit. Trebuia să trimită un curier cu valiza de bani, pe aeroportul din Los Angeles ca să primească noi instrucțiuni. Multă vreme s-a gîndit pe cine să trimită și în cele din urmă a ales un polițist în civil. Profesioniștii au fler și nu le scapă nici cele mai mici amănunte care pot juca un rol important mai tîrziu.

S-a dus la aeroport cu taxiul. În marea sală de așteptare între birourile firmei de închiriat mașini „Hertz" și „National Chase Bank" se găsea o cabină telefonică

unde îl aștepta un plic cu indicații : pe autostrada numărul 15 în direcția către Pasadena, în partea dreaptă a stației de benzină va fi parcat un autocar gol în care trebuia să lase valiza cu bani. Potrivit altei versiuni care nu a fost confirmată sau infirmată de agenții F.B.I., predarea valizei cu bani a avut loc pe gazonul din fața „Veterans Administration Hospital". Important nu este însă locul unde răpitorii și-au încasat banii, ci faptul că s-au ținut de cuvînt, eliberîndu-l pe Sinatra junior.

Bel Air este un cartier de vile așezat la marginea orașului Los Angeles. La două ore și jumătate după ce agentul F.B.I. deghizat în curier a predat valiza cu bani la locul convenit, o patrulă motorizată de poliție a auzit un țipăt. A oprit și în lumina farurilor a apărut Sinatra fiul. După o oră, tînărul Sinatra se întorcea la vila mamei.

Directorul F.B.I. Hoover, a dispus începerea acțiunii de urmărire. La interogatoriu Frank Sinatra junior i-a descris pe doi din cei trei răpitori și a declarat că din certurile lor a reieșit că „șeful" nu era prea iubit de ceilalți. Numele lor erau John, Joe și Barry. Bineînțeles că acestea puteau fi porecle, dar mai tîrziu s-a dovedit că erau numele lor adevărate.

Imediat după ce ziariștii au aflat de răpirea fiului lui Sinatra au început să facă diverse speculații. Răpitorii făceau parte dintr-o organizație ? Au acționat separat, sau la mijloc a fost Mafia, care întreținea relații cu celebrul cîntăreț ? Cine avea motive și cine a avut curaj ? Recompensa nu era mare. Un profesionist putea să ceară de cîteva ori mai mult și acest lucru a fost de la bun început suspect. A apărut și ipoteza că ar fi vorba de o înscenare, fenomen frecvent în Statele Unite și mai ales în cercurile de la Hollywood. Au mai fost găsite și alte motive : readucerea în centrul atenției a cîntărețului a cărui glorie începuse să pălească, pedepsirea nașilor mafioți sau pur și simplu o crimă.

Frank Sinatra fusese implicat în nenumărate afaceri. După răpirea fiului lui a apărut și o variantă care pare

verosimilă. Sinatra junior a fost dus în cartierul Bel Air din Los Angeles de însuși Sam Giancana, nașul Mafiei și prieten bun al familiei Sinatra căruia Frank junior îi spunea „unchiul". Mai tîrziu s-a dovedit că relațiile dintre Sinatra și Giancana nu erau platonice. Cunoscutul cîntăreț apărea pe scenele din Las Vegas ca om de paie al lui Giancana, numele său celebru și relațiile influente pe care le avea acoperind diferite afaceri ale Mafiei.

Indiferent care ar fi fost dedesubturile acestei întîmplări răufăcătorii au fost prinși și citați în fața instanței. Barry Keenan era un parazit. De mic copil nu-i plăcuse să muncească și chiar la vîrsta de 23 de ani nu avea un serviciu stabil. Nu-i plăcea însă să trăiască fără bani și în nopțile albe făurea planuri de îmbogățire. Și Joseph Amsler avea 23 de ani. Era de meserie pescar, dar prefera să nu muncească.

Barry Keenan era șef și avea nervi de oțel, fapt demonstrat în scena cu lanțurile de zăpadă jucată cu brio. Visa la glorie, la bani și de aceea a pus la cale răpirea lui Sinatra junior. John Irwin era mai mare decît el cu un an. Era zugrav, dar nu-i plăcuse nici lui să muncească. A intrat în banda lui Keenan și mai tîrziu a revendicat o parte din prețul de răscumpărare a lui Frankie în schimbul serviciilor aduse ca mijlocitor.

În Statele Unite răufăcătorii nu au nevoie de prea multe exemple. În fiecare zi paginile ziarelor descriu cu lux de amănunte diferite crime, iar răpirea este o crimă specific americană cu o tradiție veche. Conform exemplelor anterioare mai întîi răpitorii au început să-și urmărească victima. Au parcat mașina în fața casei lui Sinatra junior și i-au studiat obiceiurile și programul. Cînd l-au răpit au avut noroc. Astfel acțiunea organizată de cîțiva amatori s-a soldat cu o biruință și cu un cîștig de 240.000 de dolari.

Agenții F.B.I. au început să-i caute : au cercetat cîmpul de acțiune și au găsit casa închiriată de răufăcători. Proprietarul ei a făcut o descriere amănunțită a

unuia dintre ei care se potrivea cu declarația lui Sinatra junior, fiind însă mai precisă. Răufăcătorii au dispărut de parcă i-ar fi înghițit pămîntul. F.B.I. a ales atunci tactica războiului nervilor, verificată în practică. În fiecare zi apăreau în ziare amănunte legate de urmărirea răufăcătorilor, iar cercul se închidea tot mai mult în jurul lor.

Răpitorii au început să cedeze nervos. John Irwin s-a predat primul. La 13 decembrie și-a împărtășit temerile fratelui său care l-a sfătuit să se ducă la poliție ca să-și recunoască vina, ceea ce reprezenta o circumstanță atenuantă. John l-a ascultat. La 7 martie 1964 toți trei au fost puși sub acuzare. Amsler și Keenan au fost condamnați la închisoare pe viață, iar Irwin la 16 ani închisoare.

Cu aceasta cazul răpirii tînărului Sinatra nu s-a încheiat. Circulau zvonuri că cei trei tineri nu ar fi fost decît figuri de paie, iar în culisele răpirii s-ar fi aflat divergențele dintre Sinatra senior și Mafie. Mai exista o variantă potrivit căreia Sinatra însuși ar fi comandat răpirea fiului ca să atragă de partea sa opinia publică și să „pună la adăpost" cei 240.000 de mii de dolari. Se zice că Sinatra ar fi vrut să demonstreze prin această răpire că nu are nimic comun cu lumea interlopă, a cărei victimă devenise. Planul lui nu a reușit. Dimpotrivă, reporterii au început să se ocupe serios de acest caz, descoperind noi amănunte ale relației dintre celebrul cîntăreț și Mafie. Cartelul crimei îi croise drum către o carieră ametitoare de cîntăreț și actor de film. Multiplul milionar, prieten al președinților, al regilor și baronilor industriei trebuia să fie recunoscător Mafiei, așa cum se cuvine. La marele congres organizat la hotelul „National" din Havana el îi predase lui Lucky Luciano, nașul de atunci, o valiză cu 2.000.000 de dolari care reprezenta o mică atenție. Nu se dusese să cînte la Havana la banchetul de Crăciun, ci ca sol însoțit de frații Fischetti.

Sinatra s-a născut la 15 decembrie 1915 în familia săracă a unor emigranți sicilieni. A fost botezat Francis Albert. Pe mama lui o chema Natalie, iar tatăl său, Marty

O'Brian fusese boxer profesionist și devenise mai tîrziu garda personală a multor bogătași. Băiatul a crescut în Hoboken, care nu a fost și nu este un cartier elegant. Nu i-a plăcut să învețe, prefera să se joace pe stradă și devenise „șeful" unei găști de băieți care îl ascultau cu smerenie. Dacă unul din ei protesta, Frankie își făcea dreptate cu pumnii.

Biografiile cîntăreților sau actorilor americani celebri sînt modificate în funcție de cerințele agenților de publicitate. În biografia lui Sinatra se subliniază mereu dorința băiatului sărac de a deveni milionar. Visul lui s-a împlinit, el fiind și astăzi unul dintre cei mai bogați oameni din lumea divertismentului și un actor cu un loc bine definit la Hollywood.

În copilărie Francis a fost crescut de bunica lui, care avea o mică prăvălie cu zarzavaturi. Poate că fiul își admira tatăl boxer, poate în vinele lui curgea sîngele aprins sicilian, dar cert este că de mic copil s-a făcut cunoscut. Se bătea ori de cîte ori avea ocazia și polițiștii l-au remarcat curînd.

— Odată eram la Hoboken și stăteam la un colț de stradă împreună cu camarazii mei, a declarat el mai tîrziu reporterilor. Eram îmbrăcat în haine noi și băieții mă invidiau. Nu făceam nimic rău. La un moment dat s-au apropiat de noi doi polițiști și au început să ne întrebe ce facem acolo, deși știau foarte bine că acela e colțul nostru, iar strada e tot a noastră. «Căcat facem, tîmpiților» le-am răspuns și ei m-au bătut atît de tare încît mi-am murdărit de sînge hainele cele noi. Atunci a jurat că se va răzbuna și pînă azi polițiștii i-au rămas antipatici.

Italienilor le place să cînte, iar micul Frankie avea o voce plăcută. Cînta pe unde apuca : acasă, pe stradă, în curți și mai tîrziu a început să cînte într-un mic bar de lîngă autostrada din New Jersey. Dirijorul orchestrei Harry James Band i-a remarcat talentul și i-a oferit ocazia să se afirme. Așa a început cariera amețitoare a favoritului sexului slab. Era talentat, curajos, știa să se bată,

dar avea și tact diplomatic, într un cuvînt toate calitățile apreciate de americani.

Orchestra lui Tommy Dorsey era cunoscută publicului pe vremea aceea. Dar tînărul și talentatul cîntăreț putea fi acompaniat de orice orchestră. Dorsey nu s-a gîndit prea mult cînd i-a oferit lui Frank Sinatra un contract avantajos pe mai mulți ani. Frankie a făcut greșeala că l-a semnat. Mai tîrziu i s-a oferit un contract mai bun și a vrut să renunțe la cel vechi. S-a lovit însă de un zid de tăcere și a început să caute un aliat care să-l ajute să iasă din încurcătură. Nu s-a putut stabili precis cînd a intrat în legătură cu Mafia, dar cert este că sindicatul crimei l-a ajutat. Quarico Moretti, poreclit „Willie", nașul mafiot a rezolvat chestiunea în stilul său propriu. După spectacol l-a așteptat pe Tommy Dorsey la garderobă și sub amenințarea pistolului a cumpărat contractul lui Sinatra pe un dolar simbolic. Din clipa aceea Frankie a devenit liber, dar în schimb și-a vîndut sufletul Mafiei cu care a colaborat vrînd nevrînd toată viața.

Dacă ai relații influente, poți să urci repede pe scara socială. Sinatra a urcat în goană aceste trepte, ajungînd repede la apogeul carierei sale de cîntăreț. A plătit însă scump pentru că soarta l-a favorizat. Se spune că Mafia a profitat de numele lui în mai multe feluri. De pildă l-a folosit ca manechin de reclamă care se întîlnea cu personalități importante și putea influența opinia publică. Calculul era foarte simplu : americanul obișnuit aude sau citește că idolul lui preferat este prieten cu nașii mafioți și se gîndește că nu poate fi adevărat tot ce se spune despre Mafie, dacă un cîntăreț celebru este prieten cu nașii ei.

Și cel de al doilea mijloc de a folosi un nume celebru este simplu. Fiecare știe că Frankie primește onorarii uriașe. În timpul unui turneu prin R.F.G. într-o singură seară Sinatra a cîștigat o jumătate de milion de mărci. Un om atît de bogat și atît de bine plătit putea și chiar trebuia să-și investească banii într-o afacere. Nimeni însă nu știa dacă în afacerea respectivă și-a investit numai

banii lui, sau și banii „murdari" ai lui Sam Giancana, de pildă, care nu-i putea folosi public înainte de a-i investi în niște tranzacții financiare. Este cunoscută contribuția bănească pe care a avut-o Sinatra în construirea hotelurilor și cazinourilor din Las Vegas ; se știe că este proprietarul hotelului de lux „Sands", iar ziariștii au descris cu lux de amănunte divergențele lui cu straniul miliardar Howard Hughes.

A început ca un cîntăreț necunoscut care încasa 125 de dolari pe săptămînă și a devenit în cîțiva ani milionar. Și-a construit pe malul mării o reședință luxoasă care seamănă mai mult cu un orășel de vile, dotat cu un port propriu și un aeroport pentru helicoptere. Călătorește cu avionul său Boeing-707 cu bar, două dormitoare și cinematograf la bord și la Hollywood are un loc bine stabilit. Se spunea chiar că este eminența cenușie din lumea filmului care decide din culise soarta și contractele artiștilor, printre care s-au aflat Clark Gable și Gregory Peck.

Vărul lui Frank Sinatra, medicul Thomas Sinatra, s-a însurat cu Phyllis, fiica nașului Carlo Gambino. Știm că Sinatra a luat parte la congresul gangsterilor de la Havana și a fost prieten cu Lucky Luciano și Meyer Lansky. Despre relațiile dintre Sinatra și Mafia s-a vorbit la început numai în șoaptă, iar mai tîrziu au apărut articole. Celebrul cîntăreț a fost interogat nu numai de agenții F.B.I., ci chiar de Consiliul Senatului. După moartea subită a lui Lucky Luciano pe aeroportul din Neapole în condiții neelucidate încă, poliția a găsit în buzunarul lui o tabacheră de aur pe care era gravată următoarea dedicație : „To my dear pal Lucky, from his friend Frank Sinatra".

Gangsterul Sam Giancana, poreclit „Momo" a preluat moștenirea lui Al Capone în zona orașului Chicago și în mod categoric nu l-a făcut de rîs pe marele său învățător. Era bănuit că omorîse sau dăduse ordin să fie uciși 55 de oameni. Era căutat de poliție și de agenții F.B.I. și se ascundea în hotelurile lui Sinatra din Las

Vegas, unde mai tîrziu a început să facă pe managerul. Sinatra a preferat să-i mituiască pe funcționarii respectivi decît să-l concedieze pe Giancana. Gangsterii îl aveau la mînă. Îl sprijineau și îl apărau, dar pe de altă parte îl storceau de bani. Comisia de anchetă a Senatului american a stabilit că pînă în aprilie 1962 Frank Sinatra a pus la dispoziția gangsterilor, respectiv a fraților Fischetti, care au participat împreună cu el la Congresul de la Havana din 1947, 71 de cecuri în valoare totală de 38.340 de dolari. Cînd a fost întrebat asupra cauzelor acestei generozități, a refuzat să răspundă.

În 1972 anchetatorii F.B.I. s-au interesat din nou de Sinatra. Un anume ucigaș Joseph Barboza, poreclit „Baronul" a ajuns în fața tribunalului și a fost condamnat la 15 ani închisoare. La interogatoriu el a dezvăluit dedesubturile unor afaceri necurate încheiate de Frank Sinatra cu Patriarca, nașul Mafiei din New Jersey. Era vorba firește de tranzacții ilegale pe care Raymond Patriarca le-a negat, iar F.B.I. nu a reușit să strîngă probe suficiente contra celor doi parteneri.

Frank Sinatra a intrat în istoria Americii în calitate de cîntăreț, actor de film, laureat al premiului Oscar pentru rolul principal din filmul „De aici în veșnicie". Mai puțin cunoscută este presiunea pe care a exercitat-o Mafia asupra regizorului acestui film ca să-l oblige să încredințeze rolul principal lui Frank Sinatra. După ce a refuzat, regizorul a găsit într-o noapte în patul său capul calului său favorit și o scrisoare de amenințare.

Cunoscutul actor și cîntăreț avea relații influente. Unul dintre prietenii lui cei mai apropiați de la Hollywood, actorul Peter Lawford, s-a însurat cu Pat, sora viitorului președinte J. F. Kennedy. După ce Kennedy s-a lansat în campania electorală, el a acceptat foarte bucuros sprijinul lui Sinatra. O persoană atît de cunoscută ca Frankie era cel mai bun agitator. Sinatra pariase pe victoria lui Kennedy și l-a ajutat din toate puterile, devenind principala vedetă a campaniei. După victoria lui Kennedy în alegeri a organizat un mare banchet cu

program. Costul unui bilet a fost între 100 și 10.000 de dolari, iar suma încasată, 1,4 milioane, a fost vărsată în fondul electoral. După ce J. F. Kennedy a fost investit în funcția de președinte al Statelor Unite, Sinatra a avut ușile deschise la Casa Albă. S-a zvonit chiar că președintele i-a promis un post de ambasador. Mai tîrziu această prietenie care fusese legată din motive raționale s-a destrămat.

Robert Kennedy, fratele președintelui, imediat după ce a fost numit ministru al justiției, a inițiat o campanie împotriva criminalității din Statele Unite. La 3 august 1962 el a primit de la directorul F.B.I., Hoower, raportul informatorului F.B.I. cu numărul conspirativ LA T-79. Din raport reieșea că Frank Sinatra menține o legătură permanentă cu zece nași importanți ai Mafiei. Același lucru a fost confirmat și de convorbirile telefonice interceptate ale „boșilor" Mafiei. Iată ce a ieșit la iveală :

Sinatra era asociatul nașului Mafiei din Chicago, Sam Giancana, amîndoi fiind coproprietarii unui club luxos și rentabil din statul Nevada. Clubul se numea Cal-Neva. Sinatra apărea ca proprietarul lui deoarece Sam Giancana se afla pe lista neagră a F.B.I. și nu avea voie să posede hoteluri și cu atît mai puțin cazinouri. Pentru cei neavizați pista de curse Berkshire aparținea lui Frank Sinatra și actorului Dean Martin, colegul său de la Hollywood. Adevărați proprietari și beneficiari ai acestei întreprinderi prospere erau de fapt cunoscuții mafioți Caetano Luchese și Raymond Patriarca.

Sinatra mai proteja și un alt gangster. Știm că a zburat la Havana cu frații Fischetti, verii lui Al Capone și că era implicat în afacerile lor, care nu suportau lumina zilei. Dar o mînă spală pe alta : cînd un oarecare Peter Epstein, mare comerciant de mașini Pontiac a comandat reclame la televizor cu Frank Sinatra în rolul principal, Frankie a fost de acord, cu condiția ca și Joe Fischetti să primească pentru fiecare reclamă un onorariu în calitate de „descoperitor de talente"...

Alianța dintre actorul și cîntărețul Sinatra și președintele Kennedy nu a durat multă vreme. Fratele său, Robert a strîns multe documente compromițătoare. Frații Kennedy nu erau nici pe departe atît de integri pe cît se scria. Președintele Kennedy trăia cu Judith Campbell, pe care i-o prezentase Frank Sinatra. Judith era în același timp iubita lui Sam Giancana, iar fratele președintelui a descoperit această legătură. J. F. Kennedy a început să urască Mafia și pe toți cei care întrețineau legături cu această organizație criminală, inclusiv pe Frank Sinatra.

Încă din anul 603 în orașul de pe pămîntul sfînt, Ierusalim, se afla hotelul „Maria Latina". Nu e de mirare fiindcă încă de pe atunci Ierusalimul era vizitat de pelegrini, iar călugării făceau pe bucătarii, chelnerii și valeții. Apoi în fața zidurilor a apărut Hakama Biamrilláh care a transformat orașul în ruine, cu excepția bazilicii din Betleem. Creștinii au construit însă un spital. În anul 1113 „directorul" lui era un anume Gérard, căruia însuși papa i-a înmînat actul de întemeiere. Astfel s-a născut Ordinul cavalerilor maltezi, o organizație ciudată cu o misiune secretă, dar cu mari privilegii. La începutul secolului „cavalerii" s-au așezat în țările europene și în America, ocupîndu-se de exemplu de trenurile spitalelor de campanie. În timpul primei Republici* au administrat în Praga primele salvări, lucrau ca infirmieri și aveau în multe orașe reprezentanțe diplomatice. Și astăzi mai circulă mașinile ultimilor cavaleri supraviețuitori, cu semnul diplomatic, iar pe clădirile ambasadelor lor crucea malteză marchează reprezentanța diplomatică a unei țări care nu mai există din vremea lui Napoleon. Unul dintre emisarii lor este un anume Ivan Markovics de origine maghiară care se plimbă prin țările

* Prima republică — Referire la Republica Cehoslovacă fondată în 1918 după destrămarea Imperiului Austro-Ungar. A dăinuit pînă în martie 1939 cînd a fost ocupată de trupele hitleriste.

16—c 616

occidentale și prin America, cîștigînd noi aderenți ai ordinului.

Pentru snobii din crema societății oferta de a deveni cavaler este desigur atractivă. Calitatea de membru le oferă dreptul de a purta crucea malteză, o eșarfă pe piept și un pașaport diplomatic îmbrăcat în piele roșie în buzunar. Taxa pentru toate rechizitele aferente unui cavaler al Ordinului este de circa 10.000 dolari, ceea ce reprezintă o sumă neglijabilă pentru un milionar. Și pentru Frank Sinatra.

Era celebru, cunoscut, bogat, dar nimeni nu l-a decorat cu nici o distincție, nimeni nu l-a înnobilat, nu a primit pașaport diplomatic american care să-i protejeze geamantanele de curiozitatea vameșilor. De aceea de multă vreme își dorea să facă parte din acest ordin, poate și ca să abată atenția ziariștilor care scriau din ce în ce mai des despre colaborarea lui cu Mafia americană. Viața este însă plină de surprize. Propunerea de a deveni membru al Ordinului cavalerilor de Malta i-a făcut-o tocmai Mafia, mai concret Jimmy Fratianno, un gangster renumit și unul dintre nașii ei.

În vremea aceea Fratianno era bosul Mafiei din zona Los Angeles, prietenul și partenerul nașilor din Cleveland, Chicago și New York. Ca membri ai consiliului administrativ al unei întreprinderi industriale, boșii gangsterilor se întîlneau la ședințe regulate unde rezolvau problemele sociale. Fratianno, care i-a propus lui Sinatra să devină membru al ordinului, mai avea și alte planuri colaterale. „Westchester Premier Theatre" are 3.500 de locuri. Aici se prezintă spectacole muzicale și concerte ale celor mai populari cîntăreți. Proprietar era Tom Marson, dar în realitate adevărații lui proprietari erau nașii mafioți care aveau grijă ca încasările teatrului să nu fie prea mari. Ei cereau să li se plătească mită și în plus vindeau la negru bilete de intrare, păstrîndu-și banii. Lui Jimmy Fratiano i-a venit în minte ideea de a mări venitu[illegible] teatrului. Conform principiului „a da ceva pentru [illegible]ceva" se pregătea să-i facă lui Frank Sinatra o propunere.

Dar mai întîi aștepta plin de tact ritualul primirii lui în ordin.

Ivan Markovics era o apariție impozantă. Asemenea majorității aventurierilor profesioniști își însușise comportarea granzilor spanioli. Purta frac cusut la cel mai bun croitor, peste piept avea legată o eșarfă roșie, iar pe plastronul alb strălucea crucea malteză din aur bătută cu briliante. În mîini avea mănuși albe și un inel mare cu sigiliu. Pe umeri ținea o pelerină din mohair roșu. Avea ținuta demnă a unui rege și nu arăta nicidecum ca solul dubios al unui ordin.

Frank Sinatra a venit însoțit de fiica sa și de numeroși prieteni. Jimmy Fratianno l-a întîmpinat, l-a îmbrățișat și l-a sărutat, după care l-a condus solemn la Markovics. Acesta ținea în mînă o diplomă din pergament în care era scris în latină cu litere de aur că începînd din acea zi Frank Sinatra devine membru al Ordinului cavalerilor de Malta și are dreptul să poarte eșarfa și crucea malteză, să posede un pașaport îmbrăcat în piele roșie și să folosească titlul de sir Francis. Cîntărețul zîmbea satisfăcut. Obținuse ceea ce își dorise. Un singur amănunt îi strica bucuria. Pașaportul legat în piele roșie nu era diplomatic și nu îi asigura avantajele diplomaților, prin urmare vameșii puteau să-i controleze în continuare bagajele.

După ceremonial au urmat felicitările, toasturile și realizarea planului lui Fratianno. L-a tras de o parte pe noul sir Francis și i-a vorbit despre greutățile financiare pe care le întîmpină Ordinul cavalerilor maltezi și Mafia din Los Angeles al cărei naș este. Cavalerii și Mafia au nevoie de bani cît se poate de repede. Un concert de binefacere la „Westchester Premier Theatre" i-ar ajuta poate să iasă din impas. Fără să se încalce contractul i-ar putea lipi un afiș : la cererea spectatorilor concertul se reia. Ar fi suficiente două zile în care să se prezinte un concert dimineața și altul seara.

Sinatra nu a putut sau poate nu a vrut să refuze. Știm foarte bine că nimic pe lume nu se obține pe gra-

tis şi de aceea după cîteva zile l-a cerut naşului Frantianno un contraserviciu. Giglio Ricco le-a transmis mesajul că Andy Celantano poreclit „Bandjo", unul dintre gardienii personali ai lui Frank Sinatra, îi face greutăţi Lipseşte şi preferă să joace la cursele de cai. Sinatra l-a concediat şi acum ameninţă că o să dea în vileag ziariştilor amănunte despre viaţa personală a cîntăreţului. Celantano a dispărut. Poate a fost numai bătut ca să i se bage în cap că şeful rămîne şef, iar el a preferat să se mute în altă parte.

Sir Francis, prietenul tuturor preşedinţilor americani în viaţă şi fost coleg la Hollywood cu Ronald Reagan, urma să fie condamnat pentru evaziune fiscală şi venituri ilegale în valoare de 55 000 de dolari. Numai că Frankie avea relaţii influente şi mulţi bani. Despre multe persoane importante ştia mai multe lucruri decît trebuie.

Prin urmare, nimic nu s-a schimbat. Linia care desparte binele de rău, legalul de ilegal este uneori aproape invizibilă. În 1972 Sinatra a fost citat în faţa subcomitetului de anchetă al Senatului Statelor Unite. Nu a recunoscut nimic şi a negat totul. În felul acesta vinovăţia lui nu a putut fi dovedită în nici un fel.

HAVANA

În restaurantul „The Embers" din Miami Beach, Florida se purta ca un funcţionar de bancă onorabil. În cartierul Heraclije din Tel Aviv ieşea la plimbare cu cîinele, avînd aerul unui pensionar liniştit. În realitate Meyer Lansky era o personalitate în istoria Mafiei, eminenţa cenuşie a numeroase afaceri şi organizatorul din umbră al multor evenimente politice. Cel puţin al evenimentelor care au avut loc în Cuba.

Lansky nu a neglijat şansele pe care le oferea Mafiei insula soarelui, a plajelor cu nisip alb şi a fetelor frumoase cu piele tuciurie. S-a hotărît să-şi extindă imperiul prin copierea modelului oraşului Las Vegas, construind în Cuba cazinouri mari, hoteluri luxoase şi localuri de noapte. Era un proiect pentru înfăptuirea căruia avea însă nevoie de sprijinul unui politician cubanez. Meyer Lansky era prieten cu un asemenea om. Numele lui era Batista, dictatorul de tristă amintire de mai tîrziu, care la începutul anilor cincizeci trăia în exil în Florida.

În 1948, la palatul prezidenţial din Havana a avut loc o lovitură de stat. Locul lui Ramono Gran San Martin a fost ocupat de Carlos Prio Socarras. Această schimbare era favorabilă Mafiei şi lui Meyer Lansky deoarece noul preşedinte era prieten cu Batista, iar Batista era prieten cu Lansky, cel care a iniţiat „operaţiunea Havana" cu o grandoare tipică acelor milionari care au strîns avere uşor. Lansky l-a mituit pe Socarras, oferindu-i o vilă neobişnuit de luxoasă în valoare de 2 000 000 de dolari, ceea ce în 1948 reprezenta o sumă

considerabilă comparativ cu venitul anual al președintelui care nu depășea 25 000 de dolari și i-a cerut în schimb acceptul pentru întoarcerea lui Batista în Cuba. Batista era singurul care putea să asigure Mafiei un teren propice de acțiune și să mențină ordinea pe insulă, garantînd astfel realizarea proiectului grandios al lui Lansky. În felul acesta cunoscutul gangster și naș mafiot a intervenit în istoria Cubei și este foarte probabil că indirect a determinat întreaga evoluție ulterioară a evenimentelor politice din această țară.

Fulgencio Batista y Zaldivar a fost unul dintre cei mai răi și mai temuți dictatori din zona Mării Caraibilor. S-a născut în 1901 în partea estică a insulei ca fiu al unui frizer. Și-a făcut ucenicia la zidari, a învățat croitoria, iar ca „machetero" s-a ocupat de recoltarea trestiei de zahăr. În 1920 a intrat în armată, a absolvit școala de subofițeri și a devenit secretarul marelui stat major, iar mai tîrziu secretarul personal al președintelui Gerardo Machada. În a doua jumătate a anilor douăzeci a făcut parte dintr-o organizație militară care a organizat o lovitură de stat. La 4 septembrie 1933 dictatorul Machada a fugit. Batista a fost numit președintele guvernului și comandantul suprem al armatei, devenind omul numărul unu din Cuba și un dictator absolut. În 1940 a fost ales președinte. După eșecul în alegerile din 1944 a emigrat în Florida unde a trăit pînă în 1948. Apoi s-a înțeles cu Mafia și cu Meyer Lansky, pornind din nou pe drumul cuceririi puterii.

A fost un drum pavat cu dolari. Meyer Lansky a pariat pe favoritul său, a făcut pe mediatorul și s-a arătat dispus să ofere sume enorme celor care îi puteau crea o atmosferă prielnică. La început nu a reușit, dar nu și-a pierdut răbdarea. După ce a primit o sumă mare în contul său personal din Elveția, Socarras și-a schimbat atitudinea și i-a dat voie lui Batista să se întoarcă în Cuba.

Apoi dintr-odată lucrurile au început să se precipite. În urma loviturii de stat Socarras a fost obligat să fugă,

iar Batista a devenit din nou un dictator cu puteri nelimitate. În 1954 și-a pregătit terenul pentru a fi ales președinte, dar în 1959 a fost răsturnat de mișcarea revoluționară condusă de Fidel Castro.

Serviciul de contrainformații american îl cunoștea pe Meyer Lansky din timpul pregătiri debarcării aliaților occidentali în Sicilia. Se spune că nici un serviciu de contrainformații din lume nu-i scapă din ochi pe foștii colaboratori. Prin urmare pare verosimilă supoziția, conform căreia Meyer Lansky a primit de la foștii săi prieteni instrucțiuni și sfaturi precise în legătură cu pregătirea întoarcerii lui Batista în Cuba. Mai tîrziu Doc Stacher a afirmat că Lansky a luat parte la mai multe consfătuiri cu înalți demnitari americani, devenind mediatorul dintre Administrația de la Washington și dictatorul Batista.

Era o situație avantajoasă pentru Lansky. Conform principiului compensației valabil și în politică, Batista l-a sfătuit pe prietenul său să nu apară în Cuba pînă ce el nu va pune mîna pe întreaga putere. A fost un sfat înțelept. După ce Batista a devenit stăpînul insulei, Mafia americană și-a făcut intrarea pe scenă.

Rețeta succesului a fost copiată după modelul Las Vegasului : s-au construit hoteluri de lux relativ ieftine, restaurante cu bucătărie excepțională și deservire ireproșabilă, localuri de noapte în care apăreau vedete celebre. Batista era un partener lacom. Încă din trecut se obișnuise să participe la afacerile Mafiei, iar acum devenise asociatul ei din umbră. Nu se știe cui i-a venit ideea, dar cert este faptul că șeful statului cubanez și Mafia au căzut de acord să colaboreze. Vistieria statului adăuga la fiecare dolar investit de Mafie cîte un dolar din propriul său buget. Convenția financiară nu s-a limitat însă numai la cîteva calcule simple, ci dictatorul Batista a încheiat cu reprezentanții cartelului crimei o înțelegere bizară care stipula drepturile și obligațiile ambelor părți. Fiecare hotel nou al cărui cost depășea 1 000 000 de dolari primea automat o licență de cazinou

şi la rîndul său fiecare hotel cu cazinou era scutit de impozit. Republica cubaneză se obliga în acelaşi timp să aducă din Statele Unite fără taxe vamale materiale de construcţie, instalaţiile şi toate dotările necesare.

Era o înţelegere avantajoasă. Batista era dispus să facă orice pentru că la mijloc se afla propriul său interes. În felul acesta pe malul golfului au început să apară hoteluri noi cu cazinouri, baruri şi săli de varieté. Meyer Lansky a adus din Statele Unite lucrători îndemînatici şi verificaţi care au înfiinţat şcoli pentru cameriste, chelneri şi personalul din cazinouri. După propriile sale cuvinte, un singur expert american pe nume Sammy Bratt a instruit la „Montmartre Club" din Havana sute de tineri crupieri cubanezi.

Meyer Lansky îşi cunoştea bine colaboratorii. Aceştia cîştigau ilicit milioane de dolari şi aveau nevoie de o întreprindere în care să-şi investească capitalul, iar el le oferea acest prilej. Avea de unde să selecteze. I-a chemat la Havana pe cei verificaţi, le-a prezentat hotelurile şi cazinourile şi le-a permis să devină coparticipanţi. Astfel Mafia americană a invadat insula. Membrii cartelului crimei au pus repede stăpînire pe oraş. Jake, fiul lui Lansky, a devenit directorul hotelului „National", cel mai vechi hotel din Havana. Sarcina lui era în primul rînd să aibă grijă ca şefii cazinourilor să administreze corect veniturile încasate. Moe Dalitz a devenit proprietarul unui cazinou, gangsterul Santos Trafficante s-a mutat din Florida la Havana cu intenţia de a construi aici un cazinou, dar nu a primit licenţa necesară. Meyer Lansky s-a înţeles cu Batista ca acesta să-i verifice personal pe toţi cei interesaţi să se implice în sectorul respectiv.

Sam Tucker, directorul lui „Beverly Hills Club" din Los Angeles a venit la Havana ca să-l ajute pe Lansky şi pe acoliţii săi să conducă cazinourile, casele de toleranţă şi barurile. Aşa cum era de aşteptat, bosul şi-a pus de-o parte bucăţica cea mai bună. A devenit proprietarul hotelurilor „Sevilla Baltimore" şi „Havana Hilton" (astăzi „Havana Libre") şi a investit 14 000 000 de do-

lari în construirea uriaşului hotel „Riviera" fără ca numele lui să apară în registrele sau conturile din bancă.

Cuba acelor vremuri aparţinea americanilor şi Mafiei. Insula era legată de Florida aflată la o distanţă de numai 140 de kilometri printr-un pod aerian. Pe aeroportul din Havana aterizau la intervale de timp regulate avioane care aduceau turişti americani dornici să-şi petreacă aici weekend-ul. De aceea insula soarelui, unul dintre ultimele paradisuri, a fost poreclită „bordelul Americii".

Biografii lui Lansky, Eisenberg, Dan şi Landau subliniază cu plăcere aspectele pozitive şi legale ale activităţii acestuia. Ei merg atît de departe încît afirmă că naşul mafiot a fost un om întreprinzător care a vrut să ajute populaţia cubaneză, iar pe copii săi i-a crescut cu frica lui Dumnezeu ca pe nişte cetăţeni americani onorabili.

Uneori se pare că au avut dreptate. Buddy, băiatul lui Lansky s-a angajat ca recepţioner sau telefonist în hotelurile tatălui său din Las Vegas, Florida sau Cuba nu din modestie, ci pentru a strînge informaţii. Recepţionerul ştie întotdeauna cine locuieşte în hotel, cu cine se întîlneşte şi care e scopul întîlnirii. Telefonistul dă legătura telefonică şi poate să intercepteze convorbirile. Se spune că miliardarul grec Aristoteles Onassis şi-a început cariera impresionantă ca telefonist într-un hotel de lux din Buenos Aires. Asculta ordinele pe care bancherii le dădeau agenţilor de la bursă, făcea speculaţii conform indicaţiilor acestora, profita de pe urma lor şi în felul acesta a strîns capitalul iniţial. Buddy Lansky şi fratele său, Jake, aveau grijă de averea tatălui lor şi-l avertizau în cazul celui mai mic pericol. Nu au întrevăzut posibilitatea izbucnirii revoluţiei, iar de Fidel Castro au aflat numai după ce acesta a preluat puterea politică, obligîndu-i să părăsească la repezeală insula.

Fulgencio Batista şi-a împachetat lucrurile în grabă şi a dispărut. Mafioţii, proprietarii de hoteluri şi cazinouri l-au urmat. Meyer Lansky a părăsit insula cu unul

din ultimele avioane. Mai tîrziu a declarat că în panica ce l-a cuprins a lăsat la Havana bani lichizi în valoare de 17 000 000 de dolari, respectiv o parte din veniturile încasate în cazinouri, care urmau să fie depuşi în contul unei bănci din Elveţia şi împărţiţi între asociaţi. Nu vreau să-i pătăm conştiinţa, dar declaraţia lui nu pare verosimilă. Dacă avea într-adevăr bani lichizi, nu era greu să-i ia cu el la bordul ultimului avion. Pe insulă au mai rămas fiul lui, Jake, directorul hotelului „National" şi alţii care trebuiau să supravegheze averea Mafiei, precum şi agenţii C.I.A.

Presa americană a folosit bineînţeles situaţia nou creată şi a declinat pierderile „sărmanei" Mafii la toate cazurile. Au apărut speculaţii obişnuite, prognosticuri ale ziariştilor şi ştiri senzaţionale inventate. Dintre acestea face parte şi afirmaţia potrivit căreia imediat după fuga sa din Cuba, Meyer Lansky a intrat în legătură cu vechile sale cunoştinţe de la C.I.A., cărora le-a propus ca membrii Mafiei rămaşi pe insulă să-l lichideze pe Fidel Castro după metoda folosită de Murder Inc.

Era convins, se spune, că pistolarii săi i-ar putea veni de hac conducătorului revoluţiei cubaneze şi după moartea lui, revoluţia s-ar stinge, dictatorul Batista ar reveni, iar Mafia ar prelua din nou hotelurile şi cazinourile.

Înainte de a trece la reconstituirea evenimentelor de atunci care urmăreau de fapt răsturnarea lui Fidel Castro, să ne ocupăm de altă afirmaţie a biografilor lui Lansky, potrivit căreia, încă din primele zile ale instaurării guvernului lui Castro în Cuba, Meyer Lansky şi-ar fi folosit întreaga sa influenţă politică ca „să-l răstoarne". Drumul ales a fost întortocheat şi fără prea mari speranţe. Unul dintre oamenii pe care a mizat Lansky a fost cartoforul Dan C. Smith, o bună cunoştinţă de-a sa. Smith pierduse în cazinourile lui Lansky cîteva zeci de mii de dolari. Nu am reuşit să aflu din ce trăia Smith atunci cînd nu juca la ruletă sau blackjack sau dacă era un jucător profesionist. Cert este că a făcut parte din

grupul de americani care la începutul anilor cincizeci au venit la Havana ca să sondeze ce posibilităţi comerciale au. Printre ei s-a aflat şi Richard Nixon, preşedintele de mai tîrziu al Statelor Unite, care intrase în legătură cu Mafia cu mult timp înainte. În perioada în care-şi făcea practica de avocat la Whittier, în California, Nixon l-a cunoscut pe Bugsy Siegel, a cărui gardă personală, Mickey Cohen, s-a lăudat mai tîrziu că l-a ajutat să ajungă la Casa Albă, procurîndu-i bani pentru campania electorală.

Cazinoul „Sanssouci" din Havana era proprietatea lui Meyer Lansky. Aici s-a petrecut un episod neplăcut în legătură cu cel de-al doilea protagonist care trebuia să-l ajute pe Lansky în răsturnarea guvernului revoluţionar din Cuba. George Smathers era membru în Congresul Statelor Unite şi prieten cu Nixon. Cazinoul „Sanssouci" era condus de Norman Rothman. Într-o noapte senatorul Smathers a pierdut la ruletă mai mulţi bani decît avea şi conform obiceiului a fost somat de directorul cazinoului. În momentul acela a intervenit avocatul de atunci şi preşedintele de mai tîrziu, Richard Nixon, care a sunat ambasada americană, rugîndu-l pe ambasador să facă uz de influenţă spre a-l convinge pe Rothman să renunţe la intenţia sa de a înainta o plîngere contra senatorului Dorinţa lui a fost îndeplinită.

A fost un joc inteligent prin care Lansky a încercat să-l convingă pe senatorul Smathers să atragă pe cineva din guvernul american în organizarea atentatului împotriva lui Fidel Castro. Potrivit unor versiuni, el ar fi fost cel care l-a convins pe John F Kennedy, prietenul său şi preşedintele Statelor Unite, să fie de acord cu debarcarea americanilor în Cuba. În măsura în care această variantă este veridică, strădanile sale au fost inutile. Astăzi se cunosc o serie de documente care confirmă faptul că preşedintele John F Kennedy nu trebuia să fie convins.

Prima propunere de înlăturare a lui Fidel Castro a fost făcută de Jack Hawkins, colonel de infanterie na-

vală și de Jacob Esterline, membru în D.D.P.C. (Deputy Directorate for Plans), care au plănuit implantarea unor emigranți cubanezi și debarcarea unui grup bine antrenat de diversioniști fiindcă aflaseră că în Cuba nu există o opoziție contra lui Fidel Castro. Debarcarea de la Playa Giron s-a soldat cu un eșec, iar Statele Unite, C.I.A. și președintele Kennedy au suferit o mare înfrîngere personală și o mare rușine.

PLANUL MONGOOSE

Mongoose este un animal mic și ager din familia felidelor care se mai numește mungo, mangusta sau ihneumon. Are calitatea extraordinară de a omorî cel mai mare și mai otrăvitor șarpe. Poate tocmai de aceea criptologii de la Central Intelligence Agency au dat acest nume conspirativ proiectului de asasinare a lui Fidel Castro. În India mangustele sînt păstrate în casă ca să o protejeze împotriva șerpilor otrăvitori, iar fachirii le au la îndemînă atunci cînd își prezintă numerele cu cobre și șerpi cu clopoței. Acest mic patruped se poate descurca în orice situație. E suplu, agil și mai rapid decît șarpele, împotriva căruia trebuie să lupte. Proiectul „Mongoose" nu a fost nici ingenios, nici realizabil, cu toate că agenții, conducerea C.I.A. și mulți alți specialiști au epuizat aproape toate posibilitățile de punere a lui în practică, inclusiv colaborarea cu Mafia americană și cu ucigașii profesioniști.

Istoria uneia dintre cele mai rușinoase operațiuni secrete care a fost multă vreme tăinuită cu grijă a reușit în cele din urmă să iasă la lumină, stîrnind indignarea opiniei publice din întreaga lume prin brutalitatea, originalitatea, dar și naivitatea ei. Guvernul Statelor Unite, cu știința și consimțămîntul celor mai înalți demnitari ai săi, inclusiv a președintelui, a pus la cale asasinarea politicienilor incomozi din statele vecine independente.

În presa americană au apărut articole care învinuiau C.I.A. de activitate ilegală, iar opinia publică cerea lămuriri, astfel încît Administrației de la Washington nu i-a mai rămas altceva decît să ancheteze cazul. În no-

iembrie 1975 un comitet special al Senatului Statelor Unite, constituit din reprezentanții celor două partide politice, Republican și Democrat, a emis un document privind activitatea C.I.A. Comisia de anchetă condusă de senatorul Frank Churche din statul Idaho a ajuns la concluzia că C.I.A. a pus la cale lichidarea unor oameni de stat străini cu acordul demnitarilor guvernamentali. Acțiunile planificate au devenit parte componentă a politicii externe a S.U.A. Comisia de anchetă a audiat timp de șaizeci de zile martorii ale căror depoziții au acoperit opt mii de pagini și de asemenea a verificat activitatea strict secretă a C.I.A. în perioada 1959—1972, ajungînd la concluzia că Central Intelligence Agency a încercat prin toate mijloacele să realizeze operațiunile secrete.

Ca în multe alte scandaluri, inclusiv în afacerea Watergate, ziariștii au jucat un rol important și în acest caz. Unul dintre cei mai cunoscuți comentatori de presă, Drew Pearson, a obținut o informație interesantă și confidențială de la avocatul Edmound Morgan, care a aflat de la unul din clienții săi că „Fidel Castro intenționează să organizeze asasinarea președintelui John F. Kennedy". La început Morgan a ezitat să pronunțe numele clientului său, dar în cele din urmă a declarat că informația a fost furnizată de John Roselli, unul dintre nașii mafioți. Drew Pearson l-a vizitat la Washington pe Earl Warren, președintele Tribunalului Suprem al Statelor Unite (cunoscut ulterior din perioada cînd avea să fie desemnat președintele Comisiei împuternicită să elucideze împrejurările atentatului comis asupra președintelui Kennedy), iar acesta a luat legătura cu James J. Rowley, șeful serviciului de spionaj, ca să cerceteze cazul.

Rowley a încercat să-l determine pe Morgan să depună mărturie, dar avocatul l-a refuzat. La 13 februarie 1967 l-a informat pe J. Edgar Hoover, directorul F.B.I. care urma să se ocupe personal de acest caz, dar nu a mai avut timp. Drew Pearson s-a hotărît să dea publicității acest fapt senzațional. La 3 martie 1967 a apărut

un articol al cărui autor își exprima o bănuială în legătură cu mobilul atentatului comis asupra președintelui la Dallas. Fratele președintelui, senator și ministrul justiției, ar fi fost de acord cu săvîrșirea unui atentat (în articol nu se menționa asupra cui) care nu a reușit și planul lui „s-a întors ca un bumerang împotriva fratelui său".

Deși după atentatul de la Dallas au apărut numeroase ipoteze, bănuieli și speculații în legătură cu persoana care a organizat din umbră complotul împotriva președintelui, iar noua versiune părea a fi una dintre acestea, președintele Johnson și Robert Kennedy au dat dispoziție lui Hoover, directorul F.B.I., să continue anchetarea cazului. La 20 martie avocatul Morgan a fost vizitat la biroul său de doi agenți F.B.I. cărora nu le a divulgat numele informatorului care îi era client. A menționat însă că informațiile de care dispune sînt compuse din două părți, dintre care una referitoare la complotul organizat de Castro împotriva lui Kennedy, iar cealaltă privind operațiunea pusă la cale de C.I.A. împotriva lui Fidel Castro, operațiune la care a participat și clientul său.

Era o informație senzațională, chiar și pentru cei mai blazați agenți F.B.I. La 22 martie aceștia au remis președintelui Johnson o notă informativă completă despre cazul avocatului Morgan, precum și despre activitatea suspectă a C.I.A., care împreună cu Mafia a elaborat planul de asasinare a lui Fidel Castro.

În ziua cînd președintele Johnson citea raportul F.B.I. în care se sugera că C.I.A. organizează asasinarea politicienilor străini, Casa Albă a fost vizitată de directorul C.I.A. Richard Helms și de colaboratorul său Nicholas De B. Katzenbach. Deși scopul venirii lor era să discute problema finanțării organizațiilor studențești care serveau scopurilor diversioniste ale C.I.A., președintele le a cerut să raporteze în amănunțime despre implicarea C.I.A. în planul de asasinare a lui Fidel Castro. După

această primă întrebare neplăcută a urmat cea de a doua, care se referea la participarea C.I.A. la uciderea dictatorului Diem și a lui Trujillo.

Servicile de spionaj nu se poartă întotdeauna cu mănuși, iar pe fronturile invizibile au loc uneori adevărate înfruntări. În general metodele folosite de C.I.A. nu sînt cunoscute. Librăriile americane, dar nu numai cele americane sînt pline de cărți în care spionii își împușcă adversarii și cititorilor nu le trece prin cap că ei ar putea sau ar trebui să procedeze altfel. Moartea face parte din meseria lor.

Lyman Kirkpatrick, inspector general la Central Intelligence Agency a mărturisit că în cei zece ani cît a lucrat în această funcție nu i s-a întîmplat să afle că agenții C.I.A. au omorît pe cineva. În presa mondială au apărut multe informații despre fapte petrecute în Laos, Congo, dar mai ales Vietnam, care atestă exact opusul declarațiilor lui. Poate că în aceste cazuri asasinatele nu au fost aprobate anticipat de cei mai înalți reprezentanți ai Administrației de la Washington sau chiar direct de președintele Statelor Unite. Moartea rămîne însă moarte indiferent de cine și la ce nivel e planificată și aprobată.

Serviciile de spionaj nu reușesc să ascundă totul. Așa, de pildă, a fost dat la iveală conținutul convorbirii care a avut loc în anul 1952 între Allen Dulles, directorul de atunci al C.I.A., Richard Helms, viitorul șef al C.I.A. și alți funcționari superiori ai C.I.A. La această întîlnire un general vestgerman al cărui nume a rămas necunoscut a cerut agenților Central Intelligence Agency să-l lichideze pe Walter Ulbricht secretarul general de atunci al Partidului Socialist Unit German, viitorul președinte al Consiliului de Stat al RDG. Reprezentanții C.I.A. au refuzat.

În anii șaizeci însuși Robert Murphy, consilierul președintelui în problema activității serviciilor de spionaj din S.U.A., a propus agenților C.I.A. să-l lichideze pe liderul vienamez Ho Și Min.

„Ho Și Min este sau nu o problemă ? Nu puteți să scăpați de el ? După cîte știu, puteți. Treceți la acțiune".

Cazul „Robert Murphy" a fost dezbătut de Comisia Church, dar numele lui nu figurează în raportul final fiindcă C.I.A. nu a încercat să comită acest asasinat. Este interesant că funcționarii superiori C.I.A. au trebuit să explice multă vreme consilierului președintelui în probleme de spionaj că nu-l pot lichida pe Ho Și Min fiindcă opinia publică ar afla imediat cine a stat în umbra înlăturării omului de stat vietnamez.

Livingston Merchant era pe atunci secretar de stat pentru probleme politice în guvernul președintelui Eisenhower. La 3 noiembrie 1960 în timp ce se făceau ultimele pregătiri pentru debarcarea în Cuba, el i-a întrebat pe șefii C.I.A. care participau la consultația Comitetului special pentru operațiile secrete ale C.I.A. :

„Există planuri concrete de înlăturare a lui Fidel, Raul și Che Guevara ? Dacă cei trei ar dispare subit de pe fața pămîntului, conducerea cubaneză și-ar pierde capul".

Generalul Cabell, directorul adjunct al C.I.A. a încercat să-l determine pe Merchant să-și schimbe părerea. Curînd după aceea sau poate chiar în aceeași perioadă C.I.A. pregătea atentatul împotriva reprezentantului revoluției cubaneze. Planul guvernului lui Kennedy de asasinare a lui Fidel Castro a fost anunțat oficial la 10 august 1962, în perioada așa-numitei crize cubaneze. În biroul ministrului de externe al Statelor Unite, Dean Rusk, a fost convocat comitetul special care se ocupa de „Operațiunea Mongoose". Ministrul apărării Robert Mc Namara era pro, directorul Comitetului Informativ Edward A. Murrox contra. Ceilalți nu s-au pronunțat, sau cel puțin declarațiile lor nu au fost consemnate.

Mulți au încercat să treacă sub tăcere conținutul dezbaterilor de la această întîlnire. Au existat păreri, conform cărora problema asasinatelor politice, plănuite sau cel puțin gîndite nu trebuia discutată în cabinetele unui for federal atît de înalt cum era Ministerul de externe

9—c 616

al S.U.A. și în fața unui auditoriu larg de funcționari superiori de stat.

De pregătirea „Operațiunii Mongoose" s-a ocupat o echipă specială formată din agenți ai secției „Task Force W." din cadrul C.I.A. La 13 august, șeful echipei, William Harvay, a primit de la Edward G. Lansdal, însărcinatul ministrului justiției Robert Kennedy în problema organizării acțiunii, o notă informativă asupra posibilităților de acționare împotriva lui Fidel Castro, inclusiv de lichidarea a lui. În interiorul C.I.A. au început să se audă glasuri pro și contra, iar mulți au atras atenția că acest proiect special ar trebui dezbătut cu ușile închise.

Devenit șef al C.I.A. în 1962, Richard Helms a preluat nu numai conducerea operațiunii pregătite, ci și răspunderea pentru modul ei de desfășurare. De la bun început noul șef s-a trezit într-o situație dificilă. Circula zvonul că fostul șef C.I.A. fusese nevoit să demisioneze după eșecul debarcării în Cuba, iar Helms trebuia să reabiliteze reputația C.I.A. și să dovedească că e mai capabil decît predecesorul său.

În toamna anului 1961 directorul C.I.A. a primit de la frații Kennedy ordin să-l înlăture pe Fidel Castro. Aceeași dispoziție o primise și fostul șef, Mc Coneo. Frații Kennedy formau o echipă puternică. Robert Kennedy era ministrul justiției și nu un ministru oarecare. Inițiase campania pentru combaterea criminalității, a corupției, a implicării politicienilor în afacerile murdare ale lumii interlope americane, declarase o luptă necruțătoare contra Mafiei și se părea că voia să preia și conducerea C.I.A.

În luna decembrie 1961 C.I.A. a pus la cale lichidarea lui Fidel Castro sub controlul direct al Casei Albe, dar de data aceasta la nivelul profesionist obișnuit în serviciile de spionaj. Operațiunea a fost declarată strict secretă și a participat la ea un număr foarte mic de agenți. Secretul a fost atît de bine păstrat încît a supraviețuit planului aproape zece ani. După cum știm nici Richard Helms

nu a repurtat succes, iar frații Kennedy și-au pierdut viața în condiții încă neelucidate complet. Helms a reușit însă să păzească secretul „Operațiunii Mongoose" în fața ziariștilor americani.

Nu a fost de loc un lucru simplu și ușor. Înșiși frații Kennedy periclitau păstrarea secretului. La 20 aprilie 1961 președintele Kennedy a vorbit în fața membrilor „American Society of Newspaper Editors" (Societatea editorilor de ziare) — ce-i drept, doar în apropouri — despre hotărîrea sa de a acționa împotriva Cubei, folosind orice mijloace. În decembrie 1962 la Miami Beach și-a asigurat ascultătorii că emigranții cubanezi se vor întoarce biruitori la Havana.

Mai tîrziu s-a afirmat că „Operațiunea Mongoose" a fost cel mai mare proiect din istoria C.I.A. Nu știm dacă este adevărat, dar în orice caz la acțiune au participat cei mai buni experți în domeniu, dar metodele pregătite au fost atît de naive și inofensive încît au dat faliment.

C.I.A. nu avea agenți în Cuba, și, prin urmare, nu cunoștea situația de pe insulă. Curînd s-a dovedit că nu se poate baza pe o opoziție contra lui Castro fiindcă aceasta nu exista, deși emigranții cubanezi afirmau exact invers. Aceștia vroiau să instituie pe insulă haosul, să submineze economia națională și să organizeze sabotaje care să compromită tînărul stat.

Nerăbdători, frații Kennedy îi incitau mereu la acțiune pe șefii C.I.A. Robert Kennedy a declarat că îl interesează foarte mult sabotarea minelor de cupru din Matahambre.

Bătrînul domn John Kennedy, tatăl lui Robert și John, era un om de afaceri talentat. Familia Kennedy deținea multe întreprinderi rentabile și de asemenea investise acțiuni în societatea de extracție „Anacoda" din Chile. Această situație explică parțial intrigile de culise în vederea organizării unei lovituri de stat în Chile și a asasinării președintelui Allende, dar și interesul enorm de a paraliza activitatea societății concurente din Cuba.

Kennedy a dat ordin să fie aruncate în aer cîteva utilaje importante ale minei Matahambre, așezată în partea vestică a insulei. Se spune că în fiecare zi telefona la C.I.A. ca să afle cum se derulează acțiunea. Sabotorii au făcut trei încercări nereușite, iar mina a continuat să funcționeze.

Monstruozitatea proiectului „Mongoose" este dovedită de cîteva date. În Florida a fost constituită o filială a C.I.A. formată din 600 de spioni calificați, care urmau să devină șefii unui grup de 3000 de agenți diversioniști. Lansdale era un spion cu experiență și avea la dispoziție destul de mulți sabotori versați care lucraseră pentru el sau împreună cu el în Filipine și Vietnam, dar în Cuba nu avea nici o șansă, după cum avea singur să se convingă.

În protocoalele comisiei de anchetă au apărut o serie de „perle" care demonstrează neseriozitatea și dezinformarea celor ce au organizat acțiunea. Agenții se pregăteau să răspîndească în Cuba zvonul că se apropie ziua Judecății de Apoi, iar Cristos a spus că vrea să apară în Cuba, dar numai dacă va fi înlăturat Fidel Castro. În noaptea cînd avea să coboare pe Pămînt, de țărmul cubanez urma să se apropie un submarin american din care agenții C.I.A. lansau rachete pentru a crea cadrul potrivit coborîrii Domnului pe pămînt. Focurile de artificii trebuiau să-i convingă pe cubanezi că a venit Judecata de Apoi. O asemenea înscenare naivă nu mai necesită nici un fel de comentariu.

Mici grupe de sabotaj au fost debarcate sub vălul nopții pe coasta cubaneză și au incendiat cîmpurile cu trestie de zahăr. Aflîndu-mă în perioada aceea în Cuba, am văzut că populația era vigilentă, oamenii mergeau la lucru înarmați și se ofereau benevol să păzească cîmpul în timpul nopții. Diversioniștii nu aveau nici o șansă. Într-o noapte abia au reușit să fugă cu barca. Din cauza acestor insuccese creștea nervozitatea fraților Kennedy, care după înfrîngerea de la Playa Giron l-au considerat pe Fidel Castro dușmanul lor personal. În aceste condiții

era logic să crească presiunea exercitată asupra brigăzii „Task Force W." de la Washington. Proiectul asasinării liderului cubanez a devenit cel mai cinic plan al acelor vremuri.

Potrivit protocoalelor Comisiei Church, agenții C.I.A. au încercat de cel puțin opt ori să-l ucidă pe Fidel Castro. Centrala C.I.A. din Langley, statul Virginia, a oferit chiar o recompensă în valoare de 10 000 dolari celui care va reuși să înscenеze un accident de automobil în care să-și piardă viața Raul, fratele lui Fidel Castro. Agenții C.I.A. au încercat să-i determine pe bucătari să-i introducă o doză mortală de otravă în mîncare sau într-un pahar cu daiquiri ori mohita.

Nu e de mirare că în cele din urmă agenții C.I.A. au apelat la sprijinul specialiștilor. Om de legătură a devenit locotenentul Sheffield Edwards, directorul sectorului de securitate al C.I.A., care a intrat în legătură cu Robert Maheu fost agent cunoscut prin serviciile valoroase pe care le adusese în trecut.

— Vom primi 150.000 de dolari spuse Edwards.

— Nu e cine știe ce ! răspunse, zîmbind, Maheu.

— Poți să-ți construiești o casă.

— Dar să și primești un glonț în cap. O să vă fac rost de cineva.

Maheu a organizat complotul comun al C.I.A. și Mafiei, recomandîndu-le să discute cu versatul gangster John Roselli, care a stabilit apoi legătura cu Santos Trafficante și Sam Giancana. Aceștia urau revoluția cubaneză, și în special pe Fidel Castro, fiindcă îi obligase să renunțe la milioanele pe care le încasaseră în cazinourile din Havana.

Agenții C.I.A. au suferit primul eșec în octombrie 1961. La Havana se pregătea un mare miting politic în fața palatului prezidențial la care urma să vorbească Fidel Castro. La etajul opt al casei numărul 29 de pe Avenida de las Misiones, de unde se deschidea o vedere directă asupra tribunei, diversioniștii C.I.A. au pregătit o bazucă cu ajutorul căreia urmau să-l omoare atît pe

Fidel Castro, cît și pe reprezentanții cubanezi aflați la tribuna oficială. Atentatul nu s-a produs, iar femeia care trebuia să aprindă bazuca a fost prinsă. Înainte mai încercase să arunce o încărcătură explozivă în magazinul „Sears", dar fusese prinsă în flagrant delict. La interogatoriu ea a dat în vileag planul atentatului, numele conducătorului acțiunii — Juan Izquierdo Diaz — și al celorlalți agenți. Diaz a trădat apoi numele complotiștilor. Toți au fost închiși, iar poliția cubaneză le-a confiscat armele și încărcăturile explozibile.

După ce au fost atrași de C.I.A. în realizarea „Operațiunii Mongoose" ucigașii Mafiei, Sam Giancana și John Roselli, la care s-a adăugat Santos Trafficante, au început să pună la cale un atentat cum nu s-a mai pomenit în toată istoria Mafiei. Datorită insuccesele repurtate de grupele de diversioniști în Cuba, C.I.A. și-a dat seama că pistolarii săi nu vor reuși să-l împuște pe Fidel Castro. De aceea a apelat la laboratoarele sale chimice speciale ca să confecționeze țigări de foi otrăvite ce urmau să fie introduse în apartamentul lui Fidel Castro din New York unde acesta urma să participe la o ședință a Națiunilor Unite. Conform versiunii polițistului newyorkez Michael J. Murphy, în cutia cu țigări cu foi trebuia amplasată și o încărcătură explozivă care exploda în momentul deschiderii cutiei.

Într-adevăr Comisia de anchetă Church a constatat că la 7 octombrie în laboratoarele C.I.A. au fost pregătite țigări de foi și pilule cu otravă botulinică al căror efect fusese verificat mai întîi pe maimuțe. Locotenentul Edwards le-a predat lui John Roselli la hotelul „Fontainebiau" pentru ca acesta să le transmită mai departe. La sfîrșitul lunii februarie 1961 Roselli a comunicat noilor săi șefi de la C.I.A. următorul mesaj :

„Pilulele cu otravă botulinică au fost predate unei persoane din imediata apropiere a lui Castro, dar aceasta ni le-a dat înapoi deoarece între timp a fost obligată să-și dea demisia".

În 1963 agenții C.I.A. au inventat alte cîteva rețete de asasinare a lui Fidel Castro, la care nu și-au dat concursul ucigașii plătiți ai Mafiei. Membrii sindicatului crimei nu erau atît de naivi. Proiectul a fost elaborat de o echipă specială „W" condusă de D. Fitzgerald căruia i-a venit ideea să speculeze pasiunea lui Castro de a pescui sub apă, chiar și în Marea Caraibilor, pești și „carocoles", scoici de culoare roz, foarte rare și de a strînge corali de pe miile de recife din jurul insulei, folosind harpoane cu aer comprimat. Tehnicienii din grupul de operațiuni speciale au început să elaboreze detaliile planului de a așeza pe fundul mării o cochilie cu substanță explozivă care la prima atingere îl sfîrteca în bucăți pe scufundător.

Avocatul James Donovan era un avocat de elită, care în situații grele era consultat și de guvern. Repurtase multe succese în sălile tribunalului sau în misiuni oficiale și semioficiale. Cu mulți ani în urmă a pledat în fața tribunalului newyorkez în favoarea spionului sovietic Abel. Mai tîrziu a fost mediator la negocierile privind schimbarea lui Abel cu aviatorul-spion american, Powers. De data aceasta urma să joace un rol de neinvidiat, respectiv acela de a stabili la Havana împreună cu Fidel Castro și cu alți demnitari guvernamentali condițiile eliberării prizonierilor americani capturați în timpul debarcării în Golful Porcului.

Agenții C.I.A. de la laboratoarele tehnice i-au introdus în geamantan ultimul model de costum de scafandru din neopren pe care trebuia să-l ofere lui Fidel Castro sub formă de cadou din partea Statelor Unite. Costumul era tratat cu viruși care provocau o boală infecțioasă malignă incurabilă, iar masca de scafandru și buteliile de oxigen erau infestate cu bacili de tuberculoză.

Avocatul James Donovan a transportat la Havana costumul de scafandru, dar altul, pe care l-a cumpărat din banii săi în timp ce costumul tratat chimic a rămas acasă. Donovan nu era atît de naiv ca agenții C.I.A., intuind zădărnicia planurilor lor de înlăturare a lui Fide

Castro și de reinstaurare în Cuba a dependenței de Statele Unite.

Astăzi metodele folosite de agenții americani pentru răsturnarea revoluției din Cuba ni se par ridicole. Cum e posibil să fi fost atît de naivi și să fi crezut că spionul Lash va intra în anturajul lui Fidel Castro și îi va injecta o doză de otravă cu seringa ascunsă în stilou ?

Toate planurile au dat greș, inclusiv colaborarea agenților C.I.A. cu Mafia. Nașii mafioți care au participat la „Operațiunea Mongoose" sînt morți. Ucigașii lor nu au fost descoperiți. Dar și acest eșec a fost clasat alături de alte incidente, după care a izbucnit cel mai mare scandal politic al vremurilor noastre — „afacerea Watergate".

ROBERT KENNEDY MĂRTURISEȘTE

Victor Riesel a fost unul dintre cei mai cunoscuți ziariști americani, specializat încă din 1936 în demascarea criminalității. A ajutat la elucidarea multor cazuri de omor, tîlhării și jafuri comise de Mafia americană, fiind pus de nenumărate ori în situații de pericol maxim. Primea anonime de amenințare, i se ofereau sume mari de bani ca să tacă, dar a rezistat tuturor capcanelor. În 1958 a descoperit o urmă și a început să strîngă documente compromițătoare ce dovedeau că Mafia a colaborat cu politicienii americani. Drept urmare în presă și la radio au început să fie pronunțate numele unor criminali și ale acoliților lor. Americanii admirau curajul lui Riesel și îi țineau pumnii.

Incoruptibilul ziarist știa că Mafia conduce activitatea sindicatelor din Statele Unite. Chiar și Institutul de consultații în probleme sindicale fusese creat și se găsea sub controlul lui Giovanni Dioguardi, cunoscut sub numele de Johnny Dio, specialist în domeniul șantajului și autor al unor metode rafinate de stors bani.

Johnny Dio absolvise școala obișnuită a gangsterilor. La început a fost șeful unei bande de infractori minori din New York, dar agerimea, tenacitatea și lipsa de scrupule l-au ajutat să devină unul dintre ucigașii de elită ai firmei Murder Inc. În 1937 a fost prins și condamnat la închisoare, unde l-a cunoscut pe Lepke Buchalter, care l-a ajutat să-și completeze lacunele. După ce a fost eliberat, s-a specializat în domeniul sindicatelor. Amenințările, avertismentele, intimidarea și asasina-

tele au devenit mijloacele sale obișnuite prin care îi constrîngea pe antreprenori și pe funcționarii sindicali să-i plătească anumite taxe. A compărut de mai multe ori în fața instanței, dar de fiecare dată s-a întors acasă. Apoi și-a făcut apariția Victor Riesel, ale cărui articole fuseseră publicate în 192 de ziare și reviste americane. În 1956 strînsese documente compromițătoare în legătură cu intrigile din sindicatul mecanicilor din Long Island condus cu mînă de fier de cuplul King, tatăl și fiul. Numele lor adevărat era Koenig, și în realitate lucrau pentru Johnny Dio. Riesel a găsit doi muncitori docheri, Peter Batalis și William Wilkens, ale căror depoziții au provocat mare senzație.

Ca ziarist, Riesel voia să afle cît mai multe. I-a invitat pe cei doi muncitori într-un studio de radio și programul pregătit cu ei a fost difuzat în seara zilei de 4 aprilie, stîrnind o mare agitație, mai ales în rîndul nașilor mafioți. După înregistrare Victor Riesel, secretara lui, Betty Nevins și cei doi muncitori au plecat împreună la „Lindy's Restaurant" de pe Broadway. Pe la două noaptea s-au despărțit și Riesel împreună cu Nevins s-au îndreptat spre Avenue 51 unde era parcată mașina.

Un cerșetor se apropie de ei, cerîndu-le un bănuț de 10 cenți. În timp ce Victor Riesel se căuta prin buzunare, cerșetorul scoase o sticlă de coca-cola și îl stropi pe față pe ziarist, dispărînd apoi imediat. Riesel începu să se clatine. În sticlă se afla acid sulfuric concentrat. Fu transportat la spitalul „Santa Clara", unde timp de cîteva săptămîni s-a luptat cu moartea. În cele din urmă a fost salvat printr-o serie de operații complicate. Dar și-a pierdut vederea pentru totdeauna.

Întîmplarea a provocat indignare. Riesel a primit 750.000 de scrisori de simpatie, iar președintele Eisenhower a dat ordin directorului F.B.I. să găsească cu orice preț atentatorul. Nu era ușor să afli culisele acestei fapte îngrozitoare. Pretutindeni agenții F.B.I. se loveau de un zid de tăcere. În cele din urmă au reușit să facă

rost de cîțiva martori dispuși să vorbească, astfel încît evenimentele de atunci au putut fi reconstituite.

Gondolfo Miranti era proprietarul unei cofetării din cartierul de est al New York-ului. Aici nu se vindea numai înghețată italienească, torturi și bomboane din martipan, ci în spatele tejghelei se aranjau afaceri dubioase. În martie 1956 cofetăria a fost vizitată de Charles Tusa și șeful său, Dioguardi. S-au așezat la o măsuță, au comandat un gelato napolitan și au ordonat comiterea unui omor în schimbul sumei de 1.000 de dolari.

Cofetarul italian era numai un intermediar. El a transmis ordinul gangsterului Domenico Bandi, iar acesta mai departe unui anume Josepf Carlino. Executantului, tînărului de 20 de ani, Abraham Telvi, i s-a promis suma de 500 de dolari, fiindcă un fleac ca răzbunarea pentru necredință nu merită mai mult. În seara zilei cînd avea loc transmisia, trei indivizi așteptau în fața clădirii radioului. După ce Riesel a ieșit afară însoțit de secretară și cei doi muncitori, a fost urmărit pînă cînd a intrat în restaurant. Doi indivizi s-au ascuns într-o mașină parcată între Avenue 50 și Avenue 51, iar Telvi l-a așteptat la ieșire.

După ce l-a împroșcat pe Riesel cu acid sulfuric, Telvi a simțit imediat o usturime îngrozitoare pe obraji. Cîteva picături îl stropiseră pe frunte și pe față. Le șterse cu mîneca și alergă spre mașină. În clipa aceea la colțul străzii apăru o patrulă de poliție. Cu prezență de spirit Telvi minți că a fost atacat de doi docheri necunoscuți. Toți se strînseseră lîngă Riesel care se chircea de durere pe trotuar. Telvi reuși să se ascundă în mașină și Miranti împreună cu Band îl transportară la locuința iubitei sale, Cruz. Aici constatară că și Telvi este stropit cu acid sulfuric. Cicatricele de pe fața lui puteau fi un indiciu bun pentru poliție.

Olga de la Cruz era o femeie deșteaptă și calculată. După ce a aflat de la radio pe cine a desfigurat iubitul ei, și-a dat seama că de fapt a fost păcălit. Pentru atentatul împotriva unui ziarist atît de cunoscut trebuia să

primească cel puțin 50.000 de dolari. Cu acordul lui Telvi, Olga s-a dus la cofetăria lui Miranto. Și-a comandat piersici cu frișcă și i-a spus șefului că Telvi pretinde pentru serviciul său 50.000 de dolari. Cofetarul a ascultat-o atent și i-a transmis lui Telvi să-l aștepte în ascunzătoarea lui pentru că trebuie să se sfătuiască.

După cîteva zile în pragul apartamentului Olgăi a apărut un individ necunoscut.

— Am venit după tine, îi spuse în antreu lui Telvi. M-a trimis șeful. Ești căutat de poliție. Trebuie să te ascunzi.

— Unde ? întrebă Abraham Telvi.

— În Florida.

Au urcat într-o limuzină care aștepta în fața casei. Șoferul traversă orașul și ieși pe o șosea. Abraham Telvi înțelese că nu merg la aeroport așa cum îi spusese necunoscutul și începu să-i fie frică. Apoi îi veni în minte o idee. Se lovi cu mîna peste frunte și ceru șoferului să oprească lîngă cea mai apropiată cabină telefonică ca să o sune pe Olga. Curierul opri, Telvi se duse la telefon într-un drugstore, o sună într-adevăr pe Olga de la Cruz, după care fugi pe intrarea din spate și se pierdu în mulțime.

La început a apărut la niște prieteni în Ohio, după care a dispărut complet pentru cîteva luni. În iulie a apărut din nou la New York. Era convins că cererea lui fusese dată uitării, dar se înșelase. La 28 iulie 1956 poliția din New York a găsit într-un canal de pe Mulberry Street cadavrul unui necunoscut ucis de trei gloanțe care îl nimeriseră în cap. Fața îi era desfigurată de cîteva cicatrice proaspete de acid sulfuric. Olga de la Cruz l-a identificat imediat : era iubitul ei Abraham Telvi. Drept răzbunare a declarat tot ce știa în legătură cu acest caz.

Vineri 17 august 1956 a fost o zi cu ghinion pentru mafioții Miranti, Carlino, Bando și cei doi frați Dioguardi care au ajuns în spatele gratiilor. În fața instanței și a curții cu juri au tăcut chitic. Nu au ajutat nici amenințările, nici intimidările. Domenico Bando a declarat că

refuză să vorbească, iar Gondolfo Miranti nu a deschis de loc gura. Martora nu s-a prezentat, iar inculpații au fost eliberați din lipsă de probe. Dioguardi a ajuns în spatele gratiilor abia după doi ani, cînd judecătorul l-a condamnat la 15 ani privare de libertate pentru evaziune fiscală.

Mai tîrziu s-au aflat și alte amănunte. Johnny Dio fusese în acest caz numai un intermediar. Adevăratul vinovat era președintele sindicatului șoferilor, bogatul, influentul și lipsitul de scrupule Jimmy Hoffa, ale cărui crime începuseră să fie demascate de Reles la radio. Era una dintre persoanele importante ale cartelului crimei americane și multă vreme nimeni nu a putut să-l prindă. Mai tirziu Robert Kennedy a reușit să pună mîna pe el.

„International Brotherhood of Teamsters" (Teamsters Union) era unul dintre cele mai vechi sindicate din America. Apăruse încă de pe vremea atelajelor cu cai și își păstrase numele și după ce locul căruțașilor a fost luat de șoferii de camioane, ambulanțe și taxiuri. Încă de la început a fost o organizație cu faimă proastă. În timpul prohibiției gangsterii au monopolizat-o și de atunci și-au păstrat poziția. Teamsters Union avea mulți membri care plăteau un anumit procent din leafă pentru fondul organizației. Ce s-a întîmplat cu milioanele și mai tîrziu cu miliardele de dolari strînse din cotizațiile de sindicat ? Funcționarii au furat o parte deloc neglijabilă, iar altă parte a fost folosită de Mafie pentru a cumpăra droguri sau a construi cazinouri.

După ce a devenit președintele Comisiei de anchetă a senatului, John L. Mc Clellan împreună cu Robert Kennedy au început să se intereseze de crimele șefilor organizației Teamsters Union. Șeful filialei din orașul Seattle, Frank Brewster, jefuia sistematic casa de bani a asociației, iar membrii Comisiei de anchetă i-au dovedit acest lucru. Cum se întîmplă de obicei, o fraudă e legată de alta și pe scenă a apărut un alt ticălos pe nume Dave Beck, președintele filialei Teamsters Union din Seattle. Față de conditiile

locale acesta ducea o viață pe picior mare, la nivelul unui director de concern industrial. Venitul său anual se ridica la 50.000 de dolari, ceea ce era mult pentru anul 1956. Lui Beck nu-i ajungea leafa de director. Din fondul sindicatului și-a construit o vilă care a costat 163.000 de dolari. Robert Kennedy și consilierii săi au găsit facturi pentru mobilă, îmbrăcăminte, lenjerie, bijuterii, mașină de spălat și frigider, care fuseseră cumpărate din banii sindicatului.

Atitudinea președintelui Beck față de membrii Comisiei de anchetă a fost tipic americană. Excrocul nu a vrut deloc să stea de vorbă cu membrii comisiei. El considera că nu a comis nici o fraudă. Senatorii de la Washington nu trebuiau să fie preocupați de felul cum au fost folosiți banii sindicatului, iar el ca președinte era răspunzător numai în fața membrilor.

„Rog liderii politici să-și cheme acasă iscoadele", spuse el.

Nu era o amenințare deșartă. Comisia senatorială însărcinată cu anchetarea cazului de jefuire a fondului sindicatului nu a fost rechemată la Washington, dar nici să lucreze mai departe nu a putut. Nimeni din Seattle nu l-a ajutat pe Robert Kennedy. Băncile în care șefii Teamsters Union dețineau conturi secrete și-au închis porțile, registrele au dispărut peste noapte, actele contabile s-au pierdut în mod misterios. Sindicatul șoferilor a angajat peste o sută de avocați care trebuiau să păzească cu strășnicie secretele acestor fraude.

Acțiunea Comisiei Mc Clellan a luat și o turnură politică. În ziare au început să apară articole în care scriitori corupți învinuiau anchetatorii că au încălcat drepturile muncitorilor. Erau declarați dușmani ai progresului care încearcă să submineze democrația americană și autonomia organizațiilor muncitorești. Au amenințat chiar cu intrarea în grevă.

Funcționarii sindicali citați de membrii Comisiei nu s-au prezentat. Avocatul lor le-a comunicat anchetatorilor că nu e treaba organelor de stat să se intereseze de

soarta fondurilor sindicatului, iar conducerea Teamsters Union este direct răspunzătoare în fața membrilor asociației. Era o situație de neinvidiat, dar tipică pentru stilul de viață american. Comisia de anchetă a senatorului Mc Clellan a trebuit să se întoarcă la Washington și să ceară Congresului o împuternicire specială ca să-și poată continua activitatea. La scurt timp după aceea s-a ivit un concurs de împrejurări favorabile pentru Robert Kennedy. Adversarul făcuse o mișcare nechibzuită. În interviul dat ziarului „Le Figaro litteraire" senatorul Kennedy a declarat :

„În după amiaza zilei de 13 februarie 1957 un bărbat în jur de 40 de ani a cerut să fie primit în audiență. Ca un gentelman ce părea i-a dat secretarei o carte de vizită: John Clye Cheasty, avocat. L-am primit.

S-a așezat în fața mea într-un fotoliu negru și mi-a spus că James Hoffa (președintele de atunci al lui Teamsters Union) i-a dat un avans de 1000 de dolari ca să se prezinte la noi în calitate de anchetator și să culeagă informații din documentele noastre. Cheasty a primit avansul și a venit la mine.

Lucrase cîndva în serviciul de contrainformații al forțelor navale. Acum avea un birou de avocatură în New York. Pe Hoffa îl cunoscuse prin intermediul colegului, avocatului și prietenului Hyman Fishbach care îi spusese că unul din clienții săi ar vrea să intre în legătură cu un membru al Comisiei Mc Clellan. A fost întrebat dacă îl poate ajuta în acest sens. Era o problemă neobișnuită care l-a pus în gardă pe Cheasty. Mai întîi l-a întrebat cum îl cheamă pe clientul său. Se numea James Hoffa și era din Detroit. A acceptat și Hoffa l-a invitat pe avocatul Cheasty la Detroit pentru a stabili condițiile.

Cheasty și Fischbach s-au urcat în avion și au zburat la Detroit. De la aeroport au descins direct în biroul lui Hoffa. Hoffa i-a propus lui Cheasty 1.000 de dolari și i-a promis un salariu lunar de 2.000 de dolari dacă va reuși să pătrundă în rîndurile noastre. După ce s-a întors la New York, Cheasty a venit la mine.

În timpul discuției mi-am dat seama că este un om care ține mai mult la onoare decît la bani. Nu era nimic mai ușor decît să-i fi luat lui Hoffa 1.000 de dolari și apoi să-i fi spus că nu a reușit să se angajeze în Comisie. Sau se putea infiltra în rîndurile noastre, oferindu-i lui Hoffa informații pe 2000 de dolari lunar. Nu a cîștigat nimic venind la mine, ci, dimpotrivă, a pierdut. Ar fi putut să declare în public că Hoffa a încercat să-i mituiască pe membrii Comisiei de anchetă, ceea ce ar fi fost un gest nobil, dar, ca avocat își putea crea o serie întreagă de neplăceri. Venind la noi și-a riscat chiar și cariera de avocat, deoarece clienților nu le plac avocații care nu știu să păstreze secretele profesionale.

L-am sunat pe Edgar Hoover. A venit în cîteva minute și a preluat conducerea operațiunii. Încă în aceeași seară agenții F.B.I. l-au interogat pe Cheasty, iar noi după ce ne-am consultat cu ministrul justiției, am hotărît să-l ajutăm să îndeplinească dorința lui Hoffa, angajîndu-l la noi. Pînă în momentul acela Hoffa și avocatul Fishbach nu au comis nici o ilegalitate. Aveam nevoie de probe care să confirme că Hoffa îi va cere lui Cheasty documentele Comisiei noastre.

Cheasty a fost de acord cu planul nostru, deși pentru el însemna o pierdere financiară și o poziție nu tocmai de invidiat în viitor. Trebuia să renunțe la veniturile sale care depășeau cu mult suma de 5.000 de dolari anual, pe care îi putea plăti Comisia.

Cheasty a devenit consultantul Comisiei Mc Clellan. La 14 februarie a depus jurămîntul și s-a întors la New York ca să aștepte un semn de la Hoffa sau Fishbach. Hoffa a început să-i ceară informații. Îi furnizam aceste informații, iar el le transmitea mai departe lui Hoffa, care îi dădea 2.000 de dolari Cheasty preda acești bani agenților F.B.I. Încercam să-i furnizăm lui Cheasty date pe care și le-ar fi putut procura singur dacă ar fi lucrat la noi. Bineînțeles că le alegeam numai pe acelea care nu periclitau activitatea Comisiei.

— Cînd și cum l-ați cunoscut pe James Hoffa ?

— Pe James Hoffa l-am cunoscut încă de la începutul anchetei prin intermediul avocatului Cheifitz. Edi Cheifitz a făcut tot ce i-a stat în putință ca să ne abată atenția de la Jimmy Hoffa. Vorbea de el ca despre un tînăr cu o copilărie agitată și dezordonată, care încălcase legea de mai multe ori, dar acum îi venise mintea la cap. După părerea lui, Hoffa putea fi un lider sindical util. Nu-mi rămăsese altceva de făcut decît să mă întîlnesc și să vorbesc cu el. Eram curios să-l cunosc și de aceea am acceptat propunerea ca la 19 februarie să iau cina împreună cu Hoffa în apartamentul lui Cheifitz.

Mai tîrziu am vrut să revoc această întîlnire sau cel puțin s-a amîn, dar pe 13 februarie Cheasty s-a prezentat în biroul meu. Am înțeles că dacă aș proceda altfel, i-aș stîrni suspiciunea. De aceea m-am dus la întîlnire.

În aceeași zi, Hoffa s-a întîlnit cu Cheasty. În dimineața aceleiași zile i-am dat numele a patru martori pe care voiam să-i citățm la primul interogatoriu al lui Hoffa. Cheasty a sunat la numărul de telefon primit de la Hoffa, fixîndu-și întîlnirea la colțul dintre Avenue 17 și Avenue 1.

Iată ce au povestit mai tîrziu agenții F.B.I. despre această întîlnire : «i-am urmărit pe cei doi bărbați cu camerele de luat vederi ascunse într-un camion parcat în apropiere. Cheasty i-a dat lui Hoffa biletelul cu cele patru nume pe care îl primise de la mine. Hoffa i-a spus că trei îi sînt cunoscuți. Apoi a venit Cheifitz ca să-l conducă pe Hoffa în apartamentul în care trebuia să luăm cina.» Imediat după întîlnire Cheasty a raportat F.B.I.-ului ce a făcut și m-a sunat la birou ca să-mi confirme că a predat biletelul cu cele patru nume. Așteptasem telefonul lui și de aceea am întîrziat puțin la masa de la Cheifitz.

Cheifitz și Hoffa m-au întîmpinat în antreu. Hoffa mi-a strîns mîna puternic. M-a impresionat statura lui mică. Am intrat în sufragerie și ne-am așezat la masă. Hoffa știa să se poarte politicos și amabil. În seara aceea s-a apărat cu încăpățînare :

— Nu fac altceva decît ceilalți. Ce-mi fac ei mie, le fac și eu lor.

— Trebuia să-mi îmbrac vesta antiglonț, mi-am spus în gînd.

După ce-am luat masa, am început să discutăm despre activitatea Comisiei. Hoffa și Cheifitz mi-au spus că îl cunosc pe liderul organizației sindicale Teamsters Union care urmează să fie citat în fața Comisiei. Era unul dintre cei al cărui nume figura pe biletelul pe care i-l dădusem lui Cheasty pentru Hoffa.

Trei săptămîni mai tîrziu Hoffa a fost arestat. Agenții au găsit asupra lui documentele Comisiei noastre, pe care i le dădusem lui Cheasty.

Frații Kennedy aveau o părere anume în legătură cu modul în care trebuia combătută crima organizată, deosebită de cea a lui Edgar J. Hoover care nu era partizanul acțiunilor riscante și aventuroase. Frații Kennedy voiau să cîștige lauri politici în campania pe care o inițiaseră împotriva lumii interlope. Nu erau primii în istoria Statelor Unite. Mulți precursori au promis același lucru, dar odată ajunși la putere, au coborît steagul.

Teamsters Union era cea mai numeroasă și mai puternică organizație de sindicat din Statele Unite. La un singur ordin de intrare în grevă, cele două milioane de camionagii organizați puteau să paralizeze viața economică. Toate sectoarele industriei erau dependente de transportul de mărfuri. Aprovizionarea cu alimente se găsea în întregime în mîinile șoferilor. Dacă ar fi refuzat să circule, oamenii n-ar fi primit pîine, carne, legume, fructe și nici o băutură. Amenințarea șoferilor cu intrarea în grevă era o armă eficientă și periculoasă din punct de vedere politic. În afară de aceasta organizația Teamsters Union avea o putere financiară considerabilă. Fondul ei se ridica la 1,3 miliarde, iar mai tîrziu a ajuns la 2 miliarde. Jimmy Hoffa era conștient că este președintele unui imperiul puternic.

S-a născut la 14 februarie 1913 în Brazilia, statul Indiana. Tatăl lui, miner, a murit cînd Jimmy avea 7 ani.

Mama, care lucra ca spălătoreasă, s-a mutat cu cei patru copii la Detroit. Jimmy a terminat școala elementară și la 14 ani s-a angajat ca muncitor la depozitul firmei „Kroger Food Company". Muncea bine de teamă să nu-și piardă locul, deși nu-i plăcea ce face. În fabrica lui Kroger muncitorii nu duceau o viață de loc ușoară. Hoffa a început să organizeze mișcări împotriva conducerii și în 1932 a organizat greva celor 175 de muncitori care au refuzat să încarce zmeură proaspătă în mașinile frigorifice.

Fabrica era nevoită să ia o hotărîre imediată : să lase fructele să se altereze, ori să majoreze salariile muncitorilor. Tînărul de 19 ani, Jimmy Hoffa, a cîștigat. Conducerea „Kroger Food Company" a satisfăcut revendicările muncitorilor, iar a doua zi dimineața zmeura se găsea în magazine. Hoffa a devenit pentru colegii săi omul zilei, iar pentru conducerea fabricii — un organizator de grevă periculos drept care a fost concediat imediat după ce s-a găsit un pretext.

A fost o întîmplare fericită. Hoffa se bucura de un bun renume printre muncitori și de aceea a putut să intre imediat în filiala din Detroit a sindicatului camionagiilor. Anii treizeci au fost în istoria mișcării muncitorești americane o perioadă de lupte grele pentru dreptate. Mijloacele folosite erau tipic americane în stilul Vestului Sălbatic. După ce muncitorii intrau în grevă, patronul angaja cîțiva țintași de meserie. La rîndul lor muncitorii își angajau și ei pistolari care să le apere drepturile. În felul acesta bandele de gangsteri au început să se lupte între ele lăsînd uneori cadavre pe cîmpul de bătălie. Mulți nași celebri ai Mafiei și-au început cariera ca bătăuși angajați cu simbrie de o parte sau alta.

La început Jimmy Hoffa a apărat cu îndîrjire drepturile muncitorilor. Organiza greve și de aceea de multe ori a ajuns la poliție. Dar a reușit să-i convingă pe patroni să facă o serie de concesii și să mărească salariul muncitorilor. Prestigiul sindicatului condus de el a crescut, iar el a devenit un lider cu faimă. Din păcate, pu-

terea, gloria și morala bussines-ului lipsit de scrupule l-au degradat. Nu a rezistat ispitei de cîștig ușor. A urmat exemplul predecesorilor săi necinstiți și i-a trădat pe membrii sindicatului care pe vremea sa devenise una dintre cele mai influente organizații.

Nici el nu a evitat întîlnirea cu Mafia. Curînd s-a familiarizat cu metodele murdare de comitere a crimelor în mod organizat. În plus era legat de Mafie prin relații personale, mai bine zis de rudenie. Patru ani a trăit cu Sylvia Pagan cu care a avut un băiat. După ce s-au despărțit, Sylvia s-a măritat cu un mafiot oarecare. Căsătoria lor nu a durat prea mult timp, Sylvia a divorțat și s-a măritat cu nașul mafiot din Detroit, Frank Coppola, unul dintre cei mai importanți gangsteri din ierarhia criminalilor americani. Mai tîrziu Sylvia a servit ca om de legătură între Hoffa și Coppola.

În 1937 lui Hoffa i s-a oferit un prilej minunat de a-și consolida poziția. În aprilie a izbucnit la Detroit o grevă a muncitorilor din transporturi. Ca de obicei, patronii au angajat o bandă de bătăuși profesioniști, iar Jimmy Hoffa a condus greva muncitorilor, care cîștigase lupta cu societatea „Kroger". Știa bineînțeles ce rol important îi va reveni Mafiei și de aceea l-a convins pe Frank Coppola să nu se alieze cu patronii.

S-a dezlănțuit o luptă nemiloasă. Mafia aștepta deoarece Coppola știa că va fi bine plătit pentru neparticipare. Nu s-a înșelat de loc. Muncitorii au cîștigat, dar în primul rînd a cîștigat Hoffa. Ziariștii au început să comenteze la modul superlativ tenacitatea, generozitatea și diplomația lui. A devenit generalul mișcării muncitorești, deși el se gîndea mai mult la interesele personale decît la cele ale muncitorilor. Era stăpînit de setea de putere.

Criza economică mondială din anii treizeci a influențat și dezvoltarea socială din Statele Unite. Monopolurile americane încercau să învinovățească clasa muncitoare de falimentul economic. Numai că muncitorii de mult nu și mai plecau capul în fața patronilor. De aceea în

noiembrie 1935 membrii fruntași ai „American Federation of Labour" (AFL), înființată încă din anul 1886, au luat hotărîrea să creeze un nou comitet „Committee for Industrial Organisation", iar în 1938 — un sindicat propriu „Congress of Industrial Organisations".

Și de data aceasta patronii au apelat la Mafie, iar nașii ei au fost de acord să-i ajute. În felul acesta cîmpul luptei pentru drepturile muncitorești a fost presărat cu cadavre.

La începutul lunii iulie 1939 ucigașii Mafiei au omorît 9 oameni. La 6 iulie un individ necunoscut l-a împușcat pe John Syrnick, membru al sindicatului marinarilor, iar după o săptămînă l-au omorît la Chicago pe Eric Hessler, care a doua zi trebuia să depună mărturie în fața Comisiei de anchetă privind condițiile sociale ale muncitorilor din concernul „International Harvester Company". În ziua de 14 iulie membrii firmei Murder Inc. au răpit și au omorît un sindicalist pe nume Peter Pant, după o zi au fost asasinați Bill Roberts în Stanfield, Frank Bryan și Bradley Simpson în Wallins Creek din statul Kentucky, iar la 16 iulie minerul Daniel Moe în Harlem.

Între timp membrii comisiei senatoriale și-au continuat investigațiile. Au constat că Frank Brewster, președintele sindicatului muncitorilor din transporturi din Seattle, a sustras din casa de bani a sindicatului suma de 400.000 de dolari. Pe lîngă aceasta, ca proprietar al rețelei de stații de benzină i-a obligat pe membrii Teamsters Union să se alimenteze cu benzină numai de la stațiile lui. A amenințat cu grevă firmele care nu i-au dat ascultare și chiar a organizat greve. Mai tîrziu s-a aflat că și-a cumpărat din banii sindicatului cai de curse și grajduri, iar salariații lui erau plătiți tot din fondurile sindicatului. În felul acesta a mai sustras suma de o jumătate de milion de dolari.

Ceilalți funcționari care aveau conștiința încărcată nu au putut fi prinși fiindcă au fugit. Președintele Dave Beck a plecat din Statele Unite și a revenit după o șe-

dere îndelungată în străinătate. A dispărut în spatele porții luxoasei sale vile din Seattle și a transmis anchetatorilor că e bolnav și nu poate primi pe nimeni.

Teamsters Union era o mare putere politică, dar și una economică. Încă din 1899, cînd a intrat în marea organizație sindicală AFL, a fost cel mai mare și mai puternic sindicat. În 1957, putea să intervină în multe sectoare industriale, dar în același timp putea influența și viața politică a Statelor Unite. Fostul ei președinte Dave Beck se considera al doilea președinte al Statelor Unite, avea mulți oameni de ai săi în Camera Reprezentanților și de multe ori era primit de președintele Eisenhower la Casa Albă. În același timp se știa că a sustras din fondul de pensii al sindicatului sute de mii de dolari.

În perioada cînd Beck se ascundea în străinătate de Comisia de anchetă, funcția lui a fost exercitată de James Hoffa. Acesta a condus sindicatul și pe vremea cînd Beck simula că e bolnav și stătea închis în vila sa; Hoffa s-a instalat în biroul președintelui sindicatului, care se afla într-o clădire ce costase 5 000 000 de dolari, așezată exact în fața Capitoliului din Washington, și aștepta să se ivească o ocazie.

Și ocazia a apărut. Fără să vrea membrii Comisiei de anchetă, mai ales Robert Kennedy, l-au ajutat să urce pe treapta cea mai de sus a carierei sale. Robert Kennedy și colaboratorii săi au reușit să-l cheme pe David Beck în fața Comisiei de anchetă. La interogatoriu s-a încurcat, a depus mărturii contradictorii, iar în cele din urmă și-a recunoscut vina și a promis că va returna toți banii delapidați. A fost citat în fața instanței și condamnat la închisoare pentru deturnarea fondurilor sindicatului. Bineînțeles că în locul lui a fost ales James Hoffa.

În decembrie 1955 s-a produs fuziunea celor mai mari sindicate din Statele Unite: „Federația americană a muncii" (AFL) și „Congresul organizațiilor industriale" (CIO). Teamsters Union avea un cuvînt greu de spus în această organizație, iar marea putere a lui James Hoffa, care era președintele ei provizoriu, a fost confirmată la 4 octom-

brie 1957 de Congresul convocat la Miami în Florida prin alegerea lui ca președinte plin al Teamsters Union.

Triumful și gloria lui erau însă pătate. Opinia publică cunoștea speculațiile financiare ilegale ale funcționarilor sindicaliști și delapidarea banilor muncitorilor. De aceea președenția celor două organizații AFL—CIO a luat hotărîrea să excludă Teamsters Union din rîndurile sale. Care erau motivele? Colaborarea cu Mafia, gestionarea defectuoasă a mijloacelor financiare încredințate. Ce-i drept, noul președinte promisese că va ameliora situația, dar era deja prea tîrziu.

Comisia senatorială a continuat ancheta și a constatat că și în timpul președinției lui Hoffa banii muncitorilor fuseseră deturnați. În primul an de conducere al noului președinte, au dispărut din casa de bani circa 2 500 000 de dolari. Sindicatul plătea sume mari avocaților pentru a-i apăra pe criminali, pe membrii Mafiei sau ai sindicatului. Din fondurile sindicatului era de asemenea finanțată crearea de întreprinderi particulare. Dar cel mai mult deranja colaborarea cu bandele de gangsteri și cu Mafia. James Hoffa s-a înțeles cu nașii mafioți care monopolizaseră sectorul taximetriștilor și cîștigau sume imense de bani. Nașul Mafiei din Chicago, Paul Ricca, poreclit The Waiter, a primit de la Teamsters Union o reședință superbă în valoare de 150 000 de dolari.

Hoffa era capabil de orice. După ce s-a instalat în fotoliul de președinte a încercat să-și consolideze poziția, folosind toate mijloacele. Cu ajutorul Mafiei a înființat din fondurile sindicatului o întreprindere proprie. Apoi, prin acordare de mită, șantaj și alte excrocherii i-a obligat pe zarzavagii din Michigan să-i plătească lunar o taxă în chip de pedeapsă că au refuzat să folosească camioanele Teamsters Union pentru transportul legumelor. Hoffa a devenit coparticipant la o mare acțiune de construire de magazine universale, întreprinderi industriale; cumpăra și vindea proprietăți imobiliare. În toate cazurile proceda conform metodelor verificate ale Mafiei — mi-

tuirea concurentului sau lichidarea lui cu ajutorul ucigașilor cu simbrie.

Politica lui rasială a stîrnit o mare nemulțumire. Filiala din Detroit a lui Teamsters Union nu avea voie să angajeze șoferi negri. Patronii au fost obligați să-i concedieze pe negri și chiar cei care aveau camioane proprii nu puteau să circule. Comisia de anchetă l-a interogat pe James Hoffa și în protocol a rămas consemnat răspunsul lui arogant : „Cred că nu vreți să mă învinuiți din cauză că populația din Detroit nu-i iubește pe negri. I-am sfătuit pe toți să nu apară în public. Atmosfera din Detroit nu este sănătoasă pentru ei".

Știm că sindicatul docherilor din New York era condus de Mafie prin Albert Anastasia, șeful Murder Inc. ucigaș multiplu și gangster profesionist. James Hoffa s-a aliat tocmai cu acest sindicat și prin intrigi și presiuni mari a cooptat sindicatul minerilor formînd o societate mare și numeroasă. Filiala din New York a lui Teamsters Union s-a aliat cu gangsterii.

Jack Parisi colaborase cîndva cu banda lui Lucky Luciano și stătuse doi ani și jumătate la Sing-Sing pentru colaborare cu Lepke Buchalter. Era un gangster lipsit de scrupule și cu practică bogată. John Acropolis era șeful unei mici filiale a lui Teamsters Union din cartierul newyorkez Yonkers, care îi reunea pe gunoieri. Într-o zi a fost vizitat de gangsterul Parisi, care i-a impus condiția sa : să mărească imediat taxa pentru transportul gunoiului. Mafia hotărîse să preia transportul comercial și a reușit.

Acropolis a opus rezistență. Teamsters Union colaborase pînă atunci cu firma „Westchester Carting" condusă de un anume Alfred Ratteni, un gangster care fusese închis șapte ani la Sing-Sing și de asemenea colaborase cu banda lui Frank Costello. Acropolis a optat pentru firma „Rex Carting Company", care printre altele se ocupa cu transportul gunoiului. Era o afecere rentabilă, iar regele gunoierilor din New York era bosul Vincent J. Squillante, prietenul lui Albert Anastasia. Acesta îl

cooptase în 1956 pe Squillante în cel mai mare sindicat din branșă „Greater New York Cartmen Association", oferindu-i un salariu lunar de 1000 de dolari.

Banda lui Squillante stăpînea regiunile Long Island și Nassau. Era ajutat de gangsterul Modica, despre care se spune că ar fi predat la una din universitățile americane. Mai tîrziu a fost poreclit „profesorul" și a devenit educatorul copiilor gangsterilor. I-a meditat pe fiul lui Albert Anastasia, pe copii lui Willi Moretti, Vito Genovese și Joe Adonis.

După ce John Acropolis s a opus intereselor Mafiei și s-a aliat cu firma „Rex Carting Company", gangsterii i-au declarat război. Dădeau foc camionanelor rivale, îi atacau și îi amenințau pe șoferi, blocau transportul de gunoaie care se aduna pe trotuarele New York-ului. Acropolis nu vrut să cedeze presiunii. O lună întreagă a durat această luptă inegală. Într-o seară se întoarcea acasă. Și-a parcat mașina și în timp ce se îndrepta spre casă doi indivizi necunoscuți i au tăiat drumul ; au urmat cîteva împușcături și Acropolis a rămas întins pe jos fără suflare. Șoferii au capitulat și s-au supus Mafiei.

„Profesorul" Modica a contribuit la instaurarea monopolului Mafiei asupra transportului de gunoaie. Prețurile urcau vertiginos și nașii mafioți încasau milioane, punînd stăpînire completă pe cîteva filiale ale lui Teamsters Union. Citat în fața Comisiei de anchetă, el a declarat că este profesor și scriitor. Mai tîrziu agenții F.B.I. au aflat că în trecut Modica fusese condamnat la cîțiva ani închisoare pentru practicarea ilegală a medicinei. Cealaltă pedeapsă a ispășit-o în închisoare pentru fraudă fiscală.

Squillante continua să-și conducă afacerile, iar Comisia Mc Clellan era neputincioasă în fața lui. Îi jecmănea pe proprietarii de camioane, obligîndu-i să plătească o sumă de 250 de dolari pentru „fondul comun de apărare", bani pe care apoi și i-a însușit. După ce a înțeles că se strînge șurubul, a dispărut fără urmă.

James Hoffa avea la dispoziție un capital liber de 2,5 miliarde dolari. Îi investise în diferite întreprinderi, acorda împrumuturi cu dobîndă mare, iar fondul de pensii al sindicatului devenise o adevărată instituție bancară, care se număra printre cele o sută de mari instituții de acest gen din Statele Unite. Pentru ca numele lui să nu apară în actele contabile, Hoffa încredințase dreptul de dispoziție fiului nelegitim al prietenului său — mafiotul Allan Dorfman. Acesta era foarte îndatoritor față de prietenii săi. Gangsterii nu trebuiau să plătească credite și cumpărau din banii împrumutați hoteluri și cazinouri în Las Vegas. Însuși Dorfman cumpărase din banii sindicatului acțiunile unor întreprinderi rentabile, cîteva societății pe acțiuni, firme de import-export. Membrii obișnuiți nu aveau dreptul să primească împrumuturi, chiar dacă erau foarte mici. Dar fiindcă ulciorul nu merge de multe ori la apă, Hoffa a trebuit să răspundă în fața tribunalului pentru afacerile sale ilegale. Avea însă bani și multe cunoștințe influente, iar tribunalul l-a eliberat din lipsă de probe.

„Conform legii, nimeni nu poate fi considerat autorul unei fapte penale dacă nu e declarat vinovat de curtea cu juri formată din doisprezece cetățeni onorabili — a declarat mai tîrziu Robert Kennedy. Rezultatul procesului nu corespundea convingerilor mele, dar am acceptat sentința curții cu juri de scoatere de sub acuzare, deși eram convins că Hoffa e vinovat".

Prietenii lui Hoffa au plătit o sumă mare din fondul sindicatului fostului campion mondial de box Louis care a venit la Washington de la Detroit și timp de două zile i-a făcut reclamă lui Hoffa în sala tribunalului. La proces a fost invitată și avocata de culoare Martha Jefferson din California și un alt avocat celebru. Este foarte îndreptățită întrebarea de ce Ed Williams, unul dintre cei mai celebri avocați americani care reprezenta apărarea a avut nevoie de reclamă și de atîtea ajutoare. De pildă, s-a fotografiat cu avocata Jefferson în fața unui magazin pentru negri, iar sub fotografie a apărut următorul text:

„Hoffa este prietenul negrilor", deși el introdusese discriminarea în sindicat.

În afara acestor împrejurări părerea curții cu juri a fost influențată de pledoaria scînteietoare a avocatului Williams, de depoziția inteligentă a inculpatului și de incapacitatea procurorului, care nu studiase de loc cazul.

La interogatoriu Hoffa a declarat sub prestare de jurămînt că pînă în momentul arestării sale de către agenții F.B.I. nu a bănuit că Cheasty este membru al Comisiei de anchetă. A afirmat că i-a dat suma de 3.000 de dolari din fondul social al sindicatului ca să lucreze ca avocat și nicidecum ca să-l informeze despre activitatea Comisiei.

Procurorul nu cunoștea conținutul documentelor și a greșit cînd a fost de acord cu componența curții cu juri, pe care apărarea a pregătit-o cu grijă. Unul dintre jurați fusese, de pildă, condamnat de paisprezece ori, altul fusese închis de nouă ori pentru hoție și comportare nedemnă. Fiul unuia dintre jurați stătuse în închisoare pentru trafic de stupefiante. Altul fusese acuzat de homosexualitate și apoi concediat fiindcă refuzase să se supună probei cu detectorul de minciuni.

După părerea mea, în acest proces Joe Louis a fost o persoană de compătimit. Prietenii lui Hoffa din lumea boxului l-au invitat la proces. Joe Louis a venit la Washington fără a fi probabil conștient de importanța gestului său. Odinioară fusese o personalitate în Statele Unite, dar oamenii din apropierea sa au profitat ani de-a rîndul de această popularitate. Unul dintre ei a fost Hoffa. Cu toate acestea episodul s-a terminat bine, cel puțin pentru Louis care s-a însurat cu avocata Jefferson, căsătorie care nu a durat prea multă vreme.

Comparativ cu eforturile depuse, rezultatele au fost slabe. Comisia de anchetă a urmărit activitatea Mafiei de-a lungul cîtorva ani, a audiat 1500 de martori și a strîns probe suficiente pe care le-a adus în fața instanței.

Dar în Statele Unite căile dreptății sînt întortocheate. Corupția, interesele colaterale, dependența financiară sau

politică sînt elemente care joacă de multe ori un rol important într-un proces. Cazul lui Hoffa nu a fost o excepție. La sfîrșitul anului Hoffa a fost citat din nou în fața instanței, de data aceasta pentru ascultarea ilegală de convorbiri telefonice.

„Prin intermediul gangsterului newyorkez Johnny Dio Hoffa a angajat un specialist care a montat instalații de interceptare a convorbirilor telefonice ale subalternilor săi din Detroit" a declarat Robert Kennedy. „Curtea cu juri l-a eliberat însă pe Hoffa. Mai tîrziu s-a dovedit că el a încercat să mituiască jurații, dar unul dintre aceștia a atras atenția președintelui tribunalului. Hoffa știa cum trebuie procedat cu jurații, cu judecătorii și cu procurorul. Unul dintre judecătorii din Michigan a primit de la el prin intermediul unei societății filantropice o sumă de bani care l-a ajutat să-și organizeze campania de alegeri, iar cei doi avocați au primit onorarii mari, deși nu l-au apărat. Dacă nu reușea să facă ceva singur, Hoffa își găsea un mediator. De exemplu pe Robert Scott".

De mai bine de 25 de ani Scott era o personalitate cunoscută a mișcării sindicale din Michigan și avea mulți prieteni în cercurile politice. Într-o zi Hoffa l-a rugat să obțină de la guvernatorul statului Michigan grațierea gangsterului Franck Cammarato, care fusese expulzat de două ori din Statele Unite.

Întrebat în legătură cu acest lucru Hoffa a ezitat să răspundă. În cele din urmă a declarat : „Mă străduiesc, dar nu reușesc să-mi aduc aminte că aș fi vorbit cu Scott despre asemenea lucruri".

Este greu să înțelegem atmosfera politică din Statele Unite ; de multe ori aici interesele politicienilor se împletesc cu cele ale gangsterilor, iar uneori se completează. Nici relațiile dintre Mafie și politicieni nu sînt simple. Un rol important îl joacă presiunea exercitată de pe poziții de putere, apoi șantajul și mita.

„Hoffa a dat dovadă de aroganță și în altă situație, respectiv în timpul convorbirii cu procurorul de stat

Rasid care ancheta cazul unui sindicalist acuzat de șantaj" — a declarat Robert Kennedy. „După ce înfățișarea s-a terminat, Rasid s-a întîlnit cu Hoffa pe culoar, iar acesta din urmă a exclamat cu indignare : «Toți politicienii ăștia vor trece prin biroul meu !» Apoi l-a amenințat pe Rasid că-l va împiedica prin orice mijloace să facă carieră politică.

Într-o duminică dimineață Hoffa avea un interviu de 20 de minute pentru televiziunea din Washington. La sfîrșitul emisiunii unul dintre reporteri l-a întrebat în ce stadiu se află ancheta lui Glen Smith, un funcționar al filialei Teamsters Union din Tennessee. Hoffa aștepta întrebarea și a profitat de ocazie : „Ar fi bine ca opinia publică să afle că în ciuda tuturor eforturilor domnului Robert Kennedy, cazul lui Glen Smith a fost dezbătut în instanță și inculpatul a fost eliberat". Milioanele de telespectatori trebuiau să rămînă cu impresia că Smith a fost învinuit pe nedrept de Comisia noastră.

În realitate Glen Smith era un recidivist. Înainte de a se angaja în sindicatul Teamsters Union fusese condamnat de două ori pentru tîlhărie. Apoi lucrase ca organizator, mergînd din oraș în oraș. În acea perioadă cazierul lui s-a mai îmbogățit cu cîteva pedepse. În cele din urmă a fost deferit tribunalului din orașul Chattanooga, statul Tennessee, pentru vătămare corporală, al cărui președinte era Raulson Schoffield. După multe intrigi care mi s-au părut suspecte, Smith a fost eliberat.

L-am trimis acolo pe anchetatorul La Vern Duffy. Smith luase din fondul sindicatului 20 000 de dolari și încercase să-l corupă pe judecător. Și-a recunoscut fapta, dar cu toate acestea nu a fost exclus din sindicat.

Curtea cu juri l-a declarat vinovat, dar președintele tribunalului a schimbat sentința. A afirmat că Smith nu întrunește calitățile unui sindicalist, nu a avut o comportare cinstită, dar în același timp a declarat că actul de acuzație nu respectă procedura în vigoare.

James Hoffa încerca să convingă opinia publică, dar mai ales pe membrii organizației sale, că este animat de

cele mai bune intenții, că apără interesele muncitorilor și luptă pentru progresul social al clasei muncitoare. Uluitor, dar a reușit. Avea darul elocinței, arăta bine pe ecranul televizorului sau pe podiumul de orator, știa ce le place ascultătorilor americani și putea să joace rolul „unuia dintre ei". Totul era un joc. În fiecare dimineață își punea masca precum o haină de lucru. A durat mult pînă să i se descopere adevărata față.

Iată ce a mai declarat senatorul Robert Kennedy : „Martin O'Donoghe a fost un timp avocatul membrilor Teamsters Union. În cercurile sindicale era un avocat foarte stimat. La început a pus la îndoială părerea noastră despre Teamsters Union și James Hoffa. Avea impresia că sîntem interesați. După două luni m-a sunat la telefon. «Ați avut perfectă dreptate. Este cel mai perfid și mai venal funcționar din cîți am cunoscut. Uniunea nu-și va putea schimba niciodată reputația atîta timp cît Hoffa va fi președintele ei»".

George Meany, președintele coaliției AFL-CIO a declarat că Hoffa este dușmanul nr. 1 al sindicatelor. Chiar dacă am deconspirat numai o mică parte din activitatea ilegală a lui Hoffa, aceasta dovedește că el i-a trădat pe membrii sindicatului, a încălcat principiile democratice, a delapidat sume uriașe de bani, inclusiv fondul de pensii în valoare de peste 9,5 milioane dolari. Hoffa și acoliții săi făceau negoț în stil mare, folosind mijloacele financiare ale Uniunii. Cea mai gravă crimă a comis-o cînd s-a coalizat cu bandiți de renume, ca Johnny Dio și Joe Glimeo.

În Statele Unite sindicatul șoferilor avea în mînă toate mijloacele de transport. Un teamster duce o femeie la maternitate, altul conduce un car funerar. Teamsterii conduc camioane care transportă îmbrăcăminte, alimente, obiecte de uz cotidian. Ei pot să influențeze distribuirea de unt, carne congelată, fructe proaspete și toată marfa din magazine. Stăpînesc trenurile rapide, transportul aerian și naval. Viața cetățenilor din Statele Unite se afla de fapt în mîna lui Hoffa și a acoliților săi. Marea majo-

ritate a membrilor și funcționarilor sindicatului erau oameni cinstiți, dar de multe ori Uniunea condusă de Hoffa a intrat în conflict cu legea.

După alegerea lui John F. Kennedy în funcția de președinte al Statelor Unite în 1961, fratele lui, Robert, a fost desemnat ministru al justiției. În timpul anchetei, comisia creată de el a scos la iveală că James Hoffa a colaborat cu Central Intelligence Agency, făcînd legătura între Mafia și funcționarii superiori ai C.I.A., însărcinați cu elaborarea planurilor de asasinare a lui Fidel Castro. Tot în această perioadă C.I.A. a creat un comando de șoc care se antrena pentru debarcarea în Cuba.

După ce a aflat despre colaborarea dintre C.I.A. și Mafie, mai precis despre participarea lui James Hoffa la proiectul „Mongoose", Robert Kennedy a interzis categoric directorului C.I.A. să colaboreze cu Hoffa. Motivul era simplu : Robert Kennedy nu voia ca documentele privind colaborarea dintre Mafie și C.I.A. să devină publice.

Agenții F.B.I. și membrii Comisiei de anchetă dispuneau de materiale compromițătoare suficiente care permiteau procurorului să întocmească capul de acuzare împotriva lui Hoffa. Citat în fața instanței din Nashvill, Hoffa a fost rănit prin împușcare de un tînăr necunoscut în sala tribunalului. Nu s-a putut stabili dacă acesta a fost un ucigaș plătit sau un psihopat care voia să ajungă pe pagina întîia a ziarelor.

Doi ani mai tîrziu Hoffa a fost adus în fața tribunalului din Chattanooga și acuzat de crimă organizată ; a fost privat de libertate. Agenții F.B.I. au prezentat tribunalului probe în legătură cu faptul că ucigași plătiți de Hoffa încercaseră să-i intimideze pe jurați și pe martori, iar el încercase să-i corupă.

Hoffa a angajat pentru apărare pe cei mai buni avocați din Statele Unite. Timp de doi ani aceștia au făcut recurs, dar în decembrie 1966 sentința primei instanțe a fost confirmată de Tribunalul Suprem al Statelor Unite. James Hoffa a început să se apere în stilul său. Miilo-

citorii lui au organizat o grevă generală a membrilor Teamsters Union, încercînd astfel să obțină eliberarea fostului lor șef. Cînd Hoffa a fost transportat la penitenciarul din Lewisburg, unde trebuia să-și ispășească pedeapsa, șoferii au intrat din nou în grevă. În fiecare an, de ziua lui Hoffa, deasupra închisorii apărea un avion care lăsa în jos o pancartă cu felicitări de ziua lui de naștere.

Hoffa încă nu voia să cedeze. La 26 octombrie 1967 a fost scos din închisoare și adus din nou în fața tribunalului din Chattanooga. Mafia îi intimidase pe toți martorii, astfel încît nici unul nu a depus mărturie, cu excepția lui Mary Gordon, secretara Uniunii. Ea a avut curaj să-l înfrunte pe fostul ei șef, despre care știa multe lucruri compromițătoare și nu s-a lăsat intimidată de amenințarea cu moartea. După ce a depus mărturie, a cerut protecția poliției, dar a fost refuzată. În aceeași zi șoferul de camion Ed Pullon a călcat-o în mijlocul străzii.

Se spune că Hoffa a dat cîte zece mii de dolari juraților care în ziua de 19 martie 1962 l-au achitat. La 12 martie 1964 Hoffa a fost condamnat la opt ani închisoare și o amendă de 10.000 de dolari pentru mituire. După cinci luni agenții F.B.I. au reușit să strîngă și alte probe, iar Hoffa a primit o altă condamnare de 5 ani închisoare pentru delapidarea fondului bugetar al sindicatului.

În cele din urmă Robert Kennedy a cîștigat. Mai tîrziu s-a aflat că Hoffa pregătise un atentat împotriva rivalului său, plătind o bandă de ucigași care trebuiau să dea foc reședinței acestuia de la țară.

James Hoffa fusese condamnat la 13 ani închisoare. Locul său a fost ocupat de prietenul și asociatul său Frank Fitzsimmons. Dar așa cum se întîmplă în Statele Unite, Hoffa continua să-și conducă afacerile prospere din închisoare. Banii furați, care fuseseră bine plasați, nășteau alți bani. Allan Dorfman, ministrul de finanțe a lui Teamsters Union, vechiul său prieten, era o garanție sigură a respectării intereselor sale. Bineînțeles că

Hoffa nu era de loc mulțumit cu verdictul pronunțat împotriva lui. Și-a angajat cei mai buni avocați și a încercat să modifice sentința printr-un act de recurs. Nu a reușit și a fost mutat din nou la închisoarea Lewisburg.

James Hoffa nu și-a ispășit toată pedeapsa de 13 ani închisoare. La 13 decembrie 1971 a fost grațiat de președintele Nixon. După izbucnirea scandalului Watergate, cînd opinia publică americană a luat cunoștință de „afacerile murdare" ale lui Nixon, s-a dovedit că Teamsters Union contribuise cu 1 000 000 de dolari la campania electorală a viitorului președinte. Acesta a fost onorariul primit de Nixon pentru grațierea periculosului bandit James Hoffa.

După ce a ieșit din închisoare, Hoffa a trebuit să declare în scris că nu va mai lucra în sindicat. Imediat însă după ce s-a retras la reședința sa de la țară a început să urzească intrigi împotriva președintelui Fitzsimmons și a intrat în legătură cu Mafia. Numai că Mafia l-a renegat. Și nu numai Mafia. După numeroase scandaluri, Central Intelligence Agency a încercat să lichideze toate urmele care dovedeau colaborarea sa cu Mafia. Între timp își pierduseră viața în mod misterios unii prietenii ai lui Hoffa care fuseseră oameni de legătură între C.I.A. și Mafia. Poliția nu a reușit să dovedească nici măcar un singur caz de omor.

Hoffa nu și-a pierdut cumpătul. Era convins că a rămas o personalitate puternică care se bucura de o mare influență în viața politică și avea posibilități financiare aproape nelimitate. Dar afacerile dubioase ale Teamsters Union au început să atragă atenția Comitetului juridic al Camerei Reprezentanților, a sectorului de criminalistică al Ministerului justiției și mai ales Oficiului de impozite.

James Hoffa locuia într-o vilă cu două etaje în Lake Orion, la sud-est de Michigan City. În dimineața zilei de 30 iulie 1975 a făcut un duș, a luat micul dejun, s-a îmbrăcat într-un costum bleumarin, a urcat la volanul Pontiac-ului său verde și a pornit spre restaurantul „Red

C. 166 9—1

Fox", unde avea o întîlnire. Soția sa l-a urmărit de la fereastră și mai tîrziu a declarat că de dimineață i s-a părut neliniștit de parcă l-ar fi așteptat o discuție importantă.

„La două și jumătate după amiaza mi-a telefonat Jimmy — a declarat soția lui Hoffa — și m-a întrebat dacă nu a sunat Tony Giacalone. I-am spus că nu și el m-a rugat să-i transmit, dacă sună, că-l așteaptă la restaurantul „Red Fox". Asta a fost tot. De atunci nu l-am mai văzut".

Din clipa aceea Hoffa a dispărut fără urmă. Agenții F.B.I. au încercat să dezlege enigma, dar rezultatul investigațiilor lor nu a fost publicat. Cauza este evidentă : nimeni din Statele Unite nu voia să desconspire colaborarea gangsterului cu C.I.A.

În realitate Hoffa trebuia să se întîlnească la restaurantul „Red Fox" cu Anthony Provenzano, fost sindicalist și cu Anthony Giacalone, nașul Mafiei din Detroit. Scopul întîlnirii era să pună la punct modul de acțiune împotriva președintelui Fitzsimmons. Hoffa continua să creadă că își poate relua vechiul loc. Charles O'Brien, băiatul lui făcut cu prima amantă, era unul dintre puținii oameni cu care Hoffa se împăca bine și în care avea încredere. O'Brien era prietenul lui Giacalone, dar colabora și cu Fitzsimmons care îi oferise un post bun în Teamsters Union cu un salariu de 45.000 de dolari pe an. Atunci de fapt îl salvase pe O'Brien, care se certase cu tatăl său și nu avea bani. După dispariția misterioasă a lui Hoffa, O'Brien nu a fost găsit timp de cinci zile.

James Hoffa îi aștepta în restaurantul „Red Fox" pe prietenii săi care nu apăreau. A devenit nervos, nu știa ce se întîmplă și a sunat-o pe soția sa. Peste scurt timp în local a apărut Charles O'Brien, căruia Hoffa îi spunea Chuckie și i-a transmis mesajul că trebuie să meargă acasă la nașul Giacalone. S-au urcat în mașină și au plecat. În apartamentul lui Giacalone îl așteptau trei ucigași plătiți : Thomas Andretta, frații Salvatore și Gabriel Brigugli. Cei trei l-au împușcat, au băgat cadavrul lui Hoffa într-un butoi de motorină, iar butoiul metalic a fost încărcat într-un camion și aruncat în cimitirul de mașini Ford din cartierul Dearborn din Detroit.

Mafia a stăpînit sindicatele americane. Primele delapidări din bugetul sindicatelor au fost înregistrate încă din 1880. Memorandum-ul Ministerului muncii din 1971 numit „Influența Mafiei asupra Teamsters Union" menționează că treizeci și cinci de organizații sindicale locale din domeniul transporturilor erau monopolizate de gangsteri. În 1972 Allan F. Dorfman din Chicago a fost condamnat pentru că a primit mită în valoare de 55.000 de dolari ca să acorde un împrumut din fondul sindicatului.

Dorfman a colaborat cu mafiotul Nicky Civelli, șeful bandei din Kansas City, care administra fondul secret constituit din mitele încasate în schimbul acordării de credite avantajoase. Asociatul lui Dorfman și al lui Civelli era vicepreședintele Uniunii, Roy Lee Williams, unul dintre cei doi candidați la funcția de președinte al Uniunii.

Rapoartele F.B.I. care se ocupă de Mafie menționează numeroase aspecte ale intrigilor de culise : „Cei care doreau să obțină un împrumut erau trimiși la Civelli sau la un alt membru al Mafiei, apoi ajungeau la Dorfman care aranja chestiunea cu funcționarii de la administrația fondului. Civelli a fost însă numai unul dintre numeroși mafioți care decideau asupra modului de folosire a bugetului financiar al Teamsters Union".

Pe coasta de răsărit legătura dintre Mafie și Uniune era asigurată de Anthony Provenzano, poreclit „Tony Pro" fost membru al Uniunii. Acesta controla filiala din New Jersey. Comitetul senatorial a constatat că făcea parte din „familia" Mafiei lui Vito Genovese, iar frații săi, Muntio și Salvatore, erau salariați la Teamsters Union.

Încă din 1961 Provenzano a preluat conducerea uneia dintre cele mai puternice filiale din New Jersey, după ce a ordonat împușcarea președintelui ei de atunci An-

thony Castellito, poreclit „Brown cu trei degete". Din lipsă de probe suficiente, judecătorul nu l-a putut chema în fața instanței. Abia după dispariția lui James Hoffa, a venit și el la rînd. În 1978 a fost condamnat pentru corupție și omucidere, după care i-a luat locul fiica sa, astfel încît a continuat să-și conducă nestingherit afacerile din închisoare.

Agenții F.B.I. știau cine l-a omorît pe James Hoffa, dar nu aveau probe. Mafia își luase toate măsurile de prevedere. Atunci cînd nașii nu s-au mai înțeles cu unul dintre ucigași, Salvatore Briguglio, poreclit „Sally Bugs", l-au lichidat. Un alt suspect, Charles O'Brien, a stat zece luni la închisoare deoarece primise sub formă de mită un automobil. Apoi a fost angajat în Uniune cu un salariu bun.

În timpul anchetării situațiilor dubioase din celelalte sindicate, agenții F.B.I. au descoperit alte delapidări și legături dintre Mafie și sindicate. Uniunea internațională a muncitorilor era condusă de Angelo Fosco, iar acesta primea dispoziții direct de la Mafia din Chicago. Fiecare decizie mai importantă trebuia aprobată mai întîi de Mafia. Am cunoscut și situația Sindicatului muncitorilor docheri ,al cărui vicepreședinte, Anthony Scotto, se îmbrăca și se purta ca un gentleman ; avea mulți prieteni printre polițicieni și se întîlnea frecvent cu Hugh Carey, guvernatorul statului New York. Făcea parte din banda lui Carlo Gambino și în 1976 a fost condamnat la închisoare pentru luare de mită în valoare de 225 000 de dolari. La proces a ieșit la iveală că de fiecare dată primea mită între 5 000 și 10 000 de dolari, fapt confirmat sub jurămînt de martorul William Montello.

Scotto nu era singura oaie neagră a sindicatului fiindcă o treime din membrii lui au fost citați în fața instanței. Joseph Tonelli, fostul președinte al Uniunii internaționale a muncitorilor din industria hîrtiei (The Paperworkers International Union) era de asemenea o persoană cunoscută. În calitatea sa de consilier oficial al Agenției pentru protecția mediului ambiant și membru

executiv al AFL-CIO primise chiar o medalie de merit de la papa Paul al VI-lea. În realitate a delapidat din fondul sindicatului 30 000 de dolari, cel puțin aceasta a fost suma care a putut fi dovedită. Cînd a devenit iminentă intentarea unei acțiuni penale împotriva lui, Uniunea a angajat doi dintre cei mai buni avocați din Atlanta care îl cunoșteau bine pe procurorul general, iar în schimbul unui șperț gras acesta trebuia să-i influențeze pe înalți demnitari de la Casa Albă. Acțiunea a eșuat și Tonelli a stat un an de zile la închisoarea federală din Allanwood, statul Pennsylvania. Ca părtași la vină au mai fost condamnați o jumătate de duzină de subalterni care l-au ajutat în afaceri, împărțindu-și cîștigurile.

La scurt timp după aceea a fost condamnat pentru delapidare John Gibson, casierul Uniunii internaționale a lucrătorilor din restaurante, hoteluri și baruri. A folosit avionul Uniunii fără consimțămîntul ei drept care a fost condamnat la numai 4 luni închisoare. Weekend-ul în Canada l-a costat 1 000 de dolari, iar ancheta a durat 4 ani.

Încă din 1959 Congresul Statelor Unite a aprobat „Legea Griffin" (după numele senatorului Landrum Griffin), care trebuia să împiedice folosirea ilegală a fondurilor sindicatelor. Mafia americană a descoperit însă modul de eludare a legii. Drept urmare, în ultimii 10 ani au fost condamnați numai circa 500 de salariați ai sindicatelor, iar în zilele noastre sînt în curs de dezbatere o serie de procese civile pentru recuperarea sumei de 170 000 000 de dolari care a fost delapidată.

La Chicago a fost construit un nou hotel „Hyatt Lincolnwood". În ziua de joi, 20 ianuarie 1983, după amiaza, din hotel au ieșit doi bărbați care s-au îndreptat spre locul de parcare. Cînd s-au apropiat de primele rînduri de mașini parcate în fața lor au apărut doi pistolari mascați. S-au auzit împușcături. Unul dintre bărbați s-a prăbușit, dîndu-și suflarea. Se numea Allan Dorfman, avea 60 de ani și la autopsie i s-au găsit în corp șapte gloanțe trase dintr-un pistol de calibrul 22. Celălalt băr-

bat, Irwin Weiner, a reușit să scape și a intrat în mașină. Ucigașii cu fețele îmbrăcate în ciorapi au dispărut. Pînă în ziua de azi ei nu au fost descoperiți de poliție.

Allan Dorfman a supraviețuit lui James Hoffa și succesorului său Frank Fitzsimmons și a fost ales în mod oficial „consilierul special" al lui Roy Williams președintele Teamsters Union. A delapidat banii sindicatului, cumpărîndu-și terenuri și averi imobiliare în Las Vegas, Florida și New York. Apoi i-a venit și lui rîndul.

În Congres a început dezbaterea proiectului noii legi a taxelor de transport. Pentru camionagii nu urmau să fie avantajoase. Williams și Dorfman erau în căutarea unei persoane influente care să încerce cel puțin să oprească aprobarea legii. În Las Vegas trăia senatorul Howard Cannon, care era interesat să cumpere un teren ce aparținea sindicatului Teamsters Union. Dorfman i-a trimis vorbă că va putea cumpăra acest teren cu 400 000 de dolari mai ieftin dacă va avea grijă ca legea să nu fie aprobată de Congres. Agenții F.B.I. au dejucat planul atît de ingenios de mituire discretă a senatorului.

De multă vreme ei ascultau convorbirile telefonice ale liderilor sindicali fiindcă aflaseră de colaborarea lor cu Mafia. Au înregistrat pe bandă convorbirile compromițătoare referitoare la coruperea senatorului Cannon și au predat benzile de magnetofon tribunalului. Cannon a pierdut 400 000 de dolari, iar Williams, președintele Teamsters Union, și Allan Dorfman au fost chemați în fața instanței. Consilierul special a fost acuzat, apoi eliberat pe cauțiune și la scurtă vreme după aceea a murit în fața hotelului Hyatt cu șapte gloanțe în corp. Mafia a avut grijă să-i închidă gura. Știa multe și la un interogatoriu putea destăinui lucruri interesante.

Cazul lui Allan Dorfman confirmă faptul că James Hoffa nu a fost un caz singular. Hoffa și Dorfman au crescut în condițiile de viață americane, unde cîștigul se află pe primul loc. Robert Kennedy nu a apărat drepturile muncitorilor, ci a început să lupte împotriva Mafiei care monopolizase viața sindicală, știind că rolul de apărător al dreptului și justiției îl va ajuta în campania electorală. Lupta împotriva crimei și a corupției sînt lozincile cunoscute ale campaniilor electorale. Fiecare guvern american din ultimii cincizeci de ani a promis că va lupta contra Mafiei, încercînd să cîștige astfel simpatia americanilor simpli. Majoritatea lor au rămas însă numai la faza de promisiuni. Iar cazul lui Hoffa se repetă.

JOE BANANĂ

La secția de poliție s-a prezentat un om îmbrăcat în uniforma albastră de lăptar, asudat și ciufulit, care strigă din pragul ușii :

— Un omor, domnule comisar !

— Unde ? Cînd ? Cine ? întrebă comisarul Growes.

— Vă arăt acum, veniți cu mine.

— Așteptați, ce vreți să ne arătați ?

— Cadavrul.

— Pe cine au omorît ?

— Nu știu, dar îl cărau într-un sac de zahăr.

— Cine îl căra ?

— Un individ îmbrăcat într-o scurtă din păr de cămilă. Și avea... o pălărie la fel ca scurta.

S-au dus în parc și au găsit sacul de zahăr. Au cercetat locul și au constatat că făptașul nu săvîrșise crima la locul respectiv, ci transportase acolo numai cadavrul. Trebuie să fi fost un bărbat viguros, fiindcă sacul nu fusese tîrît pe jos. După scurt timp lăptarul se făcu nevăzut. În sac se afla un cadavru fără mîini, picioare și fără cap.

— E clar. I-au tăiat mîinile ca să nu-i luăm amprentele, iar picioarele și capul ca să nu-l identificăm. Numai că atenție, domnilor... ! Individul a comis o greșeală care ar putea să-l coste scump.

Pe antebrat unde marinarii au de obicei tatuaje cu ancore, nimfe și numele iubitelor lor, mortul avea tatuat un balaur chinezesc.

În toamna lui 1967 la arhiva F.B.I. din Pennsylvania Avenue din Washington se folosea un sistem electronic

de evidență a semnalmentelor individuale, printre care se găseau două-trei duzini de balauri chinezești. S-a aflat repede că mortul era William Kerr, mîna dreaptă a nașului Mafiei Joseph Bonnano, zis Joe Banană. În următoarele săptămîni Kerr trebuia să compară în fața instanței pentru învinuire de coparticipare la crimă, luare de mită și trafic cu droguri.

A doua zi lăptarul s-a prezentat din nou la poliție.

— Domnule comisar, îmi cer scuze, dar am fost atît de îngrozit și de tulburat... încît am uitat complet. Individul despre care v-am povestit a venit cu un Chryssler verde închis metalizat. Pentru orice eventualitate mi-am notat numărul mașinii.

Orice lucru obținut ușor devine suspect, mai ales în domeniul criminalisticii. Dacă ne referim la lumea interlopă americană sau la Mafie acesta este un adevăr cu atît mai mult valabil. Comisarul Growes a dat telefon la serviciul de evidență a vehiculelor motorizate și a aflat că mașina verde metalizat aparținea lui Roger Spilsbury, un individ mic și gras, cu păr creț, care corespundea descrierii făcută de lăptar. În plus, Spilsbury era o figură cunoscută fiindcă făcea parte din elita Mafiei și de mulți ani era membru al familiei lui Bonnano. O răfuială între gangsteri ? De ce a fost băgat atunci în sac ? De ce sacul a fost cărat în parc ? Un profesionist nu se comportă astfel.

Comisarul Growes era îndreptățit să aibă dubii. A înțeles însă că are dreptate abia atunci cînd a aflat că Spilsbury și Kerr fuseseră citați ca martori principali în procesul intentat lui Joe Banană. Apoi a aflat că Spilsbury se ascundea sub un nume fals într-o cameră de hotel, că a deschis focul împotriva polițiștilor, iar aceștia în legitimă apărare, au tras în individul suspect.

În cuierul din camera de la hotel atîrna o scurtă din păr de cămilă în care s-au găsit fire de iută din sacul în care fusese cărat cadavrul. Era clar prin urmare cine e ucigașul, dar nu era clar de ce Spilsbury l-a ucis pe asociatul său, lăsînd urme școlărești de naive.

Doi martori erau morți. Să fi fost o pură întîmplare că tocmai acești doi mafioți nu s-au înțeles și s-au hotărît să se răfuiască între ei? Să fi fost polițiștii atît de nedibaci încît nu l-au împușcat în picioare pe Spilsbury în momentul cînd trebuiau să-l aresteze? Întîmplările erau mult prea ciudate. Mai ales cînd în spatele crimei putea fi bănuită Mafia și Joe Banană? Cine era de fapt acest temut naș mafiot care se purta ca un bancher?

Cariera de mare naș mafiot a lui Bonnano a început exact atunci cînd s-a terminat cariera lui Adonis. Joe Adonis fusese un criminal lipsit de scrupule și intangibil împotriva căruia poliția nu reușise să strîngă probe concludente. Cu toate acestea, agerul bandit a scăpat din vedere un lucru și a plătit scump greșeala. În 1953 a plecat în Cuba, unde investise bani în construirea de cazinouri pentru a se convinge cum funcționează cazinoul de la hotelul „Intercontinental" de pe plaja Varadero. Funcționarii Oficiului de emigrări, care controlau pașapoartele, au aflat că Joe Adonis, cetățean al Statelor Unite, se născuse în anul 1901 în orașul Passai din statul New Jersey, pe State Street, numărul 26. Nu se știe de ce adresa li s-a părut suspectă și au telefonat la poliția locală. În 1901 State Street nu exista, după cum nu exista nici o casă cu numărul 26. Trucul era vechi, fiind folosit de sute de mii, poate chiar de milioane de emigranți clandestini în Statele Unite care în schimbul cîtorva zeci de dolari își făceau rost de un act de naștere american fals.

Adonis era o personalitate puternică. În 1935 devenise proprietarul firmei comerciale „Automotive Conveying Company of New Jersey" care deținea de mulți ani monopolul asupra transporturilor de automobile „Ford", de la concernul Edgewater la magazinele de pe țărmul estic. Era un comerț stabil și rentabil. O sută de benzi transportoare cu mașini așezate pe două nivele funcționau 24 de ore pe zi. De ce „Ford Company" a încheiat un acord de lungă durată cu gangsterul Adonis? În timpul cercetărilor s-a dovedit că administrația concernului nu

avusese de ales. „Automotive Conveying Company" era singura firmă de transport din acest domeniu autorizată de Comisia federală pentru transport interstatal.

Adonis nu a ajuns în această funcție cu mîinile curate. Firma „Automotive Conveying Company" rivaliza cu „New Carriers Company" care a încercat să obțină un contract favorabil. La prima ședință Comisia federală a amînat rezolvarea cererii și după o lună cînd a trebuit reluată discuția, firma concurentă nu mai exista. Adonis își menținea mai departe monopolul.

Pe numele său adevărat Giuseppe Dotto, era sicilian de origine. A ajuns în Statele Unite în mod ilegal și a intrat în legătură cu nașul Frank Costello și cu Meyer Lansky. Cu toate protestele și sumele de bani oferite Adonis a fost obligat să părăsească Statele Unite în 1965, fiind îmbarcat pe puntea vaporului „Comte Biancamano" cu destinația Genova. Familia lui de mafioți și afacerile ei au fost preluate în cea mai mare parte de Joe Bonanno, zis Banană care a devenit astfel unul din cei cinci sau cel mult șapte nași importanți ai Mafiei. În decembrie 1967 Bonanno a compărut în fața instanței ca să răspundă pentru crimele sale

Lui Bonanno nu-i era teamă. Martorii principali ai acuzării, Kerr și Spilsbury, erau morți, așa încît a intrat liniștit în sala de ședințe a tribunalului împreună cu cei patru avocați ai săi, care întîmplător erau cei mai buni avocați din Statele Unite. În presa cotidiană au început să apară articole despre duelul care a avut loc între apărătorii lui Bonanno și procurorul de stat Kimbell. Bonanno era favorit și se purta ca atare. Dezbaterile judiciare și martorii nu-l interesau. La o ședință a și adormit, urmînd să fie condamnat pentru sfidarea instanței.

În a patra zi a procesului în fața clădirii tribunalului s-a oprit o mașină de poliție blindată din care au coborît doi bărbați cu pălăriile trase pe frunte, care au trecut prin cordonul gros de polițiști. În fața intrării în sala de se-

dințe îi aștepta procurorul Henry Kimbell. După un scurt schimb de saluturi, au intrat înăuntru.

— Onorată Curte cu juri, își începu procurorul discursul în fața tribunalului. Cer să fie audiați martorii apărării.

— Care martori ? întrebă președintele tribunalului.

— Kerr și Spilsbury.

— Sînt morți ! exclamă judecătorul.

— Nu sînt morți, onorată instanță. Vor compare ca martori.

Animație în sală și articole senzaționale în presă. Reporterii se grăbesc să dea telefoane. În clipa aceea Joe Bonanno și apărătorii lui și-au dat seama că nu mai au nici o șansă. Procurorul Henry Kimbell îi trăsese pe sfoară, înscenînd două omoruri după toate regulile artei.

Primul act al acestei înscenări a avut loc la 12 septembrie 1967. În jurul orei patru după amiaza în biroul procurorului Kimbell a sunat telefonul și o voce de bărbat care nu s-a prezentat i-a comunicat că se află în posesia unor informații foarte interesante. Nu voia, și din motive de securitate nu putea veni la el în birou și de aceea îi propunea să se întîlnească într-un loc neutru lîngă New York.

Era o dorință ciudată, dar procurorul avea suficientă experiență. Nu se temea că va fi prins în capcană și își fixă o întîlnire cu bărbatul prudent.

— Eu l-am denunțat, Onorabilă Curte, declară Spilsbury în fața tribunalului.

— Pe cine ai denunțat ?

— Pe Joe Bonanno.

— Despre ce denunț este vorba, martore Spilsbury ? îl întrebă judecătorul.

— Am declarat că prezentul aici, Joe Bonnano, mi-a dat ordin să-l omor pe Billy Kerr.

Istoria justiției americane este plină de surprize. Pînă atunci încă nu se întîmplase ca martorii morți să compară în fața curții cu juri și să depună mărturie. De aceea procurorul Henry Kimbell a trebuit să explice de

ce a procedat într-un mod atît de neobișnuit și a solicitat tribunalului să fie de acord cu metoda sa care la prima vedere părea legală. Procurorul Kimbell știa că nu are nici o șansă contra Mafiei și că *martorii* nu vor apuca să trăiască ziua cînd va fi intentat proces nașului Bonnano. De aceea a înscenat o manevră de inducere în ercare a nașului mafiot inculpat și a apărătorilor lui.

Spilsbury trebuia să-l omoare pe Kerr pentru ca acesta să nu depună mărturie împotriva lui Joe Bonnano. Ucigașul plătit și-a dat seama că îl paște pericolul de a deveni la rîndul său victimă, fiindcă îi cunoștea pe cei care comandaseră crima. Deși știa cît de riscant este planul său, s-a hotărât să-l sune pe procuror. Acesta a dat de urma lui Billy Kerr și i-a comunicat că Bonnano l-a condamnat la moarte. Kerr și-a dat seama că nu va reuși să scape de ucigașii plătiți și chiar dacă nu va fi ucis de Spilsbury, va fi pîndit de un altul ; de aceea s-a hotărît să joace propria sa moarte și să aștepte într-un loc ferit derularea evenimentelor.

La inventarea camuflajului procurorul Kimbell a fost conștient că acțiunea trebuia să pară verosimilă : poliția avea de jucat un rol convingător, iar ziariștii amatori de senzații tari, nu trebuiau să aibă nici cel mai mic motiv de bănuială. Prin urmare trebuia înscenat un omor perfect.

Cu acordul șefului de la morgă, Kimbell a scos cadavrul unui necunoscut care trebuia transportat a doua zi pentru autopsie la Institutul patologic al Universității. Cadavrul a fost pregătit cum trebuie, respectiv i s-au tăiat capul și mîinile, iar pe antebrațul i-a fost tatuat un balaur chinezesc, semnul de identificare a gangsterului Kerr. Roger Spilsbury a cărat cadavrul într-un sac de iută în mașina sa de culoare verde metalizat, l-a aruncat în parc și i-a telefonat lui Bonnano că și-a îndeplinit misiunea.

Primind de la Bonnano ordinul „de a se da la fund" cît mai repede, Spilsbury s-a mutat într-o cameră de hotel ieftin și discret în Harlem. Lăptarul a descoperit

cadavrul și a anunțat poliția. Dar lăptarul era omul lui Kimbell și avea un rol bine definit în această înscenare. La locul crimei s-a deplasat o comisie specială și ziariști care fără să bănuie l-au scutit de o grijă pe Kimbell : au convins opinia publică americană, dar mai ales pe Joe Bonnano și pe avocații săi, că martorul periculos nu va compărea în fața instanței.

Acum venise rîndul lui Spilsbury, care își aștepta ucigașii în camera lui de la hotel. De data aceasta nu erau ucigași plătiți de Mafie, ci polițiști care trebuiau să-l împuște din nebăgare de seamă în timp ce-l arestau. Tremura de frică și nu credea că totul se va desfășura conform planului. De unde putea ști cine va bate la ușă? După 6—8 ore de la descoperirea cadavrului lui Kerr, pe culoarul întunecos s-au auzit pași și un ciocănit la ușă :

— Deschideți, poliția !

Era stabilit dinainte că toți, inclusiv Spilsbury, vor avea armele încărcate cu gloanțe oarbe. Dar cum se va apăra dacă ceilalți nu se vor ține de cuvînt ? Ce va face dacă în locul polițiștilor îmbrăcați în civil, în camera lui vor intra ucigașii lui Bonnano, care aflaseră că acesta fusese trădat.

După o mică ezitare Spilbury a deschis ușa și a făcut cîțiva pași înapoi. În cameră intrară doi bărbați necunoscuți cu pistoale. Cu un zîmbet amical, își îndreptară armele spre tavan și traseră. Spilsbury răsuflă ușurat. Trase și el cîteva gloanțe oarbe în aer. Apoi, conform scenariului pregătit dinainte, se întinse pe covor.

După primele împușcături pe culoare au apărut cîțiva curioși, printre care și un fotoreporter. Polițiștii nu i-au dat voie să intre înăuntru. „Cadavrul" nu era întins cum trebuie. Enervat, Spilsbury se întinse pe spate, închisese ochii, făcînd pe mortul, dar pleoapele îi tremurau nervos. L-au sfătuit să se întoarcă cu fața în jos.

— S-a terminat cu el, zise unul dintre polițiști, făcînd semn reporterului să fotografieze mortul

Între timp pe culoar s-au strîns vreo zece oameni, salariați ai hotelului și oaspeți cazați, care s-au putut convinge că poliția îl împușcase pe gangster în legitimă apărare. Polițiștii au sunat morga să vină să ia cadavrul. Salariații îmbrăcați în halate albe au intrat în cameră cu un sicriu de metal și au închis ușa. Spilsbury s-a ridicat și s-a așezat în sicriul din tablă zincată. Apoi capacul a fost trîntit deasupra lui. Au fugit repede pe scara din spate, l-au băgat într-o mașină funerară neagră și l-au transportat la morgă. După ce s-a întunecat, l-au scos afară pe ușa din spate unde aștepta o mașină cu procurorul și doi asistenți. S-au îndreptat spre un depozit de muniții bine păzit unde fusese amenajată o cameră în care urma să aștepte inaugurarea procesului intentat lui Joe Bonnano. Acolo îl aștepta Billy Kerr și amîndoi au semnat un proces verbal de peste patru sute de pagini în care erau demascate crimele săvîrșite de Bonnano și banda lui.

Declarația scrisă nu este valabilă în fața tribunalului american. De aceea Kerr și Spilsbury au trebuit să compară în fața instanței și să repete depunerea de mărturie. Joe Bonnano și apărătorii lui au înțeles că au pierdut. De aceea s-au hotărît să adopte altă tactică. Inculpatul Joseph Bonnano a început să răsufle greu, să se strîmbe, să geamă, își apăsa pieptul cu mîna, își dădea ochii peste cap și în cele din urmă leșină. Simula o criză de inimă. L-au scos la aer, l-au readus în simțiri, iar apărătorii lui au cerut amînarea ședinței. Au solicitat un doctor pentru ca clientul lor să-și revină din starea de colaps provocată de brutalitatea procurorului.

Joe Bonanno se chircea pe jos. A fost chemat medicul tribunalului care a confirmat diagnosticul. Procurorul a cerut ca inculpatul Bonanno să fie închis și transportat la spitalul închisorii. Conform procedurii penale, judecătorul a amînat însă dezbaterea procesului, facilitînd astfel bolnavului internarea într-o clinică particulară

Henry Kimbell nu credea că ar putea să piardă. Dar speriați, martorii, Kerr și Spilsbury, refuzau să vorbească.

Știau că procurorul nu-i poate ascunde la infinit în depozitul militar de muniții. De aceea au ales calea tăcerii. Kimbell optă atunci pentru o altă soluție. Îi bagă pe amîndoi la închisoare, iar a doua zi dimineața directorul închisorii le înmînă două mandate de arestare în toată legea. Procurorul credea că în felul acesta poate asigura participarea martorilor la proces. În cele din urmă reuși să intre în posesia declarațiilor lor, care acopereau patru sute de pagini, iar în cel mai rău caz îi putea acuza de coparticipare sau chiar de tăinuire de omor.

Au rămas în detenție preventivă în timp ce Joe Bonanno a fost pus în libertate. Indiferent că avea greutăți cu inima sau le simula, nu-și pierduse timpul de pomană, la fel ca și cei patru apărători de elită. Încă de-a doua zi în biroul procurorului de stat Kimbell apărură doi bărbați în civil care prezentară legitimația C.I.A. și îi puseră în față un mandat de arestare emis de Earle Warren procurorul federal suprem al Statelor Unite. Mandatul era emis contra lui Spilsbury și Kerr pentru bănuiala de participare la o mare acțiune de falsificare.

Chiar dacă ancheta era strict secretă, Kimbell a aflat că era vorba de falsificarea unei sume în valoare de cel puțin 50.000.000 dolari, care fuseseră deja puși în circulație. Suma totală era estimată la 5.000.000.000 de dolari.

Cunoaștem foarte bine ce relații existau între C.I.A. și Mafie. Joe Banană avea degete lungi. Nu i-a fost prea greu să trimită în apartamentul lui Kerr și Spilsbury cîțiva băieți de nădejde care le-au băgat prin sertare mai multe pachete cu dolari falsificați. Apoi îi veni și mai ușor să divulge direct conducerii C.I.A. că cei doi sînt implicați în această afacere.

Procurorul Henry Kimbell a pierdut martorii principali. Joe Banană s-a refăcut după criza de inimă și sigur pe el a revenit pe banca acuzaților. La 21 decembrie 1967 curtea cu juri formată din 12 membri a rostit verdictul : nevinovat. Nașul mafiot a fost pus în libertate din lipsă de probe

La 12 ianuarie 1968 purtătorul de cuvînt al Central Intelligence Agency a organizat la New York o conferință de presă la care a anunțat ziariștii că membrii securității din Statele Unite au reușit să descopere o mare afacere de falsificare. La aeroportul Kennedy din New York agenții C.I.A. l-au reținut pe avocatul Joe Lee din Miami care se pregătea să plece în străinătate cu un geamantan în care se aflau 4,7 milioane de dolari falși. Alte 50.000.000 au fost ridicate de la revînzători. Majoritatea gangsterilor care au participat la acțiune se află deja în spatele zăbrelelor. Printre ei se găsesc și William Kerr și Roger Spilsbury.

20 c. — 616

MOARTEA LUI DON GIOVANNI

Cartierul milionarilor din Chicago — Oak Park. O rezidență în stil vechi spaniol. Proprietarul ei se numește Sam Giancana, de profesie naș mafiot. Este 19 iulie 1975, aproape de miezul nopții. În bucătărie zace întins cadavrul proprietarului.

Toată seara portarul Dispersio a stat la televizor cu soția sa. Înainte să se culce a ieșit în grădină și a văzut că în bucătărie arde lumina. S-a dus să o stingă și l-a găsit pe stăpînul lui într-o baltă de sînge. Era îmbrăcat într-o cămașă albă cu mîneci scurte și cu papuci în picioare. Se dusese probabil în bucătărie să ia o cutie cu bere de la frigider. Dispersio anunță imediat poliția.

În cîteva minute la Oak Park s-a deplasat o brigadă de polițiști. Comisarul Peter Vaira a constatat că Giancana fusese împușcat de un glonț în cap și de alte cinci în ceafă. Au cercetat locul în care fusese comisă crima și toată vila, ajungînd la concluzia că ucigașul nu pătrunsese de afară cu forța. Singurul care putuse să-i dea drumul era Giancana. Prin urmare cei doi se cunoșteau. Mai mult decît atît, pe masă s-au găsit două pahare care dovedeau că băuseră împreună.

Și calibrul gloanțelor ucigașe era prea mic pentru arma unui profesionist.

Se năștea în mod firesc întrebarea : cine l-a omorît pe nașul mafiot dacă era exclusă posibilitatea unui ucigaș plătit ? Poliția nu a găsit nici o urmă concretă care să o ajute să dea de urmele lui. Dar multe din evenimentele petrecute anterior au canalizat cercetările într-o anumită direcție. Agenții de poliție au aflat că Sam Giancana fu-

sese implicat în complotul pus la cale de Mafia împreună cu C.I.A. împotriva lui Fidel Castro și în următoarele zile urma să compară în fața senatului american. Senatorii se temeau probabil ca ceva să nu iasă la iveală.

În acea perioadă nașul atotputernic ajunsese la capătul puterilor. Fusese operat de colecist la un spital din Houston și după trei săptămîni de convalescență revenise la Chicago. Apoi din cauza complicațiilor provocate de coagularea sîngelui s-a internat din nou la Houston, unde medicul De Bakey i-a recomandat odihnă totală. Dar peste puțină vreme Giancana urma să fie citat în fața Comisiei de anchetă și de aceea era vizitat de agenții F.B.I. și de numeroși indivizi necunoscuți, care îi puneau tot felul de întrebări.

Nu avea liniște deloc și s-a hotărît să dispară. Și-a făcut rost de un halat alb și a fugit din spital, ajungînd la un hotel din apropiere. Dar și aici l-au găsit. Cu toate că nu se simțea bine de loc, s-a hotărît să se întoarcă la vila sa din Chicago. Era încă foarte slăbit și nu a dat prea multă bătaie de cap ucigașului.

Cine era de fapt gangsterul Giancana care a ajuns în vîrful ierarhiei sociale ? Cum a fost posibil ca un criminal și un naș mafiot notoriu să intervină în politică și să participe la un complot organizat de serviciul de contrainformații american împotriva tinerei Cube revoluționare ?

Cariera lui Salvatore Giancana, cunoscut în lumea interlopă sub porecla Momo, Mos sau Mooney seamănă cu biografia celorlalți gangsteri ai lumii interlope americane. Și-a început cariera ca hoț obișnuit, a crescut pe străzile unde domnea legea implacabilă a junglei „care pe care" și de tînăr a intrat în cunoscuta „bandă 42", care a existat înainte de banda lui Al Capone.

Nu împlinise încă 20 de ani cînd a fost învinuit de trei omoruri. Judecătorul nu a reușit să strîngă probe concludente pentru nici unul din ele și încriminatul a fost pus în libertate. După un timp s-a făcut din nou vinovat de tîlhărie și distilare ilegală de whisky, aiun-

gînd în spatele gratiilor. În 1943 i s-a dat drumul și a fost chemat în fața comisiei de recrutare, care l-a absolvit de obligativitatea prestării serviciului militar. În fișa lui medicală s-a găsit următoarea motivație : „Giancana este un psihopat cu înclinații pregnant asociale Nu este complet responsabil de faptele sale".

Între timp Giancana nu a pierdut timpul. A descoperit că o sursă de venituri uriașe este loteria ilegală și a organizat una din numeroasele rețele de agenții de loterie. A îndepărtat toți concurenții și fiindcă se dovedise capabil de orice, nașul Accardo l-a numit adjunctul său. Giancana cîștiga milioane pe care le împărțea cu șeful și membrii familiei mafiote.

Cartelul crimei din Chicago a luat naștere din fosta bandă a lui Al Capone devenită celebră în 1923. După ce Al Capone a fost închis în penitenciarul Alcatraz, locul lui a fost preluat de Frank Nitti, care a condus lumea interlopă americană cu multă dibăcie și cruzime pînă în 1943. F.B.I. a început să se preocupe de activitatea lui. A strîns probe care dovedeau că Nitti îi jecmănise pe producătorii de film de cîteva milioane și se pregătea să-l traducă în fața instanței. Frank Nitti nu a rezistat și s-a sinucis, așa cum se obișnuia în „familiile" de gangsteri. În locul lui a venit succesorul cel mai apropiat Tony Accardo, fosta gardă personală a lui Al Capone, cunoscut sub porecla de „Big Tuna" — „Marea focă". După ce în 1957 agenții Oficiului de impozite au început să se intereseze de soarta lui, amenințîndu-l cu închisoarea, a renunțat la această funcție în favoarea lui Giancana.

Pe vremea aceea Sam Giancana era un naș cu toate atributele ce fac parte din această noțiune. El și ciracii săi locuiau în cartierele milionarilor, în vile spațioase care costaseră 100 pînă la 300.000 de dolari în valoarea de dinainte de război. Birourile lor dotate cu tot confortul necesar erau instalate în clădirile din centrul orașului ; iar consiliul administrativ al cartelului crimei își organiza consfătuirile în cele mai mari săli de conferințe.

Cifra lui de afaceri era aceeași sau mai mare decît a unei instituții bancare, iar cîștigurile lui depășeau veniturile concernelor industriale. Banii cîștigați în mod ilegal erau apoi investiți în toate sectoarele de afaceri legale.

Pînă în 1957 Tony Accardo a fost într-adevăr un „mare șef". Locuia pe River Forest într-o vilă superbă pe care o cumpărase în 1930 cu 500.000 de dolari, de la un milionar. Avea 22 de camere luxos amenajate, două terenuri de golf, un bazin acoperit, o sală de biliard și șase băi placate cu piatră de onix. Clanțele și robinetele erau din aur.

Terenul imens din jurul vilei era înconjurat de un zid înalt, în spatele căruia stăteau de pază șase câini ciobănești germani. Toți oamenii care lucrau în grădină, îmbrăcați în jeanși albaștri și cu pălării de paie pe cap erau paznici înarmați. După ieșirea sa benevolă la pensie, Accardo a devenit consilier și în cel mai rău caz dădea sfaturi succesorilor săi. Se bucura de o mare putere și influență. În toată activitatea lui a stat la închisoare o singură noapte. În 1929 în timpul războiului dintre bandele de gangsteri, care a avut loc pe străzile din Chicago, a devenit suspect de omor. A doua zi dimineața judecătorul i-a dat drumul acasă. În 1960 era amenințat din nou să fie închis fiindcă în calitate de agent al fabricii de bere „Fox Head" tăinuise venituri ilicite în valoare de 178.000 de dolari. Scornise o minciună și scăpase de învinuire ; apoi fusese condamnat la șase luni închisoare pentru o altă tăinuire de impozit. Avocatul lui făcuse recurs și obținuse eliberarea pe cauțiune a clientului său. Doi ani au durat comentariile în jurul verdictului. În cele din urmă procesul a fost reluat, invocîndu-se motivul că jurații s-au lăsat influențați de presa calomniatoare la adresa lui Tony Accardo. Avocatul a cîștigat noul proces : la 3 octombrie 1962 clientul său a fost achitat.

Merită să fie amintiți și partenerii, colaboratorii și complicii lui Sam Giancana și Tonny Accardo.

Murray Humphreys și-a început activitatea de gangster în banda lui Al Capone, fiind consultantul juridic și financiar al acestuia. A fost preluat de Accardo și mai tîrziu de Giancana. S-a împăcat la fel de bine cu amîndoi, era capabil să mituiască pe oricine și relațiile sale în cercurile politice l-au ajutat să-și găsească drumul potrivit prin jungla legilor americane.

Murray Humphreys locuia fie în apartamentul său luxos din Chicago, fie în vila din Florida. Numai sistemul electronic de supraveghere și de alarmă al vilei l-a costat 200.000 de dolari. Nimeni nu a reușit să dovedească că e vinovat de vreo crimă. După ce a intrat în încurcătură din cauza impozitelor tăinuite, judecătorul l-a citat ca martor principal al acuzării pe Irving Vine, primul soț al lui Betty Jane care fusese răpită de Humphreys și se măritase cu el. Vine dispunea de probe incriminatorii concrete împotriva lui și în plus voia să se răzbune pe fosta sa soție. Nu a ajuns însă să compară în fața tribunalului fiindcă un ucigaș necunoscut l-a omorît în mod bestial în camera de la hotel. La început l-a bătut pînă și-a pierdut cunoștința, după care i-a lipit un plasture pe nas și pe gură, sufocîndu-l. Acțiunea penală intentată împotriva acuzatului Humphreys a fost sistată din lipsă de probe, iar ucigașul lui Vine a rămas pentru totdeauna necunoscut.

Paul Rica, poreclit „Chelnerul", era un vechi specialist în domeniul jocurilor de noroc, al prostituției și traficului cu droguri. De asemenea juca rolul de conciliator în divergențele dintre familile mafiote.

Locuia în apropierea lui Accardo și în vecinătatea călugărilor din ordinul dominicanilor. Comisia de emigrare l-a expulzat din Statele Unite și de atunci nici o țară nu s-a declarat dispusă să-l primească. Reprezentantul de presă al Ministerului justiției a declarat ziariștilor că dacă forurile competente vor duce tratative cu diferite state, Ricca va afla la timp rezultatele lor. Dacă o țară se arăta dispusă să-l primească, avocații „Chelnerului" trimiteau imediat ministrului de interne din țara respectivă un extras din cazierul lui Rica. Cincizeci de state au refuzat să-l primească. De aceea el a continuat să trăiască în Statele Unite, conform instrucțiunilor în vigoare, șoferul său îmbrăcat în livrea îl conducea în fiecare lună la poliție.

Agenții F.B.I. care ascultau telefoanele nașilor mafioți au înregistrat următoarea conversație.

— Steve, ce părere ai ? Copoii au prins pînă acum 63 de băieți ! se plîngea Sam Giancana colegului său Magaddino din Buffalo.

— Știu, răspunse Magaddino. Băieților tăi nu li s-ar fi întîmplat asta.

— Desigur ! I-aș fi cazat în motelurile noastre, ar fi avut la dispoziție mașinile și restaurantele noastre. Aici în Chicago mai avem influență și copoii nu se amestecă în treburile noastre. În plus șefii de poliție din trei districte sînt oamenii noștri.

La Chicago continua să domnească Mafia care se infiltrase peste tot. La restaurante se servea „steak" furnizat de cartelul crimei. Whisky-ul și berea erau de aceeași proveniență. Personalul de deservire și garderobierele plăteau o taxă din salariu, spălătoriile și călcătoriile aparțineau de asemenea Mafiei. Mafia mai controla încă transportul de gunoi, agențiile de reclamă, garajele, agențiile unde se vindeau bilete de avion și serviciul de instalatori. Anual prin mîna nașilor treceau 3.000.000.000 de dolari. Măcelarii, restauratorii, proprietarii de debite, cu băuturi spirtoase erau ca pe vremuri obligați să cumpere de la cartelul crimei mărfuri de o anumită valoare. Știau că dacă se opun, nu vor supraviețui și de aceea respectau regulile jocului. Clienții lor nu bănuiau că de fapt sînt clienții Mafiei.

În centrul orașului Chicago se afla circumscripția nr. 1 unde este concentrată întreaga viață comercială și culturală a municipiului. Se găsesc aici cîteva zeci de străzi cu bănci și teatre, magazinele universale „Sears" și „Wollworth", hoteluri și restaurante de lux. Din timpul lui Al Capone și pînă în zilele noastre, Mafia a exercitat o mare

influență asupra alegerilor consilierilor municipali din circumscripția nr. 1. Unul dintre senatorii orașului, Anthony de Tolve, era rudă cu Giancana. Ginerele lui Giancana, Anthony Tisci, era locțiitorul administrației lui Ronald Bonatti, membru în Camera Reprezentanților, jurist în statul Illinois, fost prieten al lui Al Capone și apărător al intereselor Mafiei.

Chicago nu s-a schimbat prea mult de pe vremea lui Al Capone. Se comit în continuare asasinate în plină stradă și în lacul Michigan dispar cadavre. Unul dintre cele mai bune restaurante este „The Living Room" care se bucură de o anumită reputație fiindcă a fost frecventat de cele mai celebre personalități din lume, începînd cu șeici și maharadjahi și sfîrșind cu Frank Sinatra și Liz Taylor. Pînă nu de mult proprietarul restaurantului a fost Arthur Adler. Nu se afla în legătură cu lumea interlopă, ci, dimpotrivă, a ajuns în conflict cu Mafia. Într-o zi a dispărut fără urmă, și poliția l-a căutat zadarnic. După două luni curățătorii de canale din Chicago au descoperit cadavrul lui într-un canal închis pe una din străzile principale. Deși cadavrul era gol și intrase în putrefacție, el a putut fi identificat.

Poliția din Chicago a început să caute ucigașul fără să găsească nici o urmă. S-au născut două ipoteze în legătură cu modul și cauza pentru care a fost comis acest asasinat. Rush Street făcea parte din zona de acțiune a Mafiei.

Adler a renovat sub numele de „Living Room" fostul restaurant „The Trade Winds", acționînd împotriva dorinței Mafiei. Mai tîrziu a deschis un nou local de noapte „The Black Onyx", iar gangsterii au folosit metoda intimidării, obligîndu-l să plătească sume mari de bani „pentru protecție". Se spune că la început Adler a plătit. Apoi a început să întîmpine greutăți financiare, sau cel puțin să le simuleze. Cînd l-au amenințat le-a sugerat că a fost citat ca martor în fața instanței unde ar putea fi constrîns să vorbească.

Și cea de-a doua variantă pare a fi verosimilă. În barurile de noapte se întîlnesc membrii lumii interlope care în fața tejghelei barului încheie de multe ori afaceri în care se rulează sume mari de bani. Un anume mafiot al cărui nume a rămas necunoscut a furat într-o zi o casetă cu bijuterii de valoare dintr-un hotel de lux pe care le-a dat lui Adler ca să le vîndă. Adler trebuia să-i dea gangsterului 60.000 de dolari, dar a reținut o parte din bani, semnîndu-și astfel singur actul de condamnare la moarte.

Medicul legist care a examinat cadavrul lui Adler a notat în procesul verbal că acesta a fost sugrumat. Mai tîrziu poliția din Chicago a aflat de la un agent că banditii l-au torturat ca să-l forțeze să le dea toți banii. Apoi l-au băgat într-un congelator de carne, i-au pus în urechi furtunurile de la pompa de incendiu și au dat drumul la apă. Noaptea au aruncat cadavrul într-un șanț.

Pînă acum ne-am convins în repetate rînduri că gangsterii americani aveau putere mare, dintre aceștia făcînd parte și Sam Giancana. Prin urmare nu a fost o întîmplare că tocmai lui i s-a adresat fostul agent F.B.I. Robert Maheu, o persoană influentă. Giancana era unul dintre „regii lumii interlope". Deși se afla la un alt nivel decît Al Capone sau Lucky Luciano, metodele lui se diferau de ale celorlalți cu singura deosebire că acționa din umbră.

Făcea parte din consiliul american al Mafiei și era firește cunoscut de toți polițiștii care îl țineau sub un control permanent. Era însă atît de sigur de invulnerabilitatea persoanei sale încît a avut curaj să se plîngă comandantului poliției că patrulele din jurul casei sale din Oak Park îi tulbură liniștea. De asemenea, i-a reclamat pe agenții din fața gardului său că îl enervează atunci cînd juca golf. Poliția a respins plîngerea, dar judecătorul districtual Richard Austin, care preluase cazul de la avocatul lui Giancana, a hotărît că în unele cazuri agenții de poliție și-au depășit sfera de competență. drept

care a dat dispoziție comandantului de poliție să retragă patru din cele cinci mașini staționate în fața reședinței lui Giancana și să-i îndepărteze pe agenții de lîngă terenul de golf.

Sam Giancana lucra cu agenți de paie care vindeau și cumpărau în numele lui. Bunurile sale imobiliare erau înregistrate pe numele unei terțe persoane. Numai în cazul motelului „River Road" din Shiller Park a ieșit la iveală participarea lui.

În 1957 gangsteri necunoscuți l-au răpit pe bancherul Leon Marcus și l-au omorît după ce au repurtat un insucces în stabilirea prețului de răscumpărare. Marcus era unul dintre fondatorii și principalii acționari ai firmei comerciale „Southmoor Bank and Trust" cu sediul în Chicago. Nu era un bogătaș oarecare și de aceea răpitorii l-au ales drept victimă.

Ucigașul Mafiei s-a dovedit insuficient de vigilent. L-a ucis pe Leon Marcus, dar nu l-a căutat în buzunare. După ce poliția a descoperit cadavrul, a găsit asupra lui 6.000 de dolari lichizi și copia după o recipisă de 100.000 de dolari. Mai tîrziu agenții F.B.I. au încercat să afle de ce ucigașul sau ucigașii bancherului nu i-au luat banii și nu l-au percheziționat în timp ce l-au ținut ascuns.

Recipisa în care bancherul Marcus confirma primirea de la Giancana a unei rate pe ipoteca în valoare de 100.000 de dolari a devenit o probă compromițătoare. În felul acesta a ieșit la iveală faptul că nașul Mafiei era adevăratul proprietar al motelului „River Road". Ucigașul bancherului a plătit cu viața neglijența sa. După două săptămîni de la moartea lui Marcus, polițiștii au găsit în portbagajul unei mașini parcate cadavrul lui Salvatore Morreti, fost polițist din Chicago despre care lumea interlopă știa că fusese gardianul personal al lui Giancana și un ucigaș ocazional plătit.

Succesorul lui Giancana trebuia să devină Felix Alderisio zis Milwaukee Phil. În 1963 fusese arestat pentru șantaj, dar judecătorul l-a pus în libertate din lipsă de probe. Alderisio era „omul rău" al Mafiei americane.

Băieții lui interveneau atunci cînd toate amenințările și intimidările se dovedeau inutile. În ziua de 2 mai 1962 poliția din Chicago l-a surprins în plină acțiune. El și Nicoletti erau îmbrăcați în veste negre de piele și stăteau întinși în automobilul lor, avînd o comportare suspectă. În mașină se afla o ascunzătoare secretă de arme și o ladă pentru puști. În timpul percheziției nu s-au găsit arme și de aceea gangsterii nu au fost reținuți de polițiști.

Automobilul rapid astfel dotat era parcat în fața unui motel care devenise cartierul general a doi gangsteri pe nume William Mc Carthy și James Miragli, suspectați de asasinarea a trei femei. Să fi fost Alderisio și Nicoletti complicii lor sau se pregăteau să-i pedepsească ? Această întrebare a rămas fără răspuns. După cîteva zile poliția a găsit cadavrele lor în portbagajul mașinii lor. Miragli fusese sugrumat, iar McCarthy avea gîtul tăiat.

Imperiul crimei lui Giancana era organizat sub forma unui concern industrial prosper, constituit din trei sectoare administrate de un șef local. West Side era condus de însuși Giancana. North Side de Ross Prio, iar South Side de Frank La Porta. Amîndoi aveau gradul de „caporegime" și se numărau printre cei patru adjuncți ai lui Giancana. Prio își făcuse ucenicia în rîndurile Mafiei siciliene și era unul dintre cei mai temuți gangsteri, specialist în incendieri și punerea de bombe. Locuia într-o vilă mare din Glenview și se ocupa de grădinărit. Copiii lui învățaseră bine, participau la viața culturală și erau angajați în instituții publice din Chicago.

La Porta își cumpărase o vilă în Flose Moor din statul Illinois care îl costase 100 000 de dolari și se spune că era cel mai bine păzit gangster. Garda lui personală era formată din aproape o duzină de buni pistolari. Reporterii și poliția nu au reușit niciodată să-l fotografieze. A strîns avere de pe urma prostituției și a jocurilor de noroc. Nu apărea de loc în public și își conducea afacerile prin intermediul subalternilor săi, care aveau zone precis delimitate și putere executivă. Îi erau subordonați

și o serie de gangsteri mici, care în schimbul unor servicii sau a fidelității lor se bucurau de anumite privilegii sau aveau dreptul de a acționa independent pe cîteva străzi.

Conform estimărilor poliției, Sam Giancana avea circa 500 de oameni. Împotriva lor a luptat și luptă poliția locală, de stat și federală care numără aproape 5000 de oameni. Deși lupta e inegală, domină bandiții.

Iată ce a declarat inspectorul șef de poliție Wilson : „Deocamdată sîntem neputincioși în fața nașilor cartelului crimei. Structura lor organizatorică pe mai multe nivele le asigură o izolare perfectă. Nu reușim pur și simplu să ajungem la ei. De aceea încercăm să le punem bețe în roate ; urmărim prostituția, jocurile de noroc și organizăm periodic razii".

Aceste măsuri nu prea ajută la nimic, iar sursele de milioane de dolari rămîn nesecate. Cauza acestei stări de lucruri o constituie legislația americană. Organizarea de mari rețele de săli de joc este calificată drept o contravenție. Dacă un membru al bandei lui Giancana este surprins în flagrant delict, el este citat în fața instanței și primește o simplă amendă disciplinară sau în cel mai rău caz cîteva zile de detenție. În acest răstimp milioanele continuă să curgă.

La începutul anilor șaptezeci Giancana se afla la apogeul puterii sale. Pînă și agenții C.I.A. s-au coalizat cu el, fiindcă era o persoană influentă în cercurile politice americane. Pe plan profesional s-a aliat cu cel mai puternic om din districtul Cook, primarul orașului Chicago. Richard Daley era primar din anii cincizeci, fiind în același timp un politician de frunte al Partidului Democrat din statul Illinois. Giancana l-a ajutat în politică cum a putut. În alegerile din 1960 el i-a asigurat succesul candidatului Kennedy, băieții lui avînd grijă ca numărul buletinelor de vot predate să fie mai mare decît al alegătorilor.

Gangsterii din anii douăzeci au dispărut de pe scenă. S-au îmbrăcat în haine bine croite și nu se mai deosebesc

de bancherii sau marii magnați industriali. Nu sînt singurii care folosesc metode ce contravin legii. Și directorii de mari concerne încearcă să-și atingă scopul, găsind o potecă prin mulțimea de legi și decrete. Mafia a ajuns la putere, călcînd peste cadavre. Totul a rămas neschimbat și în zilele noastre. Numai nașii mafioți, ca de pildă Sam Giancana, au devenit mai accesibili din punct de vedere social, ajungînd să colaboreze cu politicienii. Așa de exemplu, primarul municipiului Chicago, l-a numit comandant al poliției din acest oraș pe Agnew Signorelo, vărul gangsterului Rocky Pranno, care era membru al „familiei" lui Giancana. O dovadă grăitoare a faptului că în Statele Unite totul este posibil o constituie alegerea lui Anthony de Tolve, nepotul lui Giancana, în funcția de senator în statul Illinois.

Interviurile luate de reporterii americani criminalilor sînt o specialitate a Statelor Unite. Uneori în ziare apare o discuție cu un ucigaș împotriva căruia a fost emis un mandat de arestare și e căutat zadarnic de poliție. Gangsterii și nașii mafioți țineau mai mult sau mai puțin la reclamă. În acest sens a rămas celebru Al Capone, care era mai vanitos decît o vedetă de film. Nici Sam Giancana nu îi refuza pe reporteri și astfel în ziarul „Chicago Tribune" a apărut pledoaria rostită de el la unul din congresele Mafiei. „De ce credeți că sindicatul nostru se face vinovat numai de lucruri rele ? Dacă ne adunăm cîțiva prieteni vă închipuiți imediat că punem ceva la cale. Oamenii de afaceri trebuie să se întîlnească mai des".

Știm ce au însemnat în istorie congresele gangsterilor care au avut loc la Appalachina sau Atlantic City. În ianuarie 1965 Carlo Gambino i-a convocat pe nașii mafioți din Statele Unite la restaurantul „Capri" din Cedarhurst, statul New York. Au participat Angelo Bruno din Philadelphia, Stefano Magaddino din Buffalo și unul dintre șefii newyorkezi Caetano Luckése. La ordinea de zi se afla o problemă cinstită, unică în istoria crimei organizate. Bosul Carlo Gambino l-a împuternicit pe Sam

Giancana cu controlul asupra afacerilor Mafiei în afara granițelor Statelor Unite. În felul acesta a fost aprobat la cel mai înalt nivel complotul organizat de Mafia împreună cu Central Intelligence Agency împotriva Cubei și în primul rînd a lui Fidel Castro.

Robert Maheu, unul dintre inițiatorii „Operației Mongoose" era un om cu un trecut ciudat. În timpul celui de al doilea război mondial lucrase ca agent al F.B.I., mai tîrziu demisionase și își înființase un birou particular de detectivi, fiind în același timp confidentul C.I.A. Mai tîrziu a devenit prietenul intim, consilierul și agentul comercial al bizarului miliardar Howard Hughes. Fusese de față cînd „invizibilul" care se mutase la etajul nouă al hotelului „Desert Inn" din Las Vegas cumpăra un hotel după altul. De asemenea, fusese prezent cînd Hughes cumpărase o redacție de ziare, achiziționase cu 2,6 milioane de dolari un teren de golf și cu 3,6 milioane o societate de televiziune fiindcă voia să se uite la televizor și în timpul nopții, cînd nu mai emitea nici un canal. Apoi cumpărase cu 13 6 milioane hotelul „Desert Inn" în care locuia singur. Robert Maheu, trăia de pe urma afacerilor patronului său și avea venituri mari. Bineînțeles se cunoștea cu nașii mafioți cărora le aparținuseră unele din hotelurile cumpărate de stăpînul lui. Dar mai cunoștea și alți gangsteri care nu aveau nimic comun cu Las Vegas și de aceea l-a recomandat pe John Roselli pentru „operațiunea Mongoose".

Nu știm de ce Roselli s-a lăsat convins să participe la o afacere atît de riscantă. Suma de 150.000 de dolari, pe care C.I.A. a promis că o va plăti ucigașului lui Fidel Castro, nu însemna prea mult pentru un gangster de talia lui Roselli. Să încercăm să găsim o motivație.

Timp de 45 de ani John Roselli a ținut ascuns secretul existenței sale. Apoi i-a bătut la ușă agentul F.B.I. Jack Barron și Roselli a aflat că taina lui a fost divulgată. Pe numele său adevărat Filippo Sacco s-a născut în anul 1911 în provincia italiană Esteria. Cînd avea șase

ani, a emigrat împreună cu mama în Statele Unite, unde tatăl lui lucra de cîțiva ani în East Boston. Tatăl a murit curînd după aceea și mama s-a măritat a doua oară. Tatăl vitreg făcea parte din lumea interlopă și curînd l-a cooptat și pe fiul său adoptiv.

Era receptiv și descurcăreț. A dat foc casei părintești, a încasat polița de asigurare, a luat fotografia mamei, care îl ținea în poală, și a dispărut. A intrat în banda lui Al Capone și a trecut prin toate gradele de mafiot, făcîndu-se cunoscut sub numele adoptiv de John Roselli.

Jack Barron era un agent F.B.I. obișnuit care îl supraveghea pe Roselli și pe prietenul său, Fratianna. Nu se știe cum a reușit să pună mîna pe copia unei fotografii pe care Roselli o păstrase ca o relicvă prețioasă timp de 40 de ani. Gangsterul a înțeles că a fost trădat de unul dintre cei mai apropiați prieteni.

Biroul federal de anchetă îl avea la mînă și verdictul era foarte clar : Roselli ori va colabora cu F.B.I.-ul ca informator, ori va fi expulzat din Statele Unite ca emigrant ilegal. Roselli nu s-a hotărît ce să facă peste noapte deși știa că nu are nici o șansă. A apelat la avocatul Morgan, iar mai tîrziu la James O'Connell, agent al C.I.A., unul din inițiatorii „Operației Mongoose", căruia i-a declarat că e dispus să vorbească dacă C.I.A. îl asigură securitatea în fața agenților F.B.I. sau dacă amabele instituții îl iau sub protecția lor pentru a nu fi omorît de Mafie. I s-a promis că va fi apărat și la 4 septembrie 1960 Don Giovanni a primit prima sarcină de la Robert Maheu în restaurantul „Brown Derby" din Beverly Hills.

Don Giovanni a început să se ocupe de selecționarea ucigașilor profesioniști. Mai tîrziu l-a însărcinat cu această treabă pe Richard Cain, căruia i-a pus la dispoziție suma de 90 000 de dolari și el s-a retras în umbră. Cain căuta să recruteze agenți printre imigranții cubanezi și portoricani deoarece una din condițiile principale era cunoașterea limbii spaniole ; a selecționat ucigași verificați în lumea interlopă din Chicago și New York și

unii dintre ei au ajuns în centrele de antrenament din America Centrală conduse de agenții C.I.A.

Richard Cain a plătit scump pentru activitatea sa. Avea un trecut destul de pestriț și probabil mulți dușmani care participaseră împreună cu el la diferite acțiuni anterioare. De fapt fusese polițist și colaborase de pe atunci cu Mafia de la care primea al doilea salariu. Mai tîrziu a jucat rolul de iscoadă a Mafiei. Îl supraveghea pe primarul Daley și informa nașii despre tot ce făcea. Sarcina lui principală era să afle informații compromițătoare despre primar pentru ca Mafia să-l aibă la mînă. A fost descoperit și dat afară din rîndurile poliției.

Cain nu s-a lăsat bătut fiindcă în spatele lui era Mafia. După doi ani a devenit ajutorul șerifului districtului Cook Country, Richard Ogilvie. Se achita conștiincios de îndatoririle sale, dar a avut ghinion. Ogilvie a făcut carieră politică și în 1968 a fost ales guvernator al statului Illinois. Polițistul compromis începuse să-l stînjenească și de aceea l-a trimis pentru trei ani în spatele gratiilor.

După ce a fost pus în libertate, Cain a intrat în serviciul lui Sam Giancana, care l-a însărcinat cu recrutarea de ucigași care să facă parte din comandoul de diversiune împotriva Cubei. Dar prezența lui Cain mai deranja pe cineva. În 1973, cu patru zile înainte de Crăciun, se afla în barul „Rose Sandwich Shop" din Chicago, unde mînca crenvurști de Hamburg și bea bere. Deodată înăuntru au dat buzna doi bărbați mascați ; unul din ei a apropiat o pușcă cu țeava retezată de gîtul lui Cain și a tras. După tipul de armă folosit omorul părea a fi o răzbunare a Mafiei. Pînă acum nimeni nu a aflat cauza vinovăției lui Cain.

Între timp pregătirile pentru „Operația Mongoose" continuau și fără Cain. Se spune că încă din 1960 însuși Giancana a început să pregătească această operațiune secretă îndreptată împotriva Cubei. James Plumeti, Salvatore Granelo și Russel Bufalino au debarcat din nou pe insulă unde fusese ascunsă suma de 450 000 de dolari adunată din vremea dinaintea revoluției cînd toți trei fuseseră crupieri în sălile de joc ale Mafiei. Acțiunea a eșuat, iar banii gangsterilor au dispărut în timpul pregătirii debarcării în golf.

Sam Giancana a fost găsit mort în vila sa la 19 iunie 1975. Cu puțin timp înainte Frank Church, președintele Comisiei de anchetă a Senatului american, l-a obligat să depună mărturie despre relațiile dintre Mafie și C.I.A. Un ucigaș necunoscut l-a împiedicat însă să-și ducă misiunea la bun sfîrșit.

După cinci zile de la uciderea lui Giancana, în fața Comisiei senatului s-a prezentat Rosselli, poreclit Don Giovanni. Arăta ca un bancher așa cum era îmbrăcat într-un sacou bleumarin, pantaloni gri, și cu o valiză diplomat în mînă. În ziua de 24 iunie 1975 el a confirmat existența „Operației Mongoose" și a depus mărturie împotriva comandoului de ucigași recrutat pentru asasinarea lui Fidel Castro. În același timp a recunoscut că acest comandou colaborase cu C.I.A. sub a cărui aripă ocrotitoare se afla.

Dintre ucigași făcea parte și Don Giovanni, care fusese acuzat de Oficiul de emigrări de pătrundere ilegală pe teritoriul Statelor Unite. Cazul fusese amînat pentru doi ani. Apoi a intervenit C.I.A. și acțiunea penală intentată împotriva lui John Roselli a fost oprită, deoarece inculpatul oferise „servicii în interesul securității statului". La 24 iunie Don Giovanni a depus mărturie în fața Comisiei Church, iar a doua zi a dispărut.

Agenții C.I.A. și comandanentul poliției l-au ajutat să scape de răzbunare, făcîndu-i rost de documente pe numele Kennet Banstock. O perioadă scurtă a trăit ca un pensionar înstărit în statul Oregon. Dacă se întîmpla ca cineva să-l întrebe ce a făcut înainte de a ieși la pensie, răspundea laconic : „Am locuit la New York". Timp de 11 luni bătrînul Don Giovanni a trăit liniștit ; numai cîțiva polițiști și agenți C.I.A. îi cunoșteau secretul. Apoi într-o noapte în locuința lui s-a strecurat un ucigaș necunoscut și l-a împușcat în pat, ștergînd cu grijă urmele. A schimbat lenjeria stropită de sînge, a cărat trupul ne-

21 — c. 616

însufleţit pe scări, l-a băgat în maşină şi a plecat, fără să-l observe nimeni. Poliţia nu a găsit nici o urmă.

Iată cum au fost reconstituite întîmplările din ultima zi de viaţă a lui Don Giovanni. A luat cina la restaurantul „Landings" din Fort Lauderdal împreună cu prietenul şi complicele său Trafficante. Apoi a vizitat-o pe sora sa. Automobilul său a fost găsit în parcarea aeroportului internaţional din Miami, şi, după părerea supraveghetorului, aproape în acelaşi loc ca atunci cînd venea în oraş.

În ziua de 7 august pescarii au observat un butoi plutind pe suprafaţa lacului Biscayn Bay. Se legăna pe valuri şi era legat cu lanţuri care zornăiau. Butoiul cu ţiţei şi lanţurile grele le-au incitat curiozitatea şi de aceea s-au apropiat. Butoiul avea cîteva găuri din care ieşea un miros insuportabil. Pescarii l-au tras la mal. L-au deschis şi au găsit în el un cadavru cu picioarele tăiate ca să încapă înăuntru. Mai tîrziu poliţia a constatat că trupul mutilat era al lui John Roselli-Don Giovanni. Rămăşiţele lui pămînteşti trebuiau să rămînă ascunse. Cadavrul intrase însă în putrefacţie, formînd un gaz care a împins butoiul în apele scăldate de soarele Floridei.

IUBITE INCOMODE

In istoria Mafiei au existat puţine femei. Conform stilului de viaţă italian, nevestele gangsterilor stăteau acasă şi nu se preocupau de ceea ce făceau bărbaţii lor. Amantele gangsterilor ştiau cu cine au onoarea şi de aceea preferau să tacă, fiindcă odată căzute în dizgraţie dispăreau. Excepţie au făcut Virginie Hill care a provocat în mare măsură căderea iubitului ei, Bugsy Siegel şi Judita Campbell Exner, amanta lui Sam Giancana şi a preşedintelui J.F. Kennedy. Cea de-a treia a depus mărturie numai după ce a murit. Numele ei e Marilyn Monroe.

Milo Speriglio, directorul Agenţiei de detectivi „Nick Harris" a declarat la conferinţa de presă din 4 iunie 1982 că după ce a cercetat 10 ani împrejurările morţii celebrei actriţe, a ajuns la concluzia că ea a fost omorîtă de un singur sau de mai mulţi ucigaşi profesionişti. Cauza? Fusese amanta preşedintelui J.F. Kennedy şi mai tîrziu a fratelui său, Robert, care era ministrul justiţiei. Aflase despre planul de anasinare a lui Fidel Castro şi după ce s-a despărţit de Robert a ameninţat că va da în vileag planul.

J. Hoover, directorul F.B.I. împlinise 66 de ani cînd tînărul Robert Kennedy în vîrstă de 35 de ani i-a devenit şef. Elanul lui de a lupta contra criminalităţii îl depăşea pe cel al predecesorilor săi, dar în acelaşi timp dispunea de mijloace mult mai puternice care îl ajutau să-şi realizeze planul. Hoover care se considera un bun specialist în domeniul criminalisticii era puţin invidios pe colegul său mai tînăr.

Ministrul Kennedy era ambiţios, nerăbdător, se băga în toate şi îl considera pe directorul F.B.I. un formalist şi un puritan ramolit. Hoover îi considera pe cei doi fraţi nişte playboys şi le urmărea cu atenţie escapadele sociale. Avea informaţii la zi despre ce se întîmplă la seratele organizate la reşedinţa clanului Kennedy din Hickory Hill şi ce persoane le frecventează. Fraţii Kennedy pozau drept capi de familii bine organizate, se lăsau fotografiaţi cu soţiile şi copii lor, dar după părerea şefului F.B.I. erau nişte fustangii cărora le plăcea să fie înconjuraţi de o grămadă de fete frumoase.

Actorul de la Hollywood, Peter Lawford, era cumnatul preşedintelui. La Hickory Hill venea în compania unor personalităţi cunoscute de la Hollywood, ca de pildă Sammy Davis junior, Dean Martin şi Frank Sinatra. În acelaşi timp nu constituia nici un secret faptul că Frankie întreţine legături cu Mafia. Se spune că el l-a prezentat pe John F. Kennedy lui Marilyn Monroe cunoscuta actriţă de film a anilor cincizeci şi şaizeci. Iscoadele lui Hoover se găseau peste tot. În general era un lucru bine ştiut că directorul F.B.I. adună probe compromiţătoare despre personalităţile cunoscute ale cercurilor politice şi financiare americane. De aceea, a aflat că la aniversarea zilei de naştere a preşedintelui Marilyn Monroe venise îmbrăcată într-o rochie strîmtă şi transparentă; se ştia că din principiu actriţa nu poartă lenjerie de corp. După însemnările informatorului, la început a băut foarte mult, apoi a cîntat cu pasiune coralul obligatoriu „Happy birthday to you" după care a dispărut cu John Kennedy în dormitorul acestuia.

Nu se ştie de ce ştafeta amoroasă a fost preluată de fratele mai tînăr. Legătura lui cu celebra vedetă a fost atît de strînsă încît în apartamentul său era montată o linie telefonică directă care nu putea fi ascultată de nimeni. Se spune că ultima lor convorbire telefonică înainte de moartea actriţei a fost înregistrată pe bandă de magnetofon. Era pe vremea cînd Robert Kennedy se despărţise de ea, iar linia telefonică fusese decuplată.

Această înregistrare a devenit proba cea mai importantă a relaţiilor dintre Marilyn şi fraţii Kennedy, dovedind în acelaşi timp că actriţa ştia despre acţiunea organizată împotriva lui Fidel Castro. Şi soţia preşedintelui, Jacqueline, după ce a devenit doamna Onasis, a declarat că „între J.F. Kennedy şi Marilyn Monroe a existat o legătură de prietenie care l-a marcat puternic".

Marilyn Monroe era alcoolică şi narcomană. Nu se putea da crezare tuturor vorbelor ei, iar comportarea ei necontrolată era de multe ori influenţată de aceste vicii. Martorii au declarat că ţinea un jurnal zilnic care după moartea ei nu a mai fost găsit. Sinucigaşii nu ascund urmele vieţii lor, ci dimpotrivă. Conform declaraţiei medicului oficial, actriţa a murit după ce a folosit o doză mortală de somnifere.

Marilyn Monroe nu a fost singura iubită a preşedintelui. A întreţinut relaţii amoroase cu Ava Gardner şi Jane Mansfield, dar a avut şi diverse alte legături cu fete atrăgătoare, dar necunoscute. Una dintre acestea a fost Judith Campbell Exner.

Provenea dintr-o aşa numită familie bună. În Los Angeles există puţine monumente arhitectonice care merită a fi pomenite, dar moderna catedrală a sfîntului Vicente este o construcţie cu totul remarcabilă. Planul ei a fost conceput de tatăl lui Judith. Mama era model pentru unul dintre cele mai bune şi mai scumpe saloane, iar sora, Susan Morrow a devenit o cunoscută actriţă de film. Familia întreţinea legături cu actorii de la Hollywood, iar tatăl le proiecta planurile vilelor luxoase.

Conform criteriilor de la Hollywood, Judith s-a făcut cunoscută încă de la 17 ani prin relaţia ei amoroasă cu Robert Wagner, playboy-ul lumii actorilor de pe atunci, polarizînd pentru un timp centrul atenţiei. După ce interesul ziariştilor s-a stins, s-a măritat din dragoste cu actorul William Campbell.

Pe vremea aceea Frank Sinatra se afla în culmea gloriei. Gaşca lui mai mare sau mai mică organiza un chef după altul şi se muta din piscină în piscină. Din ea făceau parte Dean Martin şi Bill Campbell, iar frumoasa

Judith era personajul feminin central. Dar între un dans și un pahar nu uita să mai și lucreze, ajungînd astfel secretara popularului comic Jerry Levis. „La dolce vita" devenea încet, dar sigur amară. După scurt timp a divorțat și s-a mutat la Frank Sinatra. A fost o mare dragoste, cu răbufniri violente de pasiune, certuri și chiar cu bătăi. Dar așa e viața. Mai ales la Hollywood.

Sinatra a prezentat-o pe Judith lui John F. Kennedy la hotelul „Sands" din Las Vegas la 6 februarie 1960. Judith se afla în compania prietenilor săi Sammy Davis, Elisabeth Taylor, Eddie Fischer, Peter Lawford, soțul lui Pat Kennedy, iar tînărul senator cu viitor promițător s-a îndrăgostit de ea. A doua zi au luat masa împreună și după o lună de la prima întîlnire au închiriat pentru o noapte apartamentul nr. 1651 din hotelul „Plaza" în New Hampshire. Viitorul președinte a primit cadou de la iubita lui o tabacheră de aur cu monogramă. O tabacheră asemănătoare a primit de la Judith și Sam Giancana. Se spune că Giancana și Kennedy fumau aceleași țigări marca „Schimmelpenninck", fără să știe că sînt rivali.

Judith Campbell a declarat, iar Ovid Demaris a consemnat mărturia ei, că se întîlnea cu John F. Kennedy fie la reședința lui de familie din cartierul Georgetown, N-Street 3307 din Washington, fie la Casa Albă. Întîlnirile erau organizate de secretara președintelui, Evelyn Lincoln.

Tot Frank Sinatra a fost cel care a prezentat-o pe Judith lui Sam Giancana. În felul acesta în anii 1961—1962 ea a întreținut relații amoroase cu doi bărbați: președintele Statelor Unite și președintele Mafiei. Avea 25 de ani, iar Sam Giancana 51 și i-a cumpărat favoarea prin daruri costisitoare.

— Cum ați reușit ca un amant să nu afle de celălalt?

— John nu știa nimic. În schimb Sammie știa.

— A încercat să profite de pe urma relației dumneavoastră cu președintele ?

— Nu am observat nimic în acest sens. Nu știu. Dar mă îndoiesc că se întîlnea cu mine numai pentru că îl cunoșteam pe președinte.

— În ce relații se afla cu Kennedy ?

— Proaste. Afirma că este unul dintre cei mai mari excroci din cîți a cunoscut America și că de fapt el l-a ajutat să ajungă la Casa Albă.

— Cine ? Sam Giancana ?

— Spunea că președintele îi datorează cariera lui Dick Daley care fără ajutorul lui Sam n-ar fi ajuns niciodată primar al orașului Chicago.

— Prin urmare un naș mafiot a stat în umbra politicii americane ! Știați cine era de fapt Sam Giancana ?

— Desigur. Uneori lipsea cîte o lună întreagă. Nu știam unde a fost și ce a făcut. Dacă îi reproșam ceva, tăcea sau îmi spunea că e mai bine pentru mine să nu știu nimic.

După ce opinia publică a aflat că președintele are o iubită, aceste zvonuri au apărut ca niște calomnii defăimătoare răspîndite în mod perfid. Comisia de anchetă Church a citit într-un raport al F.B.I. declarația că „un prieten (o prietenă) foarte apropiat (ă) a președintelui Kennedy care se afla în legătură cu el, întreținea legături în același timp cu Roselli și Giancana. Respectiva persoană a telefonat de șaptezeci de ori la Casa Albă. În raport nu era consemnat nici un nume, iar din textul în limba engleză nu rezultă dacă era vorba de un bărbat sau o femeie. La scurt timp după aceea cunoscutul ziarist Lawrence Stern a publicat un articol în ziarul „Washington Post" în care a menționat numele lui Judith Campbell, născută Exner. În decembrie 1975 ea a apărut pe ecranele televizoarelor și a confirmat că a avut relații foarte apropiate și personale cu președintele Kennedy. Se întîlnea cu el la reședința din Palm Beach sau la Casa Albă.

Și directorul F.B.I., Hoover, aflase despre iubita președintelui și la un prînz organizat la Casa Albă la 22 martie 1962 i-a atras atenția președintelui asupra acestui lucru asigurîndu-l totodată de discreția lui. Kennedy știa însă că șeful F.B.I. colecționează documente compromițătoare despre personalități marcante.

Sam Giancana avea mîna lungă, iar Judith Campbell a depus mărturie împotriva lui. Naşul mafiot întreţinea în acelaşi timp o legătură amoroasă cu cîntăreaţa de la Hollywood, Phyllis McGuiren, despre care aflase că îl înşală cu un tînăr actor. A făcut apel la Central Intelligence Agency şi a obţinut banda pe care erau înregistrate convorbirile telefonice ale celor doi amanţi.

Judith Campbell şi-a ales un rol de loc uşor în viaţă. Nu a reuşit să joace prea mult timp cu cărţile măsluite. După ce interesele celor doi amanţi au început să se împletească, iar ei şi-au unit forţele ca să organizeze atentatul împotriva Cubei revoluţionare, frumoasa Judith stătea pe o pojghiţă subţire de gheaţă. În noiembrie 1963 preşedintele Kennedy a fost împuşcat la Dallas, iar în iunie 1975 a fost ucis Sam Giancana. Judith Campbell nu a rezistat la şoc. A murit într-o clinică de psihiatrie unde a internat-o doctorul Max Jacobson, medicul Mafiei. Nu se ştie dacă Judith s-a îmbolnăvit într-adevăr de nervi, sau a fost internată ca să nu poată vorbi. Se spune că doctorul Jacobson a tratat-o multă vreme cu amfetamină, un drog periculos care creează obişnuinţă.

Preşedintele Kennedy a terminat legătura cu Judith Campbell prin 1962. Fratele său, Robert, ministrul justiţiei, i-a comunicat rezultatele agenţilor săi care dovedeau că Judith Campbell fusese şi amanta lui Sam Giancana. Fratele preşedintelui, Robert Kennedy, era fiu de milionar care trăise de mic copil în lux, dar organizase foarte serios campania împotriva criminalităţii. În felul acesta şi-a complicat foarte mult viaţa, atrăgîndu-şi antipatia directorului F.B.I. şi poate chiar moartea. Împrejurările atentatului căruia i-a căzut victimă au rămas pînă astăzi învăluite în mister.

Intrarea fraţilor Kennedy pe arena vieţii politice formează un capitol separat în istoria Mafiei. Înaintea lor, mulţi alţii printre care Hoover, directorul F.B.I., au încercat să convingă opinia publică că în Statele Unite nu există un cartel al crimei organizate.

CINE L-A ÎMPUŞCAT PE PREŞEDINTE ?

Dallas este un oraş întins pe verticală şi pe orizontală. Se află în statul Texas, care după descoperirea petrolului pe malul Golfului Mexic la începutul secolului a devenit raiul aventurierilor. Astăzi în Dallas locuiesc peste 500 de milionari, se construiesc numeroase vile luxoase, dar şi multe case de comerţ. Barul cu program de strip-ties „Carousel" a fost demolat, iar pe locul lui s-a construit o sală de box.

„Carousel" aparţinea unui bărbat mic de statură şi îndesat, pe nume Jacob Rubinstein, cunoscut sub numele Jack Ruby, omul care l-a omorît pe prezumtivul ucigaş al preşedintelui J.F. Kennedy. În ziua de 14 noiembrie 1963, deci cu cîteva zile înainte de moartea preşedintelui în acest local s-au întîlnit cîţiva bărbaţi. Printre ei se afla poliţistul Tippitt care ulterior avea să joace un rol important, ziaristul de extremă dreaptă Weisman de la ziarul „Morning News" în care critica politica de conciliere cu Cuba promovată de Kennedy şi Jacob Rubinstein, zis Ruby, care în zilele următoare a apărut suspect de des în cercurile de ziarişti. În ziua asasinatului, 22 noiembrie el s-a prezentat la staţia de radio „KLIF" şi la redacţia ziarelor „Morning News" şi „Dallas Times Herald".

Ce interese comune existau între patronul unui local de noapte şi ziarişti ? S-a descoperit o singură legătură : cînd a apărut în faţa lui Oswald cu pistolul în mînă în spaţiul strict păzit de poliţişti în care aveau acces numai anumiţi ziarişti, Ruby a fost prezentat ca translator al delegaţiei de reporteri israelieni.

Jack Ruby era membru al Mafiei, exercitînd funcţia de casier. Prin urmare în cazul că ucigaşul ucigaşului preşedintelui Kennedy era membru al cartelului crimei, făcea parte dintre ucigaşii firmei Murder Inc. sau era membrul unei „familii mafiote", în culisele atentatului de la Dallas se putea afla cartelul crimei.

Fiecare criminalist înţelept se conduce după vechea zicală „cui bono". Mafia avea destule motive să-l urască pe preşedintele John Fitzgerald Kennedy : preluase moştenirea operaţiilor secrete împotriva Cubei, adoptase o poziţie conciliatoare faţă de unele planuri, iar după eşecul debarcării în Cuba şi înfrîngerea din Golful Porcilor în aprilie 1961 refuzase să continue acţiunile armate.

În ultimul timp au apărut noi mărturii în legătură cu opiniile preşedintelui, dar şi cu alte împrejurări importante. În timp ce pe ţărmul cubanez se purtau lupte agresorii au înţeles că nu au nici o şansă şi au solicitat sprijinul aviaţiei militare americane. Preşedintele Kennedy a refuzat propunerea reprezentanţilor C.I.A. şi ai Pentagonului. Seara tîrziu, secretarul de stat Dean Rusk a fost vizitat acasă de directorul adjunct al C.I.A. generalul Charles Cabell care l-a rugat să intervină la preşedinte. Dean Rusk a format numărul de telefon al Casei Albe şi i-a transmis din nou lui Kennedy cererea reprezentantului C.I.A. Preşedintele l-a refuzat, iar ministrul de externe Rusk i-a dat receptorul lui Cabell. Acesta a încercat să-l convingă pe preşedinte de necesitatea de a-i sprijini pe emigranţii cubanezi care se instalaseră din nou pe insulă. Preşedintele Kennedy nu a fost însă de acord cu intervenţia armatei sau aviaţiei.

Directorul adjunct al C.I.A., Charles Cabell, a rămas foarte decepţionat de această hotărîre, şi fără să-şi ascundă deziluzia a declarat că preşedintele este un trădător. Rămîne însă indiscutabil faptul că după acest refuz, preşedintele a ajuns în linia întîi a adversarilor săi.

În cazul asanînării lui Kennedy un rol nu lipsit de importanţă l-a jucat fratele lui Charles, Earl Cabell, care era primarul oraşului Dallas.

Pînă în ultimul moment şi împotriva părerii consilierilor din corpul de gardă al preşedintelui, el a schimbat traseul coloanei preşedintelui care se deplasa pe străzile Dallas-ului astfel încît maşinile au trebuit să treacă prin cîteva locuri pe care poliţia şi Secret Service nu le puteau apăra. În cadrul C.I.A. generalul Charles Cabell era răspunzător de eşecul debarcării în Cuba, iar fratele lui de dirijarea coloanei prezidenţiale pe un traseu neaprobat de experţii securităţii.

Să recapitulăm pe scurt evenimentele din ziua de 22 noiembrie 1963.

Preşedintele Kennedy a zburat în Texas unde ştia că nu îl aşteaptă prieteni. Voia să ia cuvîntul în faţa alegătorilor ca să-şi asigure voturile lor. Avionul prezidenţial „Air Force One" a aterizat pe aeroportul „Love Field" din Dallas la orele 11,30. S-a urcat într-o maşină blindată „Lincoln" cu marca de recunoaştere GG-300. Era un automobil decapotabil. Serviciul de securitate al preşedintelui alesese cu o săptămînă în urmă traseul şi preşedintele fusese de acord cu el. În ultimul moment a intervenit o mică schimbare : maşina a intrat în piaţă pe un alt drum, ocolind clădirea depozitului „Texas School Book". La ora 12,30 de aici a răsunat prima împuşcătură.

Comitetul special al Camerei Reprezentanţilor din Statele Unite a încheiat cercetarea noilor împrejurări în care a fost comis atentatul. Au apărut probe destul de convingătoare în legătură cu faptul că asupra preşedintelui nu a tras un singur om, ucigaşul Lee Harvey Oswald, ci trei sau patru ucigaşi profesionişti aleşi de C.I.A. sau Mafia sau de amîndouă deodată. Cunoaştem activitea părtinitoare a Comisiei Warren care în loc să elucideze cazul atentatului, l-a învăluit în ceaţă pentru mulţi ani. A fost o întîmplare, o intenţie premeditată sau numai o neglijenţă ?

După vizionarea celebrului film al lui Zappruder care prezintă toată desfăşurarea atentatului, experţii în balistică şi acustică au confirmat că s-a tras din faţă şi simultan din mai multe părţi. În felul acesta a căzut

teoria unui singur ucigaș și a apărut în prim plan ipoteza participării Mafiei. Oswald nu era de loc un tînăr dezechilibrat psihic și smintit așa cum l-a prezentat raportul Comisiei Warren. S-a dovedit că atît Oswald, cît și ucigașul său, Ruby, se aflau în legătură cu Mafia. Date amănunțite în legătură cu aceste împrejurări au fost publicate de comitetul de anchetă al Camerei Reprezentanților la 30 decembrie 1978.

Bosul Carlo Marcello avea o mare putere și se afla în legătură cu Oswald prin intermediul a trei bandiți : Charles Marret, David Ferrie și Guy Bannister.

Marret era o persoană ciudată. În raportul Comisiei Warren apare ca unchiul lui Oswald. Conform informațiilor ulterioare era de fapt tatăl lui vitreg care îl crescuse și de care acesta era atașat sentimental.

În aprilie Oswald s-a mutat din Dallas la New Orleans unde se născuse și locuia la unchiul Marret, un cunoscut bookmaker mafiot din New Orleans, implicat în numeroase afaceri ilegale. Era adjunctul lui Marcello și vorbise despre el cu Oswald care trebuie să fi știut despre relațiile unchiului său cu Mafia. Marret trăia dintr-un tip de afaceri care de cînd lumea a fost monopolizat de sindicatul Mafiei — pariurile ilegale. Carlo Marcello lucra în New Orleans împreună cu Meyer Lansky care nu a avut nici o legătură cu atentatul asupra președintelui Kennedy.

Încă din copilărie Jack Ruby era membru al Mafiei. S-a născut la Chicago unde la început a lucrat ca băiat la toate în banda lui John Roselli. Din 1947 cînd s-a mutat la Dallas, Ruby a început să colaboreze permanent cu Mafia, mai ales cu Paul Raymond Jones, șeful unei bande care făcea trafic cu stupefiante. Dacă ne referim la ierarhia Mafiei din Texas, trebuie să menționăm că în fruntea organizației criminale din statele Texas și Louisiana, respectiv din orașele Dallas și New Orleans, se afla pe vremea aceea Carlo Marcello, prim adjunct al nașului Sam Giancana. Șeful gangsterilor din Dallas era Joe Civello.

Rolul lui Giancana ne este cunoscut. Pînă nu de mult nu se știa că Jack Ruby se afla în legătură directă cu Sam Giancana și că nașul mafiot i-a încredințat o serie de treburi delicate : în august 1959 Ruby a zburat în Cuba unde trebuia să se intereseze dacă poate trata cu Fidel Castro problema redeschiderii cazinourilor. Rolul lui Jack Ruby nu era deloc ușor. În vremea aceea o parte a gangsterilor din Cuba se afla în închisoare, fiindcă fuseseră acuzați de uneltiri contra mișcării revoluționare. Prietenul lui Ruby, Lewis McWillie, fost membru al bandei din Dallas, devenit mai tîrziu director al celui mai mare cazinou al Mafiei din Cuba, aștepta în închisoare să fie expulzat de pe insulă.

Ca emisar al Mafiei, Jack Ruby a vizitat Cuba de mai multe ori. Ajunsese la părerea pe care o împărtășise șefilor săi că singura cale de refacere a imperiului Mafiei în Cuba era înfrîngerea mișcării revoluționare și înlăturarea lui Fidel Castro. Raportul lui a fost una din cauzele care au stat la baza alianței dintre C.I.A. și Mafie îndreptată contra Cubei. Știm că în Statele Unite Mafia a fost și este o mare putere, „guvernul invizibil al S.U.A.". Influența și posibilitățile ei sînt mari. Mai tîrziu Jack Ruby a depus mărturie în fața Comisiei Warren despre relațiile pe care le-a avut cu Mafia. A declarat că a fost invitat în Cuba de prietenul său Lewis McWillie, membru al Mafiei și directorul unui cazinou din Havana care își împărțea încasările cu Meyer Lansky și Santos Trafficante.

La 26 noiembrie 1963 ziaristul englez John Wilson a comunicat ambasadorului american la Londra o informație prețioasă. În 1959, cînd Trafficante și Jack Lansky se găseau în spatele zăbrelelor, Trafficante era vizitat la închisoare de Jack Ruby.

Mafia americană avea suficiente motive ca să dorească înlăturarea președintelui Kennedy. El împreună cu fratele său, Robert Francis Kennedy, se lansaseră într-o campanie foarte serioasă împotriva criminalității. Încă din 1961, ministrul de justiție îi expulzase pe temutul

naș mafiot Sam Giancana și pe Santos Trafficante, cel mai influent șef al cartelului crimei. Agenții F.B.I. l-au arestat pe o stradă din New Orleans și l-au îmbarcat imediat pe un avion ce zbura spre Guatemala. În presă a apărut o critică la adresa modului în care a fost expulzat Trafficante care încălca prevederile legale. Mafia și-a angajat juriști, agenți și ziariști corupți care au declarat ilegală, intervenția reușită a apărătorilor legii.

După două luni Santos Trafficante s-a întors cu un avion particular, pilotat de David Ferrie, pe care îl vom mai întîlni. Nașul mafiot a depus o plîngere împotriva ministrului de justiție și a cîștigat, astfel încît putea să se miște în continuare liber pe teritoriul Satelor Unite. Mafia a căpătat aripi de vreme ce cîștigase lupta împotriva ministrului de justiție care era fratele președintelui. Trafficante a devenit adversarul celor doi frați Kennedy. În septembrie 1961 i-a invitat la New Orleans pe cei mai importanți membri ai Mafiei și au stabilit împreună modul cum vor lupta împotriva fraților Kennedy. Consiliul Mafiei i-a condamnat la moarte.

La ședință a luat parte și un agent al F.B.I. care l-a informat pe Hoover asupra celor discutate, iar acesta l-a informat pe ministrul de justiție. Mafia a ales lupta, dar Robert Kennedy continua să-și pună planul în aplicare. În perioada cînd a fost ministru de justiție în fața tribunalului a compărut un număr record de membri ai Mafiei — 2300.

Mafia nu se putea lansa singură într-o acțiune atît de grea. Nașul era conștient că oricine poate ghici de cine au fost angajați ucigașii președintelui. De aceea căuta aliați pe care i-a găsit în imediata lui apropiere. Industriașii și bancherii erau de mult convinși că adversarul lor numărul unu este președintele Kennedy care îndrăznea să intervină în problema scutirii de impozite.

Prin urmare nu era nimic mai ușor decît să-și unească forțele ca să pregătească atentatul împotriva lui Fidel Castro și să organizeze în comun complotul care s-a terminat cu asasinarea președintelui la Dallas. Tot

împreună au încercat să șteargă urmele. Dar și în această acțiune „mîna" Mafiei este mult prea evidentă. Mafia a angajat trăgători iscusiți, experți în domeniu. C.I.A. le-a asigurat alibiul și a făcut rost de un țap ispășitor pentru a nu mai fi necesară căutarea adevăratului ucigaș. C.I.A. avea la dispoziție un om potrivit. Numele lui era Lee Harvey Oswald.

Se spune că Allen Dulles, directorul C.I.A. din vremea aceea s-ar fi înțeles cu Hoover, directorul F.B.I., ca agenții lui să nu se amestece în urmărirea ucigașului. Hoover era la cuțite cu frații Kennedy și e foarte posibil să-i fi promis lui Dulles că-l va ajuta. Cel puțin așa a lăsat să se înțeleagă. F.B.I.-ul a închis ochii la momentul cel mai potrivit.

Hoover pretindea că nu-l cunoaște pe Oswald. În același timp Lee H. Oswald era confidentul F.B.I.-ului, înregistrat sub numărul 302. Cetățeanul care emigrase pentru un timp din Statele Unite în Uniunea Sovietică și revenise înapoi însurat cu o rusoaică se găsea, evident sub urmărirea F.B.I.-ului. Putea fi urmărit și numai pentru faptul că simpatiza în mod public cu Fidel Castro, împărțea pe străzi manifeste care lăudau Cuba revoluționară și organiza cu multă ostilitate acțiunea împotriva emigranților cubanezi.

David Ferrie era pilotul personal al lui Marcello și îl cunoștea pe Oswald. În afară de aceasta presta și alte servicii care erau aprobate de Mafie. De pildă, pregătea piloți din rîndul emigranților cubanezi pentru debarcarea în Golful Porcilor. Mai tîrziu comitetul de anchetă a fost informat asupra modului în care Oswald l-a cunoscut pe mafiotul Ferrie. În timpul războiului Oswald fusese membru al unei unități de apărare civilă aeriană, o organizație auxiliară voluntară al cărei conducător și instructor fusese Ferrie. Cei doi s-au reîntîlnit la New Orleans în 1963. Martorii au confirmat că l-au văzut pe Oswald de cîteva ori în societatea lui Ferrie la Clinton, statul Lousiana. La New Orleans, Ferrie și Oswald își închiriaseră o agenție comună pe Camp Street 544

care era statul major al organizației emigranților cubanezi, adversari ai lui Fidel Castro. Această adresă era indicată și pe manifestele pe care Oswald le împărțea pe stradă. Interesele Mafiei și ale acestei organizații erau coordonate de un fost agent F.B.I., Guy Bannister care avea pe vremea aceea un birou particular de detectivi. Legătura cu șefii complotului se făcea prin căsuța poștală 30061 închiriată de Oswald pe numele său.

Lee Harvey Oswald a apărut în Dallas încă de la 2 noiembrie și pînă la 10 noiembrie și-au făcut apariția cei 6—7 ucigași angajați de Mafia. Erau conduși de David Ferrie. În ziua de 14 noiembrie unul dintre ei a aranjat ca Oswald să fie angajat la depozitul de manuale școlare pe lîngă care urma să treacă peste o săptămînă convoiul președintelui Statelor Unite.

Legătura dintre Jack Ruby, ucigașul de mai tîrziu al lui Oswald, și Mafia este confirmată și de alte fapte consemnate de Comisia Warren. Cu două zile înaintea atentatului, Ruby a vorbit la telefon cu cîteva persoane importante ale Mafiei americane din Chicago, Florida și New Orleans. În același timp a discutat cu Barney Baker expertul Mafiei în asasinate, cu James Hoffa, cu Lenny Patrick, ucigașul angajat cu simbrie de nașul din Chicago, Sam Giancana, cu Noffi Pecora, unul dintre adjuncții lui Marcello și cu McWillie, confidentul lui Trafficante. Jack Ruby a vorbit, de asemenea, cu Murray Miller, membru al sindicatului Teamsters condus de Hoffa și cu Irvin Wayner, principalul lui consilier. Cu două zile înaintea atentatului, Ruby s-a întîlnit în localul său „Carousel" cu un alt membru al Mafiei, Paul Roland Jones. În preziua atentatului a stat la un pahar de whisky cu un amic care vorbise înainte la telefon cu David Ferrie, prietenul lui Oswald și locțiitorul lui Marcello. Prin urmare este evidentă participarea Mafiei la pregătirea asasinării președintelui Statelor Unite. Dar și ulterior cînd autorii complotului au încercat să reducă la tăcere martorii incomozi ai crimei lor, ucigașii plătiți au procedat

conform vechilor metode verificate în nenumărate rînduri.

După cum se știe prima victimă a fost Oswald. Citățm raportul Comisiei Warren despre omorul pe care l-au văzut pe ecranele televizoarelor milioane de spectatori din întreaga lume :

„Imediat după ce camerele de luat vederi au fost pregătite, Oswald trebuia să apară în fața lor și apoi să urce în mașina care urma să-l transporte. În dreapta camerelor o rampă coboară spre nord către Main Street, iar cea din stînga — spre sud, respectiv spre Commerce Street. În jurul orei 11,20, Oswald iese din celula închisorii poliției însoțit de reprezentanții poliției criminale care mergeau în spatele lui și lîngă el. Face cîțiva pași către mașina care îl așteaptă. Ajunge în lumina reflectoarelor. Din partea dreaptă unde se aflau ziariștii se apropie în fugă un bărbat necunoscut. În mîna dreaptă are un pistol de calibrul 38, se apropie foarte mult de Oswald și îl împușcă în burtă. Oswald scoate un strigăt de durere și cade pe jos în nesimțire. În următoarele șapte minute este transportat la spitalul Parkland Hospital unde la ora 13,07 medicii anunță moartea lui. Pînă în clipa morții nu și-a mai revenit.

Omul care l-a omorît pe Oswald se numește Jack Ruby. Este prins imediat și după cîteva minute este băgat într-una din celulele de la etajul cinci al comandamentului de poliție. La interogatoriu a declarat că atacul lui împotriva lui Oswald nu are nimic comun cu asasinarea președintelui Kennedy. L-a împușcat pe Oswald într-o stare de surescitare și depresiune nervoasă provocate de atentatul comis împotriva președintelui".

Imediat după atentat, poliția din Dallas a reținut cîțiva suspecți. La primul etaj al căldirii „Dal Tex Building" a arestat un bărbat care se numește Jim Braden. Alți doi indivizi suspecți, unul cu păr negru și ondulat și altul cu pălărie tuflită și un sac în mînă au ajuns la comandamentul poliției, dar în scurt timp au fost eliberați. Un fotoreporter i-a fotografiat din întîmplare. Ară-

22 — c. 616

tau ca niște „hobo", vagabonzi care trăiesc cu sutele în fiecare oraș american. Nimic remarcabil, ci mai degrabă trist. Dar fotografia a ajutat la identificarea celor doi. Frank Sturgis și Howard Hunt erau agenți de elită ai C.I.A., profesioniști cu o mare experiență practică, maeștri în organizarea unor acțiuni murdare care nu suportă lumina zilei. Mai tîrziu s-au făcut cunoscuți ca principali actori ai pătrunderii prin efracție în clădirea Watergate din Washington unde au încercat nu numai să afle amănunte senzaționale, dar au deconspirat intrigile de culise și acțiunile ilegale de la Casa Albă. Președintele Nixon a fost obligat să demisioneze din cel mai înalt post, acoperit de rușine. Ce făceau cei doi la Dallas ? Ce aveau ei comun cu vizita președintelui ? Probabil erau membrii „hit team-ului" care trebuia să-l înlăture pe președinte !

Jim Brader era un lup bătrîn. După ce a fost arestat și dus la postul de poliție la interogatoriu a declarat că a venit la Dallas din Los Angeles. În timp ce privea convoiul de mașini care îl însoțea pe președinte a auzit împușcături și a intrat în clădirea „Dal Tex Building" să dea un telefon.

Acest individ, pe numele adevărat Hale Brading, nu avea deloc conștiința curată. Fusese condamnat de cîteva ori, iar în 1934 ispășise o pedeapsă pentru furt în statul Kansas. Devenit membru al Mafiei, a lucrat pentru diferiți nași, iar în 1963 a ajuns secretarul lui Meyer Lansky, nașul Mafiei israelite, care nu era de loc o funcție oarecare.

La 21 noiembrie, cu o zi înaintea atentatului, Hale Brading l-a vizitat în biroul său pe miliardarul H. L. Hunt, regele petrolului din Texas, despre care se spunea că este al doilea între bogătașii lumii. Hunt nu-și ascundea părerile de extremă dreaptă ; era adversarul politicii lui Kennedy și la o serată organizată în vila sa a declarat : „Nu există altă cale. Trebuie să-i împușcăm pe trădătorii care s-au strecurat în guvernul nostru". Nu era o amenințare întîmplătoare, ci erau în joc mi-

lioane de dolari pe care miliardarul Hunt trebuia să le plătească dacă președintele și-ar fi impus reformele privind impozitele. Mulți ziariști îl consideră pe regele petrolului Hunt eminența cenușie a opoziției contra președintelui fiindcă îi plăcea să se amestece în politică și era membru al „Societății John Birch". Această organizație fascistă a finanțat una dintre cele mai rușinoase acțiuni în perioada războiului rece.

Ce avea comun emisarul lui Meyer Lansky cu miliardarul Hunt ? Nu putea fi vorba de o întîmplare deoarece în biroul lui Hunt a apărut și Jack Ruby, ucigașul de mai tîrziu al lui Oswald. Comisia Warren nu a ajuns la nici o concluzie. La interogatoriu Ruby a declarat că a fost condus în cabinetul lui Hunt de o femeie care căuta de lucru și nu-l cunoștea pe Brading.

După ce a sosit la Dallas din însărcinarea șefului său, Meyer Lansky, Brading s-a cazat la motelul „Cabana".

În aceeași seară și la același motel au tras Lawrence Meyer împreună cu prietena sa, Jean White. La Dallas a venit și Edward Meyer, fratele lui Lawrence, proprietarul unei fabrici de Pepsi-Cola. În seara zilei de 21 noiembrie frații Meyer au fost vizitați la motelul „Cabana" de Jack Ruby care a cinat împreună cu ei și de fiul lui Edward Meyer, colaboratorul Secției de anchetă a forțelor terestre ale Statelor Unite. A doua zi seara s-au reîntîlnit. Nu s-a putut afla dacă Brading a fost și el implicat în această afacere, dar în schimb s-a descoperit o filieră importantă. Jean White, prietena lui Lawrence Meyer locuia la Chicago. În ziua de 24 august 1963, deci cu două zile înaintea atentatului de la Dallas fusese chemată de David Ferrie la numărul de telefon XY-4970. Lawrence Meyer folosea același număr ceea ce dovedea că White era omul de legătură între Ferrie, Meyer și Ruby.

Cu cîteva săptămîni înaintea evenimentelor din Dallas, Brading a locuit la New Orleans, unde și-a închiriat un birou în clădirea „Pier Market Building". La același

etaj se găseau birourile „detectivului particular" David Ferrie, precum și sediul lui Carlos Marcello nașul mafiot din New Orleans. Nu este posibil ca Lansky să nu se fi aflat în contact cu Marcello, după cum este imposibil ca legătura Brading-Ferrie-Ruby-Lansky să fi fost întîmplătoare. Participarea Mafiei la pregătirea atentatului poate fi considerată fermă.

Să ne gîndim acum la prezența întîmplătoare a „vagabondului" E. Howard Hunt la Dallas în ziua în care a avut loc atentatul asupra președintelui Kennedy. Știm că Oswald avea un rol în acest joc, respectiv să facă pe comunistul, adept înflăcărat al lui Fidel Castro. Apoi a plecat în Mexic din motive și în împrejurări necunoscute. A primit viză imediat și în ziua de 24 septembrie a plecat cu autobuzul. Conform înregistrării firmei de telefoane „Bell" în aceeași zi David Ferrie a luat legătura cu numărul YX-4970 din Chicago, după care a vorbit la telefon în Mexic cu Howard Hunt care pe vremea aceea era șeful adjunct al C.I.A. în Mexic.

După ce Oswald, viitorul asasin al președintelui, a sosit în Mexic s-a întîlnit mai întîi cu Howard Hunt care l-a instruit să meargă la ambasada Cubei și să solicite o viză de intrare în Cuba. Poate pentru a-l sprijini și a grăbi eliberarea vizei, a adus la ambasadă extrase din presă privind activitatea lui de propagandist în favoarea revoluției cubaneze. Toate eforturile lui Hunt nu au ajutat la nimic. Oswald a trebuit să aștepte ca oricare altul, ceea ce a dat peste cap planul conspiratorilor. El trebuia să vină în Cuba și să se întoarcă imediat pentru a putea fi considerat agent secret cubanez. Data vizitei președintelui la Dallas se apropia și de aceea Howard Hunt a transmis lui Oswald ordinul să plece imediat la Dallas. Aici acțiunea a fost preluată de George Mohrenshildt, iar cunoștința lor comună, Ruth Payn, i-a dat telefon lui Roy Tully, directorul depozitului de manuale școlare. În felul acesta Oswald a primit un loc de muncă în această clădire de unde avea să tragă glonțul ucigător.

Este cunoscut felul cum s-a desfășurat atentatul. Oswald și-a jucat rolul și nimic mai mult. În președinte au tras mai mulți ucigași profesioniști. Glonțul ucigător a fost tras din față și nicidecum de la fereastra depozitului. Asasinii au stat la pîndă pe o mică înălțime, nu departe de pasajul de sub calea ferată unde au trecut neobservați. Depozițiile ulterioare au arătat că erau ucigași angajați de Mafia.

Cu circa o oră înainte de sosirea coloanei prezidențiale, doamna Julie Anna Messer trecea cu mașina pe Elm Street. Nu departe de pasajul subteran a observat un camion mic. Elm Street era ticsită de mașini și din întîmplare s-a oprit lîngă camioneta de culoare verde. Din ea a coborît un bărbat de vîrstă mijlocie care s-a pierdut în tufișurile de pe colină. Bărbatul ținea în mînă un obiect lung împachetat în hîrtie maro. Doamna Messer era convinsă că în pachet se află o pușcă, dar își închipuia că individul respectiv este un polițist care trebuie să păzească coloana prezidențială. Apoi l-a observat pe șoferul camionetei. A urmat un schimb rapid de priviri. În momentul în care a văzut la televizor cum a fost omorît Oswald, și-a dat seama că ucigașul și șoferul sînt una și aceeași persoană. A doua zi s-a dus la reprezentanța F.B.I. și a declarat tot ce a văzut. După ce a ascultat-o, agentul F.B.I. i-a arătat fotografiile a zece bărbați și într-una din ele l-a recunoscut pe Ruby. Procesul verbal cu depoziția doamnei Messer s-a pierdut.

Președintele a fost asasinat după metodele clasice ale Mafiei. La ora 12,30 limuzina blindată în care se afla președintele și soția sa a virat de pe Houston Street pe Elm Street. Cînd mașina se afla la circa 40 de metri înainte de viraj, a detunat prima împușcătură și Kennedy și-a dus mîinile la gît. Glonțul fusese tras din tufișurile de pe colină. Președintele a fost rănit la gît. Imediat după aceea s-a auzit o altă detunătură din spate, din clădirea Dal Tex. Glonțul l-a atins pe președinte în umărul drept. Aproape în același timp un alt ucigaș a tras din depozitul de manuale școlare. Glonțul nu l-a

atins pe președinte, rănindu-l doar pe guvernatorul Connally. O a patra împușcătură a fost trasă din clădirea Dal Tex de un individ necunoscut care a greșit ținta. Ultima împușcătură trasă din tufișurile de pe colină a fost mortală, glonțul perforînd ceafa președintelui. Totul s-a petrecut într-un răstimp de șase secunde.

Polițiștii știau de unde s-a tras și doi dintre ei, Weisman și Smith au urcat pe colină cu pistoalele în poziție de tragere. Au întîlnit un singur individ care s-a legitimat ca agentul Baker, informîndu-i că acolo sus nu s-a întîmplat nimic deosebit. Ulterior s-a dovedit că nu a existat nici un agent Baker, iar acesta era în realitate membru al comandoului de ucigași care le asigura retragerea.

Mafia are specialiști care se ocupă de acoperirea retragerii ucigașilor plătiți. În cazul asasinării președintelui Kennedy aceștia trebuiau să se întîlnească la aeroportul particular din Galvestone unde erau așteptați de pilotul David Ferrie. Granița cu Mexicul se afla la circa 500 de kilomerti. În patru ore Ferrie a zburat înapoi în Statele Unite și i-a raportat telefonic prietenului lui Ruby, Blak Wall, că a îndeplinit misiunea. Ruby l-a trimis pe Wall la Galvestone să se convingă personal că toți ucigașii plătiți au ajuns dincolo de granițele Statelor Unite. Numai în acest caz lichidarea lui Lee Harvey Oswald avea un sens. După ce s-a convins, s-a prezentat la comandamentul poliției unde l-a împușcat pe Oswald cu sînge rece.

Rezultatele expertizei morții președintelui dovedeso că probele au fost manipulate, depozițiile cele mai importante s-au pierdut, iar altele au fost falsificate. În aprecierea gradului de participare a membrilor Mafiei la acest atentat era foarte important să se afle ce s-a întîmplat cu cei cîțiva zeci de martori care puteau să conducă poliția pe urmele ucigașilor. Conform principiului Mafiei „un martor bun este un martor mort", aceștia au fost lichidați.

Prima victimă a fost Oswald. Inițial trebuia să fie lichidat de polițiști într-un cinematograf, dar aceștia nu au făcut decît să-l aresteze. Dacă Oswald ar fi vorbit, mărturisind că a fost tras pe sfoară de conspiratorii care și l-au ales drept victimă, ar fi deconspirat participarea Mafiei. De aceea a fost lichidat.

Nancy Rich Perrin era barmană la „Carousel Club", iar soțul traficant de arme. Strecurase arme prin contrabandă în Cuba și îi ajutase pe emigranții cubanezi din Statele Unite care se pregăteau să-l răstoarne pe Fidel Castro. La un moment dat discutase cu un colonel din armata americană care l-a împrumutat cu 25 000 dolari. Colonelul a vorbit cu cineva la telefon și la scurt timp a apărut Ruby care i-a plătit datoria lui Perrin. Soții Perrin cunoșteau legile Mafiei. Erau conștienți că sînt martori periculoși și de aceea au început să se mute din oraș în oraș, stabilindu-se în cele din urmă la New Orleans. Aici Perrin a murit în împrejurări dubioase. Poliția a dat publicității un comunicat potrivit căruia moartea s-ar fi produs prin otrăvire cu arsenic. Specialiștii afirmă însă că această variantă este neverosimilă. Arsenicul își face efectul după mult timp, iar sinucigașii nu-și aleg o moarte atît de lungă și de neplăcută.

La 18 noiembrie 1963, deci cu patru zile înainte de atentat, Rose Cheramie a fost găsită grav rănită nu departe de orășelul Eunice, statul Louisiana. În spital a declarat că a fost aruncată din mașină în plin mers de amicii lui Ruby. A mai spus că nu voia să aibă nimic comun cu atentatul pregătit împotriva președintelui. Șeful ei, Jack Ruby, era implicat în acest atentat și el a trimis-o după o încărcătură de droguri.

Dacă directorul spitalului ar fi comunicat poliției aceste informații prețioase, viața președintelui putea fi salvată. În ziua în care a fost comis atentatul Rose Cheramie a dispărut din spital și s-a ascuns. Timp de aproape doi ani nimeni nu a mai văzut-o. La 4 septembrie 1965, la ora două noaptea, traversa cu mașina orașul Big Sandy

din Texas. Un șofer necunoscut a împins-o de pe partea carosabilă și a dispărut. Martora a murit.

Jack Ruby conta pe faptul că va fi eliberat din detențiunea preventivă. Nu s-a întîmplat așa cum bănuia el și la 3 ianuarie 1964 a murit în spitalul închisorii, după cum se spune, de cancer. În acest context este interesantă o altă constatare. David Ferrie era un bărbat cultivat și dotat multilateral. Avea însă un hobby ciudat : acasă creștea peste 2000 de șoareci albi și se ocupa de cercetarea în laborator a cancerului. Rezultatele cercetărilor lui au făcut obiectul unei dizertații științifice, dar colaboratoarea lui, doctora Mary Sherman, a fost găsită moartă în apartamentul ei din New Orleans. Un ucigaș necunoscut a omorît-o cu un cuțit de bucătărie.

David Ferrie a murit la 22 februarie 1967 de o pretinsă moarte naturală, respectiv de congestie cerebrală. În locuință au fost găsite însă două scrisori dintre care, cel puțin una poate fi considerată scrisoare de adio.

În aceeași zi, la Miami, în Florida un individ necunoscut l-a asasinat pe Eladia del Valle, liderul regimului politic al lui Batista. A fost găsit cu capul retezat și un glonte în inimă. Del Valle era cel care îi plătea lui David Ferrie cîte 1500 de dolari pentru fiecare zbor deasupra teritoriului Cubei.

Bill Hunter era reporter al ziarului „The Long Beach Independent Press Telegramm" care apărea la Dallas. Ca mulți alți vînători de senzații tari în ziua de 24 aprilie 1964, la ora 23,00 aștepta în încăperea rezervată ziariștilor de la secția de poliție : citea, fuma și se plictisea. În încăpere au intrat doi polițiști îmbrăcați în uniformă. Unul a scos pistolul și a tras în Hunter. Citat în fața instanței, polițistul a fost pus în libertate, declarînd că de fapt totul nu a fost decît o pură întîmplare : făcuse un pariu cu colegul său cine scoate mai repede pistolul din toc și din nebăgare de seamă a apăsat pe trăgaci. Bill Hunter era de fapt o altă victimă. În ziua de 24 noiembrie 1963, deci la scurt timp după atentat el s-a întîlnit cu Jack Ruby asasinul lui Oswald în locuința acestuia.

Conform altei versiuni a intrat în locuința lui în absența stăpînului și a găsit documente compromițătoare. Împreună cu el se aflau reporterul Jim Koethe de la „Times Herald" și gangsterul George Senator. Nu se știe ce au discutat la întîlnire, dar în mod sigur reporterii au aflat informații prețioase. La 21 septembrie 1964 Jim Koethe a fost omorît cu o lovitură de carate la gît în apartamentul său, în timp ce ieșea de la baie. Ucigașul a dispărut fără urmă, iar poliția a sistat cercetările.

Ședința a avut loc la scurt timp după ce Jack Ruby l-a omorît pe Oswald. A fost de față și Tom Howard care a murit în împrejurări dubioase în luna mai 1965. Fusese adus la spital de un individ necunoscut care a dispărut imediat. S-a spus că Howard ar fi murit de infarct. Cu toate că împrejurările morții lui au fost ciudate, martorii au declarat că Howard s-a purtat curios în ultimele două zile, judecătorul nu a cerut să se facă autopsie și de aceea nu s-a putut dovedi dacă a fost sau nu omorît.

Warren Reynolds avea în Dallas un magazin de mașini uzate. Întîmplător a devenit martorul împușcării polițistului Tippitt ; cîteva clipe l-a urmărit pe ucigaș, convingîndu-se că nu e Lee Harvey Oswald. Rey era un martor prețios pentru anchetatori, dar primejdios pentru conspiratori. La 21 ianuarie 1965 Reynolds a declarat în fața anchetatorului că Tippitt nu a fost împușcat de Oswald fiindcă a reușit să-l vadă pe asasin cu ochii lui. Două zile mai tîrziu, în timp ce lucra în garajul său, un trăgător necunoscut s-a strecurat printre mașini și Reynolds a căzut la pămînt. Imediat a fost transportat la spital.

Poliția a reușit să-l prindă pe trăgător. Se numea Darrell Wayne Garner, colinda beat cîrciumile și striga într-una că Reynolds a primit ce i se cuvenea. L-au închis, dar Garner avea un alibi. Dansatoarea de striptease, Jane Mooney a declarat că la ora la care s-a produs omorul, Garner se găsea la ea acasă. Garner a fost pus în libertate, dar peste o săptămînă Mooney a fost în-

închisă pentru tulburarea liniștii în barul de noapte. A fost dusă la postul de poliție și închisă singură într-o celulă. După două ore au găsit-o spînzurată. Se spune că s-a sinucis din motive necunoscute. Motive nu avea, dar a fost descoperită o altă legătură. Mooney lucra la barul de noapte „Carousel". Ce știa ea dacă a trebuit să moară?

Reynolds a scăpat cu viață, dar nu și-a recăpătat liniștea. După ce a ieșit din spital a început să primească scrisori de amenințare, telefoane la miezul nopții; a existat chiar și o tentativă de răpire a fiicei lui în vîrstă de 10 ani. În iulie 1964 a fost chemat la interogatoriu. A declarat că Oswald l-a omorît pe polițistul Tippitt și de atunci a avut liniște.

Wanda Joyce Killam lucra ca dansatoare de strip-tease la barul de noapte al lui Ruby. Iubitul ei era coleg cu soțul său și se numea John Carter. Locuia la pensiunea „North Beckley", Avenue 1026 în care se mutase Oswald după ce venise la Dallas de la New Orleans. Încă o întîmplare? Killam și Carter lucraseră împreună și puteau să-și spună multe. Ce putea însă să afle Killam de la Carter care să-l facă să devină suspect de participare la atentat? Nu avea liniște, nu putea găsi de lucru, se muta din loc în loc, în timp ce soția sa continua să lucreze în localul lui Ruby. În cele din urmă a ajuns în Pensacola, Florida unde s-a angajat într-o slujbă bine plătită. A doua zi a fost găsit pe stradă cu gîtul tăiat. Poliția a declarat că a intrat într-o vitrină și s-a tăiat în geamul spart. Dar cei care cunoșteau metodele ucigașilor Mafiei au înțeles că este vorba de un omor în stil sicilian.

Promptă, poliția din Dallas s-a grăbit să-l decreteze pe Oswald singurul ucigaș al președintelui Kennedy și al polițistului Tippitt, dar taximetristul William Whasley a declarat altceva. El a demonstrat că Oswald nu putea să-l împuște pe președinte și pe Tippitt dintr-un motiv foarte simplu și anume pentru că la 22 noiembrie în intervalul de timp cuprins între orele 12,30 și 12,45 se găsea în mașina lui. Conform notei din cartea de la bord,

Whasley l-a condus la stația de autobuz a firmei „Greyhound" de pe strada North Beckley nu departe de depozitul de manuale școlare.

Taximetristul a fost interogat de mai multe ori dar și-a menținut depoziția care infirma varianta existenței unui singur ucigaș, dezechilibrat mintal. Ce-i mai rămînea de făcut Mafiei? În ziua de 18 decembrie 1965 a avut loc un accident de circulație: un șofer neatent a tamponat taxiul și martorul incomod și-a pierdut viața.

Dorothy Kilgallen era o ziaristă de elită specializată în interviuri cu personalități proeminente. Poate de aceea judecătorul a fost de acord să-i ia un interviu lui Ruby într-o cameră în care au fost lăsați cîteva minute singuri. Nimeni nu a aflat ce a discutat ziarista cu Ruby. În ziua de 8 noiembrie 1965 a fost găsită moartă în apartamentul ei. Se zice că a înghițit un tub întreg de somnifere. Deși ulterior medicii au declarat că nu a murit intoxicată cu somnifere, acțiunea penală a fost sistată.

Lee Bowers era un salariat conștiincios al societății „Union Terminal". În ziua de 22 noiembrie 1963 lucra în turnul de dispeceri înalt de 14 stînjeni de unde a asistat la o scenă tragică pe care a consemnat-o în scris. A notat că la poalele colinei acoperită cu tufișuri s-au oprit cîteva mașini, din care au coborît mai mulți bărbați care au tras. Această declarație nu se potrivea cu versiunea oficială deoarece reacția polițiștilor după atentat confirma adevărul declarațiilor lui Bowers. Polițiștii s-au împrăștiat pe colină, și au prins doi-trei indivizi pe care i-au dus în fața lui Fritz, șeful poliției criminale din Dallas. Acesta i-a eliberat în momentul în care a auzit că Oswald este ucigașul. Cei doi bărbați suspecți erau agenții C.I.A., Sturgis și Hunt.

Lee Bowers trebuia să depună mărturie în fața Comisiei în 1966, dar n-a mai compărut. În august a avut un accident inexplicabil. În timp ce rula pe autostrada din Dallas, mașina lui veche a derapat în plină viteză și a explodat. Lee Bowers a murit pe loc. Nu a mai compărut în fața comisiei de anchetă, după cum nu a apărut

niciodată un comunicat despre starea tehnică a mașinii după avarie.

În casa de pe Camp Street 544 din New Orleans își au sediul nașul mafiot Carlos Marcello, dar și Guy Bannister și Hugh Ward, proprietarii unui birou particular de detectivi. În aceeași casă și la același etaj și-a făcut apariția și Oswald. Hugh Ward a murit într-un accident de aviație în Mexic încă din 1964, iar Guy Bannister a avut în același an un infarct.

În jurul atentatului asupra președintelui J.F. Kennedy au rămas multe enigme nedezlegate, dar au apărut și multe dovezi care confirmă participarea Mafiei. Oricum este exclusă acțiunea unui singur trăgător. La împușcarea președintelui incomod pentru mulți, au contribuit ucigași profesioniști, iar Mafia americană avea suficiente motive să-l omoare, precum și numeroase mijloace ca să-și realizeze planul în combinație cu alți indivizi din umbra istoriei.

INAMICUL MAFIEI NUMĂRUL 1

Joi, 4 decembrie 1958 a devenit o zi istorică în lupta contra Mafiei. Este ziua în care un gangster oarecare Charles Lichtman — nu se știe dacă era membru al Mafiei — a depus mărturie în fața subcomisiei de anchetă a lui McClellan. L-a audiat consilierul juridic al subcomisiei, Robert Kennedy.

— Domnule Lichtman, atunci ați hotărît să vă luați înapoi tonomatele. V-ați mai dus acolo vreodată ? l-a întrebat Robert Kennedy.

— Am fost de cîteva ori, dar am înțeles că domnul Getlan nu vrea să cedeze. În afacerea asta erau băgați mai mulți indivizi, a răspuns gangsterul.

— Ați pomenit de un cetățean pe nume Valachi ?

— Da, domnule.

— Cine e Valachi ? l-a întrebat Robert Kennedy.

— L-am cunoscut întîmplător în Harlem. Am crezut că poate să mușamalizeze treaba.

— Colabora cu Anthony Stroll, zis Tony Bender și era prieten cu Vincent Maura, spuse Robert Kennedy. În anul 1956 a fost închis 5 ani pentru trafic de stupefiante. A suferit 16 condamnări la detențiune preventivă și 5 la închisoare. El a vrut să mușamalizeze acțiunea ?

— Da, domnule.

— Și ce s-a întîmplat ?

— M-a invitat la barul așezat la colțul dintre Street 80 și South Blod.

— Cu cine v-ați întîlnit acolo ?

— Cu Getlan și cu Blackie. Apoi a venit domnul Valachi și toți au dispărut într-o cameră din fund

— Cine era acolo ?

— Nu știu. Eu i-am văzut numai pe cei trei !

— Nu știți dacă din întîmplare se afla acolo și Jimmy Alo zis „Ochi albastru" ?

— Nu știu. Eu l-am văzut numai pe Tommy Milo.

— Pe gangsterul din New York ?

— Cred că el era.

— S-au întîlnit ca să decidă cine preia controlul rețelei de tonomate din Westchester ?

— Exact.

— Ce au hotărît ?

— De la ei și de la Valachi am înțeles că prietenul meu Jimmy Caggiano m-a trădat pe cinci sutare. Nu aveam nici o șansă să-i primesc înapoi la fel și tonomatele. Eram complet anihilat. Singur nu reziști, dacă nu ești susținut de o rețea întreagă.

— Vasăzică Valachi, spuse Robert Kennedy. Avea faimă bună, nu-i așa ?

Robert Kennedy, care organizase campania de combatere a crimei organizate, devenise după prinderea lui Valachi o stea de primă mărime în istoria criminalisticii americane. Joseph Valachi era țapul ispășitor, trădătorul care a încălcat legea Mafiei „omertá" și a vorbit. Timp de 18 luni a așternut pe hîrtie tot ce a știut despre Mafia și a vorbit chiar în fața camerelor de luat vederi. Robert Kennedy a fost declarat adversarul Mafiei numărul unu.

Iată ce a declarat despre acest caz Robert Kennedy, ajuns ministrul justiției.

„A fost prima dată în istorie cînd un mafiot a încălcat legea tăcerii. În plus el era un membru bine informat în ierarhia gangsterilor. Dar destăinuirile lui Valachi au și o altă semnificație. Ele alcătuiesc un mozaic uriaș și fiecare piesă așezată la locul potrivit ne ajută să reconstruim imaginea de ansamblu și să aflăm conexiuni pe care nu le bănuiam. Depozițiile lui Valachi sînt foarte valoroase și conferă un sens nou multor lucruri știute. Imaginea obținută este imaginea odioasă a

cartelului crimei cum a fost denumit în mod sugestiv guvernul invizibil. El se alimentează din sărăcia omenească, se sprijină pe descompunerea morală și are un venit de cîteva milioane de dolari".

După cum se obișnuiește în Statele Unite, imediat după ce a fost ales președinte, Johnson a înlocuit toți demnitarii cu oamenii săi. Nici fratele fostului președinte nu i-a fost pe plac și de aceea l-a făcut să înțeleagă că demisia lui ar fi binevenită. Robert Kennedy a eliberat fotoliul ministerial, dar nu a renunțat la cariera politică și în 1964 a candidat la funcția de senator în statul New York. A cîștigat în alegeri și a început să critice politica lui Johnson, intrînd în rîndul opoziției. În 1968 a început să candideze la postul de președinte.

„Nu m-am hotărît să candidez în alegerile prezidențiale pentru că fac parte din opoziție" a declarat el ziariștilor la o conferință de presă, „ci ca să impun un nou curs politic. Țara noastră a luat-o pe o cale greșită. De aceea trebuie să fac tot ce îmi stă în puteri".

A reușit. A ieșit învingător în toate alegerile cu excepția statului Orégon și a plecat împreună cu grupul electoral și cu familia într-un turneu victorios prin California. Într-un interviu acordat ziaristului Romain Gary de la cotidianul „Figaro" a declarat : „Știu că din umbră mă pîndește un ucigaș. Trăim într-o epocă deosebit de predispusă spre maladiile psihice. În Statele Unite a fost omorît King, iar de partea cealaltă a Oceanului, în Germania, un alt alienat a încercat să-l omoare pe purtătorul de cuvînt al studenților germani".

Nu era o declarație plăcută, făcută de un politician aflat în plină ascensiune, ci constatarea unei realități. Robert Kennedy știa că lumea interlopă americană îl urăște ca pe nimeni altul fiindcă, spre deosebire de mulți alții care renunțaseră la jumătatea drumului, el obținuse un succes parțial în campania împotriva criminalității. În ziua de 5 iunie 1968 a ajuns la Los Angeles și a tras la hotelul „Ambassador"

Am vizitat locul desfășurării acțiunii. Hotelul de pe bulevardul Wilshire m-a decepționat. Amintește de hotelurile vechi din Europa cu balcon și marchiză deasupra intrării. În marea sală de bal Robert Kennedy era așteptat de alegători.

A venit în Rolls-Roys-ul prietenului său, regizorul de film Frankenheimer. În apartamentul de primire îl așteptau surorile Pat și Jean cu soțul, Fred Dutton, managerul campaniei electorale, campionul olimpic de decatlon Rafer Johnson, reporteri și alte persoane distinse. Sălile de bal aflate la etajele inferioare erau ticsite de tineri veniți să-l felicite pe Bobby pentru victoria sa.

A urcat cu liftul și a intrat înăuntru. Oamenii băteau din palme și ovaționau.

Robert Kennedy era încadrat de secretarul lui de presă Frank Mankiewitz și de garda personală — Thane Eugene Caesar. În sală orchestra cînta imnul clanului Kennedy, blues-ul „Cînd sfinții defilează". Prima care l-a zărit pe ucigaș a fost tînăra Lisa Lynn Urs. Individul mic de statură, smead, îmbrăcat într-o cămașă albastră, ținea în mînă un pistol și își croia drum către Robert Kennedy. Au urmat cîteva împușcături și Robert Kennedy a căzut la pămînt.

Nu mai trebuie să repetăm niște lucruri care sînt deja cunoscute. Poliția l-a arestat pe ucigaș, iar Kennedy a fost transportat cu salvarea la spitalul cel mai apropiat unde Consiliul de neurochirurgi convocat de urgență a hotărît să i se facă o operație pe creier. Operația nu a reușit.

Ucigașul avea o înălțime de numai 1,55 m, 50 de kilograme greutate, față smeadă și o privire nesigură. Nu a vrut să-și spună numele și în general a vorbit foarte puțin.

Thomas Redin, comandantul poliției din Los Angeles, a înțeles că anchetatorii nu vor afla nimic de la atentator și a dat dispoziție ca fotografia lui să apară pe ecranele televizoarelor americane cu întrebarea : cine îl cunoaște pe acest individ ?

În același timp experții căutau amprentele în cartoteca F.B.I.-ului și încercau să identifice arma ucigașă. Revolverul cu butoi Johnson-Cadet, cu opt gloanțe, modelul 55, calibrul 5,6 mm era arma cea mai răspîndită din Statele Unite. Se vindea încă de pe vremea Vestului sălbatic și costa cîțiva dolari. Primul proprietar al pistolului fusese Albert Hunt care îl dăruise fiicei sale. Poliția a găsit-o pe fată în orășelul Woodacre nu departe de San Francisco și a aflat că ea dăruise pistolul tînărului de 18 ani Georg Erhard din Passadena.

„Aici în Passadena lucra într-un magazin universal un tînăr cu păr negru. Îl chema Joe. Ținea mult să cumpere pistolul așa că i l-am vîndut" a declarat Georg Erhard.

Între timp unul din telespectatori l-a recunoscut pe bărbatul din fotografia care apărea pe ecran și a comunicat studioului că locuiește în Passadena pe Howard Street numărul 699. „Joe" era porecla lui Abdel Sirhan de origine iordanian. Altfel, un om cu conștiința curată.

— Unde e pistolul ? l-au întrebat.

— L-am dat fratelui, a răspuns el liniștit.

— Cum îl cheamă pe fratele dumitale ?

— Sirhan Bișara Sirhan.

I-au arătat mai multe fotografii.

— El este ?

— Da, domnule.

Chiar și acum, după ce au trecut 15 ani, atentatorul ni se pare a fi un ucigaș dubios. Tăcerea lui e destul de suspectă. Cel care comite o asemenea crimă din convingere ori se autosugestionează că tocmai el a fost desemnat să îl pedepsească pe tiran, ori simte nevoia de a se prezenta ca mare erou. Sirhan tăcea. Era un ucigaș foarte indiferent. Ce se ascundea în spatele feței lui imobile ?

S-a născut la 13 martie 1944 în satul iordanian Silvan, nu departe de Ierusalim. Cînd a împlinit 13 ani familia lui a emigrat în Statele Unite. Tatăl nu s-a putut adapta mediului american și s-a întors. Mama a rămas cu copiii la Passadena. Aici Sirhan a mers la școală.

Fiindcă era mic de statură și slab, lucra ca jockey la hipodromul de curse din California. A rămas conștiincios și după ce s-a angajat la magazia unei drogherii. Avea o fire tăcută, apatică și concepții politico-religioase originale.

În rapoartele F.B.I.-ului există o notă potrivit căreia atentatul a fost pregătit cu mare grijă. S-a găsit și un caiet de însemnări care, pe lîngă niște reflecții politice confuze, conține următoarea frază : „Kennedy trebuie să moară înainte de 5 iunie 1968". Era o declarație mult prea ostentativă și o probă neverosimilă. Data corespundea cu împlinirea unui an de la începerea conflictului arabo-israelian din Orientul Apropiat. Dar ce avea comun Robert Kennedy cu problemele arabo-israeliene ? Să nu fi fost vorba de o dezinformare premeditată !

Mai tîrziu agenții F.B.I.-ului au aflat că Sirhan a venit la hotelul „Ambassador" în automobilul său vechi, marca De Sato, model 1956 ; după ce a parcat, a intrat în sala venețiană, apoi și-a comandat un cocteil la bar și s-a amestecat printre vizitatori. A așteptat cu răbdare victima și a tras. De la bun început această versiune a fost neverosimilă. Ca să evite mulțimea senatorul Kennedy împreună cu suita și garda sa personală a trecut pe lîngă bucătărie unde îl aștepta Sirhan. De unde putea acesta să știe că Robert Kennedy va intra în sală, mergînd pe un drum ocolit ? Directorul hotelului „Ambassador" a luat această hotărîre în ultima clipă. Prin urmare nu era vorba de un traseu planificat în mod premeditat, ci de o improvizație de moment.

Primul care a răsturnat varianta unui singur atentator a fost documentaristul T. Charles Charach. El a selecționat anumite secvențe din bogata arhivă de materiale documentare, le-a proiectat și a încercat să dovedească ziariștilor că Sirhan Bișara Sirhan nu a acționat singur, ci a făcut parte dintr-un complot organizat în toată regula. După Charach, Kennedy ar fi fost omorît de Caesar, garda sa personală. Pistolul lui era identic cu cel al lui Shirhan. Conform altei variante, Kennedy ar

fi fost victima unui complot organizat, la care au participat mai mulți pistolari, fiecare avînd grijă de un anumit sector. Sirhan a fost unul dintre ucigașii plătiți care trebuia să păzească traseul care ducea la bucătărie, iar Kennedy a apărut în raza lui de acțiune. Nici această versiune nu poate fi dovedită. Bănuiala că totul s-a petrecut altfel decît comunicatul oficial al F.B.I.-ului este sprijinită de cîteva întîmplări care nu au fost încă elucidate.

Curtea cu juri din Los Angeles l-a anunțat ulterior pe procurorul districtual J. Busch că o serie de procese verbale importante încheiate cu ocazia anchetei atentatului au fost sustrase de o persoană necunoscută iar aprecierile expertizei balistice nu corespundeau prescripțiilor judiciare. Să analizăm evenimentele petrecute la hotelul „Ambassador" din alt punct de vedere. Mobilul lui Sirhan care să-l fi determinat să comită asasinatul nu stă în picioare. Cine însă putea fi interesat în dispariția fratelui președintelui și a viitorului președinte ? Mafia.

Prin intermediul sindicatului Teamsters Union, Mafia stăpînea toate ramurile comerciale din S.U.A. Aeroportul „Kennedy" din New York este o întreprindere comercială uriașă de unde pleacă și vin în fiecare zi mii de tone de mărfuri diferite. Sindicatul muncitorilor din transporturi avea grijă ca în rîndurile sale să nu existe nici măcar un singur muncitor care să nu respecte dorința conducerii sindicatului, respectiv a Mafiei. În felul acesta cartelul crimei a dobîndit monopol asupra mărfurilor care se transportau pe calea aerului. Conform datelor F.B.I. o treime din produsele electronice, alimente, blănuri și bijuterii în valoare de miliarde de dolari ajungeau în mîinile Mafiei. Pe scară națională furturile ușoare erau înlesnite de Teamsters Union și de șeful ei, Jimmy Hoffa, care potrivit unor surse a acumulat în mod ilegal în timpul carierei sale un venit de 385 de milioane de dolari.

Apoi pe scena crimei organizate a apărut un rival periculos — ministrul justiției, Robert Kennedy — de

care James Hoffa voia să scape cu orice preț. Și-a mărturisit intențiile unuia dintre adjuncții săi, Edward Grady Partin, care s-a speriat și a depus mărturie împotriva șefului său.

„La început Hoffa voia ca Robert Kennedy să fie împușcat pe stradă cu o pușcă cu bătaie lungă fiindcă circula într-o mașină deschisă și putea fi ținta ușoară a trăgătorilor săi. Apoi și-a schimbat planul și se pregătea să arunce în aer vila lui Kennedy din Virginia unde locuia cu întreaga familie. Cînd a fost întrebat dacă îi are în vedere și pe copiii lui, Hoffa a răspuns : «Desigur, și ei sînt niște Kennedy»".

AMENINȚAREA

Cei doi frați erau morți. Mai avea șanse cel de-al treilea, Edward Moore Kennedy, poreclit de prieteni Ted. Se pregătea să facă carieră politică, ceea ce i-a atras antipatia adversarilor. Este posibil că Mafia s-a hotărît să-l înlăture și pe cel de-al treilea Kennedy, deși, ca în toate cazurile precedente, nimeni nu a reușit să obțină dovezi convingătoare despre mîinile lungi ale cartelului crimei.

Pe țărmul de sud-est al statului Massachusetts, pe un promontoriu care intră în Atlantic, se întind domeniile vaste ale clanului Kennedy, în vecinătatea cărora se află rezidențele altor familii de milionari, intelectuali și artiști înstăriți unde își dau întîlnire tineri și playboy mai în vîrstă. Nu departe de peninsula pe care se întinde rezidența clanului Kennedy se găsește o mică insulă Chappaquiddick cu portul Edgartown. Un canal îngust, „Poucha Pond", desparte portul de raiul proeminenților „Martha's Vineyard".

Senatorul Edward M. Kennedy a plecat vineri, 18 iulie 1969 după amiază, la Georgetown unde a participat cu ambarcațiunea familiei „Victoria" la aniversarea regatei „Edgartown Yacht Club". După competiție a plecat pe insula Chappaquiddick unde a închiriat o casă de weekend și a organizat o serată pentru 11 prieteni. Serbau succesul regatei, dar în același timp voiau să mulțumească fetelor care participaseră la campania electorală a fratelui lui Edward, Robert, ucis cu un an în urmă. Casa de weekend fusese închiriată pentru noaptea aceea de vărul Joseph Gargan.

Serbarea s-a desfășurat conform programului. Petrecerea a durat toată noaptea și, după declarațiile vecinilor, a fost zgomotoasă. S-a dansat și s-a băut mult. Bărbații, inclusiv senatorul Edward Kennedy, au venit fără soții. Înainte de miezul nopții, Edward Kennedy a dispărut cu o tînără fată de 28 de ani, Mary Jo Kopechne. Nimeni din cei prezenți nu s-a mirat. Amîndoi au urcat în Oldsmobil-ul 88 negru al lui Kennedy și au dispărut în întuneric.

A doua zi dimineață, pescarii au descoperit în apele canalului Poucha Pond o limuzină neagră, răsturnată. Podul se afla la o distanță de circa doi kilometri de bungaloul unde fusese organizată petrecerea. Pescarii s-au dus la postul de poliție. Șeful poliției locale, Dominick Arena, a venit imediat la locul accidentului și un scafandru a pescuit mai tîrziu din mașina avariată cadavrul unei tinere și o poșetă de damă. În geantă s-a găsit un permis de intrare în clădirea Senatului Statelor Unite ale Americii pe numele Rosemarie Keough. Era una dintre fetele care participaseră la petrecere. Moarta era însă Mary Jo Kopechne, fosta secretară a lui Robert Kennedy.

În aceeași zi în jurul orei 10,00 dimineața senatorul Edward Kennedy s-a prezentat la postul de poliție din Edgartown. A comunicat că în noaptea precedentă a avut un accident cu mașina lui pe Dyke Bridge și a rugat poliția ca timp de trei ore să nu anunțe pe nimeni. După ce declarația a fost dată ulterior publicității, efectul ei nu a fost prea convingător. Edward Kennedy a afirmat că a părăsit casa unde își petrecuse weekend-ul împreună cu prietenii în jurul orei 0,15. A condus-o pe Mary Jo Kopechne pe Main Street, Edgartown. Nu cunoștea drumul și din greșeală a cotit din Main Street pe o stradă lăturalnică, Dyke Road. După ce a rulat cîteva sute de metri pe un drum de țară, a coborît o mică colină și s-a trezit în fața unui pod îngust fără parapet. A urcat pe el, dar a pierdut controlul volanului și Olds-

mobil-ul s-a prăbușit în apele canalului Poucha Pond. În timpul căderii mașina s-a întors cu roțile în sus. Edward Kennedy a încercat să deschidă portiera sau fereastra mașinii... Ce s-a întîmplat mai departe, nu-și amintea. Nu știe cum a ieșit din apă și cînd și-a dat seama că Mary Jo Kopechne a rămas în mașină. S-a băgat de cîteva ori în apă, încercînd să o salveze dar nu a reușit. Afară era întuneric. Nu-și mai aducea aminte de alte amănunte, fiindcă se afla în stare de șoc.

Își amintea vag că s-a întors la casa de weekend. În fața intrării așteptă o mașină. S-a așezat pe bancheta din spate și a simțit că nu mai e în stare de nimic. Nu știa precis ce a făcut, pe unde a rătăcit, dar în cele din urmă s-a trezit în camera lui de la hotel.

Edward Kennedy a ajuns la secția de poliție din Edgartown la zece ore după accident însoțit de prietenul său, avocatul Paul Markham, care luase parte la petrecere.

Șeful poliției locale, Dominick Arena, era un bun înotător. În momentul în care Edward Kennedy s-a prezentat la poliție însoțit de avocatul său, Arena se afla deja la locul accidentului. S-a scufundat de cîteva ori în apă, dar curenții puternici l-au împins repede la țărm. Cadavrul lui Mary Jo Kopechne a fost scos din mașină de scafandrul John N. Farrar. Era îmbrăcată în pantaloni negri, bluză albă și în picioare avea sandale. Senatorul Kennedy a telefonat părinților răposatei de la secția de poliție și le-a transmis condoleanțe. Apoi s-a urcat în avionul său particular și a plecat la reședința familiei Kennedy, nu departe de Hyannis Port.

Conform regulamentului Dominick Arena a cercetat locul în care s-a produs accidentul, nu a constatat urme de frînă sau alte împrejurări suspecte, nu l-a întrebat nimic pe senatorul Kennedy și mai tîrziu a declarat că a fost convins că a avut loc un accident de mașină fără ca nimeni să fie vinovat. Însăși personalitatea senatorului Kennedy era o garanție a preciziei și autenticității

depoziției lui privind evenimentele din noaptea respectivă.

În procesul verbal au apărut însă cîteva elemente contradictorii. Într-un loc Kennedy afirma că a plecat din casa de weekend în jurul orei 23,15 ca să prindă trecerea cu bacul pe insula Martha's Vineyard. Ajutorul de șerif Ch. Lock a declarat însă că la patruzeci de minute după miezul nopții a văzut în locurile acelea un Oldsmobil negru, al cărui șofer, după multe ezitări a cotit spre intersecția cu drumul care ducea spre Dyke Bridge. Iar șeful pompierilor A. M. Silva a ajuns la concluzia că accidentul nu s-a putut produce mai devreme de ora 0,45.

În mod firesc se nasc mai multe întrebări : ce au făcut Edward Kennedy și Mary Jo Kopechne între orele 23,15 și 0,50 ? Cum a putut senatorul Kennedy să greșească drumul dacă la intersecție se afla un indicator mare cu litere luminiscente ? Ce a căutat Kennedy noaptea la ora 0,45 pe drumul care ducea la pod ?

Kennedy a declarat că a încercat zadarnic să o scoată pe Mary Jo Kopechne din mașină. Apoi a plecat în stare de șoc și total epuizat la casa de weekend. Dar drumul pe care trebuia să meargă nu trecea prin pustiu. De-a lungul șoselei se aflau cîteva căsuțe de weekend, iar ferestrele unora din ele mai erau luminate la acea oră tîrzie. Să fi fost senatorul atît de epuizat încît să nu fi știut ce să facă mai departe ? Și dacă s-a întîmplat așa cum a declarat, cum s-a putut întoarce la casa de weekend aflată la doi kilometri unde prietenii lui continuau să se distreze ? De ce nu s-a oprit la primul bungalou și nu a telefonat la poliție ?

Edward Kennedy a declarat că s-a tîrît pînă la bungaloul lui, s-a trîntit pe bancheta din spate a mașinii și într-un tîrziu a rugat pe cineva, nu mai știe pe cine, să-l ducă înapoi la Edgartown.

Acum se pune următoarea întrebare : cînd au aflat musafirii despre accident ? De ce nimeni din ei nu a telefonat la poliție ? Deși locuia pe o mică insulă învecinată „Martha's Vineyard", a doua zi dimineață Edward Kennedy se afla la hotelul „Shiretown Inn". Cum a ajuns acolo dacă ultimul bac traversa canalul la miezul nopții ?

Edward Kennedy a declarat că a traversat canalul înot și a ajuns la hotelul din Edgartown pe la ora două dimineața. A dormit cîteva minute, după care a încercat să ia legătura telefonică cu consilierul juridic al familiei, Burk Marshall. Rusell E. Peachney, unul dintre proprietarii hotelului „Shiretown Inn" a declarat că l-a văzut pe senatorul Kennedy în jurul orei 2,25 după miezul nopții, iar îmbrăcămintea lui era uscată.

Au mai apărut și alte puncte divergente. Edward Kennedy conducea foarte rar mașina. De aceea la petrecere îl aștepta șoferul John Crimmins.

Crimmins era de mulți ani șoferul lui Kennedy, deci nu se poate spune că ar fi fost o persoană străină. Și cu toate acestea senatorul i-a cerut cheile de la mașină fără să-i spună nimic despre intențiile sale. Nici el, nici Mary Jo Kopechne nu au spus nimănui unde pleacă. Fata nu și-a luat nici măcar poșeta cu bani și acte. Locuia la motelul „Katma Shores Motor Inn" din Edgartown într-o cameră cu două paturi împreună cu Esther Newberg, care rămăsese la petrecere, iar Mary Jo Kopechne nu i-a cerut cheia de la cameră. Zece din cei doisprezece oaspeți nu intenționau să rămînă în bungalou pînă dimineața și totuși nimeni nu a comandat traversarea cu bacul după miezul nopții. Cum voiau să ajungă la celălalt mal ?

După propria sa declarație, Kennedy a rătăcit drumul și în ultimul moment a fost surprins de podul îngust care trecea peste canalul Poucha Pond. Dar în ziua de 18 iulie, senatorul circulase de trei ori pe șoseaua Chappaquiddick, iar de două ori pe Dyke Road și pe Dyke Bridge. Prin urmare știa că podul este îngust și nu are parapet.

La autopsia cadavrului lui Mary Jo Kopechne testul de sînge a arătat că băuse foarte puțin, cel mult

două-trei cocteiluri, iar bluza albă era stropită cu sînge. Petele erau precis delimitate. Probabil fusese rănită înainte de a fi aruncată în apă. Edward Kennedy avea cîteva răni la cap și în ceafă. Chiar și la înmormîntarea lui Mary Jo Kopechne el a apărut cu gîtul bandajat. Să se fi rănit sub apă cînd a încercat să o scoată din mașina scufundată ? Conform aprecierii experților, această ipoteză era exclusă.

În cazul petrecut pe insula Chappequiddick au apărut atîtea divergențe, iar în depoziția lui Kennedy au rămas atîtea locuri neclare, încît criminaliștii au început să pună la îndoială însăși autenticitatea depoziției. Bănuiau că însuși Kennedy a încercat să depună o mărturie echivocă fiindcă nu voia sau nu putea vorbi despre anumite lucruri. De aceea ei au încercat să reconstituie varianta probabilă a acelei nopți dramatice, pornind de la depozițiile martorilor și de la propriile lor cercetări. În felul acesta pe scenă și-a făcut apariția Mafia.

S-a emis ipoteza că în tufișurile din fața casei de weekend așteptau doi ucigași profesioniști. În timp ce senatorul Kennedy și Mary Jo Kopechne ieșeau, îndreptîndu-se spre mașină, ei s-au năpustit asupra lor și i-au lovit pînă și-au pierdut cunoștința. Această prezumție este confirmată de sîngele de pe bluza lui Mary Jo și de la ceafa lui Kennedy, dovedind că ucigașul profesionist a folosit o lovitură de karate. Cei doi au leșinat și ucigașii plătiți i-au trîntit pe bancheta din spate a mașinii lui Kennedy. Apoi au urcat pe pod și au aruncat mașina în apă. Ted Kennedy și-a revenit în apa rece, reușind să iasă la suprafață, în timp ce Mary Jo s-a înecat.

Multe împrejurări confirmă această versiune. Ajutorul de șerif Lock a văzut că în mașina lui Kennedy se aflau mai multe persoane. Scafandrul Farrar a găsit-o pe fată înecată pe bancheta din spate a automobilului. Este foarte puțin probabil ca senatorul să se fi așezat la volan, iar prietena lui pe bancheta din spate. De asemenea este evident că nu era vorba de o relație amoroasă.

Dacă voiau să rămînă singuri, cei doi ar fi avut destule prilejuri fiindcă casa de weekend avea mai multe dormitoare.

Edward Kennedy tăcea. Era clar că cineva l-a amenințat că dacă va vorbi, va avea aceeași soartă ca frații săi. I-au adus aminte și de accidentul de avion din mai 1964 al cărui singur supraviețuitor a fost. Mai tîrziu a apărut versiunea că cineva ar fi stricat în mod premeditat mecanismul de comandă al avionului.

Este probabil că Edward Kennedy s-a speriat atunci cînd i s-a trimis vorbă că a treia oară nu va supraviețui și s-a retras. Știa că Mafia nu dorește ca un alt Kennedy să ajungă la Casa Albă. Evenimentele ulterioare au confirmat această supoziție.

„Vagabondul" din Dallas, Howard Hunt, devenise o pesoană foarte cunoscută datorită afacerii „Watergate" în care fusese implicat președintele Nixon. Era consilierul președintelui și autorul multor „trucuri murdare".

După publicarea documentelor secrete ale Pentagonului la 13 iunie 1971 care demascau realitățile neplăcute ale agresiunii americane în Vietnam, la Casa Albă a fost dată alarma și a început să fie căutată brеșa pe unde se scurgeau informațiile. La scurt timp după aceea a fost constituită o brigadă specială a Casei Albe „White House Special Investigation Unit", care își avea sediul în camera 16 din clădirea administrativă de lîngă Casa Albă. Comandantul brigăzii a fost numit Emil Krogh junior, iar adjunct David Young din statul major al lui Kissinger din Consiliul de securitate. Pe urmă au intrat în acțiune experimentații agenți Jack Canfield și Tony Ulasewicz, care aveau o practică îndelungată în unitatea specială a poliției newyorkeze „Bureau of Special Services and Investigations". Principala lor sarcină era compromiterea și intimidarea ultimului reprezentant al familiei Kennedy.

În casa numărul 321 de pe Avenue 48 un oarecare Thomas A. Watkins a închiriat apartamentul 11, plătind anticipat chiria de 370 de dolari pe lună. Era o locuință

al cărei mobilier părea să fi fost proiectat de un cititor pasionat al revistei „Playboy".

Podeaua închisă la culoare, un covor alb plușat, un pat din lemn negru, scaune tapițate cu pluș roșu, oglinzi încadrate în rame aurite stil rococo. Pe pereți cîteva tablouri spaniole vechi. Casa avea un aspect onorabil, deasupra intrării atîrna firma „Continental Apartments", iar în hol te întîmpina un portar îmbrăcat în livrea cu fireturi.

Enigmaticul domn Thomas A. Watkins venea și pleca fără nici o regulă. A fost vizitat și de cîțiva „prieteni" fără ca portarul să bănuiască că aceștia sînt tehnicieni care instalau în apartament camere de luat vederi ascunse și dispozitive de interceptat și înregistrat convorbirile. În realitate chiriașul nu se numea Watkins, ci Tony Ulasewicz și pregătea scena pe care trebuiau să intre Margaret Caroll, Esther Newberg și alte cîteva „boiler room girls", care participaseră la serata de pe insula Chappaquiddick. Agenții au vrut să le îmbete, să le fotografieze și să înregistreze relatările despre evenimentele misterioase petrecute în noaptea aceea în scopul discreditării lui Ted Kennedy.

A fost o idee naivă a unor persoane dezinformate. Fetele sau femeile care au participat la serată nu erau fete ușoare, ci persoane de condiție bună, foarte apreciate, cu calificare superioară care lucrau în spatele politicienilor. Era de neînchipuit că asemenea fete ar fi putut să ajungă pe divanul negru al unui apartament dubios din cartierul rău famat East Side din Manhattan. Ideea de a le ademeni cu ajutorul lui Ulasewicz în chip de playboy irezistibil a fost proastă. În plus amîndouă fetele și-au dat seama că discuțiile lor telefonice sînt ascultate și s-au purtat ca atare.

Cine plătea agenții ? Președintele Nixon din fondul electoral sau în spatele lui se afla un mecena interesat în discreditarea lui Edward Kennedy ? Pe scenă a apărut și intrigantul Howard Hunt, care a scos din arhiva secretă a F.B.I. și a Ministerului de Externe peste 240 de documente secrete pe care le-a falsificat, mai bine zis le-a transformat în documente compromițătoare. Numele și întîmplările au fost denaturate, iar fotocopiile documentelor urmau să fie predate cotidienelor americane. Majoritatea lor trebuiau să defăimeze în fața opiniei publice mitul celor doi frați Kennedy omorîți și prin urmare faima celui de-al treilea Kennedy, aflat în viață. În plus Hunt avea o colecție specială care avea să provoace și mai multă derută în cazul de pe insula Chappequiddick.

S-a dovedit că Howard Hunt se afla în legătură cu C.I.A. Documentele false trebuiau să-l ajute mai ales pe șeful lui, președintele Richard Nixon, dar în orice caz erau utile și Mafiei, care încerca să scape de ultimul dintre mult periculoșii frați Kennedy.

În decembrie 1982, pe vremea cînd lucram la manuscrisul acestei cărți, în presa cotidiană a apărut următoarea notă : „Senatorul Edward Kennedy a anunțat că la viitoarele alegeri prezidențiale din anul 1984 nu va candida la postul de președinte al Statelor Unite din partea Partidului Democrat. Kennedy și-a argumentat hotărîrea, invocînd motive personale și familiale".

MĂRTURIA

Mai 1962. Șantierul autostrăzii din Georgia. Buldozerele mușcă pămîntul, iar camioanele grele îl transportă. Cimitirul din spatele satului se lichidează. De mai bine de zece ani nimeni nu a mai fost înmormîntat aici, iar morții sînt cărați în alt loc. După ce au deschis un mormînt, s-au găsit în el două cadavre. Unul dintre bărbați murise recent, poate cu o jumătate de an înainte și era îmbrăcat într-o bluză vărgată de deținut.

Mortul avusese în jur de 60 de ani ; craniul era spart în mai multe locuri, dovedind că nu murise în patul închisorii, ci fusese omorît. A fost chemat expertul penal care a estimat că mortul fusese îngropat de circa șase luni. Nu mai avea față, iar amprentele degetelor nu mai puteau fi luate după o perioadă atît de îndelungată. Numărul întregistrat pe bluza de deținut fusese descusut. Cum putea fi identificat cadavrul ? Era necesară intervenția unui detectiv abil care să ajute la descifrarea enigmei.

În perioada aceea procurorul orașului Durham din Carolina de Nord era Henry Kimbell, care își începuse aici cariera. Era tînăr, ambițios, așa încît a preluat acest caz cu pasiunea tînărului jurist care vrea să devină celebru. Kimbell a făcut următorul raționament : deținutul care a apărut în groapa unui mic cimitir sătesc trebuie să lipsească de undeva. Fiecare închisoare își numără zilnic clienții și află dacă unul lipsește. A trimis imediat o înștiințare tuturor închisorilor din Statele Unite și a aflat că nicăieri nu lipsește nici un deținut.

Se spune că mai tîrziu celebrul Henry Kimbell (în procesele verbale ale Comitetului de anchetă McClellan acest nume nu apare de loc) s-a hotărît să folosească altă metodă. A dat la analiză bluza deținutului care se păstrase destul de bine. Nici în felul acesta nu a aflat prea multe informații deoarece toate uniformele de deținut erau cusute din același material. În plus, nu era sigur dacă cel ucis fusese într-adevăr deținut. Ucigașul putea să-l fi îmbrăcat în această uniformă ca să deruteze anchetatorul.

Apoi a apărut o teorie trăznită, potrivit căreia omorul ar fi fost comis în timp ce deținuții erau transportați. În schimbul celui ucis se putea ascunde altul care sub numele lui își ispășea o pedeapsă scurtă sau putea rămîne în spatele gratiilor pînă la sfîrșitul vieții. Chiar dacă în lista deținuților lipsea unul, ziariștii americani și procurorul Kimbell nu aveau de ce să fie deranjați. Nu ajutau la nimic nici fișele de identitate însoțite de fotografii care se găsesc în închisorile din Statele Unite și din întreaga lume. Cineva din personalul închisorii putea să fi înlocuit fotografia din fișa aflată în cartotecă și să o fi băgat la loc în sertar.

Neobositul Henry Kimbell umbla din închisoare în închisoare și cerceta documentele tuturor deținuților care fuseseră transportați cu o jumătate de an înainte dintr-o instituție de corecție în alta în speranța că îl va găsi pe cel căutat. Reporterii îi urmăreau fiecare pas și relatau totul ca să-i țină pe cititori în tensiune. Procurorul nu le reproșa nimic chiar dacă mai inventau cîte ceva deoarece publicitatea făcea partea din tactica lui. Aștepta ca deținutul înlocuit să se sperie și să comită o greșeală.

În ziua de 22 iunie 1962 în penitenciarul de stat din Atlanta, statul Georgia, cu puțin timp înainte de ora 8 dimineața, deținuții se pregăteau să iasă la muncă ; stăteau încolonați pe mai multe rînduri în curtea închisorii și fiecare se ducea la percheziția corporală. Unul dintre ei, deținutul Elmer Cheasty, un individ cărunt, cu înfățișare serioasă și liniștită, scoase din buzunarul

cămășii o bucată de țeavă din fier, sări la deținutul Sydney Potter în vîrstă de 30 de ani, și îl omorî cu cîteva lovituri. Apoi se lăsă dus în liniște la directorul închisorii, unde se trînti pe un scaun și ceru o țigară :

— Nu știu ce s-a întîmplat cu mine. Dintr-odată mi-a venit chef să ucid pe cineva.

Să fi fost nebun ? Șeful secției de criminalistică și procurorul Kimbell nu credeau acest lucru. Există deținuți care înnebunesc în spatele gratiilor, dar individul nu părea să facă parte din această categorie. Dacă nu era nebun, atunci care să fi fost motivul pentru care a omorît ? Fusese codamnat la un an închisoare pentru jefuirea unui magazin și peste cîteva săptămîni trebuia să fie eliberat. În Atlanta fusese transportat de la penitenciarul din Albany deoarece acolo nu mai erau locuri libere.

Ucigașul Cheasty locuia din seara precedentă în aceeași celulă cu deținutul Potter. Cum a ajuns Potter să stea împreună cu el dacă se afla în închisoare de aproape 18 luni ? L-a rugat pe gardian să-l mute, spunîndu-i că a slujit împreună cu Cheasty în armată și vor avea ce să-și povestească. Gardianul nu a fost deranjat de faptul că Cheasty era de două ori mai bătrîn decît Potter.

În timp ce ținea în mînă cele două fișe de identificare ale ucigașului și ale celui omorît, procurorul a simțit deodată că la pipăit sînt diferite. Una era mai tare și avea suprafața groasă, iar cealaltă părea să fie din alt material. Cele două fișe au fost trmise la laboratorul F.B.I. unde s-a constatat că fișa lui Cheasty este falsă. Toate fișele deținuților, la fel ca și bancnotele, cecurile sau alte efecte poștale sînt filigramate cu semne speciale de la imprimeria de stat. Fișa lui Cheasty nu avea aceste semne. Au controlat documentele. Amprentele degetelor și fotografia nu corespundeau realității. Prin urmare nu era greu să-ți închipui că mortul din cimitirul de lîngă autostrada cea nouă este deținutul Elmer Cheasty, iar ucigașul lui Sydney Potter nu este Elmer Cheasty, ci un

alt deținut care ar fi putut părăsi închisoarea după cîteva săptămîni de la ispășirea pedepsei. Cine era prin urmare enigmaticul Elmer Cheasty ?

Numele lui adevărat era Joseph Valachi și devenise o vedetă a Mafiei disputată de televiziune. Managerul și regizorul interogatoriului luat în fața camerelor de luat vederi a fost ministrul justiției, senatorul Robert Kennedy. Pregătirea a durat un an întreg, dar publicitatea a meritat osteneala. 120.000.000 de telespectatori și alte cîteva sute de milioane de spectatori de film din toată lumea au urmărit drama omului care pentru prima dată în istorie a încercat să încalce legea tăcerii și a depus mărturie despre cartelul crimei. Se hotărîse să-și trădeze nașii, fiindcă încercaseră să-l omoare în închisoare. Se spune că Sydney Potter era un ucigaș plătit care a fost introdus în celula lui, dar el i-a ghicit intențiile.

În realitate totul s-a petrecut altfel. Joseph Valachi nu stătea fără motive în închisoare sub numele de împrumut Cheasty. Pe de altă parte Sydney Potter nu exista, iar omul care trebuia să-l ucidă pe Valachi avea alt nume. Depozițiile lui Valachi au făcut o adevărată senzație și nu este de mirare că emisiunile de televiziune au fost vizionate de familii întregi, de la nepot la bunic, ca să urmărească istoria Mafiei, „guvernul invizibil al Statelor Unite".

Povestea adevărată a lui Joseph Valachi poreclit Joe Cago este nu numai instructivă, ci tipic americană și ea ocupă un loc aparte în istoria luptei împotriva criminalității. Joe Valachi era ucigaș plătit încă de pe vremea lui Al Capone și avea o memorie foarte bună a numelor, datelor și mediului. În plus era dispus să vorbească, iar telespectatorii nu și-au dat seama că vorbește numai despre crime care au fost prescrise deja conform legii. De fapt Valachi a omorît într-adevăr în penitenciar un alt deținut, numai că acesta era complet nevinovat, neavînd nimic comun cu Mafia.

Joseph Valachi s-a născut la 22 septembrie 1904 în partea de răsărit a cartierului newyorkez Harlem în

„cea mai săracă familie din lume" după cum a declarat el. Mama lui se numea Maria Casale și era o italiancă robustă, iar tatăl Domenico, era un alcoolic notoriu cu barbă mare. Lucra ca zilier și tot ce cîștiga bea, după care snopea în bătaie întreaga familie. Anthony, fratele cel mare al lui Valachi, a murit în spitalul pentru criminalii bolnavi mintal din închisoarea Dannemor, statul New York. Fratele cel mai mic, Johnny, era un parazit pe care polițiștii l-au găsit într-o dimineață mort pe stradă. Avea trei surori care duceau o viață ordonată împreună cu familiile lor.

Joe vindea legume la tarabă și îl ajuta pe tatăl său să care gunoiul în zona cuprinsă între Avenue 107 și East River. Ca majoritatea celorlalți gangsteri crescuse pe stradă, intrase într-o bandă de criminali minori, apoi fusese internat într-o casă de corecție. La 18 ani conducea o bandă temută de hoți botezată de cronicari „Minuteman gang". Se specializase în mici tîlhării care durau foarte puțin : spărgeau vitrinele magazinelor, furau blănuri sau bijuterii și dispăreau imediat.

Mai tîrziu Joe Cago s-a dovedit a fi un șofer versat, transportînd hoții și mărfurile furate în condiții riscante. Banda lui Cago a bîntuit trei ani pe străzile New York-ului fără să fie pedepsită pînă ce căpitanul Stetter de la poliția criminală locală i-a dat de urmă. Conform cazierului F.B.I., Joe Valachi înregistrat sub numărul 544 a fost condamnat la 3 ani închisoare la Sing-Sing din Ossining, statul New York. A intrat la penitenciar la 9 aprilie 1925 și a fost pus în libertate la 15 iunie 1928. La 14 martie 1929 poliția newyorkeză l-a arestat din nou, dar ziua următoare i-a dat drumul.

Și-a reluat vechile îndeletniciri, fiind hotărît să le practice cu mai multă îndemînare decît pînă atunci. Din banii economisiți și-a cumpărat un Packard tip 1921 care îl ajuta să dispară repede de la locul tîlhăriei. A avut însă ghinion. În timp ce dădea lovitura într-un magazin de blănuri a fost surprins de paznicul de noapte care a tras. Un glonte l-a atins în cap, iar tovarășii

lui Valachi fiind convinși că a murit, au tras cîteva gloanțe în aer ca să cheme mașina de poliție după care au dispărut.

După o oră cînd poliția s-a deplasat la locul crimei, Valachi continua să stea lungit pe trotuarul din Avenue 114 și să respire greu. A fost dus la doctor care i-a extras glontele din rană și i-a recomandat să stea întins în pat. Abia după două luni rănitul s-a pus pe picioare. După ce s-a întremat a făcut cunoștință cu Dominick Petrilli, cunoscut sub numele „The Gap". Petrilli a devenit profesorul lui care avea să-i marcheze soarta și să-l bage în bucluc.

Cei doi au pus la cale jefuirea unui depozit de mătăsuri, acțiune care trebuia să le aducă un cîștig de cîteva mii de dolari. Packard-ul lui Valachi nu era însă suficient ca să transporte mărfurile furate și de aceea au mai cooptat cîțiva proprietari de mașini printre care pe Joseph Caglian, poreclit „Pip". Totul s-a desfășurat conform planului pînă cînd au zărit într-un colț al depozitului un paznic care i-a anunțat liniștit că poliția trebuie să sosească din clipă în clipă.

Au încercat să fugă, dar Packard-ul lui Valachi nu voia să pornească. L-au abandonat în plină stradă și au urcat într-o altă mașină. Poliția a aflat cine era proprietarul mașinii, iar Valachi se afla în pericolul de a fi închis. A reușit să se ascundă, dar peste un timp a fost descoperit și arestat. Judecătorul l-a trimis imediat la Sing-Sing, unde trebuia să ispășească noua pedeapsă și un rest din vechea pedeapsă fiindcă anterior fusese eliberat cu condiția să nu intre din nou în conflict cu legea.

S-a întors la închisoare de parcă ar fi venit acasă. Avea multe cunoștințe pe aici, dintre care majoritatea erau italieni. S-a mirat că nici unul nu i-a reproșat că i-a trădat, pactizînd cu membrii bandei irlandeze.

„După ce am intrat din nou la Sing-Sing — relata Valachi în fața camerelor de luat vederi — am constatat că nimic nu s-a schimbat... Din ziare am aflat că a fost

omorît un italian din banda noastră care se numea Franck La Pluma. Fusese împuşcat într-o dimineaţă în timp ce stătea pe prispă. Era un gest absurd şi nu înţelegeam care a fost cauza. Apoi a apărut un tinerel din banda noastră, olandezul Hogey care fusese condamnat la 20 de ani. Vedeţi ce se poate întîmpla dacă omul trage imediat. A nimerit un copoi, încasînd-o şi el la rîndul său. M-am dus la spitalul închisorii ca să stau de vorbă cu el".

Joe Valachi a aflat că a fost expulzat din bandă. Cei care nu de mult se învrăjbiseră, se împăcaseră din nou şi bătuseră palma că vor merge împreună numai dacă Frank La Pluma şi Valachi vor muri. La Pluma a fost împuşcat. Acum era rîndul lui Valachi. Hogey i-a mărturisit în spital că această dublă crimă a fost comandată de Ciro Terranova şi i-a atras atenţia să fie circumspect.

„La scurt timp după aceea ştergeam împreună cu Dolly Dimpels duşumeaua din dormitorul comun", a continuat Valachi. Dolly plecase pentru un moment iar Angelo care ne ajuta la curăţenie se ducea tocmai la toaletă. S-a auzit un ciocănit în uşă şi înăuntru a intrat Pete La Tempa care mi-a spus că a venit să-şi ia ceva de sub pat. Îl cunoşteam. Făcuse carieră după mine, dar eu nu aveam nimic comun cu el. De aceea am continuat să şterg podeaua fără să îl bag în seamă. La un moment dat am simţit o împunsătură în subsuoara dreaptă. M-am întors şi l-a văzut pe La Tempa cu un cuţit în mînă. Între timp Angelo se întorsese de la toaletă şi rămăsese cu ochii holbaţi. Încerca să spună că sînt rănit, dar nu putea să îngăime nici un cuvînt. Mi-am dus mîna la subsuoară şi am pipăit rana adîncă, din care şiroia sîngele".

Valachi a luat-o la fugă după ucigaş, iar acesta a început să strige că rănile de acest fel sînt foarte periculoase în speranţa că Valachi se va opri. Acesta a avut însă destulă putere ca să-l ajungă din urmă pe La Tempa şi să-i tragă cîţiva pumni în obraz. Apoi a căzut jos şi

a fost transportat la spitalul închisorii aflat cu un etaj mai sus.

— Joe, cine te-a înjunghiat ? l-au întrebat gardienii.

— Nu am observat cine, răspunse el.

— Cum adică nu ai observat ?

— Pur şi simplu, nu ştiu, a răspuns.

Reporterii americani nu au scăpat prilejul să-i fotografieze mai tîrziu cicatricea lui Valachi şi să-i numere cusăturile. Erau în total 38. La Tempa se temea de răzbunare. De aceea a făcut tot ce i-a stat în putinţă ca să fie mutat de la Sing-Sing în altă temniţă şi a reuşit.

La Sing-Sing îşi ispăşea pedeapsa — închisoare pe viaţă — Alessandro Volero unul dintre cei mai mari gangsteri din Brooklyn, care în timpul luptelor de stradă dintre sicilieni şi napolitani îl împuşcase pe fratele lui Ciro Terranova. Acum îl iniţia în fiecare seară pe Valachi în meseria de gangster, îi dădea sfaturi pentru viaţă, lăsîndu-l să înţeleagă că există o organizaţie puternică al cărei membru ar putea să devină. În felul acesta, după ce a fost eliberat la 15 iunie 1928 Valachi era un criminal calificat, bine instruit în meserie.

Conform proceselor verbale depuse spre păstrare la comandamentul poliţiei din New York, în ziua de 26 februarie 1930, la orele 20,20 un individ necunoscut l-a împuşcat pe Gaetano Reina în vîrstă de 40 de ani, domiciliat în Bronx, Rochambeau Avenue 3184. Crima a fost comisă pe terenul numărul 1522. Ucigaşul şi-a aşteptat victima în întuneric şi a tras dintr-o puşcă cu ţeava retezată. Făptaşul nu a fost prins.

Joe Valachi îl cunoştea pe ucigaş. Giuseppe Masseria voia să scape de un asociat ca să poată prelua şi zona lui. Reina era şeful bandei care controla firmele ce transportau în New York gheaţă, o afacere foarte rentabilă pentru perioada aceea cînd nu existau frigidere. Măcelarii şi restaurantele, pescarii şi vînzătorii de gheaţă depindeau de Reina ; era suficient ca banda să-i lase fără gheaţă o zi sau două şi marfa li se strica. De aceea erau dispuşi să plătească o taxă de „protecţie".

Gaetano Reina nu voia să se supună lui Masseria şi a fost omorît. Joe Valachi s-a însurat mai tîrziu cu fiica lui şi de aceea a aflat despre această crimă mai multe amănunte decît ceilalţi. Masseria l-a înlocuit pe Reina cu omul lui, Joseph Pinzolo, unul dintre cei mai vechi membrii ai bandei. Tom Gagliano, Thomas Luchese şi Dominick Petrilli au acceptat numirea lui formal, plănuind de fapt de la bun început să-l omoare. Pinzolo era un grăsan bătrîn cu mutră respingătoare şi mustaţă mare care mirosea veşnic a usturoi, se purta ca un nabab oriental şi era tot timpul în căutare de tinere fete.

În arhiva comandamentului de poliţie al oraşului New York se mai păstrează documente în legătură cu o crimă neelucidată. La 9 septembrie 1930, în jurul orei 21 paznicii au găsit cadavrul lui Joseph Pinzolo în apartamentul numărul 1007 din Brokaw de pe Broadway numărul 1487. Camera lui fusese închiriată de un anume Thomas Luchese pentru o firmă californiană care desfăcea legume uscate.

Thomas Luchese a fost acuzat de omor, dar nu s-au găsit probe împotriva lui. Valachi ştia că Pinzolo a fost omorît de Bobby Doyle care declarase că a avut mare noroc deoarece şi-a surprins victima singură.

În arhiva poliţiei cazul cunoscut sub numele „Peter Morello" are numărul 1296. Pietro Morello era un gangster în vîrstă de 50 de ani care locuia în Arcadian Way, numărul 1115, oraşul Palisades, statul New Jersey. Pe 15 august 1930, la ora 16 în biroul său numărul 362 de pe East Street 116 a intrat un individ necunoscut care l-a împuşcat pe el şi pe un oarecare Giuseppe Pariani, devenit martor incomod al crimei. Comisia de anchetă a districtului 32 de poliţie a fost nevoită să claseze cazul deoarece nu s-a găsit ucigaşul.

Joe Valachi ştia că ucigaşul lui Morello se numeşte Buster, locuieşte la Chicago, arată ca un student şi poartă mitraliera ascunsă într-o cutie de vioară. Se spune că mai tîrziu Buster i-a povestit lui Valachi că a descărcat un întreg încărcător în Morello care alerga disperat prin birou.

Toate aceste omoruri au fost comise în perioada cînd bandele de criminali îşi disputau puterea ; de aceea poliţia nu s-a căznit prea mult să ancheteze cazul. În schimb s-a căznit Valachi, care urma să devină curînd membru plin al Mafiei şi trebuie să merite această onoare. De aceea a primit misiunea secretă să îl găsească pe un anume Ferrigni care fusese văzut în Pelham Parkway.

Valachi a descoperit ascunzătoarea şi s-a mutat alături de el într-o casă unde ajungea, traversînd curtea. În felul acesta putea să păzească uşor şi discret uşa lui Ferrigni. Joe Valachi nu stătea singur la pîndă, ci împreună cu alţi gangsteri, printre care se afla Joe Profaci. Îşi omorau plictiseala, vorbind despre „afaceri de serviciu" ceea ce a făcut ca Valachi să afle noi amănunte despre culisele Mafiei. Se spune că Maranzano şi Gagliano plătiseră cîte 15 000 de dolari pentru a angaja ucigaşi care să lupte contra lui Masseria, şeful bandei rivale. Pe lîngă aceasta Steve Magaddino din Buffalo şi Joseph Aiello din Chicago contribuiseră la bugetul comun cu cîte 5000 de dolari. Apoi într-o zi Joe Profaci a anunţat că toate încercările sînt zadarnice deoarece Al Capone, şeful gangsterilor din Chicago a pus mîna pe Aiello.

În arhiva poliţiei din Chicago se păstrează o notă privind uciderea lui Joseph Aiello, un italian în vîrstă de 39 de ani, însurat, şeful unei bande de criminali. Aiello a fost împuşcat de cîţiva indivizi necunoscuţi pe trotuarul din faţa casei numărul 205 de pe Kolmar Avenue din Chicago în momentul cînd ieşea din locuinţa lui Pasquale Prestigiocomo. Ucigaşii au tras o ploaie de gloanţe asupra victimei de la fereastra casei numărul 202 aşezată vizavi. În timp ce Aiello încerca să fugă prin ieşirea din spate, alţi ucigaşi au deschis focul de la fereastra casei numărul 4518 de pe West End Avenue.

Valachi împreună cu ceilalţi confraţi îl urmăreau pe Ferrigni zi şi noapte de la fereastră. În cele din urmă

și-au atins scopul. Conform procesului verbal aflat la poliția newyorkeză, în ziua de 5 noiembrie 1930, la ora 14,45 Steve Ferrigni, cunoscut sub numele de Samuel Ferraro și Alfred Mineo au fost împușcați în momentul cînd ieșeau din locuința lui Ferrigni din Pelham Parkway South numărul 759. Totul s-a petrecut în curte. Indivizi necunoscuți au tras din locuința numărul C-1, aflată în Pelham Parkway South numărul 760. Polițiștii au găsit în curte trei puști de vînătoare cu țeavă retezată. Făptașii au dispărut de la locul crimei, iar poliția nu a reușit să-i prindă.

Joe Valachi a declarat că Ferrigni și Mineo au fost împușcați de Buster din Chicago, de Girolamo Santucci, poreclit Bobby Doyle și de Nick Capuzzi, zis „Hoțul" cu arme de vînătoare, calibrul 12, după care s-au împrăștiat în toate direcțiile. Buster a avut ghinion și în același timp noroc : oprit fiind de unul din polițiștii care auziseră împușcăturile, a dat dovadă de prezență de spirit, spunîndu-i că s-a tras de pe partea cealaltă a străzii și a preferat să dispară.

JURĂMÎNTUL

Stăteau în mașină și nu scoteau o vorbă : Sally și Nicky pe bancheta din spate, Joe Valachi lîngă șofer. Au străbătut 140 de kilometri, trecînd printr-un ținut rustic. Apoi șoferul a oprit în fața unei case albe în stil colonial. De jur împrejur se întindea cîmpul, iar în spate pădurea. În față erau parcate cîteva zeci de mașini. Intrară înăuntru și se așezară. După cîteva minute a apărut un tînăr bine îmbrăcat care le-a spus :

— Vino, Joe. E rîndul tău.

Au traversat un culoar și au intrat într-o încăpere spațioasă. De jur împrejurul pereților erau așezate scaune, iar în centru o masă lungă de cel puțin zece metri, pregătită ca pentru un banchet. Farfurii, pahare, carafe șlefuite pline cu vin și aproape patruzeci de bărbați îmbrăcați în haine de sărbătoare. Joe Valachi a intrat. Toți s-au ridicat în picioare tăcuți și gravi. Valachi i-a trecut în revistă pe Tommy Luckese, Joe Profaci, Joe Bonanno, Joe Palisades care în realitate se numea Rosato, Nick Capuzzi, Bobby Doyle, Steve Runelli și „The Gap" Petrillo, care în urmă cu un an fusese eliberat de la Sing-Sing. În capul mesei stătea nașul Maranzano. Joe Valachi făcu cîțiva pași înainte.

— Ți-l prezint pe don Salvatore Maranzano, nașul care ne ajută să depășim toate greutățile.

Apoi făcu o reverență și spuse șefului :

— El este Joe Cago.

Se cunoșteau după porecle, iar el avea această poreclă din copilărie. Cînd era mic obișnuia să-și construi-

tască mașini din lăzi și cobora pe ele dealul. De aceea i s-a spus Joe Cargo („Încărcătură") după care porecla a fost deformată în Joe Cago.

Nașul Maranzano îi făcu semn să se așeze pe scaunul liber din dreapta sa. Valachi se așeză și după el ceilalți. Tînărul care l-a condus pînă aici așeză în fața lui un pumnal și un pistol. Toți se ridicară în picioare, se prinseră de mîini, iar nașul Maranzano spuse italienește :

— Pistolul și pumnalul te vor însoți din această clipă toată viața. De pistol și pumnal vei muri. Cu ce deget apeși pe trăgaci ?

— Cu arătătorul drept, răspunse Valachi.

— Fă palma căuș, porunci nașul. Apoi îi băgă în mînă un cocoloș de hîrtie și îi dădu foc. Flăcările îl ardeau și Valachi începu să smotocească ghemotocul de hîrtie.

— Repetă după mine : Dacă voi divulga secretul Mafiei, voi arde ca această hîrtie.

— Să ard ca această hîrtie, dacă divulg secretele Mafiei, repetă ascultător novicele.

— Vreau să fiu scurt, spuse nașul. Trebuie să ții minte cîteva principii. Trădarea Chestiunii noastre înseamnă condamnarea la moarte fără judecată. O relație cu femeia altul membru înseamnă tot moartea fără judecată. Sculați-vă în picioare. Ridicați degetele de la fiecare mînă.

Întinseră brațele și fiecare ridică unu, două sau cinci degete. Maranzano le numără.

— Douăzeci și patru, anunță el și începu să numere pe cei care stăteau în jurul mesei. Joe Bonanno, numit Joe Banană era al douăzeci și patrulea. Maranzano arătă cu degetul :

— El va fi nașul tău.

Joe Bonanno înconjură masa și se așeză lîngă Valachi.

— Arătă-mi degetul cu care o să apeși pe trăgaci.

Joe Cago întinse arătătorul mîinii drepte și Bonanno îl înțepă cu nu ac. Țîșni o picătură de sînge.

— Toți avem același sînge și formăm o singură familie. Sîngele ne leagă.

După terminarea ceremonialului, Valachi s-a așezat la masă. În sală a intrat un alt novice și totul s-a reluat.

— Apoi au luat pumnalul și pistolul și au adus mîncarea, a spus Joe Valachi. Nu văzusem nicăieri vreo femeie și m-am dus în bucătărie. Mi-am dat seama că nu e bine să-mi bag nasul acolo și am revenit la masă unde chelnerii serveau pe tăvi de argint spaghete cu usturoi și ulei de măsline ca antipasto, pui prăjit și cîteva feluri de friptură, whisky și vin. Au mîncat, au băut și s-au distrat. Maranzano a rostit un toast. Le-a mai spus că s-au întîlnit pentru că dușmanul și șeful bandei rivale, Joe Masseria, i-a condamnat pe toți la moarte. De aceea pe toți membrii „familiei" îi aștepta multă trudă. A vorbit apoi despre tactica de luptă cu adversarul și a recunoscut că banda în care Valachi fusese tocmai primit număra circa 500 de membri. Trebuiau să-și caute locuințe în diverse părți ale orașului, să joace rolul unor cercetași în recunoaștere și să fie mereu cu ochii larg deschiși. Fiecare urma să primească numărul de telefon al cartierului general la care erau obligați să comunice orice element nou apărut. Novicii erau repartizați pe lîngă membrii vechi, care își cunoșteau adversarii.

— Fiecare ați primit fotografia lui Masseria. El este cea mai importantă persoană. Vreau de asemenea să vă spun că incidentul din Pelham Parkway l-a pus în încurcătură. Habar n-are cum am aflat că și-a dat acolo întîlnire. E un avantaj, fiindcă pe toți ne suspectează și nu știe în cine poate sau nu să aibă încredere.

Ședința s-a terminat. Valachi împreună cu Dominick Petrilli și un alt novice s-au dus în apartamentul care le fusese pus la dispoziție în Bronx, River Parkway. Activitatea lor era aceea de a participa ca soldați obișnuiți la luptele dintre bande care se desfășurau pe străzile New-York-ului. Din cazul lui Lucky Luciano știm că Masseria și Maranzano nu au supraviețuit acestor

lupte, iar Luciano a devenit naș, preluînd conducerea cartelului crimei. Depozițiile lui Valachi în fața Comisiei de anchetă ne-au ajutat să completăm tabloul acțiunilor încă neelucidate ale Mafiei.

Valachi însuși avea niște socoteli pe care nu și le încheiase încă. Unul din oamenii lui Masseria, Joseph Rao îl acuzase că s-a coalizat cu banda rivală irlandeză în săvîrșirea unei tîlhării și a condus mașina în care tîlharii fugiseră de la locul respectiv. Această învinuire a fost cauza atacului săvîrșit asupra lui de către „La Tempa" în închisoare. Devenit membru plin al Mafiei, în „familia" sa guvernată de legea „unul pentru toți și toți pentru unul", Valachi a căutat un prilej să se răzbune. Acesta nu s-a lăsat prea mult așteptat.

În dimineața zilei cînd s-a mutat în locuința din Bronx River Parkway, a aflat de la unul din informatorii Mafiei că Joseph Rao și Big Dick Amato, doi dintre ucigașii lui Masseria, petrec zgomotos în restaurantul „Pompei" din Harlem.

Valachi l-a trezit imediat pe Shillitani, s-a așezat la volan și a plecat în Harlem. În fața localului care avea deja obloanele trase aștepta o mașină, iar Joseph Rao se pregătea să plece cu fata pe care o agățase. Valachi trecu încet pe lîngă pe lîngă ei și îi ordonă lui Shillitani să tragă din mers. Dar acesta încă buimac apăsă pe trăgaci fără să asigure pușca. Înțelegînd imediat ce s-a întîmplat, Valachi scoase pistolul și trase patru gloanțe, din care unul îl răni ușor în spate pe Rao. Valachi pricepu că a pierdut ocazia deoarece din restaurant ieșeau ultimii clienți. Acceleră și dispăru după cel mai apropiat colț de stradă.

Prima acțiune s-a încheiat în mod rușinos, dar nici următoarea acțiune organizată de temutul ucigaș Steve Runnelli nu a fost mai reușită. Între timp Valachi primise ordin să se mute în cartierul general al bandei din Yonkers ceea ce însemna că fusese avansat și îl aștepta un viitor promițător.

Într-o zi în timp ce se plimba cu Steve Runelli prin Harlem privirile lui Steve au fost atrase de o limuzină Lincoln și de șoferul ei.

— Întoarce și urmărește-l ! îi spuse lui Valachi.

— Cine e ? întrebă acesta.

În continuare a urmat o scenă obișnuită pentru anii aceia. Mașina lui Valachi a ajuns din urmă Lincoln-ul și Steve Runelli a deschis focul din mers. Șoferul limuzinei s-a ascuns în spatele volanului. Fără să știe dacă Steve l-a nimerit pe adversar, Valachi a accelerat vrînd să dispară. În momentul în care a depășit cealaltă mașină, bara din spate s-a agățat de bara din față a Lincoln-ului și l-a tras cîteva zeci de metri. Mai tîrziu a aflat că mașina era condusă de Paul Gambino, un gangster oarecare pe care glonțul lui Runelli l-a atins în pavilionul urechii. După ce au plecat, șoferul a tras lîngă trotuar și el a coborît, ascunzîndu-se în cea mai apropiată casă. Trebuie să mai adăugăm că în lumea interlopă americană Paul Gambino nu însemna nimic în comparație cu fratele său Carl.

Joseph Catania, cunoscut mai ales sub numele de Joe Baker era unul dintre adjuncții lui Masseria de care Maranzano voia să scape cu orice preț. Valachi a aflat despre acest plan de la gangsterul Buster din Chicago care i-a explicat că șeful îl urăște pe Baker deoarece în timpul prohibiției i-a furat cîteva încărcături de whisky strecurate prin contrabandă. Era o greșeală de neiertat și de aceea Joe Valachi a primit ordin să-l omoare.

Într-o dimineață geroasă și mohorîtă de ianuarie Buster împreună cu alți doi trăgători au intrat într-o casă goală din cartierul Fordham, așezată vis-a-vis de biroul unui consilier financiar care era mediatorul bancar al bandei lui Masseria. Baker venea aici în fiecare dimineață, stătea 10—15 minute, după care pleca cu un sac de hîrtie groasă, maro.

— E clar, el e ! spuse Valachi.

În fiecare zi la ora zece dimineața scena se repeta. Joe Baker venea cu mîinile goale și ieșea cu un sac, dispărînd după colțul străzii. Odată s-a aflat la șase pași de bătaia puștii cu țeavă retezată. Țintașii erau însă în dezavantaj fiindcă locuința de unde se pregăteau să tragă se afla la etajul cinci. Casa de vis-à-vis avea la parter un apartament nelocuit, pe lîngă ferestrele căruia Baker trecea în fiecare zi. Așa s-a întîmplat și în ziua respectivă. Numai că apartamentul se afla în curs de zugrăvire. Unul dintre trăgători îi păzea pe zugravi cu pistolul, iar Valachi și Buster s-au repezit la fereastră.

În fața biroului consilierului financiar Baker își lua tocmai rămas bun de la o femeie.

— E nevasta lui, zise Joe Valachi în timp ce femeia dădea colțul, îndreptîndu-se spre mașină. Valachi a urmărit-o de pe partea cealaltă a străzii și s-au auzit împușcături. După ce s-a întors totul se terminase. Să fi fost aceasta adevărul ? Ce rost avea să o urmărească pe doamna Baker ? Mult mai verosimilă pare ipoteza că nu a vrut să mărturisească că l-a omorît în mod mișelesc pe vechiul său prieten. Baker a murit în aceeași zi la spitalul din Bronx. Conform datelor circumscripției numărul 46 a poliției din New York care a înregistrat cazul sub numărul 125, în ziua de 3 februarie 1931, la ora 11,45 a fost omorît Joseph Catania alias Joe Baker în vîrstă de 29 de ani, domiciliat în Belmoth Avenue 2319. A fost rănit de șase gloanțe în fața casei cu numărul 647 de pe Crescent Avenue și a murit la „Fordham Hospital". Deși a fost conștient pînă în ultimul moment a refuzat să spună comisarului de poliție numele ucigașului.

Mafia i-a organizat lui Catania una dintre cele mai fastuoase înmormîntări din istoria acestei organizații criminale. Sicriul turnat în întregime din bronz a costat 15 000 de dolari, fiind cel mai frumos sicriu al unui mafiot. Cortegiul funerar organizat de cele mai cunoscute institute de pompe funebre din New York a fost constituit din 44 de camioane care transportau jerbe și buchete

de flori. Cea mai frumoasă piramidă din trandafiri albi și roșii, avînd patru metri înălțime a fost comandată și plătită de colegul lui Baker, Ciro Terranova. Sicriul a fost urmat de 10 000 de curioși. A fost un mare doliu și o mare ceremonie prin care Mafia și-a demonstrat puterea pe străzile New-York-ului.

Masseria era mort, Maranzano fusese și el omorît, iar Valachi s-a pomenit deodată șef. De aceea s-a sfătuit cu tovarășii săi ce să facă mai departe, iar Petrilli i-a spus să încalce legea și să intre în banda nașului Genovese. S-a întîlnit cu Vito Genovese la hotelul „Cornish Arms" din Sunset Street 23 și acesta a fost de acord să-l primească în serviciul său.

Pe străzi se comiteau mai departe asasinate. Gangsterii se răfuiau pentru socoteli mai vechi și mai noi. Conform raportului păstrat în arhiva comandamentului poliției new-yorkeze, în ziua de 10 septembrie 1931 cînd a fost omorît Maranzano, la ora 17,45 James Le Pore, cunoscut sub numele de Jimmy Marino a fost rănit mortal de șase gloanțe în momentul cînd se pregătea să intre în salonul de frizerie de pe Arthur Avenue 2400 din cartierul Bronx.

Poliția din New Jersey a comunicat la Centrală următorul raport : în ziua de 13 septembrie 1931 pe plaja golfului Newark Bay au fost găsite două cadavre, identificate mai tîrziu ca fiind ale lui Louis Russo și Samuel Monaco. Cei doi au fost grav răniți la cap și aveau gîtul tăiat. Erau legați cu funii de genul celor folosite la mutări de mobile, de capătul cărora erau atîrnate pietroaie. Monaco dispăruse de pe 10 septembrie cînd patrula de poliție a descoperit mașina lui părăsită pe Avenue 46, nu departe de Park Avenue. Cele două omoruri făceau parte din acțiunea de epurare obișnuită care însoțea preluarea puterii de către un alt naș. Cei mai fideli adepți ai nașului căzut în dizgrație trebuiau să moară fiindcă nimeni nu mai avea încredere în ei. Acesta era obiceiul Mafiei.

Vito Genovese făcea parte din familia condusă de Lucky Luciano. Odată intrat în banda lui, Valachi spera să facă o carieră rapidă, avînd în vedere că avea numai 26 de ani şi un trecut bogat. Avusese chiar prilejul să facă o faptă nobilă, ceea ce gangsterilor nu li se întîmplă în fiecare zi.

Alessandro Volero fusese condamnat la închisoare pe viaţă fiindcă îl omorîse pe fratele Ciro Terranova. După 14 ani a fost graţiat. Bineînţeles că se temea de răzbunare. Şi-a adus aminte însă de tînărul Valachi pe care îl iniţiase în închisoare în tainele meseriei şi îi ceru ajutor. Valachi îşi amintea ca de propriul său tată de bătrînul gangster care fusese eliberat la 28 aprilie 1933 din Sing-Sing. Se duse deci la naşul său şi îl rugă să-l ia sub protecţie pe Volero. Vito Genovese fu de acord ceea ce în ierarhia Mafiei însemna că Volero nu mai trebuia să se teamă de nimic, fiind din clipa aceea sub protecţie.

Allesandro Volero l-a invitat pe Valachi în familia lui, i-a mulţumit cu lacrimi în ochi, a organizat un banchet şi în faţa membrilor Mafiei l-a numit salvatorul său. A fost ultima lor întrevedere. Cei 14 ani petrecuţi în închisoare l-au convins pe Volero că ucigaşii nu duc o viaţă fericită. S-a întors în Italia unde a lucrat şi a murit în linişte.

O NUNTĂ ÎNTRE GANGSTERI

Chiar şi criminalii se îndrăgostesc, gangsterii se însoară, mafioţii au copii. Pe vremea cînd se ascundea de poliţie în podul casei lui Rein, Valachi era vizitat de Mildred, fiica şefului unei bande care fusese ucis. A fost o dragoste mare, la început tragică. Mama lui Mildred, fratele şi unchiul ei nu erau de acord ca tînăra de 22 de ani să se mărite cu un ucigaş plătit, deşi Valachi era un tînăr atrăgător cu viitor promiţător. La început a încercat s-o răpească pe fată, dar a procedat atît de neiscusit încît a fost prins. Disperată, Mildred a băut tinctură de iod fiindcă nu putea trăi fără Joe. Au dus-o la spital unde a fost salvată. Joe Valachi i-a cerut ajutor naşului Genovese care trebuia să fie de acord cu celebrarea nunţii, conform tradiţiei siciliene.

Obiceiurile importate în Statele Unite ne ajută să înţelegem gîndirea acestor oameni care pe de o parte sînt exagerat de bigoţi şi au o moralitate excesivă, dar pe de altă parte îşi omoară fără scrupule semenii. Această scară de valori răsturnată a fost adusă în Lumea Nouă unde împrejurările şi dorinţa de a rezista concurenţei i-au obligat să se apere şi să se protejeze reciproc. Desigur aceşti indivizi aveau înclinaţii criminale, dar mediul a jucat un rol important în modelarea caracterului lor. Se simţeau dezorientaţi şi izolarea i-a făcut să se strîngă ca o turmă de oi, atacată de lupi.

La început părinţii lui Mildred au încercat s-o determine să-şi schimbe hotărîrea, folosind bătaia. Sora ei, Rosa, şi-a strîns lucrurile şi a vrut să fugă de acasă

fiindcă se temea ca Mildred să nu fie omorîtă în bătaie. Ginerele nu corespundea gustului părinților: nu era destul de bogat și de puternic ca să devină șeful bandei al cărei cap fusese omorît. În plus bănuiau sau cel puțin îl suspectau că ar fi și el implicat în această afacere. Valachi l-a vizitat apoi pe nașul Genovese în biroul său de pe Thompson Street și lucrurile au luat o altă întorsătură.

— Te rog nu te enerva. Las' pe mine, i-a spus Vito. Știu eu ce e de făcut.

— O să-mi spui și mie?

— Firește. Vezi-ți de treaba ta și nu te îngriji de nimic. Nu te certa cu ei. Și nu te lăsa provocat. Abia așteaptă. Cunosc genul ăsta de fete. Au fost crescute ca niște păsări în colivie, nu au fost nicăieri și nu știu nimic. Singurul lucru care le este permis e să meargă la cinematograful din colț.

— După cîteva zile Vito m-a chemat la el și mi-a spus că sicilienii, adică unchii lui Mildred au cedat, a spus Joe Valachi. Vito i-a sfătuit să nu-și bage nasul în treburile altora. Dacă ei s-au putut însura cu nevestele lor, atunci și Joe o poate lua pe Mildred. Dacă nu le convine, înseamnă că nici unul dintre noi nu este pe placul lor. Le-a mai spus că el și Luciano vor veni la nuntă ca martori, sugerîndu-le astfel de partea cui se află. «Vreau să fac pentru tine încă ceva» mi-a spus apoi don Vito «Vreau să merg la ei acasă și să vorbesc cu mama fetei. Să-mi spui cînd vrei să mă duc». Într-adevăr s-a dus și le-a spus că își asumă întreaga răspundere. Bătrîna doamnă continua să facă obstrucții. După logodnă a trebuit să mai așteptăm 6 luni, timp în care nu aveam voie să rămîn nici o clipă singur cu Mildred. Puteam să o vizitez acasă o singură zi pe săptămînă și anume duminica.

Trebuie să recunosc că eram cît pe aci să renunț. Duminica cînd îi vizitam, nu aveam de loc prilejul să rămînem singuri. După ce mîncam, toți rămîneam să stăm la masă. Așa trebuia să ne distrăm. Dacă ne așezam pe canapea prea aproape, găseau de fiecare dată un motiv să o scoată din cameră. Nu știu cum am putut rezista. Nunta a fost fixată pe 18 septembrie 1932.

Cununia a avut loc la biserică. Preotul i-a binecuvîntat, iar mirii și-au schimbat verighetele. În rîndurile din spate stăteau ucigașii Mafiei. Purtau cilindru negru și își ștergeau ochii de emoție. După nuntă au plecat cu taxiurile.

Avenue 52 se află aproape de Broadway, iar restaurantul „Grădina cu palmieri" are o sală mare care se închiriază cu 1.000 de dolari pe noapte. Pentru anii treizeci era o sumă destul de mare, dar familia a plătit fără să crîcnească.

— Am angajat două orchestre, a continuat Valachi, pentru ca oaspeții să poată dansa fără oprire. La masă am mîncat mii de sandviciuri, pizza și pateuri de 500 de dolari. Deși ne aflam în plină prohibiție, am băut mult vin și whisky, iar de la un tînăr am primit cadou 25 de butoaie cu bere. Nunta a avut loc la un an după moartea lui Maranzano, a cărei amintire rămăsese încă vie în memoria noastră. De aceea trebuia să mă gîndesc cu mare grijă pe cine invit la nuntă. Totul a reușit foarte bine. A venit multă lume și cei care nu au putut participa, au trimis plicuri cu bani.

Vito Genovese nu a putut veni la biserică și l-a trimis în locul său pe Tony Bender. Dar în schimb a venit la masă. Printre invitați se aflau Tommy Brown și Tom Cagliano iar Charles Lucky, Willie Moore, Frank Costello, Joe Bonanno și Joe Profaci au trimis plicurile. Frații Rao au venit personal ca și Doc care făcea parte din vechea bandă a lui Maranzano. În rîndul nuntașilor se mai găseau Albert Anastasia, Carlo Gambino, Bobby Doyle, Tommy Rye, Frank Livorsi, Joe Bruno, Jerry, fratele lui Willie Moor, Johnny D., Pete Tuggins, The Gap, Mike Miranda și toți băieții din banda lui Bender. Mai erau acolo și băieții din gașca mea. Acum nu pot să-mi amintesc de toți, dar știu că sala era plină.

Apartamentul a fost închiriat și mobilat din banii primiți la nuntă din care ne-au mai rămas 3800 de dolari. Singurul lucru care nu mi-a plăcut a fost că Mildred a închiriat un apartament în Brigs Avenue, la cîțiva pași de Moshol Parkway unde locuia mama ei".

Toți s-au purtat la nuntă foarte distins, nu au vorbit de treburi profesionale, s-au îmbrățișat, s-au sărutat pe amîndoi obrajii după obiceiul sicilian și au zîmbit fericiți cînd au urat tinerilor căsătoriți fericire și casă de piatră. Toți erau criminali potențiali condamnați la scaunul electric. Cum a putut fi posibilă o asemenea mutație de valori morale ?

Mafioții puteau să ducă o viață de familie normală ? E de mirare, dar puteau. Femeile se supuneau regimului foarte sever aflat în vigoare în Sicilia și în toată Italia : stăteau acasă și își educau copii în frica lui dumnezeu și cu respect față de capul familiei. Ce-i drept, tatăl era ucigaș și tîlhar, dar familia îl stima, îl aprecia și chiar îl idealiza. Problemele profesionale nu aveau nimic comun cu viața particulară. Ucigașul care cu o seară înainte își omorîse un concetățean, mergea duminica la biserică cu familia și se ruga cu pioșenie. Bineînțeles toate acestea erau valabile atîta timp cît nu apărea un polițist cu mandatul de arestare în buzunar sau un automobil încărcat cu pistolarii concurenți care îl obligau pe venerabilul cap de familie să pună mîna pe armă și să-și croiască drum spre libertate.

Joe Valachi se însurase și își petrecea liniștit luna de miere. Dar a sosit și timpul să muncească : a primit ordin să comită primul omor. Tony Bender, superiorul lui îl chemă la el :

— Joe, ai noroc. Băiatul se numește Little Apples și are în jur de 22 de ani. Îl cunoști ?

— Nu.

— E bine. Merge foarte des la cafeneaua de pe Avenue 110.

— De ce ?

— Nu întreba. Nu are nici o importanță. Dar fiindcă

ești la primul tău omor, o să-ți spun și motivul. Little Apples a avut doi frați care cu mulți ani în urmă s-au certat cu Luciano și Genovese, iar acum e posibil ca Little Apples să vrea să le răzbune moartea.

— Mi-e indiferent dacă știu sau nu de ce trebuie să-l omor.

Aceste vorbe denotă un cinism incredibil chiar dacă pe vremea aceea în Statele Unite viața nu costa prea scump ; și mai de neînțeles sînt însă metodele și modul de pregătire a crimei.

Persoana care primea ordin să împuște pe cineva putea acționa după metodă proprie, dar răspundea în același timp de executarea ordinului. Conform comunicatului poliției în ziua de 23 noiembrie 1932, în jurul orei 21,30 a fost ucis un anume Michael Reggione, zis Little Apples. Poliția l-a găsit cadavrul în coridorul casei numărul 340 de pe Avenue 110. Cauza morții : împușcături în cap. Făptașul necunoscut.

Joe Valachi și-a ales cu grijă oamenii care să-l ajute să comită primul omor : Pete Muggins și Johny D. fuseseră invitați la nunta lui. În plus intraseră în banda lui Luciano odată cu el. Ca șef, Valachi a pus la punct o întreagă tactică. A început să frecventeze cafeneaua respectivă, a stat de cîteva ori la masă împreună cu Little Apples și au băut cafea. În acest timp Valachi căuta cu coada ochiului un loc potrivit unde să-și poată omorî victima în liniște. La cîteva blocuri depărtare se afla o casă veche și urîtă cu o curte interioară. Parterul era nelocuit. În curte ducea un coridor lung și întunecat. Acolo trebuiau să aștepte Muggins și Johny D.

În ziua de 25 noiembrie 1932, în jurul orei 21,00, Valachi s-a întîlnit cu Michael Reggione, poreclit Little Apples.

— Bună îl salută, intrînd în cafenea. Apoi își comandă o cafea și-l invită la plimbare.

— Unde ?

— Am auzit că prin apropiere se turnează un film.

— Unde ?

— Foarte aproape de aici.

— Bine, hai să mergem. Oricum n-am nici un program.

Valachi a declarat că el nu a tras, ci a condus numai victima în raza de bătaie a celor doi trăgători. Nimeni nu a putut dovedi vinovăția lui Valachi și a celorlalți doi care nu și-au recunoscut vina.

— Am făcut cîțiva pași în urma lui și apoi am auzit niște împușcături, a declarat Joe Cago în fața Comisiei de anchetă, iar pe ecranele televizoarelor a apărut un domn serios care avea neplăceri.

— Domnule Valachi ce ați făcut după ce Michael Reggione a fost împușcat ?

— Ce să fac. M-am dus acasă. Era destul de tîrziu și de la nuntă trecuse numai o lună. Nu voiam să-i dau prilejul lui Mildred să creadă că-o înșel.

Ducea o viață obișnuită de bandit, trăia din speculații necinstite de pe urma curselor de cai, paria pe caii care trebuiau să cîștige, deoarece cursa era dinainte aranjată, era implicat în rețeaua jocurilor de noroc prohibite care îi aduceau încasări de sute de mii de dolari, primea mită de la oamenii de afaceri pe care îi șantaja prin amenințări. Se afla în plină activitate în timp ce cariera marelui naș mafiot Lucky Luciano a urcat vertiginos și apoi a decăzut. A trăit epoca de glorie și declin a multor alți mafioți, cîștiga și cheltuia repede dolari cîștigați ușor. În 1950 avea o asemenea poziție încît soția i-a spus :

— A venit timpul să ne gîndim să avem o casă a noastră.

Era perioada cînd majoritatea gangsterilor înstăriți se mutau la țară, își cumpărau vile ostentativ de luxoase în cartierele miliardarilor și simulau că sînt oameni de afaceri cu conștiința curată. Mildred Valachi a început să-și caute singură terenuri imobiliare.

— Joe, am găsit o casă în Yonkers care-mi place, i-a spus sotului ei.

— Dacă îți place ție, înseamnă că o să-mi placă și mie.

— Dar costă 28 000 de dolari.

— E în regulă Milli. Uite, îți dau acum un avans de 5000 de dolari.

Joe Valachi trăia o viață liniștită, avea o căsnicie reușită și un băiat bun care nu bănuia de loc cu ce se ocupă tatăl său. Ca mulți alți emigranți de origine italiană, Valachi a devenit proprietarul unui restaurant care se numea „Lido".

— Băiatul meu a terminat una dintre cele mai bune școli din New York se mîndrea Valachi. Se numește Mount St. Michael. Dacă îmi aduc bine aminte plăteam o taxă școlară de 1600—1800 de dolari anual. Era o școală cu internat așa încît băiatul venea acasă numai în vacanță. Vroiam să fie cît mai departe de străzile New-York-ului.

După ce a terminat, l-am întrebat dacă vrea să continue învățătura. Voia să se facă mecanic, dar nu a reușit. I-am făcut rost de o afacere bună. Nu vreau să intru în amănunte, dar poate să trăiască din ea toată viața și după cîte am auzit se descurcă bine. S-a însurat și eu i-am construit trei camere în casa mea din Yonkers. Cele trei camere m-au costat 10.000 de dolari. Alți 2500 de dolari am cheltuit pentru marchiză și în general am avut destule probleme cu bunurile astea imobiliare. Cei care au casă știu ce înseamnă asta. Apoi am mai construit un gard, am sădit copaci, am turnat beton pe aleea de la intrare, am zugrăvit casa în exterior și interior, alegîndu-mi cele mai frumoase culori. Mă pricepeam la treburile gospodărești și de aceea munceam ori de cîte ori eram acasă. În linii mari casa m-a costat în jur de 40.000 de dolari, dar de fapt valorează mai mult. Este casa frumoasă din colț de pe Shawnee Avenue 45.

Pentru vecinii mei am fost totdeauna un gentleman. Bineînțeles că au întrebat-o pe Mildred cu ce mă ocup fiindcă mă vedeau de multe ori acasă. Le-a zis că sînt proprietarul restaurantului „Lido" și toți au început să-l

frecventeze și să-i laude bucătăria. Era un local onorabil. Orice femeie neînsoțită putea intra în el, iar dacă cineva îndrăznea să se lege de ea, era dat afară pe ușă. Cînd îmi aduc aminte de aceste timpuri pot spune cu inima împăcată : sînt fericit că mi-am crescut băiatul în așa fel încît să nu aibă nimic comun cu viața pe care am dus-o eu.

Credea că a reușit în viață și că nunta a fost începutul unui viitor luminos. Dar se înșela.

CUM SE COMANDĂ O MOARTE

În arhiva departamentului de poliție din New Jersey se păstrează documente în legătură cu evenimentele care s-au petrecut la 4 octombrie în restaurantul „Lido" patronat de Joe Valachi. În jurul orei 11,00 dimineața în sala principală a fost găsit trupul neînsuflețit al lui William Moretti. Avea capul ciuruit de două gloanțe. În momentul cînd s-a comis crima în restaurant se aflau trei albi : unul stătea la bar și ceilalți doi la o măsuță. Omul de la bar, pe care poliția l-a identificat a fi John Robilotto, zis Johnny Roberts, părăsise pentru o clipă restaurantul și se întorsese cu Moretti, pe care l-a prezentat celor doi albi. Singurii martori au fost soția proprietarului și ospătărița care se aflau la bucătărie cînd s-au auzit detunăturile. Au fugit în stradă. Vizitatorii dispăruseră. Moretti stătea întins pe jos. Ospătărița a declarat cu destulă nesiguranță că unul din cei trei se numea Robilotto. Pe tejgheaua barului rămăseseră două pălării de pîslă. Una din ele avea insigna unei curățătorii de pe Avenue of the Americas din New York. Această veste a ajuns prematur la urechea ziariștilor care au dat-o publicității. Poliția a făcut o descindere la curățătorie, dar copia comenzii de curățat pălării dispăruse. În 1952 Robilotto a fost tradus în fața instanței, acuzat de omor și trimis în spatele gratiilor. În ziua de 14 octombrie Joe Valachi împreună cu alți cîțiva au fost citați de tribunal și interogați de criminaliștii poliției statului New Jersey. El a declarat că nu i-a văzut niciodată pe Robilotto și pe ceilalți indivizi inculpați de omucidere și a fost scos de sub acuzare din lipsă de probe.

Willie Moretti era un gangster solitar. Crescuse în „familia" lui Luciano, alături de Frank Costello şi nu o dusese de loc rău. Mai tîrziu s-a mutat la New Jersey şi a devenit independent. Avea în subordine circa 50 de criminali care furau, jefuiau şi practicau ilegal loteria. Pe nimeni nu deranja lipsa colaborării lui cu „familiile" mari. Numai că a avut ghinion. Ca şi Al Capone s-a îmbolnăvit de sifilis. Boala nu ajunsese la ultimul stadiu cînd apar manifestări de demenţă, dar avea momente cînd nu ştia ce spune ceea ce era un lucru foarte dăunător. Frank Costello a ordonat să fie transportat imediat la spital, unde a rămas sub controlul medicilor.

Moretti era periculos. Putea să deconspire multe lucruri deoarece era internat în ospiciu cînd senatorul Estes Kefauer a început seria de audieri în faţa subcomisiei Camerei Reprezentanţilor. Frank Costello era convins că a scăpat de orice pericol, dar senatorul Kefauer nu s-a lăsat bătut, şi Moretti însoţit de medic şi de un singur infirmier a compărut în faţa organelor anchetatoare. A depus mărturie, dar nu a dat nimic în vileag, scornind tot felul de minciuni cusute cu aţă albă. Era clar că nu ar fi lipsit mult şi ar fi început „să cînte". În ultimul timp devenise vanitos şi vorbea mai mult decît trebuia fiindcă se bucura de atenţia ziariştilor care îi publicau numele în cronica neagră sau pe primele pagini ale ziarelor.

Să fi fost acesta motivul pentru care l-au omorît? Nu era o treabă prea uşoară să comanzi moartea unui membru atît de iubit şi plin de merite al cartelului crimei cum era Willie Moretti. Nimeni nu-l învinuia că nu se afla mereu în deplinătatea facultăţilor mintale şi considerau că a avut ghinion, îmbolnăvindu-se.

Frank Costello şi Vito Genovese îşi disputau puterea şi se pregăteau în tăcere de luptă. Cînd a fost vorba de viaţa lui Willie Moretti au ocupat tot poziţii diferite. Vito Genovese ştia foarte bine că moartea lui Moretti l-ar putea ajuta să urce pe cea mai înaltă treaptă şi de

aceea îşi pregătea terenul. A supus consiliului suprem al Mafiei propunerea de lichidare a lui Moretti şi nimeni nu a fost împotrivă.

Atunci cînd se luau asemenea hotărîri unul sau mai mulţi trăgători erau desemnaţi să ducă la îndeplinire sentinţa. Omorîrea lui Willi Moretti a fost o excepţie. Fiecare avea ocazia să-l împuşte pe naşul bolnav şi prin această crimă să crească în ochii şefului. John Robilotto, numit Johnny Roberts, fost asociat al lui Valachi în multe acţiuni comune, membru al firmei Murder Inc. condusă de Anastasia, a găsit împreună cu alţi confraţi prilejul să-l împuşte pe Moretti, care devenise periculos. Valachi a declarat anchetatorilor că nu avut nimic comun cu acest asasinat. Poliţia nu a reuşit să găsească probe. Willie Moretti a avut o înmormîntare frumoasă, cu multe jerbe şi caruri funerare. Vito Genovese avea calea deschisă spre putere.

Greenwich Village este un cartier neamerican al New York-ului care prin arhitectură şi atmosferă aminteşte puţin de Franţa. Greenwich Village este cartierul artiştilor, dar şi al bogătaşilor care şi-au construit aici vile. Cartierul are restaurante bune, iar personalităţile proeminente îşi dau întîlnire în cluburi luxoase. În Thompson Street se află cunoscutul local „Rocco". În septembrie 1952 Tony Bender şi Joseph Valachi stăteau la o masă unde îşi comandaseră „sauté Stroganoff".

— E vorba de Gianni, spuse Tony Bender.

— Eugenio? Ce e cu el? îl întrebă Valachi.

— A trădat.

— Cum adică?

— A vorbit.

— Cu cine?

— Cu agenţii de la «Narcotis Bureau».

— Despre heroină?

— Da.

— Cine ţi-a spus, Tony?

— Vito care a aflat de la Lucky Luciano. El spune

că e cel mai mare porc și copoi din lume care ne toarnă de cîțiva ani buni.

— Nu se poate !

— Ba da. Trebuie să-l lichidăm. Pe el și pe cei care țin cu el.

Ospătarul a adus sticla de Chianti comandată, le-a arătat eticheta și a turnat în pahare. Joe Valachi părea preocupat.

— De ce îmi spui mie toate astea ?

— Știu că i-ai împrumutat niște bani.

— Cîteva mii și ce-i cu asta ?

— Gene a venit din Italia și s-a dat la fund. Nu-l putem găsi de loc.

— Și tocmai eu trebuie să-l caut ?

— Da. Tocmai tu, Joe. Pe tine nimeni nu te poate bănui, cel mult își închipuie că vrei să-l cauți ca să-ți dea banii înapoi. Ești de acord să-l cauți ?

— O să-l găsesc, spuse Joe Valachi. Mai îrziu el a invocat ca scuză că nu avea cale de ales.

Gianini era într-adevăr un trădător. L-au prins în 1942, i-au dovedit că se ocupă cu traficul de stupefiante și l-au condamnat la 15 luni detenție. În închisoare s-a înmuiat și s-a lăsat convins de agenții de la Narcotics Bureau să colaboreze cu ei. După ce a fost pus în libertate a revenit la vechile obiceiuri cu deosebire că le vindea uneori agenților cîte un pont valoros. De aceea era lăsat în pace și dacă se întîmpla să-l prindă poliția invoca motivul că lucrează pentru Narcotics Bureau.

În 1950 Eugenio Gianini a plecat în Europa. Mai întîi s-a stabilit în Italia unde vindea la negru penicilină, sulfamidă și alte medicamente care pe vremea aceea se transportau en gros cu navele din Statele Unite. În plus vindea dolarii americani atît de căutați pe vremea aceea, mai bine zis îi falsifica. Cîștiga în felul acesta sume uriașe și cumpăra heroină pe care o strecura prin contrabandă în S.U.A. Era o tranzacție bine gîndită. A fost urmărit de poliția italiană și arestat pentru punerea în circulație de dolari falși. În timpul detenției preventive

a scris în Statele Unite să fie salvat. Era conștient de propria sa valoare și își închipuia că va scăpa ușor. Era totuși cetățean american, iar Italia era o putere înfrîntă. Chiar și în detenție preventivă a încercat să facă negoț cu heroină. Pe urmă treburile s-au încurcat și Gianini a intrat la apă. După ce a fost citat în fața tribunalului pentru trafic cu bancnote false, principalul martor al acuzării a schimbat depoziția și inculpatul a fost pus în libertate. Desigur nu degeaba, iar Lucky Luciano era convins că la mijloc e o trădare. După ce s-a întors la New York, Gianini a început să fie urmărit de agenții de la Narcotics Bureau.

Valachi a primit ordin să-l găsească. După ce a făcut rost de adresa trădătorului, totul a mers ca pe roate. Și-au fixat întîlnire în cartierul Bronx la colțul dintre Castle Hill Street și Westchester Avenue, la cîteva blocuri depărtare de restaurantul „Lido". Valachi care se uita prudent în toate părțile a observat că aproape de intersecție staționa o mașină străină din care nu a coborît nimeni. I-a aruncat o privire cu înțeles lui Gianini și l-a tras în cel mai apropiat bar :

— Am impresia că ești urmărit.

— De unde știi ?

— După miros. Ar fi mai bine să ne despărțim. Ne reîntîlnim peste cîteva zile.

Gianini s-a urcat în mașină și a dispărut, iar mașina străină a plecat în aceeași direcție. Valachi s-a ascuns în gangul de la intrare.

Cea de-a doua întîlnire a avut loc la barul „Casbah". Trăgătorii care să-l împuște pe Gianini fuseseră desemnați : Pasquale, Joseph Pagan și nepotul lui Fiore Siano, poreclit Fury. Valachi a venit la întîlnire cu Pagan pentru ca acesta să-și cunoască viitoarea victimă. A făcut prezentările și au petrecut cîteva ore împreună la un pahar de whisky. Gianini a mărturisit că a rămas lefter. Valachi i-a dat 100 de dolari ca să aibă cu ce să se distreze în continuare și a plecat.

Gianini era jucător pasionat. La New York jocurile de noroc erau prohibite și fiecare proprietar de cazinou trebuia să verifice dacă la mesele acoperite cu pluș verde nu stau spioni. De aceea amatorii preferau să se întîlnească într-un local de noapte unde beau ceva în timp ce crupierul îi fila discret ; după ce acesta se asigura că totul e în ordine le spunea unde trebuie să meargă. Apoi fiecare urca în mașina lui și se întîlneau la locul stabilit.

Gianini a fost invitat la localul de noapte „Gold Key Club" din centrul Manhattan-ului. Valachi pregătise acțiunea în cele mai mici amănunte. Nu departe de casa unde trebuiau să se adune jucătorii așteptа o mașină care trebuia să transporte ucigașii într-un loc sigur. Cei doi trăgători au primit ordin să pîndească victima în fața sălii de joc. În seara zilei de 18 septembrie 1952 Valachi împreună cu frații Pagan și cu nepotul lui, Sian, au plecat să cerceteze terenul. Au văzut intrarea în casă și coridorul prin care trebuiau să ajungă în curte ca să iasă prin spate în Avenue 111 unde îi aștepta mașina.

La 20 septembrie Valachi a dat ordin de executare, iar el și-a creat un alibi perfect, petrecîndu-și toată seara în restaurant alături de ceilalți 23 de clienți. S-a dus acasă abia în jurul orei patru dimineața după ce a primit telefon de la nepotul Siano că s-a întîlnit cu mătușa și pleacă pentru cîteva zile din New York.

La ora 6,00 dimineața patrula de poliție a descoperit cadavrul lui Eugenio Gianini, în vîrstă de 42 ani, domiciliat în Avenue 282. A fost găsit pe trotuar în fața casei cu numărul 107 ucis de două gloanțe trase în cap. În timpul anchetei s-a dovedit că schimbul de focuri s-a produs pe Avenue 2, nu departe de intersecția cu Avenue 112, iar ucigași au cărat victima de la locul crimei. Poliția a emis mai multe mandate de arestare împotriva martorului Gianini.

A rămas o enigmă de ce ucigașii au cărat cadavrul atît de departe. La început în cercurile mafiote au apărut diferite speculații, printre care aceea că proprietarii

cazinoului secret n-au vrut să atragă atenția asupra localului. Oricum plătiseră polițiștilor locali suma de 10 000 de dolari pentru ca aceștia să treacă neobservat cazinoul unde la miezul nopții se adunau indivizi necunoscuți. Abia după mulți ani Valachi a mărturisit adevărul. Gianini zăcea întins pe trotuar și vlăjganii care supravegheau sala de joc au observat că mai respiră și l-au băgat în mașină ca să-l transporte la cel mai apropiat spital „Flower and Fifth Avenue Hospital" așezat la colțul dintre Avenue 106 și Avenue 5. Pe drum rănitul a murit și cadavrul lui a fost lăsat pe stradă.

În timpul cercetărilor poliția nu a aflat prea multe lucruri. Nimeni nu era dispus să vorbească, nici măcar portarul care presărase balta de sînge cu nisip. În 1965 Joseph Pagano a fost condamnat la 5 ani închisoare pentru trafic de droguri. Nepotul lui Valachi, Fiore Siano, fusese văzut la sfîrșitul lui aprilie 1964 în „Pizzeria Patsy" de pe Avenue 1, după care a dispărut cu desăvîrșire. Pasquale Pagano a ajuns de cîteva ori la închisoare, dar de fiecare dată a stat cîteva luni. Acesta nu a fost singurul omor comis la comandă de frații Pagano și Fiore Siano, el constituind un preludiu dramatic și neobișnuit în istoria Mafiei. Vito Genovese locuia cu soția sa într-un apartament spațios din Atlantic Highlands din New Jersey. Nu se împăcau deloc și ea a intentat acțiune de divorț, invocînd motivul că nu poate trăi alături de un gangster lipsit de scrupule. A declarat că soțul ei are venituri uriașe ilegale, iar în procesul verbal au fost consemnate numele băncilor americane și europene în care avea depuși bani. Soția lui a declarat că așa zisa „loterie italiană" ilegală îi aducea un venit de circa 20—30 000 de dolari săptămînal ceea ce era o învinuire gravă adusă Mafiei. După pronunțarea hotărîrii de divorț, Vito Genovese nu a fost condamnat la detenție preventivă fiindcă avea relații și bani suficienți ca să mituiască organele anchetatoare.

Soția lui Genovese era proprietara cîtorva localuri de noapte în Greenwich Vilage. Șeful ei, Steve Franse îl

învinuise pe Vito Genovese că nu avusese grijă de soția lui cît timp fusese plecat în Italia. De fapt acesta nu era decît un pretext ca să se răzbune pe Franse. Tony Bender a primit ordin să-l ucidă, iar acesta l-a transmis mai departe lui Valachi, invocînd motivul că Frank este un porc. Data execuției trebuia comunicată la telefon de Tony Bender.

„Am așteptat 16 nopți în restaurantul meu și de fiecare dată Tony m-a sunat că pot merge acasă", a mărturisit Valachi. „Într-un tîrziu mi-a ordonat să rămîn. Am închis restaurantul, am tras obloanele și am început să aștept. După ora 4 dimineața cineva a bătut la ușă. Am deschis și înăuntru au intrat Pat Pagone, Fiore și Steve Franse.

— Bună, Joe, spuse Pat. Vreau să-i arăt lui Steve localul tău.

M-am așeza la bar, am început să prepar cîteva cocteiluri și să discutăm despre afaceri. Am traversat apoi restaurantul și am intrat în bucătărie. Steve era mic și Pat foarte înalt. L-au atacat pe la spate, imobilizîndu-l cu o mișcare tipică, practicată de polițiști, iar Fiore l-a lovit cu toată puterea în față și în burtă. Apoi l-au snopit în bătaie. După cîteva minute se isprăvise cu el.

Mortul a fost transportat cu mașina în Manhattan. A doua zi, pe 19 iunie 1953, cu puțin timp înainte de ora 10, patrula de poliție a găsit cadavrul pe bancheta din spate a propriului său automobil în fața casei cu numărului 164 pe Avenue 164. Mortul a fost identificat în persoana lui Steve Franse, în vîrstă de 58 de ani, domiciliat în Bronx, pe Grand Concourse 1777. Cauza morții : sugrumare. Avea fața și trupul tumefiat și o coastă fracturată.

Nici despre cea de-a treia crimă nu s-a știut prea mult pînă în momentul cînd a depus mărturie Valachi. Conform consemnării din arhivele poliției newyorkeze în ziua de 3 decembrie 1953, la ora 3,30 dimineața trei albi necunoscuți, cu ochelari negri au intrat în grillbar-ul

numărul 634 de pe East Avenue 183, aparținînd lui Albert Maurielli și l-au împușcat pe Dominick Petrilli.

După cum știm Petrilli era prietenul lui Valachi. În 1942 fusese condamnat, iar după ispășirea pedepsei a fost exilat în Italia deoarece nu avea cetățenie americană. La sfîrșitul anului 1953 „The Gap" s-a întors în Statele Unite și s-a strecurat ca spion printre membrii Mafiei. Tony Bender i-a comunicat lui Valachi să-l anunțe imediat ce apare Petrilli, atrăgîndu-i atenția că „The Gap" ar putea să aibă în buzunar un magnetofon pe care să înregistreze convorbirea pentru Narcotics Bureau.

Petrilli a venit la „Lido" beat și l-a îmbrățișat pe Valachi, mărturisindu-i :

— Am sosit exact acum. Vin direct de pe vapor. Vrei să știi de ce te-am căutat ? Ești sau nu prietenul meu ? Nu mai puteam rezista în Italia. Trebuia să plec. Știi ce înseamnă să călătorești 27 de zile în cala unui cargou. Și pe deasupra am mai și plătit 3000 de dolari.

— Bine, dar acum ce-i de făcut ?

— O să rămîi uimit. Vreau să mă pui în legătură cu Vincent Maur și cu Paddy Moccio care lucrează pentru Bender. Toți ne vom îmbogăți. Joe, am aflat de un transport uriaș de material, destinat să ajungă în Cuba. Putem pleca acolo împreună.

Valachi își aduse aminte de cuvintele lui Bender și în timp ce îl desfăcea la haină se convinse că nu are nici un magnetofon. Apoi îi spuse că New-York ul este un oraș prea fierbinte pentru el și îl sfătui să plece singur și imediat în Cuba. În filmul „Depoziția lui Valachi" care a fost turnat după o versiune prelucrată a depoziției lui Valachi apare următoarea convorbire între proprietarul restaurantului „Lido" și Bender.

— Mai e acolo ? întrebă Tony Bender.

— Nu, a plecat deja.

— De ce nu m-ai sunat cînd mai era acolo ?

— Ți-am spus că nu vreau să am de-a face cu el.

— Nu ți-a spus unde se duce ?

— Nu.

26 c. — 618

— Ce părere ai despre asta ?

— Mi-a spus tot ce mi-ai spus că va spune.

Valachi a închis restaurantul și s-a dus acasă să se culce. Dimineața l-au trezit din somn doi detectivi care au început să-l interogheze. I-au spus că „The Gap" Petrilli a murit. Valachi nu știa nimic, dimpotrivă aflase de la polițiști că în seara aceea Petrilli jucase cărți la barul lui Maurielli. După ce a cîștigat suma de 1300 de dolari în local au intrat trei indivizi necunoscuți. Cum i-a văzut imediat și-a dat seama despre ce e vorba. A încercat să fugă prin WC-ul de bărbați, dar a fost prins și imobilizat, astfel încît nu a mai putut ajunge la fereastra deschisă.

Băieții au dispărut și partenerul de joc i-a sustras din buzunar toți banii pierduți. La cercetarea martorilor, nimeni nu a observat și nu și-a adus aminte de nimic. Așa se întîmplă cînd mafioții se răfuiesc între ei.

ARIPI DE ÎNGER

Joe Valachi era proprietarul legal a trei restaurante, a unei fabrici textile și a unei întreprinderi care plasase sute de automate cu jetoane în barurile de noapte, pasajele și holurile hotelurilor. În fața camerelor de luat vederi a părut sincer și umil ca un preot. În realitate a mințit și nu a clarificat sau a învăluit în ceață o serie de cazuri de omoruri. Declarațiile lui deschise și părerea de rău erau doar cuvinte bine alese.

A evitat în toate felurile să facă cele mai mici destăinuiri în legătură cu amestecul lui în traficul ilegal de stupefiante, iar ceea ce a destăinuit pe un ton smerit erau fapte de mult cunoscute agenților de la Narcotics Bureau. În felul acesta mult promisele și senzaționalele destăinuiri ale mafiotului numărul 1 nu au fost decît un pretext pentru ca ministrul justiției Robert Kennedy și directorul F.B.I. J. Hoover să-și facă reclamă, fiecare din motive diferite.

Joe Valachi nu era un înger, ci dimpotrivă în 1956 suferise o condamnare la 5 ani închisoare pentru trafic ilegal de stupefiante, dar după înaintarea cererii de recurs a fost pus în libertate pe cauțiune.

Culisele uneia dintre „tranzacțiile cinstite" ale Mafiei în domeniul traficului cu heroină nu au fost descoperite decît cu cîțiva ani în urmă, ceea ce ne-a permis să aflăm legile acestei „societăți onorabile", conform cărora învinge cel care e mai puternic și mai viclean.

Într-o zi Valachi a aflat adresa unui furnizor ieftin de heroină de la un vechi prieten, Salvatore Shillitani

care cu mulți ani în urmă participase la ceremonialul primirii lui în cartelul crimei. Numele furnizorului era Dominique Reissent, de origine corsican și locuia în Marsilia.

— Joe, există condiții avantajoase, spuse Salvatore Shillitani, poreclit Sally Shiel. Un kilogram costă 2500 și noi îl putem vinde pe scară mare și fără risc cu 11 000.

Era un cîștig onorabil și Joe Valachi s-a înțeles cu amicul său să-l trimită pe Pat Pagan în Franța ca să finalizeze tranzacția. Deoarece era o acțiune secretă au rupt un dolar în două jumătăți : o jumătate au trimis-o lui Dominique la Marsilia, iar cealaltă i-au dat-o lui Pat. Cei doi au pus jumătățile una lîngă alta, fiind astfel siguri că pot acționa fără nici un risc. Au perfectat expediția și au înceupt să aștepte primirea avizului la New York.

— A sosit nevasta lui Dominique, i-a telefonat peste cîteva săptămîni Pat Pagano lui Valachi. Locuiește la hotel și vrea să ne întîlnim.

— Întîlniți-vă și țineți-mă la curent.

Doamna Reissent cerea un avans de 8 000 dolari pentru 15 kilograme de heroină ceea ce reprezenta o sumă considerabilă. Valachi era întotdeauna prudent. Știa că nașului Genovese nu-i place ca subalternii lui să trateze pe cont propriu, deoarece exista riscul ca o eventuală descoperire a lor să conducă poliția pe urmele altor membrii ai Mafiei. Valachi a dat dovadă de abilitate, propunîndu-i lui Tony Bender să particpe la această acțiune. Bender și-a făcut repede în minte socoteala cît de avantajoasă este pentru el afacerea și i-a dat lui Valachi suma de 8 000 dolari cerută de doamna Reissent la care a mai adăugat 1 000 de dolari pentru cheltuieli.

După patru săptămîni Valachi a fost informat că nava „United States" va acosta luni dimineața în cheiul din Manhattan. Bender l-a asigurat că nu trebuie să-și facă griji deoarece Paddy Moccio a aranjat tot. Kilogramul de heroină urma să coste 1000 de dolari fiindcă marinarii

nu acceptau să o descarce la un preț mai ieftin, fapt lipsit de orice importanță deoarece riscul urma să fie suportat de un al treilea. Cîștigul era uriaș : 15 kilograme de heroină se puteau vinde cu 165 000 de dolari.

— Porcul de Tony Bender și-a dat arama pe față mai tîrziu, a declarat ulterior Valachi. Cît timp am așteptat pe cargou, s-a purtat mieros. Deîndată ce a pus laba pe marfă, a început să facă nazuri. M-a chemat și mi-a spus :

— Joe, uite care e chestia. Vito Genovese este dator lui Frank Costello douăzeci de miare. Cred că ne-am pune bine cu bătrînul dacă i-am mai scade datoria. Mai sînt aici cîțiva băieți care merită să cîștige un ban. De pildă Vinnie, Mauro, Sandino, John Stopelli și firește Paddy Moccio.

Valachi a priceput dintr-odată că are cinci parteneri și trebuie să împartă cu ei cîștigul, partea lui ajungînd la 91 500 de dolari. Peste cîteva zile l-a întrebat pe Stopelli :

— Ai primit banii ?

— Ce bani ?

— Nu i-ai primit ? Aveai o cotă parte.

— Ce parte ?

Valachi a înțeles că Tony Bender l-a înșelat. Mai tîrziu în timp ce se află în detenție preventivă pe West Street 427 s-a întîlnit cu Paddy Moccio. Nici acesta nu știa nimic despre partea care i se cuvenea din traficul cu heroină. Banii fuseseră încasați de Vito Genovese și Tony Bender care pretindeau altora să fie corecți, dar ei nu respectau principiile de echitate în relațiile dintre prieteni.

Din cazierul lui Joseph Michael Valachi rezultă că acesta era de mult bănuit de trafic cu droguri. În noiembrie 1959 fusese închis și interogat ca deținutul numărul H-13.210 NY la cartierul general de la Narcotics Bureau, în Brooklyn sub numărul 22.211, la direcția Narcotics Bureau din Washington sub numărul NY:1219, în New Haven din statul Connecticut sub numărul 4453 și în

Atlanta sub numărul 82811. În 1960 deținutul Valachi trebuia să ispășească deja o pedeapsă de 15 ani închisoare.

În mai 1959 soția traficantului de heroină John Freeman i-a transmis la telefon următoarea frază codificată :

— Nu ne putem întîlni diseară. Nu avem mașină.

Acesta era un avertisment de ultimă oră. De cîteva săptămîni Valachi observase că este urmărit. Era prudent și avea încredere în puterea Mafiei și în abilitatea avocaților care îl scoseseră de fiecare dată din belea. De data aceasta era conștient că situația este gravă. De aceea a predat imediat conducerea rețelei de automate muzicale unui oarecare Sally și în aceeași noapte a plecat cu tînăra lui iubită din New York. S-au oprit abia la Wingdalen, la granița cu statul Connecticut unde s-a ascuns o lună de zile. Apoi și-a cumpărat o rulotă și a locuit în ea în campingul din Thompsonville. Nimeni nu-l cunoștea și chiar iubita lui credea că îl cheamă Charles Charbano, după cum completa toate actele. Ducea o viață liniștită și se distra în compania unor prieteni pe care îi cunoscuse ocazional la Thompsonville. Apoi a auzit la radio că a fost omorît Little Augie Pisano și a înțeles că aici e mîna lui Vito Genovese. Dar surpriza cea mare avea să vină mai pe urmă.

Valachi predase rețeaua de automate muzicale lui Sally care îl ținea la curent periodic cu ce se întîmplă și îi trimitea săptămînal cîștigul în valoare de 500 de dolari. În noiembrie a venit să facă decontul, aducîndu-i în același timp un mesaj :

— Joe, Ralph ar vrea să vorbească cu tine.

— Cine, Ralph Wagner ? Și el e băgat în treaba asta ?

— Da, tocmai de aceea.

— Bine, Sally, dar ce vrea ?

— N-am idee ! Nu mă interesează treburile altora.

— Să mă sune la telefon.

— Unde ? În rulotă ?

— Îți dau numărul de telefon de la cabina telefonică de lîngă camping. Spune-i să mă sune vineri, la ora 23. Dar să nu întîrzie. O să aștept lîngă cabină.

În ziua fixată Joe Valachi aștepta în fața cabinei. Venise chiar puțin mai devreme. Nu a mai apucat să primească telefonul lui Wagner deoarece din întunerio au apărut cîțiva bărbați înarmați și unul a spus :

— Joe Valachi, în numele legii sînteți arestat. Din clipa aceasta orice spuneți poate fi folosit împotriva dumneavoastră. Veniți cu noi în liniște ca să nu facem gălăgie în mod inutil.

S-au întors la rulotă. I-au făcut percheziție și l-au dus la Hartford. Valachi și-a dat seama că a fost trădat. Ralph Wagner se afla de cîteva săptămîni în detenție preventivă, dar i se promisese reducerea pedepsei sau chiar punerea în libertate. Wagner era un pește mic care servea ca momeală pentru prinderea peștelui mai mare.

La interogatoriu Valachi a negat totul. Deoarece nu existau probe împotriva lui a fost eliberat pe o cauțiune de 25.000 de dolari, avînd prin urmare timp suficient să se pregătească de proces. Numai că el voia să lichideze rețeaua. La început a plecat cu trenul la Buffalo, s-a închis într-o cameră de hotel și a început să aștepte pînă cînd Mafia îi va înlesni trecerea ilegală în Canada. A trecut granița fără probleme. S-a urcat în mașina mafiotului Agueci, a dormit o noapte la motel, după care Agueci l-a luat acasă la el în Toronto. Unchiul Valachi se plimba, făcea cumpărături, gătea, deoarece acesta era hobby-ul lui, iar serile și le petrecea la cinematograf sau în baruri cu fete tinere.

În seara aceea rămăsese în oraș mai mult ca de obicei și venise acasă cu taxiul după miezul nopții. Agueci îl aștepta nerăbdător. Toată după amiaza Valachi fusese căutat la telefon de cineva din New York care îi lăsase vorbă că va reveni la ora două dimineața.

— Tony, la telefon.

— Da, Tony. Sînt Joe. Ce se întîmplă ?

— Poți să te întorci.

— Cum adică ?

— Totul e în ordine. Am aranjat. O să fii condamnat numai la 5 ani. Te prezinți în fața instanței care va pronunța sentința și în cîteva luni ești acasă.

— Cînd are loc dezbaterea procesului ?

— A fost azi. Chiar dacă ai fi vrut să vii nu ajungeai la timp.

— Tony, nu sînt sigur că vreau să se termine așa. Trebuie să mă mai gîndesc.

Tony Bender se bucura de o mare influență în rîndul Mafiei, dar Joe Valachi știa că nu poți să ai încredere în el. Se gîndea numai la persoana sa și mușca pe oricine îi sta în cale. De aceea fără să stea prea mult pe gînduri îi spuse direct amfitrionului său Agueci că nu se mai întoarce în Statele Unite. Agueci ieși afară și se întoarse cu vestea neplăcută că agenții de la Narcotics Bureau sînt pe urmele lui și trebuie să se întoarcă imediat la New York.

Valachi s-a ascuns o lună întreagă, dar în cele din urmă a ajuns în fața instanței. Dacă atunci ar fi plătit un sperț în valoare de 5000 de dolari, ar fi primit o condamnare de maximum 5 ani. Agueci nu a acceptat propunerea, așa că acum a fost trimis la penitenciarul din Atlanta pentru 15 ani. În temniță s-a întîlnit cu multe cunoștințe. Pe vremea aceea erau închiși circa 80 de mafioți în frunte cu Vito Genovese care în 1959 fusese condamnat pentru trafic cu droguri la 30 de ani închisoare.

Condițiile din închisorile americane sînt total diferite față de cele din închisorile europene. Știm că mulți mafioți își dirijau în continuare afacerile din celulele lor dotate cu mobilier propriu, influențau afacerile Mafiei și chiar din spatele zăbrelelor puteau emite verdict asupra unor indivizi deveniți incomozi. În temnița din Atlanta, statul Georgia, Vito Genovese era un șef recunoscut nu numai de ceilalți delincvenți, ci chiar și de gardieni, care preferau ca un singur individ să țină în frîu 80 de criminali.

Între timp afară fusese ucis Ralph Wagner, a cărui moarte îl speriase foarte mult pe Valachi. Wagner fusese condamnat în același proces cu el, fiind acuzat de colaborare cu anchetatorii, apoi a fost grațiat și în octombrie 1967 s-a întors acasă. Două săptămîni mai tîrziu a dispărut și nimeni nu l-a mai întîlnit viu sau mort. Poliția a aflat că pe 19 octombrie la ora 4 dimineața se găsea la un bar din Manhattan în compania unor indivizi necunoscuți cărora le-a povestit ceva în legătură cu o mare acțune. Apoi mașina lui părăsită a fost găsită la colțul dintre Broadway și Avenue 72.

Tony Bender se numea de fapt Anthony Strollo. În ziua de 8 aprilie 1962 a plecat de acasă îmbrăcat numai în sacou, zicîndu-i soției că se întoarce repede. Nu s-a mai întors niciodată. Poliția a găsit cadavrul lui, dar nu s-a ocupat deloc de anchetarea cazului. Nu erau de loc vești bune. Vito Genovese înlătura persoanele incomode din jurul său și continua să-și conducă imperiul din închisoare.

Lui Joe Valachi i s-a făcut frică. Unul dintre mafioți închiși l-a avertizat că i-a venit rîndul fiindcă circulă zvonul că a trădat, trecînd de partea agenților de la Narcotics Bureau. Valachi nu știa de unde apăruse această bănuială și mai tîrziu s-a născut ipoteza că înșiși agenții de la Narcotics Bureau au răspîndit premeditat acest zvon printre deținuți, încercînd să-l forțeze pe Valachi să divulge căile pe care heroina ajungea în Statele Unite. A doua posibilitate era ca în timpul interogatoriului unul dintre complicii lui să fi început „să vorbească" ca să i se reducă pedeapsa sau ca să se transforme din acuzat în martor conform regulamentului în vigoare. Indiferent care ar fi fost culisele, desfășurarea ulterioară a evenimentelor a devenit o ilustrare a relațiilor existente între mafioții aflați în spatele zăbrelelor.

În cursul anului 1962 în penitenciarul din Atlanta au avut loc trei încercări de înlăturare a lui Valachi. Într-o dimineață Joseph Di Palermo, cunoscut sub numele de

Joseph Beck, i-a oferit o bucată de pîine cu steack furată, chipurile, de la bucătărie. Fața îi era luminată de un zîmbet. Pînă atunci nu-i acordase nici o atenție. Valachi a aruncat la gunoi mîncarea oferită și de atunci nu a mai pus în gură nimic din ce primea de mîncare în temniță, preferînd să-și cumpere conserve de la cantină, care nu puteau fi otrăvite.

Dușurile reprezintă un loc periculos în penitenciare. De aceea Valachi a renunțat să mai facă duș. Johnny Dio care, împărțea lenjerie deținuților după baie, l-a întrebat de două ori de ce a renunțat la duș ceea ce Valachi a considerat o dovadă a faptului că acolo urma să i se facă de petrecanie. Se temea din ce în ce mai mult și se gîndea să ceară protecție directorului temniței. Între timp deținuții au încercat să provoace în curte o încăierare în timpul căreia trebuiau să-l snopească în bătaie pe Valachi, dar nu au reușit.

Apoi Vito Genovese a cerut administrației penitenciarului mutarea lui Valachi în altă celulă. Într-o seară nașul i-a povestit fabula mărului putred dintr-un coș cu mere sănătoase care dacă nu e aruncat la timp le contaminează pe celelalte. Valachi a înțeles aluzia. Era convins că Vito Genovese l-a condamnat la moarte fiindcă peste puțin timp l-a invitat să se sărute, zicîndu-i că sînt vechi cunoștințe. În vremurile vechi ale Mafiei acest gest se numea „sărutul morții", pentru că cel care urma să fie omorît beneficia de un tratament special. De aceea Valachi a încercat cu orice preț să se salveze. În ziua de 16 iunie a cerut gardianului să fie mutat singur într-o celulă.

— Vor să mă ucidă, i-a spus el.

Dorința i-a fost îndeplinită. Apoi a trimis o scrisoare soției, iar alta directorului adjunct al centralei Narcotics Bureau, George Gaffney, comunicîndu-i că e dispus să depună mărturie. Nici una din scrisori nu a ieșit din închisoare. Ulterior gardianul M. Y. Elliot a declarat că i-a înapoiat lui Valachi scrisoarea adresată lui Gaffney ca să o scrie din nou. În felul acesta administrația închisorii spera să afle noi amănunte în legătură cu intențiile sale. După ce a fost mutat singur în celulă nu a mai putut să-și cumpere conserve și a renunțat complet la mîncare. A devenit obosit, nervos și nu departe de a face o cădere nervoasă. În această stare a început să acționeze.

Simțea că viața îi este în pericol și nu voia să cedeze. Se pregătea să atace și să ia împreună cu el pe lumea cealaltă cîțiva prieteni. Unul era Joseph Di Palermo pe care Vito Genovese îl considera succesorul său. În ziua de 22 iunie s-a produs catastrofa. Iată ce a mărturisit Joe Valachi mai tîrziu :

„Eram în curte, nu departe de terenul de baschet. Privirile mi-au fost atrase de trei vlăjgani care mă urmăreau, ascunzîndu-se în spatele tribunei centrale. Se aflau la o distanță de circa 50 de metri și se făceau că meșteresc ceva. Pe jos era o bucată de țeavă pe care am ridicat-o în momentul cînd am văzut că un tip se îndreaptă spre mine, spunîndu-mi :

— Salutare, Joe !

Din spate semăna cu Joe Beck. Mi-am zis : „Pe ăsta îl iau cu mine" și l-am lovit cu țeava în cap. A căzut jos. Apoi am luat-o la goană după ceilalți vlăjgani, dintre care unul acea un cuțit în mînă. N-am ajuns să fug nici 10 metri, că vlăjganii au luat-o la sănătoasa. M-am întors la cel care zăcea întins pe jos și l-am mai lovit de cîteva ori. Nu știam cine e omul în jurul căruia se formase o baltă de sînge".

Gardienii l-au dus pe Valachi în biroul directorului. S-a așezat pe scaun continuînd să țină în mînă țeava de oțel și a aflat că nu omorîse pe cine trebuia. Respectivul individ se numea John Joseph Saupp și fusese condamnat pentru că jefuise cutiile poștale. Prin urmare nu avea nimic comun cu Mafia. L-au transportat la spital unde a murit. A doua zi Valachi a fost acuzat de omor, iar procurorul l-a condamnat la moarte.

Între timp deținutul a hotărît că e mai bine să vorbească. Un intermediar anonim a comunicat ministeru-

lui justiției că Valachi „este dispus să colaboreze cu guvernul federal". La 13 iulie procurorul districtului sudic al New-York-ului, Robert Morgenthau, a fost informat despre această situație. La 17 iulie Valachi a compărut în fața instanței, iar judecătorul l-a condamnat la închisoare pe viață. Comisarul de la Narcotics Bureau, Frank Selvagi, a devenit pentru un timp garda lui personală. Au zburat împreună la închisoarea de stat din Westchester aflată la cîțiva kilometri nord de New York unde l-a predat gardienilor sub numele de Joseph De Marc. Au eliberat o parte din etajul spitalului închisorii unde celebrul deținut era păzit de o echipă specială de gardieni.

A început seria interogatoriilor : Selvagi și agentul special al F.B.I., James P. Flynn, își disputau prioritatea. Narcotics Bureau se interesa în mod deosebit de soarta deținutului care putea să dea în vileag multe lucruri interesante. Comisia specială pentru combaterea criminalității de pe lîngă ministerul justiției și Robert Kennedy au înțeles ce șansă li se oferă. În plus a intervenit directorul F.B.I. Hoover, despre care nu se putea spune că ar fi fost un combatant prea zelos al Mafiei. În felul acesta martorul dispus să depună mărturie a trecut din mînă în mînă. Timp de opt luni Valachi a fost audiat de Flynn, unul dintre cei mai buni anchetatori.

„Se simțea decepționat și acum voia să se răzbune" a scris mai tîrziu comisarul Flynn. „Parțial era vorba de un calcul bine pus la punct. Voia să supraviețuiască și în acest scop inventase o întreagă tactică. Nu poate fi în nici un caz considerat un păcătos care își regretă faptele. Era un ucigaș care nu se da în lături de la nici un act de violență. Era inaccesibil și lupta împotriva oricărei autorități. Trăia în lumea fricii și neîncrederii. Frica, mai ales, îi marcase temperamentul".

Narcotics Bureau l-a predat pe Valachi F.B.I.-ului în luna septembrie, iar comisarul Flynn l-a audiat patru zile pe săptămînă pînă în ianuarie. Apoi Joe Cago și-a schimbat domiciliul. La indicația lui William Hundley

de la ministerul justiției a fost mutat la Fort Monmouth, un obiectiv militar dn statul New Jersey. De la închisoarea federală Lewisburg din Pennsylvania a fost desemnată o echipă de paznici de elită ca să-l apere, mai ales de răzbunarea Mafiei.

Valachi a fost transportat îmbrăcat într-un costum civil închis la culoare. Pe cap avea o pălărie cu boruri largi, gulerul ridicat sus și ochelari de soare. Comisarul Flynn s-a mutat și el, continuînd să-l audieze. Inițial plănuise să stea la baza militară numai trei săptămîni, dar a rămas pînă în primăvară. Încetul cu încetul Valachi a dat în vileag relațiile secrete ale Mafiei.

Chiar de la bun început a rămas fără răspuns întrebarea dacă secretele divulgate vor fi sau nu date publicității. Întîmplarea a decis în locul reprezentanților instituțiilor implicate în această afacere : un anume ziarist a scris un reportaj senzațional pe baza informațiilor aflate de la un prieten care lucra la Narcotics Bureau, dînd astfel în vileag secretele lui Valachi. Nu mai avea nici un sens ca acesta să fie ascuns în continuare. La 9 septembrie 1963 ucigașul deghizat în uniformă de polițist împreună cu paznicii săi a fost transportat cu un helicopter militar la Washington. În clădirea tribunalului statului Columbia avea loc ședința comitetului de anchetă al Camerei Reprezentanților condus de John Mc Clellan din Arkansas. Uniforma plăcută la vedere, escorta de polițiști, primirea la senator înainte de interogatoriu au produs o impresie puternică asupra lui Valachi. Avea senzația că a intrat în lumea bună și a rămas profund decepționat cînd președintele Comisiei de anchetă l-a rugat în particular să nu amintească nimic despre crimele comise în orașul Hot Springs, statul Arkansas, al cărui reprezentant era McClellan.

Presa americană a caracterizat apariția lui Valachi în fața camerelor de televiziune ca o atracție de iarmaroc de domeniul show-business-ului. Impresia de spectacol de circ pe care o producea transmisia directă a dezbaterilor a diminuat importanța și autenticitatea declara-

ților lui Valachi. În plus vedeta principală a serialului era derutată, încurca datele și noțiunile, se bîlbîia, se corecta și conform obiceiului american, senatorii au folosit publicitatea oferită pentru a-și face propria lor reclamă. Mărturisirile lui Valachi au devenit parte componentă a campaniei lor electorale. În Statele Unite se aflase o nouă senzație pe care reporterii de la televiziune au prezentat-o drept o dovadă a viabilității democrației americane care de fapt era un fiasco.

Mafia americană a pus pe capul trădătorului un premiu de 100.000 de dolari. Valachi a supraviețuit amenințărilor și a trăit pînă la capătul zilelor în penitenciarul „La Tuna Federal Penitentiary" din El Paso, statul Texas. Era o clădire mică cu pereți jilavi în care își ispășeau pedepsele delincvenții indieni și mexicani. Gardienii erau tot mexicani „La Tuna" se află la o distanță de 21 de mile de El Paso, într-o zonă de cîmpii roditoare, inundate de căldura dogorîtoare a soarelui. Dar Valachi care își pierduse orice speranță suferea tot timpul de frig. Stătea într-o celulă mare, vecină cu spitalul închisorii ; avea baie proprie, televizor, calorifer electric. În „La Tuna" vara la umbră, în măsura în care găsești umbră, termometrul urcă pînă la 40° Celsius. În închisoare Valachi s-a împrietenit cu Vincent Teres care avea o soartă asemănătoare lui. Și el devenise informator al F.B.I. și la interogatoriu a dat în vileag multe secrete ale Mafiei americane. Își preparau împreună mîncăruri italiene și urmăreau programele de la televizor. Joe Valachi, poreclit Joe Cago a murit la 3 aprilie 1971. Fostul lui naș, necruțătorul Vito Genovese pe atunci în vîrstă de 71 de ani, murise cu 2 ani înainte, la 14 februarie 1969, de stop cardiac în penitenciarul „Springfield" din statul Missouri. Mafia americană continua însă să lucreze, devenind curînd pentru Statele Unite o problemă și mai mare decît fusese pe vremea lui Vito Genovese și Valachi.

MAFIA LA TEL AVIV

Meyer Lansky locuia în Florida, la Miami Beach, pe Collins Avenue în Apartament House Seasons South. Avea o locuință mare, frumos mobilată, plină cu tablouri și obiecte de artă valoroase, printre care antichități din sticlă și o colecție de cupe istorice. La prima vedere ducea un mod de viață plăcut.

În realitate fiecare pas îi era supravegheat zi și noapte : în fața casei lui staționa o mașină cu doi agenți ai F.B.I. care ascultau radio și citeau ziarul. Dacă Lansky ieșea la plimbare cu cîinele, unul rămînea la volanul mașinii, lîngă emițător, iar celălalt îl urmărea. Îi interceptau convorbirile telefonice, îi deschideau scrisorile, încercînd să găsească cel mai mic pretext ca să-l citeze în fața instanței. La un moment dat însă Lansky a dispărut.

În jurul golfului despre care se spune că este cel mai frumos din lume s-a construit orașul Acapulco, stațiunea milionarilor și a verii fără sfîrșit. La 15 februarie 1970 Meyer Lansky a descins aici la hotelul „Hilton", apartamentul 993. Ziariștii i-au dat imediat de urmă deși se ascundea de ei. Lîngă camera lui locuia avocatul său, Moses Polakoff. Treptat la „Hilton" au început să sosească și alți oaspeți din Statele Unite și Canada care urmau să se întîlnească cu Meyer Lansky și avocatul lui. Circula zvonul că Mafia americană a convocat un congres în orașul mexican, dar nu s-a reușit să se dovedească nimic. Am întîlnit la Acapulco martori oculari ai acelor evenimente, dar nici unul nu s-a arătat dispus să vorbească

„Nu, señor, erau oaspeți ca toți ceilalți. Uneori stăteau pe terasă, alteori se distrau la bar. Odată au făcut împreună o plimbare pe mare. Dar oricine își petrece timpul în acest fel".

Peste tot m-am lovit de un zid de tăcere. Mai tîrziu am început să fac o serie de legături. Conform notei din cartea oaspeților, Meyer Lansky a locuit în apartamentul numărul 993 în perioada 15—28 februarie 1970. În fiecare zi era așteptat de o mașină cu numărul statului local, iar șoferul îmbrăcat în livrea îl conducea la o vilă din apropiere unde se putea ajunge și pe jos. În vila care fusese cumpărată recent de cetățeanul canadian Leo Berkovitch zilnic se întîlneau cîțiva indivizi și discutau afaceri în legătură cu cazinourile din Las Vegas, insulele Bahamas, Londra, Monte Carlo și San Remo. În perioada aceea veniturile cartelului crimei însumau 40 000 000 000 de dolari anual, prin urmare Mafia cîștiga mai mult decît marile concerne industriale. Meyer Lansky administra bugetul financiar și era coacționar al sindicatului.

Se spune că Lansky avea un talent comercial deosebit. După ce a fost obligat să părăsească mina de aur din Cuba s-a mutat pe insulele Bahamas care erau o colonie britanică așezată la aceeași distanță de Florida și Cuba. Se spune că în timpul guvernării lui sir Stafford Sands aici se putea cumpăra orice inclusiv funcționari de stat superiori. Meyer Lansky era un strateg prudent și conform tradiției, acționa din umbră. L-a trimis pe insulele Bahamas pe emisarul Wallace Grovese care a cumpărat terenuri uriașe la un preț derizoriu, respectiv zece hectare pe un dolar, iar în schimbul unui șperț gras a obținut concesiunea de a construi cazinouri. În felul acesta s-a născut firma comercială „Amusements Bahamas Ltd.", iar sir Stafford Sands a devenit primul ei consilier juridic, primind o recompensă în valoare de 2 000 000 de dolari. În afara lui firma mai avea un funcționar britanic, pe nume Ronald Simons.

Curînd generozitatea lui Lansky avea să dea roade. În insulele Bahamas au sosit jucători nu numai din Statele Unite, ci și din Europa sau Australia. Nassau a devenit astfel un centru modern unde își dădea întîlnire crema societății.

Toți jucau și pierdeau. Numai Meyer Lansky a cîștigat zeci de milioane de dolari și a avut grijă ca banii lui să facă alți bani. Se pare că nu avea încredere în băncile locale și în casele de bani americane preferînd să-și depună dolarii la Zürich. În mod regulat curierul său personal decola cu două geamantane de pe aeroportul „Windsor Fields" și depunea încasările cazinoului într-un cont curent de la banca „International Credit" de pe Strada Universității din Geneva. Contul avea cifrul „Bear" ceea ce însemna „urs", dar și „maher" sau „speculant de bursă". Banca aparținea lui Tibor Rosenbaum, bancherul Mafiei evreiești care reprezenta interesele cartelului american al crimei în Europa asigurînd liniștea clienților săi. În felul acesta dolarii treceau prin contul băncilor, ajungînd curînd în celălalt capăt al lumii.

Poliția a încercat să adune probe, dar nu a reușit să le strîngă nici în timpul ședерii lui Lansky la Acapulco.

„Într-o zi m-au vizitat trei funcționari de la poliție", povestea Lansky. „Au bătut la ușa apartamentului meu și mi-au comunicat că cercetează împrejurările în care a fost furat un anumit tablou dintr-un muzeu din Mexico City. Cineva ar fi declarat că și eu am luat parte la acest furt".

I-au făcut percheziție în cameră și în geamantane, au făcut fotografii, dar nu au găsit nici un material compromițător. Meyer Lansky era atît de abil și de versat încît ținea lîngă el numai obiectele de uz personal. Cu toate acestea poliția nu a cedat. În ziua de 5 martie i-a controlat toate bagajele la „International Airport" din Miami Beach. Poliția căuta droguri, dar nu a găsit decît medicamentul „Donatol" prescris de medic. Peste cîteva zile Lansky a fost totuși arestat și adus cu cătușe

27 — c. 618

în fața tribunalului care însă, din lipsă de probe, l-a pus în libertate.

Încă din anii cincizeci agenții F.B.I. au încercat să clarifice viața enigmatică și crimele nașului mafiot, dar nu au reușit nimic. De aceea au abordat problema din alt unghi. Au început să cerceteze împrejurările în care a primit cetățenia americană și au descoperit că ceva nu e în regulă. În cererea sa de acordare de cetățenie Lansky nu menționase că fusese acuzat de cinci ori și pedepsit de mai multe ori. În tinerețe ajunsese în spatele gratiilor pentru mici tîlhării, dar de fiecare dată fusese eliberat. Participase la luptele de stradă dintre gangsteri și la 6 martie 1928 a fost acuzat de tentativă de omor.

A fost pîrît de John Barett pentru vătămare corporală gravă, la o serată care se terminase cu un schimb de focuri. Toate poroasele au fost suportate de Daniel Francis Ahearn pe care l-a împușcat un individ necunoscut, iar Barett a fost invitat „la o plimbare" de unde a ajuns direct la spital. Ucigașul Pete Bender, prietenul lui Ahearn, a afirmat că au tras Siegel și Lansky. După cîteva zile Bender a dispărut fără urme. În ziua de 9 martie Lansky a fost acuzat de tentativă de omor, iar John Barrett, citat ca martor principal, a refuzat să depună mărturie. Cadavrul lui Bender nu s-a găsit și de aceea acțiunea penală intentată împotriva lui Lansky a fost oprită.

După război a fost chemat în fața unui grup mare de jurați, Broward County, incriminat că practicase jocuri de noroc la clubul „La Bohème". În fața instanței s-a dovedit însă că localul aparținea fratelui lui Lansky, Jacke, care fusese condamnat la o amendă de 1000 de dolari, ulterior prescrisă. În 1952 Lansky a primit cea mai serioasă condamnare, fiind acuzat din nou împreună cu Joe Stacher de practicarea jocurilor de noroc în localul „Arrowhead Inn" de la periferia orașului Saratoga. Stacher a fost condamnat la o amendă de 10.000 de dolari și la un an închisoare condiționlă, iar Lansky s-a

mutat în spatele gratiilor. La 21 iulie 1953 a fost pus în libertate și s-a mutat de la New York în Florida.

Încă din 1950 agenții fiscali încercau să-l condamne pe Lansky pentru evaziune fiscală. Joseph D. Delfino a studiat mișcările din contul lui de la „Manufacturers Trust Bank" din New York și a constatat că în cont fuseseră depuse și apoi scoase sume mari de bani. Meyer Lansky a explicat revizorilor că era vorba de cîștiguri sau de comisioane pentru care nu avea însă documente. I s-a impus un impozit suplimentar pe care l-a plătit și în felul acesta incidentul a fost aplanat.

Poliția a încercat să strîngă probe contra lui Lansky în multe feluri ; interceptînd chiar și convorbirile telefonice dintre gangsteri, dar în cele din urmă a aflat doar că cele mai mari venituri le au frații Jerry și Gete Catena, iar pe locul doi se afla Meyer Lansky. Veniturile lor lunare se ridicau la circa 150 000 de dolari numai că Meyer Lansky cîștiga în realitate mai mult. Am avut la dispoziție cîteva procese verbale ale F.B.I., inclusiv așanumitul „Memorandum F B I-Meyer Lansky" întocmit de Robert J. Campbell, procuror de stat și șeful compartimentului de anchetă numărul 18 de pe lîngă ministerul justiției. Nici acest document nu conține mai multe amănunte despre viața și faptele nașului mafiot decît cele pe care le cunoaștem. Justiția era neputincioasă sau Lansky era mult prea puternic. Știa cînd și pe cine să mituiască, și reușea să iasă învingător din toate audierile. Cu toate acestea era convins că agenții F.B.I. și cei de la Narcotics Bureau nu vor înceta să-l urmărească și că revizorii de impozite abia așteaptă un prilej să-l prindă. De aceea s-a hotărît să capituleze și a plecat în Israel.

De ce tocmai în Israel ? Conform legii din 1950, orice copil născut dintr-o mamă evreică avea dreptul să plece în Israel și să devină cetățean al acestei țări. În 1962 s-au schimbat însă condițiile de acordare a cetățeniei israeliene. Doctor Robert Soblen, un spion dubios, care iubea mai mult bani decît activitatea de spionaj, a fost condamnat în Statele Unite, dar a reușit să fugă la

Tel Aviv. Conform legii în vigoare trebuia să devină automat cetățean al acestei țări fiindcă provenea dintr-o familie de evrei. Ministrul de justiție de atunci, Robert Kennedy, i-a trimis însă prim-ministrului David Ben Gurion o notă în care cerea expulzarea imediată a spionului condamnat. În același timp reprezentantul ministerului de externe de la Washington a adus la cunoștință ambasadorului Israelului din Statele Unite revendicările guvernului său.

Relațiile americano-israeliene erau lipsite de echivoc. Statul Israél se înarma, armata israeliană depindea de livrările de arme americane, și de aceea guvernul israelian a trebuit să cedeze. Soblen a rămas la Tel Aviv numai trei zile. Apoi a fost ridicat de un agent al F.B.I. care l-a urcat într-un avion cu destinația Statele Unite. În timp ce stewardesele serveau cina și toți pasagerii erau ocupați să mănînce, Soblen a reușit să sustragă un cuțit. A cerut să i se aducă o pătură, s-a înfășurat în ea și în timp ce se făcea că doarme și-a tăiat venele de la încheietura mîinii. Avioanele companiei aeriene de la Tel Aviv la New York fac escală la Londra. La aeroportul „Heathrow", Soblen a fost transportat la spital unde a murit. Opinia publică israeliană a condamnat atitudinea ilegală a guvernului israelian care s-a hotărît să aducă un amendament la legea de acordare a cetățeniei israeliene. Cetățenia putea fi acordată numai unui evreu cinstit, fără cazier. Acest amendament avea să devină fatal pentru Meyer Lansky.

Lansky avea destui prieteni și cunoștințe influente care să-i pregătească drumul în Israel. La Tel Aviv trăia de pildă Joe „Doc" Stacher care nu era numai un gangster foarte bogat, dar și influent. Cînd Lansky i-a comunicat la telefon ce intenții are, acesta s-a arătat entuziasmat de ideea revederii. Lansky nu a venit însă cu mîna goală. Pe lîngă sumele mari de bani transferate în banca din Tel Aviv, el avea o serie întreagă de merite față de statul israelian.

Jehuda Arazi era un spion al serviciului israelian de contrainformații „Mossad". În 1948 venise la New York cu o misiune specială și anume aceea ce a grăbi expedierea de efecte militare și arme pentru armata israeliană. Arazi avea o experiență destul de îndelungată în acest domeniu : cu ani în urmă cumpărase ilegal din toată lumea arme pentru luptătorii împotriva ocupației britanice din Palestina. La începutul lunii iunie s-a mutat sub numele de Albert Miller la Hotelul „Fourteen" de pe Avenue 60 între Madison Avenue și Avenue 5. Într-o zi l-a sunat la telefon pe Meyer Lansky și i-a comunicat că vorbește din partea unui prieten evreu comun.

— Aș vrea să mă întîlnesc cît mai repede cu dumneavoastră.

— Spune cînd vrei.

— Diseară. La Clubul de noapte «Copacabana».

Meyer Lansky începu să zîmbească. Cunoștea acea bombă ca pe un cal breaz. Era punctul de întîlnire al lumii interlope americane și multe acțiuni care au tulburat opinia publică s-au născut în acest bar. Localul era frecventat de șeful Murder Inc. Joe Adonis, de Lucky Luciano, Frank Costello și Bugsy Siegel ; unii veneau să se distreze, alții așteptau aici șansa vieții lor. Albert Miller știa să se descurce la ananghie din moment ce-și alesese tocmai acest local de noapte ca punct de întîlnire. Meyer Lansky încă nu știa că serviciul de spionaj israelian și-a amplasat organizația sa ilegală de achiziționare tocmai la hotelul „Fourteen".

— Despre ce e vorba ? a întrebat după ce s-au așezat la o măsuță luminată de un abajur roșu.

— Despre livrările americane, răspunse Albert Miller.

— Nu am nimic comun cu ele.

— Nu mă refer la livrările către Israel, ci la armele pe care Statele Unite le trimit în Egipt. Armata noastră mică, dar curajoasă, luptă în regiunea Gaza din peninsula Sinai împotriva egiptenilor care cumpără arme din Statele Unite și le încarcă pe vapor la New York.

— După cîte știu livrările de arme spre Orientul Apropiat au fost sistate, obiectă Meyer Lansky.

— Tocmai. Dar armata egipteană primește totul. Reușesc să treacă armele prin contrabandă peste graniță.

— Bine, domnule Miller, dar ce treabă am eu cu asta ? Știți foarte bine că eu nu mă ocup de asemenea afaceri. Și nici nu mă pricep la ele.

— Domnule Lansky, dacă vreți să ne ajutați, și am auzit de la un prieten că vreți, o să vă dau adresa unui american care locuiește la Pittsburgh și livrează arabilor cantități mari de arme.

— Ce-i cu el ? întrebă Meyer Lansky.

— Nu știu, dar cert este că Mafia a pus monopol pe portul newyorkez. Am mai auzit încă ceva și despre colaborarea dintre Mafia și serviciul naval american de contrainformații în timpul războiului. Știu ce merite aveți în înfrîngerea Germaniei hitleriste, dar eu aș vrea să ne ajutați și pe noi. Cu siguranță că veți afla ușor ce livrări destinate Egiptului pleacă din depozitele aflate în Manhattan. Poate nu ar fi foarte complicat să încărcați cîteva lăzi pe alte vapoare și să le expediați la Haifa, în loc de Alexandria. Domnule Lansky, pot să vă rog să fiți atît de amabil ? Guvernul israelian nu va uita fapta dumneavoastră.

După ce Lansky a intrat în legătură cu Adonis și Anastasia cîteva nave și-au schimbat destinația spre portul Haifa unde soseau cantități tot mai mari de arme și muniții, iar docherii din portul New York încărcau pe ascuns lăzi cu arme cumpărate de spionii israelieni din magazinele americane. Meyer Lansky avea deci o serie de merite față de statul israelian și era convins că înalții demnitari vor ține cont de ele.

Joseph Stacher avusese cu ani în urmă aceleași griji ca și Lansky. Era amenințat că i se va intenta un proces pentru evaziune fiscală și îl aștepta o condamnare la închisoare pe mulți ani. După ce a plătit impozitele restante și unele șperțuri grase i s-a permis să se stabilească în Israel. Și-a cumpărat o vilă în stațiunea Caesarea, și

a închiriat pe termen nelimitat un apartament la „Sheraton Hotel" din Tel Aviv ; avea destui bani ca să-și permită orice, dar și multă influență. Ziariștii scriau că Mafia americană se mută în Israel, unde se constituise o filială, respectiv Mafia israeliană numită „Kosher nostra" după modelul sicilian „Cosa nostra".

Începuturile Mafiei în Israel au fost marcate de un scandal. Cu puțin noroc și bani mulți, Joseph Stacher a scăpat de sub controlul justiției americane, stabilindu-se la Tel Aviv, unde a început să-l preocupe problema acordării cetățeniei israeliene. Pentru evreii anonimi care emigrau, formalitățile decurgeau în mod automat și în decurs de cîteva luni primeau actele. Stacher era însă gangster. Toți știau asta și ziariștii nu pierdeau nici un prilej ca să comenteze acest fapt. De aceea emigrantul avea nevoie ca o persoană influentă să se ocupe în mod special de cererea lui.

Această persoană se numea Menachem Porush, făcea parte din grupul de evrei ortodocși, și era deputat în Knesset din partea Partidului extremist de dreapta, Agudat Israel. S-au cunoscut în 1966 cînd prietenii cîntărețului Frank Sinatra au apelat la ajutorul lui. Cu barba sa impresionantă Porush semăna cu un prooroc din Vechiul Testament, dar era priceput în meserie și în ciuda concepțiilor sale habotnice și a deprinderilor sale știa să se descurce. În fiecare an făcea un circuit prin Statele Unite și strîngea bani de la evreii americani bogați ca să sprijine statul israelian. Frank Sinatra era unul dintre contribuabilii săi permanenți. De aceea deputatul Porush nu a stat prea mult pe gînduri și i-a promis ajutor lui Joseph Stacher.

Numai că în Israel, sau poate tocmai în Israel, nimic nu e pe gratis. Deputatul Porush i-a arăta nașului mafiot una din periferiile mizere ale Ierusalimului, Mea Shearin, unde evreii ultra ortodocși locuiau în colibe sărăcăcioase. Erau săraci și de aceea l-au ridicat în slăvi pe naș cînd acesta le-a cumpărat cîteva frigidere, mașini de spălat și aparate de radio. Această generozitate

nu era de loc întîmplătoare. Deputatul Porush și Stacher știau foarte bine ce fac, fiindcă ministrul de interne, care avea drept de decizie în problema acordării cetățeniei, se afla complet la mîna acestor evrei ultra ortodocși.

Nu se știe încă foarte clar cum s-a realizat legătura dintre Stacher și Porush, dar ne putem închipui că nașul mafiot i-a oferit deputatului o sumă de bani pe care rabinul Menachen Porush a primit-o cu mulțumiri, considerînd-o o contribuție pentru construirea de locuințe destinate tinerelor familii de ortodocși. Porush nu era însă numai un evreu habotnic și deputat în Knesset, ci și un întreprinzător om de afaceri. Ca atare a investit suma de 100 000 de dolari în construirea hotelului „Merkaz" din Ierusalim. Adeverința pentru această sumă a fost emisă în Lichtenstein unde deputatul Porush avea propria sa societate „Nachalat Israel Trust", ceea ce avea să încurce mai tîrziu situația.

Din momentul în care a primit cetățenia israeliană și un pașaport Joseph Stacher a început să se poarte de parcă nu l-ar fi cunoscut pe deputatul Porush. Mai mult decît atît a început să exercite presiunii asupra lui ca să-i returneze banii împrumutați, îl reclama că nu-i plătește dobîndă și în felul acesta cazul a ajuns în fața instanței, oferind ziariștilor un nou subiect senzațional. Foștii parteneri se defăimau, se ocărau în fața judecătorului și își făceau diverse reproșuri. Ceea ce s-a întîmplat a fost pur și simplu o rușine. Joe Stacher a cîștigat, iar rabinul Porush a trebuit să-i dea înapoi banii. Acțiunea penală a contribuit la demascarea dedesubturilor Mafiei israeliene, iar depoziția unuia dintre apărătorii lui Porush cum că Stacher este un criminal periculos nu a fost o simplă blamare. Stacher a rămas mafiot și gangster chiar și în Israel.

Stacher avea două iubite. Una era roșcata Dolly Gurevitz, studentă la Facultatea de drept, iar cealaltă era secretara lui personală în vîrstă de 22 de ani, Helena Cole. Amîndouă îl divinizau și de amîndouă avea grijă.

Mai tîrziu Helena Cole a povestit că Joe era un partener bun, mereu bine dispus și irezistibil.

„Cînd Frank Sinatra a venit în Israel", povestea Helena Cole „m-am dus cu Joe la concertul lui de la Ierusalim. Apoi am luat masa împreună. De la prima vedere era clar că Joe și Sinatra sînt prieteni vechi. Joe mi-a spus că ține la Frank ca la fratele său".

Dolly Gurevitz îl iubea și ea foarte mult pe acest bărbat mult mai în vîrstă decît ea ; nu ezita să apară cu el în public și în localuri unde Stacher îi povestea despre viața lui agitată. În loc să se retragă, Joe continua să trezească atenția prin noi tranzacții financiare, încercînd să convingă opinia publică israeliană că „Kosher nostra" nu este un mit, ci o realitate.

În această conjunctură a intervenit Meyer Lansky care conta pe sprijinul prietenului său. Nu a făcut o alegere proastă. Funcționarii superiori de la ministerul de interne regretau că i-au acordat lui Stacher azil și cetățenie israeliană. Meyer Lansky a făcut și el cerere și a început să aștepte.

Între timp a fost citat în fața instanței din Nevada pentru tăinuirea veniturilor încasate de la cazinourile din Las Vegas în valoare de 36 000 000 de dolari. În ziua de 18 mai 1971 Lansky a primit o scrisoare de la ambasada din Tel Aviv în care era anunțat că pașaportul lui a expirat, iar viza nu mai poate fi prelungită. Meyer Lansky ca și Joe Stacher avea relații influente. Peste cîteva zile ministrul de interne israelian, Josef Burg, a zburat la Washington ca să intervină pentru el.

Partea americană nu era dispusă să negocieze. Ministrul Burg s-a întors cu probe suficient de concludente care dovedeau cine este Meyer Lansky. Mai întîi a ieșit la iveală colaborarea secretă dintre Tibor Rosenbaum și Lansky ceea ce putea compromite conducerea statului israelian deoarece Tibor Rosenbaum jucase un rol important în unele achiziționări ilegale de arme asistate la Geneva de directorul general al ministerului apărării Pinkas Sapiro. Șeful partidului, Jitzak Rafael, îl numise

pe Rosenbaum șeful Oficiului de emigrări în Israel cu sediul la Geneva, procurîndu-i și pașaport diplomatic. După schimbarea lui din funcție, Tibor Rosenbaum și-a pierdut imunitatea diplomatică. Și-a găsit însă repede protecție în altă parte, respectiv președintele Liberiei l-a numit consul delegat la sediul Organizației Națiunilor Unite de la Geneva. Prin urmare Tibor Rosenbaum putea servi în continuare cauza Mafiei americane și îl putea ajuta personal pe Meyer Lansky.

Acalmia nu a durat prea mult. În 1967 ziariștii au descoperit o parte din mașinațiile lor financiare, iar revista „Life" a publicat noi amănunte. Opinia publică a aflat despre colaborarea dintre reprezentanții israelieni și Mafia americană și despre relațiile influente ale lui Lansky și Rosenbaum în Israel, la întreținerea cărora contribuise Amos Manor directorul Serviciului de contrainformații „Șin Bet". Situația a fost agravată de cererea lui Meyer Lansky de a i se acorda cetățenie israeliană.

Sumele imense oferite în dar nu au ajutat la nimic. Lansky a donat o sumă mare Universității Brandeis, 300.000 de lire israeliene Organizației pentru copiii handicapați, a contribuit la construirea unei sinagogi în Ierusalim care urma să-i poarte numele și a spitalului Tel Hașomer. După cum s-a constatat mai tîrziu, aceștia au fost bani pierduți. Ministrul justiției Jakov Simșon Șapira nu a fost de acord cu acordarea cetățeniei, iar prim-ministrul Golda Meir a cerut tribunalului să ia o hotărîre. Cazul a fost dezbătut și, ce e mai grav s-a scris despre el în presa mondială,incitînd astfel curiozitatea celor interesați să afle dacă guvernul israelian va asculta sau nu sfaturile marelui său aliat, S.U.A. Din capitolele precedente știm ce s-a întîmplat. Dar acum vreau să amintim metodele și mijloacele pe care le-a folosit nașul mafiot.

În primul rînd în favoarea lui Lansky a pledat multimiliardarul Sam Rothberg care făcuse avere în timpul prohibiției prin trafic clandestit de whisky. Era membru al Mafiei sau cel puțin colabora cu ea și se bucura de o

mare influență deoarece multe întreprinderi industriale din Israel depindeau de participarea lui financiară. Rothberg a cerut înțelegere, a amenințat, dar nu a avut nici un succes pentru că nimeni de la Tel Aviv nu voia ca opinia publică să afle despre implicarea Mafiei americane în afacerile israeliene și despre existența Mafiei israeliene. Un alt protector foarte influent al lui Lansky a fost Louis H. Boyar, comerciant din San Francisco. Era confidentul premierului Golda Meir și prin urmare existau premize favorabile ca intervenția lui să aibă succes.

Boyar era unul dintre cei mai influenți acționari ai societății „Israel Investors Corporation", vicepreședintele asociației „Prietenii americani ai Universității ebraice" și membru în consiliul ei administrativ, președintele consiliului director al unei alte mari și puternice organizații „Israel Bond Organisation", investise 500 000 de dolari în dotarea laboratoarelor Universității ebraice. Una din școlile din Ierusalim „Mae Boyar High School" purta numele soției sale defuncte. Unul dintre prietenii și partenerii săi de afaceri Samuel Rothberg l-a rugat să-l ajute pe Meyer Lansky și Boyer a plecat la Tel Aviv.

În cartierul Bet Hakerem din Ierusalim se găsește un mic, dar excelent restaurant „Goulash". La cele cîteva mici măsuțe nu se poate așeza oricine. Clienții trebuie să fie anunțați anticipat și invitați mai mult sau mai puțin de director. Într-una din zile în grădina umbrită de măslini bătrîni a intrat Lou Boyar. Apoi în fața grădinii s-a oprit limuzina prim-ministrului Golda Meir. Agenții de securitate au intrat în local, au cercetat fiecare colțișor, s-au așezat de-a lungul gardului, după care garda personală „Mordechai Rachamin", a făcut semn că Golda Meir poate fi condusă înăuntru.

Luau prînzul singuri la o masă și discutau despre vremurile trecute. Vorbeau deschis fiindcă îi lega o veche prietenie. Cu mulți ani în urmă amîndoi începuseră de la nimic. Boyer rămăsese în Statele Unite unde făcuse avere și carieră, iar Golda Meir s-a mutat în Israel, de-

venind una dintre puținele femei politiciene despre care vorbea toată lumea, indiferent dacă de bine sau de rău. Boyer venea de multe ori la Tel Aviv și niciodată nu uita să o viziteze pe prietena sa din tinerețe. Prim-ministrul care era o persoană foarte ocupată își găsea de fiecare dată un moment de răgaz ca să se întîlnească, chiar și pentru scurt timp, cu prietenul ei Lou. În timpul uneia dintre aceste vizite Boyer, căruia îi murise soția, i-a cerut mîna Goldei Meir. Se spunea că deși a fost foarte flatată de propunerea lui, l-a refuzat. Se măritase la 18 ani și se hotărîse ca aceasta să fie prima și ultima oară.

„Golda știi și tu, cum era pe vremea aceea" a încercat Boyar să o convingă. „În America trăiau foarte mulți evrei săraci și toți încercau să supraviețuiască. Eu știu că Meyer Lansky nu este un înger, dar sînt convins că nu ar fi în stare să facă nici un rău Israelului".

A făcut tot ce a fost posibil : a pus o vorbă bună, a încercat s-o convingă, să promită, dar fără nici un folos. Vechea prietenie nu-l ajuta la nimic. Golda Meir i-a explicat că amintirea sentimentală a vremurilor trecute nu înseamnă nimic, iar această problemă politică trebuie rezolvată la nivel politic. Nu își aveau rostul nici un fel de menajamente. Tribunalul va hotărî în legătură cu acordarea cetățeniei. Ziariștii Eisenberg, Dan și Landau care au relatat despre această întîlnire în biografia lui Lansky au consemnat că discuția de la restaurantul „Goulash" nu a fost complet inutilă. Meyer Lansky nu a fost obligat să părăsească imediat țara, în cel mai rău caz a putut să aștepte rezultatul acțiunii penale și chiar să o influențeze. Lou Boyar nu era obișnuit să piardă. După eșecul repurtat cu Golda Meir s-a întîlnit cu ministrul de interne, doctor Josef Burg pe care a încercat să-l convingă să-și schimbe părerea, dar tot fără nici un folos.

Hotelul „King David" din Ierusalim este un complex de clădiri. În 1946 aici își avea sediul statul major britanic, comandamentul poliției militare și cartierul ge-

neral „Criminal Investigation Departament", respectiv toate organizațiile administrației de ocupație britanice. În ziua de 22 iunie 1946 un comando israelian a aruncat în aer hotelul. Sub ruinele lui au rămas peste 200 de morți. Hotelul a fost refăcut și există și astăzi. Într-unul din turnurile lui se află luxosul „Tower Apt. 3" unde s-au întîlnit în mare secret Boyar, Rothberg și Lansky care și-au dat seama că nu mai au nici o șansă. Să se fi pregătit pentru o nouă ofensivă ? Probabil că da, dar ea nu a avut loc.

La Centrala internațională de poliție Interpol din piața pariziană St. Cloud s-a prezentat consulul ambasadei americane la Paris care i-a comunicat secretarului general al acestei organizații, Nepot, că Narcotics Bureau i-a trimis informații prețioase. Centrala americană care se ocupa de combaterea traficului cu droguri dăduse de urma unui anumit John Baruch, reprezentantul la Paris al intereselor lui Saul Gebb, Nathan Behram și Anthony Velucci, traficanți de heroină, șefii unor organizații care introduceau lunar, în mod clandestin, în Statele Unite circa 25 de kilograme din acest drog.

Saul Gebb era un personaj cunoscut în acest domeniu, iar ceilalți aveau de asemenea fișe în cartotecile poliției. Gebb fusese condamnat la închisoare pentru trafic de stupefiante încă din 1955, peste trei ani din nou, deci în total stătuse în spatele gratiilor aproape 10 ani ceea ce nu l-a împiedicat să devină unul din cei mai mari traficanți de droguri din New York. Toate acestea nu ar fi fost atît de interesante dacă însuși consilierul diplomatic nu ar fi făcut referire la un mic amănunt : Saul Gebb lucra pentru Meyer Lansky și pentru un oarecare Harry Stromberg care fusese condamnat la închisoare odată cu Velucci, Gebb și Behrman.

În memorandumul care a fost remis de consilierul ambasadei secretarului general Nepot era cuprinsă o informație și mai interesantă. Conform notei întocmită la New York și trimisă de Interpol centralei sale din Tel Aviv, Lansky și Stromberg s-au întîlnit la o ședință

comună în Israel cu Hyman Seigel, Didy Bloom și Joseph Statur. Era probabil că șederea lui Lansky în Israel are ceva comun cu activitatea lui Gebb și Baruch.

Bănuiala a devenit foarte serioasă după ce experții poliției au constatat că Hyman Seigel este de fapt Hyman Sigal pe care îl cunoșteau foarte bine, iar Didy Bloom era probabil Solomon Bloom, poreclit Blubber, deci erau oamenii lui Lansky. Necunoscutul Stature era probabil Joseph Stacher, poreclit „Doc". Apoi centrala de la Tel Aviv a fost întrebată dacă cei sus menționați au fost la Tel Aviv în ziua de 21 noiembrie 1970 sau cu puțin timp înainte și după această dată.

John T. Cusack, directorul districtual al Narcotics Bureau a transmis această informație la Madrid, Viena, Paris, Berna, Bruxelles și Tel Aviv, stîrnind o panică generală. Grănicerii și funcționarii Oficiului de emigrări au prins teamă. Ben Sigelbaum, prietenul lui Lansky care zburase din Florida la Lod a fost trimis înapoi cu primul avion, deși avea toate documentele în ordine. Jacob Marcus și Bernard Rose au fost nevoiți și ei să se întoarcă de la aeroport.

În septembrie 1972 Tribunalul Suprem din Tel Aviv a refuzat definitiv cererea lui Lansky de acordare a cetățeniei. Zadarnic a încercat Lansky să explice reporterilor cît de nedreptățit a fost, ce merite a avut față de statul israelian și cum a fost răsplătit. În joc se afla ceva mai mult decît interesele Mafiei.

În ciuda avertismentelor opiniei publice și a unor personalități importante, printre care a generalului Charles de Gaulle, în iunie 1967 trupele israeliene au ocupat teritoriile arabe care reprezentau o suprafață de trei ori mai mare decît a Israelului. Agresiunea a stîrnit indignare și aversiune, iar președintele Franței a sistat din momentul acela livrările de efecte militare din Franța în Israel. 50 de avioane de atac tip Mirage, special comandate și fabricate au rămas în Franța, iar armata israeliană a devenit strict dependentă de livrările de avioane americane Phantom. Guvernul israelian nu putea deci să supere guvernul american și a trebuit să fie de acord cu cererea de expulzare din țară a lui Meyer Lansky.

Nașul a plecat, dar Mafia a rămas. În Israel mai există și astăzi, iar influența ei crește. În Statele Unite Meyer Lansky a fost citat în fața instanței, dar curtea cu juri l-a eliberat din lipsă de probe. Și de data aceasta Mafia a ieșit învingătoare.

NAȘII ȘI BANCHERII DOMNULUI

S-au distrat pînă la ora două noaptea. Apoi s-au întors cu taxiul la hotelul „Palace". Erau bine dispuși și i-au dat șoferului un bacșiș gras, iar bărbatul mai în vîrstă, mic de statură și corpolent i-a oferit recepționerului un „porto-rico" pe care nu-l puteai obține cu mai puțin de 5 dolari.

În cameră și-au scos hainele, cravatele și s-au descălțat. Cel mai tînăr și mai zvelt și-a turnat două degete de whisky „Chivas Regal".

— Merge cu bere? l-a întrebat mirat și zîmbitor bărbatul mai în vîrstă cu fața bonomă de țăran de la un ranch texan.

— Whisky merge cu orice, mai ales cu „Chivas Regal" vechi de 5 ani. Doctorul îl recomandă și lăuzelor.

Îi aștepta o afacere bănoasă pe care chiar și cel mai mare naș mafiot o întîlnește o singură dată în viață. Lucky Luciano nu visase niciodată la o asemenea șansă, iar Vito Genovese nu bănuia că există așa ceva. În schimb moștenitorul și succesorul lor Matteo di Lorenzo zis „Unchiul Matty" avea o asemenea ocazie. După ce termină de mîncat și de băut, așeză paharul pe masă.

— Vinnie, 1 000 000 000 de dolari! oftă el.

— Unchiule Matty, să nu exagerăm. Sînt exact 950 000 000.

— Ei bine, Vinnie! rîse nașul di Lorenzo. 50 000 încoace, 50 000 încolo, ce ai contează!

Se aplecă din fotoliu, își mai turnă puțin whisky, își aprinse o țigară și ridicîndu-și privirea în tavan rosti

pe un ton declamativ de parcă din scînteierea candelabrului de cristal ar fi citit nume celebre:

— „Occidental Petroleum Corporation", „Pan American World Airways", „American Telephone and Telegraph Company".

— Nu uita de „General Electric Corporation", „National Aviation", „Unishops", „California Computer Corporation", „Coca-Cola Bottling", într-un cuvînt tot ce are un nume și un preț.. Dar spune-mi, unchiule Matty, cine ți-a aranjat afacerea asta? Vinnie!

Se ridică brusc în picioare, clătinîndu-se puțin după zece halbe de bere de Bavaria și două pahare de whisky. Apoi se bătu cu pumnii în piept și țipă în cameră cît îl țineau puterile:

— Unchiule Matty, dacă nu știi, ascultă-mă pe mine. Vinnie este o comoară. El o să-ți facă rost de cocs ieftin, cît vrei, o să-ți vîndă heroină, bombe explozibile de toate felurile, tancuri, tunuri și rachete teleghidate „Phantome", dolari falși, acțiuni și documente importante falsificate. Asta ca să știi cu cine te-ai aliat, șefule!

Vinnie era mai tînăr, avînd 48 de ani. Pe numele său adevărat Vincent Rizzo, gesticula ca un italian, se îmbrăca după ultima modă la cel mai bun croitor, avea la mînă un singur inel și se comporta decent ca un funcționar. La prima vedere nimănui nu i-ar fi trecut prin cap că este un gangster uns cu toate alifiile, care de mic copil era membru al Mafiei newyorkeze și al familiei Lorenzo. Crescuse pe străzile din cartierul newyorkez Lower East Side și își cunoștea meseria la perfecție.

Acum stătea pe o canapea în cel mai bun apartament dintr-un hotel münchenez și își dădea aere în fața șefului său, crezîndu-se stăpînul lumii: nu bănuia de loc că mai mulți polițiști din München și doi din New York îi înregistrează pe bandă de magnetofon fiecare cuvînt de-oarece cu o seară înainte montaseră dispozitive de ascultat între ghirlandele sclipitoare ale candelabrului de cristal de Bohemia. Cei doi capi-mafiosi puneau la cale

afacerea vieții lor, după cum fusese avertizată poliția münchenеză de către inspectorul de poliție Joe Coffey din New York care asculta acum în camera vecină, stînd cu picioarele întinse pe masă. Spre deosebire de personalul de la hotel, el știa bine cu cine are onoarea și-și cunoștea adversarii pe care îi urmărea de multă vreme. În schimb aceștia erau convinși că nimeni nu bănuia care este ocupația lor propriu-zisă.

Mafia s-a schimbat; s-au schimbat și nașii ei. În anii șaptezeci și optzeci nu mai exista „Asociația ucigașilor cu drepturi nelimitate", ci un trust internațional bine organizat cu o cifră de afaceri de circa 120 000 000 000 de dolari și cu interese comerciale vaste. Jocurile de noroc practicate în cazinourile risipite în toată lumea, traficul prosper de narcotice, cumpărarea și vînzarea de acțiuni false sau furate reprezentau principalele activități ale acestei organizații răspîndită în întreaga lume. Monopolurile supranaționale din lumea capitalistă, institutele bancare internaționale, marile consorții, fabricile de armament și-au schmibat tactica și mijloacele de obținere a profitului. Mafia avea tradiție și experiență; specialiștii cartelului crimei învățaseră de mult să fie disciplinați și prin urmare se puteau adapta noilor reguli ale jocului. Se aflau în joc sume de loc neglijabile, iar uneori chiar viața adversarilor, respectiv a concurenților.

Aparatul polițienesc din Statele Unite, brigăzile speciale și agenții F.B.I. luptau pe mai multe fronturi împotriva „guvernului invizibil al S.U.A.". 150 de polițiști special antrenați în acest scop au fost infiltrați în rîndul criminalilor, iar alții au încercat să afle căile secrete pe care ajungeau drogurile, la New York și în celelalte orașe mari americane, sute de inspectori de poliție urmăreau membrii suspecți ai familiilor mafiote, încercînd să-i surprindă în exercițiul funcțiunii. În multe cazuri acțiunile lor au fost încununate de succes, iar vinovații au ajuns în spatele gratiilor. Alte urme se pierdeau și poliția lucra în gol deoarece nu reușea să strîngă probe concludente. În alte cazuri îi prindea pe cei mai mici și mai neînsemnați gangsteri care nu-și cunoșteau șefii din umbră. În felul acesta unii domni bine îmbrăcați ca Rizzo sau di Lorenzo au reușit să organizeze mari operații ilegale la München, Los Angeles, Viena, Londra, Roma sau la Buenos Aires. Călătoriile lor „de afaceri" prin metropolele lumii erau greu de urmărit și nu era de loc ușor să fie surprinși în flagrant delict.

„Operațiunea Gretchen" a început la New York în ajunul Crăciunului anului 1970, în Leonard Street din Manhattan, sediul procurorului general și în același timp la cartierul general al brigăzii speciale de combatere a criminalității din Statele Unite.

Șeful procuraturii era procurorul districtual Frank Hogan, adjuncții lui se numeau Gerard Hinckley și William Aronwald, șeful brigăzii — Paul Vitrano, iar în rolul de apărător al legii a apărut tînărul și capabilul inspector Joseph Coffey, zis Joe.

Coffey lucra în poliție de patru ani și făcea parte dintre cei mai buni. Avea o memorie excepțională și capacitatea combinatorie a unui mare campion de șah, era crud ca un buldog și nu renunța ușor la pradă. Avea 30 de ani, 1,93 metri, o față de irlandez și la prima vedere arăta ca un atlet profesionist. Se remarcase în acțiunea de urmărire a teroriștilor care complotaseră împotriva lui Fidel Castro, a ucigașilor plătiți de Mafie și a traficanților de droguri. În plus era unul dintre puținii polițiști incoruptibili.

În dimineața aceea la New York ploua. Inspectorul Coffey aștepta împreună cu Anthony Saraniero într-o mașină civilă. Pe Avenue 12 se afla localul de noapte „Columbia Civic League Club". Membrii brigăzii speciale știau că în acest local se întîlnesc pe teren neutru nașii a cinci familii mafiote ca să rezolve conflictele sau să și pună de acord planurile. Seară de seară, într-una din cele trei încăperi, se discutau viitoarele acțiuni ale Mafiei americane.

Coffey oprise mașina pe partea cealaltă a străzii și urmărea intrarea. Pe trotuar apăru un bărbat îmbrăcat într-un mantou bej cu gulerul ridicat. Coffey îi făcu semn cu cotul colegului său :

— Rizzo !

Vincent Joseph Rizzo era un pește mare. Inspectorul Coffey știa că nu frecventează „Columbia Civic League Club" pentru că nu are ce să mănînce acasă. L-au urmărit și au văzut că intră în prima cabină telefonică. Saraniero, colegul lui Coffey, intră în cabina telefonică vecină exact în momentul în care Rizzo forma numărul de telefon. Polițiștii sînt antrenați să memoreze numerele de telefon. După cum s-a constatat mai tîrziu, Rizzo a sunat la cafeneaua din Avenue A numărul 201 al cărei proprietar era și unde locuia la primul etaj. Era o urmă care putea fi folosită. Marele mafiot căzuse în raza de control a poliției.

Inspectorul Coffey crescuse de mic copil la New York și cunoștea terenul pe care se desfășura meciul dintre apărătorii legii și criminali. Reușise să se adapteze modului lor de gîndire, le cunoștea obiceiurile, calitățile și defectele. Tatăl lui fusese cît pe ași să se facă și el bandit.

Bătrînul Joe Coffey crescuse în cartierul sărăcilor și al crimei Lower East Side, iar prietenul său din copilărie Eddie McGrath devenise mai tîrziu șeful bandei irlandeze. În cunoștea pe Meyer Lansky, pe Lucky Luciano, în timpul prohibiției lucrase în slujba lui Dutch Schulz pe camioanele care transportau mărfuri de contrabandă. Cînd i s-a născut băiatul, Josef, în 1938 era unul din membrii «Teamsters Union» și i s-a propus să intre în serviciul bine plătit al periculosului criminal John „Cookey" Dunn care avea să fie mai tîrziu condamnat la scaunul electric. A refuzat și a avut noroc că ucigașul care fusese plătit să-l omoare a greșit ținta. Bătrînul a rămas de partea legii, iar fiul crescut la școala unei mînăstiri de călugărițe, a lucrat ca montor la firma „Western Electric", și a terminat stagiul militar.

s-a însurat cu prima lui dragoste, Patricia Flynn, a dat examen și a intrat în poliție. A devenit membru al brigăzii de elită „Tactical Patrol Force" și a lucrat în cel mai rău famat cartier al New-York-ului Bedfort-Stuyvesant din Harlem. Apoi a fost mutat în brigada condusă de cunoscutul și temutul procuror F. Hogan.

Bedfort-Stuyvesant era zona de acțiune a inspectorului Coffey, dar și a mafiotului Vincent Rizzo. Prin urmare întîlnirea celor doi adversari în ring era inevitabilă. Rizzo se mutase cu familia lui săracă lipită pămîntului în Lower East Side, unde bătea străzile și a înțeles că în Statele Unite banii reprezintă cel mai important lucru. Nu știa să facă nimic și a început să fure.

Cu toate acestea spre deosebire de alți colegi de breaslă, Vincent Rizzo a încercat să muncească. A vîndut ziare, a fost măcelar, a lucrat într-un service de mașini. Apoi s-a înrolat în marină. Se bucura că va lupta în războiul din Coreea, dar a fost mobilizat în Carolina de Nord unde a devenit paznic la închisoarea militară Camp Le June. Aici au început să se manifeste aptitudinile lui de criminal. Se purta crud cu deținuții, îi schingiuia, iar pe unul l-a și omorît. În felul acesta paznicul s-a transformat într-un deținut care se comporta ca un nebun. Inventa tot felul de povești ciudate, dîndu-se preot, excroc sau victimă a unor spioni. A fost trimis la psihiatrie unde i s-a calculat un coeficient de inteligență submediocră (58) și s-a constatat că are înclinații schizoide. În septembrie 1952 a revenit pe Avenue A și a început să-l preocupe ideea de a-și încropi o viață mai bună decît cea a părinților lui.

La început a devenit „ostaș" în familia mafiotului di Lorenzo, apoi asociatul și chiar locțiitorul său. Familia di Lorenzo era formată din trei frați : Matteo zis „Unchiul Matty", Gerardo Lorenzo poreclit Jerry și Anthony zis Hickey. Matteo era șeful firmei „Metropolitan Import Truckmen's Association" care deținea monopolul asupra aprovizionării aeroportului „Kennedy" din New York, ajungînd să livreze în exclusivitate toate alimentele și

combustibilul. Lorenzo era prieten și asociat cu Jimmy Hoffa, șeful Teamsters Union. În 1971 a avut ghinion și a fost închis pentru sustragerea acțiunilor firmei „IBM" în valoare de 1 000 000 de dolari. Nu a stat nici un an la închisoare și a dispărut fără urmă. În felul acesta Rizzo a devenit succesorul lui și unul dintre cei mai mari speculanți din zona Lower East Side ; cumpăra și vindea cocaină, arme și făcea trafic cu acțiuni false, ceea ce l-a făcut să strîngă avere. Locuia într-un apartament luxos, iar la Wurzbor avea o reședință de vară, circula într-un Mercedes superb care fusese înregistrat pe numele unuia dintre angajații săi. Se spunea despre el că este milionar și probabil chiar era, pentru că împrumuta bani cu o dobîndă de 8% săptămînal, dobînzile anuale depășind prin urmare 400%.

Inspectorul Coffey l-a urmărit pe Vincent Rizzo și a constatat că în fiecare zi se duce la cîrciuma „Jimmy's Lounge" unde se întîlnea cu beneficiarii, încasa polițe și dădea zece telefoane pe oră. Polițiștii îmbrăcați în civil au observat de asemenea că era vizitat de personalități proeminente ale Mafiei, printre care se număra Joseph Colombo, Tommy Eboli și Carmine Persico zis „Vipera", Phil Tartaglia și Nicholas Frustachi. Contactele lui Rizzo la cel mai înalt nivel al cartelului crimei confirmau bănuiala inspectorului Coffey că merge pe o urmă fierbinte.

„Jimmy's Lounge" se afla pe Avenue A. În apropiere în Peter Cooper Village se afla un șantier, iar în parcul din piața Tompkin lucrau grădinari. În pauză muncitorii se duceau să bea bere la „Jimmy's Lounge", ceea ce i-a sugerat inspectorului Coffey o idee. Și-a luat de acasă o șapcă cu cozoroc pe care scria „Exon", s-a îmbrăcat în niște jeanși jerpeliți, și-a umplut buzunarele cu șurubelnițe și clești-patenți, și-a încins la mijloc o curea cu o tolbă din piele și a intrat în cîrciuma lui Jimmy, așezîndu-se la bar lîngă telefon. În prima zi clienții permanenți l-au studiat cu atenție, a doua zi l-au mai privit de cîteva ori, iar de a treia zi nimeni nu l-a mai băgat în seamă. Coffey avea ochii larg deschiși și urechile ciulite.

A surprins fragmente de discuții pe care nu le înțelegea, dar care îi confirmau bănuiala că Rizzo e un mafiot foarte abil, cu relații comerciale influente și prieten cu marii nași mafioți. Ca să-l prindă avea nevoie de probe.

Coffey a obținut de la șeful său Harold Birs permisiunea de a intercepta convorbirile telefonice de la „Jimmy's Lounge". În beciul unei case de pe strada vecină Stuyvesant Town, într-o zi, un camion a descărcat un pat pliant, cîteva scaune, două mese și cîteva lăzi negre cu aparate de interceptat. În după amiaza zilei de 8 februarie tehnicienii au început să înregistreze convorbirile lui Rizzo.

Se discuta despre afaceri cu cocaină, heroină, marijuana, obligații de stat furate, acțiuni false, se formulau amenințări la adresa datornicilor și se pronunțau o grămadă de nume cunoscute. Isadore Marion era proprietarul unui salon de coafură la Caesars Palace, unul dintre cele mai luxoase hoteluri cu cazinou din Las Vegas. Discuțiile cu Rizzo au dovedit că era implicat în afacerile murdare ale Mafiei și conform instrucțiunilor primite la telefon încasa bani de la datornicii care frecventau cazinourile din Las Vegas. Cei care nu puteau sau nu voiau să plătească erau amenințați sau eventual bătuți și sfîrșeau într-un spital. Multe alte convorbiri interceptate au scos la iveală legăturile comerciale dintre diferitele „familii" mafiote, confirmînd o serie de bănuieli. Tehnica interceptării convorbirilor telefonice a înregistrat însă cel mai mare succes în a treia zi după începerea acțiunii. La 11 februarie Vinnie Rizzo a format numărul de telefon al reprezentanței companiei aeriene „Lufthansa" din New York :

— Vă rog, un bilet pînă la München.

— Pentru ce dată, domnule ?

— Peste două săptămîni.

— Prin urmare doriți un bilet pentru ziua de 26 ?

— Da.

— Aveți noroc. Avem un loc liber la zborul 409. De-

colarea are loc de pe aeroportul „Kennedy" la 17,45 Vă convine, domnule ?

— Cred că da.

— Doriți și bilet de întoarcere ? Costă mai ieftin.

— Da. Vreau un bilet dus-întors. Biletul de întoarcere să fie pentru 4 martie.

— De acord, domnule. Aveți rezervat un loc la cursa 408 de la München, pe 4 martie, ora decolării avionului 18,00.

— În regulă.

— Încă o întrebare, domnule. Doriți bilete la clasa întîi sau a doua ?

— A doua. Și aș dori să vă rog să-mi rezervați și o cameră la hotel.

— Cu plăcere, domnule. Prin urmare aveți rezervat un bilet dus-întors și o cameră la hotelul „Palace".

— Ce fel de hotel e acesta ?

— Un hotel absolut nou, așezat lîngă hotelurile rezervate participanților la Jocurile olimpice care vor începe la München în vara aceasta.

— Cît costă ?

— 220 de dolari. Sînteți de acord cu rezervarea ?

— Desigur. Vă rog să o faceți pe numele Rizzo Vincent Rizzo.

Inspectorul Coffey era convins că mafiotul Rizzo nu pleacă în Europa numai ca să se afle în treabă. Își rezervase o cameră pentru o săptămînă întreagă, prin urmare avea de pus la punct o acțiune complicată. Lui Coffey îi venea destul de greu să-și convingă superiorii că e nevoie să-l urmărească pe Rizzo și la München. În cele din urmă a zburat la München cu două zile înainte lui Vincent Rizzo, avînd timp prin urmare să ia legătura și să ceară sprijinul poliției bavareze.

Mai tîrziu inspectorul Coffey a mărturisit că nici el, nici colegii săi nu bănuiau ce pregătește Vincent Rizzo. Își închipuia că pun la cale o afacere ilegală cu trafic de arme și că reprezentantul Mafiei americane se va întîlni la München cu unul dintre exercții internaționali care

mișunau în jurul concernului Krupp. Totul s-a desfășurat însă contrar oricăror închipuiri. Cazul a devenit un subiect mult controversat, iar în Congresul american senatorii l-au folosit ca pretext în discuțiile legate de schimbarea prevederilor legale privind interceptarea convorbirilor telefonice. S-a afirmat că atît poliția, cît și F.B.I. nu se pot descurca fără acest mijloc.

În principiu senatorii aveau dreptate și desfășurarea ulterioară a „Operațiunii Gretchen" avea să confirme justețea afirmațiilor lor. Inspectorul Coffey a sosit la aeroportul din München în ziua de 25 februarie. Procurorul Hogan îi anunțase între timp pe colegii lui vest-germani și Coffey a fost așteptat de inspectorul Klaus Peter care l-a condus la hotelul „Palace". În apartamentul 354 polițiștii münchenezi instalaseră o centrală de interceptat convorbirile telefonice.

Nu era un lucru ușor. În Republica Federală Germania interceptarea convorbirilor telefonice nu este o practică la fel de curentă ca în Statele Unite și prin urmare poliția nu este dotată cu tot echipamentul necesar. Rudolf Rocher de la Centrala de criminalistică din München a încercat să procure aparate miniaturale de interceptat, dar nu reușit. Inspectorul Coffey s-a adresat atunci filialei lui Central Intelligence Agency de la München și în scurt timp camera rezervată lui Vincent Rizzo avea să fie dotată cu cea mai modernă tehnică de înregistrare. Criminaliștii vest-germani l-au ajutat pe colegul lor american cu proverbiala seriozitate nemțească, punîndu-i la dispoziție și un translator. Operațiunea putea să înceapă.

Într-o asemenea acțiune nu este suficient să interceptezi numai convorbirile individului pus sub urmărire, ci toate discuțiile care au loc în camera respectivă. De aceea tehnicienii serviciului de criminalistică trebuie să instaleze în cameră microfoane miniaturale cu emițătoare care în argou se numesc „plosnițe". Se montează în veioze, lustre, în rama tablourilor, în baie pe etajera cu obiecte de toaletă. Sînt de mărimea unui nasture și au o

mare eficientă, cu singura excepție că se alimentează de la baterie și nu pot funcționa mai mult de 24 de ore.

Ascultau fără să afle nimic interesant. Vincent Rizzo a dat cîteva telefoane neînsemnate, dar nu părăsea camera de parcă ar fi așteptat un semnal. Prima dată au reușit să se strecoare în cameră ca să schimbe bateriile cînd Rizzo a coborît la cină, a doua oară au încercat să pătrundă în timpul prînzului. Dar în momentul în care tehnicienii de la serviciul de criminalistică vest-german s-au apropiat de ușa apartamentului lui Rizzo, pe culoar a apărut camerista care a deschis camera cu o cheie universală și a dispărut înăuntru. Minutele se scurgeau repede, iar Rizzo putea să apară din clipă în clipă. Camerista trebuia scoasă afară cu orice preț. Inspectorul Coffey a trîntit o sticlă pe jos care s-a făcut țăndări. Apoi a ieșit pe culoar și a început să strige camerista. În timp ce ea strîngea cioburile, tehnicienii au schimbat bateriile.

Nu mai era timp de pierdut. Peste puțin timp a apănut Vincent Rizzo însoțit de doi indivizi. Alfred Barg și Winfried Ense nu bănuiau că inpectorul Coffey și colegii lui nemți le ascultă și le înregistrează fiecare cuvîntel. Polițiștii au aflat că Vincent Rizzo și oamenii lui livraseră nu de mult celor doi nemți acțiuni americane furate pe care aceștia nu le plătiseră pînă atunci. Rizzo le pretindea suma de 350 000 de dolari și ei se scuzau că nu o pot achita. În timpul discuției au fost rostite multe nume cunoscute și necunoscte, iar inspectorul Coffey a înțeles că Mafia americană s-a specializat într-un domeniu nou, respectiv în traficul cu acțiuni false și furate în care erau investite sume uriașe. L-a informat pe șeful său de la New York și a cerut ajutoare. Frank Hogan l-a trimis cu primul avion pe Dick Tammar, un versat agent al F.B.I. care la interogatoriul luat celor doi nemți a aflat despre existența unei rețele uriașe de gangsteri și excroci, dar și de persoane importante, politicieni și bancheri care încasau milioane de dolari în urma afaceri cu acțiuni false și furate. În acest context a fost rostit pentru prima dată numele Vaticanului.

Era o muncă interesantă, dar migăloasă care a durat cîteva luni. La anchetă au participat cîteva zeci de experți din brigada antimafie a procurorului Hogan și detectivi din cîteva țări ale lumii au anchetat suspecți din mai multe state, mii din ei terminînd în fața instanței sau în dosul gratiilor. Pe baza copiilor benzilor pe care au fost înregistrate convorbirile telefonice, a protocoalelor poliției, actelor de acuzare și din alte documente publicate de Richard Hammer vom încerca să reconstituim această afacere a Mafiei americane și colaborarea ei cu înalții demnitari ai statului Vatican.

Numele Ricky Jacobs și Leopold Ledl pe care le-a auzit inspectorul Coffey nu i-au spus la început nimic. După ce a consultat fișele din cartotecile polițiilor a aflat cu cine are onoarea. E greu de apreciat care din cei doi indivizi era mai mare șarlatan. Ricky Jacobs, unul dintre cei mai mari excroci ai anilor șaptezeci, era cunoscut poliției newyorkeze ca traficant de droguri, bancnote false și acțiuni furate. Se născuse prin anul 1920 la Philadelphia și avea o înfățișare onorabilă. În relațiile cu partenerii știa să fie amabil și plăcut, impresionîndu-i prin manierele sale elegante. În tinerețe a folosit orice prilej ca să cîștige bani ușor și repede. În curînd avea să fie închis pentru un furt mărunt de cîteva sute de dolari. Nu s-a mulțumit cu furtișaguri mărunte și s-a mutat în California, unde printre milionari a avut mai mult succes. Există oameni care se îmbogățesc peste noapte și nu știu ce să facă cu banii care le-au căzut din cer. Sînt naivi, necultivați, încrezători și deci predestinați să devină victime ale excrocilor. Printre acești oameni și-a început vînătoarea talentatul Ricky Jacobs.

Traficul cu acțiuni furate și falsificate constituia un sector nou și foarte rentabil al Mafiei americane. Conform rapoartelor Oficiului american pentru controlul operațiunilor bancare se poate afirma că se aflau în circulație sume în valoare minimă de 50.000.000.000 de

dolari. Acțiunile furate sînt înregistrate pe listele negre ale marilor bănci din lume, dar cu toate acestea servesc ca obiect de trafic. Revînzătorii le cumpără ieftin și le vînd celor neinițiați sau proaspăt îmbogățiți și industriașilor care la rîndul lor le depun în bancă sub forma unui capital pentru acordarea de împrumuturi. Firmele și băncile care se confruntă cu dificultăți financiare depun în bancă prin reprezentanții lor pachete cu acțiuni false pentru a-și echilibra balanța. La aceste pachete se anexează frahturi cu numărul și valoarea acțiunilor. Pentru un asemenea gen de fraudă sînt mai adecvate acțiunile falsificate deoarece cele furate apar pe listele negre care sînt accesibile oricărui funcționar bancar.

Mafia americană a recrutat meseriași cu înaltă calificare, iar imprimeriile ei au fost dotate cu cel mai modern echipament, astfel încît Ricky Jakobs și colaboratorii săi puteau să fabrice acțiuni care aproape nu se deosebeau de cele autentice.

Leopold Ledl era de origine vienez. Se născuse în 1935 într-o familie săracă și în cîțiva ani a devenit un excroc de talie mondială. La Viena a avut o copilărie tristă, a trăit în epoca de amară mizerie a ocupației naziste, a războiului și administrației trupelor aliate. A terminat școala elementară și a devenit ucenic de măcelar. Avea de mic o statură predestinată și mai tîrziu cîntărea o sută de kilograme. A părăsit repede și această îndeletnicire fiindcă îl atrăgeau ținuturile exotice. S-a angajat pe o navă ca steward și a ajuns în Mările Sudului ; pe o altă navă a lucrat ca ajutor de bucătar, avînd ocazia să-i observe pe turiștii bogați și să le imite modul de a se îmbrăca și comportamentul. Avea un farmec personal irezistibil, știa să cîștige încrederea oamenilor și putea să vîndă orice și oricui.

În orașul elvețian Aarau într-o vilă luxoasă locuia cunoscutul om de afaceri de origine maghiară Károly Kacsó. Nu s-a putut afla unde s-au cunoscut cei doi, după cum nu este clar cum a reușit Ledl să descopere peria de masaj. Cert este că invenția lui s-a bucurat de

un mare succes, iar milionarul Kacsó l-a invitat la el acasă ca să perfecteze o tranzacție financiară. Leopold Ledl pășise cu dreptul în elita oamenilor de afaceri.

Elveția a fost de cînd lumea locul în care s-au retras regii detronați și președinții răsturnați de la putere. Ex-monarhul Burundiei, Mambutse IV sau Ntare V locuia și el pe țărmul lacului Léman din Geneva. L-a cunoscut pe Ledl care avea răbdare să-i asculte ore în șir lamentațiile. S-au împrietenit și s-au coalizat fiindcă îi uneau interese comune. Fostul rege era ruinat și avea nevoie de bani la fel ca și Ledl. Ex-monarhul era străin și nu cunoștea modul de viață european, în timp ce Ledl era un cunoscător desăvîrșit al acestuia. Monarhul burundez l-a numit consulul său onorific cu dreptul de a avea pașaport diplomatic și permis de conducere burundez. Fostul ucenic de măcelar vienez a devenit astfel consilierul său financiar.

Consulul Leopold Ledl a dat dispoziție să i se imprime trei sute de formulare cu blazonul Regatului Burundi de acordare a titlului de consul onorific și a vîndut acest titlu pe 100 000 de dolari parveniților ambițioși. Mai tîrziu s-a dovedit că avea beneficiari în Grecia, Italia și Austria. Cîștigul era împărțit cu ex-monarhul. Cu ajutorul domnului Kacsó și poate chiar cu sprijinul lui financiar a creat societatea „Caravelle Service Company" care se ocupa de fabricarea și desfacerea miraculoasei perii de masaj pe care nimeni nu a văzut-o, încheind afaceri care nu suportă lumina zilei. Consulul onorific Ledl oferea amatorilor pașapoarte diplomatice și numere diplomatice de înmatriculare a mașinilor nediplomatice. Apoi un excroc i-a făcut rost de o diplomă de Doctor honoris causa al Universității din Toronto și Poldi Ledl a devenit „consulul onorific doctor Leopold Ledl".

Făcea comerț cu titluri, iar „instituția" lui vindea în schimbul unor onorarii corespunzătoare titlul de doctor în filozofie, teologie, drept al Universităților din Roma, Vatican, al Universității Thomas Luther și a două uni-

versități din Londra. Afacerile lui prosperau și numărul celor care ofereau un inel cu briliante de trei carate pe un titlu academic creștea.

„Caravelle Service Company" a devenit societatea comercială de bază a celorlalte firme fictive ale lui Ledl. Purtau nume bombastice și aveau documente de acreditare cu antet aurit ,dar nimic mai mult. Se numeau „Westropa Construction Company of Wienna", „Intercontinental Rami Etablissement a Etablissement Proco" și își aveau sediul în Lichtenstein unde nu se plătesc impozite pe venit, iar compania aeriană „Interterra" cu sediul la Monrovia nu dispunea de nici un avion. Cu toate acestea firmele lui Ledl încasau venituri onorabile : elaborau expertize economice, ofereau consultații financiare, încheiau tarnzacții în domeniul hotelurilor și al industriei de agrement în Indonezia și Malaesia, aveau o cotă parte destul de nebuloasă într-o serie de întreprinderi din Kenia, Nigeria și Ghana. În cercurile financiare vieneze Leopold Ledl a lansat zvonul că însuși multimiliardarul Aristotel Onassis a început să se intereseze de achizionarea miraculoasei perii de masaj. Deși toate acestea nu erau decît născociri false, faima de comerciant abil a lui Ledl creștea.

Printre inițiați se răspîndise zvonul, întreținut cu multă dibăcie de însuși Ledl, că unele din societățile lui servesc numai ca paravan pentru adevăratele sale achiziții financiare. Se spunea că majoritatea veniturilor lui Ledl provin din traficul internațional de arme, iar asociatul său a cărui identitate era strict tăinuită ar fi un general american membru al Pactului Nordatlantic. Apoi au început să circule zvonuri că Ledl și societățile lui fantomă se ocupă cu vînzarea de bancnote falsificate și acțiuni false sau furate. De data aceasta nu mai erau clevetiri false sau întreținute în mod artificial.

Maria Ansbach este numele unui conac de țară. Are un parc uriaș o vilă imensă construită în stil baroc, un bazin, o fîntînă arteziană, garaje pentru mai multe ma-

șini, o casă pentru servitori și una pentru grădinar. Se spune că Leopold Ledl a plătit pentru aceste bunuri imobiliare 1 000 000 de dolari și s-a mutat aici, lăsînd la Viena un apartament cu cinci camere în care poposea din cînd în cînd. Circula cu un Mercedes, dar poseda și un Jaguar sport, soția lui conducea un Lincoln de culoarea fildeșului, iar fiicele lui circulau într-un Minicooper. Organiza petreceri și baluri somptuoase la care invita protipendada din întreaga lume, șampania curgea din belșug, dar el însuși bea întotdeauna numai lapte, Știa să fie atent și amabil, iar titlurile sale s-au îmbogățit cu încă unul : a devenit consilierul oficial al Sfîntului Patriarh de la Alexandria și consilierul arhiepiscopului din Africa Centrală. Pe scurt era un excroc de talie mondială și de aceea periculos.

Colinda prin lume uneori cu mașina, alteori cu avionul. La Roma a cunoscut un „suflet apropiat", pe Mario Foligni, conte din San Francisco, un tip de italian clasic cu nas coroiat și păr ondulat. Era doctor în teologie „honoris causa", iar titlurile lui fuseseră tipărite la aceeași imprimerie ca cele ale lui Ledl. Foligni se purta ca un adevărat conte și poate chiar mai bine cu toate că avea la activul său cîteva afaceri murdare. Era foarte îndrăzneț și avea nervi tari, de oțel. Era bănuit de trafic ilicit cu acțiuni furate. La percheziție nu i s-au găsit acasă decît cîteva cecuri sustrase dintr-o bancă.

— Cum vă puteți explica prezența lor îl întrebă inspectorul.

— Nu știu, se miră Foligni. Nu am idee cum au ajuns aici. Pe cuvîntul meu că nu știu nimic.

Poliția nu avea probe și de aceea nu îl putea cita în fața tribnualului, cu toate că știa că este implicat în afaceri internaționale cu acțiuni furate. Altă dată poliția a deschis în mod oficial seiful în care bănuia că sînt ascunse acțiunile furate și a găsit un plic cu scrisoarea de binecuvîntare a Papei Paul al VI-lea. În felul acesta cazul a fost clasat.

În același timp poliția știa că Foligni se întîlnește cu avocatul Tomas Amato, un cunoscut excroc și cu Remigio Begni, misit de falsuri internaționale. Mario Foligni lucrase de asemenea pentru Carlo Pesenti, proprietarul unor societăți de asigurări și mare comerciant cu ciment căruia îi făcea rost de afaceri rentabile și primea de la el comisioane. Cel de-al doilea beneficiar influent al lui Foligni era Alfio Marchini, miliardar și coproprietarul marelui hotel „Leonardo da Vinci" din Roma.

Mario Foligni avea însă relații mai bune și mai utile care i-au deschis ușile statului Vatican. La Neapole exista o organizație de caritate „Maddaloni" al cărei reprezentat Salvatore d'Angelo stătea în fiecare săptămînă cîteva zile la Vatican. Era prieten cu secretarul de stat și arhiepiscopul Giovanni Benelli care avea să devină mai tîrziu cardinal. Mario Foligni avea acces la cei mai înalți demnitari ai statului Vatican.

Ledl semăna în multe privințe cu Foligni, iar Foligni cu Ledl. Vienezul avea firme fantomă, iar Foligni era șeful societății financiare și de asigurări „Nuova Sirce" cu sediul la Roma și cu o filială la München și proprietarul societății de investiții „Intercommerce Group" din Roma. Președintele celor două firme era cunoscutul om de afaceri american și proprietar de hoteluri, Joseph Vetrano, care locuia la Bristol, statul Connecticut. Acest om care era prieten cu episcopul Paul Marcinkus din Chicago a devenit una dintre figurile marcante ale Mafiei și ale băncii din Vatican.

Paul Marcinkus, un demnitar catolic, înalt de 1,90 m, robust, cu alură de luptător a primit în 1970 porecla de „Monsignore Gorillo" deoarece pe aeroportul din Manila a salvat viața papei Paul al VI-lea. Pe atentator l-a pus la pămînt cu mîinile goale, ajungînd astfel a doua zi pe primele pagini ale tuturor ziarelor din lume. Paul C.

Marcinkus, devenit paza personală a papei era cel puțin un episcop ciudat : fuma zilnic cîte două pachete de țigări Marlboro, îi plăcea să bea whisky, juca bine golf și nu umbla în haine de preot.

Se născuse la Cicero, fosta reședință a regelui gangsterilor, Al Capone, nu departe de Chicago, statul Illinois. Tatăl lui spăla vase, iar fiul voia cu orice preț să urce pe scara socială. Nu avea bani ca să învețe și de aceea și-a ales singura cale posibilă : a intrat în slujba bisericii catolice. A terminat seminarul de la Mundelein din statul Illinois, la 25 de ani a fost hirotonisit ca preot, iar mai tîrziu a devenit paroh. Paul C. Marcinkus țintea însă mai sus. Curînd a atras atenția superiorului său, cardinalul Samuel Strich care era cel mai înalt reprezentat al Domnului în Statele Unite și succesorilor lui de mai tîrziu, Meyer și Cody. În 1950 a fost trimis să studieze dreptul canonic la Vatican. După absolvire a intrat în serviciul diplomatic al statului Vatican, a devenit garda personală a papei, și din 1968 secretarul băncii din Vatican „Instituto per le opere di religione" — „Institutul pentru probleme religioase". În 1971 Sfîntul părinte l-a numit în înalta funcție de președinte al acestei instituții bancare. Episcopul Marcinkus poreclit „Gorilla" dispunea de sumele imense ale bisericii catolice și avea o mare putere deoarece răspundea de hotărîrile sale numai în fața papei.

Episcopul era prieten cu bancherul, industriașul și magnatul financiar Michele Sindonna despre care se afirma în culise că este un geniu financiar care își depășește epoca. Sindonna îl sfătuia pe Marcinkus cum să procedeze, aproba sau refuza tranzacțiile planificate ale Băncii din Vatican, făcea speculații la bursă și dispun

29—c. 613

cu mult curaj de banii lui și ai celorlalți. În 1974 a fost condamnat la închisoare pentru fraudă.

Michele Sindonna nu se bucura de o faimă prea bună. În cercurile financiare europene se spunea că este capabil de orice. Era dur și nemilos, singurul lui interes fiind cîștigul și nu erau un secret pentru nimeni relațiile dubioase și colaborarea cu Mafia. Prin urmare nu este posibil ca Mario Foligni și episcopul Marcinkus să nu fi bănuit cu cine au onoarea. Nu erau niște amatori naivi și formau o echipă bună, avînd chiar un cont comun la Institutul bancar „Interbanca" din insulele Bahamas.

O altă persoană cu care s-a întîlnit consulul și doctorul onorific Leopold Ledl a fost ziaristul Alberto Barbieri de la editura Vaticanului „Edizione Paolini". Hainele lui preoțești erau croite la cele mai bune saloane de modă, circula în limuzine costisitoare, îi plăceau femeile și de multe ori era întîlnit în restaurante de lux sau în localurile de noapte din Roma. Avea părul ondulat și se purta într-un mod lumesc. Ledl și Barbieri aveau un ideal de viață comun : cîștigul din buzunarul altuia.

În 1960 la Roma a izbucnit un mare scandal. Comunitatea economică europeană a trimis în Italia prin intermediul unei organizații de caritate din Vatican 60 de tone unt pentru copiii subnutriți și oamenii săraci. Barbieri și asociații săi au vîndut întreaga cantitate de unt și au încasat banii. A fost o afacere rușinoasă și nimic mai mult. După un timp hoția lui Barbieri a fost dată uitării.

Nu s-a aflat cum Leopold Ledl a făcut cunoștință cu furnizorul de acțiuni false Ricky Jasobs și cu Barbieri. Conform registrului, Ledl a locuit la hotelul „Columbus" din Roma, în camera numărul 338, nu departe de Catedrala Sfîntul Petru, iar mai înainte a locuit la hotelul

„Hassler" și „Leonardo da Vinci". Barbieri voia să-i arate lucrurile cele mai frumoase și să-l cîștige de partea sa, drept care se mîndrea cu faimoasele sale cunoștințe de la Vatican. La un banchet festiv Ledl s-a întîlnit cu directorul administrației economice, cardinalul Vagnozzi și cu cardinalul Amlet Giovanni Cocoganani în vîrstă de 89 de ani, unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai papei Paul al VI-lea.

De ce Ledl a venit la Roma și s-a prezentat demnitarilor de la Vatican ? De ce tocmai căruntul Barbieri s-a ocupat de vizita oaspetelui și a încercat să cîștige simpatia vienezului ? Statul Vatican se afla într-o situație financiară precară din cauza episcopului Paul C. Marcinkus, iar consulul și doctorul onorific Leopold Ledl trebuia să ajute banca papală să iasă din încurcătură.

Statul Vatican (Status Civitatis Vaticanae) are aproximativ 1.000 de locuitori și este centrul financiar al lumii capitaliste, cel puțin așa se menționează într-o serie de publicații. Este adevărat că în Italia există puține ramuri industriale sau comerciale în care să nu fie implicat Vaticanul. Conform unor estimări, el posedă cel puțin jumătate din acțiunile întreprinderilor italiene și face comerț cu documente în valoare de circa 5 000 000 000 de dolari. Trei sferturi din cea mai mare societate italiană de construcții și de bunuri imobiliare „Societá Generale Immobiliare" aparține Vaticanului. Dar și cele mai mari bănci italiene, ca de pildă „Banco di Roma" și „Credito Commerciale" sau societățile monopol „Montedison", „Finmare", „Finsider", „Finmecanica" sau „SNIA-Viscosa" sînt conduse de economiștii Vaticanului îmbrăcați în sutane. Averea bisericii și prin urmare a statului Vatican este imensă. Numai ordinul iezuiților po-

sedă 670.000 de hectare terenuri agricole în Italia, 100.000 de hectare în Marea Britanie, 540.000 în Franța, 670.000 hectare în America Latină, 250.000 în RFG, 1.500.000 hectare în Statele Unite și 6.000.000 hectare în Spania și Portugalia.

Capitalul Vaticanului „lucrează" în multe ramuri comerciale și industriale — în industria textilă, a cauciucului, oțelului, cimentului, alimentară, mase plastice, dar și în domeniul rachetelor și al pilulelor anticoncepționale împotriva cărora papa luptă în mod oficial. În nenumărate rînduri în presa italiană au apărut articole demascatoare la adresa mașinațiilor secrete ale bancherilor de la Vatican care de multe ori au fost acuzați de fraudă și evaziune fiscală, de speculații ostentative cu terenurile de pămînt și cu prețurile acestora și după cuvintele unui ziarist italian erau dispuși să pactizeze și cu Satana.

Deși biserica catolică dispune de o avere uriașă și de sume imense de bani, în anii șaptezeci banca Vaticanului a ajuns într-o situație critică. Comerțul european nu promitea nimic bun ; nu mai exista conjunctura avantajoasă a miracolului economic italian sau vestgerman cînd fiecare dolar investit cu înțelepciune aducea profituri imense. Bancherii de la Vatican au colindat întreaga lume, investind sume mari în afaceri străine, mai ales americane, poate tocmai fiindcă episcopul Paul C. Marcinkus era american sau nu se pricepea la comerț și tranzacții financiare. Nu a fost o hotărîre chibzuită. Și mai puțin chibzuită a fost ideea de a încredința această afacere avocatului și bancherului Michele Sindonna.

Sindonna provenea din Sicilia, pornise de la nimic și urcase pînă în vîrful ierarhiei financiare. În 1972 cifra lui de afaceri în Italia și Statele Unite era estimată la

cel puțin 25 000 000 000 de dolari. În 1974 a dat faliment spectaculos. S-a constatat că Sindonna a irosit miliarde de dolari, iar banca Vaticanului a pierdut afaceri în valoare de circa 250 000 000, o sumă de loc neglijabilă care a dezechilibrat activitatea băncii. Prin urmare se punea problema echilibrării balanței acesteia.

La Vatican și-a făcut apariția Leopold Ledl care s-a împrietenit cu înalții demnitari ecleziaști ; mai curios e că aceștia s-au coalizat cu el și i-au cerut un sfat cum să repare greșeala episcopului Marcinkus. În momentul acesta pe scena Sfîntului Scaun a intrat Mafia americană. Modul în care au decurs discuțiile poate fi reconstituit din depozițiile lui Leopold Ledl care a fost interogat de inspectorul de poliție Coffey din New York și de Dick Tammaro de la F.B.I.

Din conținutul mărturiei lui rezultă că demnitarii de la Vatican așteptau de la el un ajutor. Cum acesta nu se exprima în nici un fel, Mario Foligni s-a întîlnit cu el, intrînd direct în subiect :

— N-aveți idee cum putem ieși din această situație ?

— E necesar să vă asigurați un capital destul de mare, răspunse Ledl.

— Și noi știm asta. Trebuie să facem rost de acțiuni în valoare de...

— Ce acțiuni ? întrebă Leopold Ledl.

— De primă clasă. De cele mai bune care există pe piață, de preferință ale marilor societăți americane.

— Aceste acțiuni nu se pot obține foarte ușor. Ledl înțelegea încotro bate Foligni și de aceea îi cînta în strună.

— Cele false nu pot fi procurate mai ușor ? îl întrebă direct Foligni.

— Ce sumă v-ar interesa ?

— Circa 1 000 000 000 de dolari. Mai precis 950 000 000 Jumătate pentru monsignore Marcinkus și instituția lui bancară, jumătate pentru Banca italiană. Și acolo s-au produs unele nereguli deoarece după cum știți, toate se leagă între ele. Ambele instituții au nevoie de cîte un stimulent.

— Signore Foligni cred că știți, spuse Leopold Ledl că nu număr atît de mare de acțiuni poate fi furnizat doar de...

— Nu ne interesează furnizorul, îl întrerupse Foligni, ci numai data cînd le putem primi. Restul e treaba dumneavoastră, domnule consul.

— Cred că sînteți conștient, spuse domnul Ledl, revenind la subiect. Ce s-ar întîmpla dacă s-ar afla că Banca Vaticanului a comandat acțiuni false ca să-și acopere deficitul financiar. Cred că vă este clar ce riscați ? Este un lucru pe care abia și-l poate permite o firmă financiară. Dar Vaticanul... ?

— Tocmai că Vaticanul își poate permite. Sau vă închipuiți că guvernul american ar îndrăzni să învinuiască Sfîntul Scaun de trafic cu acțiuni false ? Chiar dacă americanii ar afla că seifurile băncii de la Vatican sînt pline cu acțiuni false furnizate de Mafia, ei ar fi în mod sigur convinși că banca Vaticanului a devenit victima unei excrocherii nerușinate.

— Bine. Eu preiau o parte din risc, iar dumnevoastră la fel. Acum aș vrea să aud ceva în legătură cu valoarea acestor documente prețioase. Ce părere aveți ? Ce cred prietenii dumneavoastră ?

— 65% valoarea nominală. Avem la dispoziție aproximativ 625.000.000 de dolari. În același timp trebuie

scăzut comisionul pentru unii reprezentanți ai Vaticanului. Contăm pe 150.000.000 dolari. Înseamnă că vă mai rămîn încă 475.000.000.

— Voi face tot ce depinde de mine signore, spuse Ledl, avînd senzația că a cîștigat un campionat mondial.

Acum trebuia să ia legătură rapid cu Ricky Jacobs cel mai mare furnizor de acțiuni false. Se cunoșteau de mai mult de o jumătate de an și se înțelegeau bine. Ricky Jacobs avea nevoie de șarlatanul Ledl ca agent pentru piața europeană și de consulul onorific doctor Ledl în calitate de curier cu pașaport diplomatic care să-i asigure imunitate diplomatică și prin urmare transportarea oricărei cantități de acțiuni false fără a trezi atenția vameșilor. Încheiaseră prima mare afacere comună în valoare de 100.000 de dolari, se verificaseră reciproc și acum erau mulțumiți unul de altul.

În timp ce luau cina la hotelul „Cavalieri Hilton" din Roma au stabilit că Ledl să fie deocamdată curier, respectiv să transporte mărfuri și pentru fiecare zbor cu avionul să primească 10.000 de dolari. Era o propunere interesantă și o afacere de loc rea. La începutul lui 1971 Ledl a aflat de la prietenii săi Maurice Ajzen și Jacquese Suesance că Jacobs a tras la hotelul „Eden-au-lac" din Zürich și vinde o parte din marele „pachet" de acțiuni. S-a urcat în avion ca să verifice calitatea hîrtiilor valorice. Erau perfecte, de vreme ce le-a cumpărat imediat cu 30% din valoarea lor nominală și le-a vîndut mai departe avocatului Tomas Amato, prietenul lui Mario Foligni. În ziua cînd trebuia să aibă loc plata Maurice Ajzen i-a adus lui Jacobs 30.000 de dolari de la Ledl și i-a transmis că acesta vrea să se întîlnească cu el ca să negocieze o tranzacție comercială importantă.

S-au întîlnit la hotelul „Dolder" din Zürich, iar Ajzen le-a fost translator.

— Ce cantitate de acțiuni ați putea vinde în viitorul apropiat ? întrebă direct Leopold Ledl.

— Trebuie să știți că în această privință am posibilități aproape nelimitate. De cîte acțiuni ați avea nevoie ? îl iscodi Jacobs.

— În valoare de 950.000.000 de dolari, spuse încet, dar accentuat Ledl.

— 950.000.000 ? repetă Jacobs. Pentru Dumnezeu, ce vreți să faceți cu ei ? Este o sumă uriașă !

— Să o vînd Băncii de la Vatican, răspunse Ledl.

— Cui ? Vaticanului ? se miră Jacobs.

— Mai precis spus bonz-ilor de la Vatican.

— Cui ?

— Asta e treaba mea. Pot însă să vă asigur că la mijloc se află persoane sus puse. Știu ce vor și în același timp știu cum trebuie să procedeze.

— Sînteți foarte sigur ?

— Absolut sigur.

— Îi interesează chiar niște acțiuni false ?

— Pur și simplu le vor.

— Este o comandă imensă. Nu știu, poate voi avea nevoie de o confirmare, de o comandă pentru ca asociații să aibă încredere în mine. Înțelegeți, este vorba de o cantitate neobișnuită.

— Le-o confirm eu personal, declară Leopold Ledl. Ați fi dispus să vă întîlniți cu ei la New York ?

— În nici un caz. Dacă vor, pot să vină ei aici.

— Bine, domnule doctor Ledl, dar oamenii aceia, știți... într-un cuvînt furnizorul meu este Mafia.

— Credeți că nu știu ? întrebă Leopold Ledl liniștit. De la bun început mi-a fost clar că nu există altcineva

care să poată livra acțiuni false atît de perfecte și într-o cantitate atît de mare.

Nașul Mafiei americane Matteo di Lorenzo și complicele său Vincent Rizzo au tras la hotelul „Palace" din München unde îi aștepta inspectorul poliției newyorkeze Coffey care urmărea activitatea suspectă a lui Rizzo. Încă înainte de 29 iunie 1971 avusese loc o consfătuire a tuturor celor implicați în această afacere.

O mare acțiune necesită o pregătire minuțioasă. De aceea reprezentanții Mafiei americane s-au întîlnit cu partenerii lor europeni la hotelul „Churchill" din Londra. Leopold Ledl a format la Roma cartierul general compus din Foligni, Barbieri și mediatorul Remigio Begni. Împreună cu ei a zburat blonda de 40 de ani Marina Giurati Neubert, văduva unui ofițer superior din Bundeswehrul vest german și membră a cartierului general NATO din Roma, consilierul ministrului italian de justiție Spandari. Erau de asemenea prezenți Maurice Ajzen și Winfried Ense care trebuiau să colaboreze la livrarea de acțiuni false împreună cu notarul Rudolph Guschall. Ricky Jacobs a venit cu fiul său care trebuia să-l reprezinte atunci cînd el avea să fie închis, deoarece în Statele Unite îl aștepta o sentință judecătorească. Nașul mafiot Matteo di Lorenzo s-a prezentat ca doctor Greenwald din Los Angeles. Vincent Rizzo urmărea în tăcere discuția. Jacobs se sfătuia cu el ori de cîte ori trebuia să răspundă la o întrebare.

Mafia americană avea nevoie de garanții. Nașul voia să fie sigur că imensele sume de bani care vor fi plătite gravorilor și fotografilor, fabricanților de hîrtie specială, curierilor și gardienilor personali nu vor fi investite de pomană. Leopold Ledl intuise această dorință.

— Domnilor, vă înțeleg. Am venit tocmai de la Roma și am adus aceste scrisori de garanție. Vă rog să binevoiți a le vedea.

Îi dădu celui mai apropiat o scrisoare, zicîndu-i :

— Dați-o, vă rog, să circule.

Originalul a fost prezentat mai tîrziu ca obiect delict în fața tribunalului. Astăzi în arhiva F.B.I. din Washington se păstrează o scrisoare cu antetul „Sacra Congregazione dei Religiosi" datată din 29 iunie 1971, respectiv din ziua cînd a avut loc ședința la care Ledl a întîrziat. Scrisoarea conține o comandă de „mărfuri" în valoare de 950 000 000 de dolari și stabilește următoarele livrări parțiale :

9. 3.71 100 (era vorba, probabil, de o livrare experimentală)

10.10.71 200

11.10.71 200

10.11.71 250

10.12.71 200

din care ultimele cifre însemnau milioane de dolari. Scrisoarea mai conține și asigurarea că marfa va constitui obiectul unei alte tranzacții.

Cel de-al doilea document cu antetul firmei „Rami Etablissement FL-9690 Vaduz, Fürstentum Lichtenstein" avea în principiu același conținut și în plus stipula că firma se obligă să plătească o penalizare de 1% dacă nu va onora termenele.

Reprezentanții Mafiei erau liniștiți și așteptau să încheie cea mai mare afacere a secolului care le aducea un profit enorm. Se puteau întoarce în Statele Unite ca să comande matrițele și să înceapă imprimarea hîrtiilor valorice pentru Vatican. De partea tehnică a acțiunii se ocupau plastografi renumiți care aveau experiență și

utilaje foarte bune. Mafia a încredințat jumătate din comandă tipăritorului Louis Millo, al cărui atelier se afla la colțul dintre Avenue 12 și Avenue A, nu departe de casa unde locuia Vinnie Rizzo. De cealaltă parte se ocupa Ely Lubin din Los Angeles care avea un atelier pe Malrose Avenue. Cei doi tipografi urmau să livreze primul pachet de acțiuni model ale firmelor „American Telephone and Telegraph Company", „Chrysler Corporation", „General Electric Company Pan", „American World Airways".

Au început să lucreze. Cînd comanda a fost gata curierii mafioți s-au răspîndit pe la tipografii ca să adune marfa. Acțiunile trebuiau încă numerotate și datate. După ce le-au văzut, versatul Ricky Jacobs, Vinnie Rizzo și nașul Matty di Lorenzo au constatat că falsurile sînt atît de perfecte încît nici cel mai mare expert nu putea bănui nimic la prima vedere. La început coletul a fost trimis la Londra, de la Londra la München, iar de aici la Roma cu un avion al companiei „Lufthansa". Leopold Ledl pregătea între timp cea de a doua fază a acțiunii, fiind ajutat de blonda Marina Neubert.

Aceasta l-a sunat la telefon pe notarul Rudolh Guschall și i-a comunicat că un anume doctor Leopold Ledl, reprezentantul european al firmei comerciale newyorkeze „Evans Import Trading Company" vrea să-i încredințeze un număr mare de acțiuni americane, ea urmînd să se ocupe de vînzarea lor sau de folosirea lor sub formă de capital pe bază de credit.

După cîteva zile, mai precis pe 9 iulie, notarul Guschall a fost vizitat de Ledl și Marina Neubert. Au bătut la mașină și o adeverință legalizată de notariat de predare a acțiunilor (care nu fuseseră de fapt imprimate)

în valoare de 14.410.000 de dolari pe care „Evans Company" le încredința spre vînzare Marinei Neubert. Leopold Ledl avea la el frahturi cu numere și valori, iar notarul a confirmat acest act de plată prin virament.

După ce reprezentanții Mafiei au apărut cu un geamantan de acțiuni, Leopold Ledl a dat telefon la Vatican, fixîndu-și o întîlnire cu monsignore Barbieri. S-au întîlnit într-o cafenea și au pus la punct modul în care urma să se efectueze livrarea. La 20 iulie 1971 Leopold Ledl, Maurice Ajzen, Amato și Begni au părăsit poarta Vaticanului, au străbătut două-trei străzi și au intrat într-un palat unde s-au prezentat la cabinetul unui arhiepiscop al cărui nume nu a fost dat în vileag. Acesta i-a primit și a preluat acțiunile false. În momentul cînd urma să se facă plata s-a produs o neînțelegere. Mafia nu vroia să renunțe la condițiile ei, iar Leopold Ledl insista ca suma de 6 000 000 (după reținerea valorii și a comisionului Vaticanului) să fie achitată în dolari americani sau mărci vest-germane.

— Regret, domnilor, spuse arhiepiscopul, dar în Vatican și cred că în toată Italia nu veți găsi o sumă atît de mare de dolari lichizi. În schimb lire italiene se pot găsi imediat.

— Excelență, obiectă Leopold Ledl, sînt nevoit să vă dezamăgesc. Am convenit condițiile cu frunizorul și trebuie să le respect. Dacă am efectua plăți în lire, la cursul actual al dolarului, ar trebui să luăm de aici circa 3 500 000 000 de lire pentru care am avea nevoie de un camion.

În cele din urmă au ajuns la o altă înțelegere. Banca Vaticanului urma să intervină ca suma de bani să fie pregătită la Torino ; domnii veneau cu geamantanul cu

acțiuni false, iar reprezentanții Vaticanului urmau să preia marfa în momentul achitării ei. Au zburat la Torino și s-au cazat la hotelul „Piemonte" unde li s-a comunicat unde și cînd trebuie să se întîlnească. Întîlnirea cu prelații bisericești a avut loc într-o mînăstire veche de la marginea orașului. Amato, Neubert, Ajzen, Barbieri și Ledl au discutat timp de cîteva ore cu un anume arhiepiscop, dar Ledl a avut impresia că ceva nu e în regulă. Nu se știe de ce, dar la un moment dat demnitarii de la Vatican au început să ezite.

Există două ipoteze : fie s-au speriat de colaborarea cu Mafia americană, fie s-au convins că acțiunile falsificate sînt de proastă calitate. Cel de-al doilea motiv nu pare a fi verosimil. Contau pe aceste hîrtii valorice falsificate pe care voiau să le folosească doar ca depozit și nu să le vîndă mai departe. Erau mult prea scumpe pentru un capital depus care nu trebuia și nu putea să vadă niciodată lumina zilei. Sau poate la Vatican se aflase că lațul pregătit de inspectorul Coffey se strînge în jurul gîtului mafioților.

Participanții la marea acțiune de falsificare se bănuiau unii pe alții. Aveau în geamantan acțiuni în valoare de 14 000 000 și nu puteau aștepta ziua cînd vor încasa dolarii în schimbul lor. Apoi au făcut o greșeală fatală, străduindu-se să vîndă o parte din acțiuni ceea ce a însemnat o încălcare a ordinului Mafiei. Să fi fost acesta actul lor de condamnare ?

Potrivit unor versiuni, geamantanul cu acțiuni false era păzit de Maurice Ajzen care primise ordin clar de la mafiotul Vinnie Rizzo să nu-l dea din mîini pînă nu va primi dolari în schimbul lui. Numai că tentația unui cîștig ușor a fost mult mai mare. Primul a cedat Leopold

Ledl care l-a convins pe Ajzen să-i dea cîteva acțiuni ca să le vîndă unei bănci italiene pentru a se convinge de calitatea lor. Poate de aceea Mario Foligni a luat și el un pachet cu acțiuni, spunîndu-i lui Aizen că n-are importanță cine cumpără și cine plătește aceste hîrtii valorice. A plecat la Zürich, și a depus o parte din ele la Banca comercială unde era cunoscut drept confident al înalților prelați de la Vatican, iar suma de 1 500 000 de dolari a transferat-o într-un cont curent comun cu al avocatului Mario Fornassari, un bun prieten al directorului băncii.

Funcționarului bancar care a realizat tranzacția din punct de vedere tehnic i s-a părut ceva în neregulă. De aceea a trimis cîteva exemplare la Institutul de control bancar din New York unde sînt înregistrate toate acțiunile emise, numărul acțiunilor furate, iar un grup de experți specializați poate să descopere orice fals. Telexul primit de „Handelsbank" din Zürich a stîrnit panică. Acțiunile primite erau false și lipsite de orice valoare.

La Roma, Foligni a depus la „Banco de Roma" pe numele prietenului său un cunoscut om de afaceri și coproprietar al hotelului „Leonardo da Vinci" acțiuni false în valoare nominală de 2 500 000 de dolari sub formă de garanție pentru un împrumut.

Cea de-a doua versiune confirmată de depozițiile menționate în procesul-verbal este neplăcută mai ales pentru Vatican fiindcă acuză pe înalții prelați ecleziaști de mașinații financiare ilegale și de fraudă fiscală. În spatele acestei afaceri se afla bancherul de la Vatican și garda personală a papei, episcopul Paul C. Marcinkus. El cunoștea amănunte despre activitatea Mafiei americane, fusese de acord cu ea, pusese la punct și aprobase

toate detaliile tehnice, fiind autorul direct a cel puțin două fraude bancare.

La interogatoriu Mario Foligni a declarat în apărarea lui că frauda de la Banca comercială din Zürich a fost pusă la cale de episcopul Paul C. Marcinkus, directorul Băncii din Vatican care voia să se convingă de calitatea falsurilor și să constate dacă pot fi folosite liber pe piață. În același timp Foligni a declarat că nu era vorba de o sumă prea mare ; împrumutul reprezenta numai 5% din valoarea acțiunilor false și urma să fie sau fusese achitat de societatea comercială „Nouva Sirce". Mario Foligni a pus la cale o tranzacție cu unul dintre directorii băncii, Lino Buzzolini, pe care îl cunoștea foarte bine. Acesta nu avea de gînd să verifice autenticitatea acțiunilor depuse și dăduse dispoziție unui anumit funcționar să întrebe serviciul bancar newyorkez care este numărul obligațiilor și să verifice dacă ele figurează pe lista neagră a acțiunilor furate. Zelos, funcționarul a testat și autenticitatea lor.

Aproximativ după o lună, la ordinul episcopului Marcinkus, Mario Foligni a perfectat o tranzacție bancară similară, de data aceasta cu „Banco di Roma". Organizatorul principal era o bună cunoștință a lui Marcinkus, Mario Barone, unul dintre membrii consorțiului director al „Banco di Roma". Rudolf Guschall primise de la Marina Neubert o invitație la Roma și s-a întîlnit cu ea și cu Amato la aeroportul „Fiumicino". A fost condus la hotelul „Leonardo da Vinci" și mai tîrziu toți participanții la această excrocherie s-au întîlnit în cabinetul personal al lui Marchini. Miliardarul Marchini a venit cu băiatul său Sandro, care trebuia să învețe de la ei. Notarul (care ulterior a fost eliberat din funcție) a ștampilat

și a verificat scrisorile însoțitoare ale acțiunilor false fără prea multe întrebări. Foligni le-a depus în bancă și a deschis un cont curent pe numele Alfio Marchini. Numele ca atare trebuia să fie o garanție de seriozitate, dar nu era. Se repeta din nou situația de la Zürich. Zelosul funcționar a trimis acțiunile la New York. Răspunsul a fost zdrobitor : toate erau false.

Miliardarul Alfio Marchini a încercat să joace teatru în fața reporterilor : și-a frînt mîinile, și-a smuls ultimele fire de păr, s-a plîns că a căzut victimă unor excroci pe care îi va trimite în spatele gratiilor. Ulterior a aflat că se pregătește o acțiune similară și împotriva băncii de la Vatican. Acum după ce vigilentul funcționar de la „Banco di Roma" descoperise excrocheria, Banca Vaticanului putea fi pusă la adăpost de această acțiune frauduloasă.

Cele două încercări au eșuat în mod rușinos. În geamantanul păzit de Maurice Ajzen, se găseau peste 10.000.000 dolari sub formă de acțiuni false. Joe Coffey și asistentul său au încercat să afle ce s-a întîmplat cu restul acțiunilor, dar nu au reușit. Dispăruseră de parcă le-ar fi înghițit pămîntul. De aceea nu e deloc exclus să fi fost preluate de Banca din Vatican, dar la fel de bine puteau fi furate de participanții la „Operațiunea Gretchen". Cel puțin cîteva dezvăluiri dovedesc acest lucru.

În ziua de 15 februarie 1972 la filiala „Union des Banques suisse" de la Lausanne s-a prezentat Edouardo Cattaneo care în urmă cu 5 luni depusese acțiunile societății „Coca-Cola" și acum oferea spre vînzare obligațiile firmelor „American Telephone and Telegraph Company", „Pan American World Airways" și „Chrysler Corporation" în valoare totală de 25.000 de dolari. Banca le-a trimis spre analiză .Erau false.

Două zile mai tîrziu italianul Stefano Colombo a depus la „Banco Commerciale Italiano" din Milano alte acțiuni false. Întrebat de unde le are, a răspuns că le a primit de la avocatul Oswald Pedroni, acesta de la clienta lui, Adriana Radaelli, iar aceasta de la un anume Bifani. Urma se pierdea și nu conducea nici la Mafie, nici la porțile Vaticanului.

Au mai apărut și alte cîteva acțiuni, dar toate la un loc nu însumau 1.000.000 dolari. Ce s-a întîmplat cu celelalte acțiuni? Mafia americană dăduse ordin să fie imprimate acțiuni în valoare de 950 000.000 dolari ?

Michele Sindonna era un speculant de talie mondială. Avea 140 de firme comerciale în toate domeniile posibile în zece țări, hoteluri în multe orașe ale lumii, era proprietarul obiectivului Watergate din Washington care a dat numele unui scandal fără precedent în lume. Cumpărase de la Marcinkus societatea „Condotte D'aqua" cu sediul la Roma care aproviziona orașul cu apă : amîndoi erau asociați ai firmei „Edilcentro International" din insulele Bahamas unde episcopul Marcinkus era în același timp directorul băncii particulare „Cisalpine Overseas Bank of Nassau". Aveau acțiuni comune la firma „Fasco International Holding" din Luxemburg, la băncile „Banque de Financement de Geneve", „Banco Unione" din Milano și „Banco Privato Finanziario Italiano". Toate aceste instituții bancare, dar și „Continental Illinois National Bank", „Trust Company" din Chicago și „Hambros Bank" din Londra serveau unor scopuri necinstite. Sindonna și Marcinkus erau autorii unor afaceri uriașe. După ce directorul laic al Băncii Vaticanului Luigi Mennini a fost arestat și citat mai tîrziu în fața tribunalului s-a dovedit că Sindonna a abuzat de Banca Vaticanului

30—c. 616

pentru purificarea dolarilor murdari ai Mafiei americane și siciliene, iar milioanele încasate din traficul cu droguri trecuseră prin conturile Băncii de la Vatican. Este imposibil ca șeful acestei instituții, episcopul Marcinkus, să nu fi știut nimic. Era totuși prieten cu Mafia.

El acoperea Mafia, iar Mafia îl acoperea pe el. După izbucnirea scandalului Sindonna, ucigașii Mafiei au avut grijă să lichideze cinci anchetatori. Mafia fusese implicată și în reprimarea scandalului izbucnit la banca vest-germană „Westdeutsche Landesbank Gerozentral" în care Marcinkus și Sindonna depuseseră acțiuni false în valoare de 100.000.000 dolari, iar falsul a fost descoperit. Este mai mult ca probabil că aceste acțiuni false au fost livrate de Mafia americană, iar Vinnie Rizzo, nașul di Lorenzo și Ricky Jacobs au continuat să le răspîndească, dar fără ajutorul lui Ledl și al acoliților săi. După ce frauda a ieșit la iveală, ei au atras atenția forurilor competente asupra posibilităților Mafiei americane și a legii tăcerii. Bancherii germani nu au vorbit și nimeni nu a reușit să-i determine să depună mărturie.

Nu e de mirare. Ucigașii Mafiei americane erau strecurați în rîndurile poliției de la Roma, iar ziariștii au descoperit niște legături suspecte. Unul dintre ucigașii plătiți era mafiotul american William Arica, și-l cunoscuse pe miliardarul Sindonna la penitenciarul de pe Ricker's Island din S.U.A. unde acesta stătuse un timp în urma falimentului băncii „Franklin National". William Arica era unul dintre ucigașii lui Rizza.

Sindonna a fost citat în fața tribunalului din cauza unor mari mașniații cu banii Mafiei, dar prietenii nu l-au părăsit. Directorul Băncii Vaticanului, episcopul Marcinkus și doi cardinali au pus la dispoziția apărători-

lor mărturiile lor înregistrate pe casete video. În cele din urmă cardinalul Jean Villot de la Secretariatul de stat al Vaticanului a protestat și Sindonna a fost condamnat la o amendă de 207.000 de dolari și privare de libertate pe timp de 25 de ani. Procesul și condamnarea lui Sindonna au fost importante deoarece au dovedit, după cum a declarat procurorul general John Kenney, că Banca Vaticanului a fost implicată în tranzacții ilegale „incompatibile cu doctrina Sfîntului Scaun și cu biserica romano-catolică". Inspectorul Joe Coffey împreună cu un grup de experți și-au exprimat convingerea că Mafia americană a livrat beneficiarilor întreaga cantitate de acțiuni false care au jucat un rol important în mașinațiile Mafiei, ale Băncii Vaticanului și ale excrocului Sindonna.

Vincent Rizzo, Ricky Jacobs și Matteo di Lorenzo aveau în vremea aceea venituri mari care puteau fi dovedite. Dacă acțiunea ar fi dat faliment, nașii mafioți s-ar fi împăcat greu cu aceasta. Ar fi aruncat vina pe Rizzo și Jacobs și conform tradiției cartelului crimei nici unul nu ar fi supraviețuit acestui fiasco. Dar, cu toate acestea prestigiul lor a crescut, dar nu pentru mult timp.

Joe Coffey avea probe concludente în legătură cu crimele lui Rizzo. L-a închis, l-a citat în fața tribunalului, iar Vinnie a fost închis pentru 15 ani nu din cauza excrocheriei bancare și a colaborării cu Banca Vaticanului, ci datorită coparticipării la omorîrea unui anumit Joe Brocer și a traficului cu dolari falși. Unchiul Matteo di Lorenzo a fost condamnat la 12 luni.

Și Leopold Ledl a terminat la închisoare. Este de mirare că nici el nu a fost condamnat pentru trafic cu acțiuni false, ci pentru falsificarea și vînzarea de diplo-

me de doctori și a unor ranguri diplomatice inexistente. Înainte să ajungă în spatele gratiilor l-a furnizat însă inspectorului Coffey o informație valoroasă.

Cu ocazia unei vizite de afaceri în Germania Federală, Lorenzo și Rizzo au locuit la hotelul münchenez „Bayerischer Hoff". Convorbirile lor au fost ascultate de un grup de polițiști locali și de inspectorul Coffey. În primăvara lui 1971 Leopold Ledl și Maurice Ajzen au tras la același hotel ca să negocieze amănuntele unei anumite tranzacții. În holul hotelului, nu departe de lifturi, l-au zărit pe Ricky Jacobs. Acesta discuta cu un bărbat înalt și cărunt, îmbrăcat în haine deschise la culoare pe care l-a prezentat ca pe „bunul lui consilier în probleme financiare". Au stat de vorbă puțin după care s-au despărțit.

După ce Maurice Ajzen a depus mărturie în afacerea Vincent Rizzo et comp., inspectorul Coffey l-a întrebat cine era persoana cu care s-a întîlnit mafiotul Jacobs la hotel. Mafiotul Ajzen nu a știut să răspundă.

— L-ați recunoaște, dacă v-am arăta fotografiile lui?

— Cu siguranță.

I-au pus în față douăsprezece fotografii din care a ales una fără nici o ezitare :

— El este.

— Sînteți sigur ? l-a întrebat inspectorul Coffey.

— Absolut sigur.

Era fotografia lui John Connally, fost guvernator al statului american Texas, devenit celebru în 1963, deoarece spre deosebire de John F. Kennedy a supraviețuit atentatului. Apoi a devenit ministrul de finanțe al Statelor Unite și unul dintre cei mai importanți consilieri ai președintelui Nixon.

Ministrul de finanțe al Statelor Unite s-a întîlnit cu mafiotul Ricky Jacobs. Ce puteau să aibă comun cei doi ? De ce gangsterul și excrocul Jacobs a declarat că bărbatul cărunt este cel mai bun consilier financiar al lui ? Inspectorul Coffey l-a informat pe șeful său, procurorul Frank Hogan. Acesta și-a dat seama de proporțiile acțiunii și a plecat la Washington ca să se sfătuiască cu ministrul justiției, Richard Kleindienst. Acesta avea însă alte griji.

În noaptea spre 17 iunie 1972 a izbucnit la Washington scandalul Watergate, care a scos la iveală sumele imense plătite sub formă de mită de consilierii președintelui pentru ca „instalatorii" surprinși în timp ce pătrundeau în biroul Partidului Democrat să tacă ; imediat după aceea a fost dată în vileag afacerea de corupere a vicepreședintelui Spiro Agnew care a fost judecat și condamnat. Hogan și adjunctul său, William Aronwald, nu au ajuns de loc la ministru și s-au întors în biroul lor de pe Leonard Street din New York, interzicînd cu strictețe inspectorului Coffey și colaboratorilor săi să ancheteze legătura dintre ministrul de finanțe și Mafia americană.

Joe Coffey era un profesionist în adevăratul înțeles al cuvîntului și nu lăsa neelucidată nici cea mai infimă chestiune. A aflat că ministrul de finanțe de atunci, Connally, fusese într-adevăr la München în ziua în care Maurice Ajzen și Leopold Ledl l-au surprins, stînd de vorbă cu mafiotul Jacobs. După izbucnirea scandalului, cînd Connally a fost învinuit de luare de mită în valoare de 10 000 000 de dolari de la Corporația producătorilor de lapte, inspectorul Coffey s-a convins că ministrul colaborase cu Mafia americană. Dacă ar fi primit per-

misiunea să continue cercetările, ar fi putut să strîngă probe concludente în legătură cu afacerile încheiate de Connally și mafiotul Jacobs.

Inspectorul Coffey nu era dispus să renunțe la jumătatea drumului și în plus conta pe ajutorul celor doi șefi ai săi, Hogan și Aronwald. Toți știau că anchetarea cazului pe teritoriul statului Vatican nu va fi o treabă ușoară și nu era sigur că polițiștii americani vor putea să pătrundă în interiorul lui. De aceea mai întîi au apelat la reprezentantul american al Papei, cardinalul Terence Cook, arhiepiscop de New York care a refuzat însă politicos orice întîlnire sau intervenție. Aronwald a zburat din nou la Washington ca să discute cu ministrul de justiție și cu ministrul de externe. Pentru a doua oară a sosit într-un moment nepotrivit. Primele trei luni ale anului 1973 au fost critice din punct de vedere al evoluției afacerii Watergate și al poziției compromise a președintelui Nixon. Miniștrii guvernului său fuseseră acuzați și urmau să compară în fața tribunalului, iar consilierii președintelui depuseseră deja mărturie. Noul director al F.B.I., Patrick Gray, care după moartea lui Edgar Hoover urma să fie confirmat în această funcție de Congresul Statelor Unite a fost obligat să renunțe.

După ce Aronwald a aflat că suspectul bancher Michele Sindonna este prieten bun cu președintele Nixon a înțeles că nu va reuși să rezolve prea multe lucruri la Washington. În anii șaizeci Richard Nixon era membru și coproprietar al unui birou de avocatură din New York și recomanda clienților săi pe expertul bancar și financiar Sindonna.

În timpul anchetării cazului Watergate a ieșit la iveală că Michele Sindonna îi dăruise președintelui Ri-

chard Nixon 1 000 000 de dolari pentru fondul de campanie electorală. Episcopul Marcinkus și Sindonna îl cunoșteau bine și pe primul ministru de finanțe al lui Nixon, David Kennedy, care înainte de a fi ministru fusese directorul „Continental Illinois National Bank and Trust Company" care parțial îi aparținea și lui Sindonna. Ei îl angajase de asemenea pe David Kennedy în întreprinderea sa „Fasco International". În felul acesta Aronwald s-a întors acasă fără să fi rezolvat nimic.

Dacă nu au reușit să intre pe poarta Vaticanului, Joe Coffey și șefii săi au încercat să intre pe fereastră. Superiorii lui au cerut pe cale oficială permisiunea de a audia cîțiva demnitari ecleziști. Nu au întîmpinat nici un fel de greutăți, iar cardinalul Villot i-a anunțat că sînt așteptați la reședința Papei. Se spune că Vaticanul a fost de acord cu această acțiune numai fiindcă primise de la ministrul de externe Henry Kissinger asigurarea că este vorba de o chestiune pur formală.

Joe Coffey era numai inspector de poliție și a trebuit să rămînă acasă. La Roma a sosit directorul compartimentului pentru combaterea criminalității din cadrul ministerului justiției, William Lynch, însoțit de Aronwald și Tammaro. La 25 aprilie 1973 ei s-au prezentat la biroul subsecretarului de stat, arhiepiscopul Giovanni Benelli care i-a introdus la episcopii Edward Martinez, Carlo Rauber și Justin Rigalli. Purtătorul de cuvînt al celor trei demnitari ecleziști nu știa nimic despre afacerea cu acțiuni false. După ce poliția vieneză l-a arestat pe Leopold Ledl, în apartamentul lui s-a găsit o comandă de acțiuni false în valoare de 950 000 000 de dolari, cu defalcarea livrărilor parțiale. William Lynch le-a cerut episcopilor o explicație, dar nu a primit-o deși

episcopul Martinez a recunoscut că scrisoarea cu antetul „Sacra Congregazione dei Religiosi" era autentică. Lynch a arătat episcopilor copiile frahturilor cu numerele acțiunilor false și a cerut ca directorul Băncii Vaticanului să controleze dacă aceste documente nu se găsesc în arhivele Vaticanului ; episcopii au respins propunerea, invocînd motivul că nu e de competența lor, singurul care putea lua o hotărîre în acest sens fiind episcopul Marcinkus.

A doua zi s-au întîlnit cu episcopul Marcinkus care le-a povestit că mulți îl invidiază pentru poziția lui și încearcă să-i pună bețe în roate, dar el mizează pe sentimentele patriotice ale americanilor. Învinuirile de a fi făcut speculă cu acțiuni false erau doar o calomnie și era convins că autorul lor, Foligni, a dat de belea și vrea să dea vina pe Banca Vaticanului.

— Știți, domnilor, Papa m-a întrebat dacă am auzit ceva în legătură cu o afacere dubioasă. I-am răspuns că nu am idee despre așa ceva. Și chiar dacă aș ști, nu i-aș spune tocmai Sfinției Sale.

Episcopul Paul C. Marcinkus a cîștigat. William Aronwald, citat ulterior în fața Comisiei de anchetă a subcomitetului Senatului a declarat că Vaticanul nu a avut nimic comun cu această acțiune. Episcopul Marcinkus a rămas în aceeași funcție în timpul papei Paul al VI-lea și al succesorului său, Ioan Paul I. Cînd papa Ioan Paul al II-lea a venit la New York, episcopul Marcinkus l-a însoțit la aeroportul „Kennedy" în chip de gardă personală. În 1982 au început să apară din nou bănuieli în legătură cu seriozitatea afacerilor Băncii Vaticanului și a directorului ei, episcopul Marcinkus. Cea mai mare bancă particulară „Banco Ambrosiano" din Milano dădu-

se faliment deoarece acordase împrumuturi în valoare de 1 050 000 000 de dolari. În mod public începea să se vorbească despre fraudă.

La 18 iunie 1982 poliția londoneză a găsit un om spînzurat de pilonul podului Blackfriars. După înfățișare și haine nu părea a fi un om sărman și percheziția corporală a confirmat acest lucru. În buzunarul lui s-a găsit valută în valoare de peste 20 000 dolari. Din pașaport a reieșit că era cetățean italian și se numea Gian Roberto Calvini.

Criminaliștii de la Scotland Yard au constatat că pașaportul spînzuratului era fals și curînd au descoperit cine era de fapt mortul. Roberto Calvi fusese dat dispărut încă de la 10 iunie. Era căutat de poliția italiană și de Interpol. Roberto Calvi fusese președintele instituției „Banco Ambrosiano" din Milano, dispunea de sume uriașe, întreținea legături cu industriași și politicieni influenți, avea relații foarte strînse cu Banca Vaticanului și cu directorul ei, episcopul Marcinkus. Ziariștii îl porecliseră „bancherul Domnului" fiindcă „Banco Ambrosiano" și „Instituto per le opere de religione" făceau multe afaceri împreună.

În 1981 directorul Calvi a fost citat în fața instanței și condamnat la 4 ani închisoare și la o amendă de 11.700.000 de dolari pentru export ilegal de capital italian. Calvi avea suficiente relații care l-au ajutat să scape de urmărirea penală. În mai 1982 Comisia de revizie a Băncii italiene de stat a descoperit în documentele „Banco Ambrosiano" o fraudă financiară imensă. Directorul Calvi împrumutase unor societăți fantomă din Panama aproape 1 500 000 000 de dolari ; „Banco Ambrosiano" plătise din fondurile ei 200 000 000 și împrumutase 1 200 000 000 de la cîteva bănci europene. Această sumă

uriașă a dispărut și pînă astăzi nu a fost descoperită. În noaptea spre 10 iunie 1982 Roberto Calvi, devenit Gian Roberto Calvini a plecat la Londra, trecînd prin Belgrad, Viena și Zürich. Peste o săptămînă, secretara lui s-a sinucis. Comisia de revizie a Băncii de stat italiene și poliția italiană au anchetat frauda și au descoperit documente potrivit cărora episcopul Marcinkus participase la încheirea unor tranzacții frauduloase cu societăți panameze inexistente. Ca director al Băncii Vaticanului el semnase scrisorile de garanție pe care Calvi urma să le prezinte instituțiilor bancare europene pentru a primi un credit mare. Acest serviciu era evident făcut conform dictonului „după faptă și răsplată" deoarece Michele Sandonna vînduse cu ani în urmă lui Roberto Calvi două firme comerciale pentru exorbitanta sumă de 100 000 000 de dolari, iar pentru serviciul de intermediere plătise un comision de 5 600 000 de dolari unui episcop american și unui bancher din Milano. Aceste cuvinte fatale au fost rostite de Giorgio Ambrosoli, persoana desemnată oficial să lichideze averea lui Sindonna. Deși nu a dat în vileag nici un nume, fiecare știa că persoanele direct vizate erau Calvi și episcopul Marcinkus. Criminaliștii sperau că vor reuși să pătrundă dincolo de cortina secretelor Băncii Vaticanului. Dar numai la cîteva ore după ce Ambrosoli a informat poliția americană despre descoperirile sale, trei bărbați necunoscuți l-au împușcat în plină stradă. Aceasta se întîmpla în mai 1979 În iunie 1982 poliția l-a arestat pe pistolarul William J. Arico, ucigaș plătit al Mafiei americane, dar Arico nu a vorbit nimic.

Există multe motive care pun sub semnul întrebării chiar și pretinsa sinucidere a lui Calvi. În locul în care

a fost găsit spînzurat, se putea spînzura numai un acrobat În plus un candidat la moarte benevolă nu ar fi avut în buzunar 20 000 de dolari în cîteva valute europene și un bilet de avion la Rio de Janeiro pentru a doua zi. Psihologul poliției a declarat că sinuciderea nu corespunde poziției sociale și temperamentului sensibil și fin al acestui om de afaceri. De ce să-și fi ales un mod de sinucidere atît de vulgar, incomod și greu de realizat din punct de vedere tehnic? În felul acesta a apărut ipoteza că ar fi fost asasinat de ucigași plătiți și că în spatele fraudei se ascundeau interesele Mafiei. Este o afirmație care nu a fost nici confirmată, nici infirmată. Istoria acestei organizații criminale a cărei putere este în continuă creștere s-a îmbogățit cu un nou capitol.

CUPRINS

Prefaţă 5
Operaţiunea „Luciano cel norocos“ 13
Războiul gangsterilor 30
Ascensiune şi declin 41
Campania împotriva crimei 52
Un deţinut foarte respectat 68
Un semnal pentru naş 92
Necinstitul Genovese 102
Primarul Don Calò 110
Întoarcerea 114
Ghinionul lui Meyer Lansky 127
Depoziţia complicelui Ahearn 132
Profesorul şefilor şi şeful profesorilor 139
Mînă lungă 151
Deţinutul numărul 16 877 165
Înţelegere între gentlemeni 183
Capitala Mafiei 190
Finul naşilor 228
Havana 245
Planul Mongoose 253
Robert Kennedy mărturiseşte 265
Joe Banană 296
Moartea lui Don Giovanni 306
Iubite incomode 323
Cine l-a împuşcat pe preşedinte ? 329

Inamicul Mafiei numărul 1 349
Amenințarea 357
Mărturia 366
Jurământul 377
O nuntă între gangsteri 385
Cum se comandă o moarte 393
Aripi de înger 403
Mafia la Tel Aviv 415
Nașii și bancherii Domnului 432

Tehnoredactor : MARIANA RĂDULESCU
Corector : MIHAI-IRINEL HUICĂ

Format carte : 16/54×84. Coli tipar 30
Apărut : 1994

S.C. UNIVERSUL S.A. — c. 616